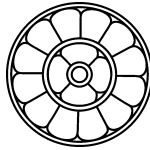
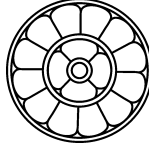

ANNE

SRI AUROBINDO'NUN
ÖZLÜSÖZLERİ

**SRIAUROBINDOMIRA
ENTEGRAL CENTRE**

**SRI AUROBINDO'NUN
ÖZLÜSÖZLERİ**

Anne

Kitabın Orijinal Adı

*Pensées et Aphorismes de Sri Aurobindo
(traduction et commentaires)*

Eser sahibi

Anne

Yayın Hakları

© SRI AUROBINDO ASHRAM TRUST, 1979, Éditions Sri Aurobindo
Ashram, 605002 Pondichéry, India.

© Adnan ÇİKA, SRIAUROBINDOMIRA YOGA CENTRE, 2004

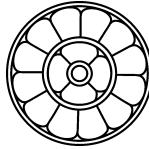
Bu eserdeki tüm metnin, tüm fotoğrafların ve Anne'nin sembolünün tüm
telif hakları saklıdır, Adnan ÇİKA'nın
yazılı izni olmadan hiçbir şekilde kullanılamaz.

Bu çeviri sevgili **Ayla Canova**'nın sayesinde çıktı.

ISBN

975-98936-0-6

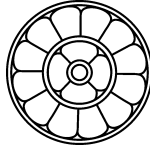
Çeviri - Tasarım

**SRIAUROBINDOMIRA
ENTEGRAL CENTRE**
sriaurobindomira@yahoo.com

ANNE

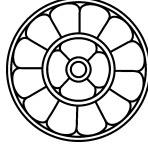
SRI AUROBINDO'NUN
ÖZLÜSÖZLERİ

**SRIAUROBINDOMIRA
ENTEGRAL CENTRE**

Sri Aurobindo 1950' de Pondichéry' de

Birçok insan için yoga lotüs pozisyonunda oturup derin meditasyona dalmak, kundaliniyi uyandırmak, ya da sirkvari akrobatik burkulmalar demek.

Sri Aurobindo'yla Anne'nin süpraakılsal yogası bu değil.

Süpraakılsal yoga öteki yogaların bittiği yerde başlar.

Bu, formda olma yogası, diyet yogası, daha iyi, daha sağlıklı, daha mutlu yaşama yogası değil; hayatta daha başarılı olma, stres atma, cinsel gücü artırma yogası hiç değil.

SÜPRAAKILSAL YOGA

“BAŞKA ŞEYE” SUSAYANLARIN,

“BAŞKA” OLMAK İSTEYENLERİN YOGASI,

YENİ GÜNEŞİ DOYASIYA İÇMEK İSTEYENLERİN,

GELECEK YENİ NEFESİ,

YENİ OKSİJENİ İÇİNE ÇEKMEK,

YENİ GERÇEĞİ YAŞAMAK İSTEYENLERİN

YOGASI.

Süpraakılsal yoga yeni türü, insandan sonra gelecek varlığı şekillendiren dönüşme yogası, işleyişi de tamamen farklı: sadece kundalininin aşağıdan yukarı uyandığı klasik yogaların aksine, süpraakılsal güç duyulan özleme cevaben HER TARAFTAN NÜFUZ EDER ve vücudun tüm bilinç merkezlerini, tüm hücrelerini uyandırır, aydınlatır ve dönüştürür.

Bu yeni yogayı, bu Yeni Bilinci yaşamak, bu titreşim olmak için “manevi atlet” olmaya gerek yok, büyük konsantrasyonlara, zor asanalara, yüksek meditasyonlara, sıkı riyazete, vejetaryenliğe ya da özel erdemlere hiç gerek yok.

“Yeni Bilince” çocukça güvenmeniz, “başka bir Şeye” ihtiyaç duymanız, “Yeni bir Hava solumak” istemeniz, “Yeni bir Güneşin” içinizi ısıtmasını istemeniz yeterli, kendinizi Yeni Işığa, Hakikat Bilincine, Süpraakla açıp içinizdeki tanrısal kıvılcımın, gönül alevinizin, psikik varlığınızın aracılığıyla Süpraakilla temasa geçmeniz yeterli.

Kuvvetlerin, insan aklını yok etmek için ya da Anne'nin deyişiyle insanları “akılsızlaştırmak” için işbaşında olduğu apaçık ortada. İşin garip ve ironik yönü, insan beyninin övünç kaynağı bilimin, kolektif zekanın bu kendi kendini yok edişinde başrol oynaması. Bu, balıkların solungaçlarının ya da yüzgeçlerinin yok olmasına benzer evrimsel bir fenomen: merkezi organ zarar görüyor. Başlıca işlevi gözlemlemek ve ayırt etmek – yani dünyadaki yüzgeçlerimiz – olan insan aklı, televizyonun, İnternetin, radyonun, gazetelerin, dergilerin, CD'lerin, VCD'lerin, DVD'lerin her yere yankılanan yoğun, hipnotik gürültüsü hepsi birbirinden harika “bilgi”, “haber”, “keşif”, “fikir”, hepsi birbirini sıfırlayan, etkisizleştiren, fesheden, birbirine karışan birbirinden aldatıcı slogan bombardımanı ile sistematik ve bilimsel bir biçimde bulandırılıyor, sislendiriliyor, karartılıyor, bozuluyor; bilinçler aynen ormanlar gibi harap ediliyor. Astrofiziğin, biyolojinin, arkeolojinin son keşifleri maneviyatın, mezheplerin, yogilerin, şifacıların son buluşlarına karışıyor: her şey “bulundu-keşfedildi” ama hiçbir şey iyileşmedi, hiçbir şey düzelmedi, hiçbir şey anlaşılmadı.

Her teori, her fikir aynı değerde ama hiçbir şeyin değeri kalmadı, ve kimse ne yön, ne de anlam bulamıyor.

İnsani yüzgeçlerini yitiren insanlar artık anlayamadıkları, hakim olamadıkları binlerce akımın altında çaresiz: her şeyi anladılar ama artık hiçbir şey anlamıyorlar. Mağara adamından daha az zekaya ve gözlemeleme yeteneğine sahipler: mağara adamı en azından ilkel ormanda yol biliyordu.

Yol mol kalmadı, artık milyonlarca yol var, hepsi birbirinin eşdeğeri, hepsi aynı şekilde doğru, hepsi aynı şekilde yanlış, hepsi sıfır, hiçbiri işe yaramaz. Artık hakikat diye bir şey de kalmadı: her şey şüpheli. Artık din min de kalmadı, binlerce din var; kötü Kremlin iyi Beyaz Saray diye bir şey de kalmadı: iyilikler kötü oldu, bazen de kötülüklerin iyi tarafı var. Kısacası çaresiz ex insanların aklı iyice karışmış durumda. Kıyamet nükleer savaşla ya da doğal afetle gelmeyecek, çünkü KIYAMETİ ZATEN ŞU AN YAŞIYORUZ: **KIYAMET AKILSAL**. İnsanlar artık kıyametin farkına varabilecek zekadan bile yoksun; temel eksikliklerini gizlemek için ha bire süper imkanlar, süper sloganlar, süper makinalar icat etmeye devam ediyorlar: boş beyinler için hiç bu kadar milyonlarca boş kitap yazılmadı! Kim bilir, belki de beyinleri boşaltmak içindir! Zekaları “akılsızlaştırmak” için hiç bu kadar bilgi bombardımanına başvurulmadı!

Bir tür, ana organını yitirirse, bu ya yenisini icat etmesi gerekiyor, ya ölmesi gerekiyor, ya da yeni organı icat etmeyi bilecek türe yer vermesi gerekiyor demektir.

Akılsal hapishanemizin duvarları yıkılıyor.

Zaten, genellikle bir evrim aşamasının sonu, evrimden çıkması gereken her şeyin güçlü bir artışıyla, azgın şiddetlenmesiyle kendini gösterir. Doruk noktasına ulaşan eski formların bu parçalanmasını etrafımızda her yerde görüyoruz:

SİSTEM HER YERDE ÇÖKÜYOR, HER YERDE SINIRLAR
ÇÖKÜYOR, DİNLER ÇÖKÜYOR, AHLAK ÇÖKÜYOR,
POLİTİKA ÇÖKÜYOR, BÜROKRASI ÇÖKÜYOR, TOPLUM
ÇÖKÜYOR, DEĞERLER ÇÖKÜYOR.

Kötü, ahlaksız, dinsiz olduğumuz için çökmüyor; yeterince insan olmadığımız için çökmüyor, rasyonel olmadığımız için çökmüyor, bilge olmadığımız için çökmüyor...

ÇÖKÜYOR ÇÜNKÜ İNSAN OLMA VAKTİ ARTIK BİTTİ!

Dünya ahlaki bir kriz yaşamıyor, **BAŞKA ŞEYE GEÇİYORUZ, EVRİMSEL BİR KRİZ YAŞIYORUZ.**

Daha iyi ya da daha kötü bir dünyaya doğru yol almıyoruz, TAMAMEN FARKLI BİR DÜNYAYA, BAMBAŞKA BİR DÜNYAYA DOĞRU MÜTASYON GEÇİRİYORUZ.

Yeni arayışlar içindeyiz... Göç ediyoruz... uyuşturucu, uyarıcı, macera, X, seks, zevk peşindeyiz... Şurada grev, orada reform, falan yerde gösteri, burada savaş, orada eğlence, başka yerde çılgınlık, filan yerde rehine krizi, terör... Sürekli devrim yapıyoruz, ama aslında bunların hiçbirini yapmıyoruz: YENİ VARLIĞIN, YENİ TÜRÜN PEŞİNDEYİZ, BİLMEYEN, İNSAN DEVRİMİNİN TAM İÇİNDEYİZ.

Olduğumuz akılsal insanın ötesinde, evrimin başına geçecek yeni bir varlığın imkanı açılıyor önümüzde, aynen insanın, maymunların arasında evrimin başına geçtiği gibi.

Eğer hayvan, Doğa'nın insanı şekillendirdiği canlı bir laboratuarsa, belki insan da, üstelik bilinçli işbirliği yaparak, Doğa'nın yeni türü, yeni yaratımı, süpraakısal varlığı şekillendireceği canlı ve düşünen bir laboratuardır.

Süpraakıl kelimesi sizi yanıltmasın.

Sri Aurobindo bu yeni bilince "Süpraakıl" dedi diye Süpraakla aklın çok yüksek, çok saf, çok asil entelektüel faaliyetiyle, üstün akılsal soyutlamalarla ulaşabileceğinizi sanmayın. Gerçek çok farklı. Süpraakıl, doğal zirvesine ermiş insan değil, insan yüceliğinin, insan bilgisinin, insan gücünün, insan iradesinin, insan zekasının, insan dehasının, insan azizliğinin, insan erdeminin, insan ahlakının, insan aşkının, insan saflığının ya da insan mükemmelliğinin bir üst derecesi değil...

SÜPRAAKIL BAMBAŞKA...
BAMBAŞKA BİR OLUŞ TİTREŞİMİ,
BAMBAŞKA BİR BİLİNÇ.

Eskinin, varolanın ömrünü uzatmayı, geliştirmeyi, yüceltmeyi, rafineleştirmeyi isteyerek kendi dönüşmemizin anlamını kaçırıyor olabiliriz. Maymun da belki insanı "üretmek" için maymunsal evrimin ortasında aynı hatayı yapardı: belki ağaca daha iyi tırmanabilen, daha iyi avlanan, daha iyi koşan, daha çevik, daha muzip bir süper maymun yapmak isterdi.

Nietzsche'yle sadece bir süperinsan olan bir "üstüninsan" yapmak istedik; maneviyatçılarımızla, mistiklerimizle daha erdemli, daha bilge bir süper aziz yapmak istedik. Ama insan erdemiyle, insan bilgeliğiyle işimiz yok, en uç noktalarına götürülseler bile bu hala eskinin yaldızlı zavallılığı, inatçı sefaletimizin diğer şanlı yüzü.

Mesele, kapatıldığımız akılsal hapisaneyi daha konforlu hale getirmek değil, ya da insanı fantastik güçlerle donatmak değil; cepli, laptoplu, gadget'li cüce insan sonuçta sadece cüce. Aya, uzaya gidebiliyoruz diye gururlanıyoruz, yakında Mars'a da gideriz ama dünyada hala birbirimizi barbarca katliyoruz.

Ee? Bu süpraakılsal bilinç insansal doruklarda değilse NEREDE?

Akılsal evreye girdiğimizden beri en çok ihmal ettiğimiz şeyde:

VÜCUDUMUZDA.

Vücut, fiziksel öz, hücresel öz bütün ışıklara, bütün sonsuzluklara sahip suskun bir bilinç; kadiri mutlak güçler içeriyor.

TANRISAL'I ANCAK VÜCUT GERÇEKTEN ANLAYIP HİSSEDEBİLİR, GERÇEKTEN YAŞAYABİLİR;

gerisi "Tanrısalsal hakkında felsefe", "duygusalılık", "romantizm",
yani boş iş.

Pratik olarak, Süpraakılla nasıl temasa geçebiliriz?

Çok basit: kalbimizin gerisinde özlemle yanan sakin, parlak alev odaklanarak... yani padmasanada oturmadan, derin meditasyona dalmadan, bir süper yogi olmadan, dünyayı, hayatı terk etmeden.

Süpraakılla temas öyle sıcak, öyle yoğun, öyle güçlü, öyle gerçek, öyle somut ki, bilinç altüst oluyor, radikal bir değişikliğe uğruyor. Bilincin kalitesi sanki değişiyor...

Farklı olan kalite, şu anlamda ki bilinçte bir tamlık, bir zenginlik, bir güç var. Yanında "manevi doruklar" donuk, soğuk, soluk kalıyor; nirvanayı, cenneti bulmanın Süpraakılla temasa geçmekte faydası yok, çünkü Süpraakılın ipucu "yukarıda" değil, dışarıda ya da dünya dışında kesinlikle değil: kendi alev kapasitemizde.

Bir tek derin ve gerçek bir aşk anı, aşk atılımı, tanrısal Lütufla bir anlık bir birleşme bile insanı hedefe, olabilecek bütün akılsal açıklamadan çok daha fazla yaklaştırıyor.

Yeni bilince, hakikat bilincine, Süpraakla çıkıvermek için ilk şart, bildiğinizi zannettiğiniz her şeyin, henüz öğrenilmesi gerekenlerin yanında bir hiç olduğuna inanmak için yeterli bir akılsal alçakgönüllülük...

KAFANIZDAKİ BÜTÜN İZM'LERİ ATIN.

Sri Aurobindo 15 Ağustos 1872'de Calcutta'da doğdu.

Yedi yaşından yirmi bir yaşına kadar İngiltere'de önce Londra'da Saint Paul's School'da, ardından Cambridge'de, King's College'de eğitim gördü. Oğullarının tamamen Avrupalı bir eğitim görmesini isteyen doktor babası, Sri Aurobindo'yla iki kardeşini bir papaz ailenin yanına yerleştiriyor; kesin direktifler vererek, çocuklarının Hintlilerden ve Hint kültüründen kesinlikle uzak tutulması konusunda papaz aileyi iyice tembihliyor. Böylece İngiliz ve Fransız edebiyatına, şiire ve Avrupa tarihine merak saran Sri Aurobindo İngilizce'yi, Fransızca'yı, Latince'yi, Grekçe'yi mükemmel öğreniyor; Dante'yi İtalyanca, Calderon'u İspanyolca, Goethe'yi Almanca okuyabiliyor ama 1893'te Mumbai'ya ayak bastığında ne Hindistan, ne de Hindistan'ın halkı, inançları, kültürü hakkında hiçbir şey bilmiyor.

On üç yıl Baroda eyaletinde iskan bakanlığında, pullar ve gelirler departmanında çeşitli resmi görevlerde çalışıyor; Baroda mihracesinin konuşmalarını ve diğer yazı işlerini sıkça kaleme alıyor. Baroda kolejinde Fransızca ve İngilizce hocalığı yapıyor.

Bu arada zengin Hint kültürünü, edebiyatını, tarihini, politik problemleri derinlemesine inceliyor; Bengalice, Sanskritçe, Hindice, Gujaraticce, Marathice öğreniyor.

1906'da Bengal'e geçerek Hindistan'ın bağımsızlık hareketini başlatıyor; günlük gazetesi *Bande Mataram* kısa sürede Hindistan'ın milliyetçi hareketinin en güçlü sesi oluyor.

Sri Aurobindo Vedanta'nın çevirisini okuyana kadar ateistti; 1908'de komplo suçlamasıyla tutuklanıyor; cezaevinde hayatını değiştiren pek çok manevi deneyim yaşıyor, realizasyonlar ediniyor: "...İngiliz hükümetinin öfkesinin tek sonucu Tanrı'ya bulmam oldu..." (*Tales of Prison Life*, Sri Aurobindo).

Calcutta'da Alipore hapisanesinde bir yıl yattıktan sonra mahkeme tarafından serbest bırakılıyor; sadece İngiliz sömürgeciliğine karşı gelmenin hiçbir şeyi değiştirmeyeceğini, TÛM DOĞA KANUNLARINA KARŞI GELMEK GEREKTİĞİNİ, ÖLÛME KARŞI GELMEK GEREKTİĞİNİ ANLIYOR; içinde yankılanan Tanrısal çağrıya uyuyor; kendini tamamen yogaya adanmak için aktif politikadan çekiliyor ve 1910'da, o zamanlar Fransız sömürgesi olan Pondichéry'ye yerleşiyor; Tamilce öğreniyor.

Yaşadığı yoğun yogayla gelen İrfan sayesinde Vedaların, Upanishad'ların, Bhagavadgita'nın gerçek anlamını ortaya çıkarıyor; geçmiş manevi deneyimleri yaşayıp esas hakikatlerini harmanlayarak insanın doğasını, vücudunu, hücrelerini DÖNÜŐTÛREN, tanrısalılaştıran süpraakısal yogayı geliştiriyor.

1914'te Paris'ten gelen Anne'yle tanışıyor; birlikte *Arya* dergisini yayınlıyorlar; yıllar sonra, süpraakısal bilinci vücudunun, hücrelerinin içine indirebilmek, dönüşebilmek amacıyla odasına çekiliyor ve 1926'da kendiliğinden doğan Ashram'ın bütün maddi ve manevi yönetimini Tanrısal Anne olarak kabul ettiği Anne'ye bırakıyor.

SRI AUROBİNDÖ 5 Aralık 1950'de fiziksel vücudunu bir kabuk gibi terk etti ama HALA ARAMIZDA, insandan sonraki aşamayı, yeni türü, yeni yaratımı, süpraakısal varlığı düzlemimize paralel olan “gerçek fizik” dediği sübtıl fiziksel düzlemde geliştirmeye ve dünyaya yön vermeye devam ediyor.

SRI AUROBİNDÖ EVRİMSEL BİR MAYA; yazdığı, söylediği asla “ akısal aşkarlıklar” seviyesine düşmüyor.

Kullandığı her cümle bir deneyimi yansıtıyor; cümle sanki birkaç kelimenin içine sıkıştırılmış koca bir dünya gibi olmakla kalmıyor, aynı zamanda deneyimin titreşimini de, ışığını da içeriyor: isteyen, kelimeler aracılığıyla deneyimle, titreşimle, ışıkla temasa geçebilir.

SRI AUROBİNDÖ'YLA ANNE AVATAR.

Tanrisal, her Büyük Devirde, her Yüce Çağda Evlatlarına Bizzat Kılavuzluk Etmek için, “Yeni Yolu” Göstermek için, “Yeni Tür” Olmak için yeryüzünde bir insan vücuduna Bürünür:

Avatar kelimesinin anlamı bu.

Ama maalesef insanların çoğu tembel olduğundan “YENİ TÜR” OLMAK, “YENİ ŞEY” OLMAK, **GELECEK OLMAK** yerine sadece Avatare tapmak istiyor... e tabii, çünkü tapmak, CANLI BİR EVRİM GÜCÜNÜ dinleştirmek, tanrisal olmaya çalışmaktan çok daha kolay.

EVRİM VİZYONERLERİ
SRI AUROBİNDÖ'YLA ANNE
**ONLARA TAPASINIZ DİYE DÜNYAYA GELMEDİ, BİR
DİN GELİŞTİRMEYE YA DA ESKİ DİNLERİ
BİRLEŞTİRİP YENİ BİR DİN KURMAYA DA GELMEDİ.**

DİNLERİN DEVRİ KAPANDI.
SRI AUROBİNDÖ'YLA ANNE
YENİ YOLU AÇMAYA, GÖSTERMEYE, YENİ TÜR
OLMAYA GELDİLER VE DE **OLDULAR.**

ŞİMDİ YENİ TÜR OLMA SIRASI SİZDE.
TEMBEL OLMAYIN,
TANRISAL'A TAPACAĞINIZA
TANRISAL OLMAYA ÇALIŞIN, DÖNÜŞMEYE ÇALIŞIN.
BIRAKIN BAŞKASI TANRISAL'A TAPSIN, TÜTSÜ YAKSIN,
KONUŞSUN, KİTAP YAZSIN.

SİZ CESUR OLUN,
SRI AUROBİNDÖ'YLA ANNE'NİN AÇTIĞI YENİ YOLDAN
YÜRÜYÜN;
BU DAHA ZOR AMA... YAŞANMAYA DEĞER TEK ŞEY BU.

**KENDİNİZDEN BAŞKA KİMSE SİZE YARDIM EDEMEZ,
UZAYLILAR BİLE!**

CEVAP UZAYDA YA DA BAŞKA YERDE VEYA BİR
BAŞKASINDA DEĞİL, CEVAP **KENDİ İÇİNİZDE.**

YUKARILARDA BÜYÜLÜ DEĞNEĞİ OLAN BİRİ YOK KI
SİZİ SİHİRLİ BİR HAREKETLE DÖNÜŞTÜRSÜN!

HAYAL KURMAYIN! BU UZUN VE ZOR YOGAYI SİZİN
İÇİN BAŞKASI YAPMAZ, ÖNÜNÜZE HAZIR KONMAZ
KENDİNİZ YAPACAKSINIZ!

AMA ATTIĞINIZ HER ADIMDA SRİ AUROBİNDİ'YLA
ANNE'NİN YANINIZDA OLDUĞUNU, YARDIM ETTİĞİNİ,
KILAVUZLUK ETTİĞİNİ, ELİNİZDEN TUTTUĞUNU
FİZİKSEL OLARAK HİSSEDECEKSİNİZ.

Bir tek şey gerekli:

HEDEFİNİZ KONUSUNDA İÇTEN OLACAKSINIZ.

ELİNİZDEKİ KİTABIN İÇERDİĞİ DÖNÜŞTÜRÜCÜ GÜÇLE
TEMASA GEÇİN, TANRISAL'I YAŞAYIN!

YENİ BİLİNCİ YAKALAMAYA ÇALIŞIN!

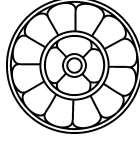
**GELECEK YENİ NEFESİ,
YENİ OKSİJENİ İÇİNİZE ÇEKİN !**

YENİ GÜNEŞİ DOYASIYA İÇİN!

YENİ GERÇEĞİ YAŞAYIN!

Anne, 1960'ta Pondichéry'de

Anne, Mira Alfassa adıyla, tam pozitivist, tam materyalist Mısırlı bir anneye Edirneli bir babanın kızları olarak 21 Şubat 1878'de Paris'te doğdu.

İlk öğrenimini evde ve özel bir okulda gördü; daha o yaşlarda son derece gelişmiş bir bilinci var; dünya kadar psişik deneyim yaşıyor; her yönden, her alanda mükemmelliğin peşinde.

DİNLERDEN HEP İĞRENEN, “Tanrı”ya aklen inanmayı kesinlikle reddeden ANNE, kendi içindeki ve her şeydeki Tanrısâl’ı yirmili yaşlarda keşfedene kadar TAM BİR ATEİSTTİ.

TANRI DENİNCE İNSANLAR SIKÇA *DİN* ANLIYOR, ya da DİNLERİN cezalandıran ve ödüllendiren, ciddi, ağır başlı, gülmeyen TANRISI ANLIYOR, bu yüzden Anne Tanrı kelimesinin yerine *Tanrısâl, Yüce, Efendi, Ebedi* gibi sıfatları ad şeklinde kullanmayı tercih ediyor.

Anne “TANRISAL” derken
dinlerin Tanrısını değil,

“GELECEK OKSİJENİ”, “GELECEK GÜNEŞİ”
“GELECEK GERÇEĞİ”
kastediyor.

“Efendi” derken bile Kutsal Kitapların Efendisini değil, DÜNYANIN GELECEK EFENDİSİNİ, ya da GELECEK DÜNYANIN EFENDİSİNİ kastediyor.

Tanrısâl’ı sanki yaratılıştan “ayrı”, “başka” bir Transandantal Varlıkmış gibi dar bir akılsal formülle sınırlamıyor, her şeyin içinde ve gerisinde Olan Kozmik ruhu, her şeyin geldiği, içinde yaşadığı ve O’na döndüğü Satchidananda’yı, kendi varlığımızın Ruhunu, Efendisini, kişilikli, kişiliksiz, var olan, var olmuş ve var olacak her şeyin Bütünlüğünü, Ebediyeti, Hakikati, Anandayı, Sonsuzluğu, Yüce Bilinci kastediyor.

Üstün bir matematikçi, çok yetenekli bir piyanist ve yazar, başarılı bir ressam: kısacası Anne gerçek bir Sanatçı.

Daha 1904'ten itibaren, bir Hindu tanrısallığı zannettiği Sri Aurobindo'yu rüyalarında görüyor. Okültizme büyük ilgi duyuyor, 1905 yılında bu konuda çalışmak üzere Cezayir'in Tlemcen kentine, olağanüstü okült güçleri olan gizemli Max Théon'un ve eşi Alma'nın yanına gidiyor.

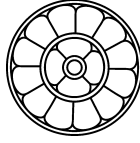
1914'te, Hindistan'a yolculuğu sırasında, Pondichéry'de Sri Aurobindo'yu gördüğü anda, yıllar boyunca manevi gelişimini yönlendiren varlıkla tanıştığını anlıyor.

Pondichéry'de bir, Japonya'da dört yıl kaldıktan sonra 1920'de Çin üzerinden temelli olarak Pondichéry'ye, Sri Aurobindo'nun yanına dönüyor.

24 Kasım 1926'da, Sri Aurobindo kendini tümüyle süpraakılsal yogaya adanmak için odasına çekildiğinde o tarihlerde kendiliğinden doğal olarak doğan Ashram'ın bütün maddi ve manevi yönetimini Tanrısal Anne olarak kabul ettiği Anne'ye bırakıyor; Anne 1951'de Sri Aurobindo Uluslararası Eğitim Merkezi'ni açıyor; 1968'de uluslararası kent Auroville'in temelini atıyor. Seksen dört yaşına kadar Ashram'ın günlük faaliyetlerini şahsen yönetiyor.

Mart 1962'de O da çekiliyor ve süpraakılsal bilinci hücrenin içine indirerek vücudu dönüştürebilen hücresel yogayı yaşamaya başlıyor, ama yine de odasından Ashram'ı yönetmeye ve insanları düzenli olarak kabul etmeye devam ediyor.

Fiziksel vücudunu terk ettiği 17 Kasım 1973'ten bu yana, insandan sonraki aşamayı, yeni türü, yeni yaratımı, süpraakılsal varlığı Sri Aurobindo'yla birlikte "gerçek fizikte", yaşadığımız fiziksel düzleme en yakın olan sübtıl fiziksel düzlemde geliştirmeye ve dünyaya yön vermeye halen devam ediyor.

EDİTÖRÜN NOTU

Sri Aurobindo özlüsözlerini 1913'le 1919 yılları arasında 2 ayrı deftere yazmış. “*Thoughts and Glimpses*” adlı eserde yayınlanan 10 özlüsözü “*Düşüncelerim, Gördüklerim*” başlığıyla sunuyoruz.

Jnana (İrfan, Bilgelik), **Karma** (Çalışma) ve **Bhakti** (Tanrısal'a duyulan aşk, kendini Tanrısal'a adama) olarak üç ayrı grupta topladığı 541 özlüsözünü 2. bölümde **kalın puntolarla** sunuyoruz.

Anne bu özlüsözleri yaklaşık 12 yılda İngilizce'den Fransızca'ya çevirip yorumladı. İlk 12 özlüsözü, her yaştan onlarca öğretiminin katıldığı Ashram'ın Oyun Alanı'nda yer alan ve 5 Aralık 1958'de sona eren “cuma dersleri” esnasında yorumladı; daha sonra sağlık nedeniyle odasına çekildi.

Bazı öğretililer, defterlerine Sri Aurobindo'nun özlüsözleri hakkında Anne'ye sembolüyle işaretlediğimiz sorular yazıp defterini Anne'ye gönderirdi, Anne de defterlere genellikle kısa bir cevap yazdıktan sonra defterleri sahiplerine geri yollardı.

Satprem adlı öğretili ve sırdaş, Anne'yle yüz yüze görüşerek, Anne'ye şifahi sorular sorarak, Anne'nin yaşadığı deneyimi açıklamak için zaman zaman özlüsözlerden uzaklaşan yorumlarını teybe kaydetti.

Teybe alınan bu görüşmeler 6000 sayfayı aşan 13 ciltlik “*ANNE'NİN AJENDASI*” adı altında insandan sonraki YENİ TÜRE GEÇİŞİN GÜNLÜĞÜNÜ oluşturuyor.

Son bölümdeyse Anne'nin “*Pensées et Aphorismes de Sri Aurobindo: traduction et commentaires*” de yorumlamadığı ancak Sri Aurobindo'nun “*Thoughts and Aphorisms*” adlı eserinde yer alan 7 özlüsözü sunuyoruz.

DÜŞÜNCELERİM

GÖRDÜKLERİM

DÜŞÜNCELERİM, GÖRDÜKLERİM

Amaç

Bilgiyi aştığımız zaman İrfan¹ sahibi oluruz. Akıl yardımcıydı; akıl köstektir.

Gelip geçici istekleri aştığımız zaman Güç sahibi oluruz. Efor yardımcıydı; efor köstektir.

Zevki aştığımız zaman Mutlu oluruz. Arzu yardımcıydı; arzu köstektir.

Bireyselleşmeyi aştığımız zaman gerçek Kişi oluruz. Ego yardımcıydı; ego köstektir.

İnsanlığı aştığımız zaman İnsan oluruz. Hayvan yardımcıydı; hayvan köstektir.

Usavurma yeteneğini düzenli sezgiye dönüştür; tüm benliğin ışık olsun. Amacın bu.

Eforu düzenli bir egemen manevi kuvvet akımına dönüştür; tüm benliğin bilinçli kuvvet olsun. Amacın bu.

Hazzı amaçsız, değişmez bir ekstaza dönüştür; tüm benliğin mutluluk olsun. Amacın bu.

Bölünmüş bireyi evrensel kişiliğe dönüştür; tüm benliğin tanrısal olsun. Amacın bu.

Hayvanı, sürüleri güden çobana dönüştür; tüm benliğin Krishna² olsun. Amacın bu.

Şimdi yapamadıklarım, ileride yapacaklarımın göstergesidir. İmkansızlık duygusu bütün imkanların başlangıcıdır. Çünkü bu zamansal evren bir paradoks, bir imkansızlık olduğu için, Ebedi onu Kendi Varlığından Yarattı.

¹ **İrfan:** Arifin içine doğan hakikatin, essahın sezgisel, içgüdüsel bilgisi.

² **Krishna:** Ebedi'nin Mutluluk kişiliği; Mutluluğun, Aşkın ve Bhakti'nin (kendini Tanrısal'a adama, Tanrısal'a tapma, Tanrısal aşkı) Tanrısı.

DÜŞÜNCELERİM, GÖRDÜKLERİM

İmkansızlık sadece henüz gerçekleştirilmemiş daha büyük imkanların bir toplamıdır. Daha ileri bir aşamayı, henüz edilmemiş bir yolculuğu peçeler.

İnsanlığın gelişmesini istiyorsan, bütün önyargıları yık. Böylece darbe yemiş düşünce uyanır ve yaratıcı olur. Yoksa doğru faaliyetiyle karıştırdığı mekanik bir tekrarlama kalır.

Kendi ekseninde dönmek insan ruhu için tek hareket değil. Bitmez tükenmez bir aydınlanmanın güneşi etrafında dönmek de var.

Önce deruni benliğinin bilincinde ol, sonra düşün ve harekete geç. Her yaşayan düşünce hazırlık aşamasında bir dünyadır; her gerçek hareket ortaya koyulmuş bir düşüncedir. Maddi dünya, tanrısal bilinçte bir fikir oynamaya başladı diye var.

Düşünce, varoluş için ne esastır ne de varoluşun nedenidir, gelecekte olmak için bir alettir: kendimde ne görüyorsam o olurum. Düşüncenin bana telkin ettiği her şeyi yapabilirim; düşüncenin bende açığa çıkardığı her şey olabilirim. Bu olmalı, insanın kendine olan sarsılmaz inancı, çünkü Tanrı insanın içinde İkamet Eder.

İşimiz, insanın zaten yaptığını hep tekrarlamaya devam etmek değil, işimiz yeni realizasyonlara³, henüz hayal edilmemiş hakimiyetlere

³ **Realizasyon:** [Sri Aurobindo'yla Anne bu gibi kavramlara çoğu zaman üst üste gelen birkaç anlam verir] derin ve manevi anlamda somut bir realizasyon, realize edilen şeyi bilinç için herhangi bir maddi şeyin olabileceğinden daha gerçek, daha dinamik, daha yakın bir şekilde var eden şeydir; "realizasyon", kelimenin tam anlamıyla Benliği, transandantal ve evrensel Tanrısal'ı kendimize ve kendimizde gerçek yapmaktır. İki tür şey olur yogada, realizasyonlar ve deneyimler. Realizasyonlar Tanrısal'ın, Daha Yüksek Doğanın veya Tanrısal Doğanın, dünya bilincinin ve onun kuvvetlerinin işleyişinin, insanın kendi benliğinin, gerçek doğasının ve şeylerin iç doğasının temel hakikatlerinin bilincine alışması ve orada yerleşmeleridir, insanın iç dünyasının ve varoluşunun bir parçası olana kadar içinde büyüyen bu şeylerin gücüdür – mesela Tanrısal Mevcudiyetin realizasyonu, daha yüksek Huzurun, Işığın, Kuvvetin, Ananda'nın bilince inmesi ve bilinçteki işleyişi, tanrısal veya manevi Aşkın realizasyonu, insanın kendi psişik varlığını algılaması, kendi Hakiki akılsal varlığını, Hakiki nefsi varlığını, Hakiki fiziksel varlığını keşfedişi, akıllüstüsel veya süpraakılsal

DÜŞÜNCELERİM, GÖRDÜKLERİM

ulaşmak. Zaman, ruh ve dünya bize çalışma alanı olarak verilir; vizyon⁴, ümit ve yaratıcı hayal gücü bize ilham verir; irade, düşünce ve çalışmaysa çok etkili aletlerimizdir.

Daha başarmamız gereken yeni ne var ki? Aşk var, çünkü şimdiye kadar sadece nefret etmeyi ve tatmin olmayı başardık; İrfan var, çünkü şimdiye kadar sadece yanılmayı, algılamayı ve tasavvur etmeyi başardık; Mutluluk var, çünkü şimdiye kadar sadece zevki, acıyı ve ilgisizliği başardık; Güç var, çünkü şimdiye kadar sadece zayıflığı, eforu ve yenilgiye uğratılan zaferi başardık; Hayat var, çünkü şimdiye kadar sadece doğmayı, büyümeyi ve ölmeyi başardık; Birlik var, çünkü şimdiye kadar sadece savaşı ve ortaklığı başardık.

Tek kelimeyle tanrısalılığı başarmamız gerekiyor, kendimizi Tanrısal'a göre yeniden şekillendirmeyi başarmamız gerekiyor.

bilinci realize edişi, bütün bu şeylerin şu anki aşağı doğamızla olan ilişkisinin ve bu şeylerin bu aşağı doğayı değiştirmek için etkilerinin algılanışı. Liste elbette sonsuzca daha uzun olabilirdi. Bu şeyler sıkça deneyim olarak da adlandırılabilir, sadece flaş gibi patladıklarında, kısa süre veya nadir ziyaretler için geldiklerinde; yalnızca çok kesin veya sık ya da devamlı veya normal olduklarında tam realizasyon olarak adlandırılabilirler; bir şeyin bilincine varma; gerçekleşme, gerçekleştirme (Fr: réalisation; En: realization).

⁴ **Vizyon:** İçsel görme, daha geniş hakikatin ve deneyimin girip akla etki etmesi için fiziksel aklın ötesinde olan daha yüksek bilinç düzlemlerine açılan kapı. Mesela Işığı gönül gözüyle gördüğünüzde bu bir vizyondur; Işığın içinize girdiğini hissettiğinizde bu bir deneyimdir; Işık içinize yerleştiğinde, aydınlanma ve irfan getirdiğinde bu bir realizasyondur. (Fr&En: vision)

DÜŞÜNCELERİM, GÖRDÜKLERİM

Varolma sevinci

Brahman⁵ sadece somut varoluşumuzun görünen olgusunu ebediyen yalanlayan kişilsiz bir soyutlama olsaydı, işin doğru sonu yok oluş olurdu. Ama aşkı, sevinci ve kendinin bilincinde olmayı da hesaba katmak lazım.

Evren, sonunda bir sıfıra ya da boş bir birime varmak için sadece sayı ve prensip denen bazı akılsal soyutlamaların ilişkilerini düzenlemeye yönelik matematik bir formül değil; belli bir kuvvetler denklemini ifade eden basit bir fiziksel işlem de değil. Evren, Kendine Aşık bir Tanrı'nın Sevincidir, bir Çocuğun Oyunudur, Kendi sonsuz Yaratma Gücünün ekstazıyla Mest Olmuş bir Şairin bitmez tükenmez Öz Çoğalmasındır.

Yüce'den, kozmik bir hesabı sayılara Çeviren bir Matematikçi diye, ya da prensip ilişkisi ve kuvvet dengesi problemini deneyle Çözen bir Düşünür diye söz edebiliriz. Ama Yüce'den Yar olarak, evrensel ve özel armonilerin Müzisyeni, Çocuk, Şair olarak da bahsetmeliyiz. Yüce'nin düşünce yönünü anlamak yeterli değil, sevinç yönünü de tümüyle kavramak lazım: Fikirler, Kuvvetler, Varoluşlar, Prensipler boş kalıplardır eğer Tanrı'nın Sevincinin Nefesiyle dolu değilirse.

Bunlar imaj, ama her şey imaj. Soyutlamalar bize Tanrı'nın hakikatlerinin⁶ saf kavramını verir; imajlarsa canlı gerçekliklerini verir.

Eğer Kuvveti kucaklayan Fikir, dünyaları doğurduysa, Varolma Sevinci de Fikri doğurdu. Sonsuz, Kendinde sayısız sevinç Oluşturdu diye dünyalar ve evrenler var oldu.

⁵ **Brahman:** Yüce Varlık; O'nun dışında hiçbir şeyin varolmadığı Bir. Ruh; Ebedi; Mutlak.

⁶ **Hakikat:** Aslında hakikati tanımlamaya gerek yok, insan içtense, hakikatin ne olduğunu bilir. Sri Aurobindo diyor ki, hakikat kelimelerle formüle edilemez, ama yaşanabilir eğer insan saf (egosuz, arzusuz, tercihsiz, fikirsiz) ve plastik olursa. Ebediyen gelişen doğrunun, ideal mükemmelin, mutlak'ın karakteri; bir şeyin hakiki durumu, olguyla veya gerçekle uygunluk, doğrulanmış ya da tartışılmaz, kabul edilmiş, bariz olgu; en çok değer verilen bilgi; otantiklik. (Fr: vérité; En: truth).

DÜŞÜNCELERİM, GÖRDÜKLERİM

Varolma bilinciyle varolma sevinci ilk ana babadır. Aynı zamanda da son transandanslardır. Bilinçsizlik, bilincin sadece bir baygınlık arası ya da karanlık uykusudur; acı ve yok oluş, sadece kendini başka yerde ya da başka türlü bulmak için kendinden kaçan varolma sevincidir.

Varolma sevinci zamanla sınırlı değildir; başı ya da sonu da yoktur. Tanrı bir şekli ancak başka bir şekle Bürünmek için Bırakır.

Sonuçta, Tanrı ne ki? Ebedi bir bahçede ebedi bir oyun Oynayan ebedi bir Çocuk.

DÜŞÜNCELERİM, GÖRDÜKLERİM

*İnsan, Purusha*⁷

Tanrı Doğaya Eğilmeden Edemez, insan da tanrısallığa özlem duymadan edemez. Bu, sonlunun Sonsuzla olan ebedi ilişkisidir. Birbirlerine sırt çeviriyorlar gibi göründükleri zaman, bu, daha samimi bir buluşmaya atılmak için geri çekiliyorlar demektir.

İnsanın içindeki dünyanın doğası, Sahibine⁸ doğru daha büyük bir atılım yapmak için yeniden kendinin bilincinde oluyor. Bu “Sahip” tir doğasının bilmeden sahip olduğu, hayatın ve hissin sahip olup da sahip olduğunu inkar ettiği, aradığını inkar etmesine rağmen aradığı. Dünyanın doğası sırf kendini bilmediği için Tanrı’yı bilmiyor; kendini bildiğinde karışsız bir varolma sevinci yaşayacak.

Sır, birlik içinde sahip olmakta, birlik içinde kaybolmakta değil. Tanrı ve insan, dünya ve gaip birbirlerini tanıyınca bir olurlar. Bölünmüşlükleri cehaletin nedenidir, aynen cehalet, acının nedeni olduğu gibi.

İnsan önce körü körüne arar, ve tanrısal benliğini aradığını bile bilmez, çünkü maddi Doğanın karanlığından başlar, ve görmeye başladığı zaman bile, kendi içinde büyüyen ışık uzunca bir süre gözlerini kamaştırır. Tanrı da insanın arayışına anlaşılmaz bir şekilde Cevap Verir: insanın körlüğünü Amaçlar, insanın körlüğünden, annesini el yordamıyla arayan küçük bir çocuğun ellerinden gibi Zevk Alır.

Tanrı’yla Doğa, oyun oynayan birbirlerine aşık bir çocukla bir kız gibidir. Birbirlerini görür görmez kaçıp saklanırlar, birbirlerini arayabilmek, kovalayabilmek ve yakalayabilmek için.

⁷ **Purusha:** temel bilinç, hakiki varlık, veya en azından hangi düzlemde tezahür ederse hakiki varlığı temsil eder. Bilinçli varlık; bilinçli ruh; kişi; ruh; prakritinin (Doğanın) işleyişini destekleyen esas varlık; efendi ve tanık olan, bilen, sahip olan, destekleyen ve Doğanın işleyişini onaylayan gerideki bilinç.

⁸ Sri Aurobindo burada “Enjoyer” demiş, yani zevkini Çıkaran, tadını Çıkaran, Kullanan, Sahip.

DÜŞÜNCELERİM, GÖRDÜKLERİM

İnsan, Doğa'dan Saklanan Tanrıdır, Doğa'ya mücadeleyle, ısrarla, şiddetle, gafil avlayarak sahip olabilsin diye. Tanrı, insandaki kendi bireyselliğinden saklanan evrensel ve transandantal İnsandır.

Hayvan, kıllı bir posta bürünmüş ve dört ayak üzerinde olan İnsandır; solucan, kendi insanlığının evrimine doğru kıvrılıp sürünen İnsandır. Maddenin kaba formları bile gelişmemiş vücudundaki birer İnsandır. Her şey purusha olan İnsandır .

Çünkü İnsanla neyi kastederiz? Kendi elementlerinden yapılmış bir akli ve bir vücudu mesken tutmuş, yaratılmamış, imha edilemez bir ruh.

DÜŞÜNCELERİM, GÖRDÜKLERİM

Son

İnsanla Tanrı'nın buluşması her zaman, tanrısallığın insanın içine nüfuz etmesi, içine girmesi, insanın da Tanrısallığın içine dalması anlamına gelmeli.

Ama bu dalış bir tür yok oluş değil. Yok oluş bütün bu arayışın, bu tutkunun, bu acının, bu ekstazın ergisi değil. Oyun hiç başlamış olmazdı eğer sonu bu olacak olsaydı.

Sır sevinç. Saf sevinci öğren , böylece Tanrı'yı öğrenirsin.

Bütün hikayenin başlangıcı neydi peki? Sırf varolma sevinci uğruna çoğalmış ve kendini sayısızca bulabilmek için sayısız şekle bürünmüş bir varoluş.

Peki ortası ne? Çoklu bir birliğe yönelen bölünme, rengarenk bir ışık seline meşakkatle ilerleyen cehalet, hayal edilemez bir ekstazın dokunuşuna doğru sancıyan acı. Çünkü tüm bu şeyler karanlık formlar ve sapkın titreşimlerdir.

Ya bütün hikayenin sonu ne olacak? Eğer bal hem kendini hem bütün damlalarını aynı anda tadabilseydi, bütün damlalar da birbirlerini ve her bir damla da bütün peteği kendiymiş gibi tadabilseydi, Tanrı'nın, insanın ruhunun ve evrenin sonu bu olurdu.

Aşk ana nota, Sevinç melodi, Güç akor, İrfan icracı, sonsuz Bütün hem besteci hem dinleyici. Sadece armoninin hazırlık akordsuzluklarını biliyoruz; armoni ileride ne kadar büyük olacaksa hazırlık akordsuzlukları da şu an o kadar korkunç; ama tanrısallık mutlulukların füğüne mutlaka ulaşacağız.

DÜŞÜNCELERİM, GÖRDÜKLERİM

Zincirler

Bütün dünya özgürlüğü özlemle diliyor, halbuki her yaratık zincirlerine aşık; bu, doğamızın ilk paradoksu, ilk çözülemez düğümü.

İnsan doğumun bağlarına aşık; bu yüzden ölümün ikiz bağlarına kapılmış. Bu zincirler içinde, varlığının özgürlüğünü ve kendi ergisine hakim olmayı canı gönülden istiyor.

İnsan güce aşık; bu yüzden zayıflığa maruz. Çünkü dünya sürekli çarpışıp birbirlerinin üzerine atılan bir kuvvet dalgaları denizidir; tek bir dalganın zirvesine binmek isteyen, yüzlerce dalganın darbesiyle yıkılmak zorunda.

İnsan zevke aşık; bu yüzden üzüntünün de acının da boyunduruğuna katlanmalı. Çünkü karışsız haz sadece tutkusuz özgür ruh içindir; ama insanda, zevk peşinde koşan şey acı çeken ve ıkınan bir enerjidir.

İnsan sakinliğe aç, ama huzursuz bir aklın, tedirgin bir kalbin deneyimlerinin de susuzluğunu hisseder; insanın aklı için zevk bir hummadır, sakinlikse atalettir, monotonluktur.

İnsan fiziksel varlığının sınırlamalarına aşık, ama sonsuz aklının, ölümsüz ruhunun özgürlüğüne de sahip olmak ister.

İnsanın içinde bir şey bu kontrastların cazibesine tuhafça kapılır; akılsal varlığı için bunlar hayatın sanatsal yoğunluğunu oluşturur. Sadece nektar değil, zehir de beğenisini, merakını cezbeder.

Bütün bu şeylerin bir anlamı var, bütün bu çelişkilerden bir kurtuluş var. Doğanın kombinezonlarının her çılgınlığında bir metodu var, en çözülemez düğümleri için bir çözüm var.

Ölüm, Doğanın hayata, kendi kendini bulamadığını hatırlatmak için sürekli sorduğu sorudur. Ölümün kuşatması olmasaydı, yaratık mükemmel olmayan bir hayat şekline ebediyen bağlı olurdu. Ölümün kovalamasıyla yaratık mükemmel hayat fikrine uyanır ve mükemmel hayatın yolunu, imkanını araştırır.

DÜŞÜNCELERİM, GÖRDÜKLERİM

Zayıflık, övündüğümüz kuvvetleri, enerjileri ve büyüklükleri aynı testten geçirerek onlara aynı soruyu sorar. Güç, hayatın oyunudur; hayatta neler yapılabileceğini gösterir ve hayatın ifadesinin değerini ortaya çıkarır. Zayıflık, hayatı hareketinde kovalayıp edindiği enerjinin sınırlarını hissettiren ölümün oyunudur.

Doğa, acı ve üzüntü aracılığıyla ruha şunu hatırlatır: tattığın zevkler, gerçek varolma sevincinin sadece cılız bir yansımasıdır. Varlığımızın her acısı, her işkencesi, yanında en büyük hazlarımızın loş, titreşim birer ışık gibi kaldığı bir ekstaz alevinin sırrını barındırır. Sinirsel aklımızın nefret ettiği, kaçındığı hayatın büyük sınamalarının, ıstıraplarının ve zorlu deneyimlerinin ruhu cezbedişinin sırrı budur.

Aktif varlığımızın ve aletlerinin ajitasyonu ve çabuk yorulması, asıl temelimizin sakinlik olduğu, heyecanın, ruhun bir hastalığı olduğu yönünde Doğanın bir işaretidir. Tam sakinliğin kısırlığı ve monotonluğu, Doğanın bizden faaliyetin bu sağlam temel üzerinde işlenmesini istediğinin bir işaretidir. Tanrı ebediyen Oynar ama Rahatsız Olmaz.

Vücudun sınırlamaları bir kalıptır; ruh ve akıl, vücudun sonluluğuyla kendi sonsuzlukları arasındaki uyuşma formülü bulunana kadar kendilerini bu sınırlamaların içine dökmeli, bu sınırlamaları aşmalı ve kendilerini sürekli daha engin sınırlarda yeniden şekillendirmelidir.

Özgürlük, bütün Doğanın gizli efendisi olan varlığın sınırlanamaz birliğinin yasasıdır. Kölelikse, diğer benliklerinin çokluktaki oyununa hizmet etmek için kendini isteyerek veren varlıktaki aşkın yasasıdır.

Özgürlük zincirler içinde çalıştığında ve kölelik, Aşkın değil de Kuvvetin bir kanunu olduğunda, her şeyin gerçek doğası bozulur ve yalan, ruhun varoluşla olan ilişkilerini yönetir.

Doğa, bu bozulmadan yola çıkar ve düzeltilmesine izin vermeden önce bu bozulmadan doğabilen bütün kombinezonlarla oynar. Sonra bütün bu kombinezonların özünü yeni, zengin bir aşk ve özgürlük ahenginde toplar.

DÜŞÜNCELERİM, GÖRDÜKLERİM

Özgürlük sınırsız bir birlikten gelir, çünkü gerçek varlığımız budur. Bu birliğin özünü kendimizde bulabiliriz; işleyişini bütün diğer varlıklarla birlik içinde realize edebiliriz⁹. Bu çift deneyim, Doğadaki ruhun tam niyetidir.

Sonsuz birliği kendimizde realize ettik mi, o zaman kendimizi dünyaya vermek, tam özgürlük ve mutlak hakimiyettir.

Sonsuz olunca ölümden muafız, çünkü hayat, ölümsüz varoluşumuzun bir oyunu haline gelir. Zayıflıktan muafız, çünkü on binlerce dalgasının şokundan zevk alan denizin tümüyüz. Üzüntüden ve acıdan muafız, çünkü varlığımızı etkileyen her şeyle nasıl ahenkleşeceğimizi, varolma sevincinin etkisini ve tepkisini her şeyde bulmayı öğreniriz. Sınırlamalardan muafız, çünkü vücut sonsuz aklın bir oyuncağı olur ve ölümsüz ruhun iradesine itaat etmeyi öğrenir. Sinirsel aklın ve gönlün hummasından muafız, ama yine de hareketsiz kalmaya mecbur değiliz.

Ölümsüzlük, birlik ve özgürlük içimizde, keşfedilmeyi bekliyorlar; ama aşkın sevinci için, içimizdeki Tanrı hep Çokluk olarak kalacak.

⁹ **Realize etmek:** [Sri Aurobindo'yla Anne bu gibi kavramlara çoğu zaman üst üste gelen birkaç anlam verir] bir şeyi kendi bilincinde gerçek yapmak, bir şeyin bilincine varmak, farkına varmak, kavramak, anlamak; gerçekleştirmek, sadece akılda var olanı somut biçimde var etmek (Fr: réaliser; En: to realize).

DÜŞÜNCELERİM, GÖRDÜKLERİM

Düşüncelerim, Gördüklerim

Bazılarına göre özel bir Kısmete inanmak ya da kendini Tanrı'nın Elindeki bir alet olarak görmek kendini beğenmişliktir, halbuki bence herkesin özel bir Kısmeti var; anladım ki Tanrı, işçinin kazmasını Kullandığı gibi, küçük çocuğun ağzıyla da Aguluyor.

Kısmet, sadece herkesin öldüğü deniz kazasından beni kurtaran değildir. Herkes kurtulmuşken son can simidimi elimden kapıp beni ıssız okyanusta boğan da Kısmettir.

Zaferin sevinci bazen mücadelenin ve acının çekiciliğinden daha azdır; yine de fatih insan ruhunun amacı acı değil zafer olmalıdır.

Özlem duymayan ruhlar Tanrı'nın başarısızlıklarıdır; ama Doğa memnundur, onları çoğaltmayı sever çünkü hem istikrarını garantilerler hem egemenliğini uzatırlar.

Ayaktakımı, fakir, cahil, kötü huylu veya terbiyesiz olanlar değil; küçüklükten, vasat bir insanlıktan memnun olan herkes ayaktakımıdır.

İnsanlara yardım et ama enerjilerini zayıflatma; insanlara liderlik et, insanları eğit ama inisiyatiflerine ve orijinalliklerine müdahale etmemeye özen göster; diğer insanları kendi içine al ama, karşılığında da doğalarının tam tanrısallıklarını ver. Böyle davranabilen liderdir, gurudur.

Tanrı dünyayı bir muharebe alanına Çevirip savaşların tepinmeleriyle, büyük bir çatışmanın, büyük bir mücadelenin çığlıklarıyla Doldurdu. Yoksa Biçtiği bedeli ödemedi Huzurunu çalmak mı istiyorsun?

Mükemmel görünen bir başarıya güvenme, ama başardıktan sonra hala yapacak çok şey buluyorsan, sevin ve ilerle, çünkü gerçek mükemmelliğe kadar iş uzundur.

Bir aşamayı amaç sanmaktan ya da bir molada çok fazla oyalanmaktan daha çok uyuşturan hata yoktur.

DÜŞÜNCELERİM, GÖRDÜKLERİM

Büyük bir son gördüğün her yerde büyük bir başlangıçtan emin olabilirsin. Korkunç ve ağırlı bir imha aklını dehşete düşürdüğünde, aklını engin ve büyük bir yaratımın emin oluşuyla teselli et. Tanrı sadece sakın küçük sesin İçinde değil, ateşin de İçinde, hortumun da İçinde.

İmha ne kadar büyükse yaratma şansı o kadar özgürdür; ama imha sıkça uzun, yavaş ve bunaltıcı olur, yaratım gelmekte gecikir, ya da yaratımın zaferi yarıda kesilir. Gece tekrar, tekrar geri gelir ve gün gecikir, hatta sanki sahte bir şafakmış gibi görünür. Dolayısıyla umutsuzluğa kapılma, uyanık ol ve çalış. Şiddetle umut edenler umutsuzluğa çabuk kapılır; ne umut et ne de kork ama, Tanrı'nın amacından ve kendi gerçekleştirme iradenden emin ol.

Tanrısal Sanatçının Eli sıkça Dehasından ve Malzemesinden Emin Değilmiş gibi İşler. Sanki Dokunuyormuş, Deneyip Bırakıyormuş, yeniden Ele Alıyormuş, Fırlatıp tekrar Ele Alıyormuş, Emek Verip başarısız Oluyormuş, Bozup Yamalıyormuş gibi gelir. Her şey hazır olmadan, Çalışmasında sürprizler, hayal kırıklıkları normaldir. Seçilmiş olan, dipsiz kınanma kuyusuna Atılır. Atılmış olan, güçlü bir yapının köşe taşı olur. Bütün bunların gerisinde, aklımızı aşan İrfanın emin Bakışı, sonsuz bir Yeteneğin acelesi olmayan Gülümseyişi vardır.

Tanrı'nın önünde ebediyet var, hep Acele Etmesine hiç gerek yok. Amacından ve başaracağından Emin, Eserini mükemmelliğe yaklaştırmak için yüz kez Parçalasa da Umurunda değil. İlk gerekli büyük dersimiz sabırdır; utangacın, şüphelinin, bıkkının, tembelin, zayıfın, hırsı olmayanın kasvetli hareket etme yavaşlığı değil: teyakkuzda olan ve kendini sayıca az ama kaderi değiştirmeye yetecek hızlı büyük darbelerin vaktine hazırlayan, sakın ve yoğun kuvvetle dolu bir sabır.

DÜŞÜNCELERİM, GÖRDÜKLERİM

Tanrı neden Dünyasını böylesine sertçe Dövüyor, neden üzerinde Tepinip hamur gibi Yoğuruyor, neden dünyayı öylesine sıkça kan gölüne Çevirip kızgın ocağın cehennem ateşine Atıyor? Çünkü insanlık genelinde hala başka türlü eritilip şekillendirilemeyen sert, ham ve adi bir maden; böyle materyele böyle yöntem. Maden daha asil, daha saf bir metale dönüştürülmesine izin versin, Tanrı'nın ona karşı Kullanacağı yöntemler de daha yumuşak, daha tatlı olur ve ondan daha yüce, daha güzel kullanımlarda Yararlanır.

Tanrı sonsuz imkanların arasından Seçebilirken neden böyle bir materyel Seçti ya da İmal Etti? Çünkü tanrısal Fikri sadece güzelliği, tatlılığı ve saflığı değil, kuvveti de, iradeyi de büyüklüğü de Amaçlıyordu. Kuvveti küçümseme, bazı yönlerinin çirkinliği yüzünden kuvvetten nefret de etme, ya da sadece aşk Tanrı'dır diye de düşünme. Tüm mükemmel mükemmellik kahramandan, hatta devden bile bir şeyler içermelidir. En büyük kuvvet en büyük zorluktan doğar.

Her şey değişirdi eğer insan manevileştirilmesine bir kez olsun razı olsaydı; ama akılsal, nefsi ve fiziksel doğası daha üst kanuna isyan ediyor. İnsan kusurluluğunu seviyor.

Ruh, varlığımızın hakikatidir; akıl, nefis¹⁰ ve fizik, kusurluluklarıyla ruhun maskeleridir, ama mükemmelliklerinde ruhun kalıpları olmaları gerekir. Sadece manevi olmak yetmez; bu birkaç ruhu cennete hazırlar ama yer'¹¹ aynen olduğu gibi bırakır. Bir uzlaşma da selamet yolu değil.

¹⁰ **Nefs:** Asıl nefis, kendi doğasıyla, dürtüleriyle, heyecanlarıyla, duygularıyla, arzularıyla, hırslarıyla hareket eden hayat gücüdür, bütün bunların en yüksek merkezi de heyecanın dış kalbi olarak adlandırabileceğimiz yerededir; bununla birlikte, ruhun daha yüksek duygularının veya psişik duyguların ve duyarlılıkların, heyecanların veya sezgisel özlemlerin ve dürtülerin bulunduğu bir iç kalp vardır. Tabii ki nefsi kısmımız bütünlüğümüz için gerekli ama, sadece duyguları ve eğilimleri psişik dokunuş tarafından arındırıldığı zaman, manevi ışık, manevi güç tarafından ele geçirilip yönetildiği zaman gerçek bir alet olur (Fr: le vital; En: the vital).

¹¹ Sri Aurobindo burada "earth" ile hem dünyayı... hem maddeyi, fiziksel vücudu kastediyor.

DÜŞÜNCELERİM, GÖRDÜKLERİM

Dünya üç tür devrim bilir. Maddi devrimin güçlü sonuçları vardır, ahlaki ve entelektüel devrimlerin ufku sonsuzca daha engindir, meyveleri de daha zengindir, ama manevi devrimler büyük ekimlerdir.

Eğer bu üçlü değişim mükemmel bir uyum içerisinde çakışabilseydi, kusursuz bir eser gerçekleştirilmiş olurdu; ama insanın aklı ve vücudu güçlü bir manevi akımın tamamını içeremez; çoğu israf edilir, geri kalanın büyük kısmıysa saptırılır. Toprağımızın entelektüel ve fiziksel olarak pek çok kez sürülmesi gerekir ki, engin bir manevi ekimden zayıf bir hasat elde edilebilsin.

Her din insanlığa yardım etti. Paganizm insandaki güzelliğin ışığını, hayatının enginliğini ve yüceliğini, çok yönlü bir mükemmelliğe olan meylini artırdı. Hristiyanlık insanlığa tanrısal aşktan, insan sevgisinden ve hayırseverlikten bir görüş bahşetti. Budizm insanlığa daha bilge, daha tatlı, daha saf olmanın asil bir yolunu gösterdi. Musevilik ve İslamiyet, insanın hareketlerinde nasıl dinen sadık olacağını, Tanrı'ya ibadet ederken ve kendini adarken nasıl gayretli olacağını gösterdi. Hinduizm insanlığa en geniş, en derin manevi imkanları açtı; büyük bir iş başarılmış olurdu eğer bütün bu Tanrı'ya bakışlar birbirlerini kucaklayıp birbirleriyle kaynaşabilseydi; ama entelektüel dogmalar ve kültlerin egoizmi yolu tıkıyor.

Bütün dinler birkaç ruhu kurtardı ama, henüz hiçbir din insanlığı manevileştiremedi. Bunun için kült ya da ilke değil, bireysel manevi evrim konusunda her şeyi kapsayan sürekli bir çaba lazım.

Bugün dünyada gördüğümüz değişiklikler, ideallerinde ve niyetlerinde entelektüel, ahlaki, fizikseldir: manevi devrim vaktini bekliyor, bu arada da dalgalarını oraya buraya savuruyor. Manevi devrimin vakti gelene kadar diğer değişimlerin anlamı anlaşılamaz, ve o ana kadar da, güncel olaylar hakkındaki yorumlamalar ve insanlığın geleceğiyle ilgili bütün tahminler boş iştir. Çünkü manevi devrimin niteliği, gücü ve sonucu, insanlığımızın bir sonraki devrini belirleyecek şeylerdir.

ANNE
SRİ AUROBİNDİ'O'NUN
ÖZLÜSÖZLERİNİ
YORUMLUYOR

JNANA

Eğitici kitaplar okumak hiçbir işe yaramaz eğer kitapların öğrettiğini yaşamakta kararlı değilseniz.

Hayır dualarımla.

Anne

1 – İnsanda iki müttefik güç vardır: bilgi ve Bilgelik. Bilgi, aklın, çarpık bir ortamda görülen hakikatten el yordamıyla kavrayabildiğidir; Bilgelikse, tanrısal görüşün ruhta gördüğüdür.

Biri: “Neden güçler müttefik?” diye sordu.

Sanırım insanda bütün kavga eden şeyleri görmeye alıştığımız, öyle ki güçlerin müttefik oluşu hayret uyandırıyor! Ama kavgalar sadece kavga gibi görünüyor. Aslında üst bölgelerden gelen tüm güçler ister istemez müttefik. Sri Aurobindo da, anlayan için yeterince açık bir şekilde diyor ki, biri aklın gücü, diğeryse ruhun gücü. Sri Aurobindo'nun özlüsözünde açığa vurmak istediği derin hakikat tam olarak bu: eğer akıl ikinci gücü elde etmeye çalışırsa, onu elde edemez, mademki bu ruhun bir gücü, manevi bilinçle doğan bir güç.

Bilgi, aklın birçok efor sarfederek elde edebileceği bir şeydir, elde ettiği şey gerçek İrfan değil de İrfanın akılsal bir görünüşü olmasına rağmen; halbuki Bilgelik, Bilgeliği katiyen elde edemeyen aklın kesinlikle bir gücü değildir, çünkü aslında akıl, Bilgeliğin ne olduğunu bile bilmez. Tekrar ediyorum, Bilgelik esasen ruhun gücüdür ve sadece manevi bilinçle doğar.

Sorulsaydı enteresan olurdu diye düşündüğüm bir soru var: Sri Aurobindo “Çarpık bir ortamda görülen hakikat”ten söz ettiğinde ne demek istiyor? Önce bu çarpık ortam nedir ve çarpık bir ortamda Hakikat ne olur?

Her zaman olduğu gibi, Sri Aurobindo'nun söylediğinin üst üste gelen birkaç anlamı olabilir: biri daha spesifik, diğeri daha genel.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

En spesifik anlamda, çarpık ortam, cehalette işleyen, dolayısıyla da hakikati saflığında ifade edemeyen akılsal ortamdır. Ama hayatın tümü cehalette yaşandığı için, çarpık ortam aynı zamanda yer küresel atmosferin arasından kendini ifade etmeye çalışan hakikati çarpıtıp yer küresel atmosferin tamamıdır.

Bu cümlelerin en sübtel, en ince noktası da bu. Akıl el yordamıyla ne kavrayabilir? Aklın daima el yordamıyla, tereddüt ederek arayıp ilerlediğini, bilmeye çalıştığını, yanılıp eski denemelerine geri döndüğünü ve tekrar denediğini biliyoruz; yani... bu çok tökezleyen bir ilerleyiş, ama akıl Hakikatten ne kavrayabilir? Bir fragman mı, bir parça mı, yine de Hakikat olan ama kısmi, eksik olan bir şey mi, yoksa artık Hakikat olmayan bir şey mi? Enteresan nokta bu.

Şunu duymaya alıştık, belki de pek çok kez tekrarladık: insan sadece kısmi, eksik, parçalı bilgiler, dolayısıyla doğru olamayan bilgiler edinebilir. Bu oldukça banal bir bakış açısı, bunun farkına varmak için hayatta biraz eğitim görmüş olmak yeterli, ama Sri Aurobindo'nun "Çarpık bir ortamda görülen hakikat" ile kastettiği bundan çok daha enteresan.

Hakikatin görünümü değişiyor, bu ortamda bu artık Hakikat değil Hakikatin bir çarpıtılması, bir deformasyonu; dolayısıyla Hakikatten kavranabilen şey, doğru olan bir parça değil, kendisi yitip gitmiş bir hakikatin sahte görünümü.

Bir imajla anlatmaya çalışacağım. Bu sadece bir imaj, başka bir şey değil, bunu harfiyen, dar anlamında anlamayın.

Esas Hakikati göz alıcı ve lekesiz bir beyaz ışık küresine benzetirsek, diyebiliriz ki akılsal ortamda, akılsal atmosferde bu beyaz, tam ışık, her biri ayrı renkte olan binlerce ve binlerce nüansa dönüşür, çünkü birbirlerinden ayrılır: ortam ışığı çarpıttı, ve ışığın kırmızı, yeşil, sarı, mavi, sayısız ve bazen hiç uyuşmayan farklı renklerde algılanmasına neden olur; akıl, beyaz kürenin beyaz ışığından bir parça kavramaz, az çok sayıdaki farklı renklerde küçük ışıkları kavrar, üstelik onlarla beyaz ışığı bile yeniden oluşturamaz; dolayısıyla Hakikate ulaşamaz. Aklın sahip olduğu şey hakikat parçaları değil, ayrılmış bir hakikattir. Bu bir ayrışma durumudur.

Hakikat bir bütündür, ve her şey gereklidir. İçinde gördüğünüz çarpık ortam, akılsal atmosfer, bütün unsurları ortaya koymaya, yansıtmaya, ifade etmeye, hatta algılamaya uygun değil, diyebiliriz ki "en iyisi" algılanmaz. Buna artık Hakikat değil, esasen doğru olan ve burada, akılsal atmosferde artık hiç doğru olmayan bir şey diyebiliriz, bir cahillik diyebiliriz.

Özetleyecek olursak, İrfan, insan aklının onu kavrayabildiği haliyle, mutlaka cahillik içerisinde bir bilgidir, neredeyse şöyle diyebiliriz: cahilce bir bilgidir.

Bilgelik, Hakikatin öz halinin, asıl halinin vizyonudur, ve tezahürde uygulanışıdır.

12 Eylül 1958

2 – İlham, engin ve ebedi bir İrfandan fıskıran incecik bir aydınlık akıntısıdır, aklı, aklın duyuların bilgisini aşmasından daha mükemmel aşar.

“Niye Sri Aurobindo öyle demiş?” şeklinde birkaç soru soruldu.

“Öyle demiş çünkü öyle görmüş” de diyebilirim ama önce bir şeyi iyice anlamak lazım; bunlar Sri Aurobindo’nun verdiği tanımlamalar; Sri Aurobindo bu tanımlamaları sıkça paradoksal bir şekilde veriyor, bizi düşündürmek için.

Sözlüklerdeki tanımlamalar kelimelerin sıradan açıklaması, sıradan anlaşılma şekli, insanı düşündürmüyorlar. Sri Aurobindo söylediğini, alışılmış konsepti yıkmak amacıyla söylüyor, insanı daha derin bir hakikate temas ettirmek için. Birçok soru böylece giderilmiş oluyor.

Yapılması gereken efor bu: Sri Aurobindo’nun bu biçimde, yani bir kelimeyi tanımlamanın bildik şekli olmayan bir şekilde ifade ettiği daha derin İrfanı, daha derin Hakikati bulmaya çalışmak lazım.

Birkaç soru ayırdım; öncelikle ilgilendiğim bir soru ayırdım çünkü düşünceli birinden geliyor: soru “bilgi” kelimesiyle ilgili, Sri Aurobindo’nun bu özlüsözde kelimeyi kullanma şekliyle, geçen hafta okuduğumuz özlüsözdeki kullanımını mukayese ediyor.

Geçen hafta Sri Aurobindo bilgi ile Bilgeliği deyim yerindeyse karşı karşıya getirdiğinde, bilginin genel insan bilinci tarafından uygulanış şeklinden, akılsal eforla, akılsal gelişmeyle edinilen bilgiden bahsediyordu, halbuki burada aksine sözünü ettiği bilgi esas bilgi, yani İrfan¹², tanrısal süpraakılsal İrfan, özdeşleşerek edinilen İrfan.

¹² Aklın mantık yürüterek, analiz ederek, hesaplayarak, dedüksiyonla, karşılaştırmayla, usavurmaya meşakkatle ulaştığı *bilgi* ile arifin, hakimin, bilginin *içine doğan* doğru, ruhun doğrudan, sezgisel olarak, içgüdüsel olarak edindiği, *vizyon şeklinde gördüğü* hakikat, yani *İrfan* Fransızca’da ve İngilizce’de aynı kelimeyle, (Fr: connaissance; En: knowledge) ile ifade edilir.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Zaten burada İrfanı bu yüzden “engin ve ebedi” diye tanımlıyor, bu da bunun genelde onu anladığımız şekliyle insansal bilgi olmadığını açıkça gösteriyor.

Birçok kişi “Neden Sri Aurobindo akıntının ‘incecik’ olduğunu söylemiş?” diye sordu. İlhamın sonsuz kökeni olan tanrısal İrfanın, süpraakılsal İrfanın uçsuz enginliği ile insan aklının bu İrfandan algılayabildiği, alabildiği miktar arasında anlatımsal bir imaj oluşturmak için, çarpıcı bir karşıtlık oluşturmak için. Bu alanlarla temasta olduğunuzda bile, bu alanların çok azını, minimumunu algıyorsunuz; bu incecik, küçücük bir dere gibidir, ya da düşen birkaç damla gibidir; ve bu damlalar öyle saf, öyle parlak, doğaları itibarıyla öyle tamdır ki, harika bir ilham aldınız, sonsuz alanlara temas ettiniz, normal insan halinin çok üstüne yükseldiniz izlenimini verirler – oysa algılanması gerekene kıyasla bu hiçbir şey.

“İlham, psişik varlığın ya da psişik bilincin aracılığıyla mı algılanır?” diye de soruldu.

Genellikle evet.

Üst bölgelerle edinilen ilk temas psişik bir temastır. Tabii, içsel bir psişik açılış edinmeden önce ilham almak zordur. İstisnai olarak ve istisnai durumlarda, bir lütuf olarak ilham alınabilir, ama gerçek temas psişğin aracılığıyla olur çünkü psişik bilinç, tanrısal Hakikatle en çok ilişkide olan ortamdır.

Daha sonra, insan akılsal bilinçten yüze çıkıp aklın ötesinde, hatta üst aklın bile ötesinde olan bir bilince ulaştığında ve kendini Akılüstü’nün¹³ bölgelerine açtığında, Akılüstü’nün arasından da kendini Süpraakla açtığında, ilhamları doğrudan alabilir; tabii bu noktada ilhamlar daha sık, deyim yerindeyse daha zengin, daha tamdır. Bir an gelir insan ilhamı istediğinde alabilir, ama tabii bu oldukça büyük bir içsel gelişme gerektirir.

Az önce de söylediğimiz gibi, aklın çok üstündeki bölgelerden gelen ilham, kalite ve değer açısından, aklın, usavurma yeteneği gibi üretebileceği en ulvi şeylerin hepsini aşar. Usavurma yeteneği tabii insanın akılsal faaliyetinin doruğudur; bilgiyi duyular aracılığıyla edinildiği şekliyle eleştirip kontrol edebilir. Bu pek çok kez söylendi:

¹³ **Akılüstü:** Sri Aurobindo düzlemleri şu şekilde derecelendiriyor: madde, nefis, akıl, üst akıl, aydınlanmış ya da ışıldayan akıl, sezgisel akıl, Akılüstü (Fr: le Surmental; En: the Overmind), Süpraakıl (Fr: le Supramental; En: the Supramental) ve son olarak Yüce Yaratıcı Sevinç, veya Ananda, ya da Tanrısal.

duyular, bilme aracı olarak çok kusurludur, olayları olduğu gibi algılayamazlar; duyuların istihbaratı yüzeyseldir ve çok sıkça yanlışır. Aklı tam gelişmiş insan bunu iyi bilir, duyuların bilgisine güvenmez; insan ancak deyim yerindeyse akılsızsa gördüğü, duyduğu, dokunduğu her şeyin kesinlikle doğru olduğuna inanır. İnsan “üst aklını” geliştirmiş olduğunda, tüm bu kavramların neredeyse tamamen yanlış olduğunu, bu kavramlara hiçbir şekilde dayanamayacağını bilir. Ama bu süpraakısal ya da tanrısal bölgeden alınan İrfan, aklın tasavvur edebileceği ve anlayabileceği her şeyi aşar, en az aklın, duyuların bilgisini aştığı kadar aşar.

Birkaç soruysa uygulamaya yönelik: “İlham alma yeteneği nasıl geliştirilebilir? İlham almanın şartları nedir, sürekli ilham almak mümkün mü?”

Buna daha önce cevap verdim. Kendinizi süpraakısal bölgelere açtığımızda, sürekli ilham almak için gereken duruma geçersiniz. Şu ana kadar bilinen en iyi yöntem bu: aklınızı mümkün olduğu kadar susturup yukarıya yönelterek sessiz, dikkatli bir alırlık durumunda olmanız lazım. Aklınızda ne kadar sessiz, ne kadar mükemmel bir sakinlik tesis edebilirsiniz o kadar ilham alabilecek duruma gelirsiniz.

“İlhamlar farklı kalitede mi?” diye de soruldu. Orijinlerinde hayır. İlham her zaman saf İrfan bölgelerinden inen ve insanın en reseptif, yani en alır kısmına, ilhamı almaya en uygun kısma nüfuz eden bir şeydir, fakat bu ilhamlar farklı aksyon alanlarına uygulanabilir; bunlar saf İrfan ilhamları olabilir, ilerleme eforuna yardım etmek için ilhamlar da olabilir, gerçekleştirilmesi gereken eylemler için ilhamlar da olabilir, pratik realizasyonda, dış gerçekleştirmede yardım etmek için ilhamlar olabilir. Ama burada söz konusu olan, ilhamın kalitesinden çok, ilhamın kullanımı – ilham her zaman insanın bilincine girmeyi başaran bir ışık, bir hakikat damlası gibidir.

İnsani bilincin bu ilhamla ne yapacağı tavra, ihtiyaca, duruma, şartlara bağlı; bu, ilhamın esas niteliğini değiştirmez ama kullanımını, pratik kullanımını değiştirir.

Birkaç soru ilhamla sezgi arasındaki farkla ilgili. İlhamla sezgi aynı şey değil; ama sanırım okumamız esnasında bu konuya geri dönme fırsatımız olacak; Sri Aurobindo neyi sezgi olarak kabul ettiğini söylediğinde bundan tekrar bahsederiz.

Genel olarak, eğer Sri Aurobindo'nun tüm diğer eserlerinden olduğu gibi bu okumadan da gerçekten faydalanmak istiyorsanız, en iyi yöntem şu: bilincinizi toplayıp dikkatinizi okuduğunuza odakladıktan sonra aklınızda minimum bir rahatlık, bir sakinlik tesis etmeniz lazım

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

– aklınızda mükemmel bir sessizlik elde edebilirsiniz çok iyi – ve öyle bir beyinsel kımıldamazlık haline ulaşmalısınız ki, dikkatiniz tamamen durgun bir suyun yüzeyine benzesin.

O zaman okuduklarınız bu yüzeyi geçip varlığınıza en az çarpıtılmayla alındığı yere derince nüfuz eder; sonra, bazen uzunca bir süre sonra, alınanlar derinliklerden çıkıverip beyninizde tam anlaşılma gücüyle ortaya çıkar, dışarıdan edinilen bir bilgi olarak değil, kendinizde taşıdığınız bir ışık şeklinde.

Bu şekilde, anlama yeteneğiniz maksimumuna ulaşır, halbuki eğer okurken aklınız ajite olursa, usavurmaya çalışırsa, okuduğunu hemen anlamaya çalışırsa, kelimelerin içerdiği kuvvetin, bilginin ve hakikatin dörtte üçünden daha fazlasını kaybedersiniz. Ve eğer, ancak bu absorpsiyon ve içsel uyanış süreci tamamlandıktan sonra soru sormayı başarırsanız, soracak çok daha az şey olduğunun farkına varırsınız, çünkü okuduğunuzu daha iyi anlamış olursunuz.

19 Eylül 1958

3 – Konuştuğum zaman aklım: “Şöyle diyeceğim” diyor ama Tanrı kelimeleri ağızmdan Alıyor ve dudaklarım, insanın aklını ürperten başka bir şey söylüyor.

Sri Aurobindo “konuştuğum zaman” derken, kendini, yaşadığı deneyimi kastediyor. Bunun sembolik olduğunu ve birçok kişi için geçerli olabileceğini söyleyebilmeyi çok isterdik, ama maalesef öyle değil.

Şu insanın konuştuğu zaman söylemek istediğini değil de başka şey söylemesi deneyimi çok sık yaşanır, ama burada olanın tersi olur; yani insan evinde rahatça otururken, aklının maksimumuyla şöyle ya da şöyle demeye karar verir, makul olanın, akla yakın olanın bu olduğuna karar verir, ama çok sıkça, konuşmaya başladığında, aşağı dürtüler, akılsızca heyecanlar, nefsi tepkiler dili ele geçirir ve denilmemesi gereken şeyler dedirtir.

Burada fenomen aynı, ama dediğim gibi tersine. Akıldışı alt dürtüler sizi heyecanla, tutkuyla konuşturacağına, aksine yukardan gelen bir ilham, aklınızinkinden daha büyük bir ışık, daha büyük bir irfan, konuşma yeteneğinizi ele geçirir ve en aydınlanmış aklınızla bile söyleyemeyeceğiniz şeyleri size dedirtir.

Sri Aurobindo “insanın aklını ürperten” diyor çünkü bu üstün hakikatler insani alanda hep akılla çelişen birer paradoks gibi, birer

vahiy gibi görünür; üst bölgelerden gelen şeyleri akıl anlayamaz diye bir durum söz konusu değil, bu vahiyler hep ileride, aklın anladığının ve kabul ettiğinin çok ilerisinde. Günümüz insanın aklının makul, akla yakın bulduğu, geçmiş zamanlarda paradoksal ve deliceydi; ve muhtemelen, hatta kesinlikle diyebiliriz ki, şimdi ortaya çıkan ve insanın aklını ürperten bu beklenmedik, paradoksal, devrimci vahiyler gelecek zamanlarda gayet makul, gayet akla yakın ama yeni vahiylerin karşısında ürperecek bir bilgi olacak.

Sri Aurobindo, anlayışımızı bir süre sendeleten bu kısa cümleleri söylediği zaman, daima harekette, daima gelişmekte, daima dönüşmekte olan bir şeyin o hissini iletmeye çalışıyor, bizi hızla ileriye itmek için, dünyada ifade edilen ve ortaya çıkan her şeyin tam göreliliğinin duygusunu bize yaşatmak için, bu evrenin ilerlemekte olduğunu, daha yüksek, daha büyük bir Hakikate doğru sürekli ilerlediğini bize hissettirmek için. Bizim için şu anda süpraakılsal dönüşüm, en yüksek Hakikatin ifadesi, yansıması, yeryüzünde gerçekleştirmemiz gereken devrim; tabii, insanların büyük çoğunluğunun bu devrimdeki mutlaklık duygusunu hissetmesi lazım, yoksa bu devrimi gerçekleştiremezler.

Ama Sri Aurobindo bu mutlaklığın hala göreliliğini ve tezahürünü, daha geç tezahür edecek Tezahür Etmemiş daha mutlak bir Mutlaklığa kıyasla daima göreliliğini unutmamalı diye ısrar ediyor.

26 Eylül 1958

4 – Jnani değilim çünkü Tanrı'nın, Kendi İşini için Verdiği İrfan dışında bilgim yok. Nasıl bilebilirim, gördüğüm akla yakın mı, delice mi? Yo, hiçbiri, ne akla yakın ne de delice, çünkü gördüğüm şey sadece doğru.

Jnani değilim... jnani arif demek, İrfan yolunu izleyen kişi demek, yogayı sadece İrfanla realize etmek isteyen, öteye geçip artık entelektüel değil, manevi bilgiye, yani İrfana ulaşma isteğiyle tamamen entelektüel bir yola koyulan kişi demek. Sri Aurobindo da diyor ki: "Jnani değilim... Arif değilim... İrfan peşinde değilim. Eserini gerçekleştirmek için kendimi Tanrısal'a verdim, tanrısal Lütuf sayesinde de bu eseri gerçekleştirmek için her an bilinmesi gerekeni bilirim."

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bu hayran olunacak bir hal, aklın mükemmel huzuru. Artık edindiğiniz bilgileri, öğrendiğiniz ve hatırlamanız gereken şeyleri biriktirmenize gerek yok, yapmanız gereken iş için, vermeniz gereken eğitim için, çözmeniz gereken problem için gerekli bilginin istediğiniz anda emrinizde olması için beyninize binlerce şey tıktırmanıza artık gerek yok. Kafanız sessiz, beyniniz hareketsiz, her şey bembeyaz, rahat, huzurlu; ve gerektiğinde, tanrısal Lütfun olgusuyla bir ışık damlası bilincinize damlar ve bilmeniz gerekeni bilirsiniz. Bu bilgiyi hatırlamayı dert etmeye, saklamaya çalışmaya ne gerek var? O bilgiyi edinmeniz gerektiği gün veya an, o bilgiyi bir daha edirsiniz. Mükemmel bir alırlığın huzurunda, dinlenmesinde ve sessizliğinde, bilmeniz gereken şeyin yazıldığı beyaz sayfasınız her an.

Bilmeniz gerekeni bilirsiniz, ve görmeniz gerekeni görürsünüz; bilinmesi ve görülmesi gerekenler doğrudan Yüce'den geldiğine göre bu Hakikatin ta kendisidir: akla yakınlık ya da delilik kavramlarından tamamen sıyrılır. Doğru olan doğrudur – hepsi bu. Ve bu delice mi, akla yakın mı diye merak etmek için epeyce alçalmak lazım. Sessiz olmak lazım, alçakgönüllü, dikkatli bir alırlıkta olmak lazım. Hiçbir kendini gösterme kaygısı olmamalı, hatta olma kaygısı bile olmamalı: sadece hiçbir şey olmayan, hiçbir şey bilmeyen ama her şeyi almaya, her şeyi iletmeye hazır olan bir alet olmak lazım. İlk şart kendini unutmak, kendini tamamen vermek, ego yokluğu. O zaman vücut Yüce Efendi'ye: "Olmamı İstedğin şey olurum; bilmemi İstedğin şeyi bilirim; yapmamı İstedğin şeyi yaparım" der.

3 Ekim 1958

5 – Keşke insanlar hayvansal evrimimizin henüz fethetmediği enginliklerde ne sonsuz hazların, ne mükemmel kuvvetlerin, ne ışıldayan spontane İrfan ufuklarının, varlığımızın ne engin sakinliklerinin bizi beklediğini şöyle bir görseydi, her şeyi bırakır bu hazineleri elde edinceye kadar hiç durmazlardı. Ama yol dar, kapıların zorlanması güç; hem korku, güvensizlik ve şüphecilik, Doğanın nöbetçileri gibi dikilmişler, sıradan otlaklarının dışına adım atmamızı yasaklamak için.

Sri Aurobindo'nun "*Caught a glimpse*" dediği ve Fransızca'ya "*entrevoaient*" olarak çevrilen, "tamamını çok kısa bir an için, şöyle bir görmek" demek. Tabii bütün bu şeylerin vizyonunu sürekli görmek sizi otomatik olarak yola koyulmaya mecbur ederdi. Şu kesin ki, bu

şeylerden küçük, kısmi bir fikir edinmek de yetersiz; bunun sizi yolu izlemeye mecbur etmek için yeterli ağırlığı olmaz.

Ama insan, ne kadar kısa süreli olursa olsun bu şeylerin vizyonunun tamamını görebilseydi, realize etmek için gerekli eforu yapma ayartmasına dayanamazdı; ama aslında tamamını görebilmek nadirdir. Bu yüzden Sri Aurobindo bize “Keşke...” diyor.

Doğrusu, hazır olanların, realizasyona hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak şekilde mukadder olanların, bu realizasyonun ne olduğu konusundaki deneyimi hayatlarının belli bir anında birkaç saniye için bile olsa yaşamaması çok nadirdir.

Ama onların bile, kaderi belli olanların bile, solunan havayla sanki yutulan şu şeyle, şu endişeyle, şu olabileceklerin korkusuyla korkunç şekilde ve inatla mücadele etmesi lazım. Bu öylesine aptalca ki, çünkü sonuçta herkesin kaderi aynı: insan doğar, az çok iyi yaşar ve ölür; sonra az çok bekler, tekrar doğar, az çok iyi yaşar ve ölür, ve bu sonsuzca böyle devam eder, ta ki bundan bıkmaya hazır olana kadar.

Bu ne korkusu böyle? Rutinden çıkma korkusu mu? Özgür olma korkusu mu? Artık bir tutsak olmama korkusu mu?

İnsan tüm bunların üstesinden gelecek kadar cesur olunca, kendi kendine: “Amaaan. Ne olacaksa olsun! Nasılsa pek fazla tehlike yok, değil mi?” deyince işte o zaman güvenmiyor, acaba bu makul mu, akla yakın mı, doğru mu, tüm bunlar illüzyon mu, yoksa hayal mi görüyorum, tüm bunlar gerçekten bir şeye tekabül ediyor mu diye merak ediyor... Dikkatinizi çekerim, bu güvensizlik aptalca görünüyor ama bu güvensizliğe en akıllılarda bile, defalarca tekrarlanan kesin deneyimler yaşamış kişilerde bile rastlanıyor – diyorum size, bu, yenilen yiyeceklerle, solunan havayla, başkalarıyla kurulan ilişkiyle yutulan bir şey, bu yüzden de “Doğanın dokunaçları”¹⁴ diyebiliriz, her yerde olan, her yere sızan ve insanı yakalayıp bağlayan bir ahtapot gibi.

Ve bu iki engelin, korkuyla güvensizliğin üstesinden geldikten sonra bile, deneyimler artık şüpheye yer bırakmayacak kadar kuvvetli olduğunda bile, şüphe etmenin imkansız hale geldiğinde bile (bu kendi hayatından şüphe etmek gibidir) işte o zaman o korkunç, adi, kupkuru, kemirici şey kalıyor: şüphecilik; bu, insanın gururuna dayanıyor, bu

¹⁴ Anne’ye verilen ve çevirisi için esas aldığı 5. özlüsözün basılı metninde “*tentacles of Nature*” (Doğanın dokunaçları) basılmış, ama Sri Aurobindo’nun el yazısının yeni bir okunuşu sonucunda aslında “*sentinels of Nature*” (Doğanın nöbetçileri) yazdığı anlaşıldı.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

yüzden bu kadar uzun sürüyor. İnsan kendini bütün bu şeylerden üstün sanmak istiyor: “Ben bu tuzaklara düşmem! Makulüm, aklım başımda, olaylara pratik açıdan bakarım, aldanmam.” Korkunç bir şey! İğrenç; tehlikeli de.

İnsan en coşkulu anlarında bile, yaşadığı istisnai, olağanüstü, harika bir deneyimle dopdolu olduğunda bile şüphecilik en alttan yükseliyor; bu çirkin, yapış yapış, itici şey yükseliyor ve her şeyi mahvediyor.

Bunu yenmek için müthiş bir savaşçı olmak lazım, Doğanın tüm karanlıklarıyla, tüm muziplikleriyle, tüm ayartmalarıyla mücadele etmek lazım.

Doğa bunu niye yapıyor? Bu sanki kendi amacına ters hareket ediyormuş gibi. Yalnız bunu size daha önce çok sıkça açıkladım: Doğa neye doğru gittiğini, sonucun ne olacağını gayet iyi biliyor, ve bunu istiyor da... ama onun istediği gibi olmasını istiyor. Doğa zaman kaybedildiğini düşünmüyor. Önünde ebediyet var. Yoluna keyfine göre, canı istediği kadar dolambaçlarla, geriye dönüşlerle, doğru yoldan ayrılarak, ne olacağını görmek için aynı şeye birkaç kez tekrar başlayarak devam etmek istiyor; ve hemen, mümkün olduğu kadar çabuk varmak isteyen, hakikate, ışığa, güzelliğe, dengeye susamış meczup delişmen insanlar... onu rahatsız ediyor, peşini bırakmıyor, ona vaktini boşa harcadığını söylüyor. Vaktini boşa harcıyormuş! O da hep: “Ama önümde ebediyet var, ben hiç acele ediyor muyum? Niye bu kadar aceleceisiniz?” diye cevap veriyor; gülümseyerek de ekliyor: “Aceleniz fazla insanca; genişleyin, sonsuzlaşın, ebedileşin, böylece artık aceleniz olmaz.”

Doğaya göre, yol boyunca öyle bir eğlence var ki – ama bu herkesi eğlendirmiyor.

Olaylar çok yüksekte, çok uzaktan görüldüğünde, çok engin, neredeyse sonsuz şeyler görüldüğünde böyledir: insanı huzursuz eden, acı veren her şey yok olur; ve o zaman, çok bilge olanlar, çok yüksek bir bilgelik uğruna dünyadan el çekmiş olanlar gülümseyerek size: “Neden acı çekiyorsunuz? Çıkın içinden, böylece artık acı çekmezsiniz!” derler. Bireysel olarak bu çok iyi, ama başkalarını düşünürsek, biraz trajik bu komedinin daha erken bitmesini isteyebiliriz. Bir otlaktaki bir hayvan gibi yaşamaktan bıkmak, bir otlaktan bir diğerine dolaşmaktan bıkmak, yutulana bir köşede geviş getirmekten bıkmak, çok dar ufuklu olmaktan bıkmak, hayatın bütün güzelliklerinden mahrum olmaktan bıkmak da gayet meşru.

Bizim böyle olmamız Doğanın belki de hoşuna gidiyordur, ama bizler artık bundan bıktık, başka türlü olmak istiyoruz.

Nitekim, ancak gerçekten “Yeter, burama geldi” dediğiniz zaman ve her şeyin başka türlü olmasını istediğiniz zaman bu üç korkunç düşmanı, korkuyu, güvensizliği ve şüpheliği yenme cesaretiniz, kuvvetiniz ve imkanınız olur. Ama tekrar ediyorum, bir gün oturup kendinizle yüzleşmeniz ve içindeki bu üç düşmanla nihai bir şekilde mücadele etmeniz yetmez; onlardan kurtulduğunuzdan emin olmak için mücadele etmeniz lazım; tekrar tekrar mücadele edeceksiniz, sanki neredeyse sonu yokmuşçasına mücadeleye devam edeceksiniz. Doğrusunu söylemek gerekirse, belki de bu üç düşmandan hiçbir zaman gerçekten kurtulamazsınız, ama bir an gelir içiniz öylesine farklı olur ki, size artık dokunamazlar.

Onları görebilirsiniz, ama onlara gülümseyerek bakarsınız; ve basit bir hareketinizle giderler, belki biraz değişmiş olarak, belki daha az kuvvetli, daha az inatçı, daha az agresif olarak geldikleri yere geri dönerler; ta ki ışık tüm karanlığı yok etmek için yeterince kuvvetli oluncaya kadar.

Sri Aurobindo'nun bize sözünü ettiği şu harikalara gelince, onları anlatmamak daha iyi, çünkü zaten herkes onları kendi yöntemiyle seziyor, hissediyor, yaşıyor; ve herkes için en iyi yöntem bu.

Başkalarının yöntemini benimsemeyin, kendi yönteminiz olsun, o zaman yaşadığınız deneyimin tam değeri, paha biçilmez değeri olur. Son olarak, hepimizin bu deneyimleri yaşamasını diliyorum.

Bunun için inanç, güven, epeyce alçakgönüllülük ve muazzam bir iyi niyet gerek.

Kendinizi açın; özlem duyun ve bekleyin.

Mutlaka gelir.

Lütuf burada, tek istediği, herkes için çalışabilmek.

10 Ekim 1958

6 – Geç de olsa anladım ki akıl ölünce Bilgelik doğarmış; bu kurtuluştan önce sadece bilgi sahibiydim.

Bir kez daha şunu iyice anlamak lazım, bu özlüsözlerin şekli kasten paradoksal, akla küçük bir şok verip akli yeterince uyandırsın ki, akıl anlamak için çaba harcasın. Bu harfiyen anlaşılmalı. Bazıları, bilge olabilmek için aklın yok olması gerekir fikri yüzünden sanki endişeleniyor. Öyle değil, kesinlikle öyle değil.

Aklın artık zirve olmaması, efendi olmaması lazım.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Hayatta epeyce uzun bir süre, İrfana benzer bir şeye sahip oluncaya kadar aklın efendi olması vazgeçilmez, yoksa dürtülerinizin, fantezilerinizin, az çok düzensiz duygusal hayallerinizin oyuncağı olursunuz ve sadece bilgelikten değil, doğru dürüst davranmak için vazgeçilmez bilgidен bile mahrum kalma tehlikesiyle karşı karşıya kalabilirsiniz.

Ama sıradan insan zekasının zirvesi olan aklın sayesinde, varlığınızın tüm aşağı kısımlarını yönetmeyi başarmış olduğunuzda, bu noktayı aşmak istiyorsanız, sıradan hayattan, sıradan düşünceden kurtulmak istiyorsanız, her şeyi sıradan şekilde görmekten kurtulmak istiyorsanız, deyim yerindeyse aklın tepesine çıkmanız lazım – akli küçümseyerek ayaklar altına alarak değil, daha yükseğe, aklın ötesine tırmanmak için akli bir basamak olarak kullanıp aklın buyruklarını pek az umursayan, akılsız olmakta, makul, akla yakın olmamakta sakınca görmeyen çünkü üstün ışıklı bir akılsızlık olan, sıradan bilginin ötesinde olan ve ilhamlarını yukardan, çok yukardan, tanrısal Bilgelikten alan bir şeye ulaşmanız lazım.

Özlüsözün anlamı bu.

Sri Aurobindo'nun burada sözünü ettiği bilgiye gelince, sıradan bilgi söz konusu; özdeşleşerek edinilen İrfan değil; entelekle, düşünceyle, sıradan yöntemlerle elde edilebilen bilgi söz konusu.

Ama tekrar ediyorum, ayrıca bu konuya sonraki özlüsözlerle dönme fırsatımız da olacak, hemen bilge olurum inancıyla akli bırakmakta acele etmeyin, çünkü bilge olmak için hazır olmak lazım, aksi halde akli bırakırken akılsızlığa düşme riski oldukça yüksek, bu da oldukça tehlikeli.

Sri Aurobindo, eserlerinde, özellikle de “*Yogaların Sentezi*”nde, kendine sıkı bir şekilde hakim olmadan sadhana¹⁵ yapabileceklerini sananların ve onları, sıradan görgü kurallarından, sıradan akıldan kurtulma bahanesiyle bütün bastırılmış saklı, gizli arzularının ortaya çıktığı tehlikeli bir dengesizliğe sürükleyen her türlü ilhamı dinleyenlerin fantezilerine karşı bizleri sıkça uyarıyor.

Ancak yükselerek, insansal tutkuları iyice aşarak özgür olabilirsiniz. Ancak egoist olmayan üstün bir özgürlüğe sahip olduğunuz zaman, her türlü arzudan, her türlü dürtüden kurtulduğunuz zaman özgür olma hakkına sahip olursunuz.

¹⁵ **Sadhana:** Yoganın yaşanması, uygulanması; siddhiye (mükemmelliğe, hedefe, gizli güce) ulaştırıcı uygulama; manevi kişisel disiplin ve egzersis.

Ama çok makul, çok *uslu*, çok akli başında, sıradan sosyal kurallara göre çok ahlaklı insanlar da kendini bilge sanmasın, çünkü bilgelikleri kuruntudan ibaret, bilgeliklerinin hiçbir derin hakikati yok.

Kanunları ihlal edebilmek için kanunları aşmış olmak lazım, adetlere, görgü kurallarına aldırmamak için adetleri, görgü kurallarını aşmış olmak lazım, bütün kuralları küçümseyebilmek için kuralları aşmış olmak lazım, ve bu kurtuluşun güdüsü asla bir hırsı tatmin etmek için olmamalı, kişiliğini genişletmek için ya da üstünlük duygusu yüzünden olmamalı, veya başkaları küçümsendiği için, ya da sürüyü aşmış olmak ve sürüye küçümsemeyle, kibirle bakabilmek için egoist, kişisel bir güdü olmamalı.

Kendinizi üstün hissedip de başkalarına ironiyle, “Ben artık öyle değilim” havasıyla baktığınız zaman dikkatli olun, o an raydan çıktınız demektir, uçuruma yuvarlanabilirsiniz.

Bilgeliğe, gerçek bilgeliğe, Sri Aurobindo'nun burada sözünü ettiği bilgeliğe hakikaten erdiğiniz zaman, ne üstünlük kalır ne de aşağılık, her şeyin kendi yeri, kendi önemi olduğu bir kuvvetler işleyişi olur sadece, ve bir hiyerarşi varsa, bu bir Yüce'ye tevekkül hiyerarşisidir, alta olana karşı duyulan bir üstünlük hiyerarşisi değil.

Ve insansal anlayışla, insansal usavurmayla, insansal akılla, insansal bilgiyle bu hiyerarşi ayırt edilemez; sadece uyanmış bir ruh başka bir uyanmış ruhu tanıyabilir, o zaman da üstünlük duygusu tamamen yok olur.

Gerçek Bilgelik ancak ego yok olduğu zaman gelir; ego da ancak kendinizi yüce Efendi'ye tamamen ve hiçbir kişisel neden olmadan, hiçbir çıkar beklemeden, başka türlü edemediğiniz için bırakmaya hazır olduğunuz zaman yok olur.

17 Ekim 1958

7 – İnsanların bilgi dediği, sahte görünüşlerin usavurulmuş kabulüdür. Bilgelik peçenin gerisine bakar ve görür. Akıl böler, detayları sabitleştirip kontrastlarını ortaya çıkarır. Bilgelikse birleştirir, kontrastları tek bir ahenkte bağdaştırır.

Sri Aurobindo'nun bilgi, akıl, bilgelik üzerine yazdığı her şey bizi sıradan düşünme şeklinin rutininden kurtarmak ve mümkünse, görünüşlerin gerisindeki gerçeği görmemizi sağlamak için söyleniyor.

Genel olarak, çok nadir istisnalar dışında insanlar etraflarında ve bazen kendi içlerinde olup biteni az çok düzgünce gözlemlemekten ve

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

bütün bu gözlemleri yüzeysel bir mantığı olan bir sisteme ya da bir başka sisteme göre sınıflandırmaktan memnun; “bilgi” dedikleri de bu organizasyon, bu sistemler. Gördükleri, dokundukları, sezdikleri, hissettikleri her şeyin, gerçeğin ta kendisi değil de sahte görünüşler olduğu fikri bile, algı başlangıcı bile akıllarına gelmedi.

Bu genel, değişmez bir argüman: “Ama onu görüyorum, ama ona dokunuyorum, ama onu hissediyorum, dolayısıyla doğru, gerçek.”

Tam aksine, aslında kendi kendilerine: “Onu görüyorum, ona dokunuyorum, onu hissediyorum, dolayısıyla yanlış, yalan” demeleri gerekir. İki karşıt uçtayız, anlaşma zemini yok.

Sri Aurobindo için hakiki bilgi de tam olarak özdeşleşerek edinilen İrfandır, Bilgelik de insanın bu İrfanın içinde olduğunda, yani irfan sahibi olduğunda geldiği haldir; bunu burada söylüyor: Bilgelik, sahte görünüşler peçesinin gerisine bakıp gerisinde olan gerçeği görür. Ve Sri Aurobindo şunun altını çiziyor: bu yüzeysel dış bilgiyle bir şey tanımlandığında, hep bir başka şeye karşıt olarak tanımlanır; görülen, hissedilen, dokunulan – ve anlaşılmayan – şeyler hep bir kontrast oluşturularak izah edilir.

Akıl her zaman şeyleri birbirleriyle karşı karşıya getirip insanı seçmeye zorlar. Zihni açık insanlar, şeyler arasındaki bütün farkları görür. Aklın sadece farklılıklarla işlemesi oldukça dikkate değer; insan şununla şunun, şu davranışla şu diğer davranışın, şu nesneyle şu diğer nesnenin arasındaki farkı gördüğü için kararlar alır ve akıl işler.

Ama gerçek bilgi, özdeşleşerek edinilen İrfan ve ondan doğan Bilgelik, tüm bu çelişkili gibi görünen şeylerin ahenkleştiği, birbirini tamamladığı, mükemmelce tutarlı, koordine bir bütün oluşturduğu noktayı her zaman görür. Tabii bu da bakış açısını, algıyı ve eylemdeki sonuçları tamamen değiştirir.

Mutlaka yapmanız gereken ilk şey, kendi kendinize az çok mekanik bir şekilde ve ne dediğinizi tam olarak bilmeden “görünüşler sahte” diye tekrarlamak değil; “görünüşler sahte” diyorsunuz çünkü Sri Aurobindo öyle diyor, ama sonuçta anlamıyorsunuz, ve her şeye rağmen, bir şey bilmek istediğiniz zaman bakmaya, gözlemlemeye, dokunmaya, tatmaya, koklamaya devam ediyorsunuz çünkü başka gözlem imkanınızın olmadığını sanıyorsunuz.

Ancak bilincinizin altüst olma deneyimini yaşamış olduğunuz zaman, ancak bu şeylerin gerisine geçmiş olduğunuz zaman, ancak bu görünüşlerin illüzyonunu tamamen somut bir şekilde hissettiğiniz, yaşadığınız zaman anlayabilirsiniz; ama deneyimi yaşamadıkça bütün özlüsözleri okuyabilir, tekrarlayıp ezberleyebilirsiniz, güvenebilirsiniz

ama algıyı edinemezsiniz, bu sizin için bir gerçek olmaz. Bütün bu görüşler dış dünyayla temasa geçmeniz, dış dünyanın ne olduğunun farkına varabilmeniz tek yolu olmaya devam eder. Ve bazen her şeyin, görünüş bakımından nasıl olduğunu öğrenmek için tüm bir ömür harcarsınız, ve tüm bunları detaylarıyla gözlemediğiniz zaman, gözlemediğiniz ya da öğrendiğiniz her şeyi hatırladığımız zaman insanlar sizi pek kültürlü, pek zeki, pek bilgili sanır.

Aslında, çok çalışınca bu görüşler üzerinde bir etkiniz olabilir, bu görüşleri birazcık değiştirebilirsiniz – bilim insana maddeyi işlemeyi bu şekilde öğretir – ama bu gerçek bir değişiklik değil, gerçek bir güç de değil. Ve bu haldeyken kendi karakterinizi değiştirme konusunda da kesinlikle hiçbir şey yapamayacağınız kanısına varırsınız; nasıl ve neden ağır geldiğini bilmediğiniz bir tür kaderde kısırlanmış hissedersiniz kendinizi: böyle doğmuşsunuzdur, bu yerde ya da bu ortamda bu karakterle doğmuşsunuzdur ve olaylar üzerinde pek etkiniz olmadan, olaylara razı olarak, kendi karakterinizi dönüştürme gücünden yoksun bir şekilde, kendi karakter kusurlarınızı hafifletmeye çalışarak hayatta elinizden geldiği kadar yol alırsınız; kendinizi bir ağın içinde kısırlanmış hissedersiniz, bilmediğiniz bir şeyin kölesi olursunuz, bilmediğiniz kuvvetlerin, boyun eğmediğiniz ama sizi zorlayan bir iradenin, şartların oyuncağı olursunuz. En isyankarlar bile köledir, çünkü özgürleştiren tek şey tam da peçenin gerisine geçip gerisinde olanı görmektir. Gördükten sonra özdeşleşebilirsiniz, özdeşleştikten sonra da gerçek dönüşümün anahtarına sahip olursunuz. Okuyoruz, anlamaya çalışıyoruz, izah ediyoruz, bilmeye çalışıyoruz ama bir tek dakikalık gerçek deneyim, bu konuda milyonlarca kelimedenden, yüzlerce izahattan daha çok şey öğretir. Öyleyse birinci mesele şu: “Deneyimi nasıl yaşayabiliriz?”

Yapmanız gereken ilk şey: kendi içinize dalacaksınız.

İçinizdeki şeyin gerçekliğini hissedebilmek için yeterince derine dalmayı bir kez başardınız mı, sistematik olarak gitgide genişlemeniz lazım, evren kadar engin olmak ve sınır anlayışını yitirmek için.

Bunlar ilk iki hazırlık hareketi. Ve bu iki şeyi de mümkün olduğu kadar tam bir sakinlikte, bir huzurda, bir rahatlıkta yapmak lazım.

Bu huzur, bu rahatlık, bu sakinlik akılda sessizliğe, nefste de hareketsizliğe yol açar. Bu eforu, bu girişimi çok düzenli olarak ve ısrarla tekrarlamak lazım, ve kısa ya da uzun olabilen belli bir sürenin sonunda, sıradan dış bilinçte algıladığımız gerçek’ten farklı bir gerçek algılamaya başlarız. Tabii, Lütfun etkisiyle peçe içerden de yırtılabilir ve gerçek hakikate birden girebilirsiniz; ama bu olduğunda

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

bile, kendinizi içsel bir alırlık halinde tutmanız lazım, bunun için de her gün mutlaka kendi içinize dalmanız lazım.

24 Ekim 1958

8 – Bir tek kendi inanışlarına bilgi, başkalarınınkine de yanlış, cahillik veya şarlatanlık deme, ya da mezheplerin dogmalarıyla ve hoşgörüsüzlüğüyle alay etme.

Mezheplerin dogmaları ve dinlerin hoşgörüsüzlüğü, mezheplerin ve dinlerin sadece kendi inanışlarını bilgi, başkalarının inanışlarını yanlış, cahillik ya da şarlatanlık olarak görmelerinden kaynaklanır.

Bu basit hareket onların doğru olduğunu düşündükleri şeyi dogma haline getirmelerine, başkalarının doğru olduğunu düşündükleri şeyi de şiddetle kınamalarına yol açar.

Cümlelerin anlamı bu.

Sadece kendi bilgisinin, kendi inancının doğru olduğunu düşünmek, başkalarının inancının doğru olmadığını düşünmek, aynen bütün mezheplerin, bütün dinlerin yaptığını yapmaktır.

O zaman, eğer aynen mezhepler ve dinler gibi yaparsanız, onlarla alay etmeye hakkınız yoktur. Farkına varmadan da aynı şeyi yaparsınız, çünkü bu size çok doğal gelir. Sri Aurobindo'nun anlatmak istediği tam olarak bu: “Biz hakikate sahibiz, ve bu hakikat olmayan şey yanlıştır” dediğiniz zaman, gerçi bunu bu kadar açık seçik söylemeye cüret etmezsiniz ama, aynen bütün dinler, bütün mezhepler gibi yaparsınız.

Biraz objektif olursanız, görürsünüz ki öğrendiğiniz ya da düşündüğünüz ve size özellikle doğru olduğu, çok önemli olduğu duygusunu veren her şeyi spontane biçimde, farkına varmadan bilgi haline getirdiniz, ve size: “Yo hayır, bu öyle değil, şöyle” diyenlerin görüşündeki farklı bir kavramın aksini iddia etmeye çoktan hazırsınız.

Kendinizi incelerseniz, hoşgörüsüzlüğünüzün mekanizmasını anlarsınız ve tüm yararsız tartışmalara anında son verebilirsiniz. Size daha önce söylediklerime geri dönüyoruz: her şeyin hakikatiyle ilgili edindiğiniz temas, kişisel temasınız – az çok açık, az çok derin, az çok engin, az çok saf temasınız – özellikle SİZE enteresan ve bazen kesin sonuca vardırان bir deneyim yaşatmış olabilir, ama bu temas size kesin sonuca vardırان önemde bir deneyim yaşattı diye, bunun evrensel bir temas olduğunu ve bu aynı temasın başkalarına da aynı deneyimi yaşatacağını sanmayın. Bunu anlarsanız, yani bunun tamamen kişisel, bireysel, sübjektif bir şey olduğunu anlarsanız, kesinlikle mutlak, genel bir kanun olmadığını anlarsanız, başkalarının

bilgisini artık küçümsemezsiniz, ya da kendi görüş açınızı, kendi deneyiminizi başkasına empoze etmeye kalkmazsınız.

Bu her zaman tamamen gereksiz olan bütün akılsal münakaşaları önler.

Tabii, özlüsözün bu ilk cümlesi tavsiye olarak alınabilir, ama Sri Aurobindo onu o anlamda yazmadı; cümleyi insanın kendisinin yapıp başkasında alaya aldığı yanlış konusunda bizi bilinçlendirmek için yazdı. İnsan bunu hep yapar, sadece bu özel konuda değil, her konuda. Mesela bir zaafınız, gülünç bir yönünüz, bir kusurunuz olduğu zaman, huyunuzun az çok bir parçası olduğundan onu çok doğal, normal karşılamanız oldukça dikkate değer, size şok edici gelmez; ama aynı zaaf, aynı kusur, aynı gülünç yön bir başkasında olduğu zaman tamamen şok olursunuz: “Ne! O öyle mi?” dersiniz ama kendinizin de “öyle” olduğunuzun farkına varmazsınız. Üstelik zaafa ve kusura da, bunun farkına varamama komikliğini, saçmalığını eklersiniz.

Bundan çıkarılması gereken bir ders var: başkasındaki bir şey size kesinlikle kabul edilemez geldiğinde, ya da komik, saçma geldiğinde, kendi kendinize “Ne! Falanca öyle mi? Öyle mi davranıyor, öyle mi diyor, şey mi yapıyor?” diyeceğinizde: “Hm, belki de farkına varmadan aynı şeyi kendim yapıyorum. Başkasını eleştirmeden önce, hafif bir farklı nüansla tamamen aynı şeyi yapmadığımdan iyice emin olmam için kendime bakmamda fayda var” demelisiniz. Ve başkasının davranışı sizi her şok ettiğinde kendinize bakacak kadar sağduyulu ve zekiyseniz, farkına varırsınız ki hayatta başkalarıyla olan ilişki bize sunulan bir ayna gibidir, kendimizde taşıdığımız zaafı daha kolayca, daha açıkça görmemiz için.

Genel ve neredeyse mutlak bir şekilde, başkasında sizi şok eden şey, tam da kendi kendinizi kandırmanıza neden olan az çok örtülü, az çok gizli bir şekilde, belki biraz farklı bir görünüş altında içinizde taşıdığınız bir şeydir; sizce kendinizde fazla şok edici görünmeyen şeyi başkasında gördüğünüzde, o şey korkunç görünür.

Bir deneyin, göreceksiniz, bu değişmenize çok yardım eder, hem aynı zamanda başkalarıyla olan ilişkilerinize gülümseyen bir hoşgörü, anlayıştan kaynaklanan bir iyi niyet katar ve çok gereksiz münakaşalara sıkça son verir.

İnsan münakaşa etmeden yaşayabilir... Söylemesi bile komik geliyor, garip geliyor, çünkü şu anki duruma bakılırsa hayat sanki aksine münakaşa için yaratılmış, şu anlamda ki beraber olan insanların başlıca meşgalesi açıkça ya da gizlice münakaşa etmek. İş daima hakarete ya da yumruklaşmaya kadar varmıyor, Tanrı'ya şükür, ama

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

insanın içinde sürekli bir kırgınlık var çünkü kendi gerçekleştirmek istediği ve gerçekleştirmeyi epeyce zor bulduğu mükemmelliğe tüm çevresinde rastlayamıyor, ama başkalarının bu mükemmelliği gerçekleştirmesini çok doğal buluyor. “Nasıl oluyor da öyleler?”... İnsan “öyle” olmamak için kendinde bulduğu zorlukları unuttur!

Bir deneyin, görürsünüz!

Her şeye gülümseyen bir iyi niyetle bakın, sizi kızdıran şeylerden ders alın, böylece hem çok daha huzurlu, hem daha etkili bir şekilde yaşarsınız, çünkü insan enerjisinin büyük bir yüzdesini gerçekleştirmek istediği mükemmelliği başkalarında bulamadığı için duyduğu kırgınlıkta israf eder, kesinlikle.

Başkalarının gerçekleştirmesi gerektiği mükemmelliğin üzerinde dururuz, oysa kendimiz peşinden koşmamız gereken amacın sıkça bilincinde değiliz. Amacınızın bilincindeyseniz, öyleyse size verilen işi yapmakla başlayın, yani yapmanız gerekeni gerçekleştirin, başkalarının yaptıklarıyla ilgilenmeden – çünkü, sonuçta başkasının ne yaptığı sizi ilgilendirmez. Ve doğru tavrı takınmanın en iyi yolu, kendi kendine sadece: “Beni çevreleyen herkes, hayatımdaki bütün şartlar, yanımda olan bütün insanlar, göstermem gereken gelişmeyi görmemi sağlamak için tanrısal Bilincin bana sunduğu aynadır. Başkasında beni şok eden her şey, kendimde yapmam gereken çalışmadır” demektir.

Belki de insanın kendinde gerçek bir mükemmelliği olsaydı, bu mükemmelliği başkalarında daha sıkça keşfederdi.

7 Kasım 1958

9 – Ruh gördüğünü ve yaşadığı deneyimi bilir; gerisi görünüş, önyargı ve görüşür.

Bu şu demek, ruhun gördüğü vizyonun ya da yaşadığı deneyimin sonucu olmayan bütün bilgi, gerçek değeri olmayan bir bilgidir.

Ama anında “Ruhun ne gördüğünü nasıl bilebiliriz?” meselesi ortaya çıkıyor ki nitekim soru bana soruldu.

Tabii tek çözüm var, o da kendi ruhunun bilincine varmak; bu da özlüsözü tamamlıyor: insan kendi ruhunun bilincinde olmadıkça gerçek bilgiyi edinemez. Dolayısıyla yapmamız gereken ilk efor, kendi içimizdeki ruhumuzu bulmaktan, kendi ruhumuzla birleşmekten ve ruhumuzun hayatımızı yönetmesine izin vermekten ibaret olması gerekir.

Bazıları soruyor: “Onun ruh olduğunu nasıl bilebiliriz?” Bu soruya daha önce birkaç kez cevap verdim. Soruyu soranlar, soruyu sorma olgusuyla, ruhlarının bilincinde olmadıklarını kanıtıyor, çünkü insan kendi ruhunun bilincinde olduğu zaman, ruhuyla özdeşleştiği andan itibaren bunu pozitif olarak bilir, ve artık nasıl bilinebileceğini sormaz. Bu, taklit edilebilen ya da hayal edilebilen bir deneyim değil, ruhunuzla temastaymışsınız gibi yapamazsınız, bu uydurulamayan, taklit edilemeyen bir şey. Ruhunuz hayatınızı yönettiği zaman bunu mutlaka bilirsiniz ve artık soru sormazsınız.

Az önce okuduğumuz özlüsözün faydası şu, bildiğinizi zannettiğiniz, öğrendiğiniz ya da kişisel gözlemlerle, kişisel dedüksiyonlarla, mukayeseye size hayat süresince intikal eden her şeyin çok görelî bir bilgi olduğunu, üzerinde kalıcı ve gerçekten etkili bir yaşam sistemi kuramayacağınız bir bilgi olduğunu anlamanızı sağlar.

Bunu daha önce kaç kez tekrarladık: akıldan kaynaklanan her şey tamamen görelîdir, akıl ne kadar eğitimliyse, ne kadar disiplin gördüyse, iddia ettiği veya dediği şeyin doğru olduğunu o kadar çok kanıtlayabilir. Usavurmayla her şeyin doğruluğu kanıtlanabilir, ama yine de bu o şeyi doğru yapmaz. Bunlar hala görüş, önyargı, kendisi şüpheli olmaktan da öte olan bir görünüş üzerine kurulu bir bilgi.

Böylece, tek çıkış yolu var gibi görünüyor, o da kendi ruhunun arayışına koyulup kendi ruhunu bulmak. Ruh yerinde duruyor, kasten saklanmıyor, size zorluk çıkarmak için sizinle oynamıyor; aksine onu bulasınız diye, sesini duyurmak için epeyce çaba sarfediyor; yalnız, ruhunuzla aktif bilinciniz arasında çok gürültü yapmaya alışık iki şahsiyet var: nefsiniz ve aklınız. Ve ikisi çok gürültü yaptığı için, ruhunuz da hiç gürültü yapmadığı için, ya da mümkün olduğu kadar az gürültü yaptığı için, nefsinizin ve aklınızın gürültüsü ruhunuzun sesini duymanızı engeller.

Ruhunuzun bildiğini bilmek istediğiniz zaman içinizden efor yapabilirsiniz, dikkat kesilebilirsiniz; aslında, dikkatli olursanız, aklın ve nefsin bu pek dışsal gürültüsünün gerisinde çok sübtîl, çok rahat, çok huzurlu, bilen ve bildiklerini söyleyen bir şey ayırt edebilirsiniz. Ama aklın ve nefsin ısrarı öylesine buyurgan, *ruh* öylesine rahat ve sakin ki, insan çok kolayca yanılır ve en çok gürültü yapanı dinler, ötekinin haklı olduğunu da çoğunlukla sonra fark eder. Ama ruh kendini empoze etmez, sizi kendisini dinlemeye zorlamaz çünkü ruhta şiddet yoktur. Tereddüt ettiğinizde, şu veya bu durumda ne yapsam diye merak ettiğinizde, hem akılsal hem nefsi arzu ve tercih ortaya çıkıp baskı yapar; ısrar edeler, kendilerini empoze edeler, dünyanın en

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

iyi nedenleriyle bütün bir argüman uydururlar, ve eğer tetikte değilseniz, çok disiplinli değilseniz, eğer kendinize hakim olmaya alışık değilseniz, sonunda haklı olduklarına sizi ikna ederler ve, demin de dediğim gibi, öylesine bir gürültü çıkarırlar ki, “Bunu yapma” diyen ruhun çok sakın küçücük sesini ya da belirtisini duymazsınız bile.

Şu “Bunu yapma” olayı çok sık olur, insan onu bir anda kuvvetten yoksun bir şey gibi kenara atıp fevri kaderini izler. Ama eğer gerçekten hakikati bulmayı, hakikati yaşamayı içtenlikle istiyorsanız, o zaman gitgide daha iyi dinlemeyi, daha çok ayırt etmeyi öğrenirsiniz, ve bu bir efora, bir acıya bile mal olacaksa itaat etmeyi öğrenirsiniz. Bir kez bile itaat ettiyseniz, bu güçlü bir yardımdır, ruh olanla ruh olmayanı ayırt etme yolunda oldukça büyük bir gelişmedir; bu ayırt etme yeteneğiyle ve gerekli içtenlikle, hedefe varacağınızdan emin olabilirsiniz.

Ama acele etmemek lazım, sabırsız olmamak lazım, çok sebatkar olmak lazım. On defa yanılırsınız, bir defa yapılması gerekeni yaparsınız, ama yanılınca her şeyi bırakıp ümitsizliğe kapılmayın, kendi kendinize “Lütuf beni asla terk etmeyecek, bir dahaki sefer daha iyi olacak” deyin.

Sonuç olarak şunu demek istiyorum, her şeyi olduğu gibi bilmek için ilk önce ruhunuzla birleşmeniz lazım, ruhunuzla birleşebilmeniz için de, birleşmeyi ısrarla ve sebatla istemeniz lazım. Sadece hedefe odaklanma derecesi yolun uzunluğunu kısaltabilir.

14 Kasım 1958

10 – Ruhum ölümsüz olduğunu biliyor, ama siz bir cesedi kesip parçalıyorsunuz ve zafer edasıyla: “Nerede şu ruhunuz, nerede şu ölümsüzlüğünüz?” diye bağıriyorsunuz.

Bu çok tekrar edildi – ama birkaç durum hariç pek anlaşılmadı: sadece benzer benzeri tanıyabilir. Eğer bu anlaşılıysaydı, pek çok cahillik ortadan kalkardı.

Sadece ruh ruhu tanıyabilir, varlığın her derecesinde sadece eşdeğer derece diğerini tanıyabilir.

Sadece Tanrısal Tanrısal'ı tanıyabilir.

Tanrısal'ı içimizde taşıdığımız için de Tanrısal'ı görebiliriz, Tanrısal'ı tanıyabiliriz. Ama eğer duyularımızı ve dış yöntemler kullanarak iç

dünyadan bir şeyler anlamaya çalışırsak, tam bir başarısızlığa uğramaktan ve kendimizi hepten kandırmaktan da emin olabiliriz.

Yani, tamamen fiziksel bir bilinçte kalarak Doğanın sırlarını öğrenebileceğinizi sanıyorsanız tamamen yanılıyorsunuz. Bir şeyin gerçekliğini kabul etmek için somut, maddi kanıt isteme alışkanlığı, cahilliğin en bariz sonuçlarından biridir; bu tavırla herhangi bir embesil en yüce şeyleri yargılayabileceğini, en derin deneyimleri yalanlayabileceğini sanır.

Şu kesin ki, ruh o vücuttan çıktığı için ölmüş bir vücudu kesip inceleyerek o ruh bulunmaz. Ruh gitmeseydi, vücut zaten ölmezdi! Sri Aurobindo bu iddianın saçmalığına parmak basmamızı sağlamak için bu özlüsözü yazdı.

Bu özlüsöz, hem eleştirel insan aklının bütün yargıları için, hem tamamen maddi şeyler dışındaki şeyleri yargılamak istediklerinde bütün bilimsel yöntemler için geçerli.

Vargı hep aynı: takınılması gereken tek doğru tavır, bilmediğiniz şey karşısında sessiz bir saygı tavrıdır, kendi cahilliğinizden kurtulmak için içsel bir özlem, bir alçakgönüllülük tavrıdır.

Bu, insanlığı en çok ilerleten şey olur: insanın bilmediği şeye saygı göstermesi; bilmediğini, dolayısıyla da hüküm veremeyeceğini, değerlendiremeyeceğini, yargılayamayacağını paşa paşa kabul etmesi.

İnsan hep tersini yapar: hiç bilmediği şeyleri kesin biçimde yargılar, tartışmaya yer vermeyen bir havayla: “Bu mümkün; bu mümkün değil” der, halbuki neyin söz konusu olduğunu bile bilmez; ve hiç bilmediği şeyler konusunda kuşku duyduğu için de üstünlük taslar.

Şüphe etmenin bir üstünlük göstergesi olduğu sanılır, halbuki şüphe etmek bir aşağılık göstergesidir.

Şüphencilik gelişmeye en büyük engeldir, cahilliğe küstahlığı ekler.

21 Kasım 1958

11 – Ölümsüzlük, akılsal kişiliğin ölümden sonra sağ kalması değildir, ki bu da bir bakıma doğrudur; ölümsüzlük, doğmamış ölümsüz Benliğin uyanık sahipliğidir, vücut da bu Benliğin sadece bir aleti, bir gölgesidir.

Sorulara neden olan üç iddia var burada. İlk önce: “Akılsal kişilik nedir?”

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Her insanda vücut nefsi varlık¹⁶ tarafından canlandırılır ve akılsal bir varlık tarafından yönetilir ya da kısmen yönetilir. Bu genel bir kuraldır, ama akılsal varlığın yetiştirme ve bireyselleştirme derecesi bireylere göre değişir. İnsanların büyük çoğunluğunda akıl, kendine özgü bir organizasyonu olmayan akışkan bir şeydir, dolayısıyla da bir kişilik değildir.

Ve akıl böyle olduğu sürece, yani akışkan olduğu sürece, organize olmadığı sürece, kişisiz olduğu sürece, kendine özgü kohezif hayatı olmadığı sürece ölümden sonra sağ kalmaz. Vücut, vücudu oluşturan öz fiziksel özün içinde çözülüp eridiği zaman, akılsal varlığı oluşturanlar da akılsal halin içinde çözülüp erir.

Ama akılsal varlık oluştuğu, organize olduğu, bireyselleşip bir kişilik olduğu andan itibaren, varolmak için vücuda bağlı olmaz, artık bağlı olmaz, dolayısıyla da vücuttan sonra sağ kalır. Yeryüzünün akılsal atmosferi, vücut yok olduktan sonra bile tamamen bağımsız yaşayan ve ruh, yani gerçek Benlik reenkarne olduğunda yeni bir vücutta reenkarne olabilen varlıklarla, akılsal kişiliklerle dopdolu. Böylece, gerçek Benlik geçmiş hayatlarının anısını yanında taşır.

Ama Sri Aurobindo'nun ölümsüzlük dediği bu değil. Ölümsüzlük, ne başlangıcı ne de sonu olmayan, doğmayan ve ölmeyen, vücuttan tamamen bağımsız olan bir hayattır: bu, her bireyselliğin esas varlığı olan Benliğin hayatıdır; ve bu bireysellik evrensel Benlikten ayrı değildir. Bu esas varlık, evrensel Benlikle bir olduğunu hisseder; aslında esas varlık evrensel Benliğin kişiselleşmiş, bireyselleşmiş bir ifadesidir, bunun da ne başlangıcı ne de sonu, ne yaşaması ne de ölmesi diye bir şeyi yoktur, bu Benlik ebediyen vardır, ölümsüz olan da bu Benliktir. Bu Benliğin tamamen bilincinde olduğumuz zaman ebedi hayatına katılırız, dolayısıyla da ölümsüz oluruz.

¹⁶ **Nefsi varlık:** Nefsi varlığın dört kısmı vardır: heyecanlara, arzulara, tutkulara, duyumlara ve nefsi varlığın diğer hareketlerine düşünce ve konuşma aracılığıyla akılsal bir ifade veren *akılsal nefis*; sevgi, neşe, keder, nefret vesaire gibi çeşitli duyguların odağı olan *duygusal nefis*; hırs, gurur, korku, şöhret aşkı, cazibe ve iğrenme gibi daha kuvvetli nefsi özlülerin ve tepkilerin, çeşitli arzuların, tutkuların ve daha pek çok nefsi enerjinin odağı olan *merkezi nefis*; ve son olarak da yiyecek arzusu, seks arzusu, küçük beğenmeler, hoşlanmamalar, kendini beğenmişlik, münakaşa, övülme aşkı, suçlamanın neden olduğu öfke, her çeşit küçük dilek gibi günlük hayatın büyük kısmını oluşturan küçük arzular ve duygularla meşgul olan *aşağı nefis* (Fr: l'être vital; En: the vital being; Skr: pranamaya purusha).

Fakat bu ölümsüzlük kelimesi yanlış anlaşılıyor – bu yeni bir şey değil, bu çok sık meydana gelen bir yanlış anlaşılma. Ölümsüzlükten söz edildiğinde insanların büyük çoğunluğu bunu vücudun sonsuzca sürmesi olarak anlıyor.

Vücut ancak önce bu ölümsüz Benliğin tamamen bilincine varırsa, evrensel hareketi izlemeyi sağlayan aynı sürekli dönüşme yeteneğine, sürekli dönüşme kapasitesine sahip olacak kadar ölümsüz Benlikle birleşirse, özdeşleşirse sonsuzca sürebilir; bu, vücudun dayanması için kesinlikle olmazsa olmaz bir şart. Vücut, sabit ve esnemez olduğu için, hareketi takip etmediği için, evrensel evrimle sürekli özdeşleşmek için yeterince hızlı dönüşemediği için bozulur ve ölür. Sertliği, sabitliği, esnemezliği, dönüşme yeteneksizliği yüzünden vücut imha edilmek zorunda bırakılır ki, özü fiziksel özün genel alanına geri dönsün ve yeniden gelişecek durumda olsun, yeni biçimlerde yeniden biçimlensin. Ama genelde ölümsüzlükten söz edildiğinde insanlar fiziksel ölümsüzlüğün söz konusu olduğunu sanır; tabii, fiziksel ölümsüzlük bu güne kadar henüz realize edilemedi.

Sri Aurobindo bunun mümkün olduğunu, hatta olacağını söylüyor, ama bir şart koyuyor: vücut süpraakılsallaştırılmalı ve süpraakılsal varlığın plastiklik ve sürekli dönüşme yeteneklerini paylaşmalı. Ve Sri Aurobindo “vücut da bu Benliğin sadece bir aleti ve gölgesidir” diye yazdığında, vücudun şu anki halinden ve muhtemelen çok uzun süre kalacağı halinden söz ediyor. Vücut, Benliğin sadece aleti, bu Benliğin kesinlikle uygun olmayan ifadesi, yansıması, gölgesi, ebedi Benliğin ışığına ve netliğine kıyasla belirsiz, karanlık bir şey, bir gölge.

Bu gölge, bu alet ruhun gelişimine nasıl yarayabilir, nasıl hizmet edebilir, insan, aletini geliştirerek sonraki hayatlarına nasıl faydalı olabilir soruları oldukça enteresan sorular.

Ruh yeni bir vücutta her reenkarne olduğunda, gelişiminde ona yardım edecek ve kişiliğini mükemmelleştirecek yeni bir deneyim yapma niyetiyle gelir; psişik varlık hayattan hayata böylece oluşur ve tamamen bilinçli, bağımsız bir kişilik olur; bu bağımsız kişilik gelişmesinin maksimumuna ulaştığı zaman sadece enkarnasyonunun zamanını değil, yerini de, amacını da, gerçekleştirilecek eseri de seçebilir.

Ruhun fiziksel bir vücudun içine inişi mutlaka karanlığın, cahilliğin, bilinçsizliğin içine bir iniştir, ve ruh, yaşamaya geldiği deneyimi yaşamak için vücudu kullanabilmeden önce, vücudun maddesini sırf birazcık bilinçlendirmek için oldukça uzun bir süre çalışması gerekir.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Böylece, eğer vücudu rasyonel, öngörülü bir metodla geliştirirsek, aynı zamanda ruhun büyümesine, gelişmesine, aydınlanmasına da yardım ederiz.

Kültürfizik, vücudun hücrelerine bilinç aşılaktan ibarettir. İnsan bunu bilir ya da bilmez ama, bu bir gerçek. Kaslarımızı irademizle uyumlu biçimde hareket ettirdiğimiz zaman, uzuvlarımızı esnetmek için konsantre olduğumuz zaman, uzuvlarımıza doğal olarak sahip olmadıkları bir çeviklik, bir kuvvet, bir direnç, bir plastiklik kazandırmak için efor yaptığımız zaman, vücudun hücrelerinde daha önce olmayan bir bilinci hücrelere aşılarız, böylece vücudu homojen, reseptif, yani alır, eylemde ve eylemi sayesinde gelişen bir alet haline getiririz.

Fiziksel gelişimin hayati önemi bundan kaynaklanır. Tabii, vücudun içine bilinci getiren tek şey bu değil, ama bu tamamen genel bir biçimde etki eden bir şeydir, bu da oldukça nadirdir. Size daha önce pek çok kez söyledim: entelektüel beynine, sanatçı ellerine çok büyük bir bilinç aşılar, ama bu, deyim yerindeyse lokal bir şeydir, oysa kültürfiziğin daha genel bir etkisi vardır. Kültürfiziğin kesinlikle harika sonuçlarını gördüğünüz zaman, vücudun ne derecede mükemmelleşebildiğini gördüğünüz zaman, kültürfiziğin, bu maddenin içine gelmiş psişik varlığın eylemine, faaliyetine, işine ne kadar yararlı olduğunu anlıyorsunuz; tabii, çünkü psişik varlık organize, ahenkli, kuvvetli, esnek, imkan dolu bir alete sahip olduğu zaman bu işi epeyce kolaylaştırır.

Kültürfizik yapan insanlar kültürfiziği bu amaçla yapar demiyorum, çünkü pek azı kültürfiziğin sonucunun bu olduğunu bilir, ama bunu bilseler de bilmeseler de sonuç ortada. Zaten biraz duyarlıysanız, rasyonel, metodik bir kültürfizik yapmış birinin hareketlerini izlerseniz başkalarında olmayan bir ışık, bir bilinç, bir hayat görürsünüz.

Olaylara tamamen dışsal açıdan bakıp “İşçiler mesela, kuvvet gerektiren işler yapmak zorundalar, meslekleri gereği oldukça ağır yükler taşımaları öğreniyorlar, onlar da kas yapıyor, aristokratlar gibi vakitlerini pek de faydalı dış sonucu olmayan egzersisler yapmaktansa, en azından bir şeyler üretiyor...” diyen insanlar var.

Bu cahillik, çünkü özel, lokal, kısıtlı bir kullanımla geliştirilmiş kaslarla, hiçbir şeyi çalışmasız, egzersissiz bırakmayan, hepsi kapsamlı bir programa göre, isteyerek, ahenkle geliştirilen kaslar arasında temel bir fark var.

Özel uğraşı olan ve bazı kasları özellikle geliştiren işçiler ya da köylüler gibi insanların hep mesleki bir deformasyonu, bir alışkanlığı var, bu da psişik gelişmelerine hiçbir özel katkıda bulunmaz, çünkü tüm hayat psişik gelişmeye mutlaka yardım eder, ama öylesine bilinçsizce ve yavaşça ki zavallı psişik, amacına ulaşmak için tekrar tekrar, sonsuza kadar geri gelmesi gerekir. Dolayısıyla yanılma riski olmadan diyebiliriz ki kültürfizik vücudun sadhanasıdır, ve her sadhana hedefe ulaşımı hızlandırmaya mutlaka yardım eder.

Kültürfiziği ne kadar bilinçli yaparsanız o kadar hızlı ve genel bir sonuç alırsınız; kültürfiziği körü körüne, ellerinizin, ayaklarınızın ya da burnunuzun ucundan ötesini görmeden yaparsanız bile, genel gelişmeye katkıda bulunursunuz.

Bitirmek için şöyle diyebiliriz, hangisi olursa olsun bir disiplin özenle, içtenlikle, isteyerek uygulanırsa, oldukça önemli bir yardımdır, çünkü dünyasal hayata hedefe daha çabuk varmasına imkan sağlar ve onu yeni hayatı almaya hazırlar.

Kendini disiplin altına almak, bu yeni hayatın gelişini ve süpraakılsal gerçeğe teması hızlandırmak demektir.

Şu anki haliyle fiziksel vücut, Benliğin ebedi hayatının aslında çok çarpık bir gölgesi, ama giderek gelişebilir.

Fiziksel öz her bireysel formasyon aracılığıyla gelişir, ve bir gün, bildiğimiz fiziksel hayatla gelecekte tezahür edecek süpraakılsal hayat arasında bir köprü oluşturabilecek.

28 Kasım 1958

12 – Bana ikna edici nedenlerle Tanrı'nın var olmadığını kanıtladılar, ben de inandım. Sonra Tanrı'yı gördüm çünkü Gelip beni Kucakladı. Şimdi neye inanayım, başkalarının usavurmalarına mı, yoksa kendi yaşadığım deneyime mi?

Bu, Sri Aurobindo'nun sorduğu bir soru değil, ironik bir hiciv. Bu, bilmediği şeyler hakkında ahkam kesebileceğini sanan aklın usavurmalarının ahmaklığını açıkça ortaya koymak için, başka bir şey değil.

Akılla her şey kanıtlanabilir. Aklınızı kullanmayı bildiğiniz zaman, usavurmaya ve dedüksiyona hakim olduğunuz zaman her şeyi kanıtlayabilirsiniz. Zaten bu, yüksek okullarda aklınızı esnekleştirmek için verilen bir egzersis: kanıtlamanız için size bir tez verilir, hemen

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

ardından aynı inançla antitezi kanıtlamanız gerekir; bu, her ikisini aşarsanız, sentezi bulursunuz umuduyla yapılır.

Dolayısıyla, her şeyin kanıtlanabildiğini kabul ettiğiniz andan itibaren, bu şu demektir: usavurmalar hiçbir yere vordırılmaz, çünkü eğer bir şeyi kanıtlayabilirsiniz ve hemen ardından da aksini kanıtlayabilirsiniz, bu, kanıtlarınızın hiçbir değerinin olmadığını kanıttır.

Tabii deneyim var. Kalbi temiz biri için, yaşadığı deneyimin içten olduğunu bilen, akılsal arzunun ya da hırsın bir tahrifatı değil de ruhtan kaynaklanan spontane bir hareket olduğunu bilen içten, dürüst biri için deneyim tamamen ikna edicidir.

Deneyime bir deneyim yaşama arzusu, ya da kendini çok üstün biri sanma hırsı karıştığı zaman deneyim ikna gücünü kaybeder. İçinizde bunlar varsa, o zaman dikkatli olun, çünkü arzular da hırs da deneyimi tahrif eder.

Akıl formatör bir güçtür, eğer çok önemli, çok enteresan bir şeyin size olmasını çok kuvvetlice isterseniz, olmasını sağlayabilirsiniz, en azından görünüşte, olaylara yüzeysel açıdan bakanların gözünde.

Bu durumlar hariç, doğru, içten, spontane olduğunuz zaman, deneyimler siz özellikle çaba harcamadan size spontane biçimde, derin özleminizin ifadesi olarak gelirse, o zaman bu deneyimler mutlak bir otantikliğin kaşesini taşır, ve dünya bir araya gelip size bunların saçmalık ya da kuruntu olduğunu söylese bile, bu yine de kişisel kanaatinizi değiştirmez.

Tabii, bunun için kendinizi kandırmamanız lazım, içten ve doğru olmanız lazım, tamamen dürüst olmanız lazım.

Biri bana: “Nasıl olur da Tanrı, inanmayan birine Görünür?” diye sordu. İşte bu komik, çünkü eğer Tanrı'nın, inanmayan birine Görünmek Hoşuna Gidecekse, neyin Tanrı'yı ona Görünmesini engelleyebileceğini pek göremiyorum!

Aksine, Tanrısal, mizah anlayışına Sahip; Sri Aurobindo bize daha önce pek çok kez söyledi: Tanrısal, mizah anlayışına Sahip, Tanrısal'ı hep ağırbaşlı, ciddi bir Şahsiyet yapmak isteyen BİZİZ; Tanrısal Gelip inanmayan birini Kucaklamayı çok eğlenceli Bulabilir. Bir önceki gün: “Tanrı yok, ben Tanrı'ya inanmam, Tanrı saçmalık, cahillik” diyen birini Tanrısal Kucaklayıp Kalbine Basar ve yüzüne Güler.

Her şey mümkün, sınırlı küçük zekamıza saçma görünen şeyler bile.

Aslında ancak bütün bu özlüsözlerin hepsini okumuş olduktan sonra anlama şansımız olabilir, çünkü Sri Aurobindo her özlüsözle

keşfedilecek hakikat konusunda bizi tamamen farklı bir pozisyona sokuyor.

Perspektifler sonsuz.

Bakış açıları sonsuz.

Kendi kendimizi yalanlamadan, çelişkiye düşmeden en çelişkili şeyleri söyleyebiliriz; her şey bakış açısına bağlı.

Ve merkezi Hakikatin çevresinde bize ulaşılabilir durumda olan tüm bakış açılarından her şeyi görmüş olduktan sonra bile, Hakikati ancak çok kısa bir an için görmüş oluruz, Hakikat'ten çok müphem bir fikir edinmiş oluruz – Hakikat her taraftan birden gözümüzden kaçır.

Ama dikkate değer olan şudur: eğer Tanrısal'la tek bir temas deneyimini bile yaşarsak – gerçek, spontane, içten bir deneyim – o anda yaşadığımız deneyimde her şeyi ve daha fazlasını biliriz. Bildiğiniz azı bütün içtenliğinizle yaşamanız bu yüzden öylesine önemli: deneyim yaşayabilecek ve deneyim yoluyla bilebilecek duruma gelmek için, olayları aklen değil, yaşadıklarından dolayı bilmek için, olaylar varlığınızın, bilincinizin bir parçası oldu diye bilmek için.

Bildiğiniz azı uygulamaya koymak, daha fazla bilmenin en iyi yoludur, yolda ilerlemenin en güçlü yöntemidir: iyice içten birazcık pratik.

Mesela bir şeyin yapılmaması gerektiğini bildiğiniz zaman o şeyi yapmayın.

Kendinizde bir zaaf, bir kusur gördüğünüz zaman, bir daha olmasına izin vermeyin; nasıl olmanız gerektiğinin vizyonunu ateşli bir özlem sonucunda kısa bir an için bile olsa gördüğünüz zaman, gördüğünüzü olmayı hiçbir zaman unutmayın, asla.

Bazı insanlar var hep kusurlarından yakınıyor. Bu hiçbir yere vardırılmaz. Kusurlarınızı bir kez hakikaten gördüyseniz, öyle olmamanız gerektiğini hakikaten, içtenlikle gördüyseniz, anladıysanız, bu, yakınmalarınızın sonu demektir, günlük efor demektir, iradenizi oluşturmanız demektir, her an teyakkuzda olmanız demektir – keşfettiğiniz bir hatanın bir daha olmasına asla izin vermeyin. Cahillikten yanılmak, bilinçsizlikten yanılmak tabii ki oldukça üzücü ama, düzeltilebilir. Oysa yapılmaması gerektiğini bilerek bir yanlış yapmayı sürdürmek namertliktir, namertliğin olmasına da izin vermemeliyiz.

“Ne yapalım! İnsanın huyu böyle, bilinçsizliğin, cahilliğin içinde yüzüyoruz” demek, tembelliktir, zayıflıktır. Bu tembelliğin, bu zayıflığın gerisinde büyük bir isteksizlik var. Gerçekten.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bunu söylüyorum çünkü bu lafı eden epeyce insan var. Bu hep kendine bahane bulmanın bir yolu. “Elimizden geleni yapıyoruz” diyorlar. Doğru değil. Çünkü içtenseniz, kusurlarınızı bir kez gördünüz mü – görmedikçe diyecek bir şey yok, ama gördüğünüz an, Lütfu aldığınız an demektir, ve bir kez Lütfu aldınız mı, bunu unutmaya hakkınız yoktur artık.

5 Aralık 1958

Anne'nin Ashramın Oyun Alanında verdiği “Cuma dersleri” sağlığı nedeniyle sona eriyor ve Anne odasına çekiliyor.

Bu arada bazı öğretililer Anne'ye Sri Aurobindo'nun özlüsözleri hakkında defterlerine simgesiyle işaretlediğimiz sorular yazıp defterlerini Anne'ye gönderirdi, Anne de cevabını yazdıktan sonra defterleri sahiplerine geri yollardı.

13 – Bana bu şeylerin halüsinasyon olduğunu söylediler. Halüsinasyonun ne olduğunu araştırdım ve “hiçbir objektif veya fiziksel gerçeğe tekabül etmeyen sübjektif ya da psişik bir deneyim” olduğunu keşfettim. O zaman oturdum ve insan aklının mucizeleri karşısında hayretler ve hayranlık içerisinde kaldım.

 Tatlı Annem, Sri Aurobindo “insan aklının mucizeleri” ile ne demek istiyor?

Bu özlüsözde Sri Aurobindo “söylediler” ile materyalistleri, bilimcileri ve genel anlamda sadece fiziksel gerçeklere inanıp insan aklını yanılmaz tek karar mercii olarak kabul eden herkesi kastediyor. Ayrıca burada sözünü ettiği şeyler, maddi dünyanın dışındaki dünyaların bütün algıları, insanın fiziksel gözleriyle değil de gönül gözüyle görebildiği her şey, sübtıl alanlarda yaşayabildiği deneyimler, nefsi dünyanın duyumsal algılarından... tanrısal Varlığın mutluluğuna kadar.

Sri Aurobindo'ya bunların “halüsinasyon” olduğu, bu “şeyler”den ve benzerlerinden söz ettiğinde söylendi. Sözlükte “halüsinasyon” kelimesinde şu tanımlama vardır: “Gerçek bir nesnenin yol açmadığı hastalıklı his. Nesne olmadan algı.”

Sri Aurobindo tercüme ediyor, ya da netleştiriyor: “Hiçbir objektif ya da fiziksel gerçeğe tekabül etmeyen sübjektif veya psikik deneyim.”

İnsanı düşünen basit bir hayvandan daha fazlası yapan, insan için en değerli olan bu içsel bilinç fenomenlerini daha iyi tanımlayamazsınız.

Ama insanın aklı öylesine sınırlı, öylesine maddeci, öylesine ukalaca cahil ki, pejoratif bir kelimeyle tam da insana daha ulvi, daha iyi bir hayatın kapılarını açan bu yetenekleri gözden düşürmek istiyor...

Sri Aurobindo bu inatçı anlayışsızlığı görünce, “insan aklının mucizeleri” karşısında İRONİK BİR ŞEKİLDE hayretler ve hayranlık içerisinde kalıyor.

Çünkü doğruyu bu derece yalana çevirme gücü mutlaka bir mucize olmalı!

5 Ocak 1960

14 – Halüsinasyon, maddeyle meşgul olduğumuz için göremediğimiz hakikatlerden hala gördüğümüz şu kısa süren düzensiz vizyonları bilimin adlandırdığı terimdir; rastlantıysa, dünyayı Bilinçli Varlığında sanki bir tual üzerine Tasarlayıp Yapan o yüce ve evrensel Zekanın eserindeki tuhaf sanatçı tekniğini adlandırdığı terimdir.

📖 Sanatçı burada neyi temsil ediyor?

Sri Aurobindo burada, evrenin Yarattıcısı Yüce Efendi'nin eserini, sanki bir tualmış gibi Bilinçli Varlığında büyük fırça darbeleriyle dünyanın resmini Çizen bir Sanatçının yapıtıyla karşılaştırıyor. Ve “tuhaf bir tekniğin” olgusuyla iki fırça darbesini üst üste Getirdiğinde, bu bir “rastlantı” oluyor.

“Rastlantı” kelimesi genelde anlamdan yoksun bilinçsiz bir tesadüf fikrini çağırıştırır. Sri Aurobindo'nun bize tesadüfün ve bilinçsizliğin bu fenomenle hiçbir ilgisinin olmadığını, aksine bu fenomenin aynen sanatçılarda olduğu gibi, rafine bir bilincin, rafine bir zevkin bir sonucu olduğunu, derin bir niyet açığa vurabildiğini anlatmak istiyor.

12 Ocak 1960

15 – İnsanların halüsinasyon dediği, sıradan akılsal ve duyuşsal algılarımızın ötesinde olanların akla ve duyulara yansımalarıdır.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Batıl inançsa, aklın bu yansımaları yanlış anlamasından kaynaklanır. Başka halüsinasyon yoktur.

📖 Tatlı Annem, halüsinasyonlar vizyonlarla mukayese edilebilir mi?

Bir vizyon, gören organa tekabül eden bir dünyada gerçekten var olan şeylerin görsel organlar tarafından algısıdır.

Mesela, bireysel nefsi düzleme kozmik bir nefsi dünya tekabül eder.

Yeterince gelişmiş olduğunuzda, görme, işitme, koku alma ve benzeri organlarla donatılmış bireyselleşmiş bir nefsi varlığınız olur. Böylece, nefsi varlığını iyice geliştirmiş biri, nefsi bakışı sayesinde, nefsi dünyada gördüğünü bilinçli bir şekilde ve hatırlayarak görebilir. Bir vizyonu oluşturan budur.

Bu bütün sübtıl dünyalar için – nefsi, akılsal, akılüstüsel, süpraakılsal dünyalar için – varlığın bütün ara dünyaları ve düzlemleri için de aynıdır.

Böylece nefsi, akılsal, akılüstüsel, süpraakılsal ve benzeri vizyonlar görebilirsiniz.

Ayrıca Sri Aurobindo bize diyor ki, halüsinasyon denen şey, normal aklımızın ve duyarımızın ötesinde olan şeylerin akla ve fiziksel duylara yansımalarıdır. Demek ki bu direkt bir vizyon değil, genelde anlaşılmayan ve izah edilemeyen yansımış bir imaj; gerçekdışılık izlenimine yol açan ve her türlü batıl inancı doğuran da bu kesinsizlik, bu emin olmama niteliği. Bu yüzden “ciddi” olan ya da kendini ciddi sanan insanlar bu fenomenlere hiç değer vermez ve onlara halüsinasyon der. Halbuki okült fenomenlerle ilgilenenlerde bu tür algılar, oluşum aşamasında olabilen vizyon yeteneğinin ortaya çıkmasından sıkça önce gelir. Ama bunu gerçek vizyonla sakın karıştırmayın. Çünkü, tekrar ediyorum, bu fenomenler çoğu zaman neredeyse tam bir cehalet halinde olur, ve pek çok hata ve yanlış yorumlama bu fenomenlere çok sıkça eşlik eder. Tabii bir de yaşadıkları deneyimleri anlatırken, aslında deneyimlerinde olmayan birçok detayı ve açıklamayı deneyimlerine ekleyerek, bu fenomenlerin akli başında, makul, dengeli insanlar nezdinde gördüğü itibarsızlığı böylece haklı çıkaran vicdansız insanlar da var.

Öyleyse “vizyon” terimini bilgiyle ve içtenlikle yaşanan deneyimlere ayırıyoruz. Ama her iki durumda da, “halüsinasyon”da olduğu kadar vizyonda da, görülen şeyin transkripsiyonu bazen çok çarpık olsa da, görülen şey tamamen gerçek bir şeye tekabül eder.

20 Ocak 1960

16 – Birçok modern polemikçi gibi düşünceyi çok hecelilerle boğma, banalliklerin ve samimiyetsiz sözlerin büyüü arayışını uyutmasın. Hep ara; aceleci bir bakış için basit tesadüf ya da illüzyon gibi görünen şeylerin nedenini bul.

 Tatlı Annem, olayların nedenini nasıl bulabiliriz? Aklımızla bulmayı denersek, bu hala Hakikatin önünde bir illüzyon olmaz mı?

Birçok akılsal düzlem veya bölge var: hata, cehalet, yalan dolu sıradan düşüncelerin aşağı bölgesi olan fiziksel aklın düzleminden, süpraakılsal hakikatin ışınlarını sezgi şeklinde alan üst aklın düzlemine kadar. Bu iki aşırı ucun arasında, üst üste gelen ve birbirlerini etkileyen sayısız ara düzlem sıralanır. Aşağı bölgelerin birinde, insanın pek övündüğü ve hala tam cahillik alanında işlemesine rağmen sıradan zihniyetler için bilgeliğin ifadesi gibi görünen pratik akıl, sağduyu bulunur. Sri Aurobindo'nun sözünü ettiği “çok heceliler”, banallikler ve klişeler, akılsal atmosferde bir beyinden diğere geçene ve herkesin, bilgiçlik tasladığında veya kendini bilge zannettiğinde tekrarladığı tüm bu hazır cümleler bu pratik aklın bölgesinden gelir.

Sri Aurobindo, yeni ya da beklenmedik bir olay karşısında olup da olayı izah etmeye çalıştığımızda bu banal ve aşağı düşünce tarzına karşı bizi uyarıyor. En yüksek zekamızı, bir şeyin gerçek nedenini bilmeye susamış zekamızı kullanarak bıkip usanmadan hep aramamızı, aramaya devam etmemizi söylüyor, kolay ve sıradan açıklamayla tatmin olmadan, daha sübtül, daha doğru bir hakikat keşfedene kadar. O zaman, her şeyin gerisinde, tesadüf ve illüzyon gibi görünen şeylerin gerisinde bile yüce Vizyonu ortaya koymak için iş başında olan bilinçli bir irade olduğunu görürüz.

27 Ocak 1960

17 – Birisi “Tanrı şöyle ya da şöyle Olmalı, yoksa O Tanrı Olmaz” diye iddia etmiş. Bana öyle geliyor ki ancak Tanrı'nın ne Olduğunu bilebilirim, Tanrı'ya ne Olması gerektiğini nasıl söyleyebileceğimi göremiyorum, çünkü Tanrı'yı neye göre yargılayabiliriz ki? Bu yargılar egoizmimizin saçmalıklarıdır.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

📖 Tatlı Annem, bir kez özdeşleştik mi, Tanrı'yı fiziksel aklımızla¹⁷ bile bilmemiz mümkün mü?

Tanrısal'la bilinçli özdeşleşmenin sonucunda, varlığın tamamı, dış kısımları bile, yani akılsal, nefsi ve fiziksel kısımları bile bu özdeşleşmenin sonuçlarına maruz kalır ve bazen fiziksel görünüşte algılanabilir bir değişime kadar varan bir değişim meydana gelir; bir nüfuz düşünceleri, duyguları, hisleri, hatta hareketleri bile etkiler. Bazen varlık, hem Tanrısal Mevcudiyeti hem Tanrısal Mevcudiyetin etkisini ve hareketini dış alet aracılığıyla sanki bütün hareketlerinde somut olarak sürekli hisseder. Ama fiziksel aklın Tanrı'yı BİLDİĞİNİ söyleyemeyiz, çünkü akla özgü olan bilme şekli Tanrısal'a yabancısıdır; hatta ona terstir diyebiliriz. Fiziksel akıl tanrısal nüfuzu alabilir, tanrısal nüfuz tarafından etkilenebilir ama fiziksel akıl olarak kaldığı sürece, Tanrı'yı değil bilmek, Tanrı'yı ne izah edebilir ne de anlayabilir; çünkü Tanrı'yı tanımak için Tanrı'yla özdeşleşmek gerekir, bunun için de fiziksel aklın artık olduğu gibi olmaması gerekir, dolayısıyla da artık fiziksel akıl olmayı bırakması gerekir.

Tanrı'yı bilme, Tanrı'yı tanıma yeteneği aşağı üçlükte (akılda, nefste ve fizikte) ancak süpraakılsal dönüşmeyle edinilebilir, bu süpraakılsal dönüşme de, insanın tanrısal olmasından ibaret olan nihai realizasyondan hemen önce gelir.

3 Şubat 1960

18 – Bu evrende tesadüf yoktur; illüzyon fikrinin kendisi bir illüzyondur. Bir hakikatin örtülü, çarpıtılmış hali olmayan bir illüzyon, insanın aklında henüz var olmadı.

📖 Tatlı Annem, "İllüzyon fikrinin kendisi bir illüzyondur" ne demek?

Bir illüzyonun içinde yaşıyoruz; akli başında olan kimse bunu inkar edemez; ama bazılarına göre, algıladığımız, yaşadığımız illüzyonun gerisinde hiçbir şey yok, illüzyonun gerisi hiçlik, boşluk. Oysa başkaları diyor ki: "Gördüğünüz, hissettiğiniz, yaşadığınız her şey

¹⁷ **Fiziksel akıl:** Aklın sadece fiziksel şeylerle ilgilenen kısmı; duyuşsal akla bağımlı olup yalnızca nesnelere, dış eylemleri görür, fikirlerini dış verilere dayanarak şekillendirip sonuç çıkarır ve yukarıdan aydınlatılana kadar başka Gerçek tanımaz (Fr: le mental physique; En: the physical mind).

aldatıcı, yanıltıcı bir görünüş, görünüşün gerisinde, ötesinde ve içinde, şu anki halimizle algılayamadığımız ama eğer zahmetine katlanırsak, ve uygun metodları izlersek deneyimini yaşayabileceğimiz bir Gerçek, ebedi bir Hakikat var.

Bu özlüsözde “illüzyon fikri” ile Sri Aurobindo, “*Maddi dünya aslında yok; bu sadece egonun ve duyuların aberasyonunun yarattığı bir görünüş; aberasyon yok olduğunda aynı zamanda dünya da yok olur*” diye iddia eden felsefi teoriyi kastediyor. Sri Aurobindo aksine şunu iddia ediyor: bütün görünüşlerin, en aldatıcı görünüşlerin gerisinde bile evrenin akışını Yöneten bir Hakikat, bilinçli bir İrade Var. Bu akışta her şey, her olay, her durum hem ondan önce gelenin sonucudur, hem onu izleyecek olanın nedenidir. Tesadüf de tutarsızlık da sadece olayların hakikatini algılamak için fazlaca kısmi, fazlaca sınırlı olan insansal bilinçlerin algıladığı aldatıcı görünüşlerdir.

Sri Aurobindo bize diyor ki: dünya gerçek, sadece dünyadan edindiğimiz algı yanlış.

10 Şubat 1960

19 – Bölen bir akla sahipken bir sürü şeyden öğrenirdim; bölen aklımı vizyonda kaybettikten sonra bütün dünyada çirkin, itici şey aradım ama artık bulamıyordum.

 Tatlı Annem, dünyada çirkin, itici hiçbir şey yok mu? Sadece aklımız mı öyle görüyor?

Sri Aurobindo'nun burada ne demek istediğini gerçekten anlayabilmen için, aklımı aşip bilincini akılsal zekandan üstün bir dünyaya yerleştirmeyi deneyimlemiş olman lazım.

Çünkü oradan görürsün ki, birincisi: evrende varolan her şey Satchidananda'nın [Sat: Varoluş – Chit: Bilinç – Ananda: Mutluluk üçlemesinin, Tanrısal Varlığın] bir ifadesidir, dolayısıyla yeterince derine giderek, bu hangisi olursa olsun her görünüşün gerisinde yüce güzelliğin prensibi olan Satchidananda'yı algılayabilirsin.

İkincisi: tezahür etmiş evrende her şey görelidir, öyle ki, daha büyük bir güzellikle karşılaştırılırsa çirkin görünmeyecek güzellik yoktur, çok daha büyük bir çirkinlikle karşılaştırılırsa güzel görünmeyecek çirkinlik yoktur. Böyle görebildiğin ve hissedebildiğin zaman, anında bu izlenimlerin aşırı göreliliğinin ve mutluluk bakımından gerçekdışılığının farkına varırsın. Böyle olmakla birlikte, akılsal

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

bilinçte kaldığım sürece, mükemmelliğe doğru özlemimi ve gelişme isteğini şok eden her şeyin, aşmaya, üstesinden gelmeye çalıştığım her şeyin sana çirkin ve itici görünmesi bir anlamda normal, mademki daha yüksek bir idealin peşindeyiz, mademki daha yükseğe çıkmak istiyoruz. Halbuki bu hala gerçek bilgelikten epeyce uzak bir yarı bilgelik, sadece cahillikte, bilinçsizlikte bilge görünen bir bilgelik.

Hakikatin içerisinde her şey farklıdır, Tanrısal her şeyde Işıldar.

17 Şubat 1960

20 – Tanrı gözümü Açtı çünkü bayağının asaletini, iticinin çekiciliğini, sakatın mükemmelliğini, gudubetin güzelliğini gördüm.

Bu özlüsöz, bir öncekinin tamamlayıcısı ve neredeyse açıklaması.

Açık terimlerle bize şunu tekrar söylüyor: görünüşlerin gerisinde, deyim yerindeyse dış çarpıtmaların ışıldayan zıddı olan yüce bir Gerçek var. Böylece, gönül gözümüz bu tanrısal Gerçeğe açık olduğu zaman, tanrısal Gerçek öylesine güçlü bir biçimde görünür ki, tanrısal Gerçeği genelde normal görüşe peçeleyen şeyi silmeyi başarır.

24 Şubat 1960

21 – Hristiyan ve Vaishnava affi methediyor, bense soruyorum: “Neyi ve kimi affetmem gerekir ki?”

📖 Tanrısal’dan af dilediğimizde bizi hep Affeder mi?

Sri Aurobindo bize Tanrısal’ın cevabını veriyor: “Neyi ve kimi affetmek?” Efendi Biliyor ki her şey Bizzat Kendisidir, dolayısıyla bütün eylemler Kendi eylemleridir, ve her şey Kendisidir. Affetmek için affedilenden BAŞKASI olmak gerekir, ve affedilen şeyin insanın kendisinden başka biri tarafından yapılmış olması gerekir.

Aslında insan af dileyerek, yaptıklarının kötü sonuçlarının silineceğini umar. Ama bu ancak yapılan yanlışın nedenleri yok olduysa mümkün. Eğer cahillikten yanlış yaptıysanız, cahillik yok olması gerekir; eğer isteksizlikten yanlış yaptıysanız, isteksizliğin yok olup yerine hevesin geçmesi gerekir. Basit bir pişmanlık yeterli değil, pişmanlığı, gösterilen gelişme izlemesi gerekir.

Çünkü evren sürekli evrimleniyor; hiçbir şey hareketsiz değil, her şey sürekli dönüşme halinde, ilerleyen ya da gerileyen hareket halinde. Geriletken şeyler ya da hareketler bize kötü görünüyor, artı

karışıklığa ve düzensizliğe neden oluyor. Bunun tek çaresi ileri doğru radikal bir atılım, bir gelişme; sadece bu yeni yönelim, gerileme hareketinin sonuçlarını sıfırlayabilir.

Bu yüzden, Tanrısal'dan müphem, platonik şekilde af dilemek değil, gerekli gelişmeyi gösterme gücünü istemek gerekir. Çünkü sadece içsel bir dönüşüm yapılan hareketin sonuçlarını söylebilir.

2 Mart 1960

22 – Tanrı bana bir insan eliyle Vurdu; eee, “Küstahlığımı affediyorum ey Tanrım” mı diyeceğim?

23 – Tanrı bana bir darbeyle iyilik Etti. “Kötülüğünü, zalimliğini affediyorum ey Kadiri Mutlak, ama bir daha Yapma” mı diyeceğim?

📖 “Tanrı bana bir insan eliyle Vurdu” ne demek?

Bu iki özlüsöz, her şeyde, her varlıkta Tanrısal Mevcudiyet iddiasını örneklerle açıklığa kavuşturuyor, ve daha önce ele alınan fikri geliştiriyor, yani affedilecek hiçbir şey ya da kimse yok, mademki Tanrısal her şeyin Yaraticısı.

“Tanrı bana bir insan eliyle Vurdu” cümlesi böyle okunup anlaşılmalı. Sadece görünüşleri görürseniz, bu, birinin başka birine bir darbe vurmasıdır. Ama Hakikati gören ve bilen için bu, o insan eli aracılığıyla bir darbe Vuran yüce Efendi'dir, ve bu darbe, darbeyi yiyen kişiye mutlaka iyi gelir, yani bilincini geliştirir mademki yaratılışın nihai amacı bütün varlıkları Tanrısal'ın bilincine uyandırmak.

Bu bir kez anlaşıldı mı, iki özlüsözün geri kalan kısmı kolayca anlaşılıyor.

Efendiyi, bir daha Yapmamasını istemekle birlikte, Yaptığı iyilik için affedecek miyiz?

Bu ifadenin çelişkisi, saçmalığı apaçık ortada.

9 Mart 1960

24 – Talihsizlikten yakındığımda, talihsizliğe kötülük dediğimde, ya da kıskandığında ve hayal kırıklığına uğradığımda, anlıyorum ki içimdeki ezeli embesil yine uyandı.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

📖 Bu talihsizlik ne ve neden geliyor?

İnsan bir sonuç elde etmek için harekete geçtiği zaman, elde ettiği sonuç beklediği sonuç değilse buna talihsizlik der. Sıradan zihniyet genelde her beklenmedik, her korkulan olaya talihsizlik gözüyle bakar. Bu talihsizlik neden mi geliyor? Her vakada neden farklı; ya da daha doğrusu, insanın olaydan sonra olayı kendine açıklama ihtiyacı, başına gelenlerin nedenlerini araştırmasına yol açar. Ama durumları değerlendirişimiz çoğu zaman körcesine ve yanlış. Cahilce değerlendiriyoruz; sadece daha geç, bazen çok daha geç, gerekli perspektife sahip olduğumuz zaman, durumların zincirlenmesini ve sonuçların tümünü gördüğümüz zaman olayları gerçekten oldukları gibi görürüz. O zaman da farkına varıyoruz ki bize kötü gibi gelmiş olan şey aslında çok faydalıymış ve gerekli gelişmeyi göstermemize yardım etmiş.

Sri Aurobindo cahilliğin ve arzunun içine gömülmüş kişinin her şeyi dar, sınırlı egosunun bakış açısıyla yargılayanın halini “ezeli embesil” diye niteliyor.

Her şeyi düzgünce anlayabilmek ve hissedebilmek için evrensel bir görüşe sahip olmak gerekir, her şeyde ve her durumda Tanrısal Mevcudiyetin ve İradenin bilincinde olmak gerekir. O zaman biliriz ki manevi bakış açısından bakarsak ve zamanın akışı içinde pozisyon alırsak, bize olan her şey her zaman iyiliğimiz içindir.

16 Mart 1960

25 – Başkalarının acı çektiğini görünce mutsuz oluyorum, ama kendi bilgeliğim olmayan bir bilgelik gelen iyiliği görüyor ve onaylıyor.

📖 Bu hangi bilgelik?

Bu Yüce Bilgelik, Yüce'nin Bilgeliği. Bu Bilgelikle geçmiş, şimdi ve gelecek aynı şekilde görülür; bu Bilgelik bütün sonuçların nedenlerini ve bütün nedenlerin sonuçlarını bilir. Bu Bilgeliğe, bütünlüklerinde simültane olarak algılanan şartların hepsi, Doğanın Tanrısal'ı giderek ortaya koymaktaki yüce çabası olarak, Doğanın tanrısal mükemmelliğe doğru tırmanan yürüyüşü olarak görünür. “Gelen iyilik” bu; her şey buna doğru yönelir; bu yüzden gerçek Bilgelik onaylar.

Çünkü sadece fazlaca dar, fazlaca kısa görüşlülüğümüz, fazlaca sınırlı algımız ve sapkın hislerimiz bizim için bir gelişme imkanı ve fırsatı olan şeyi acıya çevirir.

Kanıt ortada: anlayıp işbirliği yaptığımız andan itibaren acı yok olur.
23 Mart 1960

26 – Sir Philip Sydney, darağacına götürülen bir suçlu için: “Al işte, Tanrı’nın Lütfu olmadan gidiyor sir Philip Sydney” demiş. Daha bilge olsaydı: “Al işte, Tanrı’nın Lütfuyla gidiyor sir Philip Sydney” derdi.

📖 Bu özlüsözü anlamadım.

Sir Philip Sydney bir devlet adamıydı, bir şairdi, ama hayattaki başarısına rağmen alçakgönüllü karakterini korumuştur.

Darağacına götürülen bir suçlunun geçtiğini görünce, Sri Aurobindo’nun özlüsözünde alıntılacağı ve şu şekilde tercüme edebileceğimiz ünlü cümlesini söylediği sanılıyor: “Bu benim de başıma gelebilirdi, Tanrı’nın Lütfu OLMASAYDI.”

Sri Aurobindo da belirtiyor, sir Philip Sydney daha bilge olsaydı: “Tanrı’nın LÜTFUYLA bu benim de başıma gelebilirdi” derdi.

Çünkü tanrısal Lütuf her zaman her yerde, her şeyin ve her olayın gerisinde, bizim o şeyin ya da o olayın karşısındaki tepkimiz ne olursa olsun, o şey ya da o olay bize ister iyi ister kötü, ister felaket ister hayırlı görünsün.

Sir Philip yogi olsaydı, insan birliğinin deneyimini yaşardı, darağacına bu şekilde gönderilenin kendisi ya da kendisinin bir parçası olduğunu somut olarak hissedirdi, ve aynı zamanda bilirdi ki, olan her şey Efendi’nin Lütfuyla olur.

30 Mart 1960

27 – Tanrı büyük ve zalim bir İşkenceci, çünkü Seviyor. Siz bunu anlamazsınız çünkü Krishna’yı görmediniz, Krishna’yla oynamadınız.

📖 “Krishna’yla oynamak” ne demek? “Tanrı büyük ve zalim bir İşkenceci” ne demek?

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Krishna için Tanrısaldır, herkesteki ve her şeydeki Tanrısal Mevcudiyettir. Krishna aynı zamanda Yüce'nin egemen neşe ve aşk yönüdür, Krishna gülümseyen şefkat ve oyunbaz neşedir; Krishna hem oyuncu, hem oyun, hem oynadığı arkadaşların tümüdür. Oyunla birlikte oyunun sonuçları da tamamen Bilindiği, Tasarlandığı, İstendiği, Düzenlendiği için, oyun bilinçli olarak Oynandığı için, oyunun neşesinden başka hiçbir şeye yer olamaz. Böylece, “Krishna'yı görmek” iç Tanrı'yı bulmak demek, “Krishna'yla oynamak” iç Tanrı'yla özdeşleşip iç Tanrı'nın Bilincine katılmak demek. Bu hale ulaştığınızda anında tanrısal oyunun mutluluğunu yaşarsınız; ve özdeşleşme ne kadar tamsa, hal o kadar mükemmel olur.

Ama eğer bilincinizin herhangi bir köşesinde sıradan algıyı, sıradan anlayışı, sıradan hissi tutarsanız, o zaman başkalarının ıstırabını görürsünüz, böylesine acı verebilen bir oyunu epeyce zalim bulursunuz, ve böyle bir oyundan zevk alan bir Tanrı'nın korkunç bir işkenceci olduğu sonucuna varırsınız.

Halbuki Tanrısal'la özdeşleşme deneyimini yaşamış olduğunuz zaman Tanrısal'ın, Oyununa Kattığı engin Aşk, harika Aşk unutamazsınız; görüşünüzün sınırlılığı yüzünden böyle yargıladığınızı anlarsınız; Tanrısal, gönüllü bir İşkenceci olmaktan uzaktır, Tanrısal, mükemmelliğe doğru – hep görel, hep aşılabilir bir mükemmelliğe doğru – progresif ilerleyişindeki dünyayı ve insanı en hızlı yoldan Güden Hayırlı Büyük Aşktır.

Bir gün gelecek, bu sözde acı, ilerleyişi teşvik etmek için artık gerekli olmayacak ve gelişme gitgide daha fazla ahenk ve neşe içinde olabilecek.

6 Nisan 1960

28 – Napoleon'a tiran da dendi, emperyal boğaz kesici de dendi; bense Avrupa'da at Koşturan Silahlanmış Tanrı'yı gördüm.

📖 Bütün bu savaşlar dünyanın evrimi için gerekli mi?

İnsani gelişmenin belli bir aşamasında savaşlar kaçınılmazdır. Tarihöncesi çağlarda bütün hayat bir savaştı; ta günümüze kadar da insan tarihi uzun bir savaşlar tarihidir. Savaşlar, hayat mücadelesinin ve egoist saldırganlığın egemen olduğu bir bilinç halinin doğal sonucudur. Şu anda bile, barışa yönelen bazı insansal çabalara

rağmen, bize savaşın artık kaçınılmaz bir felaket olmadığını garanti edecek henüz hiçbir şey yok. Aslında, ister açık olsun ister gizli olsun, dünyanın birçok noktasında şu anda savaş hali yok mu?

Zaten yeryüzünde olan her şey ister istemez dünyanın gelişme göstermesini sağlar. Böylece savaşlar bir cesaret, bir dayanıklılık, bir gözüpeklik okuludur; yeni şeylere yer açmak için, zamanı dolmuş ama yok olmayı reddeden bir geçmişi yok etmeye yarayabilirler. Savaşlar Kurukshetra'da olduğu gibi, hak ve adalet hüküm sürebilsin diye dünyayı hükmedici ya da yok edici bir ırktan temizleme yöntemi olabilir. Savaşlar, tehlikenin varlığı sayesinde, fazlaca tamasik [karanlık, cehalet, atalet prensibi *tamas* dolu] bilinçlerin apatisini silkeleyebilir, uyuklamış enerjileri uyandırabilir. Son olarak savaşlar, kontrast sayesinde ve savaşlara eşlik eden, savaşları izleyen iğrençlikler yüzünden, insanları bu barbarca ve şiddet dolu dönüşme şeklini gereksiz hale getirmenin etkili bir yöntemini bulmaya itebilir.

Çünkü dünyanın evrimi için gereksiz olan her şeyin varlığı otomatik olarak sona erer.

13 Nisan 1960

📖 "Savaşlar yeni şeylere yer açmak için, zamanı dolmuş ama yok olmayı reddeden bir geçmişi yok etmeye yarayabilir" diye yazdın. Süpraakıl yeryüzüne indiğine göre, dünyanın şu anki halini değiştirmek için savaş gerekli olacak mı?

Her şey ulusların alırlığına bağlı.

Kendilerini yeni kuvvetlerin etkisine genişçe ve çabukça açarlarsa, kavramlarını, hareketlerini ve eylemlerini yeterince çabuk değiştirirlerse savaş önlenebilir. Ama savaş hep bir tehdit, hep askıda; yapılan her hata, bilincin her kararması bu tehlikeyi artırıyor.

Halbuki sonuçta her şey aslında tanrısal Lütfa bağlı. Bizler mümkün olduğu kadar çabuk gelişme göstererek geleceğe güvenle ve huzurla bakmalıyız.

15 Nisan 1960

29 – Kötülüğün de erdemin de ne olduğunu unuttum; sadece Tanrı'yı, dünyadaki Oyununu ve insanlıktaki İradesini görebiliyorum.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

📖 Her şey Tanrı'nın İradesiyse, kişisel irade ne işe yarıyor?

Evrende, özellikle de dünyada, her şey Doğa tarafından uygulanan tanrısal planın bir parçası, bu planın gerçekleşmesi için de her şey gerekli. Kişisel irade, Doğa'nın, işleyişi için vazgeçilmez aksyon yöntemlerinden biridir. Böylece, kişisel irade bir bakıma Tanrı'nın İradesinin bir parçasıdır.

Böyle olmakla birlikte, iyice anlamak için, önce irade kelimesine verilen anlamda anlaşmak lazım.

İrade, genelde anlaşıldığı şekliyle oluşan bir fikirdir, bu fikre bir yapma kuvveti, bir yapma gücü eklenir ve bu bir uygulama, bir icra dürtüsüyle devam eder. Bu, insan iradesinin tarifidir. Tanrısal İrade bambaşkadır. Tanrısal İrade, bir gerçekleştirme gücüyle birleşmiş bir vizyondur. Tanrısal İrade her şeyi bilir ve her şeye kadirdir; anında gerçekleşir ve karşı konulmazdır.

İnsan iradesiyse kararsızdır, sıkça değişkendir, zıt iradelerle hep çatışma halindedir; sadece herhangi bir nedenden ötürü Doğa'nın iradesiyle uyum içindeyse – ki o da tanrısal İradenin bir transkripsiyonudur – ya da Lütfun veya yoganın sonucu olarak tanrısal İradeyle uyum içindeyse etkili olabilir.

Şöyle diyebiliriz: kişisel irade, Tanrı'nın bizleri Kendine Geri Getirmek için Kullandığı yöntemlerden biridir.

20 Nisan 1960

30 – Bir çocuğun çamurda yuvarlandığını, sonra annesi tarafından temizlenip pırıl pırıl olduğunu gördüm, ama her defasında tam saflığı karşısında ürperdim.

📖 Bir çocuk büyüdükten sonra bile bu saflığı koruyabilir mi?

Teorik olarak bu mümkün; kentlerden, medeniyetlerden ve kültürlerden uzakta doğmuş bazı insanların, dünyevi vücutlarının bütün ömrü boyunca bu spontane saflığı, akılsal işleyişin karartmadığı bir ruh saflığını koruyabilir. Çünkü Sri Aurobindo'nun burada sözünü ettiği saflık, Doğa'nın dürtüsüne spontane olarak, hesaplamadan, sorgusuz sualsiz, bunun iyi ya da kötü, doğru ya da yanlış, erdem ya da günah olup olmadığını merak etmeden, sonuçların olumlu ya da olumsuz olup olmadığını merak etmeden itaat eden içgüdünün saflığı. Akılsal ego ortaya çıkıp bilinçte baskın bir konum almaya ve ruhun

spontaneliğini peçelemeye başladığı zaman, bütün bu nosyonlar için içine girer.

Modern “uygar” hayatta, ana babalar ve eğitimciler, pratik ve rasyonel “iyi tavsiyeleri” ile, bilinçsizlik olarak niteledikleri bu spontaneliği yok edip yerini suç, günah, ceza, ya da kişisel çıkar, hesap, kar nosyonlarıyla tıktırılmış pek küçük, pek dar, kendi içine büzülmüş sınırlı bir akılsal egoyla doldurmakta hiç vakit kaybetmezler; tüm bunların kaçınılmaz sonucu olarak da nefsin arzuları, baskı yüzünden, korku ya da kendini haklı gösterme yüzünden artar.

Konuyla ilgili eksik nokta bırakmamak için şunu da eklemek lazım, insan akılsal bir varlık olduğuna göre, evriminde hayvanlarınkine çok benzeyen bu bilinçsiz, spontane saflığı ister istemez bırakması ve kaçınılmaz bir akılsal sapkınlık ve saf olmama dönemi geçirdikten sonra aklın üstüne, Tanrısal bilincin üstün, ışıldayan saflığına çıkıvermesi gerekiyor.

27 Nisan 1960

31 – Dilediğim ya da doğru olduğunu düşündüğüm şey olmuyor; anlaşılan dünyayı Tam Bilge Biri değil, sadece kör Tesadüf ya da kaba bir Nedensellik Yönetiyor.

 Bazı insanlar için olaylar hep arzuladıkları yönün tersine, özelemlerinin veya kendileri için iyi olduğunu düşündükleri yönün aksine gelişir. Sıkça umutsuzluğa kapılırlar; bu, gelişmeleri için gerekli mi?

Umutsuzluk gelişme göstermek için hiçbir zaman gerekli değil, her zaman bir zayıflık, bir temas belirtisidir; sıkça karşıt bir kuvvetin, yani sadhanaya karşı kasten hareket eden bir kuvvetin varlığını işaret eder.

Hayat şartları ne olursa olsun, umutsuzluktan her zaman özenle korunmalısınız. Zaten bu karamsar, asık suratlı, umutsuz olma alışkanlığı aslında olaylara değil insanın doğasındaki inanç eksikliğine bağlıdır. İnanç sahibi biri, sadece kendine inansa bile tüm zorluklara, tüm şartlara göğüs gerebilir, en karşıt zorluklara bile, en karşıt şartlara bile, cesareti kırılmadan, umutsuzluğa kapılmadan; sonuna kadar yiğitçe savaşır. İnançsız insanlar dayanıksız ve cesaretsiz olur.

Sri Aurobindo diyor ki, insanlar için, fiziksel hayattaki başarı oranı, birey ile evrensel fiziksel Doğa arasındaki ahenge bağlıdır.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bazı insanların iradesi Doğanın iradesiyle spontane olarak ahenklidir, giriştikleri her şeyi başarırlar; aksine, başkalarının iradesiyse kozmik Doğanın iradesiyle neredeyse hiç uyuşmaz, yaptıkları ya da yapmaya çalıştıkları her şeyde başarısız olurlar.

Gelişme için gereklilik konusuna gelince, evrimlenen bir dünyada her şey ister istemez gelişmeye yardım eder; ama bireysel gelişme epeyce büyük bir ömür sayısına ve sayısız deneyime yayılır. Bu konu bir doğumla bir ölüm arasındaki tek bir ömür ele alınıp değerlendirilemez. Genelde, başarısızlık ve yenilgi dolu bir hayat deneyiminin, başarı ve zafer dolu bir hayat deneyimi kadar faydalı olduğu kesin; hatta insanların genelde yaşadığı nötr bir hayat deneyiminden, doğal görünen, büyük çaba gerektirmeyen, başarıyla başarısızlığın, tatminle hayal kırıklığın, zevkle acının birbirini izleyip birbirine karıştığı bir hayat deneyiminden daha faydalı olduğu şüphesiz.

4 Mayıs 1960

32 – Ateist, Kendisiyle saklambaç Oynayan Tanrı'dır; peki ya inanan, başka mı? Belki de, çünkü Tanrı'nın Gölgesini gördü ve Gölgesine sıkıca sarıldı.

📖 “Kendisiyle saklambaç Oynayan Tanrı” ne demek?

Saklambaç oyununda biri saklanır diğeri arar. Tanrı ateistten Saklanır, ateist de der ki: “Tanrı mı? Onu göremiyorum, nerede Olduğunu bilmiyorum; dolayısıyla Tanrı yok.” Ama ateist, Tanrı'nın kendi içinde de Olduğunu bilmez; böylece Tanrı, Kendi Varlığını İnkâr Etmiş olur. Bu bir oyun değil de ne? Ama bir gün gelecek, ateist kendisiyle yüz yüze gelecek, böylece Tanrı'nın var Olduğunu kabul etmek zorunda olacak.

Tanrı'ya inanan insan kendini ateistten çok üstün sanır ama, Tanrı'dan bütün kavrayabildiği Gölgesidir, ve bu Gölgeyi Tanrı sanarak Gölgeye sıkıca sarılır. Halbuki Tanrı'yı hakikaten tanısaydı, bilirdi ki Tanrı her şeydir, Tanrı her yerededir; o zaman da kendini herhangi bir kimseden üstün görmekten vazgeçerdi.

11 Mayıs 1960

33 – Ey Sen ki Seviyorsun, Vur, Vur! Bana şimdi Vurmazsan, bilirim ki beni Sevmiyorsun.

 Bu özlüsözü pek anlamadım.

Tanrısal mükemmelliğe özlem duyan herkes bilir ki Efendi'nin, sonsuz Aşkından ve Lütfundan bize Vurduğu darbeler, bizi ilerletmenin en emin, en hızlı yoludur. Ve darbeler ne kadar sertse, tanrısal Aşkın o kadar büyük olduğunu hissederler.

Sıradan insanlar aksine Tanrı'dan hep kendilerine başarı dolu, kolay, hoş bir hayat İhsan Eylemesini dilerler. Her kişisel tatminde tanrısal merhametin bir işaretini görürler; ve eğer aksine, hayatta mutsuzluklarla, talihsizliklerle karşılaşırlarsa yakınırırlar ve Tanrı'ya: "Beni Sevmiyorsun" derler.

Bu cahilce, bayağı tavrın aksine, Sri Aurobindo tanrısal Yare diyor ki: "Vur, Vur, sıkı Vur ki bana olan Aşkının yoğunluğunu hissedeyim".

18 Mayıs 1960

34 – Ey Talihsizlik, sana şükürler olsun, sayende Yarimin Yüzünü gördüm.

 Eğer talihsizlik sayesinde Tanrı'nın Yüzünü görürsek bu artık talihsizlik olmaktan çıkar, öyle değil mi?

Elbet bu talihsizlik değil, aksine bu bir nimet. Sri Aurobindo'nun demek istediği de bu zaten.

Beklemediğimiz, ummadığımız, istemediğimiz, arzularımızla çelişen olaylara cahilliğimizden talihsizlik deyip sızlanıyoruz. Biraz daha bilge olsaydık, bu söz konusu olayların derin sonuçlarını gözlemleseydik, farkına varırdık ki bizi hızla Tanrısal'a, Yare vardırıyorlar. Halbuki kolay ve hoş şartlar yolda oyalanmamızı teşvik ediyor, zayıflığımız ya da içtensizliğimiz yüzünden ilerleyişimizi geciktirmemek için bilerek reddedemediğimiz bu kendilerini bize sunan zevk çiçeklerini koparalım diye yolda durmamızı teşvik ediyor. Başarıya ve başarının getirdiği küçük zevklere yumuşamadan karşı koyabilmek için zaten oldukça kuvvetli olmak ve yolda epeyce ilerlemiş olmak lazım. Güçlü insan başarının peşinden koşmaz; başarı

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

peşinde olmaz, başarıyı ilgisizlikle karşılar. Çünkü mutsuzluğun ve talihsizliğin vurduğu kamçı darbelerinin değerini bilir ve takdir eder.

Sonuçta, gerçek tavır, hedefe yakın olduğumuzun göstergesi ve kanıtı, aynı sakin neşeyle başarıyı da başarısızlığı da, şans da şanssızlığı da, mutluluğu da mutsuzluğu da kabul ettiren bir “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil” tavrıdır. Çünkü bizim için tüm bu şeyler, Efendi'nin sonsuz şefkatli İlgisiyle üzerimize Yağdırdığı harika ihsanlar haline gelmiştir.

25 Mayıs 1960

35 – İnsanlar hala acıya aşık; acıyı da sevinci de aşmış birini gördüklerinde onu lanetleyip “Vay duyarsız!” diye bağıryorlar. Bu yüzden İsa hala Jerusalem’de çarmıhta gerili.

36 – İnsanlar günaha aşık; ahlakı da erdemi de aşmış birini gördüklerinde onu lanetleyip “Sınırı aştın, seni ahlaksız sapık!” diye bağıryorlar. Bu yüzden Sri Krishna artık Brindavan’da yaşamıyor.

📖 Bu iki özlüsözü açıklar mısın?

İsa yeryüzüne geldiğinde kardeşlik, aşk ve barış mesajı getirdi. Ama mesajının duyulması için acı içinde çarmıhta ölmesi gerekti, çünkü insanlar acıyı ve nefreti aziz tutuyor, Tanrıların da kendileriyle birlikte Acı Çekmesini istiyorlar. Bunu İsa geldiği zaman istiyorlardı, öğretisine ve kurban olmasına rağmen bunu hala istiyorlar. İnsanlar acıya öylesine bağlı ki, İsa hala sembolik olarak, insanların selameti için ebediyen acı çeker bir vaziyette çarmıhında gerili.

Krishna'ysa¹⁸ yeryüzüne özgürlüğü ve sevinci getirmek için geldi. Doğanın kölesi insanlara, kendi tutkularının, kendi hatalarının kölesi

¹⁸ **Krishna:** Ebedi'nin Ananda kişiliği; Ananda'nın (Mutluluğun), Aşkın ve Bhakti'nin (Tanrısal sevgisi, kendini Tanrısal'a adama, Tanrısal'a tapma) Tanrısı, iç Tanrısal.

Krishna Akılüstü'nün Avatari; Hindu geleneğinde Krishna, Vishnu'nun 8. enkarnasyonudur. Yadava ırkından Vasudeva'yla Devaki'nin çocukları olarak dünyaya gelen Krishna'yı Nanda'yla Yasoda yetiştirdi; Krishna'nın gelişinin başlıca nedeni Kansa tiranını yok etmektir. Krishna daha birçok asura ve iblis yok etti; Bhagavadgita'da Arjuna'yla konuşan iç Tanrısal odur; hayatı ve kahramanlıkları Mahabharata'da ve Bhagavat Purana'da anlatılır;

insanlara, yüce Efendi'ye sığınarlarsa eğer, tüm kölelikten, tüm günahattan kurtulmuş olacaklarını müjdelemeye geldi. Ama insanlar kötü alışkanlıklarına ve erdemlerine çok bağlı (zaten kötü alışkanlık olmasaydı erdem de olmazdı). İnsanlar günahlarına aşık, birinin özgür olmasına, her türlü hatayı aşmış durumda olmasına tahammül edemiyorlar.

Bu yüzden Krishna, ölümsüz olmasına rağmen şu anda Brindavan'da vücudunun içinde değil.

3 Haziran 1960

37 – Bazıları diyor ki Krishna asla yaşamadı, Krishna bir efsane. Yeryüzünde demek istiyorlar; çünkü Brindavan¹⁹ diye bir yer olmasaydı, Bhagavat²⁰ yazılmış olmazdı.

📖 Dünyadan başka bir yerde Brindavan var mı?

Bütün dünya, içerdiği her şeyle birlikte, maddi gözlerle görülmeyen başka dünyalarda var olan şeylerin bir tür yoğunlaşmasıdır, bir tür kondansasyonudur. Burada tezahür etmiş her şeyin, daha sübtıl alanlarda bir yerlerde prensibi, düşüncesi ya da özü var.

Bu, tezahürün olmazsa olmaz şartlarından biridir.

Ve tezahürün önemi her zaman tezahür eden şeyin orijinine bağlıdır.

Tanrılar dünyasında ideal, ahenkli bir Brindavan var, yeryüzündeki Brindavan da onun sadece çarpıtılması, karikatürü.

İçsel olarak, ya duyuşsal ya da akılsal olarak gelişmiş kişiler, sıradan insan için görünmez olan bu gerçekleri algırlar ve bu gerçeklerden ilham alırlar.

Dolayısıyla, Bhagavat'ı yazan ya da yazanlar, bal gibi gerçek olan ve var olan bütün bir iç dünyayla mutlaka temastaydı, ve bu iç

Krishna birçok isimle ve sıfatla tanınır: Achyuta, Gopal, Govinda, Hari, Srikrishna, Janardana, Keshava, Vasudeva...

¹⁹ **Brindavan:** Ebedi Güzelliğin ve Mutluluğun vaishnava cenneti; Krishna'nın çocukluğunu çobanların arasında Gopala olarak geçirdiği ve gopilerle (kız inek çobanlarıyla) dans ettiği, Uttar Pradesh eyaletindeki Mathura bölgesinde bir orman koruluğu. Bugün koruluğun yerinde Krishna'ya tapanlar için dünyanın en kutsal yeri olan Vrindavan adında bir kent var.

²⁰ **Bhagavat:** Hinduizmin en ünlü kutsal metinlerinden biri olan, 18000 dizeden ve 12 kitaptan oluşan Bhagavat Purana, ününü Krishna'nın hayatının anlatıldığı 10. kitaba borçlu.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

dünyada gördükleri ve hissettikleri her şeyi tarif ettiler ya da açığa vurdular.

Krishna'nın yeryüzünde insan şeklinde yaşamış olmasının ya da yaşamamış olmasının (belki de sadece tarihsel bakımdan hariç) ancak çok ikincil bir önemi var, çünkü Krishna yaşayan ve etki eden gerçek bir varlık; etkisi de, dünyanın gelişmesinin ve dönüşmesinin büyük faktörlerinden biri oldu.

8 Haziran 1960

38 – Tuhaf! Almanlar İsa'nın var olmadığını kanıtladı; oysa İsa'nın çarmıha gerilmesi, Sezar'ın ölümünden daha büyük bir tarihi olay olmaya hala devam ediyor.

📖 İsa hangi bilinç düzlemindedi?

“Gita üzerine Denemeler”de Sri Aurobindo üç Avatarın adından söz ediyor, İsa da bu Avatarlardan biri [diğer ikisiyse Krishna ve Buddha (*Essays on the Gita*)]. Bir Avatar, Yüce Efendi'nin yeryüzünde bir insan vücuduna Bürünen bir Emanasyonudur. İsa'nın, Efendi'nin aşk yönünün bir Emanasyonu olduğunu Sri Aurobindo'nun bizzat kendisinden duydum.

Sezar'ın ölümü Roma'nın ve Roma'ya bağlı ülkelerin tarihinde kesin bir değişime yol açtı. Yani Avrupa'nın tarihinde önemli bir olaydı.

Ama İsa'nın ölümü, insan uygarlığının evriminde yeni bir dönemin başlangıç noktası oldu. Bu yüzden Sri Aurobindo diyor ki, İsa'nın ölümünün tarihsel önemi daha büyük, yani İsa'nın ölümünün tarihsel sonuçları Sezar'ın ölümünden daha büyük oldu. İsa'nın hikayesi, anlatıldığı şekliyle, tanrısal fedakarlığın somut ve dramatik temsilidir: safi Işık, safi İrfan, safi Güç, safi Güzellik, safi Aşk, safi Mutluluk olan yüce Efendi'nin, insanlara, içinde yaşadıkları ve onun yüzünden öldükleri yalandan çıkmaya yardım etmek için, madde içerisinde insan cehaletine ve acısına Bürünmeyi Kabul Edişi.

16 Haziran 1960

39 – Bazen insan, sadece şu hiç olmamış şeylerin önemli olduğu kanısına varıyor; çünkü bu şeylerin yanında tarihi olayların çoğu neredeyse donuk, önemsiz görünüyor.

📖 Bu özlüsözün açıklamasını alabilir miyim?

Tarihi derinlemesine araştıran Sri Aurobindo, tarihin kaleme alınmasında kullanılan verilerin ne kadar şüpheli olduğunu biliyordu. Belgelerin doğruluğu çoğu zaman şüpheli, sağladıkları bilgilerse az, eksik, sıradan ve sıkça çarpıtılmış. Resmi insan tarihi genelde neredeyse kesintisiz bir şiddetli saldırılar anlatısı: savaşlar, devrimler, cinayetler ya da sömürgeleştirmeler. Bu saldırıların, bu katliamların bazılarının gurur okşayıcı terimlerle ve sıfatlarla süslendiği doğru. Bunlara din savaşları, kutsal savaşlar ya da uygarlaştırıcı seferler dendi; ama bunlar yine de göz dikme ya da intikam hareketleri.

Tarihte kültürel, sanatsal ya da felsefi bir gelişmenin anlatımı nadiren bulunur. Bu yüzden, Sri Aurobindo'nun da dediği gibi, tüm bunlar oldukça donuk ve önemsiz bir bütün oluşturuyor. Oysa yeryüzünde belki de asla olmamış olguların, resmi bilim tarafından otantik olarak beyan edilmeyen olayların, alimlerin kupkuru bilgelikleriyle kuşku duydukları hayran olunacak şahsiyetlerin efsanevi anlatılarında, insanın bütün umutlarının, bütün özlemlerinin somutlaşması var, harika olana, yüce olana, kahramanlığa düşkünlüğü var, olmak istediği, olmaya çabaladığı her şeyin anlatımı var.

Sri Aurobindo özlüsözünde aşağı yukarı bunu demek istiyor.

22 Haziran 1960

40 – Tarihte dört çok büyük olay vardır: Truva kuşatması, İsa'nın hayatı ve çarmıha gerilmesi, Krishna'nın Brindavan'a sürgünü ve Kurukshetra savaş meydanında Arjuna'yla²¹ yapılan konuşma. Truva kuşatması Hellad'ı²² doğurdu; Brindavan'a sürgün²³ tapınma dinini yarattı, çünkü daha önce sadece

²¹ **Arjuna:** Pandava'ların oğlu okçu Arjuna, Mahabharata destanının Kurukshetra savaşında düştüğü ikilemi (akrabalarım karşı savaşsam mı, savaşmasam mı?), iç Tanrısal Krishna'nın ona söylediği ve Bhagavadgita'nın özünü oluşturan sözler sayesinde aşıyor ve olağanüstü bilinçleniyor.

²² **Hellad (Hellas):** Eski Helen'de merkezi vilayetler.

²³ **Krishna'nın Brindavan'a sürgünü:** Amcası Mathura kralı tiran Kansa'dan kaçan Krishna, Brindavan köyüne sığınıyor; çobanların arasında

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

meditasyon ve kült vardı; İsa, çarmıhından Avrupa'yı insanlaştırdı; Kurukshetra konuşmasıysa insanlığı henüz kurtarıp özgürleştirecek. Yine de bu dört olayın hiçbirinin olmadığı söyleniyor.

📖 Eskiden meditasyonlar ve kültürler bugünkülerle aynı mıydı? "Kurukshetra konuşması insanlığı henüz kurtarıp özgürleştirecek" ne demek?

1. Bugün olduğu gibi eskiden de her dinin kendine has meditasyon ve kült şekli vardı. Meditasyon, her zaman ve her yerde özel bir akılsal faaliyet ve konsantrasyon şeklidir; sadece meditasyonun nasıl yapıldığının ayrıntıları farklılık gösterir; kült ise bir Tanrısallık onuruna titizlikle ve harfiyen yapılan bir ayinler bütünüdür.

Burada Sri Aurobindo eski Hindistan'ın vedik ve vedantik zamanlarının kültüründen ve meditasyonundan söz ediyor.

2. Kurukshetra konuşması Bhagavadgita'dır²⁴.

Sri Aurobindo Bhagavadgita'daki mesajın, insanlığı kurtaran ve özgürleştiren, yani yalandan ve cahillikten kurtarıp hakikate erdiren ve giderek daha fazla erdirecek olan büyük manevi hareketin temelini oluşturduğuna inanıyor.

Bhagavadgita'nın, ortaya çıktığından beri muazzam bir manevi etkisi oldu, ama Sri Aurobindo'nun yeni yorumuyla etkisi bir hayli arttı ve nihai sonuca götüren bir nitelik kazandı.

29 Haziran 1960

41 – “İncil²⁵ bir uydurmadır, Krishna da şairlerin bir icadıdır” diyorlar. Öyleyse uydurmalar için Tanrı'ya şükür, mucitleri de eğilerek selamlayın.

📖 İncil'in insanın hayatındaki rolü ne?

büyüyor; tanrısız aşkın ya da tanrısız aşka dönüşmüş insani aşkın simgesi Radha'ya ve gopilere [kız inek çobanlarına] olan manevi aşkı, Vaishnava dininin ya da Krishna kültürünün kökenini oluşturuyor.

²⁴ **Bhagavadgita**, ya da kısaca **Gita**: Mahabharata'nın bir bölümünü oluşturan "Bhagavadgita" (Sanskritçe "Kutsanmış Pekmutlu Efendinin Şarkısı"), Kurukshetra savaş meydanında iç Tanrısız Krishna'yla Arjuna arasında diyalog şeklinde geçer.

²⁵ **İncil**: Yeni Ahit'in ilk dört kitabının artı İsa'nın hayatıyla öğretisinin nakledildiği bölüm (les Évangiles, l'Évangile; the Gospels)

İncil, Hristiyan dininin başlangıç noktası oldu.

Dünyaya ne sağladığını söylemek için, Hristiyanlığın gelişmesinin ve hayatının, Hristiyan dininin dünya üzerindeki etkisinin tarihsel ve psikolojik bir analizini yapmak gerekir; bu hem uzun iş, hem ne yeri ne de zamanı.

Sadece şunu diyebilirim, İncil'i yazanlar İsa'nın öğrettiklerini aynen yansıtmaya çalıştı, belli bir ölçüde de mesajını iletmeyi başardılar; bu bir barış, kardeşlik ve aşk mesajı.

Ama insanların bu mesajla ne yaptığı konusunda konuşmamak bence daha iyi.

6 Temmuz 1960

42 – Tanrı yerimi cehennemde Tayin Ediyorsa, neden cenneti özlemle istemem gerektiğini göremiyorum. Neyin iyiliğim için olduğunu en iyi O Bilir.

 Cehennemle cennet var mı?

Cehennemle cennet hem gerçek hem değil. Hem var hem yok.

İnsanın düşüncesi yaratıcıdır; akli ve nefsi öze, hatta sübtıl fiziğin özüne bile az çok kalıcı formlar verir. Bu formlar birer gerçek'ten çok birer görünümdür; ama bu formları düşünenlerin gözünde, hele bu formlara inananların gözünde bu formlar, gerçekliklerinin illüzyonunu yaratmak için yeterince somut olarak vardır. Böylece, cehennemin, cennetin ya da çeşitli göklerin varlığını iddia eden bazı dinlerin inananları için bu mekanlar objektif olarak var, ve öldüklerinde, kısa ya da uzun bir süre için bu mekanlara gidebilirler. Ama bunlar sadece ebedi hakikatten yoksun ve sürekliliği olmayan akılsal formasyon. Bazı insanların öldükten sonra gittiği cennetleri de cehennemleri de gördüm, onlara bunun gerçek olmadığını anlatmak çok zor. Bir defasında, birini sözde cehenneminin cehennem olmadığına ikna etmem ve onu oradan çıkarmam bir yılımı aldı.

Sri Aurobindo'nun burada sözünü ettiği cehennem, bir mekandan çok bir bilinç hali, insanın kendine yarattığı psikolojik durum.

Nasıl ki Tanrısal'la mutluluk dolu bir birleşmenin cennetini içinizde taşıyabilirsiniz, doğanızdaki asurik²⁶ eğilimlere hakim olmak

²⁶ **Asurik:** Asurayla, asurularla ilgili. **Asura:** Akılsal nefis düzleminin bölünme ve karanlık kuvvetlerini enkarne eden düşman varlığı.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

konusunda özenli davranmazsanız, bir sefalet ve acı cehennemini de bilincinizde taşıyabilirsiniz.

Hayatta bazı anlar vardır, etrafınızdaki her şey, insanlar ve şartlar öylesine karanlık, öylesine karışık, öylesine çirkin olur ki, bütün üstün realizasyon ümidi sanki yok olur; dünya zalim bir nefret gecesine, bilinçsiz ve inatçı bir cahillik gecesine, hakkından gelinmez bir isteksizlik gecesine çaresizcesine mahkummuş gibi görünür. İşte o zaman Sri Aurobindo'yla birlikte: "Tanrı yerimi cehennemde Tayin Etti" diyebiliriz. Ve onunla birlikte, durum ne kadar korkunç görünürse görünsün, her durumda kendini Tanrısal'a tamamen bırakmanın huzurlu sevincini yaşayıp Efendi'ye tam bir içtenlikle: "İstedğin olsun" demek gerekir.

13 Temmuz 1960

43 – Tanrı beni cennete Çekiyor, diğer Eli beni cehennemde tutmaya Çalışsa bile yukarı doğru çıkmak için mücadele etmem lazım.

📖 Tanrı bizim için ne İstedğini Bilmiyor mu? Öyleyse neden bizi iki farklı yöne Çekmek İstesin ki?

Tanrı bizim için ne İstedğini gayet iyi Biliyor. Mükemmel bir birlik içerisinde hepimizi Kendine Geri Getirmek İstiyor. Amaç tek, herkes için aynı; ama hedefe ulaşmanın araçları, yöntemleri ve yolları sayısız, yeryüzündeki insan sayısı kadar; ve bu yöntemlerin her biri, entegral Vizyonu ve mükemmel Bilgeliğiyle herkes için gerekli olanı Yapan yüce Efendi'nin İradesinin tam ifadesi, tam yansıması. Böylece, birinin, özlemini ve eforunu yoğunlaştırması için içsel bir çelişkiye, bir karşıtlığa ihtiyacı varsa, Efendi, sonsuz Lütfuyla onu yukarı Çekerken ve ona yükselme gücünü Bahşederken, özlemini ve eforunu yoğunlaştırsın diye içinde gerekli direnci Yaratmak için onu bir taraftan da aşağıda Tutar. Ve eğer Sri Aurobindo gibi, her iki hareketin de aynı tanrısal kökene sahip olduğunu görebilirsene, sızlanacağımıza veya telaşlanacağımıza sevinirsiniz, ve inancınızı sabit, ışıldar durumda tutarsınız.

19 Temmuz 1960

44 – Sadece kendi zamanında ve uygulamasında tersi de doğru olan düşünceler doğrudur. Tartışılmaz dogmalar en tehlikeli yalan türüdür.

📖 Neden tartışılmaz dogmalar en tehlikeli yalan türüdür?

Sadece uzaysal, zamansal, fragmanlı ve sınırlı olanı tasavvur edebilen akıl mutlak, sonsuz, ebedi Hakikati düşünemez.

Böylece, mutlak Hakikat, akılsal düzlemde, ilk Hakikati bir bütün olarak iyi kötü yeniden oluşturmayı çabalayan bir sürü fragmanlı ve çelişen hakikate bölünür. Bu bütünün bir unsuru ayrı olarak ele alınıp, ne kadar merkezi, ne kadar kapsamlı olursa olsun tek doğru, tek hakikat olarak iddia edilirse, ister istemez bir yalan olur, çünkü toplam, bütünsel Hakikatin bütün geri kalanını inkar eder.

Tartışılmaz dogmalar da aynen böyle oluşturulduğu için en tehlikeli yalan türüdür, çünkü her bir dogma, sayısız ve tamamlayıcı toplamlarıyla sonsuz, ebedi ve mutlak Hakikati Olacakta [Gelecekte ... olmakta, ... hale gelmekte, bir halden başka hale geçişte, değişimin sürekliliğinde (le Devenir; the Becoming)] gittikçe ifade eden bütün diğer hakikatleri dışlayarak tek Hakikat olduğunu iddia eder.

24 Ağustos 1960

45 – Mantık, Hakikatin en büyük düşmanıdır, aynen erdemli üstünlük duygusu, erdemın en büyük düşmanı olduğu gibi; çünkü biri kendi yanlışlarını, diğeri de kendi kusurlarını göremez.

📖 Mantığın ve aklın hayatımızdaki rolü ne?

Soruna verebileceğim en iyi cevap *Yogaların Sentezi'nden* alınan bu alıntı: “Tamlığındaki akıl, mantıksal bir harekettir, karakteristik gücüyle öncelikle elde edilebilir bütün materyelleri, bütün verileri gözlemleyerek ve düzenleyerek onlardan emin olmak, sonra da bu materyellerden yola çıkarak, sağladıkları bilgiyi kavramak, sağlamlaştırmak ve genişletmek için önce bir düşünce gücünü kullanmak, son olarak da sonuçları düşünce ve deneyim tarafından geliştirilen iyice denenmiş bazı normlara ve süreçlere göre sınavan, reddeden ya da onaylayan daha özenli, daha biçimsel, daha dikkatli, daha temkinli, daha sıkı sıkıya mantıklı bir çalışmayla elde edilen sonuçların doğru olduğundan emin olur.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Demek ki mantıksal aklın birincil görevi, elde edilebilir materyelleri ve verileri düzgünce, özenle ve detaylı biçimde gözlemlemektir.” Ama Sri Aurobindo bu özlüsözde akıldan söz etmiyor; aklın ortağı ve aleti olan mantıktan söz ediyor. Mantık, bir fikri diğerinden sonuç olarak düzgünce çıkarma ve bir olgudan bütün sonuçlarını çıkarma sanatıdır. Ama mantığın hakikati ayırt etme kapasitesi yoktur. Yani mantığınız tartışılmaz olabilir, ama başlangıç noktanız yanlışsa, vargularınız da yanlış olur, mantığınızın doğruluğuna rağmen, ya da daha doğrusu bu doğruluk yüzünden. Bu, erdemli üstünlük duygusu için de geçerli; erdeminiz başkalarını küçümsemenize neden olur; ve sizce sizden daha az erdemli insanları hor görmenize neden olan bu gurur, erdeminizi tamamen değersiz kılar.

Sri Aurobindo bize bu yüzden özlüsözünde diyor ki, mantık Hakikatin en büyük düşmanıdır, aynen erdemli üstünlük duygusu, erdemin en büyük düşmanı olduğu gibi.

27 Ağustos 1960

46 – Cahilliğin içinde uyurken, ermiş dolu bir meditasyon yerine geldim; birlikteliklerini sıkıcı buldum, yer ise bana hapis gibi geldi; uyandığımda Tanrı beni hapse Gönderdi ve hapsi bir meditasyon ve Aşkıyla buluşma yerine Çevirdi.

📖 Sri Aurobindo burada politik hayatında yaşadığı kendi hapis deneyimini mi kastediyor?

Evet, burada Alipore hapisanesinde yaşadığı deneyimi ima ediyor [Sri Aurobindo sömürgeci İngiliz hükümetinin komplo suçlamasıyla Mayıs 1908’den Mayıs 1909’a kadar Bengal’de, Calcutta Alipore hapisanesinde yattı].

Ama bu özlüsözde işaret ettiği kontrast enteresan: bütün sosyal adetlerden, önyargılardan kaynaklanan kösteklerden, doktrinel sınırdan kurtulmuş aklının Tanrısal’la direkt, bilinçli bağlantıdayken ve entegral yoganın bir ilk vahyini alırken sadece vücudunun hapsoldüğü maddi hapis ile, geleneksel, dogmatik düşünceler üzerine kurulmuş manevi bir hayata kendilerini adamak için sıradan yaşamdan vazgeçenlerin sıkça kendilerini hapsedtikleri, hayatın dışlandığı dar kuralların akılsal hapsi arasındaki kontrast.

Sri Aurobindo her zaman olduğu gibi burada da tüm kuralların, tüm sınırların ötesindeki gerçek özgürlüğü, yüce ebedi Hakikatle mükemmel birliğin tam özgürlüğünü savunuyor.

24 Ekim 1960

47 – Tam sıkıcılığını algılamakla beraber, sıkıcı bir kitabı baştan sona zevkle okuyabildiğim zaman aklımı fethettiğimi anladım.

📖 Sıkıcı bir kitap nasıl zevkle okunabilir ki?

Zevk artık ne yaptığımız şeye, ne de size olanlara bağlı olmadığı zaman, zevk, içinizde Tanrısal Mevcudiyetle birlikte taşıdığımız değişmez neşenin spontane dışavurumu olduğu zaman bu mümkün; o zaman da bu, her faaliyette ve her durumda bilincinizin sürekli halidir. Sıkıcı şeyler arasında en sıkıcı şeylerden biri sıkıcı bir kitap olduğu için, Sri Aurobindo bize bunu örnek olarak, aklımın fethinin ve dönüşmesinin su götürmez kanıtı olarak veriyor.

10 Kasım 1960

48 – Aklımı fethettiğimi, aklım, gudubetin güzelliğini hayranlıkla seyredip yine de diğer insanların neden gudubetten ürktüğünü ya da nefret ettiğini çok iyi anlayınca anladım.

📖 “Gudubetin güzelliği” ne demek?

Bu yine farklı açılardan sunulan, türlü deneyimlerde ifade edilen aynı realizasyon: “Her şey, bütünsel mükemmelliğinde ve mutlak gerçekliğinde değişmez olan Ebedi’nin, Sonsuz’un, Yüce’nin tezahürüdür” realizasyonu.

Bu yüzden, aklımızın ve cahil, aldatıcı algısının fethiyle, güzellik ve çirkinlik, iyilik ve kötülük ile ilgili bütün akısal ve nefsi kavramlarımızı aşarak her şey aracılığıyla, aynı zamanda Yüce Güzellik, Yüce Aşk olan bu Yüce Hakikatle temasa geçebiliriz.

Yüce Hakikat, Güzellik, Aşk derken bile, bu kelimelere entelektimizin verdiği anlamdan başka bir anlam vermemiz gerekir.

Sri Aurobindo bu olgunun altını çizmek için paradoksal bir şekilde: “Gudubetin güzelliği” diye yazmış.

14 Kasım 1960

📖 Şu sözünü ettiğin başka anlam ne?

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Entelektüel olarak Tanrısal'ı tasavvur edemiyoruz demek istiyordum. Yalnızca akılsal dünyadan çıkıp manevi dünyaya girdiğimiz zaman ve olayları düşüneceğimize olayları yaşadığımız zaman, bizzat o olaylar olduğumuz zaman olayları hakikaten anlayabiliriz.

Ama o zaman bile, deneyimimizi ifade etmek istediğimizde, elimizde sadece akılsal deneyimlerimizi ifade eden aynı kelimeler var; ve tüm çabalarımıza rağmen, bu kelimeler uygun değil, anlatmak istediğimizi ifade etmekte yetersizler.

Sri Aurobindo bu yüzden bu kadar sıkça paradokslardan faydalanıyor, aklımızı sıradan düşüncenin rutininden kurtarıp söylenenin sözde saçmalığının ötesinde, hissedilenin ve algılananın ışığını algılamamızı sağlamak için.

26 Kasım 1960

Anne bu tarihten itibaren Sri Aurobindo'nun özlüsözlerini doğrudan sırdaşı Satprem'e, soruları şifahen soran ve bu görüşmeleri teybe kaydeden öğretiliye şifahen yorumlamayı tercih etti.

Böylece defterlerini gönderen öğretililerinin yazılı sorularının sabit ve sınırlı akılsal çerçevesinde hapsolmadan yaşadığı deneyimlerden bahsedebildi.

Ama yine de öğretililerinin defterlerine yazıp gönderdikleri ve simgesiyle işaretlemeyi sürdürdüğümüz sorulara cevap yazmaya devam etti.

49 – Güzellik ve iyilik Tanrısını çirkinde de, kötude de hissedip sevmek, ve aynı zamanda çirkinliğini de kötülüğünü de tam bir aşkla iyi etmeye can atmak: gerçek erdem, gerçek ahlak bu.

Sormak istediğin soru var mı?

Satprem: Her yerde gördüğümüz kötülüğün ve çirkinliğin iyi edilmesine nasıl katkıda bulunabiliriz? Severek mi? Aşkın gücü ne? Bireysel bir bilinç fenomeni, insanların geri kalan kısmı üzerinde nasıl etkili olabilir?

Kötülüğün ve çirkinliğin iyi edilmesine nasıl mı katkıda bulunabilirsin?... Bir nevi hiyerarşik işbirliği ya da eylem aşaması, negatif bir işbirliği ve pozitif bir işbirliği var denebilir.

İlk önce, negatif yöntem diyebileceğimiz bir yöntem var; bu, Budik dinlerin ve benzerlerinin verdiği yöntem: görmemek. Öncelikle, çirkinliği ve kötülüğü algılamamak için yeterli bir saflık ve güzellik halinde olmak: bu sanki sana dokunmayan çünkü senin için var olmayan bir şey.

Bu, negatif yöntemin mükemmelliği.

Yöntem oldukça basit: kötülüğü asla fark etmemek, başkalarının içindeki kötülükten asla söz etmemek, belirtmeyle, eleştiriyle, kötü olgu üzerindeki ısrarla bu titreşimleri devam ettirmemek. Buddha'nın öğrettiği buydu: bir kötülüğü andığın her seferde yayılmasına yardım edersin.

Bu, probleme temas etmiyor, meselenin kıyısında.

Halbuki bunun çok genel bir kural olması gerekir, ama eleştirenlerin buna cevapları hazır; diyorlar ki: "Kötülüğü görmezsen asla iyi edemezsin. Birini kendi çirkinliğinde bırakırsan, içinden asla çıkamaz." (Bu doğru değil ama davranışlarını böyle meşru gösteriyorlar). Bu yüzden, bu özlüsözde Sri Aurobindo bu itirazlara önceden cevap veriyor: kötülüğü cahillik yüzünden, bilinçsizlik ya da ilgisizlik yüzünden görmüyorsun değil, kötülüğü görebiliyorsun, hatta hissedebiliyorsun ama, fark edişinin kuvvetini ve bilincinin desteğini vererek kötülüğün yayılmasına katkıda bulunmayı reddediyorsun. Bunun için de, kendin bu algıyı, bu hissi aşmış olman lazım; kötülüğü ya da çirkinliği acı çekmeden, şok olmadan, rahatsız olmadan görebilmen lazım. Kötülüğü ya da çirkinliği bu şeylerin var olmadığı bir yükseklikten görürsün ama kötülüğü ya da çirkinliği bilinçli olarak algıyorsun, kötülükten ya da çirkinlikten etkilenmezsin, özgürsün. Bu ilk adım.

İkinci adımsa, her şeyin gerisinde olan, her şeyi destekleyen, her şeyin var olmasını sağlayan yüce İyiliğin, yüce Güzelliğin POZİTİF OLARAK bilincinde olmak lazım. ONU gördüğünde, ONU bu maskenin, bu çarpıtmanın gerisinde algılayabilirsin – bu çirkinlik bile, bu kötülük bile esasen güzel ya da iyi olan, ışıldayan, saf olan bir Şeyin tebdili kıyafetidir, kamuflajıdır.

Ve daha sonra GERÇEK işbirliği gelir, çünkü o Şeyi gördüğünde, o Şeyi algıladığında, o Şeyin bilincinde yaşadığında, bu sana o Şeyi

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

tezahüre²⁷, yeryüzüne ÇEKME gücünü ve Şeyi şu an için çarpıtanla, kılığını değiştirtirtenle temas ettirme gücünü verir, öyle ki geride bulunan Hakikatin etkisi bu çarpıtmayı, bu tebdili kıyafeti, bu kamuflaje yavaş yavaş dönüştürür.

Bu, işbirliğin en üst basamağı.

Böylece açıklamada aşk prensibini devreye sokmak gerekmiyor. Ama bu dönüşmeyi mümkün kılan ve gerçekleştiren Kuvvetin ya da Gücün niteliğini bilmek veya anlamak istiyorsan (özellikle kötülük konusunda, belli bir ölçüye kadar da çirkinlik konusunda) anlıyorsun ki tüm güçlerin arasında en kudretlisi, en entegrali – entegral şu anlamda ki her vakada geçerli – tabii ki Aşk. Hatta Aşk, isteksizlikleri yok edip karşıt kuvvetlere bir anlamda egemen olan ama doğrudan dönüştürme gücüne sahip olmayan arındırma gücünden bile güçlü. Arındırma gücü ÖNCE yok eder ki ardından dönüşmeyi mümkün kılsın, bir formu imha eder ki ondan daha iyi bir form yapsın, halbuki Aşkın dönüştürmek için yok etmesine gerek yok; Aşk direkt dönüştürme gücüne sahiptir. Aşk, sert şeyi yoğrulabilir şeye dönüştüren, ve bu aynı yoğrulabilir şeyi saflaştırılmış bir tür buhara süblimleştiren bir alev gibidir; Aşk yok etmez, dönüştürür.

Özünde, orijininde Aşk bir alev gibidir, BÜTÜN dirençlerin üstesinden gelen beyaz bir alev gibidir. Bunu kendin deneyimleyebilirsin: varlığındaki zorluk, birikmiş hataların ağırlığı, cahillikler, yeteneksizlikler, isteksizlikler ne olursa olsun, bu saf, esas, yüce Aşkın tek bir SANİYESİ bunları kadiri mutlak bir alevin içindeymiş gibi yok eder. Bir tek an ve bütün bir geçmiş yok olabilir; Aşkın özüne TEMAS ETTİĞİN bir tek an ve bütün bir yük yok olup gider.

Ve bunu yaşayan insanın bunu nasıl yayabildiğini, başkalarını nasıl etkilediğini açıklamak çok kolay, çünkü deneyimi yaşamak için bütün tezahürün tek, yüce Özüne, varolan her şeyin Orijinine ve Özüne, Kaynağına ve Gerçeğine temas etmek lazım; anında Birlik alanına girersin – artık bireyler arasında ayırım kalmaz, bu, dış formda sonsuzca tekrarlanabilen tek bir titreşim.

²⁷ **Tezahür:** Anne'yle Sri Aurobindo dünyasal “yaratılış”tan ziyade “tezahür”den söz etmeyi tercih ediyor, çünkü Tanrısal, dünyanın dışında değil, yaratılıştan ayrı değil; dünya, evren, Tanrısal'ın evrim aracılığıyla giderek Tezahür Ettiği yerdir.

Bu sonsuzca TEKRARLANABİLEN tek bir titreşim mi, yoksa sonsuzca TEKRARLANAN tek bir titreşim mi?

Birkaç şeyi aynı anda söylemeye çalıştım. Bu tek titreşim her yerde statik, ama onu bilinçli olarak realize edince onu yönelttiğin yerde aktif hale getirme gücüne sahip oluyorsun; yani bir şeyin yerini değiştirmiyorsun, bilincinin ısrarı, titreşimi bilincini yönlendirdiğin her yerde aktif hale getiriyor.

Eğer yeterince yükselirsen, her şeyin Kalbinde olursun. Ve Kalpte tezahür eden şey her şeyde tezahür edebilir. Büyük sır bu, bireysel formdaki tanrısal enkarnasyonun sırrı bu, çünkü olayların normal seyrinde, merkezde tezahür eden şey, dış formda yalnızca bireysel formun iradesinin uyanışıyla ve CEVABIYLA gerçekleşir. Oysa merkezi İrade, bireysel bir varlıkta sürekli ve değişmez biçimde temsil edilirse, bu bireysel varlık bu İradeyle bütün varlıklar arasında aracı vazifesi görebilir ve onların yerine isteyebilir. Bu bireysel varlığın kendi bilincinde algılayıp yüce İradeye sunduğu her şey, sanki her bir bireysel varlıktan geliyormuş gibi yanıtlanır. Ve eğer bireysel unsurların, herhangi bir nedenden ötürü, bu temsili varlıkla az çok bilinçli ve istemli bir ilişkileri varsa, ilişkileri bu bireysel temsilcinin etkililiğini, etkililiğini artırır; böylece, yüce Aksyon maddede çok daha somut ve sürekli bir şekilde etki edebilir. Bu “kutuplaşmış” diyebileceğimiz bilinç inişlerinin nedeni budur, çünkü yeryüzüne daima belirli bir amaçla, özel bir realizasyon için, bir misyonla, enkarnasyondan önce kararlaştırılmış, belirlenmiş bir misyonla gelirler. Yüce enkarnasyonların yeryüzündeki büyük evreleri budur.

Ve yüce Aşkın somutlaşmış, yoğunlaşmış bir inişinin ortaya çıkma, ortaya koyulma vakti geldiğinde, bu hakikaten Dönüşme anı olacak. Çünkü buna hiçbir şey dayanamayacak.

Ama Aşk mutlak güçte olduğundan, etkilerin ölümcül olmaması için yeryüzünde belli bir alırlığın hazırlanması gerekiyor. Sri Aurobindo bunu mektuplarının birinde açıkladı; biri ona “Neden yüce Aşk hemen gelmiyor?” diye sormuştu; o da aşağı yukarı şöyle cevap vermişti: “Yüce Aşk yeryüzünde özünde ortaya çıksaydı, bu bir patlama gibi olurdu; çünkü dünya bu Aşkla orantılı olarak genişlemek için ne yeterince esnek, ne de yeterince alır. Dünyanın sadece açılmaya değil, genişlemeye de, esnekleşmeye de ihtiyacı var; madde, hatta fiziksel bilincin özü bile henüz çok katı, çok esnemez. Sadece en maddi madde değil, fiziksel bilincin özü bile çok esnemez, çok katı.

10 Ocak 1961

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

50 – Günahkarlardan nefret etmek en büyük günahdır, çünkü bu, Tanrı’dan nefret etmektir; oysa bu günahı işleyen, üstün erdemıyla övünür.

Belli bir bilinç haline girdiğimizde her şey yapabileceğimizi fark ediyoruz; sonuçta, potansiyel olarak, kendi günahımız olmayan tek bir “günah” bile yok. Bu doğru bir izlenim mi?

Halbuki bazı şeylere isyan ediyoruz, bazı şeylerden öğreniyoruz; her zaman bir yerde kabul etmediğimiz bir nokta var. Neden? Kötülüğe karşı doğru, etkili tavır ne?

Kendi günahımız olmayan tek bir günah bile yok...

Herhangi bir nedenden ötürü (tabii bu, duruma bağlı) evrensel bilinç haliyle (sonsuz özüyle değil, maddenin herhangi bir düzleminde) temasa geçtiğinde bu deneyimi yaşarsın. Atomik bir bilinç var, yani tamamen maddi bir bilinç var, hatta genel bir psikolojik bilinç var. Kendi içine dalarak, egonun bir tür soyutlaşmasıyla bu bilinç bölgesiyle temasa geçtiğinde, bu yer küresel psikolojik bilinç bölgesiyle ya da kolektif insansal bilinç bölgesiyle temasa geçtiğinde (bir fark var: “kolektif insansal bilinç bölgesi” kısıtlayıcı, halbuki “yer küresel psikolojik bilinç bölgesi” birçok hayvan, hatta bitki hareketini kapsıyor; ama bu durumda, hatanın, günahın, kötülüğün ahlaki kavramı sadece insan bilincinin alanına girdiği için, sadece kolektif insansal psikolojik bilinç diyeceğiz) kendi içine dalarak kolektif insansal bilinç bölgesiyle temasa geçtiğinde, doğal olarak, bu özdeşleşmeyle herhangi bir yerde herhangi bir insansal hareketi yapabileceğini hissediyorsun ya da görüyorsun veya biliyorsun. Bu belli bir ölçüde bir Hakikat Bilinci²⁸; şu “neyin sana ait olduğu neyin sana ait olmadığı”, “neyi yapabilirsin neyi yapamazsın” ile ilgili egoist duygu o anda yok oluyor; fark ediyorsun ki, insan bilincinin temel yapısı öyle ki, herkes her şeyi yapabilir. Ve Hakikat Bilincinde olduğundan, aynı zamanda hissediyorsun ki yargılar ya da içgümler,

²⁸ **Hakikat Bilinci:** Hakikatin, Doğrunun anında, doğal olarak ve doğrudan farkında olan, akıl gibi onu araması, ona ulaşması gerekmeyen çünkü ona doğası itibarıyla spontane olarak, otomatik olarak, doğal olarak sahip olan, vizyon şeklinde gören İrfan Bilinci (Skr: rta-cit; Fr: Conscience de Vérité; En: Truth-Consciousness).

veya bir şeyi dışlamak, es geçmek saçmalık. HER ŞEY potansiyel olarak var. Ve eğer, genellikle izleyemediğin, geldiklerini ve gittiklerini gördüğün ama orijinlerini ve yönlerini çoğu kez bilmediğin belli kuvvet akımlarından herhangi biri senin içine girerse, sana herhangi bir şey yaptırabilir.

Hep bu bilinç halinde kalırsan, belli bir sürenin sonunda – gönlünde Agni alevini, arınma ve gelişme alevini tutarsan – bu hareketlerin kendi içinde aktif bir hal almalarını ve maddeten ortaya çıkmalarını engellemekle kalmazsın, hareketin niteliğine etki edip niteliğini de dönüştürebilirsin. Ama tabii, çok yüksek bir realizasyon seviyesine ulaşmadıkça, bu bilinç halini uzun süre korumak neredeyse imkansız. Ayrı benliğin egoist bilincine neredeyse hemen tekrar düşersin; o zaman da bütün zorluklar geri gelir: iğrenme, belli şeylere karşı duyulan isyan ve uyandırdıkları nefret... vesaire.

Kendin tamamen dönüşmüş olana kadar, bu iğrenme ve isyan hareketleri muhtemelen (hatta kesinlikle) gerekli, kapıyı kapamak için KENDİNDE gerekenleri yapasın diye, çünkü sonuçta, mesele, bu hareketlerin ortaya çıkmasına izin vermemek.

Sri Aurobindo başka bir özlüsözde şey diyor... sözlerini tam hatırlamıyorum... günah, sadece yerinde olmayan bir şeydir [66. özlüsöz]. Bu ebedi Olacak'ta hiçbir şey asla tekerrür etmez, bazı şeyler de deyim yerindeyse geçmişte yok olur; yok olmaları gerekli hale geldiği zaman, öylesine sınırlı bilinçlerimiz için bu şeyler kötü, itici hale gelir. Ve bu şeylere karşı isyan ederiz çünkü varolma süreleri dolmuştur. Ama toplu bakışa sahip olsaydık, geçmişi, şimdiki ve geleceği içimizde (yukarıda bir yerlerde olduğu gibi) birden içerebilseydik, bu şeylerin göreliliğini ve içimize defetme, dışlama iradesini koyanın özellikle progresif evrim Gücü olduğunu, bu şeylerin, buldukları yerde oldukça tolere edilebilir olduklarını görürdük. Yalnız, total bir vizyona, yani sadece Yüce'nin Sahip Olduğu vizyona sahip olmadıkça bunu yaşamak neredeyse imkansız! Dolayısıyla önce Yüce'yle özdeşleşmen lazım, sonra, özdeşleşmeyle, yeterince dışavuruk bir bilince geri dönerek her şeyi olduğu gibi görebilirsin. Ama prensip bu, bunu gerçekleştirebildiğin ölçüde öyle bir bilinç haline ulaşırsın ki her şeye “her şeyin olması gerektiği gibi olduğundan kesinlikle eminim” gülümsemesiyle bakabilirsin.

Tabii, yeterince derin düşünmeyen insanlar şöyle der: “Ama her şeyin olması gerektiği gibi olduğunu görseydik, hiçbir şey hareket etmezdi.” Yanlış! Hareketsiz bir salise bile yok! Sürekli, total bir dönüşme var, hiç durmayan bir hareket var. Bunu böyle hissetmek

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

bizim için zor olduğu için bazı bilinç hallerinde olunca bir şeyin değişmeyeceğini sanabiliyoruz. Ama görünürde tam bir atalete düşseydik bile, her şey değişmeye devam ederdi, ve her şeyle birlikte biz de değişirdik!

Sonuçta, iğrenme, isyan, kızgınlık, bütün bu şiddet hareketleri hepsi ister istemez cahillik hareketi, sınırlılığın temsil ettiği bütün zayıflıkla birlikte sınırlılık hareketi. İsyân bir zayıflıktır, aciz iradenin duygusudur. İstiyorsun veya istediğini sanıyorsun, hissediyorsun, görüyorsun ki bazı şeyler olması gerektiği gibi değil, ve gördüklerine uygun olmayan şeye karşı da isyan ediyorsun; ama mutlak güçte olsaydın, iraden ve vizyonun mutlak güçte olsaydı, isyan edecek hiçbir durumun olmazdı, her şeyin olması gerektiği gibi olduğunu hep görürdün. En yukarı çıkıp yüce İradenin Bilinciyle birleşirsen, görürsün ki evrenin her saniyesinde, her anında her şey tam olması gerektiği gibidir, tam Yüce'nin İsteddiği gibidir.

Bu, mutlak güç.

İki etap var. Biri, belki kısa bir gelecekte olacakların sezgisel olabilen akılsal bir vizyonu olabilir, olayları “olması gerektiği gibi” görmek dediğimiz de budur. Diğeriyse yüce İradeyle özdeşleşme, ve “her an her şeyin tamı tamına Yüce'nin İsteddiği gibi olduğunu” algılamak: yani Yüce'nin tam ifadesi, tam yansıması. Biri ileri olan ve “Böyle olması lazım” diyen bir vizyon. Bizler şimdi olanla olması gerekenler arasındaki mesafeyi görmeyi ihmal ediyoruz. Halbuki en üste çıkıp yüce İradenin Bilinciyle birleşirsek, evrenin her saniyesinde, her anında her şeyin olması gerektiği gibi olduğunu – tamı tamına Yüce'nin Olmasını İsteddiği gibi olduğunu – görürüz. Mutlak güç bu. Ve bütün şiddet hareketleri gereksiz hale gelmekle kalmaz, tamamen saçma ve komik olur.

Dolayısıyla tek bir çözüm var: özlem duyarak, konsantre olarak, kendi içine dalarak ve özdeşleşerek yüce İradeyle birleşmek. Bu, hem mutlak güç, hem mükemmel özgürlük. Ve bu, tek mutlak güç ve tek mükemmel özgürlük – gerisi yaklaşıtırm. Yolda olabilirsin ama bu tam Olay değil.

Ve bu deneyimi yaşarsan, farkına varırsın ki bu yüce özgürlükle, bu yüce güçle birlikte tam bir huzur ve bitmeyen bir sükenet var. Bu şekilde hissetmezsen, isyan edersen, iğrenirsen, kabullenemediğin bir şey hissedersen, bu demektir ki KENDİ İÇİNDE dönüşüm tarafından etkilenmemiş, hala yolda olan bir kısım, eski bilinci korumuş bir şey var, hepsi bu.

Bu özlüsözde Sri Aurobindo günahkarlardan nefret edenlerden söz ediyordu. Günahkarlardan nefret etmemek lazım.

Bu başka bir açıdan görülen aynı problem. Ama çözüm aynı.

Günahkarlardan nefret etmemek o kadar zor değil, mesele erdemlilerden nefret etmemek! Bu çok daha zor. Çünkü günahkarları anlıyorsun – zavallıları anlıyorsun, ama erdemlileri...

Aslında kibirlerinden nefret ediyoruz, hepsi bu. Çünkü ne de olsa kötülük yapmamakta haklılar – onları bunun için kınayamayız! Ama bu yüzden kendilerini üstün sanıyorlar; hoş görmekte zorlandığımız bu: hissettikleri üstünlük, aslında kendilerinden beter olmayan bütün bu zavallı garipleri tepeden bakış şekilleri!

Ohoooh! Bunun öylesine örneklerini gördüm ki, acayip!

Arkadaşları olan biri mesela, arkadaşlarının çok sevdiği çünkü onda özel yetenekler bulunduğu, birlikteliğinden hoşlandığı, hep bir şeyler öğrenebileceği biri mesela; birden, bir tesadüf sonucu, başka bir erkeğe vardı diye, ya da resmi nikah olmadan başka bir erkeğe bağlandı diye, yani kısacası aslında değersiz olan tüm bu sosyal şeyler yüzünden bu kişi toplumun gözünden düşüyor! Ve bütün dostları (onu hakikaten sevenleri kastetmiyorum, toplumdaki dostlarından söz ediyorum), onu iyi kabul eden, iyi karşılayan, sokakta karşılaşınca gülümseyen dostları, birden bire başlarını başka yöne çeviriyor, ona bakmadan dümdüz geçiyor – burada, Ashram’da oldu bu! Detaya girmek istemiyorum ama, kabul edilmiş sosyal kurallara ters olayların birkaç kez cereyan ettiği oldu; ve bunca şefkat, bunca sempati gösteren insanlar bazen: “O mu, hayırsızın teki!” diyordu.

Böyle bir şey genelde dünyada, başka yerde olunca, bana gayet normal gibi geliyor, ama burada, Ashram’da olunca, her zaman biraz şok oluyorum, “Hayret, hala oradalar mı!?” diye söyleniyorum.

Açık fikirli olduğunu, tüm bu “adetleri” aştığını iddia eden insanlar bile doğruca tuzağa düşüyor, hemen. O zaman da vicdanlarını rahatlatmak için: “Anne bunu kabul etmez. Anne buna izin vermez. Anne bunu tolere etmez!” deyip üstüne bir de embesillik ekliyorlar.

Bu durumdan çıkmak çok zor – erdemli üstünlük duygusu, şu sosyal haysiyet duygusu da hakikaten bu. Bu bir dar kafalılık, çünkü birazcık akli olan insan aslında böyle bir duruma düşmez! Mesela dünyayı gezmiş, bütün bu sosyal kuralların tamamen iklimlere, ırklara, alışkanlıklara, özellikle de zamana, devire bağlı olduğunu gören

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

insanlar buna bir gülümsemeye bakar. Ama ya kabul edilmiş prensiplere göre, kurulu düzene göre düşünenler, öf!...

Bu ilkel bir aşama. İnsan bu durumdan çıkmadığı sürece, yoga için uygun değil. Çünkü gerçekten, bu haldeyken yoga için işe yaramaz – bu ilkel bir hal.

12 Ocak 1961

51 – Haklı bir kızgınlıktan bahsedildiğini duyduğum zaman insanların kendini kandırma gücü karşısında hayretler ve hayranlık içerisinde kalıyorum.

Söylemek istediğin bir şey var mı?

İnsan aldandığında hep iyi niyetlidir; hep başkasının iyiliği için, ya da insanlık yararına, veya Sana hizmet etmek için hareket eder, tabii ki! İnsan nasıl aldanır?

Ben de sana bir soru sormak istiyordum! Çünkü sorduğün soru iki şekilde anlaşılabilir: Sri Aurobindo insanların kendini kandırma gücü karşısında hayretler ve hayranlık içerisinde kaldığında özlüsözüne kattığı ironi ve mizah şekliyle anlaşılabilir. Yani sen kendini kandıran kişinin yerine koyuyorsun ve diyorsun ki: “Ama ben iyi niyetliyim! Hep başkalarının iyiliğini istiyorum, insanlığın çıkarını gözetiyorum, vesaire, vesaire, Tanrısal’a hizmet etmek istiyorum tabii ki! Nasıl aldanıyor olabilirim ki?”

Aslında çok farklı iki aldanma şekli var. Mesela egoist, sadakatsiz, hain, kötü davranan insanlar gördüğün zaman bazı şeyler seni şok edebilir, kişisel nedenlerden ötürü değil, aksine, iyi niyetin ve Tanrısal’a hizmet etme isteğin yüzünden. Bu şeylere hakim olduğun, bu şeylerin KENDİNDE ortaya çıkmasına artık izin vermediğin bir safha var; ama sıradan bilinçle ilişkide olduğun ölçüde, sıradan görüş açısıyla, sıradan hayatla, sıradan düşünceyle ilişkide olduğun ölçüde bu şeyler hala mümkün, gizil olarak varlar çünkü bu şeyler edinmeye çalıştığın meziyetlerin tersi; ve bu karşıtlık hep var – ta ki bu şeyleri aşmış artık ne meziyete ne de kusura sahip olmayıncaya kadar. Erdeme sahip olduğun sürece, her zaman gizil tersine de sahipsin; ancak erdemi ve kusuru aştığın zaman aldanma yok olur.

Yani haksızlığın yol açtığı şu bir tür infial, olayı tamamen aşmamış olmandan kaynaklanır; “olayı hiç tasvip etmiyorsun, ve kendin böyle

bir şey yapamazdın” safhasındasın. Buraya kadar söylenecek bir şey yok, tabii eğer bu haksızlıktan dolayı duyduğun infialî şiddetli bir şekilde ifade etmezsen. Aşırı derecede kızarsan, hissetmek istediğin duygu ile başkalarına gösterdiğin reaksiyon arasında bir tür mutlak çelişki var demektir. Çünkü kızgınlık, nefsi gücün bir çarpıtılmasıdır, hiç rejenere olmamış, hala bütün sıradan etkilere ve tepkilere tabi olan karanlık bir nefstir. Bu nefsi güç, cahil, egoist bir bireysel irade tarafından kullanılıp onu çevreleyen diğer bireysel iradelerin muhalefetiyle karşılaştığı zaman, bu güç, muhalefetin baskısıyla kızgınlığa dönüşür ve sadece Kuvvetin baskısı tarafından yapılamayan şiddet yoluyla elde etmeye çalışır.

Zaten kızgınlık, tüm diğer şiddet türleri gibi her zaman bir zayıflık, bir güçsüzlük, bir yeteneksizlik belirtisidir.

Ve burada kendini kandırma, sadece şiddete verilen onaydan, ya da şiddete yakıştırılan sıfattan kaynaklanır – çünkü şiddet sadece kör, cahil ve asurik, yani ışığa ters bir şey olabilir.

Ama bu henüz iyi durum.

Diğer durum da var. Bilmeden, ya da bilmek İSTEMEDİKLERİ için, hep kişisel çıkarlarının, tercihlerinin, bağlılıklarının, kavramlarının peşinde olan insanlar var, kendilerini Tanrısal’a tamamen adamamış, ahlaki ve yogik fikirleri kişisel hareketlerini örtmek için kullanan insanlar var. Bunlar kendini iki kez kandırıyor; kendilerini hem dış faaliyetlerinde, başkalarıyla olan ilişkilerinde kandırıyorlar, hem kendi kişisel hareketlerinde kandırıyorlar: Tanrısal’a hizmet edeceklerine, kendi egoizmlerine hizmet ediyorlar. Bu hep oluyor, hep. Tanrısal’a hizmet ettiklerini iddia ederek kendi kişiliklerine, kendi egoizmlerine hizmet ediyorlar. Bu artık kendini kandırmak bile değil, bu ikiyüzlülük.

Yani, aklın şu her şeye hep çok olumlu şekilde bakma, her şeyi olumlu şekilde izah etme alışkanlığı – bu bazen çok sübtıl, ama bazen de öylesine incelikten yoksun ki, insan kendinden başka kimseyi kandırmıyor. Bu bir tür mazeret bulma alışkanlığı: her yaptığının, her dediğinin, her hissettiğinin lehinde akılsal bir mazeret gösterme, akılsal bir açıklamada bulunma alışkanlığı. Mesela, kendine hakim olamayan ve haksızlığa karşı duyduğu öfkeyle birine tokat atan insanlar buna neredeyse tanrısal öfke diyor! Bu özlüsöze *righteous* cuk oturmuş! Çünkü “*righteous wrath*” [haklı, doğru, erdemli kızgınlık] anında bu püriten, bu sofu ahlak unsurunu katıyor.

Müthiş!

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bu kendini kandırma yeteneği müthiş, aklın herhangi bir cahilliğe, herhangi bir aptallığa harika bir haklı neden bulma becerisi müthiş. Ve bu, ara sıra olan bir şey değil, anbean tespit edebileceğin bir deneyim. Genelde bunu başkalarında çok daha kolayca görürsün! Ama kendini iyice incelersen, günde bin kez kendi kendine “Aa! Ama bu AYNI ŞEY DEĞİL” derken, kendine olumlu şekilde bakarken kendini yakalayabilirsin:

Sonuçta, kendin söz konusu olduğunda HİÇBİR ZAMAN aynı şey değildir!

17 Ocak 1961

(Bu özlüsöz tekrar gündeme geldiğinde Anne şu yorumda bulundu)

... Evet, kendi hareketlerini yargılama ve kararlaştırma mercii olarak aklının üst kısmını kullanırsan “iyi niyetinden ötürü” aldanırsın. Yani akıl doğruyu, hakikati göremez, kendi sınırlı – sınırlı olmakla kalmayıp Doğrunun, Hakikatin bilincinde olmayan – kapasitesiyle yargılar; böyle olunca da akıl kendince “iyi niyetlidir”. Elinden gelen en iyisini yapar. Olay bu.

Tabii, psişiklerinin tamamen bilincinde olanlar için aldanmak imkansızdır, çünkü problemlerini psişiğe havale ederlerse, psişikte tanrısal cevabı bulabilirler. Ama psişikleriyle temasta olanlar için bile cevap aklın verdiği yanıtla aynı karakterde olmaz, çünkü aklın cevabı nettir, kesindir, mutlaktır, kendini empoze eder; psişiğin cevabıysa bir iddiadan ziyade bir EĞİLİMDİR, aklın hala farklı şekilde yorumlayabileceği bir şeydir.

Dün yaşadığım deneyime dönüyorum, olaya baktıktan sonra şu sonuca vardım, bilincine göre yapabileceğinin en iyisini yapan birine sitemde bulunamazsın, çünkü bilincini nasıl aşabilir ki?... İnsanların çoğunun yaptığı hata da bu zaten: insanlar başkalarını kendi bilinçlerine göre yargılıyor, ama diğer insanlar onların bilincine sahip değil ki! Dolayısıyla yargılayamazlar (tabii sadece iyi niyetli insanlardan söz ediyorum). Daha tam ya da üstün bir bilincin görüşüne göre, başka bir kişi yanılabilir, ama o kişiye göre, yapması gerekir diye zannettiği şeyin en iyisini yapar.

Bu da şu demek, kendi sınırlı bilincine göre içtenlikle hareket eden birini suçlamak kesinlikle mümkün değil. Aslında, böyle bakarsak, BİLİNÇ hariç herkesin bilinci sınırlı. Sadece BİLİNÇ sınırlı değil. Ama bütün tezahürler ister istemez sınırlı, tabii kendilerinden çıkıp

yüce Bilinçle birleşmedikleri sürece... Tabii, mesele bu, bu hangi şartlarda yapılabilir?

Bu, Yüce Bir olan, her şey olan Bir'le, Yüce'yle özdeşleşme meselesi...

25 Eylül 1968

52 – İnsanların Tanrı'yı sevebilmesi ama insanlığı sevmeyi becerememesi bir mucize. İyi de kime aşklar?

📖 Tanrısal'a insanseverlikle ulaşılabilir mi?

Her şey insanseverlikle neyi kastettiğine bağlı. Hayır işleriyle uğraşan kişilere genellikle hayırsever, insansever denir. Sri Aurobindo burada insanseverlik kelimesini kullanmamış çünkü insanseverlik, genellikle anlaşıldığı şekliyle sosyal ve konvansyonel bir tavidir, sevgi olmayan, küçümseyici bir acıma olan, koruyucu havalara bürünen bir tür yüceltilmiş egoizmdir.

Sri Aurobindo bu özlüsözde, dünyayla ve insanlarla tüm ilişkiyi tamamen kesmeye çalışarak münzevi bir Tanrı'nın münzevi arayışında riyazet yolunu izleyenleri kastediyor.

Sri Aurobindo için insanlar Tanrısal'ın bir parçası; insan eğer Tanrısal'ı hakikaten seviyorsa, nasıl olur da insanları sevmez, madem ki insanlar Tanrısal'ın Bizzat Kendisinin bir yönü?

18 Ocak 1961

53 – Dini mezheplerin kavgası, ölümsüzlük nektarını bir tek kendisi içermek isteyen testilerin kavgasına benziyor. Bırakın kavga etsinler, bizim için önemli olan, nektarı hangi testide olursa olsun bulup ölümsüzlüğe ulaşmak.

54 – Diyorsunuz ki testinin tadı nektarı değiştirir; zevk meselesi; ama nektarı ölümsüzleştirme gücünden ne mahrum edebilir ki?

📖 Sri Aurobindo'nun sözünü ettiği şu "ölümsüzlük nektarı" ne? Bu nektarda ne var ki bize ölümsüzlük gücünü veriyor? Bu ölümsüzlük, fiziksel ölümsüzlük mü? Bu nektarı bulduğumuzda dini mezheplere ne olur? Hedeflerine ulaşırlar mı?

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Ölümsüzlük nektarı, ölümsüzlük bilincini bahşeden yüce Hakikattir, yüce İrfandır, Yüce'yle Birleşmedir.

Her dini mezhebin kendine özgü Tanrısal'a yaklaşma yolu var, Sri Aurobindo bu yüzden mezhepleri farklı testilere benzetiyor. Ama diyor ki: izlediğiniz yolun hiç önemi yok, sadece amaç önemli; ve amaç aynıdır, izlediğiniz yol ne olursa olsun; nektar aynıdır, nektarı içeren testi hangisi olursa olsun.

Bazıları diyor ki testinin tadı, yani izlediğiniz yol, nektarın tadını değiştirir, yani Tanrısal'la birleşmenizi niteler. Sri Aurobindo da cevap veriyor: yaklaşım farklı olabilir, herkes tercih ettiği ya da zevkine en uygun yaklaşımı seçebilir, ama nektar, yani Tanrısal'la birleşme her durumda ölümsüzlük gücünü korur.

Şimdi, Tanrısal'la birleşince ölümsüzlük bilinci edinilir dendiğinde, bu şu demek: bilincimiz ölümsüz olanla birleşir, dolayısıyla da kendini ölümsüz hisseder. Bizleriz ölümsüzlüğün var olduğu alanların bilincine varan. Ama bu, fiziksel özün dönüştüğü ve ölümsüzleştiği anlamına gelmez; bunun için bambaşka bir yöntem izlemek gerekir: önce bu bilinci edinmek gerekir, ardından bu bilinci maddi dünyaya indirmek gerekir; sadece fiziksel bilincin dönüşmesine değil, fiziksel özün dönüşmesine de çalışmasına izin vermek gerekir ki, bu da oldukça büyük bir çalışma.

Son olarak, kişisel realizasyonla genel realizasyonu karıştırmamak lazım: BİZLER nektarı bulduğumuz zaman bütün dini mezhepleri aşmış durumdayız; dini mezheplerin bizim için artık ne anlamı ne de faydası kalmadı. Ama genel anlamda, genelde insanlar için, realizasyona erinceye kadar, dini mezhepler yol olarak hala değerli ve faydalı olmaya devam ediyor.

28 Ocak 1961

55 – İçimde engin ol ey Varuna; içimde güçlü ol ey İndra; ey Güneş, çok parlak ol ve ışılda; ey Ay, cazip ve tatlı ol. Azılı ve korkunç ol ey Rudra; şiddetli ve hızlı olun ey Marut'lar; kuvvetli ve cesur ol ey Aryama; şehvetli ve hoş ol ey Bhaga; tatlı ol, iyi ol, sevecen ve tutkulu ol ey Mitra; parlak ol ve açığa vur ey Şafak; ey Gece, görkemli ve verimli ol; ey Hayat, dolu dolu ol, hazır ve neşeli ol; ey Ölüm, adımlarımı mekandan mekana götür. Ey

Brahmanaspati, hepsini ahenkleştir. Bu tanrılara tabi olmama izin verme ey Kali²⁹.

(Anne T.'nin defteriyle geliyor; genç öğretili defterine Sri Aurobindo'nun özlüsözleri hakkında sorular yazıp defterini Anne'ye gönderirdi, Anne de genellikle kısa bir cevap yazdıktan sonra defteri genç kıza geri yollardı.)

Sri Aurobindo tüm bu tanrıları çağırıyor (hepsi vedik tanrı), ve her birinden onu ele geçirmesini istiyor, SONRA da Kali'den onu bu tanrıların etkisinden kurtarmasını istiyor! Çok hoş.

Burada açıkça yazılı, okuyorlar ama okuduklarını anlamıyorlar; yazık; onlara şöyle demek lazım: biliyor musunuz, bu şu demek!

T.: "Neden tanrıların bize faydası olmaz? Neden buyruk altına girmek anlamına geliyorlar?" diye sormuş.

Sri Aurobindo böyle demek istemiyor. Demek istediği, tanrılar tarafından sınırlandırılmak İSTEMİYOR, onların yetenekleriyle bile sınırlandırılmak İSTEMİYOR. Onlardan daha engin olmak istiyor, daha engin, daha entegral, daha tam olmak istiyor. Söz konusu olan, tanrıların etkilerini üzerinden çekmek değil, tanrılardan daha fazlası olabilmek.

(Sessizlik)

Sri Aurobindo için önemli olan her zaman Anne'ydi. Dediği gibi, Anne'nin birçok yönü var, üstelik Anne'nin bazı yönleri tezahür bile etmemişti. Anne'yi özellikle Kali'yle temsil ettiyse, sanırım bu, tüm bu tanrılara kıyasla. Anne adlı eserinde de yazdığı gibi, tüm bu yönler duruma, ihtiyaca, yapılacak işe bağlı... Hep derdi: insan Kali yönünü tam olarak anlamadıkça ve hissetmedikçe dünyadaki Esere hakikaten katılamaz; çünkü insanların bu korkunç yönün karşısında irkildiği, korkakça bir zayıflık hissettiği izlenimine kapılırdı hep.

(Anne T.'nin sorusuna cevaben defterine şöyle yazmış:)

²⁹ **Kali:** [Tanrısal Anne'nin korkunç, savaşçı, yok edici yönü] her şeyin, herkesin Anası ve yok edicisi; aşkından yok eder ve bağları keser.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

“Bu tanrıların temsil ettiği ve simgelediği tüm tanrısal meziyetlere sahip olmak iyi ve gerekli; bu yüzden Sri Aurobindo tanrılara seslenip doğasını ele geçirmelerini istiyor. Ama Yüce’yle birliği isteyen, yüce Realizasyona özlem duyan insan için bu yeterli olamaz; bu yüzden sonunda, ona bütün tanrıları aşma gücünü vermesi için Kali’ye sesleniyor.

Çünkü Kali, evrensel Anne’nin en güçlü yönü, gücü de Yaratılışının tüm tanrılarıninkinden daha büyük. Kali’yle birleşmek, tüm bu tanrıların hepsinden daha engin, daha tam, daha güçlü hale gelmek demek; bu yüzden Sri Aurobindo Kali’yle birleşmeye, diğerlerinin üstünde ve ötesinde yer veriyor.”

2 ve 11 Şubat 1961

56 – Ey tutkulu tartışmacı, bir tartışmadan galip çıktığın zaman pek de acınacak durumdasın, çünkü bilgini genişletme fırsatını kaçırdın.

Ne güzel! Söylenecek çok şey var aslında...

Tartışmalar ne işe mi yarıyor? Genellikle, tartışmaktan hoşlananlar, fikirlerini berraklaştırmak için aksini iddia etmelerin uyarıcılığına ihtiyaç duyanlardır.

Bunu neredeyse sürekli yaşıyorum: etrafımda böyle insanlar var!

Tabii bu ilkel bir entelektüel seviye göstergesi.

Ama eğer bir tartışmada tarafsız bir seyirci gibi “hazır bulunabilirsen” (diğer kişi seninle tartışırken bile), bir konuyu ya da meseleyi birçok bakımdan incelemek için bundan her zaman faydalanabilirsin; ve karşıt görüşleri uzlaştırmaya çalışarak kendi fikirlerini genişletebilir, daha kapsamlı bir senteze yükselebilirsin.

Peki ama doğru olduğunu hissettiğimiz şeyi başkalarına anlatmanın en iyi yolu ne?

EN İYİ YOL O ŞEYİ YAŞAMAK – başka yolu yok.

📖 “Bir tartışmadan galip çıkarsak, nasıl olur da bilgimizi genişletme fırsatını kaçırmış oluruz?”

“Bir tartışma, çatışan görüşlerden başka bir şey değil; görüşler de hakikatin çok kısmi birer yönüdür. Belli bir konu hakkındaki bütün

görüşleri bir araya getirmeyi ve sentezlemeyi başarsaydın bile yine de hakikatin çok eksik bir ifadesine varırdın.

Bir tartışmada galip gelirsen, bu demektir ki senin görüşün diğer kişinin görüşüne üstün geldi, illa ki senin görüşün onunkinden daha doğru diye değil, argümanları daha iyi kullanmayı bildiğin için, ya da daha inatçı bir tartışmacı olduğun için. Ve iddia ettiklerin konusunda haklı olduğuna inanmış bir şekilde çıkıyorsun tartışmadan; böylece meseleyi kendi bakış açısından başka bir bakış açısıyla görme fırsatını ve hakikatin bir yönünü, zaten sahip olduğun yöne ya da yönlere ekleme fırsatını kaçıyorsun – kendi düşüncenin içine kapanarak düşünceni genişletmeyi reddediyorsun”.

11 Mart 1961

57 – Kaplan, doğasına göre davrandığı için ve başka hiçbir şey bilmediği için tanrısaldır, içinde kötülük yoktur; kendini sorgulasaydı o zaman bir canı olurdu.

İnsan için hangi hal hakikaten “doğal”? Kendini neden sorgular?

İnsan yeryüzünde bir geçiş varlığıdır, (bu ayrıntı fazlalık değil, “yeryüzünde” derken, insanın sadece dünyaya özgü olmadığını demek istiyorum; insan özünde evrensel bir yaratık ama, yeryüzünde özel bir tezahürü var) dolayısıyla, evrimi sırasında birçok ardışık doğası oldu; bu ardışık doğaları yükselen bir eğri izledi, ve insan süpraakılsal mizacın eşliğine temas edip süperinsana dönüşüncüye kadar bu eğriyi izlemeyi sürdürecektir. Bu eğri akılsal gelişmenin spirali.

Bir tercihin ya da önceden tasarlanmış bir kararın sonucu olmayan, yani akılsal faaliyetin müdahalesi olmadan ortaya çıkan her spontane tezahüre “doğal” deme eğilimindeyiz. Bu yüzden, bir insanın çok az akılsallaşmış nefsi bir spontaneliği olduğunda, sadeliğinden ötürü, basitliğinden ötürü bize daha “doğal” görünür. Ama bu, hayvaninkine çok benzeyen ve insansal evrimsel ölçeğin en alt basamağında olan bir doğallık. İnsan bu akılsal müdahalesiz spontaneliğe ancak süpraakılsal seviyeye ulaştığı zaman, yani akılı aşmış üst Hakikate çıktığı zaman yeniden kavuşur.

Buraya kadar, bütün oluş şekilleri doğal olarak doğaldır! Ama evrim akılla saptırıldı... saptırılmadı, çarpıtıldı, çünkü akıl doğasından ötürü sapkınlığa açıldı, ve neredeyse daha baştan itibaren sapkınlıktı, ya da daha doğrusu asurik kuvvetler akılı sapkınlıktı. Bize doğal olmama

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

izlenimini veren de bu sapkınlık hali. İnsan kendini neden sorguluyor diye soruyorsun. Çünkü aklın doğası bu da ondan!

Akılla birlikte bireyselleşme ve çok net bir ayrılma duygusunun yanı sıra, az çok belirgin bir tür seçme özgürlüğü izlenimi başladı – tüm bunlar, tüm bu psikolojik haller akılsal hayatın doğal sonuçlarıdır ve şimdi gördüğümüz her şeye, aberasyonlardan en katı prensiplere kadar her şeye yol açar. İnsanın edindiği ‘bir şey ile başka bir şey arasında seçebilirim’ izlenimi doğru bir prensibin çarpıtılmasıdır, bu prensip ancak ruhun ya da psişik varlığın bilinçte ortaya çıkışıyla tamamen gerçekleştirilebilir: ruh, varlığın yönetimini ele alsaydı o zaman insanın hayatı gerçekten yüce İradenin bireysel olarak, bilinçli olarak dışavurumu olurdu. Ama normal insansal halde bu hala tamamen istisnai bir vaka, sıradan insansal bilince hiç de doğal gibi gelmiyor, neredeyse doğaüstü gibi geliyor!

İnsan kendini sorguluyor çünkü akılsal alet bütün imkanları görmek için yapıldı; sonuç: iyilik ve kötülük, doğru ve yanlış kavramları ve bundan doğan bütün sefaletler. Bunun kötü bir şey olduğu söylenemez; bu bir ara evre, pek hoş bir evre değil ama... aklın tam gelişimi için muhtemelen kaçınılmaz bir evre.

17 Mart 1961

58 – Hayvan, yozlaşmadan önce, iyilik ve kötülük bilgisi ağacının meyvesinden henüz yemedi; tanrı onu bırakıp ebedi hayat ağacının meyvesini tercih etti; insansa üst göklerle aşağı doğa arasında duruyor.

Sormak istediğin soru var mı?

Eskiden bir cennetin var olduğu doğru mu? Neden insan cennetten kovuldu?

Tarihsel bakımdan (psikolojik açıdan demiyorum, tarihsel açıdan diyorum) anılarıma dayanacak olursam – yalnız, bunu kanıtlayamam: hiçbir şey kanıtlanamaz, gerçekten tarihsel, yani korunmuş bir kanıtın var olduğunu da sanmıyorum, ya da en azından o kanıt henüz bulunamadı ama, anılarıma göre... (*Anne gözlerini kapatıp sanki anılarının arayışına koyuluyor; gözleri kapalı konuşuyor*) dünya tarihinin bir döneminde, bir tür dünyevi cennet mutlaka oldu, şu anlamda ki bu mükemmelce ahenkli ve doğal bir hayattı; yani aklın tezahürü, Doğanın yükselen eğrisiyle uyum içindeydi – HALA tam bir

uyum içindeydi, sapkınlıksız, çarpıtmasız. Bu, akılsal tezahürün maddi formlardaki ilk aşamasıydı.

Ne kadar sürdü? Söylemesi zor. Ama insan için bu bir tür “kemale ermiş hayvansal hayata” benzeyen bir hayattı. Hatırladığım hayat... vücut kendi doğal ortamına, iklim vücudun ihtiyaçlarına, vücut da iklimin gereklerine mükemmel adapte olmuştu. Hayat tamamen spontane ve doğaldı, aynen daha aydın, daha bilinçli bir hayvansal hayat gibi, ama aklın gelişmesiyle daha sonra getirdiği komplikasyonlar ve çarpıtmalar hiç yoktu.

O hayatı hatırlıyorum – bütün dünyanın hayatının bilincine vardığımda hatırladım, anıyı tekrar yaşadım – ama o hayatın ne kadar sürdüğünü ya da hangi alanı kapladığını söyleyemem, bilmiyorum. Sadece o zamanki maddi Doğanın durumunu, insan şeklinin ve insan bilincinin durumunu, halini ve yeryüzünün bütün diğer unsurlarıyla olan o bir tür ahengini hatırlıyorum: hayvansal hayatla varolan ahengi hatırlıyorum; bitkisel hayatla öylesine büyük bir ahenk vardı ki, insan Doğayla ilgili şeylerin kullanımını, bitkilerin, meyvelerin ve bitkisel Doğanın verebileceği her şeyin özelliklerini spontane olarak biliyordu; ve ne agresivite vardı, ne korku, ne çelişki, ne de sürtüşme... hiçbir sapkınlık yoktu – akıl saftı, basitti, ışıldıyordu, karmaşık değildi.

Sadece evrimin gösterdiği gelişmelerle, evrimin seyriyle akıl kendi içinde, KENDİSİ İÇİN gelişmeye başlayınca tüm komplikasyonlar ve çarpıtmalar başladı. Öyle ki, o kadar çocukça görünen Tekvin’in³⁰ o hikayesi bir hakikat içeriyor. Tekvin gibi eski gelenekler aynen Vedalar gibiydi: her [İbrani] harf bir bilginin sembolüydü, o zamanki geleneksel bilginin imgesel özetiydi; ama bunun dışında, sembolik tarihin bile bir gerçekliği vardı, şu anlamda ki, gerçekten, yeryüzünde hayatın, akılsallaşmış maddenin insan şeklindeki ilk tezahürünün ondan önce gelen her şeyle hala tam ahenk içinde olduğu bir dönemi oldu. Ancak daha sonra...

Ve bilgi ağacının sembolü, şu artık tanrısal olmayan bilgi türüdür, yani şu bölme duygusundan kaynaklanan ve her şeyi bozmaya başlayan maddi bilgi. Bu devir ne kadar sürdü? Çünkü hatırladığım kadarıyla bu sanki neredeyse ölümsüz bir hayat gibiydi. Galiba evrimin bir tür kazası yüzünden formların dezentegrasyonunun gerekliliği araya girdi, gelişme için. Yani ne kadar sürdüğünü söyleyemem. İzlenime göre yeri de... (bu sadece bir izlenim), sanki

³⁰ **Tekvin:** Eski Ahit’te, yaratılışın anlatısıyla ilgili bölümü içeren ilk kitabın adı (Fr: la Genèse; En: the Genesis)

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

şey yakınlarında... tam olarak bilmiyorum Seylan'ın ve Hindistan'ın bu tarafında mı, şu tarafında mı (*Anne Hint Okyanusunu, ya Hindistan'la Sri Lanka'nın batısını, ya da doğuyu, Sri Lanka'yla Java'nın arasını gösteriyor*), ama mutlaka artık var olmayan, muhtemelen denizin yuttuğu bir yerdi. Bu yerin vizyonu, bu hayatla bu formların bilinci hafızamda çok net; ama somut detay veremem. Asırlarca mı sürdü yoksa sadece... doğrusu o anları tekrar yaşadığımda bu detayları merak etmedim – başka bir ruh halinde oluyorsun, yani bu somut detayları merak etmiyorsun – her şey psikolojik verilere dönüşüyor; ve... ve öylesine sade, aydın, ahenkli, sıkıntısız, tam da akli meşgul eden bütün bu zaman ve mekan meselelerinin dışındaydı ki... Öyle spontane bir hayattı ki, son derece güzel, doğaya öylesine yakın! Aynen hayvansal hayatın doğal bir serpilmesi gibi, ve ne karşıtlık, ne çelişki ne de herhangi bir şey yoktu – her şey olabildiğince iyiydi.

(*Sessizlik*)

Benzer bir anıyı tekrarlanan bir şekilde, farklı şartlarda birçok kez yaşadım (tam olarak aynı sahneyle aynı görüntüler değildi; öyle bir şey değildi, çünkü bu gördüğüm bir şey değildi – yaşadığım BİR HAYATTI). Belli bir süre, gündüz veya gece, belli bir transtayken eskiden yaşadığım bir hayatı hatırlıyordum, ve bunun insan şeklinin – tanrısal Varlığı enkarne edebilen ilk formların – yeryüzündeki serpilmesi olduğunun iyice bilincindeydim; yani bu şu demektir: ilk kez dünyasal bir formda, özel, bireysel (genel bir hayat değil, bireysel) bir formda tezahür edebilmişim, yani yukarıdaki Varlıkla aşağıdaki varlığın bitişmesi, birleşmesi bu maddi özün akılsallaşması sayesinde ilk kez gerçekleşmişti. Bunu birkaç kez yaşadım, ama hep benzer bir ortamda ve kesinlikle benzer bir duyguyla, ÖYLESİNE neşeli bir sadelikte ki, karmaşıklık yoktu, problem yoktu, hiç bu meseleler yoktu, bu türden hiçbir şey yoktu, kesinlikle! Yaşama sevincinin bir serpilmesiydi, başka bir şey değildi... genel bir sevgi, genel bir ahenk içinde – çiçekler, mineraller, hayvanlar, her şey birbiriyle mükemmel anlaşıyordu.

Yalnızca ÇOK DAHA SONRA (bu kişisel bir izlenim), çok daha sonra işler kötü gitti. Muhtemelen çünkü bazı akılsal somutlaşmalar genel evrim için gerekliydi, kaçınılmazdı, akıl başka şeye geçmeye hazırlanabilirdi diye. İşte o zaman... öö! Sanki bir çukurun, bir çirkinliğin, bir karanlığın içine bir düşüş oldu; ondan sonra da her şey

öylesine karanlık, öylesine çirkin, öylesine zor, öylesine acılı, meşakkatli oldu ki – bu hakikaten... hakikaten bir düşüş izlenimi veriyor.

(*Sessizlik*)

Théon³¹ bunun... nasıl desem... kaçınılmaz olmadığını söylüyordu. Yani, tezahürün tam özgürlüğünde, Orijinden bu kasıtlı ayrılış bütün kargaşaya neden oldu. Nasıl izah etsem? Kelimelerimiz öylesine yetersiz ki bu şeyleri anlatamıyorsun. Oldu diye bunun “kaçınılmaz” olduğunu söyleyebiliriz; ama yaratılıştan çıkarsak, bu düzensizliğin meydana gelmediği bir yaratılış tasavvur edebiliriz (ya da tasavvur edebilirdik). Sri Aurobindo da aşağı yukarı aynı şeyi söylüyordu, bu bir tür “kaza” diyordu, ama bu “kaza” olmasaydı tezahür bu kadar büyük ve tam bir mükemmelliğe ulaşamazdı – ama bunlar hala spekülasyonlar alanına giriyor, ve bu tür spekülasyonların kesinlikle hiçbir faydası yok. Her halükarda, yaşanan deneyim, duygu... (*Anne ani düşüş hareketi yapıyor*) güm! birden.

Dünya için muhtemelen böyle oldu, birden bire: bir tür tırmanış ve ardından düşüş – ama dünya çok küçük bir yoğunlaşma. Evrensel olarak, olay başka.

(*Sessizlik*)

Bu çağın anısı dünyanın hafızasında bir yerde, dünyanın bütün anılarının kayıtlı olduğu bölgede tutuluyor, ve bu anıyla iletişim kurabilenler dünyevi cennet bir yerlerde hala var diyebilir. Ama bilmiyorum, göremiyorum.

Yılan neyi temsil ediyor, fiziksel olarak? Maddi dünyada neyi enkarne ediyor?

Evrin titreşimini.

Hayır, sembolik olarak değil, fiziksel olarak, maddesel olarak, yani hayvanın kendisi?

³¹ Eşi Alma’yla birlikte 1905 ve 1906 yıllarında Cezayir’in Tlemcen kentinde Anne’yi okült konularda eğiten okültist.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Yılan, muazzam bir nefsi kuvvet yoğunlaşmasıdır. En büyük nefsi kuvvete sahip hayvan yilandır. Müthiş bir nefsi kuvveti var! Yılan, enerji, mekanik anlamda ilerleme enerjisi, hareket enerjisi demek. Bu, psikolojik bir manaya dönüştürüldü; yılan aslında hareket enerjisidir.

Peki neden böyle meşum bir ünü var?

Hristiyanlar yılanın kötülüğün ruhu olduğunu söylüyor.

Ama tüm bunlar yanlış anlaşıldı.

Théon diyordu ki, Kitabı Mukaddes'teki³² hikayenin (cennetle yılanın hikayesinin) gerçek anlamı, insan, akılsal gelişme sayesinde hayvansal bir tanrısallık halinden bilinçli tanrısallık haline geçmek istedi; insanlar bilgi ağacının meyvesinden yedi denildiğinde kastedilen sembol bu. Ve bu yılan (Théon hep bunun rengarenk, yani prizmanın bütün renklerinde bir yılan olduğunu söylüyordu) kesinlikle kötülüğün ruhu değildi, evrimsel kuvveti – evrim kuvvetiydi, evrim gücüydü – tabii, bilgi meyvesini tattıran da evrimsel güçtü.

Ve Théon'a göre Yehova³³ asuraların şefiydi, yüce asuraydı – her şeye hükmetmek isteyen, her şeyin kendi kontrolünde olmasını isteyen egoist tanrıydı – ve Yehova dünyasal realizasyona göre yüce efendi pozisyonuna geçtiğinde, insanın ona artık itaat etmemesine imkan veren bilgiyi sağlayan bu akılsal gelişmeyi göstermesi, Yehova'nın tabii hoşuna gitmedi! Bu onu kudurttu! Çünkü bu, insana, bilincinin evrim gücü sayesinde bir tanrı olmasına imkan veriyordu. İnsan bu yüzden cennetten kovuldu.

Bunda çok doğruluk payı var, çok.

Sri Aurobindo tamamen hemfikirdi; aynı şeyi söylüyordu: evrimsel güçtü, akılsal güçtü insanı bilgiye, bir bölme bilgisi olan bir bilgiye sevk eden. Ve bu bir gerçek, insan İyilik ve Kötülük anlayışıyla birlikte kendinin bilincine vardı. Ama tabii bu her şeyi berbat etti, insan kalamadı; kendi bilinci tarafından kovuldu; artık kalamazdı.

Ama insanı Yehova mı kovdu, yoksa kendi vicdanı mı kovdu?

Bu sadece aynı şeyi iki farklı şekilde söylemek demek.

³² **Kitabı Mukaddes:** Musevilerin (Eski Ahit ile) ve Hristiyanların (Yeni Ahit'ten) ilhamla gelen metinlerinden oluşan derleme (Fr&En: Bible).

³³ **Yehova:** Eski Ahit'te Tanrı'nın eski İbrani ismi "Yahweh"ın modern bir yaklaşımı.

Bence bütün bu eski Kutsal Kitapların, eski geleneklerin dereceli bir içeriği var (*Anne anlama seviyeleri gösterir gibi bir hareket yapıyor*); ve çağlara, insanlara, gereğe göre oradan şu veya bu sembol alınıp kullanıldı. Ama tüm bu şeyleri aşip olaya Sri Aurobindo'nun “diğer yarıküre” dediği yerden baktığın zaman, bir an geliyor anlıyorsun ki bu şeyler sadece temas kurmak için söyleyiş şekilleri, aşağı bakış şekliyle üst bilme şekli arasında bir köprü, bir bağ.

“Yooo! Şu söyle, bu da böyle” deyip tartışan insanlar öyle komik ki! Ve bir tek şu bunca insanın spontane cevabı: “Yo! Bu imkansız”, sırf bu kelime, öylesine komik ki! Çünkü en ufak, hatta diyebilirim ki en ilkel entelektüel gelişmeyle anlıyorsun ki o şey imkansız olsaydı o şeyi düşünemezdin bile!

(*Sessizlik*)

İşte böyle evlat, biraz gevezelik ettik.

İyisin değil mi? ...

Ah! Bunlara yeniden bir kavuşabilsek, ama nasıl? [Anne önce: “Ama bu mümkün değil” dedi, sonra gülererek bu cümleyi çizdirdi.]

Aslında dünyayı mahvettiler, bozdular; atmosferi mahvettiler, her şeyi berbat ettiler! Atmosferin tekrar olması gerektiği gibi olması için, ohoooh! daha çok yol katetmek lazım! Özellikle de psikolojik açıdan. Maddenin yapısını bile (*Anne etrafındaki havayı eliyle yokluyormuş gibi yapıyor*), bombalarıyla, deneyleriyle berbat ettiler!... Maddeyi gerçekten berbat ettiler.

Maddenin yoğrulması, çalkalanması, hazırlanması için bu muhtemelen gerekliydi... hayır, muhtemelen değil, kesinlikle gerekliydi, madde YENİ ŞEYİ, henüz tezahür etmemiş YENİ OLAYI alabilsin diye.

Madde çok basitti, çok ahenkliydi, ışık saçıyordu – ama yeterince karmaşık değildi. Her şeyi bu karmaşıklık bozdu, ama SONSUZCA daha bilinçli bir gerçekleştirme getirecek olan da bu karmaşıklık. Ve dünya öyle ahenkli, öyle sade, öyle ışıltılı, öyle saf, sade, tamamen tanrısal olduğunda, işte o zaman bu karmaşıklıkla bir şeyler yapılabilir.

(*Anne gitmek üzere kalkıyor*)

Olsun. Aslında önemli değil. Dün yürürken... SİRF Tanrısal'ın Kendisi olan bir tür evrende yürüyordum – dokunabiliyordum,

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

hissedebiliyordum: içerisiydi, dışarısydı, her yerde. Kırkbeş dakika boyunca SADECE buydu, her yerde. Seni temin ederim, o an artık problem yoktu, inan! Ve öylesine sadeydi ki! Düşünecek bir şey yok, isteyecek bir şey yok, karar verilmesi gereken bir şey yok – OLMAK! olmak! olmak!... (*Anne sanki dans ediyor*) Olmak, mükemmel bir birliğin sonsuz karmaşıklığında olmak: her şey vardı, ama hiçbir şey ayrı değildi; her şey hareketliydi ama hiçbir şey yer değiştirmiyordu. Tam bir deneyimdi.

Böyle olacağımız zaman çok kolay olacak.

Hoşça kal yavrucuğum. Eğleniyorum, biliyor musun, her gün eğleniyorum!

(Anne'nin gözüne kıpkırmızı bir canna çiçeği iliştiriyor)

O yeryüzü cenneti peyizajında bunun gibi güzel, kıpkırmızı bir sürü çiçek vardı!

11 Mart 1961

59 – Dinin en büyük tesellilerinden biri, bazen Tanrı'yı şöyle tutup iyi bir sopa çekebiliyorsunuz. İnsanlar, duaları kabul olmayınca tanrılarını döven vahşilerin budalalığıyla alay ediyor, halbuki asıl budala olan, vahşi olan alaycılar.

Vah vah... Zavallı T.! (*Anne gülererek T.'nin defterinden okuyor*): “Tanrı'ya iyi bir sopa çekmek ne demek? Bu nasıl olur? ...” diye soruyor... Henüz cevap yazmadım.

Bir soru daha yazmış: “Birçok insan, Sri Aurobindo'nun öğretisinin yeni bir din olduğunu söylüyor. Sence bu yeni bir din mi? ...”

Tepem attı, anlıyor musun!

Şöyle yazdım (*Anne defterden cevabını okuyor*):

“Bunu söyleyenler, neyden bahsettiklerini bile bilmeyen embesillerdir. SRİ AUROBİNDO'NUN ESERİ ÜZERİNE BİR DİN DAYANDIRMAK **İMKANSIZ**, bunu bilmek için yazdıklarının tümünü okumak yeterli, çünkü her problem için, her mesele için, her yaklaşımın içerdiği hakikati göstererek tüm yönleri sunuyor, ve izah ediyor: Hakikat'e ulaşmak için, bütün akılsal kavramları aşan bir sentez yapıp düşüncenin ötesinde olan bir transandansa çıkmak gerekiyor.

Bu yüzden sorduğın sorunun ikinci kısmı anlamsız. Zaten son Bülten'de³⁴ yayınlananları okusaydın böyle bir soru sormazdın.

Tekrar ediyorum, Sri Aurobindo'dan söz edildiğinde, ne bir öğreti, hatta ne bir vahiy bile söz konusu olamaz: Sri Aurobindo Yüce'nin doğrudan bir Aksyonudur; bunun üzerine hiçbir din kurulamaz.”

Bu birinci salvo.

İkincisi şöyle:

“İnsanlar o kadar deli ki, (*Anne gülüyor*: durumları düzelmedi!) dar düşünceleri ve kısıtlı eylemleri için sabit bir çerçeveye öylesine ihtiyaç duyuyorlar ki, herhangi bir şeyi bir dine çevirebiliyorlar. Sadece “Bu doğru, bu doğru değil” diye iddia edebildikleri zaman kendilerini güvende hissediyorlar; ama Sri Aurobindo'nun yazdıklarını okuyup anlamış herhangi biri için bu iddia imkansız hale geliyor. Din ve yoga, varlığın aynı düzleminde yer almıyor; manevi hayat ancak bütün akılsal dogmadan kurtulduğu zaman bütün saflığımda var olabilir.”

İnsanlara bunu iyice anlatmak lazım.

Evet yani, hakikaten lazım!

Bir din kurmaya dünden hazırlar, Ashram'da bile.

Evet, T.'nin dediği aslında Ashram'dakiler için geçerli.

Bir Katolik kadar, bir Protestan kadar yobazlar...

Evet, AYNEN. Aynen.

Yani hiçbir şey anlamadılar.

Ama bu: “İnsan Tanrı'ya nasıl iyi bir sopa çekebilir ki?” (*Anne epeyce gülüyor*) çok komik, değil mi?

Tam olarak ne demek istedi?

³⁴ **Nisan 1961 Bülteni:** “Dünya tarihinde, Sri Aurobindo'nun temsil ettiği bir öğreti değil, hatta bir vahiy bile değil, Sri Aurobindo doğrudan Yüce'nin kesin sonuca vardırın bir Aksyondur” (Anne).

Bulletin du Centre International d'Éducation Sri Aurobindo: Ashramın üç ayda bir çıkan *Uluslararası Sri Aurobindo Eğitim Merkezi'nin* bülteni.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Sri Aurobindo ne mi demek istedi?...

Yanında İngilizce'si var mı? Yoksa metni biraz... bayağılaştırdık mı?

Kullandığı İngilizce kelime "beating": a satisfactory beating.

"Beating" mi? Tamam o zaman, doğru: iyi bir sopa!

Din hep insan suretinde bir Tanrı yapmaya eğilimli, yüceltilmiş ve büyütülmüş bir imaj ama, sonuçta bu hala insansal meziyetleri olan bir Tanrı. (*Gülerek*) Bu da bir çeşit yakınlık, bir samimiyet oluşturuyor!

T. bunu harfiyen anladı, ama şu da bir gerçek, İspanyollar bile, tanrıları istediklerini yapmayınca, tanrılarını alıp nehre atıyorlar!

Burada bunu yapan insanlar var. Tanıdığım insanlar var, evlerinde Kali'nin heykeli vardı (Kali aile tanrısallıklarıydı), başlarına her türlü bela geliyordu, son jenerasyonun tepesi attı: heykeli alıp Ganj'a attılar. Üstüne üstlük biri heykeli atmadan önce benden izin istedi; bunun gibi böyle birkaç aile var!

İnsan suretinde bir Tanrı yapma olayı insana, Tanrı'ya insansal bir düşmanmış gibi davranma imkanını veriyor.

Söylenecek çok şey var aslında ...

Ama bu "idoller", sadece insanın yaratımı değil, aslında varlar, değil mi?

Ohoooh! Bu bakımdan insanların düşünme ve hissetme şekliyle ilgili çok enteresan şeyler keşfettim. Hatırlıyorum, bir defasında biri Sri Aurobindo'nun küçük bir heykelini yapmıştı; O'nu göbekli yapmıştı... yani, bence saçmaydı; "Nasıl böyle bir şey yapabilirsiniz?!" dedim. Bana izah etti, sıradan bakış için bu bir karikatür olsa bile, bu, Tanrı olarak, ya da bir tanrı olarak, veya bir Avatar olarak kabul edilen varlığın imajı olduğu sürece, tapılan varlığın imajı olduğu sürece, bir guru olsa bile bu onun mevcudiyetinin ruhunu ve kuvvetini içerir, insanın taptığı da bu mevcudiyettir, kaba şekliyle bile, fiziksel göz için bu tamamen karikatürel bir şekil olsa bile.

Biri vardı, Sri Aurobindo'yla benim büyük bir tablomuza yapmıştı: bana göstermek için tabloyu buraya getirdiler. "İğrenç" dedim. Yani, fiziksel göz için iğrençti. "Bu berbat bir şey, bunu burada tutamam" dedim. Tabloyu hemen biri istedi: "Onu evime asıp önünde pudjamı [ibadetimi] yapacağım" dedi. Kendimi alamadım: "Böyle bir şeyi nasıl asabilirsiniz? (Çirkinden ziyade korkunç banal bir tabloydu), böylesine banal, boş bir şey önünde pudjanızı nasıl yapabilirsiniz?" dedim. Bana dedi ki: "Yoooo! Benim için boş değil, bütün kuvveti,

bütün mevcudiyeti içeriyor, tabloya Mevcudiyet olarak, Kuvvet olarak tapıyorum.”

Tüm bunlar şu eski düşünceye dayanıyor, imaj (küçümseyerek “idol” dediğimiz) ne olursa olsun, tanrısallığın dış formu ne olursa olsun, temsil edilen şeyin varlığı imajın içinde her zaman var. Ve ister bir rahip olsun ister bilen biri, bir sadhu [ermiş, aziz] ya da bir sannyasin [dünyadan el çekmiş riyazetçi keşiş], güç sahibi olan ve imajdaki Kuvveti, Mevcudiyeti çeken biri her zaman var; genelde bu rahibin işi. Ve bu doğru: Kuvvetin, Mevcudiyetin İMAJIN İÇİNDE olduğu tamamen gerçek; tapılan da bu mevcudiyet – ağaçtan, taştan ya da metalden form değil.

Avrupalılarda içsel anlayış yok, hiç. Onlar için her şey böyle (*Dümdüz bir hareket*) bir yüzey gibi – yüzey bile değil, bir yüzey zarı – gerisinde de hiçbir şey yok, bu yüzden hissedemiyorlar. Oysa bu bir gerçek, mevcudiyet içinde, bu tamamen gerçek bir olgu, seni temin ederim. Hediye olarak gelen küçük şeylerim var, metalden, ahşaptan, fildişinden, bazı tanrıları temsil eden şeyler; tanrı'nın burada olması için heykeli elime almam yeterli. Ganesh'lerim³⁵ var (bana bir sürü Ganesh hediye edildi), Ganesh'i elimde tutuyorum, ona bir dakika bakıyorum: Ganesh burada. Bir tane var, yatağımın yanında, çalıştığım, yediğim, meditasyon yaptığım yerde, şu kadar. Bir de Himalayalar'dan, Badrinath'tan gelen bir Narayana³⁶ var. Her ikisini mendillerimin üzerinde ağırlık olarak kullanıyorum; mendillerim küçük bir taburenin üzerinde duruyor, yatağımın yanında, üzerlerinde de Ganapati'yle Narayana var, onlara benden başkası dokunmuyor: onları ben çekiyorum, yeni mendili ben koyuyorum, onları tekrar mendillerin üzerine yerleştiriyorum. Bir defasında tırnaklarım için macun hazırladım, macunu tırnaklarıma sürmeden önce Ganapati'nin alınına, göbeğine ve ellerinin ucuna sürdüm! Aramız çok iyi, çok dostça. Yani benim için tüm bunlar çok gerçek.

Ya...

İlk önce Narayana geldi. Onu tabureye koydum ve ona orada durmasını, memnun olmasını, mutlu olmasını söyledim. Bir süre sonra

³⁵ **Ganesh**, ya da **Ganapati**: Yüce Anne'nin ilk oğlu. Fil başlı ve göbekli tasvir edilir. Maddi gerçekleştirmelerin tanrısıdır, özellikle de paraya hükmeder; ayrıca tanrısız irfanı (Vyasa'nın dikte ettiği Mahabharata'yı) kaydeden efsanevi katip olarak da bilinir.

³⁶ **Narayana**: Vishnu'nun bir diğer adı; Hindu üçlüğünde Vishnu muhafaza edici süreci, Brahma yaratıcı süreci, Shiva da yok edici süreci temsil eder.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

bana çok güzel bir Ganapati getirdiler; Narayana'ya sordum (sormadım, yani iznini istemedim, dedim ki): “Bak, küsmeyeceksin tamam mı, sana bir arkadaş getirdim; ikinizi de seviyorum, tercihim yok – o çok daha güzel, ama sen de Narayana'sın yani!” Ona iltifat ettim! Güzel şeyler söyledim – memnun oldu.

Benim için hep böyleydi, her zaman. Hiç dinsel anlayışım olmadı, asla, biliyor musun, insanların şey dediği... dinlerdeki, özellikle Avrupa'da, şu... bir tek İngilizce'si geliyor aklıma: *awe* [Tanrı korkusu, huşu], sanki bir tür dehşet. Bu beni hep güldürüyor! Ama geride olanları, mevcudiyetleri hep hissediyorum.

Hatırlıyorum, bir keresinde bir kiliseye girdim, adı lazım değil, çok beğenmiştim. Bayram değildi, ayın de yoktu: kilise boştu. Dua eden iki üç kişi vardı. Girip yan sunağın yanına oturdum; orada dua eden biri vardı, dertli biri: ağlayarak dua ediyordu, bir heykel vardı, kimin heykeli olduğunu artık hatırlamıyorum, İsa'nın mı, Meryem'in mi yoksa bir azizin mi hatırlamıyorum... birden... heykelin yerinde devasa bir örümcek gördüm... tarantula gibi, biliyor musun, bu kadar (*Hareket*), muazzam! Yan sunağın bütün duvarını kaplamış, gelenlerin nefsi kuvvetini emmek için orada öylece duran dev bir örümcek. Çok... acıydı. İçimden dedim: “Bak işte, ve bu insanlar...” Sefil durumdaki o kişi, yardım dilemek için gelmişti, ağlayıp dua ediyordu, yardım umuyordu; duası en azından acıyı paylaşan bir bilince gideceğine, o canavara yem oluyordu!

Başka şeyler de gördüm ama, kiliselerde nadiren olumlu şeyler gördüm. Hatırlıyorum, burada M.'ye gittim, beni içeriye aldılar, hiç alışılmadık bir şekilde karşıladılar (çok saygı duyulan biri tarafından “büyük bir azize”! olarak tanıştırdım), beni genelde insanların alınmadığı merkezi sunağa kadar götürdüler, orada bir de ne göreyim!... bir asura... önemli bir asura değil, daha ziyade bir rakshasa [Nefsi alemin iblisi; asuralarsa akılsal alemin iblisleridir] ama öyle bir canavar ki! İğrenç. Şöyle bir vurdum... (*Darbe vurma hareketi*)... bir şeyler olacak sandım... Yok, varlık hareket edip bana doğru geldi ve gözümü korkutmaya çalıştı (ama gördü ki boşuna, anlıyor musun). O zaman da bana ittifak teklif etti: “Bir şey söyleme, bir şey yapma, aldıklarımın hepsini seninle paylaşırım” – savdım başımdan. O “mathın” şefi, (manastırı ve tapınağı olan bir “mathtı”: bu oldukça büyük bir zenginlik teşkil ediyordu) mathın başında olan kişi, başında olduğu sürece mathın zenginliğinden yararlanır; bir kez atandı mı, ömür boyu mathın başında kalır. Yalnız, halefini atamak zorunda... genellikle hayatı halefi yüzünden kısılır – o işler öyle. O şefin,

selefinin hayatını epeyce kısalttığını herkes biliyordu. Adam... taptığı tanrı kadar asurikti: zavallı garibanların adamın ayaklarına kapandığını gördüm, muhtemelen onlara sert davranmıştı, onları bir şekilde sıkıştırmıştı, af, merhamet diliyorlardı – son derece acımasız biriydi. Ama beni öyle karşılamıştı ki, görülmeye değerdi!... bir şey söylemedim, tanrılarının kim olduğunu söylemedim, hiçbir şey belli etmedim. Ama içimden dedim: “Bak işte...”

A. yakınlarında, deniz kenarında, bir balıkçı köyünde başımdan başka bir hikaye geçti. Orada bir Kali’ye – korkunç bir Kali’ye adanmış bir tapınak var. Ona neler olmuş bilmiyorum ama gömülmüş: sadece kafası dışarıda! – tutarsız saçma sapan bir hikaye. Hikayeyi bilmiyordum, hiçbir şey bilmiyordum; arabayla A.’dan bu tapınağa giderken yarı yolda, heyecan içinde kapkara bir form üzerine atılıp benden yardım istedi: “Elimdekilerin hepsini sana veririm, tüm gücümü, insanların tüm tapınmasını, aman mutlak güçte olmama yardım et!” Tabii ona gereken cevabı verdim. Sonra, bu kişinin kim olduğunu sordum, başına bir felaket gelmiş ve gömülmüş, bir tek başı dışarıda kalmış. Her sene bu balıkçı köyünde bir “bayram” var, binlerce tavuk katlediliyor (tavuğu seviyor!). Binlerce tavuğu hemen oracıkta yoluyorlar, her yer tüy içinde kalıyor, tabii insanlar kurban kanını ona adadıktan sonra tavukları yiyor. Bu olayın sabah meydana geldiği bir gün geldim, her yer tüy içindeydi ! İğrençti. Ve benden yardım istiyordu!

Ama tuhaf olan, bunlar varlık (nefsin varlıkları), ama olan bitenin farkındalar (ben ne hikayeyi, ne kişiyi, ne de çıkan kafasını bilmiyordum; onu oradan çıkarmamı istiyordu), atmosferi de hissediyorlar. Bilinçliler (yükseklerde bilinçli olamazlar, nefsi olarak bilinçliler), yalnızca nefsi gücün, olayın temsil ettiği nefsi kuvvetin bilincindeler... Aynen şu M.’deki asura gibi: girdiğimde, sanki birden kaidesinin üzerinde titremeye başladı, idolünden çıkıp bana ittifak teklif etti.

Çok tuhaf...

(*Sessizlik*)

Kiliselere, bilmem... pek sık girmedim. Camilere, tapınaklara girdim – Musevi tapınaklarına girdim. Paris’te, Musevi tapınaklarında müzik öylesine güzel ki, of! Harika! İlk deneyimlerimden birini bir tapınakta yaşadım. Bir düğündeydi, müzik harikaydı, yukarıdaydım, galeride, annemle birlikte; çalan müzik Saint-Saëns imiş, sonradan öğrendim,

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

org müziği... Paris'in ikinci orguydu, muhteşemdi. Org çalıyordu, yukarıdaydım, öylesine; 14 yaşındaydım; resimsiz beyaz vitraylar vardı; vitraylardan birine bakarken sanki müzik beni kaldırıyormuş gibi oldum, birden sanki şimşek çaktı... baktığım vitrayın arasından birden bir yıldırım girdi, sanki şimşek çakmıştı. Yıldırım böyle girdi, (*Anne bağına sertçe vuruyor*), gözlerim açıldı... sanki birden dev gibi olduğumu hissettim, mutlak güçte olduğumu hissettim... günlerce sürdü.

Tabii, Tanrı'ya şükür annem tam bir materyalistti, öyle ki, anneme görünmez şeylerden bahsedemezdin, çünkü ona göre bu beyinsel bir rahatsızlığın kanıtıydı! Annem için, dokunulan ve görünen şeyler dışındaki hiçbir şey önemli değildi. Ama bu tanrısal bir lütuftu: ona hiçbir şeyi söyleyemiyordum. Deneyimimi kendime sakladım... bu, şeyle ilk temasarımdan biriydi; daha sonra bunun müzikten yükselen özlem sayesinde içime giren eski bir antite olduğunu öğrendim.

Ama kiliselerde nadiren deneyim yaşadım. Buna karşılık, şu insanın bir üst teselli, tanrısal bir şefkat bulmak için harcadığı... ve sonunda çok kötü ellere çok sıkça düşen çaba deneyimini oldukça acı bir şekilde çok sık yaşadım, çok.

En korkunç deneyimlerimden birini Venedik'te yaşadım; orada katedraller öyle güzel ki! Of! muhteşem... Hatırlıyorum, bir köşede yağlı boya yapıyordum, izin alıp bir köşede, bir... nasıl denir...? bir günah çıkarma hücresinin yanına yerleşmişim. Sefil durumda zavallı bir kadın vardı, öyle korkunç bir günah anlayışı vardı ki, içler acısı! Sürekli ağlıyordu. Sonra rahibin geldiğini gördüm, adam canavar gibiydi: tam bir sertlik canavarı. Hücreye kaskatı girdi: tam bir odun. Zavallı kadıncağız sürekli hıçkırıyordu; rahibin sesiyse sert ve zalimdi. Kendime zar zor hakim oldum.

Neden bilmiyorum ama bunu öyle sıkça yaşadım ki: ya arkada saklanmış, her şeyi yutan karşıt bir kuvvet, ya da Gücü kötüye kullanan acımasız insan.

Aslında bütün dünyada olayı böyle gördüm. Dinlerle aram hiç iyi olmadı, ne Avrupa'da, ne Afrika'da ne de Japonya'da, hatta burada bile.

(*Sessizlik*)

Hatırlıyorum, onsekiz yaşındayken, o zamanlar içimde öyle yoğun bir BİLME ihtiyacı vardı ki... Çünkü birçok deneyim yaşıyordum – her türlü deneyim yaşıyordum – ama yaşadığım ortam yüzünden,

deneyimlerime anlam verebilecek entelektüel bilgiyi almak için tek fırsatım bile olmamıştı, yaşadığım deneyimlerden bahsedememiştim. Dünya kadar deneyim yaşamıştım... Yıllarca geceleri deneyimler yaşadım, ama bundan bahsetmemeye iyice dikkat ettim! Geçmiş hayatlarımdan her türlü anı, her türlü şey geliyordu ama, hiçbir entelektüel bilgi bazı olmadan; tabii bunun avantajı şuydu, deneyimlerimi aklımdan uydurmuyordum, tamamen spontaneydi. Ama içimde öyle bir bilme ihtiyacı vardı ki!... Hatırlıyorum, bir sürü dairesel bir apartmanda oturuyordum, yan dairede koyu Katolik gençler vardı, inançları tamdı, inancı bütün insanlardı; bunu görünce, bir gün hatırlıyorum, banyoda saçımı tararken içimden: “Bir dinde doğup da tartışmadan inanan insanlar ne şanslı! Ne kolay! Bir tek inanmak kalıyor onlara, gerisi çok kolay” dedim. Böyle hissediyordum, (*Gülerek*) ve öyle düşündüğümü fark ettiğim anda kendimi bir güzel azarladım: “Tembelin tekisin!”

Bilmek istiyordum, BİLMEK!... Yani hiçbir şey bilmiyordum, hiç, hiç, hiç, sadece normal hayatın şeylerini, dış bilgiyi biliyordum. Nasip olan her şeyi öğrenmişim, bana öğretilenlerin hepsini öğrenmekle kalmayıp kardeşime öğretilenleri de öğreniyordum: yüksek matematik, falan! Öğreniyordum, öğreniyordum, ama bu HİÇBİR ŞEYDİ. Hiçbir şey bana hiçbir şeyi izah etmiyordu, hiç! Hiçbir şey anlayamıyordum!

Bilmek istiyordum! ...

Sonra anladım, Théon’un öğretisinden bahseden biriyle tanışınca, iki sene sonra.

Bana Tanrısal’ın içte olduğu (yani Bhagavadgita’nın öğretisi ama Batılıların anlayabileceği kelimelerle), iç Mevcudiyetin var olduğu, insanın Tanrısal’ı kendi içinde taşıdığı söylendiğinde... vahiy gibiydi! Yani, birkaç dakikada her şeyi birden anladım. Her şeyi. Bu, anında temas kurmamı sağladı.

(*Sessizlik*)

Yine de şöyle diyebilir miyiz, görünüşler ne olursa olsun – şu nefsi örümcekler ya da şu gudubet Kali’ler – Tanrısal her halükarda bunlar aracılığıyla Etkili Oluyor, insanlara bunlar aracılığıyla Yardım Ediyor, değil mi? Güç tamamen emilip kaybolmuyor, değil mi?

Yok, kaybolmuyor, ama bu farklı. Kişisel bir deneyim yaşayabilenler, her şeyin arasından geçiyor. Ama sürü geçmiyor.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

(*Sessizlik*)

Kardinallerle tartıştım... “tartıştım” derken, fikir teatisinde bulunduk. Özellikle bir kardinal vardı... Yaşadığım deneyimleri ona anlattım, yani BİLDİKLERİMİ. Bana dedi ki: “İstesenez de istemesenez de siz Kilise’densiniz [Hristiyansınız], çünkü bilenler Kilise’dendir.” “Siz bizim kardinal olduğumuzda bize öğretilenleri biliyorsunuz” diye ekledi. Ben: “Kimse bana bir şey öğretmedi: ben bunları yaşadım” dedim. O “İstesenez de istemesenez de siz Kilise’densiniz” diye tekrarladi. İçimden ona birkaç zırva söylemek geçti ama cevap vermedim.

Aksi halde insan durmadan boşa dönüyor, kendini şekle kaptırılmış, form tarafından tutsak edilmiş bir vaziyette!

Aa, hatırlıyorum, Pau’da iyi bir papaz vardı, kilisesi vardı, küçücük bir katedral, kendisi sanatçıydı, katedralini dekore ettirmek istiyordu. Yerel bir anarşistten kilisesini dekore etmesini rica etti; o anarşist büyük bir sanatçıydı, André’nin [Anne’nin oğlu] babasıyla beni tanıyordu; papaza: “Resimler için size bu kişileri tavsiye ediyorum (kendisi duvar dekorasyonu yapıyordu; boyanacak panolar vardı, galiba sekiz panoydu), resimler için onları tavsiye ediyorum, çünkü onlar gerçek sanatçı” demiş.

Böylece panoların birinde çalıştım; Saint-Jacques-de-Compostelle kilisesiydi, azizin İspanya’da başından bir hikaye geçmişti. Aziz Jacques-de-Compostelle, Hristiyanlarla Morlar [Moritanyalılar] arasındaki bir savaşta görünmüş, görüldüğü için de Morlar yenilmiş. Aziz muhteşem görünüyordu! Altın renkli bir ışıpta beyaz bir atın üzerinde görünmüş; neredeyse buranın Kalki’si³⁷ gibi. Altta da bütün öldürülen Morlar vardı – öldürülen ya da çırpınan Morları ben çizdim çünkü yukarı tırmanamıyordum! Boyamak için merdivenin en tepesine çıkmak gerekiyordu, çok zordu! Ben de aşağıdaki şeyleri yapıyordum! Her neyse, tüm bunlar oldukça hoştu; renkleri kiliseye getirip yerleştirmiştik. Tabii papaz bizi konuk etmişti, anarşistle bize akşam yemeği ikram etmişti. Öylesine tatlıydı ki! Hakikaten iyi bir insandı. Ben daha o zamandan beri vejeteryendim, içki de içmiyordum. Beni çok tatlı bir şekilde azarladı, “Ama tüm bu nimetleri bize Efendimiz Veriyor, niye almıyorsunuz?” diyordu... çok

³⁷ **Kalki:** Vishnu’nun 10. ve son Avatari, sembolik olarak elinde bir kılıçla beyaz bir at üzerinde geleceği söyleniyor.

sevimliydi, çok tatlıydı. Resimlere baktığında, Morisset'nin [Anne'nin ilk eşi, ressam] sırtını sıvazladı, (Morisset Tanrı'ya inanmazdı) ona Midi aksanıyla: “İstedığınız kadar söyleyin, Efendimizi iyi tanıyorsanız yoksa böyle resim çizemezsiniz.”

Yani... işte böyle.

Kısacası her yerden insan tanıdım, her yere gittim, her şeyi gördüm, her şeyi duydum... çok tuhaftı, çok. Ve isteyerek değil, öylesine, çünkü Efendim öyle İstedi diye.

Dünya kadar deneyim yaşadım!

İşte böyle yavrucuğum, artık gitmem lazım; gevezelik krizine girdim!

Bu sabah bir program yapmak istiyordum ama olmadı... Mektup üzerine mektup geliyor... hepsi yığıldı, karmakarışık... Ya insanlar... hiç sorma... benimle “acilen” görüşmeleri “lazım”...

T.'ye cevap yazacağımızı sandım, gevezelik ettim.

Ama söylediklerinde yayınlanabilecek çok şey var. Yayınlanabilecek bölümleri not ederim... iki ayrı nüsha yaparım.

Evet, evet, aman ha. Sonra tüm bunların muhafaza edilmesini istemiyorum, çünkü çok fazla kişisel. Birçok insan ve olay söz konusu, şey olsun istemiyorum... Bunları sana anlattım, hepsi bu. Kendine sakla. İstiyorsan bu görüşmeyi kendin için saklayabilirsin, o kadar. Bunları sana öylesine söyledim, muhtemelen canım gevezelik etmek istediği için!

Başka bir sürü şey söyleyebilirim ki bütün bu söylediklerimin neredeyse tersi olur! Bu, yönlendirmeye bağlı. Konuşmaya başlarsam... bilmem... zirdeli sanırlar, çünkü en zıt şeyleri aynı içtenlikle ve doğrulukla söyleyebilirim.

Ama deneyimler!... En çelişkili deneyimleri yaşadım! Çocukluğumdan beri bir tek şey sürekli oldu (ve baktıkça bunun sürekli olduğunu görüyorum): içimdeki tanrısal Mevcudiyet... ve DIŞA DÖNÜK OLARAK DA: “Tanrı mı? Bu saçmalık da neyin nesi? Yok öyle bir şey” diyebiliyordum. İşte böyle, anlıyor musun? Yani, durumu görüyorsun.

Biliyor musun, her şeye, her-şe-ye dayanan bu deneyimi, öylesine SÜREKLİ, öylesine HARİKA bu Mevcudiyet deneyimini yaşamış olmak harika bir lütf, harika. Dış bilincimde de her şeyi tamamen inkar ediyordum: daha sonraları bile, “Tanrı Varsa, haydudun teki! Alçağın teki, bizi Yaratan böyle bir Tanrı'yı istemiyorum...”

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

diyordum... Hani gökyüzünde rahatça Oturup dünyayı Yaratan, dünyaya Bakarak Eğlenen, sonra da: “Ne güzel olmuş!” Diyen şu Tanrı fikri... Öö! “Ben öyle bir canavarı istemem” diyordum.

26 ve 29 Nisan 1961

60 – Ölümlülük yoktur. Sadece Ölümsüz ölebilir; ölümlü ne doğabilir ne de ölebilir.

Ölümsüz, hayat durumundan ölüm durumuna geçebilir, “ölebilir”, yani durum değiştirebilir (ama bu bizim anladığımız manada “ölü” değil); Ölümsüz bu halden o hale, o halden tekrar bu hale, bu halden de tekrar o hale geçebilir. Bizi buna “ölüm” diyoruz, ama bunun ne ölümle ne de hayatla hiçbir ilgisi yok. Bunlar hal değişikliği.

(*Sessizlik*)

T.’nin defteri günlerdir bende... canım cevap yazmak istemiyor.

Rahatsız mısın?

Yo, iyiyim... sanırım! En azından hasta değilim. Yani, vücudumla ilgilenmem gerekmiyor. Sorun bu değil... Muhtemelen ifade etme makinam çalışmıyor. Okuduğum her şey saçma geliyor, yaşadığım her şey saçma geliyor; insanların ne şekilde anladığına gelince, korkunç, hayret verici!

Yo, galiba aklım grevde.

Enteresan değil.

(*Sessizlik*)

Veda'nın Sırrı'nı [*The Secret of the Veda*'yı] bitirdim. Hakikaten elimden geldiği kadar denedim ama o bilinci yakalayamıyorum; boşuna uğraşıyorum, bu bana çocukça geliyor, neden bilmiyorum. Ya da, şimdi yapabileceklerimizin öylesine ötesinde olan bir realizasyonla karşı karşıyayım ki! Üstelik, kelimeleri aşmak için korkunç çaba harcadım.

Hakikaten o deneyimi yaşadılar, bu hayran olunacak bir şey.

Ama bilmiyorum. Bilmiyorum, o deneyimi FİZİKSEL OLARAK yaşadılar mı – yani, iç dünyalarında, tabii ki, elbette yaşamışlardır, kesinlikle! O bilinç çok iyi, o bilinçle iç dünyanda yaşadığın zaman

çok mutlusun. Ama burayı – BURAYI – bu hayatı, bu dünyayı yaşanmaya gerçekten değer bir şey yapmak lazım.

Olayın püf noktasını henüz keşfedemedim.

Tüm söyleyebileceğim bu. Takıldım kaldım.

Hepsi bu, bekliyorum.

(Sessizlik)

Yine de fiziksel hayatta yaşanmaya değer şeyler var. Bilmiyorum, içinde bir nostalji var...

Neyin nostaljisi? Sen hiç özlemeye değer bir şey biliyor musun? Neyin nostaljisi?

Eskiye dayanıyor, çocukken, yelkenliyle denize açılmak...

Pf! Boş iş! Boş! Çocuk işi.

Güzel ve geniş bir fiziksel hayat!

Fiziksel hayat mı? Boş iş. Fiziksel hayatta yaşananlar bir şey değil, boş iş! Çocuk oyuncağı, bir saniyeliğine bile düşünölmeye değmez.

Boş iş... boş, tabii GERÇEK HAYATIN anlayışına, Hakikatin anlayışına sahipten o başka; gerisi boş, boş, boş, vakit geçirmek için, çocuk eğlencesi. Bu zaten yapacak işi olmayanların meşgalesi. Yok, kesinlikle, bir saniyeliğine bile düşünölmeye değmez.

Anlamıyorsun.

Hakikati bulmadan önce hayatta yaşayabileceğin bütün anlar bile, yoldayken birden Ölümsüz Bilinci kısa bir an için yakaladığın zaman bile, bir hakikate temas ettiğin zaman bile, bu bile... Bütün bu deneyimler... yani, hoş, çok iyi; hala yoldayken çok iyi; ama gerçek OLAY değil.

Hayatın GERÇEK ANLAMINI yakalamak lazım: hayat gerçekten neye tekabül ediyor? Gerisinde ne var? Efendi hayatı neden Yaptı, neye doğru Gitmek İstiyor? Ne İstiyor? Ne olmasını İstiyor? Bunu bulamadık. Efendi ne İstiyor?!!

Efendi'nin bir sırrı var, bu besbelli, sırrını da Saklıyor. İşte ben Efendi'nin sırrının peşindeyim.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Niye her şey şu an olduğu gibi?

Her şey şu an olduğu gibi olsun diye kesinlikle değil: başka şey olsun diye her şey şu an olduğu gibi. Ben işte bu başka şeyi istiyorum. Aranmaya değen Efendi'nin İstedığı bu başka şey, ve bu başka şeyi elde etmedikçe...

(Anne daha sonra T. 'nin "Bir varlık, akılsal, nefsi ve fiziksel deneyimlerini bir hayattan diğerine götürür mü?" sorusuna cevaben genç kızın defterine şöyle yazmış:)

"Her vaka farklı.

Her şey insanın farklı kısımlarındaki gelişme derecesine ve bu kısımların, psişik merkezin etrafındaki organizasyonunun iyi ya da kötü oluşuna bağlı. Varlık ne kadar organizeyse o kadar bilinçli olarak kalıcı olur.

Şöyle diyebiliriz, genel olarak herkes şimdiki hayatına geçmiş hayatlarının sonuçlarını getirir ama, bu geçmiş hayatların anısını muhafaza etmeden. Çok nadir istisnalar hariç, insan ancak psişik varlığıyla birleşince ve psişik varlığının tam bilincine varınca, aynı zamanda psişğin kendi bilincinde muhafaza ettiği geçmiş hayatlarının anısına ulaşır.

Yoksa, en duyarlı insanlarda bile bu anılar kesin değildir, kısmi ve kesiklidir, çoğu zaman neredeyse tanınmayacak durumdadır, yalnızca belirlenemez izlenimler gibi görünür. Oysa görünüşlerin gerisini görmesini bilen insan, hayatındaki olayların zincirlenmesinde bir tür benzerlik algılayabilir."

4 ve 12 Mayıs 1961

61 – Sonlu hiçbir şey yoktur. Sadece Sonsuz, Kendine sınırlar Koyabilir. Sonlunun ne başlangıcı ne de sonu olabilir, çünkü başlangıcını ve sonunu tasavvur etme olgusu sonsuzluğunu gösterir.

 Sonsuzluğu nasıl yaşayabiliriz?

Sonsuzluk ancak sonlu bilinçten çıkarak yaşanabilir.

Ta eskiden günümüze kadar, bütün yogik disiplinler bunu başarma ümidiyle geliştirilip başlandı.

Bu konuyla ilgili olarak çok yazıldı, ama az yapıldı; çok az insan sonsuza dalmak için sonludan kaçabildi.

Halbuki Sri Aurobindo'nun yazdığı gibi, sadece Sonsuz var; sonlunun varlığına bizi inandıran, yüzeysel algımızın yalanı.

20 Mayıs 1961

62 – Bir aptalın, bilgiç bir edayla safi saçmalık yumurtladığını duyunca, Tanrı'nın bununla ne Demek İstedğini merak ettim; sonra düşününce, hakikatin ve bilgeliğin çarpıtılmış bir maskesini gördüm.

 Aptallık nasıl Hakikatin çarpıtılmış bir maskesi olabilir?

“Sri Aurobindo burada aptallığın tanımını veriyor.

Maske, gizleyen, örttüğünü görünmez kılan bir şeydir; bu maske çarpıtılmışsa, sakladığını görünmez yapmakla kalmaz, niteliğini de tamamen değiştirir. Böylece, bu tanımlamaya göre aptallık, her şeyin kökeninde olan Hakikati tanınmayacak hale getirecek şekilde peçeleyen ve çarpıtan bir şeydir.”

İnsan merak edebilir, acaba gerçekten mutlak aptallık ya da mutlak yalan var mı, olayların gerisinde her zaman bir hakikat var mı, acaba mutlak yanlış var mı diye?

Mutlak yanlış olamaz. Aslında mümkün değil çünkü Tanrısal her şeyin gerisinde.

Bu aynen, acaba evrende bazı unsurlar yok olacak mı diye soranlar gibi. Bir kainatın imhası, bu ne demek olabilir? Eğer aptallığımızın dışına çıkarsak, neye “imha” denebilir? Sadece form, görünüş imha olur – bütün görünüşlerin bir bir yok olduğu doğru. Bir de deniyor ki (her yerde yazılı, birçok şey söyleniyor) ya karşıt güçler dönüşecek, yani kendi içlerindeki Tanrısalığın bilincine varıp tanrısal olacaklar, ya da imha edilecekler. İmha edilecekler ne demek? Şekilleri mi? Bilinç şekilleri “eritilebilir”, ama varolmalarını sağlayan, her şeyin varolmasını sağlayan o “şey” nasıl imha edilebilir ki? Yavrucuğum işte bunu anlamak zor. Evren bir nesnelleşme, ebediyen Varolanın nesnel bir farkına varılması, eee, öyleyse? Bütün nasıl artık varolmayabilir ki? Sonsuz olan, ezeli ve ebedi olan, yani hiçbir şekilde sınırı olmayan Bütünden ne çıkabilir ki? Çıkılacak bir yer yok ki!

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Anlıyor musun, tam kafa patlatılacak bir durum! Nereye çıkmak için? Sadece BU var.

Hatta “sadece BU var” derken bile “BU’yu” bir yerde konumlandırıyoruz ki bu tamamen saçma. O zaman bunun dışına ne çıkartılabilir ki?

Tabii, belli bir evrenin şu anki tezahürün dışına atıldığını tasavvur edebiliriz; evrenlerin birbirini izlediğini ve ilk evrenlerde olan şeylerin diğer evrenlerde artık olmamasını tasavvur edebiliriz, hatta bunun böyle olduğu apaçık ortada. Birtakım yanlışların ve yalanların (bizim için ŞİMDİ yanlış ve yalan olan birtakım yanlışların ve yalanların) akıştaki gelecek haliyle dünyanın bir parçası olmayacağını tasavvur edebiliriz; bunların hepsini anlayabiliriz, ama “imha olmaya” gelince, imha olmak için nereye gidiyor? İmha deyince, sadece bir formun imhasını kastediyoruz (bu bir bilinç formu, ya da maddi bir form olabilir, sonuçta bu bir form), ama formu olmayan şey nasıl imha olabilir ki?

Öyleyse, yok olacak mutlak bir yalandan söz etmek, sadece birtakım şeyler ebediyen geçmişte yaşayacak ama gelecek tezahürlerde olmayacak demektir, hepsi bu.

BU’nun içinden çıkamazsın , öyle değil mi!

Ama bu şeyler geçmişte mi kalacak?

Bize deniliyor ki, hiçlik ya da nirvana³⁸ yönü var, ve Varoluş yönü var; bunlar Yüce’nin birbirini tamamlayan SİMÜLTANE iki yönü; üste çıktığın zaman, nirvana yönünü ve Varoluş yönünü aşmayı başardığın zaman, her şeyin aynı anda ve ebediyen varolduğu bir bilinç hali var; öyleyse birtakım şeylerin Olmayış’a geçtiğini tasavvur edebiliriz... Tanrı bilir belki de bu da başka bir zırvadır! Bilincimiz için yok oluş ya da imha da belki de budur.

Olabilir mi? Bilmiyorum. Efendi’ye sormak lazım. Ama genellikle bu sorulara Cevap Vermiyor: Gülümsüyor!

Anlıyor musun, bir an geliyor artık gerçekten hiçbir şey söyleyemiyorsun; sanki söylediğin her şey tam saçmalık değilse bile, neredeyse saçmalık; aslında susmak daha iyi. Zorluk bu. Bu özlüsözlerin bazılarında Sri Aurobindo'nun, bütün düşünülebilenin

³⁸ **Nirvana:** Yok oluş, sönmüş yitme; bu illa ki tüm varlığın yok oluşu demek değil, bilinen şekliyle varlığın, egonun, arzunun, egoist eylemin ve zihniyetin yok oluşu.

çok ötesinde olan bir şeyi birden yakaladığını hissediyorsun; ne denilebilir ki?

(*Sessizlik*)

Tabii, eğer buraya geri inerse, ohoo! Bir sürü şey söylenebilir!

Şaka olarak... yani, her zaman şaka yapılabilir, ama insanlar şakayı öyle ciddiye alıyor ki şaka yapmakta tereddüt ediyorsun... fazla yanılmadan şaka olarak pekala şöyle diyebiliriz: insan bazen bir deliyi ya da bir aptalı dinlerken, aklı başında birini dinlediği zamandan çok daha fazla şey öğrenir, ben buna inanıyorum. Aklı başında insanlar kadar insanı solduran hiçbir şey yok.

Geçmişin, şimdinin ve geleceğin bu simültaneliği, fiziksel bir simültanelik olamaz, değil mi?

Yo hayır, burada olmaz.

Birinden tuhaf bir teori duydum, geçmişte reenkarne olunabileceğini söylüyordu.

Geçmişte reenkarne olmak mı?

Evet, yani gidip tarihin geçmiş bir döneminde reenkarne olmak.

Bu başka bir söyleme şekli.

Geçmişte reenkarne olmak mı? Yo hayır. Geçmiş tekrar yaşanabilir; olabilir, pekala olabilir.

Birkaç kez tekrarlanan bir deneyim yaşadım, geçmişi tekrar yaşıyordum [Anne başka bir ömrünün geçmişini kastediyor], ama bu bir bilinç fenomeni, çünkü her şey bir yerde korunuyor ve var olmaya devam ediyor, ve geçmişi değiştirme yönünde bir tür irade vardı, ki bu da geçmişi değiştirme gücünün bir göstergesi olabilir. Bilmiyorum ama, geçmişi tekrar yaşarken, muhafaza edileni tekrar yaşayacağıma bir güç araya girip o geçmişin başka türlü olmasını sağlıyordu. Geçmişin sonuçlarını değiştirme gücünden söz etmiyorum: bu aşık ve sürekli işleyen bir güç; öyle değildi: durumları, tamamen maddi durumlardan ziyade psikolojik dominantlı sübtıl fiziksel durumları değiştirme gücüydü bu. İrade varolduğuna göre, demek ki olay bilinç için fiilen oluyordu: olaylar belli bir yönde gelişeceğine başka bir

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

yönde geliyordu. Demek ki gerçek bir şeye tekabül ediyor, yoksa deneyimi yaşayamazdım. Hayal gücümün bir ürünü değildi; düşündüğüm ve başka türlü olmasını “çok istediğim” bir şey değildi, yok; bir bilinç fenomeniydi: bilincim bazı durumları tekrar yaşıyordu, tamamen canlı ve kendi alanlarında var olmaya devam eden durumlar, bu apaçık ortada, ama şöyle: bilincim, bilincimin o anla bu an arasında edindiği güçle ve bilgiyle o anı tekrar yaşıyordu, ve o anı değiştirebilecek güce de sahipti. Tekrar yaşadığım sahneye ya da duruma, o yönde geliyeceğine bu yönde gelişmesine yol açan yeni bir güç giriyordu. Birkaç kez yaşadığım deneyim karşısında hep şaşakaldım – bu akılsal bir hayal gücü fenomeni değil (bu fenomen apayrı bir şey).

Yani bu her şeyin kapısını açıyor.

Ama bu geçmiş.

Acaba geçmiş... Geçmiş bir yerlerde var olmaya devam ediyor, bunu biliyoruz, ve bir yerlerde var olmaya devam ediyor olgusundan dolayı, geçmiş, acaba tezahürde, progresif evrensel değişim hareketine (bizim için progresif olan harekete) katılabilir mi? Katılamaması için bir neden yok.

Ama geçmiş, sonuçlarıyla var olmaya devam ediyor...

Yo, yo! Geçmişin KENDİSİ. Kendisi. Sonuçlarıyla değil, bu bambaşka: geçmişin ta kendisi, üstelik DÜNYANIN atmosferinde, en maddi düzlemde değil ama, maddi düzleme çok çok yakın bir düzlemde var olmaya devam ediyor.

Dokunsal denilebilecek bir izlenim alıyorum: sübtıl atmosferin içeriği artıyor, yani tasavvur edildiği ya da tamamen somut olarak görüldüğü şekliyle maddi uzayda olmayan şeyler artıyor; maddi uzayda bir şeyi koymak için başka bir şeyin yerinin değiştirmek lazım (*Anne masadaki silginin yerini değiştiriyor*) hatta sanırım (*Gülerek*) bu bir illüzyon! Bu böyle çünkü bize BÖYLEYMiŞ GİBİ GELİYOR! Bu düzlemde değil, tamamen maddi düzlemde artmıyor, ama hemen arkasında, ya da içinde (nasıl desem?)... içerik artıyor. Ve artış iç boyutlarda olduğu için, içerik deyim yerindeyse sonsuzca artabilir; yani bunlar gittikçe iç içe geçen şeyler: eskiden bir bilinç fenomeninin olduğu yerde şimdi iç boyutlarda iç içe geçmiş yüzlercesi olabilir; yani, mesela sadece küçük, küçücük Dünyamızı ele alırsak, Dünya, Dünyanın oluşumunun başlangıcından bu yana bütün meydana

gelenlerle gittikçe daha kompakt, daha zengin oluyor, çünkü geçmiş burada, hala burada.

Aslında maddi duyuların organlarına tamamen bağlı kalmadığın andan itibaren... Mesela, görüş kalitesinin değişmesi deneyimini gittikçe daha fazla yaşıyorum. Bu son günlerde, dün müydü, önceki gün müydü... her neyse bu son günlerde, banyoda oturuyordum, çıkmadan önce yüzümü siliyordum, gözlerimi kaldırdım (aynanın karşısında oturuyordum; genellikle kendime aynada bakmam), gözlerimi kaldırıp baktığımda bir sürü şey gördüm (*Anne gülüyor, çok eğleniyor görünüyor*)... O anda bir deneyim yaşadım ve kendi kendime: “Ha, demek bu yüzden, fiziksel bakımdan, tamamen maddi bakımdan sanki *blurred* görüyorum, biraz flu görüyorum” dedim, çünkü gördüklerim ÇOK DAHA açıklı, netti ve sonsuzca daha anlamlıydı.

Sonra hatırladım, balkondan insanları aynı şekilde görüyorum, aynı şekilde seçip çıkarıyorum.

Balkondan bütün insanları tanıyorum³⁹. Demek ki o görme yeteneği bu, ama gözlerim açıkken! ... Bu başka bir görme şekli.

“*Kendini Mükemmelleştirme Yogası*”nda [*The yoga of self perfection, The Synthesis of Yoga*]da bu konuya geldiğimde Sri Aurobindo'nun dediklerini inceleyeceğim. Duyuların değiştiği bir an olduğunu söylüyor – başka bir düzlemin duyularını kullanmıyorsun (bu anlaşılmalı bir konu, insanın en başından beri her düzlemde duyuları var) ama bu tamamen farklı: BİZZAT DUYULAR değişiyor. Bunu beyan ediyor, bunun olduğunu söylüyor. Sanırım böyle başlıyor.

İÇERİK farklı evlat. Görüyorum... Görüyorum ama... Mesela, baktığım kişinin bulunduğu bilinç hali, FİZİKSEL gözlerim için o kişinin fiziksel görünüşünü değiştiriyor; bu, “insanın hissettiği duygu fizyonomisini değiştirir” türünden sıradan bir psikoloji olayı değil; bu tür bir banallik değil: gördüklerimin İÇERİĞİ farklı.

Baktığım kişinin gözleri aynı değil, bu oldukça... Kalemle bir resmini çizemezdim, ama belki yağlı boyayla bir şeye benzerdi: çok fazla net olmayan, biraz flu bir boyama tekniğiyle... Gözler tamamen aynı değil, yüzün geri kalan kısmı da öyle, yüzün rengi ve şekli bile değişiyor, bu yüzden bazen tereddüt ediyorum. İnsanlarla

³⁹ Anne sağlığı elverdiğinde sabahları altı buçukta odasının balkonundan aşağıda Onu görmek için bekleyen öğretililere birkaç dakika görünür, onlara manevi güç “yüklerdi”; daha sonraları sadece darshanlarda (Tanrısallığın ona ibadet edene “Kendini Gösterdiği” günlerde, bayramlarda) balkona çıktı.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

görüŖüyorum, insanlarımla her sabah görüşüyorum⁴⁰, onları tanıyorum halbuki farklılar, her gün aynı değiller. Bazıları hep aynı, her zaman, aynen bir taŖ gibi, ama her gün aynı olmayanlar var. Bazılarında tereddüt ettiğim oluyor: “Acaba o mu? O ise epeyce... Bu o, ama onu tam olarak tanıyamıyorum” diyorum içimden, bu da genelde bilinç değişiklikleriyle çakışıyor.

Biliyor musun, sonuçta hiçbir şey bilmiyoruz.

(Sessizlik)

Nasıl desem ... Sürekli Mevcudiyetin inkar edilemez gerçeği ... ama “Mevcudiyet” bir anlam ifade etmiyor *(Anne uzun süre sessiz kalıyor, sonra izah etmekten vazgeçiyor)*.

Olayı yakalamaya çalıştıkça kaçıyor! Biliyor musun, tam sınırdayız, olayın tam eşiğindeyiz: sanki yarı Ŗeffaf bir perde var ve öteki tarafta olanları görüyorsun, yakalamaya çalışıyorsun ama henüz yakalayamıyorsun. Ama öylesine yakın olduğunu hissediyorsun ki!

Bazen kendimi yoğunlaşmış MÜTHİŖ bir güç gibi görüyorum birden, içsel bir konsantrasyonla aradan geçmek için ittiğimi, ittiğimi, ittiğimi görüyorum. Bu herhangi bir yerde, herhangi bir zaman, herhangi bir anda oluyor: öteki tarafa geçmek için iten müthiş bir güçte toplanmış bütün bir bilinç görüyorum.

Öteki tarafa geçtiğimizde iyi olacak.

27 Haziran 1961

63 – Müslümanlar Allah Büyüktür der. Elbette Büyük, öylesine Büyük ki, her gerektiğinde rahatça Zayıf da Olabilir.

64 – Tanrı, Eserlerinde sıkça başarısızlığa Uğrar; bu Onun sınırsız Tanrısallığının bir göstergesidir.

65 – Tanrı yenilmeyecek şekilde büyük Olduğundan, rahatça zayıf Olabilir; değişmeyen saflıkta Olduğu için, Kendini ceza görmeden günahkarlığa Verebilir; bütün hazları ebediyen Bildiği için, acının

⁴⁰ Anne ilerlemiş yaşına ve nazik sağlık durumuna rağmen Ashram'ı odasından yönetirdi, her gün özel yardımcılarıyla, Ashram'ın sekreterleriyle, mutemediyle, doktoruyla, ziyaretçilerle ve daha pek çok insanla görüşürdü.

zevkini de Tadar; Bilgeliği Elinden alınamaz, bu yüzden Kendine deliliği Yasaklamadı.

📖 “Neden Tanrı’nın zayıf Olmaya İhtiyacı Var?”

“Sri Aurobindo ‘Tanrı’nın zayıf Olmaya İhtiyacı Var’ demiyor. Diyor ki, belli bir bütünde, kuvvetlerin işleyişinin mükemmelliği için, bir zayıflık anı bir kuvvet gösterisi kadar gerekli olabilir. Ve biraz ironik şekilde ekliyor: mademki Tanrı safi mutlak güçte kuvvet, gerekirse aynı zamanda zayıf da Olabilir.

Bu, Tanrı’ya kesin meziyetler atfeden ve başka türlü Olmasına izin vermeyen bazı ahlakçıların görüş açısını genişletmek için.

Kuvvet de zayıflık da onları gördüğümüz şekilleriyle her ikisi de aynı şekilde bütün fiziksel tezahürlerin gerisinde var olan, saklı olan tanrısal Hakikatin çarpıtılmış ifadesidir.”

(Anne Satprem’e “entegral dayanıklılık” diye adlandırdığı beyaz bir zinnia çiçeği, ardından bir “zafer” ya da allamanda çiçeği, bir tane de “süpraakılsal zafer” çiçeği veriyor⁴¹)

Al, bir entegral dayanıklılık, bir tane de... zafer... Bu da *(Salkım salkım bir çiçek)* süpraakılsal zafer, yani EN İNCE DETAYINA KADAR zafer.

Salkım salkım oluyorlar, kocaman, şu kadar şu kadar, bir sürü var.

Ya.

Bu arada okumaya devam ediyorum...

“On Himself” i mi?

Evet, yogasının açıklamasını ve neyi gerçekleştirmemizi istediğini. Dün akşam bunu okuyunca Sri Aurobindo’ya: “Bunların vücudun içinde yapılabileceğini nasıl umarsın?!” dedim *(Anne gülerek kendi vücudunu gösteriyor)*. Bana: “Yo, yo, öyle değil, şimdi dayanmayı, uzun ömürlü olmayı öğrenmek lazım. İki ya da üç yüz sene sonra bu konuyu tekrar görüşürüz” dedi. Ha! *(Anne gülüyor)* “İyi” dedim. Bana “Dayanmayı, uzun ömürlü olmayı öğrenmek lazım” dedi.

İyi o zaman, dayanmayı, uzun ömürlü olmayı öğreneceğiz.

Bu yüzden sana bu “entegral dayanıklılığı” verdim, mesajı o.

⁴¹ Anne çiçek verdiği zaman verdiği çiçeğe manevi güç koyardı, çiçeği alan kişi de çiçekle birlikte manevi gücü de alırdı.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

İnsan ancak KESİNLİKLE umursamaz olursa hakikaten dayanabilir, uzun ömürlü olabilir, bu apaçık ortada. Böyle olmalı (*Anne dümdüz bir yüzey hareketi yapıyor*). Çünkü birden “bu ebediyen sürebilir ” izlenimini aldığın bir halde buluyorsun kendini. Hiç önemi yok, hal sürüyor, sürüyor, sürüyor... (*Anne sonsuz bir denizin üzerinde sırt üstü duruyormuş gibi kollarını uzatıyor*)... ebediyen. Bu durumu çok sık yaşadım. Bu durumdayken hakikaten şey hissediyorsun... bu durumu kafanda değil, kafanda hissetmek çok kolay, BURADA, bunun içinde hissetmen, yakalaman lazım, (*Anne parmağıyla dizine vuruyor*) vücut bunu hissetmeli. Vücut bunu hissedince, yakalayınca hiçbir şey onu ne rahatsız eder ne de hoşuna gider, yani zevk yok, iğrenme yok, rahatsızlık yok, hiçbir şey yok: vücut şey bir halde... (*Anne tekrar sonsuz bir denizin üzerinde sırt üstü duruyormuş gibi kollarını uzatıyor*).

Çok enteresan.

Balkondayken çok sık oluyor, çünkü inen Işığa konsantre durumdayım, vücudum çok sıkça öyle oluyor, tamamen hareketsiz.

İnsan böyle dayanabilir, uzun ömürlü olabilir.

Pekala, çalışmak lazım.

Soru hazırladın mı?

Hazırladım.

Ha, T.'yle [defterine soru yazıp Anne'ye gönderen genç kızla] görüştüm, dedi ki: anlamakta çok zorlanıyorum, çünkü özlüsözler sanki hep aynı şey gibi geliyor bana (!), soracak bir şeyim yok. Kararlaştırdık, artık sadece okuduklarında bir şey soru yöneltmesine neden olursa soru soracak, yoksa artık soru sormayacak. (*Anne derin bir oh çekip rahatlıyor*)

Tanrı'nın hakikaten zayıf ya da başarısız Olduğu oluyor denebilir mi? Hakikaten oluyor mu? Yoksa bu sadece bir oyun mu?

Yok evlat, öyle değil! Öyle değil! Eski tavrın aksine – eski tavır değil de Gita tavrının tersine, bu tam modern Batılı tavrın çarpıtması. Batılı zihniyet için, HER ŞEY'in Tanrısal'ın Kendisi olduğunu canlı ve somut bir şekilde anlamak son derece zor. İnsanların içine Hristiyan “yaratıcı Tanrı” fikri – yaratılış bir yana, Tanrı bir yana fikri – öylesine işlemiş ki! İnsan düşününce böyle bir şeyi reddediyor ama... bu, hissin, duygunun içine sinmiş bir kere. Bu yüzden spontane

olarak, içgüdüsel olarak, neredeyse bilinçaltısal bir şekilde Tanrı'ya en iyisi, en güzeli olarak kabul edilen, özellikle de ulaşılmak istenen, realize edilmek istenen her şey atfediliyor (tabii, herkes kendi bilincine göre kendi Tanrısının içeriğini değiştiriyor, ama Tanrısına her zaman kendince olabilecek en iyi şeyleri atfediyor). Bu yüzden de, sevmediğimiz ya da onaylamadığımız, veya bizce iyi olmayan şeylerin de Tanrı olabilme fikri bizi içgüdüsel olarak, spontane olarak, bilinçaltısal olarak şok ediyor.

Bunu kasten, biraz çocuksu bir şekilde söylüyorum, iyice anlaşılması için. Ama bu böyle – bundan eminim, çünkü bunu kendimde ÇOK uzun bir süre gözlemlerdim: çocukluğumun bilinçaltısal formasyonu, çevre, eğitim falan yüzünden. Birliğin, Tanrısal'ın mutlak, EKSKLÜZİF Birliğinin bilincini bunun içine (*Anne kendi vücudunu elliyor*) SOKABİLMEK gerekiyor; Birlik şu anlamda eksklüzif ki, her şey, bizce itici olan şeyler bile yalnızca bu Birlik içerisinde var.

Sri Aurobindo da buna karşı mücadele ediyor, çünkü O da bu Hristiyan eğitimini gördü, Onun da mücadele etmesi gerekti; bu özlüsözler de, bu bilinçaltısal formasyona karşı mücadele etme gereğinin sonucunun gelişip çiçeklenmesi gibi. Çünkü bu soruları insana bu bilinçaltısal formasyon sorduruyor (*Anne, hakarete uğramış birinin kızgın sesini taklit ederek*): “Tanrı nasıl zayıf Olabilir?... Tanrı nasıl aptal Olabilir?... Tanrı nasıl...?” Tanrı'dan başka bir şey yok ki! Sadece Tanrı Var, Tanrı'nın dışında hiçbir şey yok. Ve bize bir şey çirkin görünüyorsa, bu sadece Tanrısal, bunun artık var olmamasını İsteddiği için o şey bize çirkin görünüyor: bunun artık tezahür etmemesi için, tezahürün bu durumdan başka bir şeye geçmesi için dünyayı Hazırlıyor; bu nedenle, aktif tezahürden çıkacak olan her şeyi bizler doğal olarak içimizde şiddetle geri itiyoruz, bir atma, bir dışlama, bir reddetme, bir defetme hareketi var.

Ama bu, O; O'ndan başka şey yok! Bunu sabahtan akşama, akşamdan sabaha kadar kendi kendimize tekrar etmemiz gerekir, çünkü bunu sürekli unutuyoruz.

Sadece O Var, O'ndan başka şey yok – yalnızca O Var, O'nun dışında bir şey yok, sadece O Var!

(*Sessizlik*)

Az ilerde bazı düşüncelerini yazmış (*Anne tekstin sayfalarını çevirip 68. özlüsözde duruyor*)... Öylesine güzel şeyler diyor ki! (*Anne 68. özlüsözünü okuyor*)...

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

68 – İnsanın kendi kusurlarından bıkalabilmesi için günah duygusu gerekliydi. Bu, egoizme karşı Tanrı'nın düzelticisiydi. Ama insanın egoizmi kendi günahlarıyla pek az, başkalarının günahlarıyla büyük bir hevesle ilgilenecek Tanrı'nın oyununu başarısız kılıyor.

(Anne gülüyor) Harika!

Her neyse, böyle bir soru sormak *(Anne T. 'nin: 📖 “Neden Tanrı'nın zayıf olmaya ihtiyacı var?” sorusunu kastediyor)* hala Tanrısal Olanla Tanrısal olmayanın, ya da daha doğrusu Tanrı Olanla Tanrı olmayanın arasındaki ayrımı yapanların tavrını takınmak demek. “Tanrı nasıl zayıf Olabilir?...” Bu soramayacağım bir soru.

Anlıyorum, ama lıladan, tanrısal işleyişten, tanrısal oyundan bahsediliyor, demek ki Tanrısal bir nevi Geride, hakikaten tamamen “ışın İçinde” değil... tamamen, bütünüyle oyunun İçinde değil, oyunu Seyrediyor.

Tabii ki İçinde! Tamamen İçinde. Tanrı Oyunun Ta Kendisi.

Tanrı'dan söz ediyoruz, değil mi, ama şunu unutmamak lazım, bütün şu bilinç dereceleri var; ve Tanrı'dan ve Oyunundan bahsettiğimizde, her şeyin dışındaki, bütün madde derecelerinin dışındaki transandantal Haliyle Tanrı'yı kastediyoruz, Oyundan söz ederken de Tanrı'nın maddi Halini kastediyoruz. O zaman diyoruz ki, transandantal Tanrı Kendi içinde, Kendiliğinden, Kendiyle Kendi maddi Oyununu Seyrediyor ve Oynuyor.

Ama bütün lisan olduğu gibi tamamen bir cehalet lisanı. Bütün ifade şekli, söylediğimiz her şey ve her şeyi söyleme şeklimiz ister istemez cehalet. Bu yüzden somut olarak doğru bir şey söylemek bu kadar zor; bu, doğal olarak kendileri yanlışlarla dolu ve son derece uzun bir sürü açıklama gerektiriyor. Sri Aurobindo'nun cümleleri bu yüzden bazen çok uzun, bu cahilce lisanın dışına çıkmaya çalışmak istediği zaman cümleleri uzun oluyor.

Düşünme şekli yanlış!

Tanrı'ya inanan herkes, inancına sadık herkes (özellikle Batıdakiler), Tanrı'dan bahsederken “başka şey” olduğunu düşünüyorlar, Tanrı'nın zayıf, çirkin, kusurlu Olamayacağını sanıyorlar – yanlış düşünüyorlar, bölüyorlar, ayırıyorlar. “Mükemmellik”, bilinçaltısal düşünce için (bilinçaltısal düşünceyle kastettiğim, düşünülmeyen bir düşünce: insan içgüdüsel olarak böyle düşünmeye alışık, düşünürken kendine

bakmaz), ve genelde “mükemmellik” denildiğinde, insan erdemli, tanrısal, güzel, hayran olmaya değer olarak kabul edilen her şeyi görür, hisseder ya da varsayar – kesinlikle öyle değil! Mükemmellik, içinde hiçbir şeyin eksik olmadığı bir şeydir. Tanrısal mükemmellik bir toplamdır. Tanrısal mükemmellik, içinde hiçbir şeyin eksik olmadığı Tanrısal’ın tümüdür. Tanrısal mükemmellik, içinden hiçbir şeyin çıkarılmadığı Tanrısal’ın tamamıdır – Öyleyse ahlakçılar için bu tam tersi! Tanrısal mükemmellik, temsil ettikleri bütün erdemler demek!

Doğru bakış açısından, tanrısal mükemmellik bütündür (*Anne global bir hareket yapıyor*), zaten mükemmelliği yapan da bu bütünde hiçbir şey eksik olamaz olgusudur. Bir şeyin eksik olması imkansız, çünkü bu bütünün bir parçası olmayan herhangi bir şeyin var olması imkansız, bu bütün içinde olmayan hiçbir şey var olamaz. En uç, en yüksek anlamında kastediyorum. İzah ediyorum: belirli bir evren her şeyi içermeyebilir, çünkü bir evren bir tezahür şeklidir, ama olabilecek bütün evrenler var. Hep aynı şeye geri dönüyoruz: bu bütünün bir parçası olmayan hiçbir şey var olamaz. Eğer Bütün’e mesela “Tanrı” dersek, Tanrı’nın bir parçası olmayan hiçbir şey olamaz. Kelimeler çok... (*Anne eliyle alçalan bir hareket yapıyor*)... aşağıda.

Dolayısıyla, her şeyin yerli yerinde olduğunu, tam olması gerektiği gibi olduğunu, şeyler arasındaki ilişki de tam olması gerektiği gibi olduğunu söyleyebiliriz.

Mükemmellik, Tanrısal’a yanaşmak için bir yöndür. Birlik ile Tanrısal’a başka bir yönden yanaşılır; Mükemmellik ile global olarak yanaşılır: her şey Mükemmelliğin içindedir ve her şey olması gerektiği gibidir – “olması gerektiği gibi”, yani Tanrısal’ın tam dışavurumu (İradesi bile diyemeyiz çünkü “İradesi” dersek bu hala Tanrısal’dan çıkan bir şey oluyor!)

Böyle de denebilir (ama bu, seviye olarak çok çok aşağıda): Tanrısal, Olduğu şeydir ve tamı tamına Olmak İsteddiği gibidir (“tamı tamına Olmak İsteddiği gibidir” derken pek çok seviye düştük! ama bu, o “mükemmellik” açısını vermek içindi).

Ve tanrısal mükemmellik, sonsuzluk ve ebediyet demek, yani her şey zamanın ve uzayın dışında bir arada var demek.

(*Sessizlik*)

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Yukarıda, odamda japa yaparak⁴² yürürken, birtakım istimdat ve dua serisi geldi (onları seçmedim, bana Dikte Edildiler): Tanrı'ya mükemmelliğini Ortaya Koyması için yalvarıyorum, ifademim saçmalığının pekala farkındayım (*Anne daha önce: “her şey olması gerektiği gibidir... Tanrısal, Olduğu şeydir ve tamı tamına Olmak İsteddiği gibidir” demişti, yani Mükemmelliğini Ortaya Koyması için insanın Tanrısal'a yalvarmasına gerek olmamalı” demişti*), ama bu bir özlem'e tekabül ediyor. “Ortaya Koyması” derken bizim için bu maddi dünya, bu fiziksel dünya olan şeyde Ortaya Koymasını demek istiyorum, yani dönüşümünü kastediyorum. Ve bu istimdatların her birinde, istimdadı telaffuz ettiğim anda Tanrı'ya yaklaşma yönü var, bu yüzden şimdi Mükemmellik konusunda bütün bu konuşmaları yapabiliyorum, çünkü Mükemmellik bu yaklaşımlardan biri. Yani, Tanrısal'a şöyle sesleniyorum: “İradeni Ortaya Koy, Hakikatini Ortaya Koy, Saflığını Ortaya Koy, Mükemmelliğini Ortaya Koy (istimdat bayağı uzun, bayağı vaktimi alıyor), her “Mükemmelliğini Ortaya Koy” dediğimde Mükemmelliğin ne olduğunun farkına varıyorum: global bir şey.

“Saflık” kelimesi de öyle; tanrısal saflık ile, insanların “saflık” dediği şey arasındaki fark üzerine sonsuz konuşmalar yapılabilir. Tanrısal saflık, en alt perspektiften bakınca, sadece bir nüfuz kabul etmek demek: tanrısal nüfuz – bu çok aşağıda, en alt seviyede. Ama bu zaten korkunç çarpıtılmış oluyor. Tanrısal saflık bu: sadece Tanrısal Var, başka bir şey yok – tamamen saf, sadece Tanrısal Var, Tanrısal'ın dışında bir şey yok.

Ve bu böylece devam ediyor.

Bu, japa yaptığım üçüncü yıl, epeyce durulmaya, aydınlanmaya başladı.

Eee, şimdi ne yapıyoruz?

Deneyimini anlat.

Aynı şeyleri tekrarlayabilirim.

⁴² Anne japaya çok büyük önem verdi: *yıllarca sabah akşam günde birkaç saat japa yaparak* [bir mantrayı ya da Tanrısal'ın adlarından birini, içinden ya da sesli olarak gönülden ve neşeyle tekrarlayarak] odasında yürüdü; vücudunun hücrelerini dönüştürmenin, bilinçlendirmenin, tanrısallaştırmanın en etkili ve en kolay yolunun yürürken japa yapmak olduğunu keşfetti; Sri Aurobindo'ysa *kırk yılı aşkın bir süre, günde bazen sekiz saat* mantralarını tekrarlayarak yürüdü, öyle ki koridorunun mermer zemini aşındı.

Yo! Asla, bu her defasında bir deneyim, hiçbir zaman aynı şey değil.

Aynı deneyimi birkaç kez yaşayan insanlara hayranım – asla başaramadım. Bir zamanlar denedim, saçma olduğunu fark ettim, bu yüzden artık denemiyorum. Ama aynı deneyimi iki kez asla yaşamadım – asla. Bir şey realize edip tutan insanlara müthiş hayranım, ben yapamıyorum.

Evet, hani sana anlattığım şu deneyim var ya, “Sana anlatacaklarım var” dediğim gün, bazen o deneyimi tekrar yaşamaya çalıştım, çünkü hakikaten hoştu – asla başaramadım. Ve her zaman, dendiğimde (yani içimde bir şey deneyimi tekrar yakalamak için ısrar ettiğimde), hep bir Gülümseme görüyorum, bir şey bana: “Yo, yo, akışına bırak! Göreceksin, göreceksin...” Diyor – ben de akışına bırakıyorum.

İyi, bu kadar yeter. Sana bu kadarı yeter!

Ee, sen neler yapıyorsun?

Savitri’yi⁴³ tekrar okuyorum.

Ne mutlu sana. Tekrar okumak isterim.

Gittikçe muhteşemleşiyor.

7 Temmuz 1961

66 – Günah, bir zamanlar yerinde olmuş olup da şimdi ısrar ettiği için artık yerinde olmayan şeydir; başka günah yoktur.

Kendimi ilham alacak durumda hissetmiyorum.

Sormak istediğin bir soru var mı?

Deniyor ki günah yerinde olmayan bir şeydir, peki mesela hiç zalimlik “yerinde olan bir şey” oldu mu?

Aklıma tam da sorduğun soru geldi, çünkü insanların bütün sorularını alıyorum.

⁴³ **Savitri: a Legend and a Symbol:** Sri Aurobindo’nun ölümüne karşı kazanılan Zaferin anlatıldığı 23850 dizelik destansı şiiri. **Savitri:** Yaratıcı; Güneş; sıkça güneş tanrısı Surya’yla özdeşleştirilir; bazılarında göre güneşin doğmadan önceki adı Savitri’dır, doğuşundan batışına kadarki adı Surya’dır.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Karşımıza anında bu mesele çıkıyor: mesela zalimlikten öldüren ya da zalimlikten acı çektiren insan, bu hiç “yerinde” olan bir şey oldu mu?... Tekrar aynı şeye geri dönüyoruz: bu yine de Tanrısâl’ın bir dışavurumu; ama görünümü çarpıtılmış.

Bana gerisinde ne olduğunu söyleyebilir misin?

Sri Aurobindo hep “Zalimlik, en çok öğrendiğim şeylerden biridir” derdi; ama zalimlik bir yoğunluğun çarpıtılmasıdır diyor; neredeyse diyebiliriz ki bu bir aşk yoğunluğunun çarpıtılması, orta kararla tatmin olmayan, aşırıları isteyen bir şey, ki bu da meşru. Zalimlik bunun çarpıtılması: son derece kuvvetli bir his ihtiyacı.

Zalimliğin de aynen sadizm gibi hiçbir şey hissetmeyen kalın bir temas tabakasının arasından geçmek için son derece kuvvetli, şiddetli bir his ihtiyacı olduğunu zaten biliyordum; temasın, hissedebilmesi için bir aşırılık lazım. Mesela bana Uzakdoğuluların fiziksel olarak çok temasik oldukları hep söylendi (bu bana Japonya’da çok söylendi); özellikle Çinliler, Ay’dan gelmekle ünlüler, yani güya Çinliler Ay’ın soğumadan önceki sakinlerinden geriye kalanlarmış, kendilerini Dünya’da bulmuşlar, yüzleri ve gözleri bu yüzden öyleymiş (!)... Neyse (*Gülerek*), bunlar dedikodu! Son derece temasikler: neredeyse hiç hissetmezler, hissetmeleri için korkunç şeyler lazım! Tabii, bunu kendilerine uyguladıkları için herkese uyguluyorlar, onları inanılmaz zalim yapan da bu zaten – hepsi öyle değil, ama sonuçta bu bir ün. Mirbeau’nun (sanırım Mirbeau’ydu) kitabını okudun mu? Altmış sene önce okudum: Çin işkenceleri üzerineydi.

Evet, çok ünlü bir kitap.

Çok.

Ama Çinliler bir yandan da büyük sanatkar.

Evet. Kitabı okudum, çok iyi yazılmış. O zamanlar ne olduğunu anladım. Japonya’ya gittiğimde doğrulandı: pek çok Japon’un da hissi körelmiş (şu anlamda “körelmiş”: hissetmeleri için son derece şiddetli şeyler lazım). Belki de açıklama bu yönde bulunabilir?

Ama kökeninde, henüz çözülmeyen problem aynen duruyor: “Neden böyle oldu? Bu çarpıtma niye? Neden tüm bunlar çarpıtıldı?” Çok güzel şeyler var gerisinde, çok yoğun, tahammül edebileceğimizden sonsuzca daha güçlü şeyler var, harika şeyler var; peki ama niye tüm

bunlar burada öylesine korkunç, iğrenç oldu? Bu yüzden, kendimi ilham alacak durumda hissetmiyorum dedim çünkü anında bunlar geliyor... Bu...

Günah kavramını anlayamıyorum; “ilk günah” [Adem’le Havva’nın “bilgi ağacının meyvesini yemesi”] bana insanların aklına gelebilecek en canavarca fikirlerinden biri gibi geldi – günah ve ben, bir arada olamayız! Tabii bu yüzden Sri Aurobindo’yla tamamen hemfikirim, günah diye bir şey yok, anlaştık; ama...

Zulüm gibi bazı şeylere “günah” denebilir, ama aklıma yalnızca bu açıklama geliyor: bu son derece kuvvetli bir his düşkünlüğünün ya da ihtiyacının çarpıtılması. Şunu fark ettim, zalim insanlar zulüm anında Ananda yaşıyor; yoğun bir sevinç duyuyorlar, dolayısıyla bu, zulmün meşrulaştırılması; yalnız, bu öylesine çarpıtılmış ki, iğrenç.

Hiçbir şey yerli yerinde değil fikrine gelince, bunu daha küçükken bile anlamıştım. Daha sonra Théon’un açıklamasıyla anladım, çünkü onun kozmogonik sisteminde, çeşitli evrenlerin ardışık pralayalarını⁴⁴ açıklıyordu, diyordu ki her evrenle Yüce’nin bir yönü tezahür eder, her evren Yüce’nin bir yönüne dayanılarak Kuruldu ve birbiri ardına Yüce’nin içine geri döndü. (Peş peşe tezahür etmiş bütün yönleri bir bir sayıyordu, öyle bir mantıkla ki! Olağanüstüydü! Bunu bir yerlerde sakladım ama nerede olduğunu bilmiyorum.) Ve... serideki rakamı da tam olarak hatırlamıyorum ama diyordu ki bu sefer artık geri çekilmeyecek olan, deyim yerindeyse sonsuz bir “olacak gelişimi” izleyecek olan evrendi; ve bu evren Denge yönüydü (statik bir denge değil, progresif bir denge⁴⁵) yani her şey tam olarak yerli yerinde – her

⁴⁴ **Pralaya:** Evrensel bir varoluş formunun, içindeki bütün bireysel formlarıyla geçici dezenteegrasyonu; sonsuzca uzun bir zaman diliminin sonu; fiziksel ölüm. Hindu kozmolojisinde her evren oluşumu bir “hakikat çağıyla” (satya yugayla) başlayıp, hiç hakikat kalmayınca kadar bizimki gibi bir “karanlık çağ” (kali yuga) şekline yıldızlar gibi yavaşça dejenere olur ve sonunda kıyametle biter. Sonra bu kıyametten yeni bir evren doğar ve devir yeniden başlar. Bu bir genleşme evresinin ardından galaksilerin bir büzülmesi ya da “kendi içlerine çökmesi”, sonra da “ilk yumurtanın” yeni bir patlamasıyla (“big bang”le) yeni bir evrenin oluşumunu izah eden modern kozmolojik teorilerden birine tekabül ediyor: aynen gelişen, bir “zirveye” ulaşan, ardından çöken ve ebediyen tekrar başlayan insansal doğumlarımız gibi, sonsuzca tekrarlanan sanki amaçsız bir kozmik doğuşlar serisi gibi. Théon’a göre şu anki evrenimiz kurulan 7. evren. Peki “başlangıç” neresi?

⁴⁵ Modern astronomi iki teori arasında bocalıyor: ebediyen tekrarlanan büzülme – patlama – genleşme devreleri teorisi ile ilk patlamadan itibaren

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

titreşim, her hareket yerli yerinde; ve indikçe her form, her aktivite, her şey bütüne oranla tamı tamına yerli yerinde.

Bu oldukça ilgimi çekti çünkü Sri Aurobindo daha sonra aynı şeyi söyledi, dedi ki kötü olan bir şey yok, sadece şeyler yerli yerinde değil – şeyler hem uzayda yerli yerinde değil, hem zamanda yerli yerinde değil – şeyler kendi evrensel yerinde değil, evrende kendi yerinde değil, en başta da dünyalar, yıldızlar falan. Ve en muazzamından en mikroskopiğine kadar her şey tam yerli yerinde olacağı zaman, bu bütün, yeniden yayılmak için geri çekilme gereği olmadan Yüce'yi PROGRESİF olarak yansıtabilecek.

Sri Aurobindo tanrısal bir dünyanın, Süpraakıl adını verdiği dünyanın mükemmelliğinin bu yaratılıştaki, bu evrende ortaya koyulabileceği olgusunu da buna dayandırıyor.

Denge bu yaratılışın esas yasası, tezahürde bir mükemmelliğin gerçekleşmesini sağlayan da bu.

Bu fikirler doğrultusunda, bireysel ve kozmik açıdan her şeyin yerli yerinde olması için, Süpraakılın çıkartmak isteyeceği ya da çıkarmaya çalıştığı ilk şey nedir?

Çıkartacağı ilk şey mi?

Evet, bireysel olarak ve kozmik olarak, her şeyin yerli yerinde olması için.

Acaba bir şeyleri “çıkartır” mı?... Eğer Sri Aurobindo'nun düşüncesini kabul edersek, her şeyi yerli yerine koyacak, hepsi bu.

Bir şeyin mutlaka sona ermesi gerekecek, o da çarpıklık, yani Hakikatin üzerindeki Yalan peçesi, çünkü gördüğümüz her şeyin, varolan her şeyin sorumlusu bu. Peçeyi çekersek, her şey tamamen farklı olur, tamamen, ister istemez: her şey bizler bu bilinçten çıkınca şeyleri hissettiğimizdeki gibi olur. Bu bilinçten çıkıp Hakikat Bilincine girdiğinde, acının, sefaletin, ölümün ve benzer şeylerin varolabileceğine şaşırıyorsun; şu anlamda şaşakalıyorsun... diğer tarafa hakikaten “geçtiğinde” bunun nasıl meydana geldiğini anlayamıyorsun. Genellikle bu bilinç hali, bildiğimiz dünyanın

ebediyen genişleyen bir evren teorisi. Belki de doğrusu üçüncü teoridir, Anne'nin pozisyonu, “progresif denge” pozisyonu, büzülmeyi ya da genişlemeyi bilincin ayarladığı pozisyon.

gerçekdışılığı deneyimiyle bağdaştırılıyor, halbuki Sri Aurobindo diyor ki, süpraakısal bilinç için, dünyanın bu gerçekdışılığının algısının varolmasına gerek yok: bu, dünyanın gerçekdışılığı değil, sadece Yalanın gerçekdışılığı. Bu çok enteresan. Yani dünyanın, Yalandan bağımsız, kendine özgü bir gerçekliği var.

Sanırım Süpraaklın ilk etkisi bu olacak – hatta belki de bireydeki ilk etkisi bu olacak, çünkü öncelikle bireyle başlayacak.

Bu bilinç halinin [Yalan peçesi düştüğünde, yani süpraakısal bilinç] muhtemelen sürekli bir hal durumuna dönüşmesi lazım, ama o zaman da bir problem ortaya çıkıyor: insan dünyanın şu anki çarpık haliyle nasıl temasta kalacak? Çünkü bir şey fark ettim: bu süpraakısal bilinç hali bende çok kuvvetliken, ama gerçekten çok kuvvetliken, dışarıdan gelen tüm bombardımana dayanacak kadar kuvvetliken bir şey dediğim zaman, insanlar HİÇBİR ŞEY anlamıyor – kesinlikle! Dolayısıyla bu hal, faydalı bir teması, bir bağlantıyı ortadan kaldırıyor olmalı.

Küçük bir süpraakısal yaratım nasıl olurdu, mesela yeryüzünde aksiyon ve yayılma çekirdeği, grubu olarak (eğer sadece dünyayı ele alırsak)? Acaba mümkün mü?... İnsanüstü bir yaratım çekirdeği, grubu – süperinsanlar – yani bir zamanlar insan olan ve, evrimle ve kelimenin gerçek anlamında dönüşmeyle süpraakısal kuvvetleri ortaya koymayı başarmış insanlar; ama orijinleri insansal. Fakat, kökenleri insansal kaldığı sürece ister istemez bir temas var: her şey dönüşmüş olsa bile, organlar kuvvet merkezlerine dönüşmüş olsa bile yine de insansal bir şeyler kalıyor, aynen bir renklendirme gibi. Geleneklere göre, sıradan Doğa'nın sürecinden geçmeden direkt süpraakısal yaratımın sırrını bu varlıklar keşfedecek. Süpraakısal bir dünyada ister istemez yaşaması gereken gerçek süpraakısal varlıklar onların aracılığıyla “doğacak”. Peki ama bu varlıklarla normal dünya arasındaki temas nasıl kurulacak? Doğalarının yeterli bir dönüşümü nasıl tasavvur edilsin ki bu süpraakısal yaratım yeryüzünde yer alabilsin? – Bilmiyorum.

Tabii, böyle bir şeyin olması için oldukça uzun bir zaman gerektiğini biliyoruz, muhtemelen de aşamalar, dereceler olacak, şimdilik bilmediğimiz ya da tasavvur etmediğimiz ve dünyanın durumunu değiştirecek olan yetenekler ortaya çıkacak – bu, birkaç bin sene ilerisini görmek demek.

Bir de şu problem var: bu yer nosyonundan, bu uzay nosyonundan faydalanmak mümkün mü? [Daha sonra bu cümleyi açıklaması istenildiğinde Anne güldü: “Bu cümleyi “diğer taraftayken”

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

(süpraakılsal bilinçteyken) söyledim! Cümleyi yer, uzay kavramının o kadar da somut olmadığı “tarafıta” söyledim!”] Yeryüzündeki yeri, alanı kastediyorum. Gelecek süpraakılsal dünyanın embriyonunun ya da tohumunun yaratılabileceği bir yerin varolması mümkün mü?

Ben olayı şöyle görmüştüm... Plan tüm detaylarıyla gelmişti, ama bu planın ruhu ve bilinci şu anda yeryüzünde mümkün olabilecek bir şeye hiç uymuyor, fakat en maddi tezahüründe bu plan dünyanın şu anki durumuna göre kurulmuştu: şu küçük, ideal bir ülkenin çekirdeği olacak olan ve eski dünyayla sadece yüzeysel, etkilerinde son derece sınırlı temasları olacak olan ideal bir kent fikri. Ama önce hem saldırganlığa ya da kötü niyete karşı (ki bu elde edilmesi en zor koruma değil), hem sızmaya, karışmaya karşı koruma sağlayacak yeterli bir Güç gerekir (bu mümkün)... Gerekirse bunlar tasavvur edilebilir. Sosyal açıdan, organizasyon açısından, iç dünya açısından bunlar zor problemler değil; mesele, süpraakılsallaşmamış her şeye ilişkiler: sızmayı, karışmayı önlemek için, bu çekirdeğin, bu küçük grubun aşığı bir yaratım şekline düşmesini önlemek için – bu bir geçiş dönemi.

(Sessizlik)

Bu problemi düşünen herkes hep insanlığın geri kalanının bilmediği bir şey hayal etti, mesela Himalayalar’ın bir boğazında bir yer, insanlığın geri kalanının bilmediği bir yer. Ama çözüm bu değil, kesinlikle değil.

Yok, tek çözüm okült güç. Ama bu... bu, herhangi bir şeyin yapılabilmesinden önce, daha şimdiden büyük bir realizasyon mükemmelliğine ulaşmış belli sayıdaki birey anlamına geliyor... Fakat bunun yapılabildiğini tasavvur edersek, dış dünyanın sınırladığı, dış dünyayla temasın olmadığı, her şeyin yerli yerinde olduğu bir yer olabilir, örnek olarak. Her şey tam yerli yerinde, her kişi tam yerli yerinde, her hareket tam yerli yerinde, yükselen, progresif bir hareket içinde yerli yerinde, eski duruma düşmeden (yani sıradan hayatta olanların tam tersi). Tabii bu bir tür mükemmellik, bir tür birlik anlamına da geliyor; yani bu, Yüce’nin çeşitli yönleri ortaya koyulabilir demek; ve ister istemez olağanüstü bir güzellik, tam bir ahenk demek; artı Doğa güçlerine boyun eğdirecek yeterli bir güç demek: mesela bu yer, imha kuvvetleriyle çevrilmiş olsa bile bu imha kuvvetleri etkisiz kalır, harekete geçme güçleri olmaz – korunma yeterli olur.

Tüm bunlar, böyle bir şeyi organize edecek bireylerde hakikaten aşırı bir mükemmellik gerektiriyor.

(Uzun sessizlik)

Bu, ilk insanlar ortaya çıktığında olanlarla aynı olsa gerek.

Sonuçta, ilk insanların, ilk akılsal realizasyonun nasıl oluştuğu hiç bilinmiyor, değil mi?

Acaba biliniyor mu, ilk insanlar yalnız bireyler miydi, yoksa gruplar mıydı? Diğerlerinin arasında mı ortaya çıktılar, yoksa inzivada mı? Bilmiyorum. Süpraakılsal yaratımın gelecekti durumuyla bir benzerlik olabilir.

Himalayalar'ın ya da bakir bir ormanın yalnızlığında, kendi küçük süpraakılsal dünyasını kendi etrafında yaratmaya başlayan birini tasavvur etmek kolay.

Ama aynı şey gerekli: öyle bir mükemmelliğe ulaşması lazım ki, gücü, dışarıdaki sızmayı engellemek için otomatik olarak etkili olsun.

Bu ilk süpraakılsal varlıklar, dışarının saldırılarına otomatik olarak maruz mu kalacak?

Otomatik olarak korunmuş olmaları gerekir, yani tüm yabancı veya zıt unsurun yaklaşmasının engellenmiş olması gerekir.

Yani, böyle hikayeler anlatılıyor, eskiden ideal bir yalnızlıkta yaşayan insanların hikayesi. Ama bunu tasavvur etmek imkansız değil, kesinlikle. Bu Güçle temasta olduğunda, bu gücü kendinde hissettiğinde anlıyorsun ki... çocuk oyuncuğu! Öyle ki, bazı şeyleri değiştirme imkanın, bunu çevredeki titreşimlere ve hayat formlarına yayma imkanın bile var: otomatik olarak süpraakılsallaşmaya başlıyorlar. Tüm bunlar mümkün – ama birey ölçeğinde. Halbuki burada olanların örneğini ele alalım: tüm bu kaosun ortasında kalan insan – zorluk burada!... Acaba bu olgu yüzünden, bu, realizasyondaki bir tür mükemmelliğe ulaşma imkansızlığı değil mi? Ama diğer kişi için de, ormandaki yalnız kişi için de aynı: bu, geri kalanların da aynı yolu izleyebileceğini kesinlikle kanıtlamayan bir örnek. Halbuki burada meydana gelelerin, daha şimdiden çok daha yayılan bir etkisi var. Dönüşüm belli bir zamanda meydana gelmeli – meydana GELMELİ. Ama mesele aynen duruyor: grup dönüşümü aynı anda mı, yoksa diğer dönüşümden önce mi, tek süpraakılsallaşmış birey gerçekleşmeden önce mi olabilir?

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

(Sessizlik)

Topluluk ya da grup ortamındaki realizasyonun, tüm bireysel realizasyondan daha eksiksiz, daha entegral, daha tam ve muhtemelen daha mükemmel olduğu apaçık ortada, çünkü bireysel realizasyon dışsal açıdan, maddi açıdan her zaman ister istemez, MUTLAKA sınırlı: çünkü sadece bir oluş şekli, bir tezahür şekli, mikroskopik bir titreşim grubu etkileniyor.

Ama işin kolaylığı bakımından, sanırım mukayese bile edilemez!

(Sessizlik)

Ama tabii bir de şu mesele var. Buddha ve diğerleri gibi insanlar, ÖNCE realize etti sonra dünyayla temasa geçti. Bu yüzden olay çok basit. Ama benim tasarladıklarım için, realizasyonun tam olabilmesi için, dünyada kalmak, yani dünyadan el çekmemek vazgeçilmez bir şart mı acaba?...

(Anne uzun süre dalıyor)

Ha bire görüntüler görüyorum! Görüntü değil: canlı şeyler, sanki sorulara cevaplar. Harika bir tavus kuşu oluşuyordu; tavus kuşu burada zaferin sembolü, kuyruğu böyle açılıyordu, kuyruğunun üzerinde de bir konstrüksiyon ortaya çıkıyordu, sanki ideal yerin konstrüksiyonu... bu dünyanın fotoğrafını çekemeyişimiz çok yazık! Yeterince hassas filmler olsaydı – denendi ama... Çok enteresan olurdu, çünkü sinemada gibi hareket ediyor: resim değil, hareket ediyor. Pekala. Sormak istediğin neydi?

Sanırım cevap verdin!

Yoo... hatırlamıyorum, “gezmeye” gittim.

Şunu sormuştum... Senin Kuvvetin, ya da süpraakısal Kuvvet şu anda öncelikle ne iş yapıyor?

Ha evet!

Her şeyi yerli yerine mi koyuyor?

Bunu deneyimle biliyorum, öyle ki Kuvvet yoğunlaştıkça her şey tam olması ve gelmesi gerektiği zamanda oluyor ve geliyor: insanlar tam gelmeleri gerektiği zaman geliyor, ya da tam yapmaları gereken şeyi yapıyor; etrafımdaki nesnelere sanki... tamamen doğal olarak yerli yerine düzenleniyor; ve bu, en KÜÇÜK detaya kadar varıyor. Bu aynı zamanda bir ahenk duygusu, bir denge, bir neşe de getiriyor – organizasyonda çok gülümseyen bir neşe getiriyor, sanki her şey bu reorganizasyona severek katılıyor. Mesela birine bir şey söylemek istiyorsun: o kişi geliyor; bir iş için bir başka birine ihtiyacın var: geliyor; bir şey organize etmek istiyordun: organizasyon için gerekli unsurların hepsi hazır bulunuyor. Bütün bunlar hiçbir mucizevi yönü olmayan bir tür mucizevi ahenkle oluyor! Hakikaten, özünde, bu, sadece minimum engelle karşılaşan iç kuvvet; böylece olaylar iç kuvvetin etkisine göre şekilleniyor. Bu bana ÇOK sık oluyor, çok; ve bazen saatlerce sürüyor.

Ama oldukça nazik, aynen çok nazik bir çark gibi, aynen bir makina gibi: en küçük şey her şeyi bozuyor. Mesela birisinde kötü bir reaksiyon ya da düşünce, veya bir huzursuzluk titreşimi, ya da anksiyete, herhangi bir şey oldu mu, bütün ahenk yok oluyor. Bu, benim için vücudumda hemen bir rahatsızlığa dönüşüyor, çok özel türde bir rahatsızlık; işte o zaman tam bir karmaşa oluyor: sıradan duruma geri dönüyorsun. O zaman da deyim yerindeyse Efendi'nin Mevcudiyetini tekrar toplayıp her yere yaymam gerekiyor – bu bazen çabuk oluyor, bazen uzun sürüyor. Biraz daha radikal bir dezorganizasyon olduğunda biraz daha uzun sürüyor.

Mesela gözümdeki bu kanama, böyle bir düzensizliğin, birinin girmesine izin verdiği çok karanlık bir kuvvetin sonucu, isteyerek ya da bilerek değil: zayıflığı, cahilliği yüzünden; tabii zayıflığa ve cahilliğe arzu, ego gibi bu tür şeyler hep karışıyor; arzu ve ego olmasaydı bu şeyler giremezdi, ama arzuya ego çok yaygın. Neden apaçık belliydi, hemen hissettim. Bazen düzensizlik gelip böyle yapıyor (*Anne eliyle boynunu sıkıyor*) insanı boğan kara bir gölge gibi. Ama iç dünyamda hiçbir şey etkilenmiyor! Öyle ki, tamamen dışsal reaksiyona dikkat etmesem bir şey olduğunun farkına bile varmam, ama haricen belirti anında ortaya çıktı: yarım saat sonra gözümde bu hemoraji vardı. Nedeninin bu olduğunu biliyordum: kesinlikle istenmeyen bir zorla girişe karşı mücadele ediyordum. Ve dış açıdan sebep... tamamen önemsiz bir sebepti. En kötü etkileri olan olaylar her zaman en vahim ya da en önemli sayılan olaylar değil – tam aksine;

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

bu bazen TAMAMEN ÖNEMSİZ bir yalan tecavüzünden dolayı, tamamen önemsiz bir nedenden dolayı oluyor: bir aptallık yüzünden. Bu, karşıt güçler en küçük açıktan içeri atılmak için fırsat kolluyor olmalarından kaynaklanıyor.

Bir kuşku yüzünden (her zaman egoist bir hareketten kaynaklanan bir kuşku yüzünden) anlamamak, bu çok tehlikeli bir şey. Çok. Ve psikişik bilinçte olmak bile gerekmiyor: insan sadece aydınlanmış bir nefsi bilinçte olsa bile bunun hiçbir etkisi yok – tehlike burada, kaynayan bu maddi ortamda.

Ama tüm bu çalışmanın ormanın ya da Himalayalar'ın yalnızlığında yapılabileceğine inanmıyorum; her şeyin nispeten kolay olduğu şu oldukça kişiliksiz evrensel bilince geçme tehlikesi çok yüksek – oysa maddi sonuçlar aşağıda öylesine uzak ki! Bunun pek bir önemi yok. Sadece olayın İÇİNDE olduğun zaman doğrudan etkili olabiliyorsun.

Her halükarda, bana şimdilik seçme hakkı Verilmiyor – zaten ben de seçmeye çalışmıyorum: durum bu, aynen olduğu gibi; ve durum bu olduğu için de işi yapmak lazım. Ve işi yapma şekli her şeyin durumuna bağlı.

Ama bu Ahenk gelince çok hoş oluyor. Biliyor musun, takılıyorsun, ufak tefek işler yapıyorsun, kağıtları falan düzeltiyorsun, bir kutunun içindekileri toparlıyorsun, her şey sanki şarkı söylüyor, çok güzel, çok neşeli, ışık dolu, öylesine... hoş ki! Ve her şey böyle, her şey. Farkına varıyorum: böyle olunca her şey, bütün maddi şeyler, bütün faaliyetler, yemek yemek, banyo, her şey hoş, her şey hoş ve... kendiliğinden ayarlanıyor. Öylesine ahenkli ki! Hiç sürtüşme yok. Kendini her şeyde, ama HER ŞEYDE gösteren neşeli, ışıldayan bir Lütuf görüyorsun, önemsiz diye düşünmeye alışık olduğumuz şeylerde bile. Ama Ahenk çekilirse, her şey, kesinlikle AYNI şartlar, AYNI şeyler, AYNI durumlar zor, sıkıcı, uzun, meşakkatli oluyor... Böyle ve böyle (*Anne elini levye gibi, bir yandan diğer yana oynatıyor, sanki ince bir sınır varmış gibi*). Böyle ve böyle.

Sana olayların önemli olmadığını iyice hissettiren de bu zaten. Olaylar önemli değil, kesinlikle önemli değil: önemli olan, bilincinin olaylarla olan ilişkisi. Ve bunun korkunç bir gücü var, çünkü bir durumda bir şeye dokunuyorsun, düşürüyorsun, ya da en azından iyi olmuyor, diğer durumdaysa öylesine hoş ki! Her şey ayarlanıyor, düzeliyor, halloluyor. En zor hareketler bile kolaylıkla yapılıyor. Akıl almaz bir güç! Ve görkemli etkileri olmadığı için önemsemiyoruz – görkemli etkileri yok. Elbette, büyük bir zorlukla karşı karşıya kaldığında böyle lütuf halleri var: birden karşı koyacak bütün gerekli

gücün oluyor – amenna, böyle lütuf halleri var; kastettiğim bu değil: her zamanki normal sıradan hayatı kastediyorum.

Geçen gün bunun örneğini yaşadım: biri çok kötü durumdayken bir mektup yazmış; imkanı yok cevap yazamadım, ne söyleyeceğimi bilemedim. Sadece Kuvveti koyup öylece kaldım (*Anne meseleyi Işığa sunma hareketi yapıyor*). İçimden “Bakarız” dedim. Birkaç saat sonra bu kişiyle görüşeceğimi biliyordum, mektubu okuyup okumadığımı söyleyip söylemeyeceğimi bile bilmiyordum, ya da daha doğrusu, söyleyeceklerim mektubu okumuş olmanın sonucu olup olmayacağını bile bilmiyordum. O noktadaydım. Hiçbir şey bilmiyordum. Kişiyle görüşüyorum: aynı sabah küçük bir olay oldu... ve her şeyi değiştirdi! İşte o zaman anında ne söylemem, ne yapmam gerektiğini gördüm ve her şey yoluna girdi.

Öyle. Bu BİR örnek. Önceki gündü, bu yüzden bahsediyorum ama hep oluyor. Artık alıştım: hep böyle yapıyorum (*Olayı Işığa sunma hareketi*).

Bir problemle karşılaşınca böyle yapıyorum, problemi Efendi'ye sunuyorum ve bırakıyorum. Çözüm gelmesi gerektiği zaman geliyor: olay olarak, davranış olarak, hareket olarak geliyor.

Yalnız bu hal sürekli ve tam olsaydı, yani her durumda ve her an, gece gündüz sürekli ve tam olsaydı memnun olurdu, daha doğrusu memnun olmaya başladım; ama acaba insan hiç memnun olabilir mi? Bu hal sürekli ve tam olabilir mi acaba?... Çünkü dışarıdan üzerine bir sürü şey YAĞIYOR!⁴⁶ Sürekli. Bu sabah yürürken, daha ziyade bir... nasıl desem, bir tanıktım – amma çok şey geldi üstüme! Öylece, dışarıdan geliyordu, bir şey, bir diğeri, bir diğeri. Tam bir karışım! Her yönden geliyordu, bütün insanlardan, her yerden. Ve sadece buradan değil: çok uzaktan, dünyanın öbür ucundan, bazen de zamanda uzaktan, geçmişin derinliğinden: geçmişten şeyler yerleştirilmek için yeni Işığa geliyordu, yerli yerine konulmak için. Ve bu hep böyle: her şey yerli yerine koyulmak istiyor. Bu yüzden bu sürekli bir çalışma... bu hep sanki yeni bir hastalığa yakalandın ve hastalığı iyileştirmen gerek, hep.

⁴⁶ Anne özellikle yakın çevresinden, Ashram'ın öğretililerinden gelen negatif düşünceleri ve titreşimleri (“Anne çok yaşlandı”, “Anne bunadı, bir ayağı çukurda”, “Anne çok hasta”, “Anne kafayı yedi”, “Anne başaramayacak”, “Anne gidici” gibi bilinçli, bilinçsiz, bilinçaltısal düşünceleri, titreşimleri), kötü niyeti, inançsızlığı, anlayışsızlığı, dünyanın genel cehaletini, bilinçsizliğini, kötü niyetini kastediyor.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Ha bire yeni bir düzensizliği düzeltmek gerekiyor.

Aslında insan çok tembel.

Ha... Okuyunca biraz teselli buldum, Sri Aurobindo çok tembel olduğunu yazmış! İnsan çok tembel, (*Anne gülüyor*) yaptığı eforların tadını büyük bir haz içinde çıkarmak istiyor.

Öyle.

Vakit geldi evlat...

18 Temmuz 1961

67 – İnsanda günah yok ama, pek çok hastalık, cahillik ve imkanlarının yanlış kullanımı var.

68 – İnsanın kendi kusurlarından bıkalabilmesi için günah duygusu gerekliydi. Bu, egoizme karşı Tanrı'nın düzelticisiydi. Ama insanın egoizmi kendi günahlarıyla pek az, başkalarının günahlarıyla büyük bir hevesle ilgilenerek Tanrı'nın oyununu başarısız kılıyor.

📖 İnsan gelişmesinin hangi safhasında egoizmden kurtulabilecek?

“Egoizm, insanı bilinçli bir bireysellik yapmak için artık gerekli olmayacağı zaman.”

21 Temmuz 1961

*(Sekiz yıl sonra bu özlüsöz tekrar gündeme geldiğinde
Anne şu yorumda bulundu)*

...Mükemmelliği başkasında bulmayı beklemektense mükemmelleşmeye çalışmak insana doğal geldiği zaman, büyük bir adım atılmış olacak... Her gerçek gelişme bilinçteki bu “altüst oluş” temeline dayanıyor. İnsan içgüdüsel olarak: “Suç şartlarda, suç insanlarda, suç şunda... O kişi öyle, şu şöyle, falan böyle...” diyor. Ve bu sonsuza kadar sürüyor. ÖNCE, İLK ÖNCE: “Olmam gerektiği gibi olsaydım, ya da bu vücut olması gerektiği gibi olsaydı onun için her şey gayet iyi giderdi” demek lazım. İnsan gelişme göstermek için başkalarının gelişme göstermesini beklerse ebediyen bekler.

Her tarafa yaymak gereken ilk şey bu. Suçu asla başkalarının üzerine atmamak lazım, asla şartları suçlamamak lazım, çünkü şartlar ne olursa olsun, görünüşte en kötü şartlarda bile doğru tavrı takınırsan, doğru bilinçte olursan, şartların kendi iç gelişmen için hiçbir önemi kalmaz, hiç – şunu da söyleyeyim: ölümün bile hiç önemi kalmaz.

Bu, gerçekten öğrenilmesi gereken ilk ders gibi geliyor.

(Sessizlik)

Gelişmeyi kolaylaştırmak için günah kavramı getirildi, *(Gülerek)* anında insan bütün herkesin günahını gördü, ama kendi günahını hiç görmedi! ... Sri Aurobindo'nun cümlesi harika...

10 Aralık 1969

69 – Günah ve erdem, Tanrı bizi mükemmelliğe doğru Çekmeye Çabalarken Onunla oynadığımız bir dayanıklılık oyunudur. Erdem duygusu günahlarımızı gizlice aziz tutmaya yarar.

Ee?

Herhangi bir yorumun olacak mı?

Yo, benim için, üzerinde özel olarak düşünmem gereken de bu zaten: erdem duygusu...

...günahlarımızı gizlice aziz tutmaya yarar.

Bu, normal insansal düşünce için kolay anlaşılır bir şey değil.

... Günahlarımızı gizlice aziz tutmaya yarar...

Peki sen bir soru buldun mu?

Sorum doğrudan ilgili değil. Eğer söyleyecek bir şeyin varsa...

Hep aynı şeyin etrafında dönüyor, ama burada çok sübtıl, çok ince bir şekilde sunulmuş.

Günahlarını gizlice aziz tutmak... Hayır, bu yaşadığım bir şey değil, şu anlamda ki öyle çok belirgin bir erdem sevdam olmadı.

Zaten, bir şey fark ettim, daha küçücükken, Sri Aurobindo'nun “tanrısalca yaşamak” dediği şeyin bilincindeydim: yani şu İyilik ve Kötülük duygusunun dışında yaşamak.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bu beni hiç terk etmeyen korkunç bir eleştiriciyle telafi edilmişti [Anne yaptığı, düşündüğü, hissettiği her şeyi eleştiren içindeki sesi, “eleştirici” varlığı kastediyor]. Ta ki Sri Aurobindo onu yolumdan çekene kadar. Ama ne günah anlayışım, ne İyilik, Kötülük anlayışım, ne de günah ve erdem anlayışım yoktu – Aman ha! Aman ha! Daha ziyade bilincim *right action and wrong action*’a [Doğru harekete, davranışa, eyleme ve yanlış harekete, davranışa, eyleme] odaklıydı, yani “bu yapılmamalıydı, bu yapılmalıydı”, İyilik ve Kötülük olmadan, çalışma, hareket açısından, eylemde; bilincim hep eyleme odaklıydı. Bu, izlenmesi gereken çizginin, ya da bütün çizgilerin mükemmelliğinin vizyonuydu, eylem gerçekleşsin diye. Ve bana ışıldayan çizgi, doğru çizgi (geometrik anlamda doğru değil: ışıldayan çizgi, tanrısal İradenin ifadesi olan çizgi) gibi görünen şeyin bir sapması olan bir olay olduğunda, bunun küçücük, küçücük bir sapması olduğunda... bana ıstırap veren bir tek buydu.

Ve ıstırap benden kaynaklanmıyordu, bilincime yapışan, beni sürekli kamçılaman, peşimi bırakmayan, beni hırpalayan bu zattan [eleştiriciden] kaynaklanıyordu: bu, insanların genelde “vicdan” dedikleri şey, ama bunun bilinçle hiçbir alakası yok! Bu karşıt bir varlık, yani kötü yönde değiştirebildiği her şeyi değiştiriyor. Tanrısal'a ters biçimde değiştirilmeye elverişli her şeyi değiştiriyor. Ve sürekli tekrarlıyor: “Bu ters, bu ters, bu ters...”

Tek şey buydu. Ama erdemli ya da günahkar olma düşüncesi hiçbir zaman aklımdan geçmedi, asla! Konu bu değil: mesele doğru şeyi yapmak ya da yapmamak. Hepsi bu. Yoksa erdemli olmak, günahkar olmak değil mesele, kesinlikle. Hiçbir zaman bu anlayışım olmadı, asla.

Bu yüzden, Sri Aurobindo'nun burada tarif ettiği “günahını gizlice aziz tutmak” duygusunu yakalamakta zorlanıyorum, içimde olan bir şeye tekabül etmiyor. Çok iyi anlıyorum! Ne demek istediğini çok iyi anlıyorum ama bu duyguyu yakalamaya gelince...

Peki sen ne demek istiyordun, onu söyle...

Bu son özlüsözlerde, Sri Aurobindo bize şunu göstermeye çalışıyor, günah ve erdem anlayışını aşmak lazım, bu apaçık ortada. Bu, yaşadığın deneyimlerinden birini hatırlattı bana, o zamanlar oldukça etkilenmiştim: hani şu süpraakılsal dünyaya gittiğin deneyim, süpraakılsal dünyanın kıyasına “gemi” yanaşıyordu, insanlar sınamalardan geçiriliyordu, bazıları kabul ediliyordu, bazıları da

kabul edilmiyordu. Yaşadığın bu deneyimi anlattın, bu özlüsözle ilgili çok etkilendiğim bir bölüm var... Söylediklerini okuyabilir miyim?

Oku, hatırlamıyorum.

“19 Şubat 1958, Çarşamba dersinin ekstresi.

Süpraakısal dünyanın varlıklarıyla insanlar arasındaki fark, aşağı yukarı insanlarla hayvanlar arasındaki fark kadar. Birkaç zaman önce, hayvansal hayatla özdeşleşme deneyimini yaşadım, şu bir gerçek: hayvanlar bizi anlamıyor; bilinçleri öyle yapılmış ki, bizleri kesinlikle anlamıyorlar. Halbuki evcil hayvanlar gördüm – kediler, köpekler gördüm, özellikle kediler – bize ulaşmak için neredeyse yogik eforlar harcıyorlardı. Ama hayvanlar genelde bizi yaşarken, hareket ederken izledikleri zaman bizi anlamıyorlar, bizi olduğumuz gibi GÖRMÜYÖRLER, ve acı çekiyorlar. Bizler onlar için hep bir muammayız. Bilinçlerinin sadece çok küçük bir kısmı bizimle bağlantıda. Aynı şey süpraakısal dünyaya bakmaya çalıştığımızda bizim için geçerli. Ancak bilinç bağlantısı, bilinç eklemi oluşturulacağı zaman süpraakısal dünyayı göreceğiz – hatta o kadar bile değil, sadece dönüşmeye uğrayan varlığımızın kısmı süpraakısal dünyayı olduğu gibi görebilecek – yoksa iki dünya, insansal dünyayla hayvansal dünya gibi ayrı kalır.

3 Şubatta yaşadığım deneyim bunun kanıtı. Daha önce, süpraakısal dünyayla bireysel, sübjektif bir temasım olmuştu, oysa 3 Şubatta, süpraakısal dünyada, bütün sübjektifliğin dışında KENDİLİĞİNDEN VAROLAN bir dünyada somut olarak, gerçekten dolaştım, aynen eskiden Paris’te somut olarak, gerçekten dolaştığım gibi.

Bu aynen iki dünya arasında atılmakta olan bir köprü gibi.

Yaşadığım deneyimi hemen şu şekilde dikte ettim:

(Sessizlik)

Süpraakısal dünya sürekli var ve ben süpraakısal dünyada süpraakısal bir vücut içinde sürekli varım. Daha bugün bunun kanıtına ulaştım, dünyasal bilincim süpraakısal dünyaya gittiğinde ve öğleden sonra ikiyle üç arasında orada bilinçli olarak kaldığında. İki dünyanın sürekli ve bilinçli bir ilişkide birleşmesi için neyin eksik olduğunu şimdi biliyorum: bu, şu anki haliyle fiziksel dünyayla, şu anki haliyle süpraakısal dünya arasındaki bir ara bölge. Bu bölgeyi hem bireysel bilinçte hem objektif dünyada inşa etmek kalıyor, ve şu

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

anda da inşa ediliyor. Eskiden, oluşmakta olan yeni dünyadan bahsettiğim zaman bu ara bölgeyi kastediyordum. Aynı şekilde, bu tarafta olduğumda, yani fiziksel bilinç alanında olduğumda ve süpraakılsal gücün, süpraakılsal ışığın, süpraakılsal özün, maddenin sürekli içine girdiğini, nüfuz ettiğini, sızdığını gördüğümde, bu bölgenin inşa edilmesini görüyorum, ve kendim bu inşaya katılıyorum.

Bu çalışmanın yapıldığı yerin sembolik bir imajı olan devasa bir gemideydim. Bir şehir kadar büyük bu gemi tamamen organize edilmiş, büyük ihtimalle de epeydir işliyordu çünkü organizasyonu tamdı. Süpraakılsal hayata mukadder kişiler burada eğitiliyor. Bu kişiler (ya da daha doğrusu varlıklarının bir kısmı) süpraakılsal bir dönüşüme uğramıştı, çünkü gemi de gemideki her şey de ne maddiydi, ne sübtül fiziksel, ne nefsiydi ne de akılsaldı: süpraakılsal bir özdü. Bu öz en maddi Süpraakıldan, ilk tezahür edecek olan ve fiziksel dünyaya en yakın olan süpraakılsal maddeden oluşuyordu. Işık, altın ve kırmızı karışımıydı, ışıldayan bir turuncu renkte homojen bir öz oluşturuyordu. Her şey öyleydi – ışık öyleydi, kişiler öyleydi – her şey bu renkтейdi ama çeşitli nüanslarla, öyle ki her şey birbirinden ayırt edilebiliyordu. Genel izlenim gölgesiz bir dünyaydı: nüanslar vardı ama gölge yoktu. Atmosfer neşeli, sakin, düzenliydi: her şey düzenli bir şekilde ve sessizce işliyordu. Aynı zamanda da, gemideki bütün kişilerin hazırlandığı, tüm alanları kapsayan bir eğitimin, bir antrenmanın detayları görülebiliyordu.

Bu devasa gemi süpraakılsal dünyanın kıyasına daha yeni yanaşmıştı, ve bu süpraakılsal dünyanın gelecek sakinleri olmaya mukadder ilk “aday” grubunun inmesi gerekiyordu. Her şey bu ilk indirme için hazırlanmıştı. Rıhtımda belli sayıda çok uzun boylu bazı varlıklar dikilmişti. İnsan değillerdi, daha önce hiç insan olmamışlardı; süpraakılsal dünyanın sürekli sakinleri de değiller. Onları “Yukarısı” görevlendirmişti: indirmeyi kontrol edip gözetlesinler diye buraya dikilmişlerdi. Baştan beri bütün yönetim hep bendeydi. Bütün grupları kendim hazırlamıştım. Gemide, köprüünün üst kısmında durup grupları teker teker çağırarak kıyıya indiriyordum. Orada dikilen uzun boylu varlıklar gemiden inenleri deyim yerindeyse teftiş ediyordu: hazır olanların inmelerine izin veriyorlardı; hazır olmayanları antrenmanlarını gemide devam etmeleri için geri gönderiyorlardı. Orada bulunduğum için ve herkese baktığım için, buradan gelen bilincimin o kısmı son derece ilgilenir oldu: herkesi görmek, tanımak, nasıl değiştiklerini görmek istiyordu, hemen alınanları ve antrenmanlarını sürdürmek için kalması gerekenleri

kontrol etmek istiyordu. Belli bir süre sonra, etraftı gözlemlerken, geriye çekildiğimi hissetmeye başladım, vücudum uyanсын diye – bu, buradaki bir bilinç ya da bir kişiydi [Anne'nin yardımcılarından biri] – bilincimde: “Yo, yo, daha değil! Henüz değil, insanları görmek istiyorum!” diye itiraz ediyordum. Gördüklerimi büyük ilgiyle kaydediyordum... olaylar buradaki duvar saati birden üçü çalıncaya kadar devam etti, bu beni sert bir şekilde geri çağırdı. Aniden vücudumun içine düştüğümü hissettim. Bir şokla geri döndüm, ama tüm hafızamla birlikte, çünkü çok ani bir şekilde geri çağırılmışım. Rahatça, kımıldamadan durdum, ta ki bütün deneyimi geri getirip tutabilene kadar.

Bu gemide, nesnelere niteliği dünyada bildiğimiz cinsten değildi; mesela giysiler kumaştan değildi, kumaşa benzeyen bu şey imal edilmemişti: insanların vücutlarının bir parçasıydı, çeşitli şekiller alan aynı özden oluşuyordu, ve bir tür plastikliğe sahipti. Bir değişiklik yapılması gerektiğinde bu, yapay, dış bir yolla değil, bir iç işleme, öze bir şekil ya da bir görünüm veren bilincin bir işlemiyle yapıyordu. Hayat kendi formlarını yaratıyordu. Her şeyde TEK öz vardı: bu öz, titreşimlerinin niteliğini ihtiyaca ya da kullanıma göre değiştiriyordu.

Yeni bir antrenman için geri gönderilenlerin rengi homojen değildi: sanki vücutlarında, dünyasal öze benzeyen bir özde şeffaf olmayan gri lekeler vardı; renkleri donuktu, sanki ışık içlerine tamamen işlememişti, sanki tamamen dönüşmemişlerdi. Her tarafları öyle değildi, sadece bazı yerleri.

Kıyadaki uzun boylu varlıklar aynı renkte değildi, en azından bu turuncu renkte değillerdi, daha soluk, daha şeffaftılar. Vücutlarının bir kısmı hariç sadece dış hatları görülyordu. Çok uzun boyluydular, sanki iskeletleri yoktu ve ihtiyaçlarına göre şekil alabiliyorlardı. Sadece ayaklarından bellerine kadar daimi bir yoğunluk hissedilyordu, vücutlarının geri kalan kısmında sanki bir yoğunluk yoktu. Renkleri çok daha soluktu ve çok az kırmızı içeriyordu, daha çok altına, hatta beyaza kaçıyordu. Beyazımsı ışıklı kısımları yarı saydamdı: tam şeffaf değildi ama daha az yoğundu, turuncu özden daha sübtildi.

“Henüz değil” dediğimde ve geri çağırıldığımda kendimi gördüm, yani süpraakısal dünyadaki vücudumu gördüm: uzun boylu varlıklarla gemideki varlıkların bir tür karışımıydım. Üst kısmım, özellikle de baş kısmım içi beyaz, kenarı turuncu bir silüetti. Ayaklarıma doğru indikçe rengim gemideki insanların rengine

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

benziyordu, yani turunculaşıyordu; yukarı doğru çıktıkça şeffaflaşarak beyazlaşıyordu, kırmızısı azalıyordu. Başım sadece bir silüetti, içinde bir güneş parlıyordu, iradenin sonucu olan ışınlar yayıyordu.

Gemide gördüğüm 'insanlara' gelince, hepsini tanıyordum. Bazıları buradan, Ashram'dandı, bazıları başka yerlerden gelenlerdi, ama onları da tanıyordum. Herkesi gördüm, ama geri döndüğümde herkesi hatırlayamayacağımı bildiğim için isim vermemeye karar verdim. Zaten isim vermeye de gerek yok. Üç dört sima çok açıkça görünüyordu, onları gördüğümde, gözlerinin içine bakınca burada, yeryüzünde hissettiğim duyguyu anladım: gözlerinin içi gülüyordu... İnsanlar genelde gençti; çok az çocuk vardı ve yaşları yaklaşık on dörtle on beş arasında değişiyordu, kesinlikle on, on iki yaşın altında değildi (bütün detayları görmek için yeterince uzun süre kalmadım). Birkaç istisna hariç çok yaşlı insan da yoktu. Kıyıya inenlerin büyük çoğunluğu, birkaç kişi hariç orta yaşlıydı. Zaten, bu deneyimden önce, bazı bireysel vakalar, süpraakılsallaştırılabilir kişilerin incelendiği yerde birkaç kez incelenmişti; birkaç kez benim için sürpriz oldu, onları da kaydettim, bazılarına da söyledim. Ama bugün indirdiklerimi çok net gördüm: orta yaşlıydılar, çok nadir istisnalar hariç ne çocuktular ne de ihtiyardılar, bu da beklentime tekabül ediyordu. Hiçbir şey söylememeye, isim vermemeye karar verdim. Sonuna kadar kalmadığım için net bir tablo çizmem mümkün değildi, çünkü tablo iyice net ve tam değildi. Olayları bazılarına anlatıp bazılarına anlatmama durumuna düşmek istemiyorum.

Şunu söyleyebilirim, bakış açısı, yargı SADECE insanları oluşturan öze göreydi, yani tamamen süpraakılsal dünyadan olup olmadıklarına göreydi, öylesine özel bu özden oluşup oluşmadıklarına göreydi. Benimsenen bakış açısı ne ahlakıydı ne de psikolojikti. Muhtemelen, vücutlarını oluşturan öz, o zamanlar söz konusu olmayan bir iç kanunun ya da bir iç hareketin sonucuydu. En azından değerlerin farklı olduğu apaçık ortada.

Geri dönünce, yaşadığım deneyimi hatırladığım gibi, süpraakılsal dünyanın sürekli var olduğunu, orada sürekli var olduğumu, bilinçte ve özde birleşmeyi sağlamak için sadece eksik bir bağın gerekli olduğunu, bu bağın inşa edilmekte olduğunu da biliyordum. O zamanlar, epeyce uzun bir süre... neredeyse bütün bir gün kalan bir izlenim edinmiştim: aşırı bir görelilik izlenimi – yo, tam olarak görelilik değil: bu dünyayla öteki dünya arasındaki ilişki, her şeyin değerlendirilmesi ya da yargılanması gereken bakış açısını tamamen

değiştiriyordu – izlenim buydu. Bu bakış açısının hiçbir akılsal yönü yoktu, ve “iyi” veya “kötü” olarak gördüğümüz bir sürü şeyin aslında öyle olmadığını tuhaf şekilde hissettiriyordu. Şu çok açıktı: her şey, olayların süpraakılsal dünyayı ifade etme, yansıtma kapasitesine, ya da süpraakılsal dünyayla ilişkide olma kapasitesine bağlıydı. Her şey öylesine tamamen farklıydı ki, normal değerlendirmemize bazen öylesine tersti ki! Genelde kötü olarak gördüğümüz küçük bir şey hatırlıyorum, bu şeyin aslında harika bir şey olduğunu görmek ne komikti! Ve önemli olarak gördüğümüz başka şeylerin de aslında kesinlikle hiç önemi yok: o şeyler ister öyle olsun ister böyle, hiç önemli değil. Şu apaçık ortada, tanrısal olanla tanrısal olmayan şeyler konusundaki değerlendirmemiz doğru değil. Hatta bazı şeylere güldüm bile... Olayları antitanrısal olarak değerlendirmemize neden olan alışılmış duygumuz yapay görünüyor, doğru olmayan, yaşamayan bir şeye dayandırılıyor gibi görünüyor (zaten burada hayat diye adlandırdığımız şey, o dünyaya kıyasla bana canlı gibi gelmiyordu); her halükarda, olayların antitanrısal olduğu duygusu, iki dünya arasındaki ilişkimize ve “şeyler, olaylar bu ilişkiyi kolaylaştırıyor mu yoksa zorlaştırıyor mu” olgusuna dayandırılması gerekir. O zaman bu bizi Tanrısal'a yaklaştıran ya da Tanrısal'dan ayıran şeyleri değerlendirişimizi tamamen farklı kılar. İnsanlarda da bunu fark ettim, süpraakılsallaşmalarına yardım eden veya engel olan şey, her zamanki ahlaki kavramlarımızın hayal ettiğinden çok farklı. Ne kadar... komik olduğumuzu, saçmaladığımızı hissettim.

Bunun bir devamı var, 3 Şubat deneyiminin bilincimdeki sonucu gibi, ama bunu şimdi okumak için bence erken. Bu deneyimin devamı olarak Nisan Bülteninde yayınlanacak.

Bunu size söylemekte ısrar ediyorum, bir tek şey, dünyamızla süpraakılsal dünya arasında şimdilik en önemli fark gibi geldi bana (insan ancak bilinçli şekilde, genelde burada işleyen bilinçle oraya gitmiş olduktan sonra bu fark deyim yerindeyse tüm çıplaklığıyla göze çarpıyor): burada her şey, iç dünyanın çok derininde yaşadıklarım hariç, bana tamamen yapay gibi geldi. Normal fiziksel hayatın değerlerinin hiçbiri hakikate dayanmıyor. Nasıl ki giyinmek için kumaş tedarik edip kendimize giysi dikmek zorundaysak, giyinmek istediğimizde üstümüze bir şey giymek zorundaysak, beslenmek için de, dış şeyleri alıp vücudumuzun içine sokmak zorundayız. Hayatımız her konuda yapay.

Süpraakılda olduğu gibi gerçek, içten, spontane bir hayat, bilinçli iradenin olgusuyla şeylerin bir fişkırmasıdır, öz üzerinde bir güçtür,

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

öyle bir güç ki, o öz, olmasını kararlaştırdığımız şeye uyar. Ve gücü ve bilgisi olan kişi istediğini elde edebilir, halbuki gücü ve bilgisi olmayan kişinin, istediğini elde etmek için hiçbir yapay yöntemi yoktur. Normal hayatta HER ŞEY yapay. Doğumun, durumun tesadüfüne göre, az çok yüksek bir mevkiiniz, az çok rahat bir hayatınız olur, bunlar oluş şeklinizin ve iç ihtiyacınızın spontane, doğal ve içten ifadesi olduğu için değil, çünkü hayat şartlarının tesadüfü sizi bu şeylerle temasa geçirdi. Değersiz bir insan çok yüksek bir mevkide olabilir, harika yaratıcılık ve organizasyon kapasitesi olan biri de tamamen sınırlı, tamamen alt bir durumda sıkıntı çekebilir, halbuki dünya içten olsaydı çok faydalı biri olurdu.

Bu yapaylık, bu içtensizlik, bu tam hakikat yokluğu bana öyle şok edici geldi ki... insan merak ediyor böyle sahte, böyle yalan bir dünyada nasıl doğru yargılarda bulunabiliyoruz?

Ama üzüleceğinize, isyan edeceğinize, suratınızı tatmin olmamış bir ifadeyle asacağınıza, hissettiklerimi hissetmeye çalışın: öylesine komik, öylesine saçma geldi ki, birkaç gün boyunca, insanları ve bazı şeyleri görünce kıkır kıkır güliüyordum!

Durumların saçmalığına, komikliğine kıkır kıkır güliüyordum, kimse neden güldüğümü anlayamıyordu, ama ben neden güldüğümü çok iyi biliyordum.

Sizi bilinmeyene yolculuğa, maceraya davet ettiğimde, o derece doğru söylediğimi bilmiyordum; ve maceraya atılmaya hazır olanlara da çok enteresan keşifler yapacaklarına söz veriyorum.”

Evet, doğru.

Şunu soracağım: eğer ahlaki kavramlar değilse, Süpraakla doğru yürümemize yardım eden KAPASİTE ya da nitelik ne? Şu tamamen farklı olan bakış açısı hangisi?

Bunlar tam da bu günlerde bakıp incelediğim şeyler. Bunu sana bir dahaki görüşmemizde açıklarım.

O zamanlar çok etkilenmiştim.

Deneyim hala canlı. Görüşüm değişmedi. Yalnız, bunları anlaşılır kılmak için tercüme etmem lazım.

Aydın on ikisinde görüşüyoruz.

Ayın on ikisinde söylerim. Bakmam lazım bunu nasıl ifade edebilirim.

(*Gülerek*) Evlat, peynir vereyim mi?

Bir ihtiyacın var mı?

Sıhhatli olman lazım.

*

(Satprem'in süpraakısal dünyaya ulaşmak için gerekli kapasiteler konusunda 9 Ocak'ta sorduğu soruya cevaben Anne şu notu yazdı)

Maddi düzlem dahil bilincin bütün düzlemlerde sonsuzca genişleme kapasitesi.

Olacak'ın hareketini izleyebilmek için sınırsız plastiklik.

Egonun tüm tepki imkanını ortadan kaldıran tam bir “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil” tavrı⁴⁷.

Evlat, notumu aldın mı? Bundan bir yerlerde biraz bahsettim: hani şu Madras'ta [Chennai'da] oturan bey vardı ya, soru sormuştu, hatırladın mı? ... Orada bir işaret vardı.

⁴⁷ “**Fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil**” tavrı, sakın ve etkilenmemiş bir akıl ve bir nefis demek, size olan veya size yapılan ya da size söylenen şeylerin size dokunmaması, sizi etkilememesi, sizi rahatsız etmemesi demek, aksine bu şeylere kişisel duyguların yarattığı distorsyonlardan kurtulmuş bir şekilde içtenlikle bakmak, ve arkalarında ne olduğunu, niçin meydana geldiklerini, onlardan ne öğrenilmesi gerektiğini, insanın içinde olan o üzerine atıldıkları şeyin ne olduğunu ve onlardan hangi iç kazancı sağlayabileceğini anlamaya çalışmak demek; “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil” tavrı kızgınlık, duyarlılık, gurur, arzu ve diğer nefsi hareketler üzerinde bir özhakimiyet demek, heyecansal varlığı ele geçirmelerine ve iç huzuru bozmalarına izin vermemek, bu şeylerin telaşıyla, dürtüsüyle konuşmamak, hareket etmemek, daima ruhun sakın iç dengesiyle konuşmak ve hareket etmek demektir (Fr: égalité d'âme; En: equality of soul; Skr: samata).

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Çünkü işin ucunu takip ettim, yaşadığım deneyimle – süpraakısal gemi deneyimiyle – tekrar temasa geçtim ve bunun pozisyon konusunda KESİN SONUCA GÖTÜREN bir etkisi olduğunun farkına vardım; bu deneyim gerekli şartları tamamen açık, kesin ve net bir şekilde tespit etmişti. Bu bakımdan enteresandı.

Sadece sıradan ahlak kavramlarını değil, burada, Hindistan’da manevi hayat için gerekli gözüyle bakılan her şeyi nihai bir şekilde silip süpürdü. Bu bakımdan oldukça eğiticiydi. En başta da bu sözde riyazetsel saflığı. Riyazetsel saflık basitçe nefsin bütün hareketlerini defetmek, dışlamak, es geçmek demek, bu hareketleri alıp Tanrısal’a doğru çevireceğine, yani bu hareketlerde yüce Mevcudiyeti göreceğine ve Yüce’nin nefse özgürce Etki Etmesine izin vereceğine, Tanrısal’a: *(Gülerek)* “Yo, bu Seni ilgilendirmez! Nefsin içine Girmeye Hakkın yok” demek.

Fiziğe gelince, bu bilinen eski bir hikaye – riyazetçiler eskiden beri fiziği hep dışladı, hep es geçti ama buna nefis de ekleniyordu. Burada herkes böyle... Sadece klasik olarak kutsal kabul edilen şeyler, ya da dini geleneklerin tanıdığı şeyler, mesela evliliğin kutsallığı ve bunun gibi şeyler kabul edilirdi, ama özgürce yaşamaya gelince, sakın ha! Bu hiçbir dini hayatla bağdaşmazdı.

Yani tüm bunlar nihai bir şekilde tamamen silinip süpürülmüş oldu.

Ama istenenler daha kolay demek istemiyorum! Muhtemelen çok daha zor.

Öncelikle, psikolojik açıdan, o beye⁴⁸ verdiğim cevapta sözünü ettiğim durum gerekli: “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz,

⁴⁸ Sri Aurobindo’nun tüm kitaplarını okumuş bir Amerikalı, Anne’ye Süpraakıl hakkında enteresan bir soru sormuştu:

Su içmeye giden bir geyik ormandan geçiyor, peki geçtiğini ne kanıtlar? İnsanların çoğu hiçbir belirti görmez; belki de geyiğin ne olduğunu bile bilmez; bilenler bile geyiğin oradan geçtiğini söyleyemez. Ama özel sürekle avı eğitimi görmüş kişi, bir av sürücüsü belirgin izler bulur ve hangi tür geyiğin geçtiğini söyleyebilmekle kalmaz, boyunu, yaşını, cinsiyetini v.s. de söyleyebilir. Aynı şekilde, av sürücülerinin bilgisine benzer bir irfana sahip ve bir kişinin Süpraakıl’la ilişkide olduğunu keşfedebilecek, farkına varabilecek durumda olan manevi irfan sahibi kişiler vardır, halbuki akıllarını eğitmemiş sıradan insanlar bunun farkına varamaz. Süpraakıl yeryüzüne indi, tezahür etti deniyor. Bu konuyla ilgili olarak yazılan her şeyi okudum, ama ben hiçbir şey görmeyen, hiçbir şey hissetmeyen cahillerden biriyim. Algısını daha fazla eğitmiş bir kişi, birinin Süpraakıl’la ilişkide

umurumda değil” tavrı. Bu OLMAZSA OLMAZ bir şart. O günden beri, senelerce şunu gözlemladım, insan bu “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil” tavrını takınmazsa hiçbir süpraakısal titreşimi alamıyor, geçmiyor. Eğer en küçük şey bu “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil” tavrıyla çelişirse – aslında, en küçük ego hareketi, egonun en küçük tercih hareketi çelişirse – titreşim geçmiyor, alamıyorsun. Bu da zaten yeterince büyük bir zorluk.

Buna ilaveten, realizasyonun tam olması için iki de şart var ki, bunlar kolay şeyler değil. Çünkü entelektüel bakımdan çok zor değil (burada herhangi birinden söz etmiyorum, yoga yapmış, bir disiplin izlemiş insanlardan söz ediyorum), nispeten kolay; psikolojik açıdan da öyle, bu “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil” tavrı devreye girerse çok zor değil. Ama maddi düzleme, yani fiziksel düzleme, daha sonra da vücutsal düzleme gelince kolay değil. İki şart şunlar: ilk önce deyim yerindeyse sonsuz bir genişleme, bir genişleme gücü, öyle ki, insan, total olan süpraakısal bilincin boyutunda genişleyebilsin. Süpraakısal bilinç, Yüce'nin bütünlüğünün bilincidir – “bütünlüğü” ile, Yüce'nin Tezahür yönünü kastediyorum. Tabii ki, üst bakış açısından, özün bakış açısından, tezahürde Süpraakıl haline gelen şeyin özü bakımından Yüce'yle tam bir özdeşleşme yeteneği gerekli, sadece Tezahür yönüyle değil, Tezahür dışındaki statik ya da nirvanik yönüyle de, Olmayış'la da özdeşleşmek lazım. Buna ilaveten, Yüce'yle Olacak'ta özdeşleşebilmek lazım. Bu da iki şey demek: öncelikle sonsuz bir genişleme yeteneği, ve aynı zamanda da tam bir plastiklik, Yüce'yi Olacağında izleyebilmek için – sadece “belli bir zaman” değil,

olduğunu hangi işaretlere bakarak anlayabileceğimi acaba bana söyleyebilir mi?

Anne

Birinin Süpraakıl'la ilişkide olduğunu su götürmez iki gösterge kanıtlar:

1. Sürekli ve mükemmel bir iyi keyif; keyfin mükemmel olması için, ister maddi olsun ister psikolojik, karakteri ve verdiği şok ne olursa olsun her durum, her olay, her temas karşısında “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil” tavrı spontane, eforsuz olması lazım.
2. İnsanın bildiği şeylerden mutlak şekilde emin olması lazım, yani özdeşleşerek edinilen yanılmaz bilgi konusunda kesin olarak ve tartışılmaz şekilde emin olmak lazım.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Olacak'ta sonsuz bir şekilde evren kadar engin olmak lazım. Bunlar iki şart. Potansiyel olarak var olmalılar.

Nefse kadar, tüm bunlar hala yapılabilir şeyler – yapılmış şeyler. Ama maddi açıdan, bu doğruca geçen gün başıma gelen aksiliklere vardiıyor [Anne o gün bayıldı].

Tüm bu aksilikleri baştan kabullensen bile zor, çünkü çift bir hareket var: hücresel bir dönüşüm, ve aynı zaman çoğalmayı sürekli bir hücrelerarası reorganizasyonla veya yer değiştirmeyele değiştirebilecek “bir şey”in kapasitesi; izah ediyorum: görüyordum ki Yüce'yi Olacak'ta izlemek için çoğalabilmek gerekiyor, çünkü evren Olacak'ta genişliyor: genişlemeyi telafi eden eşit bir yok olma miktarı yok. Dolayısıyla, aynen bir çocuğun büyümesi gibi gerçekten büyüebilmek, çoğalabilmek gerekiyor; ama aynı zamanda, her şeyin gelişmesi için çoğalma, sürekli bir iç reorganizasyonu gerekli kılıyor. Miktarı artırırken (tabii eğer buna miktar denebilirse), kaliteyi de hücrelerin birbirileriyle olan bütün ilişkilerinin bir iç reorganizasyonu sayesinde aynı seviyede tutmak gerekiyor. Tabii vücutlarımız şu anki halleriyle esnemez, ağır şeyler – yani, şu anki halleriyle adi şeyler, yoksa yaşlanmazdık. Nefsi varlığım yirmi yaşındaykenden daha çok enerjiyle dolu, dolayısıyla da gençlikle, büyüme gücüyle dolu. Mukayese mümkün değil. Gücüm SONSUZCA daha fazla – halbuki vücudum dökülüyor, iğrenç bir şey. Dolayısıyla nefsi varlıkla maddi varlık arasındaki bu ayarı bulmak gerekiyor.

Problem kısmen çözülmedi değil, çünkü hathayogiler sorunu çözdü... kısmen – tabii sırf vücutla ilgilenmek şartıyla (işin zorluğu bu). Ama insan mademki bilgiye sahip, bunun eksklüzif, münhasır bir meşgale olmadan gerekeni yapma gücüne sahip olması gerekir. Tabii bu hiç bilinmeyen bir alan değil, çünkü odama inzivaya çekildiğimde, dışarıyla tüm ilişkileri kestiğim ilk aylarda çok iyi gidiyordu – muhteşemdi. Vücudumda bir sürü rahatsızlık vardı, hepsinin üstesinden geldim; bir de eğer yeterince devam edersem, kaybedilen her şeyi tekrar yakalayabilirim, dengem de düzelir şeklinde oldukça net pek çok belirti vardı. Yani işleyişin dengesi çok daha üstündü. Ama dünyayla temasa geçince durdu ve bozuldu; üstelik, uyguladığım genişleme disipliniyle SÜREKLİ yuttuğum, sürekli absorbe ettiğim çözülmesi gereken dağlar kadar sorun yüzünden durum kötüleşiyordu. Ama...

Akılsal açıdan, oldukça kolay – beş dakikada her şeyi yoluna koyabilirsin, zor değil. Nefsi açıdan olay birazcık daha fazla sıkıntı veriyor, biraz daha fazla zaman alıyor. Ama maddi açıdan... mesele,

kötü hücresele işleyişin BULAŞMASI, ve kalması gerektiği yerde kalmayan şeylerin iç dezorganizasyonu: dışarının her absorpsyonu anında bir düzensizlik yaratıyor, her şeyi yerinden oynatıyor, sahte ilişkiler kuruyor, organizasyonu dağıtıyor, öyle ki bazen her şeyi yeniden düzene koymak SAATLER alıyor. Bu yüzden, vücudum takip edemiyor diye vücut değiştirme gereğiyle karşı karşıya kalmadan vücudumun imkanlarını gerçekten kullanmak isteseydim, beni senelerce geriletken her türlü şeyi mümkün olduğu ölçüde maddi olarak artık yutmamam gerekirdi.

Zor, çok zor.

Fiziksel dönüşme söz konusu olmadığı sürece, psikolojik bakış açısı, büyük ölçüde de sübjektif bakış açısı yeterli. Bu nispeten kolay. Ama bu dünyadaki haliyle maddeyi işe dahil etmek söz konusu olunca, ki üstelik başlangıç noktası yanlış: işe bilinçsizlikten ve cahillikten başlıyoruz, o zaman çok zor. Çünkü zaten, kaybedilen Bilince yeniden kavuşmak için gerekli olan bireyselleşmeye ulaşabilsin diye bu madde, vazgeçilmez olan belli bir sabitlikte yapıldı, formun sürmesini sağlamak ve özellikle de bu bireysellik imkanını muhafaza etmek için. Süpraaklı alabilmek için gerekli olan bu genişlemenin, bu plastikliğin, bu esnekliğin önündeki başlıca engel de bu sabitlik. Hep bu probleme karşılaşıyorum, insanın bu hücrelerle işi olunca ve hücre olarak kalmaları, artık fiziksel olmayan bir realitede buharlaşmamaları gerekince, ve aynı zamanda da sonsuzca genişlemelerini mümkün kılan bu esnekliğe, bu sabitlik eksikliğine sahip olmaları gerekince, bu, tamamen somut, tamamen maddi bir problem.

En maddi aklın, öze dahil edilmiş aklın içinde çalışırken sanki beynimin böyle şiştiğini, ha bire şiştiğini hissettiğim oldu, sanki başım o kadar büyüktü ki patlayacaktı! İki kez ara vermek zorunda kaldım; acaba bu sadece bir izlenim miydi, yoksa gerçekten öyle miydi? Çünkü bana tehlikeli gibi geldi, başım sanki patlayacaktı, çünkü başımın içi çok muazzam oluyordu (bu, maddenin içindeki şu gücü, şu öylesine güçlü koyu mavi ışık, öylesine güçlü titreşimleri var ki iyileştirebilir, mesela organların işleyişini değiştirebilir) – bu maddi olarak gerçekten çok güçlü bir şey. Kafamın içini gittikçe daha fazla dolduran buydu, ve bana öyle geliyordu ki kafatasım – kafatasım çok ağrıyordu – kafatasım sanki içten dışa doğru her şeyi sürekli iten bir basınca maruzdu... neler olacak diye merak ediyordum. Hareketi takip edeceğime, harekete yardım edip eşlik edeceğime hareketsiz, pasif kalıyordum, neler olacak diye görmek için, ve her iki durumda da

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

durdu; artık harekete yardım etmiyordum, sadece pasif kalıyordum... durdu, bir tür stabilizasyon oldu.

(*Sessizlik*)

Sri Aurobindo bu hücresele genişlemeyi yaşamış olmalı, “bundan kesinlikle eminim, YAPILABİLİR” demişti.

Tabii, söz konusu olan MADDENİN süpraakılsallaşması – bilincin süpraakılsallaşması zor değil. Bunu deneyimleyen insanların çoğu bunu akıllarında yaşadı – bu nispeten kolay. Nispeten kolay: egonun sınırlarını ortadan kaldırmak, sonsuzca genişlemek ve Olacak’ın ritmini izleyen hareket. Tüm bunlar, aklen çok kolay. Nefsi olarak... inzivaya çekildiğimde, birkaç ay sonra deneyimi nefsi olarak yaşadım – harikaydı, müthişti! Tabii, deneyimi yaşayabilmek için aklın değişmiş olması lazım, Tanrısal’la tam birleşmiş olmak lazım, yoksa yeterli bir akılsal baz diye adlandırılabilir bir şeyle hazırlanmamış tüm bireysel nefsi paniğe kapılır – herhangi bir küçük deneyimin korkuttuğu şu zavallı insanlar bundan kesinlikle uzak dursun, bu onların aklını başından alır. Ama deyim yerindeyse Tanrısal Lütuf sayesinde, bu enkarnasyonun [Anne kendini kastediyor] şu anki nefsi özgür ve muzaffer doğmuş. Nefsim nefsi alemde hiçbir zaman hiçbir şeyden korkmadı: en fantastik deneyimler neredeyse çocuk oyuncağı gibiydi. Ama o zaman, deneyimi yaşadığımda, hakikaten enteresandı, o derece ki, birkaç hafta boyunca az kalsın orada kalma ayartmasına uyuyordum... Sana bir defasında bir deneyimin küçük bir kısmını anlatmıştım (uzun zaman önceydi, en az iki sene önceydi), sana demiştim ki gündüz bile sanki Dünya’nın üzerinde otuyordum – nefsi alemdeki şu realizasyondur. Akıl almaz geceler yaşıyordum! Kimseye asla anlatamadığım gecelerdi, asla bahsetmedim; ama geceyi harika bir şeyi bekler gibi bekliyordum.

İsteyerek vazgeçtim, daha ileri gitmek için. Bunu yaptığım zaman, burada *he surrendered his experience [deneyimini feda etti]* dediklerinde ne demek istediklerini anladım. Bunun tam olarak ne demek olduğunu hiçbir zaman anlayamamıştım. Yapınca anladım. “Hayır, burada durmak istemiyorum; sonuna kadar gitmek için Sana her şeyi sunuyorum” dedim. O zaman, bunun ne anlama geldiğini anladım.

Bu realizasyonu tutsaydım, üf! dünya tarihini altüst eden dünyanın fenomenlerinden biri olurdu. Bu, muazzam, akıl almaz bir güç.

Yalnız bu orada durmaktı. Bunun nihai nokta olduğunu kabul etmekte. Devam ettim.

İşte böyle. Söyle bakalım, sana enteresan ne anlatabilirim, çünkü sana şimdi söylediklerim tam bir karışım, dörtte üçü kullanılamaz.

Ama tatlı Annem...

Bunları bir makale yazmak fikriyle söylemedim!

Bana gönderdiğin o notu okuyunca, deneyime “asıldım” ve olay anında açıklığa kavuştu. Sana durumu aynen aktardım...

(Sessizlik)

O gemideki “insanlarda” bu iki kapasite vardı:

1. Maddi düzlem dahil bütün düzlemlerde bilincini sonsuzca genişletme kapasitesi.
2. Olacak’ın hareketini izleyebilmek için sınırsız plastiklik.

Olay sübtıl fizikte geçiyordu. Ve lekese olan ve geri alınmak zorunda olan kişiler hep iki hareket için gerekli olan esneklikten yoksun kişilerdi. Ama, söz konusu olan, Olacak’ı izlemek için gelişme hareketinden ziyade özellikle genişleme hareketiydi – bu, indirilenler için, gemiden indikten sonraki, karaya ayak bastıktan sonraki tasaymış gibi görünüyordu. Ama gemideki hazırlık bu genişleme yeteneğine yönelikti.

Bir de, sana deneyimi anlattığımda bahsetmediğim bir şey vardı: geminin makinası yoktu. Her şey, her şey, insanlar, bütün her şey iradeyle hareket ettiriliyordu – insanların giysisi bile iradelerinin bir sonucuydu. Ve bu, her şeye, bireylerin şekline büyük bir esneklik veriyordu; çünkü oradakiler bu iradenin bilincindeydi, yani akılsal olmayan bir irade, benliğin iradesi ya da manevi diyebileceğimiz bir irade, eğer ruh kelimesine bu anlamı verirsek ruhun iradesi. Bu deneyimi burada yaptım: insan tam bir spontanelikle hareket edince, yani eylem (mesela söz ya da hareket) akıl tarafından belirlenmeyince, düşünceyi, entelekti kastetmiyorum, hatta genelde bizi hareket ettiren aklı bile kastetmiyorum; genelde, bir şey yapınca, o şeyi yapma iradesini içimizde algılarız (bilinçli olduğumuzda ve bir şey yaparken kendimize baktığımızda, bunu görürüz; her zaman – bu çok hızlı olabilir – yapma iradesi vardır), bu, aklın müdahalesidir, alışılmış müdahaledir, olay bu sırayla olur. Halbuki süpraakılsal eylem akıl atlanarak kararlaştırılır; akıldan geçmek gerekmez, eylem direkttir. Bir

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

şey nefsi merkezlerle direkt temasa geçip onları hareket ettirir, düşünceden geçmeden – ama tamamen bilinçliyken. Bilinç alışılmış sırayla işlemez: manevi irade merkezinden doğrudan maddeye işler.

Ve aklını tamamen hareketsiz tutabildiğin sürece aldığın ilham kesinlikle saf olur – ilham saf gelir. Bu durumu yakalayıp konuşurken sürdürebildiğin zaman, gelen şey de karışık olmaz, saf kalır.

Bu son derece hassas bir işleyiş, muhtemelen alışılmış bir işleyiş olmadığı için; küçücük bir akılsal hareket, küçücük bir akılsal titreşim her şeyi bozar; ama işleyiş sürdüğü sürece tamamen saftır. Süpraakılsallaşmış bir hayatın SÜREKLİ hali de bu olması gerekir. Akılsallaşmış irade artık müdahale etmemeli – çünkü manevi bir iradeye pekala sahip olabilirsin, hep manevi iradeyi yansıtarak yaşayabilirsin (içlerindeki Tanrısal'ın kendilerini yönettiğini hisseden bütün insanlar böyle yaşar), ama irade akılsal bir transkripsiyondan geçer. Eh böyle olduğu sürece bu süpraakılsal hayat değil. SÜPRAAKILSAL HAYAT ARTIK AKILDAN GEÇMEZ. Akıl hareketsiz bir iletişim bölgesidir. Küçücük bir hareket bozmaya yeter.

(Sessizlik)

Şöyle diyebiliriz, Süpraaklın dünyasal bir bilinç aracılığıyla kendini ifade edebilmesi için, Yüce'yle manevi özdeşleşmenin verdiği “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil” tavrının mükemmel ve sürekli olması şart: mükemmel, otomatik bir “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil” tavrıyla her şey Yüce'nin Kendisi olur – bilinçli iradeyle, entelektüel eforla elde edilen, söz konusu halden önce gelen bir kavrayışla elde edilen bir “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil” tavrı değil; öyle değil. “Fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil” tavrı spontane ve otomatik olmalı, dışarıdan gelen her şeye cevap verme şekli, sanki dışarıdan gelen bir şeye cevap veriliyormuş gibi olmasın artık. Şu bir tür “alış ve cevap” olayının yerini sürekli ve aynı diyemeyeceğim çünkü her şey özel cevabını çeker ama, deyim yerindeyse tüm yeni gelişmeden kurtulmuş bir algılama hali alması lazım. Bu, dışarıdan gelen ve sana vuran ve senin de buna cevap verdiğin şey ile, dolaşan ve genel aksyon için gerekli titreşimlere çok doğal olarak neden olan bir şey arasında varolan fark gibi. Bilmem anlatabildim mi... Bu, AYNI etki alanında dolaşan titreşimsel bir hareket ile, dışarıdaki bir şeyden gelen ve dışarıdan etkileyip bir tepki alan bir şey arasında varolan fark gibi (bu, insan bilincinin her zamanki hali). Halbuki bilinç Yüce'yle özdeşleşince hareketler deyim

yerindeyse içsel olur, şu anlamda ki hiçbir şey dışarıdan gelmez: bunlar sadece dolaşan ve dolaşımaları sırasında benzerlikten ve gereklilikten ötürü bazı titreşimlere doğal olarak neden olan, ya da dolaşımsal ortamda titreşimleri değiştiren şeylerdir.

Artık alıştım, çünkü bu benim şu anki sürekli halim – asla dışarıdan gelip bana çarpan şeyler izlenimini almıyorum, çoklu, bazen çelişkili iç hareketler ve hareket için gerekli iç değişimlere neden olan sürekli bir dolaşım izlenimini alıyorum.

Bu, vazgeçilmez temel.

Bu deneyim çok uzun süredir devam ediyor, şimdi tamamen yerleşti. Eskiden anlıktı, şimdiyse sürekli.

Bu vazgeçilmez temel.

Bunu neredeyse otomatik olarak genişleme izliyor; tabii, bir de vücutta halledilmesi zor olan ayarlamalar yapmak gerekiyor. Halen bu problemle uğraşıyorum.

Esnekliğe gelince... bu bir dekrizalizasyon, bir sabitliğini kaybetme kapasitesi; hayatın bireyselleşmekten ibaret olan döneminin tamamı, bilinçli ve istemli bir kristalizasyon, bir sabitleşme dönemi, hepsi; daha sonra bu kristalizasyonun, bu sabitleşmenin çözülmesi, açılması, sökülmesi, tersine işlemesi gerekiyor.

Bilinçli ve bireysel bir varlık olmak demek, her şeyin sürekli ve istemli bir kristalizasyonu, bir sabitleşmesi demek; ve sonra ters hareketi yapmak lazım, yani dekrizalize olmak, çözülmek lazım, sürekli, daha da istemli şekilde. Aynı zamanda da, bireyselleşmeyle edinilenin kazanımını bilinçte kaybetmemek lazım.

Zor olduğunu kabul etmek lazım.

Düşünce açısından çok basit, çok kolay. Hatta duygular açısından bile zor değil: kalbin, yani duygusal varlığın Yüce'nin boyutunda genişlemesi nispeten kolay. Ama vücut? Çok zor – bunu, nasıl desem... pıhtılaşma merkezini kaybetmeden, vücut çevre kitlede erimeden yapmak çok zor. Doğada olsan haydi neyse, dağların, ormanın, akarsuların olduğu bir sürü açık alanın, bir sürü doğal güzelliğin ortasında olsan pek hoş olur! Ama acı verici şeylerle karşılaşmadan vücudunun dışına maddi olarak bir adım atamıyorsun – bazen üstün bir ışıkla titreşen hoş, ahenkli, sıcak bir maddeye temas ediyorsun. Ama nadiren. Çiçekler, evet, bazen çiçekler – bazen, her zaman değil. Ama şu maddi dünyaya gelince, öf! Her taraftan darbe yiyorsun, tırmalanıyorsun, sıyrıklar içinde kalıyorsun, açılıp serpilmeyen her türlü şey sana çarpıyor – öf, çok zor! İnsan hayatı hiç şöyle serpilmemiş, çiçeklenmemiş, kemale ermemiş; çok büzülmüş,

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

büzüşmüş, sertleşmiş, katılaşmış; ışsız, sıcaklıktan yoksun – üstelik neşeden hiç söz etmiyorum.

Halbuki bazen akan bir su, ya da ağaçlardaki bir güneş ışığını gördüğün zaman, ooo, her şey şarkı söylüyor – hücreler şarkı söylüyor, hücreler mutlu.

İşte böyle, evlat, tüm söyleyebileceğim bu. Bundan bir şey çıkarabilirsen... Ama deneyim yeni, enteresan, değil mi? Bunu yaşanmış deneyim şeklinde ifade etmek zorundayım, aksi takdirde böyle bir şey yok – sadece bu şekilde var.

Söylediklerime mümkün olduğunca az bir kişisel form vermeye bak!

Buna ihtiyacın var mı? (*Anne süpraakısal dünyaya ulaşmak için gerekli kapasiteler hakkında yazdığı notu kastediyor*)

Al kağıdını o zaman, önemsiz bir şey, entelektüel bir notasyon.

(Daha geç, Anne gitmek üzereyken)

Eğer bu yolda devam edersek zahmetine değecek şeyler yapabiliriz, çünkü olay yeni, tamamen yeni, Sri Aurobindo'yla bundan hiç söz etmedik çünkü bu deneyimleri o zaman yaşamamıştım. Aklın, hatta en maddi aklın, nefsin ya da FİZİKSEL BİLİNCİN bütün psikolojik deneyimlerini yaşıyordum, ama bu, vücudun deneyimleri değildi. Bu yeni, üç dört senedir oluyor.

Gerisi kolay. Gerisi ayarlandı, hem de çok iyi ayarlandı.

İnsan şunu düşünebilir: eğer fiziksel dönüşümün zorluğu bu kadar büyükse, okült olarak harekete geçip bir şey “materyalize etmek”, okült yöntemlerle yeni bir vücut yaratmak daha avantajlı değil mi?

Fikir buydu: önce bazı varlıkların kendilerine süpraakısal bir varlık yaratma gücünü veren belli bir realizasyona burada, fiziksel dünyada ulaşmış olması gerekir.

Nefsin bir varlığına bir vücut “giydirdiğimi” sana anlatmıştım⁴⁹, ama o vücudu maddi hale getirmeyi asla başaramadım – mümkün değil: bir şey eksik. Bir şey eksik. Vücudu görünür hale getirsen bile muhtemelen sürekliliğini koruyamaz – ilk fırsatta demateryalize olur. Süreklilik elde edilemiyor.

⁴⁹ Anne o sıralar Cezayir'in Tlemcen kentindeydi, okültizmi olağanüstü okült güçleri olan gizemli Max Théon'la eşi Alma'dan öğreniyordu.

Sri Aurobindo'yla bunu tartışmıştık... yani tartışmıştık derken konuşmuştuk, bu konuda hemfikirdik, yani formu burada, Dünyada SABİTLEŞTİRME gücü diye bir güç var, evet, doğru ama bu güce sahip değiliz. Materyalizasyon kapasitesi olanlar bile, mesela bayan Théon gibi insanlar bile... materyalize ettikleri şeyler kalmıyor – kalamıyor, fiziksel şeylerin özellikleri o şeylerde yok.

Bu özelliklere sahip bir şey olmazsa yaratımın devamlılığı sağlanamaz.

Evet, böyle bir şey söylenebilir, çünkü enteresan. Acaba olabilir mi diye merak edilebilir.

Bütün okült süreci detaylı olarak biliyordum ama o varlığı daha maddi yapamazdım, deneseydim bile – onu görünür yapabilirdim tabii, ama süreksiz, gelişemeyen bir varlık olurdu.

Dikkatini çekerim, boşa zaman harcadığımı sanmıyorum, değil mi, çünkü şöyle denebilir, eğer şimdi bildiklerimi mesela kırk yıl önce yaşasaydım – tüm bunları seksen yaşındayken yaşayacağıma kırk yaşındayken yaşasaydım – insana zamanı varmış gibi geliyor. Ama ben zaman kaybetmedim. Zaman kaybetmedim, geldiğim noktaya gelmek için bütün bu zaman gerekliydi.

Yavaş gittiğimi de sanmıyorum – şartlar muhteşemdi, sana geçenlerde de anlattığım gibi, Sri Aurobindo'yla bu otuz sene, olabilecek en harika şartlardı. Zamanımı boşa harcamadım, anbean bir çalışmaydı.

Bu uzun bir çalışma. Sri Aurobindo süpraakısal dönüşüm için en az üç yüz sene lazım diyordu, demek ki boşa giden zaman yok. Vücuda önce üç yüz sene dayanmasını sağlayacak bir şey vermek lazım.

9 ve 12 Ocak 1962

70 – Kendini acımasızca incele, böylece başkalarına karşı daha sevecen ve daha merhametli olursun.

Çok iyi! (*Anne gülüyor*) Çok iyi.

Bu herkes için geçerli, öyle değil mi?

Özellikle de kendini çok üstün sananlar için.

Bu hakikaten çok derin bir şeye tekabül ediyor.

Bunu birkaç gündür yaşıyorum, önceki gün sanki doruk noktasına ulaştı; dünya bakımından da genel bir vizyon gördüm bu sabah.

Bu neredeyse tavırda bir altüst oluş, radikal bir değişiklik gibi.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Aslında insanlar kendilerini hep karşıt kuvvetlerin hırpaladığı bir tür kurban olarak gördü; cesur olanlar savaşıyor, diğerleriye sızlanıyor. Ama zaman geçtikçe somut bir vizyon gittikçe netleşiyor: karşıt kuvvetlerin yaratılıştaki oynadığı rol, ve gerekli gelişme olsun diye, yaratılış tekrar kendi Orijini olsun diye karşıt kuvvetlerin deyim yerindeyse mutlak gerekliliği.

Ve vizyon öylesine açık ki, insan karşıt kuvvetlerin değişmesini ya da ortadan kalkmasını isteyeceğine bizzat kendisi dönüşmeyi başarması lazım, kendi dönüşümü için dua etmesi lazım, kendisi dönüşmesi lazım.

Bu, dünya açısından; bireysel açıdan demiyorum – bireysel açıyı biliyoruz – dünya açısından.

Birden, karşıt varlıkların ve karşıt kuvvetlerin varolmasının sürmesinden kendini sorumlu hisseden ve yok olabilsinler, artık varolma nedenleri kalmayın, değişmesi gereken her şeyin göstergeleri olarak artık var olmasınlar diye karşıt varlıkları ve karşıt kuvvetleri büyük bir özlemle, özlemden de öte, bir tür adak olarak sunan dünyasal bilincin tüm yanlışlarının, tüm yanlış anlamalarının, tüm cahilliklerinin, tüm karanlıklarının, hatta, daha da beteri, tüm isteksizliklerinin vizyonunu görüyordum.

Tanrısal hayatın negatifiği olan, inkarı olan bütün bu şeyler karşıt kuvvetlerin varlığını mecbur kılıyordu; ve dünyasal bilincin Yüce'ye doğru bu hareketi, bütün bu şeylerin olağanüstü yoğun sungusu, bir kendini affettirme gibiydi, karşıt kuvvetler yok olabilsin diye.

Çok yoğun bir deneyimdi; anlatılması için fazla kişisel bir deneyimler merkezi etrafında somutlaşıyordu (demek istediğim işin içinde başkaları da vardı), ve şu şekilde tezahür ediyordu: “Yaptığım bütün bu yanlışları Al, hepsini Al, hepsini Kabul Et, hepsini Sil ki bu kuvvetler yok olabilsin.”

Bu özlüsöz, bunun diğer ucu, özünde bu. İnsansal bir bilincin içinde, büyük tanrısal Olacak'a ters şekilde hissetme, ters hareket etme veya ters düşünme ya da ters olma imkanı olduğu sürece, başka birini suçlamak mümkün değil; katedilecek yolu gösterme ve hissettirme yöntemi olarak yaratılıştaki tutulan karşıt kuvvetleri suçlamak mümkün değil.

(Sessizlik)

Bu bir anı gibiydi – ebediyen var olan bir anı: Efendi'nin, Dünyayı Kendine Geri Getirmek için Dünyaya, Dünyanın içine – Dünyanın

İÇİNE – Yaydığı o yüce Aşk Bilincinin anısı gibiydi, çünkü bu hakikaten tanrısal Mizacın özünün en tanrısal Negatifliğinin, İnkarcının içine İnşiydi, dolayısıyla dünyevi karanlığı kabul Etmek ve dünyayı tanrısal hale geri Getirmek için tanrısal halin Bırakılmasıydı. Ve bu yüce Aşk burada, yeryüzünde mutlak güçlü bir şekilde bilinçli olmadıkça dönüş asla kesin olamaz.

Bu deneyim büyük tanrısal Olacak vizyonundan sonra geldi, “Mademki bu dünya progresif, mademki dünya gittikçe Tanrısal’ın Ta Kendisi oluyor, acaba, olması gereken hale, olması gereken şeye kıyasla şu tanrısal olmayan şeyin, şu tanrısal olmayan halin öylesine derin şekilde acı veren duygusu hep mi hissedilecek? Acaba ‘karşıt kuvvetler’ denilen şeyler, yani hareketi ahenkli şekilde izlemeyen şeyler her zaman mı var olacak?” diye merak ediyordum. İşte o zaman cevap geldi, vizyon geldi: “Hayır, tam da bu İmkanın zamanı yakın, bu bilinçsizliği, bu cehaleti ve onun sonucu olan bu isteksizliği ışık saçan, neşeli, mükemmelliğe susamış, safi anlayış olan bir ilerleyişe dönüştürebilen bu mükemmel Aşk özünün tezahür anının zamanı yakın.”

Çok gerçektir.

Ve bu, varolan her şeyle öylesine MÜKEMMELCE özdeşleştiğin bir hale tekabül ediyor ki, antitanrısal olan ne varsa o oluyorsun, somut bir biçimde, böylece o antitanrısal şeyi sunabiliyorsun, ve sungu sayesinde o antitanrısal şeyi hakikaten dönüştürebiliyorsun.

Aslında, kendini gerçekten adamanın önündeki BÜYÜK ENGEL, sıradan zihniyete erdemli olma ihtiyacı olarak yansıyan insanlardaki şu bir tür saflık, İyilik isteği. Bu, Yalancının kökeni, özellikle de ikiyüzlülüğün kaynağı: kendi payına düşen zorlukların yükünü üzerine almayı kabul etmeyi reddetmek. Sri Aurobindo buna bu özlüsözde doğruca, çok basit bir şekilde temas etmiş.

Erdemli olmaya çalışmayın⁵⁰. Antitanrısal olanla ne kadar birleşmiş olduğunuzu, ne kadar bir olduğunuzu görün, kendi payınıza düşen yükü alın, saf olmamayı, yalancı olmayı kabul edin, böylece Gölgeyi

⁵⁰ Anne daha sonra bu cümleyi değiştirdi: “Erdemli olmaya çalışmayın” yerine “Erdemli görünmeye çalışmayın” koydurdu ve ekledi: “Bunun bir dezavantajı var. İnsanlar hiçbir zaman hiçbir şey anlamıyor, ya da daha doğrusu kendilerine göre anlıyorlar. Bunu aptallık yapmaya, kötü olmaya, kötü duygular beslemeye bir teşvik olarak anlarlar ve “Biz Efendi'nin sevgili kullarıyız!” derler... Hatırlarsan Sri Aurobindo'nun, içlerindeki kötü olan her şeyi dışavurmak isteyenlere yazdığı böyle mektupları var – onlara bunun kesinlikle doğru yol olmadığını söyledi.”

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

alıp verebilirsiniz. Ve gölgeyi alıp verebildiğiniz ölçüde her şey değişir.

Saflardan biri olmaya çalışmayın. Karanlığın içinde olanlarla olmayı kabul edin; ve tam bir aşkla bütün bunları sunun.

(Sessizlik)

Olay GÖRÜLDÜĞÜ ve YAPILDIĞI andan itibaren tam Güç, büyük yaratıcı Güç geri geldi.

(Sessizlik)

Muhtemelen, deneyim ancak tüm bunları adama vakti geldiği için gelebildi.

Deneyim bu şeyleri devam ettirmek için değil, sunmak için geldi.

Çünkü bu Gücü, bu Aşk gücünü ortaya koyma vakti geldi; bu sadece bir özdeşleşme gücü değil, bu bir AŞK gücü, mükemmel bir Sevgi gücü; sadece bu mükemmel Aşk gücü verebilecek durumda.

Bu sabahıtı, deneyim büyük bir sadelikle geldi, fakat aynı zamanda öylesine engin ve mutlak güçteydi ki, sanki evrensel Anne, Efendi'ye dönüp: "Nihayet Hazırız!" diyordu.

Sabah yaşadığım deneyim bu.

Yani Dünya bir gelişme gösterdi mi demek istiyorsun?

Evet; Dünya gelişti, söz konusu olan Dünya tarihi.

Şimdi mi?

Biliyor musun, bu alanlardaki "şimdiler" bazen pek çok yıla yayılır. Hemen olur demiyorum, bilmiyorum; bilmiyorum, muhtemelen birkaç gün sonra anlarım.

Hani, bir kapıyı aralayınca aradan görürsün ya....

Sri Aurobindo'ya Hindistan'ın özgür olduğunu söylediğimde aynı deneyimdi, evrensel Anne'nin orijini konuşuyordu, konuşan evrensel Anne'ydi; gördüğüm vizyon, Dünyaya otuz beş yılda geldi.

Süpraakılsal kuvvetin Dünyaya inme vaktinin geldiğinin deneyimini yaşadığımda, bilincimde etkilerini ve sonuçlarını izledim, ama sıradan bir görüş için bu Hindistan'ın kurtuluşunda olanlarla aynıydı: yani

süpraakısal kuvvet inmiş olabilir, ama şimdilik etkileri peçelenmişin de ötesinde.

Az çok elle tutulur ilk tezahür, şu gemi vizyonuydu; yani daha somut oldu, tavrıda radikal bir değişikliğe yol açtı.

Şimdi, bambaşka bir safha.

(*Sessizlik*)

Bütün bu son zamanlar çok zordu. Şimdi anlıyorum, hazırlamak içindi, bunu hazırlamak içindi. Yaratılıştta antitanrısal olan her şeyin üstesinden gelmek, her şeyi yenmek, her şeyi yok etmek için mücadele eden tavrı alaşağı etmek içindi.

Bu, her şeyi hazırlamak için başlangıçtan şimdiye kadar muhtemelen – muhtemelen değil, kesinlikle – gerekliydi.

Ama şimdi, bir tür ani tersine dönüş var, sanki yaratıcı Prensip için, Kuvvet için, evrenin yaratıcı Kuvveti için tam da: “Bu da Ben'im. Çünkü artık bunun yok olmasının sırasındır. Bu da Ben'im; ona Defetmem, Dışlamam gereken bir düşman muamelesi yapmıyorum, onu Ben olarak Kabul Ediyorum ki hakikaten Ben olsun” deme vakti gelmişti.

Öncesinde bir endişe vardı: “Olması gerekene kıyasla her zaman antitanrısal görünecek bir şey hep olacak mı?” – Hayır, uzun bir hazırlıktan sonra bu şeyler kendini tanrısal hissedebilir, dolayısıyla da tanrısal olabilir. Dışarıdan bakınca, bu yeni tezahürün şu anki maddi gerçekte gerçekleşmiş bir olgu olması için çok yol katetmek gerekiyor. Ama şimdi burada olan, muhtemelen Olayın tohumu, aynen Hindistan'ın özgürlüğünün daha sonra çiçeklenen tohumunun o zamanlar burada olduğu gibi...

Savitri'de bir bölüm okumuştum, söylediklerinle tamamen bağlantılı gibi geliyor bana...

Ya... oku bakayım.

Senin okumanı tercih ederim, çünkü İngilizce'm pek... Bu bölüm beni çok etkilemişti. Şu dizeler...

(*Anne okuyor*)

Not only is there hope for godheads pure:

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

The violent and darkened deities
Leaped down from the one breast in rage to find
What the white gods had missed: they too are safe;
A Mother's eyes are on them and her arms
Stretched out in love desire her rebel sons⁵¹.

Evet, aynen.

“Beyaz tanrıların kaçırdığımı...”

Unutmuşum. Ama aynen bu.

Tuhaf, okuyunca sadece o an gerekli olanı görüyorum. Gerisi sanki dikkatimi çekmiyor. Ve gerekli olduğu anda geri geliyor, aynen az önce gösterdiklerin gibi.

Evet, aynen öyle, olanlar bu.

Sanki bir perde açılıyormuş ve arkasında da her şey hazırmış gibi.

Bu deneyimlerde konuşmakta zorlanıyorum çünkü Fransızca bana daha spontane geliyor, ama şiiri İngilizce – şiiri Sri Aurobindo'nun gücünü öylesine içeriyor ki...

Oldu, evlat, ne zaman görüşüyoruz?

*

Geçen gün gösterdiğim Savitri'nin bölümü hakkında bir soru sormak istiyordum. Bilmem hatırlıyor musun, “the white gods” hakkındaki bölüm.

Sormak istediğin neydi? “Beyaz tanrılar neyi mi kaçırdı”? Sri Aurobindo açıkça yazdı, özlüsözlerinde. Hepsini izah etti, her şeyi tek tek ele aldı: “bu olmasaydı şu olmazdı, şu olmasaydı şu olmazdı... vesaire, vesaire [88, 89, 90, 91 ve 92. özlüsözlere bakın].”

Bir de şunu hatırlıyorum, Sri Aurobindo'yla tanışmadan önce, “Geleneği” okuduğumda, çünkü Théon buna *Gelenek* diyordu, romantik bir hikayeydi, roman gibiydi, yani tamamen epizodik, ama

⁵¹ Sadece saf tanrısallıklar için değil,
Beyaz tanrıların kaçırdığımı bulma hışımıyla
Tek sineden fırlamış şiddet dolu karanlık tanrılar için de umut var:
Onlar da kurtuldu;
Bir Anne'nin gözü üzerlerinde,
Kollarını sevgiyle açmış asi evlatlarını istiyor.
Savitri, X.2(Cent. Ed. XXIX, 613)

dünyanın yaratılışının hakikaten oldukça çağrıştırmacı bir hikayesiydi; evrensel Anne'nin ilk dört emanasyonunun belirtisini *Gelenek*'te bulmuştum, hani Efendi, yaratma gücünü Anne'ye Devrettiğinde. Ve bu, eski Hint geleneğiyle tamı tamına aynıydı, yalnız neredeyse çocukça anlatılmıştı, herkes anlayabilirdi, bir imajdı, aynen bir sinema görüntüsü gibi, oldukça canlıydı.

Evrensel Anne ilk dört emanasyonunu yapar. İlki Bilinç ve Işıktı (Satchidananda'dan kaynaklanıyordu). İkincisi Ananda ve Aşk. Üçüncüsü Hayattı; dördüncüsü de Hakikatti. Ee, hikayeye göre, kendi sonsuz güçlerinin farkında olan bu dört emanasyon, yüce Anne'nin “dalga boyunda” ve yüce Anne'nin aracılığıyla Yüce'nin “dalga boyunda” kalacağına, ve böylece hareketin işaretini Yüce'den alacağına, yani her şeyi sırasıyla yapacağına, bu dört emanasyonun her biri bağımsız şekilde yapmak istediğini yapmaya gitti – güçlerinin bilincindeydiler, kaidirdiler ve yaptılar. Kökenlerini unuttular. Ve bu ilk unutmaya yüzünden, Bilinç Bilinçsizlik, Işık Karanlık oldu. İkincisi, Ananda, acı oldu, Aşk da nefret oldu. Üçüncüsü, Hayat, Ölüm oldu. Ve dördüncüsü, Hakikat, Yalan oldu. Anında, madde haline gelen şeyin içine atıldılar. Théon'a göre bizim bildiğimiz dünyanın nedeni bu. Ve bu, ilk tezahüründeki Yüce'nin Ta Kendisiydi.

Ama hikaye çok açık, kolayca anlaşılıyor. Dışarıdan, entelektüeller için hikaye çocukça, ama deneyimi yaşadığın zaman iyice anlıyorsun – anında anladım, olayı anında hissettim.

Ve dünya bir kez bu hale geldikten sonra, karanlık bir nefsi dünya haline geldiğinde ve bu nefsi dünyadan maddeyi yarattıklarında, (*Gülerek*) Yüce Anne ilk dört emanasyonunun sonucunu görünce Yüce'ye doğru dönerek yalvarıyor: “Dünya bu korkunç halde olduğuna göre, Dünyayı kurtarmak lazım! Dünyayı bırakamayız, öyle değil mi, Dünyayı kurtarmak lazım, Dünyaya tanrısal bilinci geri vermek lazım. Ne yapsak?” O zaman Yüce: “Kendini Aşk'ın yeni ama ESAS bir emanasyonu şeklinde en maddi maddenin içine at”, “Dünyanın içine dal” Diyor; dünya bütün bu dramın bir sembolü ve temsili olmuştu. “Maddenin içine dal” Diyor Tanrısal. Evrensel Anne maddenin içine dalıyor, ve bu, özün içindeki Tanrısal'ın ilk kaynağı oluyor, ve oradan, içerden, maddenin içinden, aynen Savitri'de öylesine güzelce anlatıldığı gibi Anne maddeyi kaldırmaya, işlemeye, kabartmaya başlıyor.

Ama Anne dünyanın içine dalarken ikinci bir emanasyon serisi olur: tanrılar, Satchidananda'yla Dünya arasındaki ara bölgeler için. Bu tanrıların mükemmel olmalarına iyice özen Gösterilir ki (*Gülerek*)

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

sıkıntı yaratmasınlar! Ama tanrılar biraz fazla... biraz fazla mükemmel, öyle değil mi? Evet, fazla mükemmeler: hiç hata yapmıyorlar, her zaman aynen söyleneni yapıyorlar... yani, kısacası inisiyatiflerini kullanmıyorlar; kullanabilirler ama...

Tanrılar aslında *surrendered* değildi, psişik bir varlığın tevekkül edebileceği şekilde tevekkül etmemişlerdi, çünkü psişik varlıkları yoktu. Psişik varlık bu inişin sonucu. Sadece insanın psişik varlığı var. İnsanlığı tanrılardan ÇOK üstün yapan da bu. Théon bu konu üzerinde çok ısrar ediyordu: bütün hikayesinde insanlar tanrılardan çok üstün, bu yüzden tanrılara itaat etmemek lazım – sadece Yüce'nin mükemmel Aşk yönüyle temasta olmak lazım.

Bunu nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum... Bütün bu tanrılar bana... burada, Hindistan'da, Purana'larda [Veda'lar üzerine yorumlar olarak kabul edilen Kutsal efsanelerde] anlatılan tanrılar değil, onlar farklı, kaldı ki çok da farklı değiller! Théon'un sunduğu tanrılar bana hep biraz “kof” gibi geldi! Öyle. Güçleri yok diye değil, epeyce güçleri var ama psişik varlığın bu alevinden yoksunlar.

Ve Théon'a göre, Musevi Tanrıyla Hristiyan Tanrı bir Asuraydı, tek olmak isteyen bir Asura. Ve tek olmak istediği için, hayal edilebilecek en korkunç despottu. Anatole France'ın söylediği buydu (Anatole France'ın Théon'un hikayesini okumadığını şimdi biliyorum, ama bunu nereden çıkardı bilmiyorum), *La Révolte des Anges* 'da Anatole France diyor ki, Şeytan gerçek Tanrı; asıl canavar “Tek Tanrı” Yehova. Ve melekler, Şeytan'ın tek Tanrı olmasını isteyince, Şeytan fark etti ki anında Yehova'nın bütün kusurlarına sahip oluyordu! O zaman reddetti. “Yo hayır, istemiyorum!” dedi. Hikaye harika, bakış açısı Théon'un dedikleriyle esasen aynı. Anatole France'a sorduğum ilk şey buydu; onunla tanıştığımızı sana söyledim, müşterek dostlarımız beni ona bir defasında götürmüştü, ona sorduğum ilk şey buydu: “Hiç *Geleneği* okudunuz mu?” Yoo, dedi. Neden sorduğumu ona açıkladım – ilgisini çekti. Ona göre bu hayal gücüydü. Ama olayı yakalamıştı, sezmişti.

Şimdi bütün bunları filozoflara, metafizikçilere desen, sana “Bütün bu zırvalara inandığınız için zavallımın tekisiniz!” gözüyle bakarlar. Ama insan bunları somut hakikatler olarak değil, hoş tasavvurlar olarak kabul eder. Gerçekten, bu şekilde, dünyanın çarpıklığının nedeninin hakikatine, bu konuyla ilgili bütün Hindu hikayeleri okurken edindiğim temastan çok daha iyi, çok daha somut bir şekilde temas ettim, çok.

Budizm ve bütün bu tür düşünce çizgileri en kısa yolu izledi: “Bütün suç varolma arzusunda”, eğer Efendi varolmak İstemeseydi dünya var olmazdı! Bu çocukça, problemin gerçekten fazla insansal bir görüşü, yani.

Varolma sevincinin bakış açısı kalite olarak çok daha üstün, ama ortada yine şu problem var: dünya neden bu hale geldi? Çünkü her şey mümkündü, bu da **olasılıklardan** BİRİYDİ. Bu pek tatmin edici değil, insanlar “Evet, tabii, durum böyle, bu bir gerçek” diyor. Bazen de Théon’a soruyorlardı: “Neden böyle oldu? Neden... ” – Théon da: “Öteki tarafta olunca anlarsınız; öteki tarafta oluncaya kadar bekleyin; ve öteki tarafta olmak için gerekeni yapın, bu daha acil” diyordu.

Ama bir üstünlük var: bu varlıklar olmadan, dünyanın bu çarpıklığı olmadan pek çok şey eksik olurdu. Bu varlıklar potansiyel olarak eşsiz elementler içeriyordu – bu anlaşılıyor çünkü ilk dalgaydılar. Zaten bu yüzdendi, hala o kadar çok Efendi'nin Kendisiydiler ki kendilerini Efendi'nin Ta Kendisi gibi hissediyorlardı, sonra olanlar oldu. Ama ne var ki bu yeterli değil – çünkü zaten dörde bölünmüşlerdi, her şeyin ters gitmesi için bir tek bölünme bile yeter. İyice anlaşılıyor: olay esasında kötü değil, kötü olan İŞLEYİŞ, öz değil. Kötü olan öz değil, bu bir işleyiş hatası.

Ama eğer bu şekilde anlarsan...

Kelimeler öylesine çocukça ki, bunu akıllı insanlara anlatsan sana şöyle acıyarak bakarlar, ama olayı öylesine somut şekilde kavırıyorsun ki! Bu bana çok yardım etti.

Gelenek İngilizce yazılmıştı, Fransızca'ya ben çevirdim – iğrenç bir Fransızca'ya çevirdim, kesinlikle iğrençti, çünkü içine Théon'un hayal gücünün bütün kelimelerini koyuyordum: insandaki bütün potansiyel yetenekler vardı, bütün yetenekleri detaylı bir şekilde tarif etmişti, harikaydı, ama öyle barbarca kelimeler kullanmıştı ki! İngilizce'de yeni kelimeler kullanabilirsin, hoş görülebilir, ama Fransızca yeni kelimeler çok saçma geliyordu, gülünç geliyordu; ve ben yeni kelimeleri büyük bir özenle yazıyordum! Ama deneyim bakımından harikaydı. Zaten yazılanlar deneyimdi: bayan Théon'un vücudunun dışında yaşadığı deneyimlerdi. Théon'un bana öğrettiklerini o da öğrenmişti: yedinci gökteyken [çok derin transtayken] konuşmak (vücut konuşmaya devam eder, biraz yavaşça, biraz alçak sesle, ama idare eder). Bayan Théon konuşurdu, ve sekreterleri olan İngiliz bir bayan arkadaşı da trans sürdükçe not alırdı, (sanırım steno biliyordu) her şeyi yazardı. Sonra bunlar hikayeyi oluştururdu, hikaye haline

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

getirilirdi. Sri Aurobindo'ya hepsini gösterdik: epeyce ilgisini çekti. Bazı kelimeleri terminolojisinde bile benimsedi.

Varlığın bölümleri, alt bölümleri en küçük detayına kadar tarif ediliyordu, her şey mükemmel bir şekilde ayırt edilmişti! Çünkü deneyimi tekrar aynen yaşadım, bağımsız olarak, ön yargısız: vücutlarının içinden birer birer, birer birer çıkıyorsun, on iki kez, ve yaşadığım deneyim, muhtemelen alıcı beynin farklılığından kaynaklanan önemsiz farklar dışında kesinlikle aynıydı.

(Duvar saati çalıyor) Gitmem lazım...

Bu deneyimlerin notasyonu var mı bilmiyorum, hiç okumadım, Hint edebiyatını hiç bilmem, hiç. Sadece Sri Aurobindo'nun dediklerini biliyorum, ve onun bunun yazdığı birazı biliyorum, ama onların terminolojileriyle karşılaştığım her defasında ööö! Çok itici geldi.

Vücutundan çıkmaktan söz ediyorsun, öğrenmem için bunun basit bir yolunu gösteremez misin?

Yalnız yapılamaz, tehlikeli.

Bazı insanlar vücutlarından spontane olarak çıkıyor, ve bir kez bunu yaptılar mı spontanedir, onlara “Tehlikelidir” diyemezsin. Tehlikeli şu anlamda, eğer bunu öylesine yaparlarsa, gözetilmeden, biri ya da herhangi bir olay, herhangi bir durum onları aniden geri çağırırsa, bağ kopabilir *(Anne fiziksel vücutla kesilen bağın hareketini gösteriyor)*. Bilmeyen birini asla bırakmam. Spontane olarak çıkabiliyorsa bu önceki hayatlardan geliyor demektir, dolayısıyla eski bir alışkanlık var. Yine de biraz riskli, vücudu gözetmek için yanında hep biri olmalı. Ama birine öylesine öğretmek, yok hayır.

Fransa'da bir keresinde denedim... Şu Hollenberg'le, [Sri Aurobindo'nun profilden resmini yapan] şu ressamla, hani savaşta buraya geldi sonra dönmek zorunda kaldı ya... Fransa'ya gelmişti, Théon'un bütün eserlerini okumuştum, konu hakkında bilgiliydi ama oldukça endişeliydi. Ona vücutundan çıkmayı öğrettim (üstelik yanındaydım, ben varken çıkıyordu vücutundan); evlat, vücutundan çıktığında öyle bir panikle ki! ödlele değildi, çok cesurdu, ama bu onun için öylesine korkutucuydu ki!...

Öyle bir paniğe kapıldı ki, yok, hayır olmaz dedim.

Ama gece mesela, vücutundan gayet iyi çıkıyorum.

Aynı şekilde değil.

Aynı değil mi?... Üstelik kavga da ediyorum, üf!

Nerelere gidiyorsun?

Her türlü yere, P. 'yle mesela, deneyimler yaşadım...

...Yatarken beni çağır.

21, 24 ve 27 Ocak 1962

71 – Bir düşünce, Hakikate atılmış bir oktur: bir noktayı vurabilir ama tüm hedefi kapsayamaz. Ama okçu daha fazlasını istemek için başarısından fazlaca memnundur.

Çok açık! Öylesine bariz ki (bizim için).

İyi de, hedefin tamamını kapsamak için ne yapmak lazım?

Artık okçu olmamak lazım!

İmaj çok güzel. Bu tam da Hakikati keşfettiğini zannettikleri şu halde olan insanlar için geçerli. Bu, bir noktaya temas etti diye Hakikati bulduğunu sanan herkese söylenecek iyi bir şey.

Ama o kadar çok başka şey söyledik ki.

Şu merak edilebilir: bütün hedefi kapsayabildiğin, yani bütün bakış açılarını, her bir şeyin faydasını bilebildiğin andan itibaren, bu durumda ne ölçüde hareket edebilirsin, mademki her şeyin faydalı olduğunu, her şeyin yerli yerinde olduğunu görüyorsun? Hareket etmek için bir şekilde eksklüzif ya da mücadelecî olmak mı gerekiyor?

Biliyor musun, bunlar çelişen düşünceler olduğu sürece...

Fransa'nın güneyinde oturan şu filozofun hikayesini biliyor musun? Adımı unuttum, çok ünlü biri, Montpellier üniversitesinde profesör, yakınlarda oturuyormuş. Evine giden birkaç yol varmış. Adam her gün üniversitesinden çıkıp hepsi evine varan yolların oluşturduğu bir kavşağa geliyormuş: bir yol şu taraftan, bir yol bu taraftan, bir diğer yol şu taraftan varıyormuş evine. Kendisi anlatıyormuş: "Her gün kavşakta durup 'acaba hangi yolu kullansam?' diyorum içimden". Her bir yolun avantajı ve dezavantajı varmış; hepsi aklından geçiyormuş:

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

avantaj ve dezavantaj, şu ve şu... ve dönüş yolunu seçmek için yarım saat kaybediyormuş.

Bunu, düşünmenin eylemdeki yeteneksizliğinin örneği olarak veriyormuş: insan düşünmeye başlarsa, artık harekete geçemez.

Bunlar burada, en alt düzlemde çok iyi. Ama yukarıda, doğru değil – tam tersi! Zaten okçu olduğun ve bir noktayı vurduğun sürece bu böyle; aşağıdaki zekanın tümü böyle, her türlü şey görür; ve her türlü şey gördüğü için, harekete geçmek için seçemez. Ama bütün hedefi görmek için, Hakikati bütünüyle görmek için diğer tarafa geçmek lazım. Ve diğer tarafa geçtiğin zaman gördüğün şey, çoklu hakikatlerin eklenmesi değil, birbirine eklenen ve birbiri ardına gördüğün, dolayısıyla da bütünü birden kavrayamadığın sayısız miktarda hakikat değil artık. Yukarıya geçtiğinde ilk önce bütünü görürsün, bütün BİRDEN karşına çıkar, bütünün hepsi, tam olarak, bölünmesiz. O zaman da artık seçmen gerekmez, bir vizyon görürsün: BUNU yapmak lazım. Şu ile şu, veya şu ya da şu arasında seçmezsin; çünkü artık öyle değildir. Artık peş peşe ardışık şeyler görmezsin: bir birlik olarak varolan bir bütünün simültane vizyonunu görürsün. Seçim böylece basittir, sadece bir vizyondur.

Ve bu halde olmadığın sürece, bütünü göremezsin – bütün ardışık şekilde görülemez, bütünü bir hakikati bir diğerine ekleyerek göremezsin. Aklın yeteneksizliği de bu zaten. Akıl bütünü göremez. Hep ardışık şekilde görür, bu hep bir ekleme olur, ama ÖYLE değil işte, esas OLAY değil, bir şeyler kavranmaz, Hakikatin anlamı kavranmaz.

Sadece bütünü global biçimde, simültane olarak, bir birlik halinde algıladığın zaman Hakikate bütünlüğünde ulaşabilirsin.

Artık eylem de yanlışa, düzeltmeye, tartışmaya tabi olmaz: yapılması gerekenin yanılmaz net vizyonu olur.

(Sessizlik)

Yok, bu soru bizi başka yere götürüyor...

Galiba... bu söylediklerim yetmedi (*Anne gülüyor*).

Yo, yo, yetti!

3 Şubat 1962

72 – İrfanın içime doğmaya başladığının göstergesi, henüz hiçbir şey bilmediğimi ya da çok az bildiğimi hissediyor olmamdır; oysa sadece bildiklerimi bilebilseydim zaten her şeye sahip olurum.

Nasıl bir soru sorardın?

Senin söylemek istediğin özel bir şey yok mu? ...

(Anne başını sallıyor)

Şöyle bir soru hazırlamıştım, insan bazen uykusunda, olacakları kesin olarak biliyor, şaşırtıcı netlikteki somut detaylarla, sanki okült bir düzlemde her şey en küçük detayına kadar zaten buradaymış, olmuş gibi. Bu doğru mu? Bu hangi bilgi düzlemi? Bu düzlem tek mi yoksa birkaç düzlem mi var? Uyanıklık halindeyken bilinçli olarak bu düzleme ulaşmak için ne yapmak gerekiyor? Bir de nasıl oluyor da tanrısal bir realizasyonu olan ciddi insanlar, bazen kehanetlerinde bu kadar çok yanılabilir?

Ohoooh! Bir dünya soru! *(Gülerek)* Bu bir değil yirmi soru!

İlgini çeken bir şey varsa...

Hepsi çok enteresan, ama bu en az sekiz sayfa demek!

Önsezisel rüyalar...

Çeşitli türde önceden uyaran rüyalar var. Hemen gerçekleşen önsezisel rüyalar var, yani ertesi gün olacakları gece rüyanda gördüğün zaman, bir de gerçekleşmesi daha uzun ya da daha kısa zamana yayılmış önsezisel rüyalar var. Ve zamandaki yerlerine göre, bu rüyalar farklı alanlarda görülmüştür.

Mutlak bir kesinliğe doğru çıkıldıkça gerçekleşme zamanı uzar, çünkü bunlar Orijine çok yakın bir alanda görülen vizyonlardır ve olacakların vahyisiyle olacakların gerçekleşmesi arasındaki zaman çok uzun olabilir. Ama vahiy Orijine çok yakın olduğu için çok kesindir.

Bir yer var, Yüce'yle özdeşleşmiş olduğunda, her şeyi mutlaka bilirsin: geçmişteki, şimdiki, gelecekteki ve her yerdeki her şeyi bilirsin. Ama genellikle oraya gidenler, geri döndükleri zaman gördüklerini unuttur. Hatırlamak için oldukça sıkı bir disiplin gerekir. Bu, yanılmadığın tek yerdir.

Ama iletişim bağları, eklemleri ya da halkaları her zaman tam değildir, bu yüzden nadiren hatırlarsın.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Neyse, söylediklerime dönecek olursak, gördüğün düzleme göre, vizyonun gerçekleşmek için harcayacağı zamanı az çok kestirebilirsin; ve hemen olacak olaylar sübtıl fizikte daha şimdiden olmuş, gerçekleşmiş, var durumda, görülebilirler – öylece oradalar, orada varlar – ertesi gün ya da birkaç saat sonra, sadece görüntünün maddi dünyaya yansması ya da projeksiyonu gerçekleşir; transkripsyonu bile değil, projeksiyonu. Orada doğru olayı, tam olayı bütün detaylarında görürsün çünkü olay şimdiden olmuş durumdadır; her şey vizyonun doğruluğuna ve vizyon görme gücüne bağlı. Vizyon görme gücün objektifse ve içtense, olayı doğru görürsün; eğer vizyona duygu ya da izlenim eklersen, vizyonu süslemiş olursun. Sübtıl fizikte doğruluk sadece alete, yani gören kişiye bağlıdır.

Fakat daha sübtıl bir alana gittiğin andan itibaren, nefsi alan gibi – hele ki akılsal alanda bu daha fazla, ama nefsi alanda küçük bir olasılıklar payı şimdiden vardır – olacakları aşağı yukarı görebilirsin, ama detaylar konusunda şöyle ya da böyle olabilir – bazı iradelerin ya da nüfuzların müdahale etme ve bir fark yaratma imkanı vardır.

Bu böyle çünkü asli irade deyim yerindeyse farklı alanlarda yansır, ve her alan görüntülerin organizasyonunu ve ilişkisini değiştirir. Yaşadığımız dünya bir görüntü dünyası: öz halindeki şeyin içinde değil, bu şeyin yansması içinde yaşıyoruz. Diyebiliriz ki, maddi varoluşumuzda, esas gerçeğimizde olduğumuz şeyin sadece bir yansmasıyız, bir görüntüsüyüz. Bütün yanlışlar, bütün tahrifatlar da bu yansımaların özel şekli yüzünden olur – görülen şey özünde tamamen doğru ve saftır, ve ebediyen vardır; görüntülense esasen değişken olur. Ve titreşimlerin içine giren yalanın oranına göre, çarpıtma ve saptırma oranı artar. Her durumun, her olayın, her şeyin hakiki varoluş olan saf bir varoluşu olduğunu, ve aynı durumun, aynı olayın, aynı şeyin, varlığın çeşitli alanlarındaki varoluşu olan çok sayıdaki saf olmayan ya da çarpıtılmış varoluşu olduğunu söyleyebiliriz. Mesela entelektüel alanda bütün bir çarpıtma başlangıcı var; dikkate değer sayıda çarpıtma var akılsal alanda, ve bütün duygusal ve duyumsal alanlar müdahale ettiği ölçüde çarpıtmalar artar. Ve maddi düzleme geldin mi, olay sıkça *unrecognizable'dır*, tanınmayacak haldedir. Tamamen çarpıtılmış durumdadır. O derece ki şunun, şunun maddi ifadesi, maddi yansması olduğunu bilmek bazen çok zordur, birbirine artık pek benzemez.

Bu, meseleye yaklaşmanın biraz yeni bir şekli, ve birçok şeyin de anahtarı olabilir.

Böylece, iyice tanıdığın ve maddi olarak görmeye alışık olduğun birisini sübtıl fizikte görürsen, daha şimdiden daha belirgin, daha görünür, daha önemli hale gelen şeyler olur, fiziksel olarak görmediğin şeyler olur, çünkü bu şeyler maddi monotonlukta, maddi donuklukta başka pek çok şeyle aynı düzlemde karışıp kaybolmuştu. Fiziksel olarak ortaya çıkmayan özellikler ya da karakter ifadeleri yeterince önem kazanarak çok görünür hale gelir. Birine fiziksel olarak baktığın zaman ten rengini, hatlarının şeklini, ifadesini görürsün – aynı anda bu yüzü sübtıl fizikte görersen, birden farkına varırsın ki yüzünün bir bölümünün belli bir rengi var, başka bir bölümünün başka bir rengi var; gözlerinin içinde daha önce görünmeyen bir ifade, bir tür ışık var; yüzünün tümü, fiziksel gözlerimize oldukça abartılı görünebilen ama sübtıl görme yeteneği için çok anlamlı olan ve bu kişinin karakterini ya da bu kişinin etkisi altında olduğu nüfuzları açığa vuran bir görünüm alır ve son derece farklı bir izlenim verir; bu söylediklerim, daha birkaç gün önce yaşadıklarımın notasyonu.

Yani, bilinçli olduğumuz ve gördüğümüz düzleme göre görüntüler algılarız, az çok yakın olayları az çok doğru şekilde görürüz. Doğru ve kesin olan tek görüş, tanrısal Bilincin Görüşüdür. Öyleyse mesele, tanrısal Bilincin bilincine varmak ve bu Bilinci bütün detaylarda sürekli korumaktır.

Bu arada, bir sürü işaret alma şekli var. Bazı kişilerin gördüğü net, doğru, ve... nasıl desem... tanıdık vizyonun birkaç kaynağı olabilir. Bu, bilincini etrafına yayma alışkanlığını edinmiş olduğun zaman, durumlarla ve şeylerle özdeşleşerek gördüğün bir vizyon olabilir. Seni olacıklardan haberdar ederek eğlenen gaibin bir gevezesinin verdiği bir işaret de olabilir – bu çok sık olur. Yani her şey senin “habercinin” ahlak düzeyine bağlı; eğer seninle eğleniyorsa, sana masal okur – antitelerin bilgi verdiği kişilerin çoğu zaman başına gelen budur. Seni yemlemek için çok sıkça sana gerçekten neler olacağını anlatırlar, çünkü nefsin ya da aklın herhangi bir alanında evrensel bir görüşe sahipler, ve sonra, onlara güvendiğinden iyice emin olunca seninle dalga geçmeye başlayabilirler, o zaman da İngilizce’de denildiği gibi, *you make a fool of yourself* [maskara olursun]. Bu çok sık olur. Kendin, bu zatların veya antitelerin, ya da bazılarının onları adlandırdıkları gibi küçük tanrısalıkların bilincinden daha yüksek bir bilinçte olman ve iddialarının değerini yukarıdan kontrol edebilmen gerekir.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Evrensel akılsal görüşe sahipsen, bütün akılsal formasyonları görürsün; o zaman akılsal dünyanın, fiziksel düzlemde gerçekleşmek için nasıl organize olduğunu görürsün – ve bu çok enteresandır. Çeşitli formasyonları görürsün, birbirlerine nasıl yaklaştıklarını, birbirleriyle nasıl savaştıklarını, nasıl kombine olduklarını, nasıl organize olduklarını görürsün; üstün gelen, daha fazla etkileyen, daha tam bir gerçekleşmeye ulaşan formasyonları görürsün. Şimdi, gerçekten daha yüksek bir görüşün olsun istiyorsan, akılsal dünyadan çıkman ve asli iradeleri, ortaya çıkmak için inerken görmen lazım. Bu durumda tüm detaylar görülmeyebilir ama, merkezi OLGU, merkezi hakikatinde olgu tartışılmaz, inkar edilemez, tamamen doğrudur.

Yeryüzünde, fiziksel gözlerden çok uzakta olan olayları önceden söyleme yeteneği olan insanlar da var – genelde bunlar bilinçlerini genişletebilen, yayabilen insanlar. Fiziksel bir görme yetenekleri var ama, tamamen maddi organdan daha sübtıl bir organa (bu organın yaşamı diyebileceğimiz şeye) bağlı olan biraz daha sübtıl bir görme yetenekleri var; böylece, bilincini, görme isteğiyle göndererek çok iyi görebilirsin, olayları görürsün – olaylar zaten vardır, olmuş durumdadır, ama sıradan görüşümüzün alanında değildirler. Bu kapasitesi olup da gördükleri şeyleri söyleyenler, içten olanlar, palavracı olmayanlar tamamen net ve doğru görür.

Aslında, olayları önceden söyleyenler ya da görenler için hakikaten içten olmaları büyük bir faktördür. Ama maalesef, kesin ya da net görünmeyen bir şey olunca, insanların merakı, ısrarı, uyguladıkları – ve çok azının karşı koyabildiği – baskı yüzünden, neredeyse istemdişi bir içsel hayal etme gücü, eksik olan küçük unsuru ekler. Kehanetlerdeki yanlışları oluşturan budur. “Yo, hayır, bunu bilmiyorum; hayır, göremiyorum, yo, hiçbir fikrim yok” deme cesaretini gösterebilen çok az insan var. Bunu kendilerine bile itiraf etmeye cesaret edemiyorlar. Böylece, neredeyse bilinçaltısal şekilde etki eden birazcık hayal gücüyle, vizyonu, bilgiyi tamamlıyorlar – her şey olabilir. Buna dayanabilen çok az insan var. Çok falcı tanıdım çok, müthiş yetenekli insanlar tanıdım – çok azı artık bilmediği yerde durmasını biliyordu. Ya da, küçük bir detay için ekliyorlar. Bu yeteneklere daima biraz şüphe uyandıran niteliği veren de bu. Gerçekten evliya olmak lazım – büyük bir evliya, büyük bir bilge olmak lazım – ve tamamen özgür olmak lazım, kesinlikle insanların etkisi altında kalmamak lazım; tabii ünlü olmak isteyenlerden söz etmiyorum, onlar çok basit tuzaklara düşüyor, iyi niyetli olmak bile,

insanları tatmin etmeyi, memnun etmeyi, insanlara yardım etmeyi istemek bile çarpıtmaya yetiyor.

(*Gülümseyerek*) Daha başka? Cevap verebildim mi – hepsine?

Şunu sormak geliyor içimden: olaylar sübtıl fizikte zaten hazır olduğunda, var olduğunda ve olayların vizyonunu görüyorsan, olayları değiştirmek için artık çok mu geç? Hala müdahale edebilir misin?

Hep verdiğim çok enteresan bir örnek var. Olayı bana adamın kendisi anlattı. Bir zamanlar *Le Matın* gazetesinde... uzun zaman önceydi, çok küçük olmalıydın... her gün, parmağıyla bir şeyi gösteren bir çocuk resmi vardı, bir liftboy [asansör görevlisi] resmi gibi... adam olayı bana İngilizce anlattı... hep tarihi ya da bir şeyi gösteren bir çeşit komi, ya da öyle giyinmiş bir bellboy vardı, küçük bir resim işte. Bu bey seyahatetmiş ve büyük bir hotelde kalıyormuş, hangi şehirde unuttum; gece ya da sabah çok erken, sabaha karşı bir rüya görmüş; ona cenaze arabasını gösteren bellboyu, cenaze arabasına buyur eden bu komiyi görmüş... bilirsin Avrupa'da, cenazeler mezarlığa nasıl götürülür... bu bellboyu görmüş rüyasında! Sabah, hazır olduğunda, en üst kattaki süitinden çıkmış... bakmış sahanlıkta, aynı biçimde giyinmiş aynı çocuk, inmesi için ona asansörü gösteriyor. Şok olmuş. Binmemiş, "Hayır, teşekkür ederim!" demiş. Asansör düşmüş; paramparça olmuş, içindekiler ölmüş.

Bana ondan sonra rüyalara inandığını söyledi!

Vizyon görmüş. O çocuğu görmüş, ama ona asansör yerine cenaze arabasını gösteriyormuş. Eee, aynı hareketi, aynı çocuğu görünce, yani resimdeki gibi, "Yo, teşekkür ederim, merdivenleri kullanacağım" demiş; hidrolik bir asansörmüş, makina bozulunca düşmüş. En üst kattan. Paramparça olmuşlar.

Benim açıklamam şöyle (bana özellikle sormuştu), bence bir antite onu uyardı. Bellboy görüntüsü bir varlığın, bir bilincin müdahale ettiğini akla getiriyor – müdahale edenin kendi bilinçaltısıymış gibi görünmüyor: bir antiteyi akla getiren, bellboy görüntüsü; yoksa normalde bilinçaltısı onu olay konusunda sadece uyarırdı. Ya da belki de bilinçaltısı olaydan haberdardı, çünkü sübtıl fizikte bunun olacağını gördü; ama bilinçaltısı niye ona öyle bir görüntü yaptı ki? Bilmiyorum. Belki de bilinçaltısında bir şey kazayı biliyordu; çünkü kaza zaten vardı, zaten sübtıl fizikteydi. Kaza meydana gelmeden önce vardı – kaza kanunu.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Tabii her şey için her zaman bir fark var, bazen birkaç saatlik (bu maksimum), bazen birkaç saniyelik. Ve çok sıkça, olaylar sana burada olduklarını söylerler – bilincinle temasa geçmeleri bazen birkaç dakika, bazen birkaç saniye alır. Ne olacağını hep biliyorum, sürekli, ve tamamen faydasız şeyleri biliyorum – bu şeyleri önceden bilmenin hiçbir faydası yok, hiçbir şeyi değiştirmiyor, ama bu olaylar var, insanın etrafındalar. Eğer bilincin yeterince genişse, tüm bu şeyleri bilirsin; mesela falancanın bana bir paket getireceğini biliyorum; ya da filancanın gelmekte olduğunu. Bu tür şeyler. Ve bu her gün böyle.

Çünkü bilincim yayılmış durumda olduğu için olaylarla temasa geçiyor.

Ama bunun önsezisel olduğu söylenemez çünkü olay zaten var; sadece duyularımızla temasa geçmesi birkaç saniye alıyor, çünkü bir kapı, bir duvar ya da bir şey görmeyi engelliyor.

Birkaç kez bunun gibi deneyimler yaşadım. Mesela bir defasında dağda geziyorduk, tek kişinin geçebileceği bir patikadaydım, bir tarafta uçurum vardı, diğer tarafta da dikine kaya. Arkamda üç çocuk vardı, bir dördüncü kişi de son sırada yürüyordu. Öndeydim; patika kayayı takip ediyordu, gittiğim yeri göremiyordum... çok tehlikeliydi, kayan uçuruma yuvarlanırdı. Önde yürüyordum, birden, bu gözlerle değil başka gözlerle, öteki tarafta, kayanın üzerinde öylece duran bir yılan gördüm, halbuki attığım adımlara dikkat ediyordum. Yavaşça... bir adım attım.... gerçekten de öteki tarafta bir yılan varmış. Bu beni şaşkınlığın şokundan kurtardı, çünkü görmüştüm, tedbirli davranıyordum. Şaşkınlığın şoku olmadığı için çocukları korkutmadan “Durun, kımıldamayın, rahat durun” diyebilirdim. Şok yüzünden bir şey olabilirdi: yılan – bir engerekti – ses duymuştu, deliğinin önünde çöreklenmişti, başını sallayarak savunma pozisyonuna geçmişti bile. Fransa’dayken. Hiçbir şey olmadı; halbuki kargaşa, gürültü olsaydı kim bilir neler olurdu.

Bu tür şey çok sıkça başıma geldi... yılanlarla dört kez başıma geldi. Bir defasında, tamamen karanlıktı, burada oldu, Ariankuppam balıkçı köyü yakınlarında. Bir dere vardı, tam denize döküldüğü yerdeydik, gece olmuştu – karanlık çok çabuk basmıştı. Yolda yürüyorduk, ayağım havadaydı, ayağımı kaldırmıştım, tam yere basıyordum ki... kulağымda net bir ses duydum: “Aman!” Oysa kimse konuşmamıştı. Tam ayağım yere değecekken, bir baktım... kocaman simsiyah bir kobra... üzerine bir güzel basacaktım – zatiaileri bundan hiç hoşlanmaz. Kaçıp suyu geçti – yavrum, nasıl da güzeldi! Şişinmişti,

suyu bir kral gibi başı dimdik geçti. Tabii üzerine bassaydım münasebetsizliğimi cezalandırırdı.

Bunun gibi yüzlercesi başımdan geçti – bir saniye önce değil, tam son anda haberdar edildim. Ve çok farklı durumlarda. Bir defasında Paris’te Saint Michel bulvarında karşıdan karşıya geçiyordum... birkaç ay zarfında psişik Mevcudiyetle, iç Tanrısal’la birleşmiş olmaya karar vermiştim, son haftalardı, sadece bunu düşünüyordum, sadece bununla meşguldüm. Evim Luxembourg’a yakındı, akşamları Luxembourg parkında gezmeye, oturmaya giderdim – ama hep içe dönük vaziyette. Orada bir tür kavşak var, içine dönük vaziyette karşıdan karşıya geçilecek yer değil, pek akıllıca değil! İç dünyama dalmıştım, yürürken... birden bir şok hissettim, darbe yemiş gibi oldum, sanki bir şey bana vurdu... kendimi içgüdüsel olarak geriye attım; kendimi geriye atar atmaz bir tramvay geçti – tramvayı bir kol uzunluğundan biraz fazla bir mesafeden hissetmişim, koruma aurama değmişti... auram o zamanlar çok kuvvetliydi, kendimi tamamen okültizme vermiştim, auramı nasıl koruyacağımı biliyordum, tramvay koruma aurama değmişti ve bu beni sanki fiziksel darbeyi yemişim gibi tam anlamıyla geriye atmıştı.

Tabii vatmandan ağız dolusu küfür yedim!

Kendimi tam zamanında geriye attım ve tramvay kıl payı geçti.

Artık hatırlamıyorum, ama başımdan bir sürü hikaye geçti.

Nedenler farklı olabiliyor. Çok sıkça, biri bana haber veriyordu: küçük bir antite ya da herhangi bir varlık. Bazen auram beni koruyordu. Her türlü olayda. Yani hayatım fiziksel vücudumla nadiren sınırlıydı – bu çok pratik, çok iyi. Ve gerekli: yeteneklerini artırır. Théon’un bana ilk söylediği şey buydu: “Kendinizi son derece faydalı duyulardan mahrum ediyorsunuz, EN SIRADAN HAYAT İÇİN BİLE FAYDALILAR”. “Eğer iç duyularınızı geliştirirseniz (onlara olağanüstü isimler takmıştı) genelde bildiklerinizden sonsuzca daha fazlasını bilebilirsiniz, sadece kendi duyularınızı kullanarak”. Gerçekten doğru, gerçekten... Ve sadece akılsal açıdan değil, nefsi açıdan da, hatta fiziksel açıdan bile.

İyi de, bunun yöntemi ne?

Yöntem çok kolay. Bunlar disiplin. Ne yapmak istediğine bağlı.

Duruma bağlı. Her şey için bir yöntem var. Ve ilk yöntem de, önce bunu istemek, yani bir karar almak. Sonra sana bütün bu duyuların ve nasıl işlediklerinin tarifi veriliyor – uzun iş. Bir duyuyu ele alıyorsun,

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

ya da birkaç tanesini, veya hangisiyle başlamak sana daha kolay geliyorsa o duyuyu ele alıyorsun ve karar veriyorsun. Sonra disiplini izliyorsun. Bu, kasları geliştirme egzersislerine benzer. Kendine bir irade yaratmayı bile başarabilirsin.

Ama daha sübtıl şeyler için yöntem şu, istediğın şeyi tam olarak hayal edip, o şeye tekabül eden titreşimle temasa geçmen lazım, sonra da odaklanıp egzersis yapman lazım. Mesela bir nesnenin arasından görmeye çalışmak ya da bir sesin arasından duymak, ya da çok uzağı görmek gibi; bir sesin arasından duymak, maddi olgunun, sözün ya da fiziksel sesin veya mesela müziğın gerisinde olan sübtıl gerçekle temasa geçmek demek. Odaklanırsın ve gerisinde olanı duyarsın. Bu, görünüşlerin gerisinde olan nefsi gerçekle temasa geçmek demek (bu akılsal bir gerçek de olabilir ama, genellikle fiziksel sesin hemen gerisinde olan nefsi bir gerçektir). Mesela, uzunca bir süre, birkaç ay boyunca yatağı düştüm, çok sıkılmışım – etrafı görmek istiyordum. Yaşadığım odanın sonunda küçük bir oda daha vardı, küçük odanın ucunda da bir tür köprü, bahçede merdivene dönüşüyordu ve bahçenin ortasına inşa edilmiş çok büyük, çok güzel bir atölyeye doğru iniyordu. Atölyede neler olup bittiğini merak ediyordum çünkü odamda canım sıkılıyordu. Çok rahat duruyordum, gözlerimi kapatıp bilincimi yavaş - yavaş, yavaş - yavaş gönderiyordum. Ve günbegün, belirli bir saat seçip egzersisi düzenli olarak yapıyordum. İlk önce hayal gücünü kullanırsın, sonra bu bir gerçektir. Ve belli bir sürenin sonunda görüşümün hareket ettiğini fiziksel olarak gerçekten hissediyordum: görüşümü takip ediyordum ve aşağıda hiç bilmediğim şeyler görüyordum. Daha sonra kontrol ediyordum. Akşamları soruyordum: “Şu şöyle miydi? Peki ya şu... ?”

Ama bunu her bir duyu için aylar boyunca yapmak lazım, sabırla, bir tür inatla. Duyularını peş peşe ele alıyorsun: işitme, görme duyunu; hatta tat alma, koku alma duyunu bile sübtıl olarak geliştirebilirsin.

Akılsal açıdan daha kolay, çünkü insan konsantrasyona daha alışık. Düşünüp bir çözüm bulmak istediğinde, düşüncenin dedüksiyonlarını izleyeceğine her şeyi bırakıyorsun ve fikir üzerinde, problem üzerinde konsantrasyon oluyorsun, sonra da problemdeki noktayı toplamayı, yoğunlaştırmayı başarıyorsun. Her şeyi bırakıp bekliyorsun, konsantrasyonun yoğunluğuyla bir cevap alana kadar. Bu da biraz zaman ister ama, iyi bir öğrenci olduysan, bunu yapmaya biraz alışık olmalısın, çok zor değil.

Fiziksel duyuların bir tür uzantısı var. Mesela Kızılderililerin, bizimkilerden (ve köpeklerinkinden) çok daha gelişmiş işitme ve koku

alma duyuları var! Bir Kızılderili tanıyordum, sekiz on yaşlarındayken arkadaşım, Buffalo Bill'le Hippodrome zamanında gelmişti, uzun zaman önceydi, sekiz yaşındaydım... kulağını yere dayardı, o kadar iyiydi ki mesafeyi bilirdi: titreşimin yoğunluğuna göre yürüyen kişinin ayak sesinin hangi mesafede olduğunu bilirdi. Sonra da çocuklar hemen “Bunu bilmeyi çok isterdim” deyip dener.

İnsan kendini böyle hazırlar. Oynadığını sanır, aslında daha sonrası için hazırlanır.

Ya.

27 Şubat 1962

73 – Bilgelik gelince ilk dersi: “Bilgi diye bir şey yoktur; sadece Sonsuz Tanrısallıktan edinilen izlenimler vardır” olur.

Çok iyi. Soruya gerek yok.

74 – Pratik bilgi farklı konu: pratik bilgi gerçek ve kullanışlıdır, ama asla tam değildir. Dolayısıyla pratik bilgiyi sistematize edip derlemek gereklidir ama, bu onun sonu olur.

75 – Sistematize etmek, buna mecburuz, ama bir sistem kurarken ve korurken bile şu gerçeği aklımızdan asla çıkarmamalıyız: bütün sistemler yapı itibarıyla geçici ve eksiktir.

Bilgi kendi alanında geçerli – sadece kendi alanında geçerli.

Bunu çok sıkça inceledim. Hatta bir zamanlar düşünüyordum, insan Cehalet dünyasında algılandığı şekliyle fiziksel Doğa'nın tüm işleyişinin tam, eksiksiz, mükemmel bilgisini edinebilseydi, bu belki de her şeyin Hakikatine yeniden kavuşmanın ya da ulaşmanın yolu olurdu.

Yaşadığım son deneyimimden sonra⁵² artık böyle düşünemiyorum.

⁵² Anne 13 Nisan 1962'de yaşadığı özel bir yogik deneyimi kastediyor: “Gece, ‘Dünyanın Yogası’ olarak adlandırılabilir şeyi algılayarak uyandım. Yüce Aşk, büyük nabız atışlarıyla tezahür ediyordu, ve her nabız atışı dünyanın kendi tezahüründeki gelişimiydi. Bunlar ebedi Aşk'ın, safi Aşk'ın müthiş, olağanüstü nabız atışlarıydı: Aşk'ın her nabız atışı evreni akışına sürüklüyordu. Ve yapılması gerekenin yapıldığı, süpraakılsal Tezahürün gerçekleştiği konusundaki emin oluş vardı.”

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bilmem anlatabildim mi... Bir zamanlar – çok uzun bir süre – bilim, imkanının sonuna kadar giderse, ama mutlak şekilde (tabii bu mümkünse), İrfanla buluşur diye düşünüyordum. Mesela maddenin bileşiminin incelemesindeki gibi, araştırmayı derinleştirerek derinleştirerek, ikisinin buluşacağı bir an gelir diye düşünüyordum. Ebedi Hakikat Bilinci'nden bireyselleşmiş dünya bilincine geçiş deneyimini yaşadığımda, bu bana imkansız gibi geldi. Ve bana şimdi sorsan, şu bilimin araştırmayı sonuna kadar götürerek İrfanla buluşma, İrfanla birleşme imkanı ile, maddi dünyayla hiçbir gerçek bilinçli bağlantı kurma imkansızlığı: sanırım ikisi de yanlış. Başka bir şey var.

Ve bu günlerde, tam problemle gittikçe karşılaşıyorum, sanki problemi hiç görmemişim gibi.

Bunlar belki de üçüncü bir noktaya vardırıran iki yol, belki de şu anda tam olarak... incelediğim... değil... aradığım üçüncü nokta, her ikisinin birleştiği Gerçek Şey olan nokta.

Ama şu kesin, en uç noktasına kadar götürülmüş objektif, bilimsel bilgi, eğer tamamen total olması mümkünse (bu durumda bir “eğer” var), en azından eşige kadar yapıyor. Sri Aurobindo'nun söylediği bu. Yalnız bunun sonuç itibarıyla kötü olduğunu söylüyor, çünkü kendini bu bilgiye adayan herkes ona mutlak bir doğruymuş gibi inandı, bu da onlara diğer yaklaşımın kapısını kapattı: bu yüzden kötü.

Ama kişisel deneyimime göre şunu söyleyebilirim, SADECE manevi yaklaşıma, içsel deneyim yaklaşımına inananlar, başka yaklaşımları dışlıyorsa, bu da yanlış. Çünkü bu onlara Bütünün BİR yönünü, BİR hakikatini açığa vuruyor, Bütünü açığa vurmuyor. Diğer yön de bana vazgeçilmezmiş gibi geliyor, şu anlamda ki, yüce realizasyonun öylesine tamamen içindeydim ki, öteki dışsal, aldatıcı realizasyonun en az DİĞERİ KADAR doğru olan bir şeyin sadece (muhtemelen kazaen) çarpıtması olduğu kesinlikle su götürmezdi.

Ve biz “bu şeyin” peşindeyiz. Belki de sadece peşinde değiliz, “bu şeyi” İMAL EDİYORUZ.

Bizler “bu şeyin” tezahürüne ve ortaya koyulmasına katılmak için kullanıyoruz.

“Bu şey” ki herkes için henüz tasavvur edilemez, çünkü henüz yok. Bu, henüz gelecek bir ifade.

Tüm söyleyebileceğim bu.

(Sessizlik)

Bu hakikaten Şu an yaşadığım bilinç hali. Sanki bu ebedi problemle karşı karşıyaymışım gibi, ama POZİSYONUM BAŞKA...

Bu pozisyonlar, kendilerini deyim yerindeyse eksklüzif sanan (eksklüzif ve tek, bu da Hakikat konusunda öteki pozisyonun değerini inkar etmelerine yol açıyor) spiritüalist pozisyon ve materyalist pozisyon yetersiz, sırf biri ötekini kabul etmediği için değil, her ikisini kabul etmek ve her ikisini birleőtirmek de problemi çözmeye yetmiyor. Bu başka bir Şey – bu ikisinin sonucu olmayan, ama keşfedilmesi gereken, muhtemelen total İrfanın kapısını açacak olan üçüncü bir Şey.

Ulaőtığım nokta bu.

Daha fazlasını söyleyemem, çünkü bulunduğum nokta bu.

Uygulamada, nasıl katılabiliriz bu...

Keşfe mi? Aslında... yöntem hep aynı: HANGİ ŞEKLİYLE, HANGİ YOLDAN OLURSA OLSUN – bunun hiç önemi yok – kendi varlığını realize etmek lazım, kendi varlığının bilincine varıp gerçekleştirmek lazım, kendi varlığının yüce Hakikatiyle bilinçli olarak temasa geçmek lazım... tek yol bu. Herkes, her birey kendinde bir hakikat taşır, herkesin bu hakikatle birleőtmesi, bu hakikati yaşaması lazım; böylece, bu hakikate ulaşmak ve bu hakikati realize etmek için izlemesi gereken yol, onu İrfanın MÜMKÜN OLDUĞU KADAR YAKININA ulaőtıracak olan yoldur. Yani ikisi, bu kişisel realizasyonla İrfan kesinlikle birleőtiktir.

Kim bilir, belki de Sırrı çözecek olan, kapıyı açacak Sırrı çözecek olan bu yaklaőtımların çokluğudur.

Dünyanın Şu anki haliyle, tek bir bireyin, ne kadar büyük olursa olsun, bilinci ve kökeni ne kadar ebedi olursa olsun, tek başına deęiőebileceğini ve realize edebileceğini zannetmiyorum; dünyayı deęiőtirebileceğini, yaratılışın Şu anki halini deęiőtirebileceğini, ve yeni bir dünya – tamamen hakiki olmasa bile daha hakiki bir dünya – olacak olan bu üstün Hakikati realize edebileceğini sanmıyorum. Bu Hakikatin somutlaőabilmesi ve realize edilebilmesi için belli bir birey sayısı vazgeçilmezmiş gibi görünüyor (şimdiye kadar bu daha ziyade zamanın içinde, birbiri ardına gelen bireyler gibi görünüyor; fakat bu uzayda da olabilir, bir topluluk da olabilir).

Pratik olarak, bundan eminim.

Yani, ne kadar büyük olursa olsun, ne kadar bilinçli olursa olsun, ne kadar güçlü olursa olsun BİR Avatar tek başına süpraakılsal hayatı

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

yeryüzünde realize edemez. Bu Realizasyon için vazgeçilmez olan, ya zamanda, zamanın içinde yayılan bir topluluk, ya da bir alanda yayılan bir grup – belki de her ikisidir. Bundan eminim.

Birey dürtüyü verebilir, yolu gösterebilir – yolda bizzat YÜRÜYEBİLİR, yani kendisi realize ederek yolu gösterebilir ama gerçekleştiremez. Gerçekleştirme, Ebediyetin ve Sonsuzluğun belli bir görünümünün ifadesi olan, yansıması olan grup kurallarına uyar – tabii hepsi aynı Varlık! Bunlar farklı bireyler ya da kişilikler değil, hepsi aynı Varlık. Ama kendini belli bir şekilde ifade edince bize bir topluluk, bir grup gibi geliyor, yoksa hepsi aynı Varlık.

Pekala. Aynı konu hakkında sormak istediğin başka şey var mı?

Şunu sormak isterdim: 13 Nisan deneyiminden (“Yüce Aşkın nabız atışları” deneyiminden) beri görüşün hangi noktada değişti? Farkı hangi nokta oluşturuyor?

Tekrar ediyorum.

Çok uzunca bir süre, bana öyle geldi ki, en uç noktasına kadar götürülmüş bilimsel yaklaşımla, en uç noktasına, en uç realizasyonuna kadar götürülmüş manevi yaklaşım mükemmel şekilde birleştirilebilseydi, doğal olarak aranan Hakikat bulunurdu, bütünsel Hakikat elde edilirdi. Ama yaşadığım iki deneyimle, dış hayat deneyimiyle (evrenselleşme, kişiliksizleşme deneyimi, yani kısacası maddi bir vücutta yaşanabilen bütün yogik deneyimler) ve Orijin’le tam ve mükemmel birleşme deneyimi, bu iki deneyimi yaşadığımdan beri, ve henüz tarif edemediğim bir şey olduğundan beri, biliyorum ki iki yaklaşımın bilgisi ve birleşmesi yeterli değil, ikisinin vardığı üçüncü bir şey var... bu üçüncü şey de *in the making* de, yapıma aşamasında. Bu üçüncü şey aradığımız Realizasyona, Hakikate vardırabilir.

Bu kez yeterince açık mı?

Aklından geçen başkaydı...

Ya! Ne gibi?

13 Nisan deneyiminden beri, FİZİKSEL dünyayı görüşün nasıl ya da hangi yönde değişti?

Nasıl bir bilinç olduğunu sadece yaklaşımsal olarak, aşağı yukarı söyleyebilirim.

(Sessizlik)

Yogayla, maddi dünyayla dördüncü boyut kavramına ve bu tavrın, bu bilinç halinin kullanımına dayanan bir tür ilişkiye ulaştım... yogayla iç boyutlar sayılmayacak kadar çoğalır. Maddi dünyayla manevi dünya arasındaki ilişkiyi, iç boyutlar duygusuyla ve iç boyutların bilincinin mükemmelleştirilmesiyle inceliyordum; bu, yaşadığım son deneyimden bir önceki deneyimdi.

Tabii, çoktandır üç boyut artık söz konusu değildi: bu TAMAMEN illüzyon ve yalan dünyasına özgü. Ama şimdi, bütün dördüncü boyut duygusunun kullanımı ve bütün içerdikleri bana yüzeysel geliyor! Ve bu öylesine kuvvetli ki ARTIK DÖRDÜNCÜ BOYUTU BULAMIYORUM. Öbürü, üç boyutlu dünya tamamen gerçekdişi; ve bana... nasıl desem... konvansyonel gibi geliyor: sanki belli bir tür yaklaşıma imkan veren konvansyonel bir ifade gibi.

Diğer pozisyonun, hakiki pozisyonun ne olduğunu söylemeye gelince, bütün entelektüel halin o kadar dışında ki, onu formüle etmeyi başaramıyorum. Ama formül gelecek, biliyorum; henüz yaşamadığım bir dizi yaşanmış deneyimle gelecek.

(Sessizlik)

Eskiden çok faydasını gördüğüm, çok pratik olan, sayesinde yogamı yaptığım ve bana madde üzerinde bir tutma noktası veren yöntem bana bir metod, bir yol gibi geldi, ama OLAY bu değil. Öyle.

Durumum bu. Daha fazlasını söyleyemem. Başka şey söylemeden önce biraz gelişme göstermeyi tercih ederim.

Yeter, değil mi? Hazmedilmesi zor.

Söylediklerin önemli.

Biraz gelişme göstermeyi tercih ederim... tabii bir sonraki konu tamamen farklıysa, başka.

Oo! Hem de nasıl! Tamamen farklı! Ama yorgunsun...

Oku sen.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

76 – Avrupa, pratik ve bilimsel organizasyonu ve etkililiğiyle övünüyor. Organizasyonunun mükemmel olmasını bekliyorum, o zaman bir çocuk onu yok edecek.

Bu rahatsız edici. Son derece can sıkıcı. Bu özlüsöz hakkında konuşmasak da olur.

Sri Aurobindo'nun bu özlüsözle ne demek istediğini çok merak ediyorum.

Biliyordum ama isteyerek unuttum. Sri Aurobindo buradayken biliyordum. Bir defasında hatırladım, hemen bir şeyi anahtarla dolaba kilitler (*Hareket*) gibi yaptım. Bakarız. Söylemesi iyi değil. Ne demek istediğini biliyordum. Şu an artık hatırlamıyorum.

*

Evlad, bu özlüsöz hakkında bir şey söylemeyeceğim. Zamanla unutulur. Ne söylenebilir ki?!

Zaten belli sayıdaki özlüsözü es geçmek, atlamak, unutmak zorunda oluruz diye düşünmüştüm [Anne daha sonra fikrini değiştirdi], özellikle de doktorlarla ve tıpla ilgili özlüsözleri, doğruluklarını kabul etmediğimden değil, kesinlikle! Bence onlardan bahsetmenin uygun zamanı değil. Bu özlüsözü de koymaya gerek yok. Zaten Sri Aurobindo'nun, bütün bu özlüsözleri yayınlansın diye yazdığını sanmıyorum... bence bu özlüsözleri yayınlamayla düşünmüyordu. Tamamen özel şeyler demiş. Bunu özel şeyler kısmına koyarız!

3 mart ve 24 Mayıs 1962

(Yaklaşık on yıl sonra)

Sri Aurobindo'nun bir özlüsözü hakkında bir sorum olacak. Bu özlüsözleri "Bülten" de yayınladığımızda bunu koymayın demiştin. Bu, anlamak istediğim oldukça gizemli bir özlüsöz. Bütün özlüsözleri bir kitapta toplayacağımız için bilmem lazım, şimdi bu özlüsözü koyalım mı, koymayalım mı? Sri Aurobindo şöyle diyor... (Satprem 76. özlüsözü okuyor)

Bu özlüsöz nereden çıktı?

“Özlüsözler”den.

Tamam da, özel bir kitap yazmadı: bu özlüsözler oradan buradan toplandı.

Yo, yo, hiç de değil, tatlı Annem. Gelen özlüsözleri özel bir deftere yazıyordu.

Ya, demek deftere yazmış...

Bu özlüsözü de diğerleriyle birlikte yazmış.

(Bir sessizlikten sonra)

“Bir çocuk” ha... Başta, İngilizce ne demiş?

“Prides herself”[övünüyor].

Övünüyor...

(Sessizlik)

Ben olsam koyardım.

İyi de ne demek istedi?

Bilmiyorum.

Tabii, sadece güç yok edilebilir, yoksa dünya yok edilmez.

Tamam, dünya yok edilmez ama bir uygarlık yok edilebilir.

Evet, yok edilebilir.

“Avrupa yok edilecek” diyor.

İyi de... Hangi çocuk? Hangi çocuk?

(Anne dalıyor)

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Şimdilik bilmiyorum. Bence bu Ona tamamen doğru bir şey gibi inmiş, kesinlikle doğru bir kehanet gibi gelmiş. Bilmiyorum.

Bu özlüsöz koyulmazsa daha iyi olur demiştin.

Ama şimdi, aksine, bana öyle geliyor ki söylenmesi GEREKİYOR. Ama zamanın henüz geldiğini sanmıyorum.

Gerçekleşmesinin zamanını kastediyorum; bunu söylemenin zamanı geldi, gerçekleşmesinin değil.

“Bir çocuk”... Bu belki de Yeni Dünyanın çocuğudur... bir gülümsemeyle bütün bunları yıkacak.

Evet, olabilir – olabilir.

(Sessizlik)

Bu özlüsöz korkunç bir güç içeriyor... Müthiş bir şey.

Akıl almaz bir güç içeriyor, bu hakikaten sanki Tanrısal’ın Ta Kendisi Konuşuyormuş gibi: “Bekliyorum”... I am waiting mi demiş?

Evet.

Seneye bakarız... ilham gelirse.

11 Aralık 1971

77 – Dahi, bir sistem keşfeder; vasat yetenek o sistemi basmakalıplaştırır, yeni bir dahi sistemi paramparça edene kadar. Bir orduyu veteranların yönetmesi o ordu için tehlikelidir, çünkü Tanrı karşılarına Napoleon’u Dikebilir.

Bu özlüsözden de bahsedebileceğimizi hiç sanmıyorum. Hiç sanmıyorum. Aslında, bir seleksiyon yapıp sadece olayları açıklama vesilesi olabilecek bazı özlüsözlerden bahsetmemiz gerekir. Çünkü insanlar bu özlüsözleri... anlamaya hazır değil. Bu özlüsöz *Bülten*’in tarzı da değil. Bir savaş dergisi lazım, bütün sıradan fikirlere savaş açan bir savaş magazini lazım, bütün bu özlüsözler de birer... evet, savaşın ordu komutanları gibi olurdu (mesela doktorlarla ilgili

özlüsözler gibi). Derginin hedefi de şu olurdu: “Eski idolleri yıkalım.” Bunun gibi bir şey. Böyle bir dergi yapılabilir, çok enteresan olur – bir savaş magazini.

Ama bir ashramın yayın organı olamaz, değil mi. Görünüm olarak bir edebiyat dergisi olması lazım, politik bir dergi olmamalı yoksa ertesi gün kendini içerde bulursun! Edebi, felsefi spekülasyonlar gibi sunulmalı, yani uygulama seviyesine inmesin; bunun hiçbir önemi olmaz, dergiye bir güven sağlar, çünkü neticede bir savaş dergisi olur.

Böyle bir şey 1965 ya da 1967 için pekala öngörülebilir, hazırlanabilir. Muhtemelen 1967’de yapılabilir. Ve derginin her sayısında... yılda kaç sayı olur bilmem ama... özlüsözlerden biri ele alınıp, mesela Avrupa’yla ilgili özlüsöz gibi bir özlüsöz ele alınıp derinlemesine yorumlanabilir. Çok enteresan olur. Neyse, bakarız.

Bülten sakın ve huzurlu bir dergi olmalı – şok etmemeli.

Kimseye zarar vermek istemiyoruz: sadece yolu açıyormuşuz gibi olmalı, katedilmesi daha kolay olsun diye, başka bir şey değil, insanların üzerine çığ düşürmek istemiyoruz.

24 Mayıs 1962

78 – İrfan içimizde tazeyken yenilmez; eskiyince özelliğini kaybeder, çünkü Tanrı daima İlerler.

Soru hazırladın mı?...

Burada söz konusu olan entelektüel ya da manevi bir İrfan, peki süpraakısal yogayla ilgili İrfan söz konusu olunca... bu ne tür bir İrfan? Vücudun içindeki bir İrfan mı, fiziksel bir İrfan mı?

Sri Aurobindo burada ilhamla, ya da vahiyle gelen bilgiden, yani İrfandan söz ediyor, bir şey aniden inip anlayışı aydınlattığı zaman. Birden, belli bir şeyi ilk kez biliyorsun izlenimini edinirsin, çünkü İrfan doğrudan Işığın, hakiki Bilginin alanından bütün içkin hakikat gücüyle gelip seni aydınlatır. Ve İrfanı aldığın zaman, gerçekten de sanki hiçbir şey bu Işığa dayanamazmış gibi gelir. Eğer bu ışığın kendi içinde etki etmesine izin vermeye özen gösterirsen, ışık kendi alanında dönüştürebildiği kadar dönüştürür.

Bu deneyim sıkça yaşanır. Yaşandığında ve belli bir süre için – ki bu kısa bir süredir – her şey bu Işığın etrafında gayet doğal bir biçimde organize oluyor gibi gelir; sonra yavaş yavaş geri kalanlarla karışır: entelektüel bilgi kalır: şu ya da bu şekilde formüle olmuştur ama kalır;

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

fakat sanki içi boş gibidir; varlığın bütün hareketlerini o Işığın imajına dönüştüren o itici güç entelektüel bilgide yoktur artık. Sri Aurobindo'nun demek istediği de bu: dünya hızla dönüyor, Efendi hep İlerliyor, bunların hepsi Arkasında Bıraktığı bir kuyruk, ama kuyrukta, Efendi Işığıyla dünyayı Aydınlattığı ANDAKİ hemen etki eden aynı mutlak güç yoktur artık.

Bu yağın bir hakikat yağmuruna benzer – bir damlasını bile yakalayabilenler bir vahiy alır, ama kendileri muazzam bir hızla ilerlemezlerse, Efendi ve Hakikat yağmuru çok uzaklaşır, yağmuru yakalamak için de çok koşmak gerekir!

Bu hep gördüğüm bir imaj.

Bunu demek istiyor.

Evet ama, bu İrfanın hakikaten bir dönüştürme gücüne sahip olması için ...?

Evet, bu, üstün Bilgi, ortaya çıkan Hakikat, Sri Aurobindo'nun “hakiki Bilgi” yani İrfan dediği şey; bütün yaratılışı da bu İrfan dönüştürür. Tanrısal bunu sanki sürekli Yağdırır, (*Gülerek*) tabii, geç kalmamak için de çok acele etmek gerekir!

Hiç kafanın içinde şu göz kamaştıran bir ışık hissini yaşamadın mı? Daha sonra şuna dönüşür: “Aa! Tabii ya! – o şeyi bazen entelektüel olarak biliyordun, ama donuktu, yaşamıyordu; Işık, muazzam bir güç gibi birden gelir ve bilincindeki her şeyi bu Işığın etrafında düzenler. Çok uzun sürmez. Bazen sadece birkaç saat sürer, bazen birkaç gün, ama hiçbir zaman bundan fazla sürmez, tabii hareket çok yavaş değilse. Tabii bu arada (*Gülerek*) Hakikatin Kaynağı gider, gider, gider...

Bunlar psikolojik dönüşüm, ama maddeyi, vücudu dönüştürmek için hangi bilgi lazım?

Yavrucuğum, şimdilik bir şey söyleyemeyeceğim çünkü bilmiyorum.

Bu başka bir tür bilgi mi?

Sanmıyorum.

(*Sessizlik*)

Belki de başka bir etki türüdür, ama başka bir bilgi türü değil.

(*Sessizlik*)

Aslında, maddeyi dönüştüren şeyden ancak madde en azından biraz dönüştüğü zaman, biraz dönüşmeye başladığı zaman söz edebiliriz. O zaman yöntemden bahsedebiliriz. Yoksa şimdilik...

(*Sessizlik*)

Ama varlığın hangi düzleminde olursa olsun, varlıktaki herhangi bir dönüşümün, aşağı düzlemler üzerinde daima bir yansıması var. Her zaman bir etkisi var – tamamen entelektüel gibi görünen şu şeyler için bile, beynin yapısı üzerinde bir yansıması var, kesinlikle.

Şu bir tür vahiy de sadece sessiz – en azından hareketsiz – bir zihne gelir; tamamen rahat ve hareketsiz bir akıl, yoksa vahiy gelmez. Ya da gelirse farkına varmazsın, yaptığın bütün gürültü yüzünden! Tabii vahiyler de bu rahatlığı, bu sakinliği, bu sessizliği, bu alırlığı, bu reseptiviteyi gittikçe daha iyi oluşturmaya yardım eder. Şu öylesine hareketsiz ama kapalı olmayan – hareketsiz ama açık, hareketsiz ama alır, reseptif durumdaki bir şey izlenimi de zaten bu deneyimlerin çokluğu sayesinde yerleşen bir şeydir. Ölü, donuk, tepki vermeyen sessizlik ile yatışmış bir aklın alır, reseptif sessizliği arasında büyük fark var. Çok fark eder. Tabii bu fark, bu deneyimlerin sonucu. Gösterdiğimiz bütün gelişmeler çok doğal olarak her zaman yukarıdan gelen hakikatlerin sonucudur.

Bütün bu şeylerin, vücudun işleyişi üzerinde bir etkisi var: organların işleyişi, beyinsel işleyiş, sinirlerin işleyişi falan. Tüm bunlar da dış şeklin üzerindeki bir etkiden kesinlikle çok çok önce meydana gelecek. Aslında insanlar dönüşümden söz ederken, özellikle renkli bir dönüşüm hayal ediyor, değil mi? Işık saçan, esnek, plastik, istenildiğinde değişen güzel bir görünüm! Ama organların şu pek... estetik olmayan dönüşüm olayını pek düşünmüyorlar. Halbuki organlar kesinlikle en başta dönüşecek, görünüşün dönüşmesinden çok önce.

Sri Aurobindo organların yerine “chakraların” [sübtil vücudun bilinç merkezlerinin] işleyişinin geçmesinden bahsetmişti.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Evet, evet. (*Anne gülüyor*) Üç yüz sene lazım dedi! [vücudun süpraakılsallaşabilmesi için]

(*Sessizlik*)

Çünkü düşünürsen kolayca anlarsın; eğer mesele, bir şeyi durdurup BAŞKA bir şeye başlamak olsaydı oldukça çabuk yapılabilirdi. Ama bir vücudu canlı tutmak (değil mi, vücudun işlemeye devam etmesi lazım) ve AYNI ZAMANDA canlı kalabilmesi için yeterli bir yeni işleyiş ve bir dönüşüm sağlamak lazım: bu gerçekleştirilmesi çok zor bir tür kombinezon. Bunun iyice farkındayım... bir felaket olmadan yapılabilmesi için gereken çok uzun zamanın iyice farkındayım.

Özellikle de sıra kalbe gelince, öyle değil mi? Kalbin yerini alan Güç merkezi... Müthiş bir dinamik güç! (*Anne gülüyor*) NE ZAMAN dolaşımı kesip Kuvveti salıvereceksin?

Zor...

(*Sessizlik*)

Yo, söyleyecek fazla şeyim yok. Sana az önce söylediklerimin hiçbiri yayınlanamaz. *Ajenda*'da olur, yoksa yayınlanamaz.

İnsanların yapılan çalışmanın farkında olması fena olmaz.

Yo, hayır... Her neyse, yazabilirsin, bakarız. Ama söyleyecek fazla şeyim yok.

(*Sessizlik*)

Normal, sıradan hayatta, bir şeyi düşünürsün sonra o şeyi yaparsın. Bu tam tersi! Bu hayatta önce yapmak lazım; sonra anlıyorsun... çok sonra. İlk önce yapmak lazım, düşünmeden. Düşünürsen, işe yarar hiçbir şey yapmazsın. Yani eski yönteme geri dönersin.

6 Ekim 1962

79 – Tanrı sonsuz İmkandır. Bu yüzden Hakikat hiç istirahat etmez. Bu yüzden de çocukları Yanlış haklı çıkarır.

80 – Bazı dindar insanların dediğine bakılırsa Tanrı asla Gülmez; Heine, Tanrı’da tanrısal Aristofanes’i keşfettiğinde gerçeğe daha yakındı.

Evet, demek istediği, belli bir zamanda doğru olan şey, başka bir zaman artık doğru değil. Yanlışın çocuklarını haklı çıkaran da bu.

Belki de yanlış yoktur demek istiyor!

Evet, aynı şey, bu aynı şeyi söylemenin başka bir şekli. Yani yanlış olarak adlandırdığımız şey, belli bir zamanda doğruydu.

Yanlış, zaman içinde bir kavram.

Hakikaten yanlış görünebilen bazı şeyler var.

Bir süreliğine.

Alınan izlenim de bu zaten: bütün yargılarımız anlık. Şu anda böyle, bir sonraki an artık öyle değil. Ve bizler için bunlar yanlış, çünkü biz olayları birbiri ardına görüyoruz; ama Tanrısal için Ona öyle görünemez çünkü her şey Kendi İçinde.

Aslında, (*Gülerek*) bir an için Tanrısal olduğunu düşün! Her şey senin içinde: içindekileri belli bir sırayla çıkararak eğleniyorsun; ama senin için, bilincinde, her şey aynı anda var: ne zaman var, ne geçmiş var, ne gelecek var ne de şimdi var – her şey bir arada. Ve olabilecek bütün kombinezonlar var. Bir şeyi, sonra da bir diğerini Çıkararak öylece Eğleniyor; böylece sadece küçük bir kısmını – şu kadarını – gören aşağıdaki zavallı insanıklar: “Aa, bu yanlış” diyor. Nasıl yanlış olur? Çok basit: çünkü olayın sadece küçük bir kısmını görüyorlar.

Çok açık, değil mi? Anlaşılması kolay. Bu yanlış kavramı, zamanla ve mekanla ilgili bir kavram.

Bu aynen “bir şey aynı zamanda hem VAR hem YOK” olamaz izlenimi gibi. Halbuki bu doğru, şey hem var hem yok. Zaman kavramı, zaman ve mekan kavramı yanlış kavramını getiriyor.

Bir şey aynı zamanda hem var hem yok derken ne demek istiyorsun, nasıl yani?

Şey hem var, ve aynı zamanda da tersi var. Yani bizim için aynı zamanda hem evet hem hayır olamaz. Efendi için SÜREKLİ aynı zamanda hem evet hem hayır.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bu bizim mekan kavramımız gibi: “Buradayım, dolayısıyla burada değilsin” diyoruz. Hem ben buradayım, hem sen buradasın hem her şey burada! (*Anne gülüyor*) Yalnız, anlamak için mekan ve zaman kavramından sıyrılabilmek lazım.

Bu çok somut olarak hissedebileceğin bir şey, ama bizim bakış şeklimizle değil.

Şu kesin ki Sri Aurobindo bu özlüsözlerin çoğunu üst aklı birden Süpraakla çıkıverdiğinde yazdı; onun için sıradan şekilde nasıl olduğunu henüz unutmadı, ve süpraakılsal şekil için nasıl olduğunu görüyor; ortaya da bu tür şeyler çıkıyor, bu da özlüsözlere bu paradoksal şekli veriyor. Çünkü sıradan bakış açısını unutmadı, diğer bakış açısını da şimdiden algılıyor.

(Uzun sessizlik)

Aslında, dikkatlice bakarsak, Efendi'nin, Kendi Kendine müthiş bir komedi Oynadığını, Tezahürün, Kendi Kendine Oynadığı bir komedi olduğunu düşünmek zorundayız!

Seyirci pozisyonuna Geçti ve Kendine Bakıyor. Ve Kendine bakmak için zaman ve mekan nosyonunu kabul Etmesi lazım, yoksa Kendine Bakamaz! Ve anında bütün komedi başlıyor. Bu bir komedi, başka bir şey değil!

Biz bunu ciddiye alıyoruz, çünkü kuklalar biziz! Kukla olmayı bıraktığımız anda bunun bir komedi olduğunu açıkça görürüz.

Bazıları için de bu gerçek bir trajedi.

Tabii, komediyi trajik hale getiren biziz... Komediyi trajik hale getiren BİZİZ.

Son zamanlarda dikkatlice baktım. Hayvanların ve insanların başına gelen benzer olayların arasındaki farkı inceledim; hayvanlarla özdeşleşince şunu açıkça görüyorsun: hayvanlar kesinlikle olayları bir trajedi gibi karşılamıyor – insanlarla temasa geçmiş hayvanlar hariç, tabii bu durumda bu onların doğal hali değil, bir geçiş hali: insanla hayvan arasında geçiş varlıkları oluyorlar. Ve insandan doğal olarak kaptıkları ilk şey kusurları, bu her zaman kapılması en kolay şey! Bu yüzden kendilerini boşuna mutsuz ediyorlar.

Bir sürü şey... İnsanlar ölümü korkunç bir trajediye çevirdi. Yaşadığım bu son deneyimlerle şunu gördüm: amma çok sayıda

zavallı insan, en çok sevdikleri kişiler tarafından, öldüler bahanesiyle yok edildi!

Onlara çok kötü anlar geçirttiler.

Yok mu edildi?

Evet, yakıldılar. Ya da havasız, ışıksız bir kutuya kapatıldılar, TAMAMEN BİLİNÇLİYKEN. Ve artık kendilerini ifade edemedikleri için onlara “ölü” dediler. Çabucak “ölü” ilan ediliyorlar! Ama bilinçliler. Bilinçliler. Artık ne konuşabilen ne de hareket edebilen birini düşün: insan yasalarına göre “ölü”. Ölü ama bilinçli. Bilinçli olduğu için de insanları görüyor: ağlayanlar var... biraz yetenekliyse sevinenleri de görür; ama bir kutuya konulduğunu, kutunun çivilerinin çakıldığını, öylece kapatıldığını da görüyor: “İşim bitti, üzerime toprak atacaklar.” Ya da krematoryum alanına götürüldüğünü, sonra da ağzının içine ateş konulduğunu görüyor – TAMAMEN BİLİNÇLİYKEN.

Bu son günler bunu yaşadım. Gördüm. Çünkü geçen gece, ya da bir önceki gece, dirilerin ölülerle, aradaki farkı hissetmeden bir arada oldukları sübtıl fiziksel dünyada en az iki saat geçirdim – hiçbir fark yok. Orada hiçbir fark yok. Mesela Mridu⁵³, vücudundayken geceleri onu senede bir görürdüm, hatta belki de o kadar bile değil. Yıllarca bilincimin içinde değildi – vücudunu terk ettiğinden beri onu neredeyse her gece görüyorum! Mridu orada, sübtıl fizikte, aynen eskiden olduğu gibi (*Göbekli hareketi*), ama endişesiz, hepsi bu. Endişesiz. Orada hem diriler vardı... hem “diri” hem “ölü” diye tabir edilenler vardı: birlikteydiler, birlikte yemek yiyorlardı, birlikte hareket ediyorlardı, birlikte eğleniyorlardı; ve bütün bunlar güzel bir ışık oluşturuyordu, çok rahattı, yani, çok hoştu: “Ya... işte böyle, insanlar böylece ‘ölü’ diye bir ayırım yaptı” dedim içimden. “Ölü”! İşin kötü yanı, vücuda bilinçsiz bir şeymiş gibi davranıyorlar, oysa vücut hala bilinçli!

Ölüye, kurtulmak istedikleri bir şeymiş gibi davranıyorlar: “Bundan mümkün olduğu kadar çabuk kurtulalım; yer tutuyor, can sıkıcı, rahatsız edici.” En çok üzülenler bile onu görmek istemiyor, çünkü acıklı, zor, üzücü bir durum.

⁵³ Sri Aurobindo'yla Anne'nin oldukça şişman eski aşçısı; Anne'nin “*geceleeri onu senede bir görürdüm*” ile kastettiği, Mridu uykusunda fiziksel vücudundan “çıkıp” Anne'ye gelirdi.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

(Sessizlik)

Nerede yanlış, nerede? Yanlış nerede?

Yani, yanlış yok. Sadece imkansız gibi görünen şeyler var, çünkü Efendi'nin safi İmkan Olduğunu ve her İstedliğini İsteddiği gibi Yaptığını bilmiyoruz. Bu, kafamıza girmek istemiyor, bizler daima “Evet, bu olabilir, yo, şu olamaz” diyoruz ama, doğru değil! Embesillliğimiz için “bu olamaz”, yoksa her şey mümkün.

Bülten için makul bir şeyler söylemek zor.

(Sessizlik)

Anlıyor musun, bir tek piyese Bakan Endişelenmiyor, çünkü neler olacağını Biliyor; olan, olmuş ve olacak her şeyi kesinlikle Biliyor, ve Onun için hepsi TEK mevcudiyet olarak var durumda. Bilmeyenler, zavallı aktörler; rollerini bile iyi bilmiyorlar! Çok da endişeleniyorlar, çünkü bir şey oynamaya zorlanıyorlar ve ne olduğunu bilmiyorlar. Bu, aldığım çok kuvvetli bir izlenim: hepimiz oyunda rol alıyoruz, ama komedinin ne olduğunu, nereden gelip nereye gittiğini, komedinin tamamını bilmiyoruz: o an ne yapmamız gerektiğini çok az biliyoruz, üstelik bildiğimiz azı da iyi bilmiyoruz. Bu yüzden de endişeleniyoruz! Ama her şeyi bildiğin zaman artık endişelenmezsin, gülümsersin – O çok Eğleniyordur, ama biz... Yalnız, bize de O'nun gibi TAM eğlenme YETKİSİ veriliyor.

Sadece eğlenme zahmetine katlanmadığımız için eğlenmiyoruz.

Kolay değil!

Eee! Kolay olsaydı... Kolay olsaydı sıkılırdık.

Bir de bazen, bu hayat neden bu kadar trajik diye merak ediyorum. Ama ebedi bir peri masalı gibi olsaydı, öncelikle takdir bile etmezdik, çünkü tamamen doğal olurdu – nedeni özellikle bu, takdir etmezdik çünkü çok doğal olurdu – kim bilir, değişiklik olsun diye biracık kargaşa belki hoşumuza gidiyordur? Belli olmaz.

Belki de budur yeryüzü cennetinin hikayesi... yeryüzü cennetinde insanlar spontane olarak biliyordu, yani, yaşıyorlardı, bilinçleri hayvanlarıkiyle aynıydı, hayattan öylesine, biraz zevk almaya, yaşama sevincini tatmaya yetecek kadardı; ama “Neden? Nasıl? Neye doğru gidiyoruz? Ne yapmak lazım? vesaire”... bunları bilmek

istemeye başlayınca bütün endişe başladı – rahatça mutlu olmaktan bıktılar.

(*Sessizlik*)

Sanırım Sri Aurobindo, yanlış, geri kalan her şey gibi bir illüzyondur demek istedi. Yanlış yoktur, imkanların hepsi varsa, sıkça çelişkili, İSTER İSTEMEZ çelişkili olan, görünümünde çelişkili olan bütün imkanlar vardır demek istedi. Ama kendi kendine: “Ben neye yanlış diyorum?” demen için kendine bakman yeterli. Olayla yüzleşip kendi kendine: “Ben neye yanlış diyorum?” dersin, bunun bir saçmalık olduğunu hemen anlarsın – yanlış yok, parmaklarımızın arasından yok olur.

Bütün bunları *Bülten*'de insanlara söyleyemem yavrucuğum, kafayı yerler! Onlara hazmedemeyecekleri fazla kuvvetli bir gıda vermeyeceksin.

Adını vermeyeceğim biri Sri Aurobindo'nun kitaplarını okumuş... anladığını sanmış, yogik bir disiplin uygulamış, yani güya yoga yaptığını “sanıyormuş”, ve Kuvveti çekmiş. Kuvvet de cevap vermiş... (*Anne güllüyor*) başını ağrıtmış! Korkmuş. Bana harfiyen şöyle yazdı: "Bu Kuvvet, Efendi'nin Kuvveti (ki bu tamamen doğru, onda korkuya dönüşen de bu Kuvvet), (*Anne güllüyor*), öyleyse korku, Efendi'nin başlıca sapkınlığı." Al işte, buyur. Çünkü kitaplarda ‘Efendi, her şeyin gerisinde’, ‘O olmayan hiçbir şey yok’ diye okudu, öyleyse Efendi, Kendi Tezahüründe bir sapkınlık oldu. Yani! Buyur! "Efendi'nin yardım etmeye gelen Kuvveti korkuya dönüştü. Efendi'nin başlıca sapkınlığı korkudur."!!

Sen bunu okusan, adam kafayı yemiş dersin.

Evet, insan bu şekilde her türlü şey söyleyebilir.

Tabii! Diyorum sana, insanlara çok kuvvetli bir gıda verdiğin zaman böyledir işte: anlamadıkları zaman, asimile etmedikleri zaman beyinde tutarsızlıklar oluşur.

Dolayısıyla bunlar yayınlanamaz. Ancak *Ajenda*'ya göre... Tüm bunları insanlara nasıl anlatsak?

(*Sessizlik*)

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Sanırım Sri Aurobindo yükselişindeydi: sezgisel aklı bir delik açıp Süpraakılla temasa geçiyordu, bu şeyler de pat! diye, düşüncesinde bir patlama gibi geliyordu, O da bunları yazıyordu. Hareketi izlersek, Orijini görürüz.

Tabii ki demek istediği buydu: “Yanlış, sayısız, sonsuz imkanlardan biridir.” “Sonsuz” demek, hiçbir şey olma **olasılığının** dışında değildir demek. Ee, yanlış bunun içine nereye koyacaksın? BİZİZ yanlış yanlışa yanlış diyen, bu tamamen keyfi. “Bu yanlış” diyoruz – neye göre? “Bu doğru” yargımıza göre, ama Efendi’nin Yargısına göre değil, mademki bu Efendi’nin bir parçası!

Bu anlayış genişlemesine tahammül edebilecek fazla insan yok.

Değil mi, böyle bakmaya başladığım zaman (*Anne gözlerini kapıyor*), aynı anda iki şey var: o Gülümseme, o Neşe, o Gülüş var... ve öyle bir Huzur...! Yani... öyle bir huzur...! Öylesine DOLU, öylesine ışıldayan, öylesine tam bir huzur ki, içinde artık hiçbir şeyin savaşmadığı, artık çelişkinin olmadığı bir huzur. İçinde artık hiçbir şey savaşmıyor. Bu, ışıldayan TEK bir ahenk – halbuki yanlış, acı, sefalet olarak adlandırdığımız şeylerin hepsi burada. BU HİÇBİR ŞEYİ YOK ETMİYOR, DIŞLAMİYOR, ELEMİYOR. Bu başka bir bakış şekli.

(*Uzun sessizlik*)

Yok, gerçekten, eğer içtenlikle, işin içinden çıkmak istiyorsan aslında o kadar zor değil: herhangi bir şey yapmana gerek yok, bırak her şeyi Efendi Yapsın. Her şeyi Yapar. Her şeyi. Öyle harika ki!

Herhangi bir şeyi Alıyor, tamamen sıradan denilen bir zekayı bile Alıyor ve basitçe sana bu zekayı bir kenara koymayı, dinlendirmeyi Öğretiyor: “Şöyle, rahat dur, artık kımıldama, Beni rahatsız etme, sana İhtiyacım Yok”, işte o zaman bir kapı açılıyor – kapıyı kendin açman gerek izlenimi bile yok: kapı ardına kadar açık, diğer tarafa Geçiriliyorsun. Tüm bunları Başka Biri Yapıyor, sen yapmıyorsun. Sonra... “öteki türlü” imkansız olur.

Anlamaya çalışan, zorlanan, başını ağrıtan aklın bütün bu korkunç emeği.. tamamen gereksiz... tamamen; hiçbir işe yaramaz, işi karıştırmaktan başka.

Sözde bir problemle karşılaştın: “Ne demem lazım, ya da ne yapmam lazım, nasıl davranmam lazım, ya da ne...?” Bir şey yapmana gerek yok! Yok. Efendi’ye sadece: “İşte, Görüyorsun, durum böyle” demen yeterli. Hepsi bu. Ardından iyice rahat duruyorsun. Sonra,

tamamen spontane olarak, hiç aklından geçirmeden, hiç düşünmeden, hiç hesaplamadan, hiç, hiç, hiç, en küçük çalışmasız bile yapılması gerekeni yapıyorsun. Yani, artık sen değil Efendi Yapıyor. Hallediyor, şartları, insanları bir araya Getiriyor, kelimeleri ağzına ya da kalemine Yerleştiriyor – her şeyi Yapıyor, her şeyi, her şeyi; yapacak şeyin kalmıyor, hayatını mutlu bir şekilde yaşamaktan başka.

İnsanların hakikaten istemediğine inanmaya başladım.

Ama zor olan arınmak, önceden arınma işi.

Arınmaya gerek yok ki! O Arındırıyor.

Ama eski bilinç, eski düşünceler insanı sürekli istila ediyor...

Evet, eski bilinç, eski düşünceler alışkanlıktan tekrar başlamaya çalışıyor. “Efendim, bunu Görüyorsun, bunu Görüyorsun, bunu Görüyorsun, bu böyle” demek yeterli. Hepsi bu. “Efendim, bunu Görüyorsun, bunu Görüyorsun, bu embesili görüyorsun.” İş biter. Anında... Evlat, kendiliğinden değişiyor! Eforsuz. Sadece içten olman, yani bunun iyi olmasını HAKİKATEN istemen yeterli. Elimizden hiçbir şey gelmez, hiçbir kapasitemiz yok, iyice farkındayım. Bu madde, bu hücreler amalgamının, tüm bunların acınacak durumda olduğunu iyice inanmaya başladım. Hakikaten içler acısı. Bilmiyorum, insanların kendilerini güçlü, harika, ışıltı ışıltı, kadir hissettikleri durumlar var mı?... eğer varsa, bence çünkü ne halde olduklarını gerçekten bilmedikleri içindir! İnsan ne halde olduğunu gerçekten gördüğü zaman... insan aslında bir hiç, bir hiç... Ama her şeye kadir, yeter ki... yeter ki bıraksın Efendi Yapsın. Ama insanın canı hep kendi yapmak istiyor, mesele bu, yoksa...

İnsanlar geldiği zaman, mektup geldiği zaman ya da bir durum, bir problem olduğu zaman... (şimdi sorun yok, ama eskiden, bir sene önce olduğunda bazen sorundu) hemen, anında böyle yapıyorum (*Anne avuçlarını açıp alınının hizasında tutuyor, problemi Efendi'ye sunmuş gibi*): “Bak, Efendim, Görüyorsun, işte.” “Ben bir tek bu işe yarıyorum” (*Aynı hareket*): “Sana sunuyorum.” Sonrasında rahatım. Rahat duruyorum: “Sadece beni Hareket Ettirirsen kımıldarım, sadece beni Konuşturursan konuşurum, yoksa...” Sonra da artık bunu düşünmüyorsun. Sadece bunu (*Aynı hareket*) yapmak için bir an düşünüyorsun. (*Anne Ona yandan gelen ve yukarı doğru sunduğu problemi gösteriyor*) Böyle gelip böyle yapıyor. Sonra, farkına bile

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

varmadan birden konuşuyorsun, ya da hareket ediyorsun, bir karar alıyorsun, bir mektup yazıyorsun, falan – her şeyi Efendi Yaptı.

Yok, insan çok iyi niyetli, hevesli olabilir ama işi kendi YAPMAK İSTİYOR. Her şeyi zorlaştıran da bu. Ya da inanmıyor, sanıyor ki Efendi işi Yapamaz, bu yüzden işi kendisi yapması lazım çünkü Efendi Bilmez! (*Anne gülüyor*) Yani bu tür budalalık çok yaygın: “Tanrı olayı nasıl Görebilir ki? Yalan dünyasında yaşıyoruz, Yalanı nasıl Görebilir ki...” Efendi olayı tam da olduğu gibi Görüyor!

Üstelik akılsız insanlardan söz etmiyorum, zeki insanlardan, çaba gösteren insanlardan bahsediyorum – bir Cehalet ve Yalan dünyasında yaşadığımızı, Safi Hakikat Olan bir Efendi'nin Var olduğunu bilenlerde bile, bir yerlerinde böyle bir inanç var, diyorlar ki: “Tamam işte, Efendi Safi Hakikat Olduğu için Anlamıyor (*Anne gülüyor*). Yalanımızı Anlamıyor, yalanla kendim ilgilenmem lazım.” Bu çok kuvvetli, çok yaygın bir eğilim.

Hatta bazen Ona açıklamak için çok çaba harcıyorsun: “Biliyor musun, bu böyle, şu şöyle” diye, bitirince farkına varıyorsun ki... Aa, iki sene önce bir gece yaşadıklarım geldi aklıma. Süpraakıl ilk kez vücudumun hücrelerine girmişti ve beynime çıkmıştı. (*Gülerek*) Beynim genelde aldığından epeyce daha kuvvetli bir şeyle karşılaşınca embesil gibi endişelendi! Beynimin endişelendiğini görünce (*Anne başının üstünde, vücudunun dışındaki üçüncü chakrada, en üst bilinç merkezinde odaklı olduğunu, ya da trans halinde olduğunu belirten bir hareket yapıyor*) beynime tam bir bön olduğunu, ve rahat durmasını söylemeye çalıştım. Rahat durdu ama sanki... bir kaynama vardı, sanki her şey patlayacaktı. O zaman: “Pekala, ne yapmak lazım diye sormak için gidip Sri Aurobindo'yu bulalım” dedim... anında her şey tamamen sakinleşti... sübtıl fizikte, Sri Aurobindo'nun evinde uyandım; oldukça maddiydi, her şey çok somuttu. Sri Aurobindo'nun evine geldim, yani ben değil vücudumun bilinci evine geldi ve neler olduğunu O'na anlatmaya başladı; vücudumun bilinci çok heyecanlıydı. Durmadan anlatıyordu. Sri Aurobindo'ysa tanımlanamaz bir şekilde gülümsüyordu... sonrasında... hiç. Öylece bakıyordu: tanımlanamaz bir gülümsemeyle... tek kelime etmedi. Vücudumun heyecanı yatıştı. Sri Aurobindo'nun yüzü bir ebediyet ifadesiydi: vücudumun heyecanı geçti. Sonra Sri Aurobindo'nun kahvaltısı etmesi gerekti, kahvaltısı saatiydi (çünkü orada da, sübtıl fizikte de yemek yeniliyor, ama başka bir şekilde). Onu rahatsız etmemek için yan odaya geçtim. Bir süre sonra gelip önümde dikildi (fiziksel varlığımın, fiziksel bilincimin sakinleşmeye vakti olmuştu), diz çöküp elini

tuttum. Evlat! Fiziksel histen ÇOK daha net bir histi! Elini öptüm. Sadece: “Ah! This is better” [Aa! Bu daha iyi] dedi (*Anne gülüyor*).

Detayları geçiyorum (görüşme uzadı, bir saat kadar sürdü), Sri Aurobindo birden odayı terk etti, demek istediğini anladığım bir hareketle ifade ederek beni yalnız bıraktı; sadece böyle yapıyormuşum gibime geldi (*Anne bir eşikten geçiyormuş gibi yapıyor*) ve... kendimi yatağımda uzanmış vaziyette buldum. O anda içimden dedim: “Yani! Hayatı amma zorlaştırıyoruz, halbuki öylesine basit ki: böyle yapınca oradasın (*Bir eşikten geçme hareketi*); böyle yapınca buradasın (*Diğer yöne aynı hareket*).

(*Sessizlik*)

Şimdi bunlar eski hikaye, ÇOK eski hikaye. Artık öyle değil.

Of! Hayatı boşuna zorlaştırıyoruz.

Bu söylediklerimden bir şey çıkmaz, ancak *Ajenda*'ya göre.

Bu sıkça merak ettiğim bir şey: Efendi'ye dua ederken, bir şeyin yolunda gitmediğini anlatmak istediğimde, bana hep çok kuvvetlice konsantr olmam gerekiyormuş gibi geliyor, sanki uzakta Olan bir Şeyi çağırمام gerekiyormuş gibi geliyor. Doğru mu? Yoksa hakikaten...

Bu bize bağlı!

Ben Efendi'yi her yerde hissediyorum, her zaman, hep; hatta O'nu fiziksel olarak bile hissediyorum – bu sübtıl fiziksel bir temas, ama sonuçta yine de fiziksel bir temas: her şeyde, havada, insanlarda... böyle hissediyorum (*Anne ellerini yüzüne bastırıyor*). Böyle olunca, gidilecek yer uzak değil, sadece böyle yapıyorum (*Anne ellerini hafifçe içe doğru çeviriyor*), bir saniyelik konsantrasyon – Efendi burada! Orada, her yerde.

Sadece uzakta olduğunu düşünürsek uzakta Olur.

Tabii, bütün bölgeleri, bütün evrensel bilinç düzlemlerini düşünmeye başlarsan, Efendi'nin ta orada, en en en sonda Olduğunu düşünmeye başlarsan çok uzakta Olur! (*Anne gülüyor*). Ama Efendi'nin her yerde Olduğunu, her şeyin O Olduğunu düşünürsen, Efendi'yi görmemizi, hissetmemizi engelleyen sadece algımız olduğunu düşünürsen, ama böyle yapmanın (*Anne ellerini hafifçe içe doğru çeviriyor*) yeterli olduğunu düşünürsen... bu böyle ve böyle bir hareket (*Anne ellerini bir içe bir dışa doğru çeviriyor*), çok somut olabiliyor: böyle

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

yapıyorsun (*Anne ellerini dışarı doğru çeviriyor*), her şey yapay, sert, kuru, sahte oluyor; böyle yapıyorsun (*Anne ellerini içe doğru çeviriyor*), her şey ışıltıyor, her şey engin, rahat, huzurlu, uçsuz bucaksız, neşeli oluyor. Sadece bu, ve bu (*Anne ellerini bir içe bir dışa doğru çeviriyor*). Nasıl? Nerede? Tarif edilemez, ama bu sadece bir bilinç hareketi, başka bir şey değil. Bir bilinç hareketi. Ve hakiki, doğru, gerçek bilinçle sahte, yanlış bilinç arasındaki fark gittikçe daha... net ve aynı zamanda daha İNCE oluyor – içinden çıkmak için çok uğraşmaya gerek yok. Önceleri, sanki bir şeyin içinde yaşıyormuşsun ve, içinden çıkmak için de kendi içine dalman gerekiyormuş gibi, büyük bir konsantrasyon gerekiyormuş gibi geliyor; şimdiki izlenimse: bu kabul ettiğin bir şey (*Anne elini yüzünün önüne ekran şeklinde koyuyor*), çok ince bir zar gibi, çok sert – çok sert ama şekillendirilebilir, kupkuru, çok çok ince bir zar gibi, sanki bir maske takıyormuşsun gibi, ve böyle yapıyorsun (*Aynı içe doğru hareket*), yok oluyor.

Maskenin bilincine varmanın artık gerekmeyeceği an öngörülüyor, maske o kadar ince olacak ki aradan görülecek, hissedilecek, hareket edilebilecek, maskenin tekrar takılmasına gerek kalmadan.

Yapılmaya başlanan bu.

Ama her şeydeki bu Mevcudiyet... bir Titreşim – bu bir Titreşim ama her şeyi içeren bir Titreşim; bir tür sonsuz bir güç, sonsuz bir neşe, sonsuz bir huzur, uçsuz bucaksız bir enginlik içeren bir titreşim; öyle bir ENGİNLİK, öyle bir ENGİNLİK içeriyor ki, sınırsız... ama bu sadece bir Titreşim... Tanrım, bu düşünülmeyen, bu yüzden de söylenemeyen bir şey.

Düşünürsen, düşündüğün anda sis tekrar başlıyor. Bu yüzden konuşamıyorsun.

Yo, Tanrısalsal çok uzakta çünkü Tanrısalsal'ı uzakta sanıyorsun. Biliyor musun, Tanrısalsal'ı burada düşünseydin, böyle (*Yüze yapışık hareket*) sana Dokunduğunu düşünseydin... hissetseydin... Bir insanın teması gibi değil, öyle değil. Bu, yabancı Olmayan bir Şey; dış bir Şey değil, dıştan içe doğru bir Şey değil – öyle değil!.. Her yerde Olan bir şey.

Bir dönem oldu, Bunun İçine sanki çörekleniyormuşum gibiydi. Bir zorluk olduğu anda, sanki bir çember oluyormuşum gibiydi! Ve Bunun İçine çörekleniyordum.

Her yerde Tanrısalsal'ı hissediyorsun, her yerde, her yerde, her yerde – içte, dışta, her yerde, her yerde Tanrısalsal Var, bir tek Tanrısalsal Var. Her şey Tanrısalsal, Tanrısalsal'ın Titreşimi.

Yo, bunu (*Kafayı*) durdurman lazım, durdurmadıkça Hakiki Olayı göremezsin – mukayese etmeye çalışırsın, “şöyle böyle ” dersin.

(*Sessizlik*)

Ve pek çok kez hissediyorsun ki... sanki bir Şekil yok – bir Şekil hem var hem yok... anlatmak mümkün değil. Ve sanki bir Bakış var ve Göz yok – bir Bakış yok ama bir Bakış var – bir Bakış, bir Gülümseme var gibi, ama Ağız yok, Yüz yok! Halbuki bir Gülümseme var, bir Bakış var ve: (*Anne gülüyor*) “Evet Efendim, salağın tekiyim!” demekten kendini alamıyorsun. Efendi Gülüyor, sen gülüyorsun, mutlusun.

Mümkün değil! İzah etmek mümkün değil. Anlatmak mümkün değil. Söylenenlerin hepsi boş, boş.

İşte böyle. Neyse, bundan *Bülten* için eli ayağı düzgün yarım sayfa çıkarabilirsen iyi...

Yo, konuşamıyorum, mümkün değil; yayınlanabilir hiçbir şey söyleyemiyorum, imkanı yok. Öylesine yapay geliyor ki... çok yapay geliyor... Hem başımı ağrıtıyor.

Bu yüzden işi senin yapman lazım. Şuradan buradan bir cümle alabilirsin...

İşte böyle, evlat. Artık hiçbir işe yaramıyorum!

Aydın on altısında kitabımı getiriyorsun.

Zor olan da bu zaten, yazmak.

Kesinlikle değil evlat! Efendi'yi çağırıyorsun ve: “Program bu” diyorsun, o kadar; yeterli – ilham gelir.

Gelir.

Mesele masal, ya da şiir yazmak olsaydı, kolay. Ama tutarlı bir şeyler yazmak...

Olsun! Görünmez bir bağ tutarlılığı oluşturur, çok daha enteresan olur.

*

Son görüşmemizde “Tamamen bilinçliyen yakıldılar, ya da havasız, ışısız bir kutuya kapatıldılar...” diyordun...

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Maalesef öyle.

İyi de ne yapmak lazım? Beklemek mi?... Yoksa...

Olayı iyice inceledim... toplumsal açıdan mümkün değil, başka çare yok. Yani, diriler olaya dirilerin bakış açısından bakıyor. Gördüğüm kadarıyla, bir lütuf hali olmalı, her zaman olduğu gibi; muhtemelen SADECE rahatsız olmadan görebildiklerini görüyorlar.

Bunu çok iyi biliyorum çünkü vücudum öyleyken [Anne Mart 1962'de çok ağır hastalandı; kalbi kısa bir süre durdu; haftalarca yatağından kalkamadı]... yani vücudum neredeyse ölüydü, vücuduma başkası [Anne'nin yardımcıları] bakıyordu, benim için her şeyi yapıyorlardı: tamamen bilinçliydim... TAMAMEN BİLİNÇLİYDİM ama şey yapamıyordum... ölü gibiydim. Kımıldayamadığımdan değil, yo, kımıldayabildiğimi belli etmek istemiyordum! Öyle bir ekstaz yaşıyordum ki, olacaklar hiç umurumda değildi. Yani doğru. Bir lütuf halinde ölenlere sanırım bu oluyor... Şu iyi ölenler ve iyi ölmeyenler olayı gerçekten doğru; her şey hangi bilinçte olduğuna bağlı.

Eğer kendini fiziksel hayattan, sıradan fiziksel bilinçten soyutlayarak, ya büyük evrensel Kuvvetle, ya da Tanrısal Varlıkla birleşerek ölürsen, o zaman tüm bu küçük şeylerin hiçbir önemi yok... bilinçli olmadığından değil, tamamen bilinçlisin, diğer insanların ne yaptığının bilincindesin, her şeyin tamamen bilincindesin... ama bu şeylerin önemi yok. Fakat, insanlara bağlıyken, şeylere bağlıyken ölenler, bu tam bir cehennem ıstırabı olmalı. Tam.

Bu durumda hangisi daha iyi, gömülmek mi, yoksa yakılmak mı?

Bana bu soruyu bir hafta önce sorsaydın, sana tereddüt etmeden: "Gömülmek" derdim, tabii, bir de gömmek için çok acele edilmemesini, bozulma belirtisi beklenmesini tavsiye ederdim!

Ama şimdi, bu son durumdan dolayı... artık herhangi bir şey söyleyemiyorum, mümkün değil.

Bana öyle geliyor ki, tam da ölüm denen bu geçiş süreci hakkında pek çok şey öğreniyorum. Gittikçe daha ince, daha gerçekdışı oluyor. Çok enteresan.

(Sessizlik)

Vücudunun artık tam bir yük olduğu bir bilinç halinde olabilirsin, çünkü vücudun tepki vermiyordur, ya da fazla yıpranmıştır, yapılacak bir şey yoktur, ya da vücudunu ölümsüzleştirmeye çalışmak için yaratılmamışsındır (bu çok istisnai bir durum). Büyük insansal kitlede pek çok vücut artık bir işe yaramaz; bu durumda, yavaş bir bozulma beklemek zorunda olmaktansa seni vücudundan aniden “ayırmaları” [yakılmak] pekala bir rahatlama olabilir. Bu yüzden... bir kez daha kendi kendime: “Aceleci ve cesurca bir yargı, Cehaletin yargısı” dedim.

Herhangi bir şey söyleyemem. Bunu herkes kendisi HİSSETMELİ, kendisi söylemeli, yeterince bilinçliyse.

Ama VÜCUDUMA ne istediğini her sorduğumda, bütün hücreler: “Yo! Yo! Biz ölümsüzüz, ölümsüz olmak istiyoruz. Yorgun değiliz, gerekirse asırlarca mücadele etmeye hazırız: ölümsüzlük için yaratıldık, ölümsüzlüğü istiyoruz” diyor.

Bu çok enteresan. Çok. Pavitra [Anne'nin ve Ashram'ın sekreteri] söyledi geçenlerde: ihtiyarlaşmanın ve çöküşün nedenleri çok ciddi şekilde ve derinlemesine araştırılıyormuş, çok enteresan keşiflere ulaşılmış: hücre ölümsüzleşmiş. Sadece birkaç durumun kombinezonu yüzünden yaşlanma olayı meydana geliyor; araştırmalar bu sonuca varıyor: yaşlanma sadece kötü bir alışkanlık – kulağa doğru gibi geliyor. Yani Hakikat Bilincinde yaşarsan, bu madde bu Bilince ters gelmiyor.

Zaten şunun farkına vardım (bunun tek, istisnai bir şey olduğunu sanmıyorum): hücre boyutuna indikçe hücre: “Ölümsüzüm!” diyor. Ama hücrenin bilinçli olması gerekiyor. Hücreler neredeyse otomatik olarak bilinçleniyor: beynin hücreleri çok bilinçli; müzisyenin ellerinin ve kollarının hücreleri çok bilinçli; atletin, jimnastikçinin bütün vücudunun hücreleri son derece bilinçli. Hücreler bilinçli olduğundan, kendi ölümsüzlük prensiplerinin bilincine varıyorlar, “Neden? Hayır, ne münasebet, yaşlanmak istemiyorum!” diyorlar. Yaşlanmak istemiyorlar. Çok enteresan.

Bu yüzden ölüm hakkındaki bütün düşüncelerim, ölüm hakkında neredeyse bütün söylediklerim, bilinçli olarak YAPTIKLARIMIN neredeyse tamamı [ölen insanlar için]... anladım ki bunların hepsi geçmiş, cehalet geçmişi. Bu konu hakkında da muhtemelen söyleyecek başka şeyim olacak, ama daha sonra.

Tabii eğer bu konuda bir daha konuşursam.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Konuştuğun andan itibaren bilginin büyük bir kısmı yok oluyor, Sri Aurobindo'nun "temsil" dediği şey haline geliyor, bir imaj oluyor – ESAS OLAY değil yani.

*

Şunu bilmek istiyorum... Yakılan ya da gömülen insanlar konusunda şöyle diyordun: "Bir hafta önce sana tereddüt etmeden: 'Gömülmek' derdim... Ama şimdi, son durumdan dolayı, artık herhangi bir şey söyleyemiyorum, mümkün değil." Hangi deneyimi kastediyordun?

Yeni öğrendiğim şeyler yüzünden.

Yeni öğrendiğin şeyler yüzden, gömülmek illa ki en iyisi değil mi diyorsun?

Evet. Duruma, ülkeye, her türlü şeye bağlı. Avrupa'da bazı insanlar yakılmayı vasiyet ediyor çünkü diri diri gömülmekten korkuyorlar. Burada, bilinçli olduklarına emin oldukları insanları yakacaklarına gömüyorlar. Aslında bu tamamen bireysel bir durum.

Bunların hepsi sadece küçük bir bilgi başlangıcı.

Gerisi daha sonra gelecek.

12, 16 ve 20 Ekim 1962

81 – Tanrı'nın Gülüşü iffetli kulaklara bazen çok kaba ve uygunsuz gelebilir: O'na Molière Olmak yetmez, O Aristofanes ve Rabelais de Olmalı.

82 – İnsanlar hayatı daha az ciddiye alsaydı, hayatı kısa zamanda daha mükemmel kılardı. Tanrı İşini hiç ciddiye almaz, bu yüzden bu harika evrenin manzarasıyla karşı karşıyayız.

Ee, soru getirdin mi?

Sorulacak fazla şey yok.

Hareketi başlatmak için soracağın soruya güveniyorum, çünkü şimdilik bir şey yok.

Ve bu gitgide böyle: ne yapılması gerektiğini yapılması gerektiği anda biliyorum, ne söylenmesi gerektiğini söylenmesi gerektiği anda biliyorum. Denemiyorum bile. Bir iki kez öylesine denedim, hiçbir işe

yaramıyor, hiçbir şey gelmiyor. Ve gelmesi gerektiği zaman sanki musluktan akarcasına geliyor – zorlanmadan, hiçbir şey yapmadan, geliyor.

Şimdilik bir şey gelmiyor.

Şu özlüsözleri bir daha bir oku bakayım.

(Satprem özlüsözleri tekrar okuyor)

Ee, ne soracaktın?

İnsan şunu merak edebilir, her şeyi ciddiye almak hayatın daha mükemmel olmasına nasıl engel olur?

(Uzun sessizlik)

Erdem vaktini hayattan bir şeyler eksiltmekle geçirdi, (*Gülerek*) eğer dünyadaki farklı ülkelerin erdemleri bir araya getirilse, hayatta pek az şey kalır!

Erdem, mükemmelliğin peşinde olduğunu iddia ediyor, ama mükemmellik bir bütündür. O zaman iki hareket birbiriyle çelişiyor: eleyen, dışlayan, küçülten, sınırlar koyan bir erdem ile her şeyi kabul eden, hiçbir şeyi dışlamayan, reddetmeyen ama her şeyi yerli yerine koyan bir mükemmelliğin hemfikir olamayacağı apaçık ortada.

Hayatı ciddiye almak genellikle iki hareketten ibaret: birincisi, muhtemelen önemi olmayan şeylere önem vermek, ikincisiyse hayatın saf ve var olmaya değer olarak kabul edilen birtakım meziyetlere indirgenmesini istemek. Bazılarında (mesela Sri Aurobindo'nun burada sözünü ettiği bu “aşırı iffetlilerde” ya da püritenlerde, yobazlarda) bu erdem sert, kurak, gri, agresif oluyor ve neşeli, özgür ve mutlu olan her şeyde, neredeyse her yerde yanlış buluyor.

Hayatı mükemmel yapmanın tek yolu – tabii yeryüzündeki hayatı kastediyorum – hayatı bütünlüğünde görece şekilde hayata yeterince yukarıdan bakmaktır, sadece şimdiki bütünlüğünde değil, geçmişin, şimdinin ve geleceğin bütünlüğünde hayata yeterince yukarıdan bakmaktır; hayat neydi, şu anda ne, ne olması gerekir: hepsini birden görebilmek lazım. Çünkü her şeyi yerli yerine koymanın tek yolu bu. Hiçbir şey dışlanamaz, hiçbir şey DIŞLANMAMALI ama her şey her şeyle tam bir ahenk içinde olacak şekilde yerli yerinde olmalı. Ve burada, iffetli, püriten, yobaz zihniyet için öylesine “kötü”, öylesine “kınanması gereken”, öylesine “kabul edilemez” görünen bütün bu

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

şeyler tamamen tanrısal bir hayatın neşe ve özgürlük hareketleri olur. O zaman da hiçbir şey, Kendini sonsuzca Yaşarken Seyretmekten sonsuz bir zevk Alan Yüce'nin bu harika Gülüşünü bilmemizi, anlamamızı, hissetmemizi ve yaşamamızı engelleyemez.

Bütün gölgeleri, bütün acıları, bütün ıstırapları yok eden bu neşeyi, bu harika Gülüşü... bu iç Güneşi bulmak için, seni istila etmesine izin vermek için, kendi içine yeterince derine dalman yeterli; o zaman da artık her şey, gölgeyi ve acıyı hiçbir yerde kabul etmeyen ahenkli, ışıldayan, güneşli bir gülüş şelalesi olur.

Aslında, en büyük zorluklar bile, en büyük üzüntüler bile, en büyük fiziksel acılar bile, ORADA durarak hepsine O yerden bakabilirsek, zorluğun gerçekdışılığını, üzüntünün gerçekdışılığını, acının gerçekdışılığını görürüz – ve artık her şey neşeli ve ışıldayan titreşim olur.

Bu aslında zorlukları yok etmenin, üzüntüleri aşmanın, acıları yok etmenin en güçlü yolu. İlk ikisi, yani zorluklarla üzüntüler, nispeten kolay (nispeten diyorum); sonuncusu, yani acı daha zor, çünkü vücudu ve vücudun hissettiklerini son derece somut, kesin olarak görmeye alışmışız; yoksa aynı şey, bu böyle çünkü vücudumuza akışkan, plastik, kesin olmayan, şekillendirilebilir bir şey gözüyle bakmayı bize öğretmediler, vücudumuza bu gözle bakma alışkanlığını da edinmedik. Tüm gölgeleri, tüm akordsuzlukları, tüm ahenksizlikleri, gıcırdayan, bağırان, ağlayan her şeyi yok eden bu ıslıl ıslıl Gülüşü vücudun içine aşılarmayı öğrenmedik. (*Sessizlik*)

Ve bu Güneş, tanrısal gülüşün bu Güneşi her şeyin merkezinde, her şeyin hakikati – tanrısal gülüşün bu Güneşini görmeyi öğrenmek lazım, hissetmek lazım, yaşamak lazım.

Bu yüzden hayatı ciddiye alan insanlardan kaçacaksın, çünkü dünyanın en sıkıcı insanları!

Hepsi bu.

Ama gerçekten öyle. Geçen gün sana şu hücresel zorluklardan bahsediyordum; şunu fark ettim, zorluk başlar başlamaz gülmeye başlıyorum! Ve biri varken, ona zorluğu ciddi bir ifadeyle söylersem durumum daha da kötüleşiyor; eğer gülmeye başlarsam, zorluğu ona gülerek söylersem zorluk yok oluyor. Aslında hayatı ciddiye almak çok kötü! İğrenç. Bana en büyük zorluğu hep hayatı ciddiye alan insanlar çıkardı.

Bunu daha bu günlerde yaşadım. Hayatlarını “manevi yaşantıya” adanmış insanlar, yogayı eskiden yapıldığı gibi yapan, her yerde düşman gören, engel gören, yapılmaması gereken şeyler gören,

yasaklar gören çok ciddi, ağırbaşlı insanlar üzerime amma şey yağıdırıyor... öf! Hayatı nasıl da zorlaştırıyorlar, Tanrısal'dan nasıl da uzaklar. Bunu geçen gün bildiğin birinde fark ettim. Bu insanlarla bunu “yapmamak lazım”, şunu “yapmamak lazım”... şu saatte şunu “yapmamak lazım”, o gün bunu “yapmamak lazım”; bunu “yememek lazım”... “yapmamak, etmemek lazım”, “özellikle de aman ha, SAKIN ha normal, sıradan hayatınızı kutsal hayatınızla karıştırmayın... aman ha” – araya bir uçurum açıyorlar.

Bu, şimdi hissettiklerimin kesinlikle tam tersi: herhangi bir şey var, vücudumda iyi gitmeyen bir şey var, insanlarla ilgili iyi gitmeyen bir şey var, durumlarla ilgili iyi gitmeyen bir şey var – anında ilk hareket: “Ey tatlı Efendim, ey Yarım!” Ve gülüyorum! Her şey yoluna giriyor.

Bunu geçen gün yaptım (bu spontane, anında olan bir şey, isteyerek yapılan, düşünülmüş, ayarlanmış bir şey değil, kesinlikle, hiç hiç hiç – öylesine geldi), geçen gün oldu (detayları hatırlamıyorum ama anlaşılan bu pek de kutsal bir durum değildi) kendimi öyle görünce gülmeye başladım; içimden dedim: “Ya! Ama benim ciddi, ağırbaşlı olmam gerekmiyor!”

Ortalık ciddileşince (*Anne ağırbaşlı, ciddi bir tavır takınıyor*) dikkat ediyorum, içimden diyorum: “bir terslik var, burada olmaması gereken bir nüfuz, bir şey atmosfere girdi...” Bütün bu vicdan azapları, pişmanlıklar... utanç duygusu, kabahat duygusu... Aman! Öf! Ve biraz daha ileri gidersek günah duygusu – Aman!... Yok, bence bunlar başka bir çağdan, karanlık bir çağdan kalma.

Ama özellikle de bu, bütün bu yasaklar. Mesela sana X.'in [tantrik gurunun] bir beyanını aktarayım, bana üçüncü bir şahıs tarafından iletildi: “Paranın gelmesine yardım etmek için [Anne'ye, Ashram'ın giderleri için] özel bir pudja yapacağım. Para getirtmek için özel bir yantram [kuvvetleri “yakalamaya” yarayan ritüel resim] yapacağım. Ama SAKIN Anne'ye bir şey söylemeyin, bir şey yapmayın, 14 Ocak'tan önce de sakın bir şey bağışlamayın, çünkü 14 Ocak'a kadar bilmem hangi gezegen bilmem hangi başka gezegenle çelişki içinde (*Anne gülüyor*), her şey kötüye gider ve başarısız olur; ama sonra bu gezegen yükselişe geçecek, o zaman her şey başarılı olur”!

(*Anne gülüyor*) İçimden bir şey, “bir şey” derken yani bir ses, spontane olarak anında: “Nedenmiş o!? İstedğim zaman öğrenirim!” dedi. Sonra güldüm. Onunla alay ettiğimi sandılar – alay etmiyorum: gülüyorum, aynı şey değil!

İşte böyle evlat, hepsi bu.

Bir özlüsöz daha okuyabilirsin, bunlar tamam, halloldu!

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bir sonraki ne?

83 – Utancın takdire değer sonuçları var, estetikte olduğu kadar ahlakta da utançtan vazgeçemeyiz; ama utanç yine de bir zayıflık göstergesidir, bir cahillik kanıtıdır.

Aynı şey! Bu, sonda söylediklerim: günah duygusu, pişmanlıklar, vicdan azabı, falan... Aman! Yeter, değil mi?

(Anne sonraki görüşmelerinin ve kutlaması gereken doğum günlerinin listesine bakıyor)

2 Şubat C.'nin yaş günü, beraber meditasyon yapacağız, çünkü o meditasyona hala inananlardan! *(Anne gülüyor)*

Bu oldukça eğlenceli küçük bir deneyim alanı haline geldi. Çünkü şimdi, insanlara kartlar yazıyorum, bunun için her türde bir sürü kartım var, C. onları imal etmekle meşgul; ve şimdi, otomatik olarak, birine bir kart yazmam gerektiği zaman, yazdığım şey, önceden karar verdiğim şey değil (çünkü bazen önceden karar veriyorum), son dakikada karar veriyorum: “BU kartı göndermem lazım, BUNU demem lazım.” Endişe etmiyorum: yazmam gerekenler tam vaktinde geliyor; bana da kalkıp kartı bulmak ve yazmak kalıyor sadece, ve iş bitiyor. Tam da “manevi bir hayat” yaşayan şu insanlar var ya, bana şöyle derler: “Ne! Böyle önemsiz bir şeyi manevi deneyim konusu yapmak ha!” Ve bu, EN KÜÇÜK ŞEY İÇİN BÖYLE: kullanılacak nesne, kullanılacak parfüm, kullanılacak banyo tuzları, her türlü “önemsiz”, “değersiz”, “ciddiyetten uzak” şey için. “Nasıl böyle önemsiz bir şeyi... !” Arama zahmetine bile girmiyorum... ya da... düşünmüyorum bile (Tanrı'ya şükür! düşünmüyorum), geliyor: bu, bu, bu. Ve bu sana Söylenen bir şey değil, BİLDİĞİN bir şey. Bana Söylenmiyor bile, bana: “Şunu yap” Denmiyor, asla; “BİLİYORUM”: Mm! Bu!” Ve seçiyorum, yapıyorum – çok rahat!

Bu tam da (çok ama çok uzun süredir, uzun senelerdir) vücudun hücrelerindeki somut deneyim: içinde Efendi'nin var olduğu “şeyler” ve var olmadığı “şeyler” yok – öyle sanan bazı dangalaklar var! Efendi HEP var, HEP içinde; hiçbir şeyi ciddiye almıyor, her şeyle Eğleniyor; ve seninle Oynar eğer oynamayı bilersen – ama insanlar oynamayı bilmiyor, yok, oynamayı bilmiyorlar. Ama Efendi öyle bir oynamasını Biliyor ki! Her şeyle ne güzel de Oynuyor, küçücük

şeylerle bile; masanın üzerine yerleştirmen gereken şeyler mi var? Sanma ki düşünmen ve yerleştirmen lazım, yo, dur oynayalım: şunu şuraya, bunu da buraya, şunu da şöyle koyalım. Ve başka bir gün, insanlar sanıyor ki [Anne bazı yardımcılarını kastediyor]: tamam, bu düzenlemeye karar verildi, artık böyle olacak – yo, hiç de değil!

Yardım etmek istiyorlar, ortalığı toparlamak, yerli yerine koymaya yardım etmek istiyorlar, korkunç bir şey! Başka bir gün de hiç kıvıldamıyorsun, rahat duruyorsun, ve oynamaya başlıyorsun: Bak! şunu şuraya koysak, bunu da böyle... Ha! (*Anne gülüyor*) Son görüşmemizden beri hep böyleydi, muhtemelen beni bu özlüğe hazırlamak için!

Çok eğlenceli! İşte böyle evlat.

Anlaştık, değil mi, Efendi'yle birlikte gülmeyi bilmeye çalışacağız.

Biliyorum, Ashram'ın harcamalarını karşılamak için bana günde 8.000 rupi bulma sorumluluğunu... “sorumluluk” doğru kelime değil... muazzam işini ciddiye almamayı Öğretmek İstiyor, biliyorum; yani bu her ay müthiş bir servet demek.

Ve görüyorum (çünkü Ona birkaç kez şöyle dedim: “Biliyor musun, çok paramın olmasını isterdim, parayla oynayabilmeyi çok isterdim, bu beni çok eğlendirirdi), Güldüğünü görüyorum, ama cevap Vermiyor! ... Ve bana bu zorlukla gülebilmeyi Öğretiyor, astronomik hale gelen rakamlarla (*Gülerek*) 50.000 – 60.000 – 80.000 – 90.000 rupi rakamlarıyla defterini gönderen kasaları görmeyi Öğretiyor, kasa da neredeyse bomboş! Ve buna gülebilmemi İstiyor. Buna hakikaten İÇTENLİKLE (kendimi zorlamadan, yoksa kendini zorlarsan her istediğini yapabilirsin) gülebileceğim, eğlenebileceğim gün, spontane olarak güleceğim gün sanırım durum değişecek. Çünkü mümkün değil... Değil mi yani, her türlü şey yaparak eğleniyorum; her şeyi görkemle yapabilmek için ihtiyaç duyduğumdan daha fazla paraya sahip olarak eğlenmem için hiçbir neden yok! Bir gün mutlaka olacak – ama miktarın altında ezilmemek lazım, bunun için de parayı ciddiye almamak lazım.

Parayı ciddiye almayacaksın.

Bu şu an çok zor bir şey, çünkü herkes, bütün dünya parayı ciddiye alıyor, bu yüzden parayı ciddiye almamak çok zor. Özellikle de parası olanlar; Tanrım! Paralı insanlar parayı nasıl da ciddiye alıyor! Bu yüzden çok zor. Gülebilmek lazım – açık yüreklilikle, içtenlikle gülebilmek lazım, o zaman olay biter.

İyi! Bundan tekrar bahsederiz. Hoşça kal evlat.

14 Ocak 1963

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

84 – Doğaüstü, henüz ulaşamadığımız ya da henüz bilmediğimiz, veya ona ulaşma yollarını henüz fethedemediğimiz bir doğaldır. Bunca yaygın olan mucize merakı, insanın yükselişinin henüz sona ermediğinin göstergesidir.

85 – Doğaüstüye güvenmemek rasyonel ve ihtiyatlı olmaktır; ama doğaüstüye inanmak da bir tür bilgeliktir.

86 – Büyük azizler mucizeler gerçekleştirdi; daha büyük azizler onlarla alay etti; en büyük azizler hem onlarla alay etti hem mucizeler gerçekleştirdi.

87 – Aç gözlerini: dünyanın ve Tanrı'nın gerçekten ne Olduğunu gör; hoş ve boş hayalleri bırak.

Sormak istediğin... ?

Evet, iki tür sorum olacak...

Çok farklı iki şey var burada.
Önce insan şunu merak edebilir: mucize nedir? Çünkü Sri Aurobindo sıkça “mucize yoktur” dedi, ama aynı zamanda mesela Savitri’de: “Burada her şey mucize ve mucizeyle değişebilir” diyor [All’s miracle here and can by miracle change].

Olaya nasıl baktığına bağlı, bu açıdan mı, o açıdan mı.

Sadece izahı net olmayan ya da akılsal izahı olmayan şeylere mucize denir. Bu bakımdan diyebiliriz ki, meydana gelip de “mucize” olan sayısız şey var, çünkü neden ve de nasıl olduğu izah edilemiyor.

Gerçek bir mucize nasıl olur?

Gerçek bir mucizenin ne olabileceğini göremiyorum, çünkü o zaman mucize nedir ki?

Gerçek bir mucize... Mucize kavramı sadece akıl için var, çünkü akıl, kendine özgü mantığıyla, şu ve şu olduğuna göre, şu başka şeyin olabileceğine ya da olamayacağına karar verir. Ama bunların hepsi

aklın sınırlamaları. Çünkü Efendi bakımından, nasıl bir mucize olabilir ki? Her şey, Nesnelleştirdiği Kendisi.

O zaman da Sri Aurobindo'nun *Savitri*'de açıkladığı gibi, izlenen yolun, şu Ebedi yolun büyük problemine geliyoruz. Tabii, ilk başta nesnelleşenin, nesnelleşmeye merakı olan şey olduğu tasavvur edilebilir. Kabul edilmesi gereken ve evrim prensibiyle mantıklı görünen ilk şey, nesnelleşmenin progresif olduğu ve ebediyen total olmadığı...

(*Sessizlik*)

Söylemesi çok zor, çünkü belirli bir miktarın sonsuzca geliştiğini ve sadece belirli bir miktarla bir başlangıcın olabileceğini tasavvur etme alışkanlığımızın dışına çıkamıyoruz. (*Gülerek*) Kafamızda hep Efendi'nin nesnelleşmeye karar verdiği bir "an" fikri var (en azından konuşma şeklimizde). Ve böylece açıklaması kolay: Efendi derece derece, progresif olarak Nesnelleşiyor, bu da progresif bir evrim oluşturuyor. Ama bu sadece bir ifade şekli. Çünkü başlangıç yok, son yok, halbuki bir ilerleme var. Art arda geliş duygusu, evrim duygusu, gelişme duygusu sadece Tezahürle var. Sadece dünyadan bahsederseniz olay çok doğru ve rasyonel biçimde açıklanabilir çünkü dünyanın bir başlangıcı var – ruhu bakımından değil, maddi gerçeği bakımından.

Muhtemelen, maddi bir evrenin de bir başlangıcı vardır.

(*Sessizlik*)

Olaya böyle bakarsak, bir evren için bir mucize, başka evrenden gelen bir şeyin ani bir girişidir. Ve dünya için bir mucize (ki bu da problemi çok anlaşılır bir şeye indiriyor), dünyaya ait olmayan bir şeyin dünyaya ani girişidir – bu, şu fiziksel alem olan dünyaya ait olmayan bir prensibin girişiyse radikal ve hemen gerçekleşen bir değişime yol açar.

Ama bu durumda bile, deniliyor ki her elementin merkezinde prensipte HER ŞEY var; o zaman da bu mucize bile mümkün değil.

Şöyle diyebiliriz, mucize anlayışı sadece sonlu bir dünyada, sonlu bir bilinçte, sonlu bir tasavvurda var. Bu, bu fiziksel dünyada var olmayan bir şeyin ani, hazırlıksız girişi, sokulması, müdahalesi, dahil edilmesi. E tabii o zaman, dünyadan daha sonsuz ve daha ebedi bir alanın bir iradesinin ya da bir bilincinin her ortaya çıkışı, yeryüzünde mutlaka bir mucizedir. Ama sonlu dünyadan ve sonlu dünya anlayışından çıkarsak mucize yoktur. Efendi, mucize oyununu

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Oynayabilir Hoşuna gidiyorsa, ama mucize yoktur – Efendi mümkün olan bütün oyunları Oynar.

Sadece böyle HİSSEDİNCE, Efendi'nin, olabilecek bütün oyunları Oynadığını hissedince Efendi'yi anlamaya başlayabiliriz, hem insansal anlayışa göre “olabilecek bütün oyunlar” değil, Efendi'nin anlayışına göre “olabilecek bütün oyunlar”!

Bu durumda da mucizeye yer yok, tabii bunun bir mucize gibi görünmesi dışında.

(Sessizlik)

Eğer yavaş bir evrim yerine, süpraakısal dünyanın şeyleri birden ortaya çıksa... insan, bir akılsal varlık olarak, zihniyetinin mükemmelliğinde bile, akılsal alanının mükemmelliğinde bile buna mucize diyebilir, çünkü bu, kendinde bilinçli olarak taşımadığı bir şeyin bilinçli hayatına müdahale etmesidir. Aslında, çok kuvvetli olan bu mucize merakına bakarsak – ki çocuklarda ya da çocuk kalmış gönüllerde bu merak, akılsallaşmış varlıklarda olduğundan çok daha kuvvetli – bu, özlem duyulan Olağanüstülüğün, normal hayattan umulabilen her şeyden daha üstün olanın gerçekleşeceğine dair inançtır.

Aslında, eğitimde, her iki eğilimi de paralel olarak teşvik etmek gerekir. Harika olana, gerçekleşemez, gerçekleştirilemez gibi görülene, insanı bir tanrısallık duygusuyla dolduran şeye susama eğilimi, ve aynı zamanda, şu anki haliyle dünyayı tam, doğru, içtenlikle gözlemleyerek algılama eğilimi, bütün hayalin ortadan kalkması, sürekli kontrol, detayların doğruluğu konusunda en pratik ve en titiz anlayış eğilimi. Her iki eğilimin de paralel olarak yürümesi gerekir. Genellikle, bunun diğer eğilimi geliştirmek için gerekli olduğu düşüncesiyle eğilimlerden biri yok edilir – bu tamamen yanlış. Her ikisi de simültane olabilir, ve bir an geliyor sahip olduğun bilgi şunu bilmek için yeterli oluyor, bunlar aynı şeyin iki yönü: yani basiret, üstün bir ayırt etme yeteneği. Ama sınırlı, dar bir basiretin, dar bir ayırt etme yeteneğinin yerine, ayırt etme yeteneği tamamen içten, doğru, kesin AMA uçsuz bucaksız olur ve somut Tezahürde henüz olmayan bütün bir alanı içerir.

Eğitim açısından bu çok önemli.

Dünyayı olduğu gibi, tam olarak, bütün çıplaklığıyla, en gerçekçi ve somut şekilde görmek, ve dünyayı olabileceği gibi, en özgür, en yüksek görüşle, en ümit dolu, en özlem dolu, harika bir emin oluşla

dolu görüşle görmek: aynen ayırt etme yeteneğinin iki kutbu gibi. Hayal edebileceğimiz en güzel, en harika, en güçlü, en anlamlı, en tam şeyler, olabileceklere kıyasla bir hiçtir; ve aynı zamanda, en küçük detay konusundaki titiz doğruluğumuz hiçbir zaman yeterince doğru değil. Ve her iki eğilimin birlikte yürümesi gerekir. Bunu (*Aşağı doğru hareket*) ve bunu (*Yukarı doğru hareket*) bildiğinde her ikisini bir araya getirebilirsin.

Bu, mucize ihtiyacının olabilecek en iyi kullanımı. Mucize ihtiyacı bir cehalet hareketidir: “Ah! Böyle olmasını isterdim!” Bu bir cahillik ve güçsüzlük hareketidir. Ve “Mucizeler aleminde yaşıyorsunuz” diyenler sadece aşağı kısmı bilen ve başka hiçbir şeyle teması olmayan insanlardır – üstelik o aşağı kısmı da eksik bilirler.

Bu mucize ihtiyacını, zaten var olan ve bütün bu özelemlerin YARDIMIYLA ortaya çıkacak olan bir şeye duyulan bilinçli özelem’e dönüştürmek gerek; bütün bu özelemler gerekli, ya da daha doğru bir şekilde bakarsak, bütün bu özelemler ebedi akışta hoş bir refakat.

Aslında, çok mantıklı insanlar şöyle diyebilir: “Dua etmeye ne lüzum var? Özlem duymaya, istemeye ne gerek var? Efendi İstedliğini Yapıyor ve İstedliğini Yapacak.” Tabii ki, bunu söylemeye bile gerek yok, ama bu: “Efendim, tezahür Et!” atılımı, Tezahürüne daha yoğun bir titreşim kazandırıyor.

Yoksa Efendi dünyayı olduğu gibi asla Yapmazdı – dünyanın yeniden olduğu gibi olması için duyduğu bu özlem yoğunluğunda özel bir güç, özel bir neşe, özel bir titreşim var.

Bu yüzden – kısmen “bu yüzden” – bir evrim var.

Ebedi mükemmelliği ebediyen ortaya koyan ebediyen mükemmel bir evren, gelişmenin sevincinden mahrum kalırdı. Bunu çok yoğun bir şekilde hissediyorum. Çok. Çünkü burnumuzun ucundan ötesini göremiyoruz, Sonsuzluğun bir saniyesini bile göremiyoruz, ve bu saniye, hissetmek ve bilmek istediğimiz her şeyi içermediği için şikayet ediyoruz, “Yok, bu dünya yaramaz” diyoruz. Ama saniyemizden çıkıp Bütün’e girersek, bu gelişme ihtiyacının Tezahüre neler getirdiğini çok yoğun biçimde anında hissederiz.

Hatta o kadar bile değil... bu hala alan aletle sınırlı. Bir an geliyor, bu evrenin yaratıcı Kuvveti bile kendini birden küçücük hissediyor eğer tüm diğer evrenlerin yaratıcı Kuvvetiyle kaynaşmazsa, birleşmezse.

Bu durumda da özdeşleşmede sürekli bir tırmanış, bir gelişme var...

(Anne birden Satprem’e doğru dönüyor)

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bütün bunları yayınlamayacaksın değil mi?

Tabii ki yayınlanacak!

(Gülerek) Yo, yo, bütün sonunu kes.

Artık vaktimiz kalmadı, yoksa belki bir soru sorardım.

Sor.

Neden Sri Aurobindo ya da Sen, insanların dış bilincindeki direncin üstesinden gelme yöntemi olarak mucizeyi daha sıkça kullanmadınız? Dışa karşı bu siliklik, bu müdahale etmeme tavrı, ya da bu ölçülülük, bu ihtiyat niye?

Sri Aurobindo'yla ilgili olarak, bana birkaç kez söylediklerini biliyorum sadece. İnsanlar sadece maddi dünyadaki ya da nefsi dünyadaki müdahalelere “mucize” diyor. Ve bu müdahaleler daima cehalet ya da keyfilik hareketleriyle karışık.

Ama Sri Aurobindo'nun akılsal düzlemde gerçekleştirdiği mucize sayısının haddi hesabı yok; tabii bunu sadece çok doğru, çok dürüst, çok içten, çok saf görüşlü insanlar görebiliyordu – ben görüyordum. Başkaları da gördü. Ama herhangi bir nefsi ya da maddi mucize gerçekleştirmeyi reddediyordu, iyi biliyorum, reddediyordu, bu karışım yüzünden.

Benim deneyimim şöyle: dünyanın şu anki haliyle direkt bir (maddi ya da nefsi) mucizenin, kabul edilemez sayıdaki yalan unsurunu ister istemez hesaba katması gerekir – ki bunlar da ister istemez sahte, aldattıcı mucizelerdir. Bu da kabul edilemez. Bana gelince, “mucize” gerçekleştirmeyi hep reddettim. İnsanların mucize dediği şeyleri gördüm, bayan Théon'la gördüm mesela, ama bu bana göre kabul edilemez olan bir sürü şeyin varolmaya hakkı olduğunu kabul etmekte.

Bilmiyorum bu yüzden mi, sadece olmaması gerektiği için mi, bilmiyorum. Hepsi bu.

Çok şey anlatabilirim... Her neyse, bunları belki bir gün sana anlatırım ama *Bülten*'de kullanılamaz – bunlar özel şeyler.

Ama insanların şu an “mucize” dediği şeyleri, neredeyse hep nefsin varlıkları ya da nefsin varlıklarıyla ilişkide olan insanlar gerçekleştiriliyor, ve bu mucizeler karışık – doğru olmayan bazı

şeylerin gerçekliğini, bazı şeylerin doğruluğunu kabul ediyor, ve bu bazda etki ediyor. Bu yüzden kabul edilemez.

Belki başka bir gün anlatırım, ama sana özel olarak anlatacaklarım *Ajenda*'ya göre, hiç *Bülten*'e göre değil. Öyle.

Bir şey soracağım. "Akılda gerçekleştirdiği mucizeler" ile ne demek istediğini pek iyi anlayamadım. Kastettiğin mucizeler neler? "Sri Aurobindo Akılda mucizeler gerçekleştiriyordu" diyordun.

Akılsal bilincin içine süpraakılsal Kuvveti soktuğu zamanı kastediyordum. Akılsal bilince, bütün maddi hareketlere hükmeden akılsal bilince⁵⁴, organizasyonu anında değiştiren süpraakılsal bir formasyon ya da bir güç, veya bir kuvvet sokuyordu. Ve bu, görünürde mantıksız çünkü hareketlerin seyrini akılsal mantığa göre izlemeyen hemen etki eden sonuçlar veriyordu.

Bunu kendisi söylüyordu: süpraakılsal Kuvvete, süpraakılsal Güce sahip olduğunda, süpraakılsal Gücü istediği gibi kullanabildiğinde, onu belirli bir amaçla belirli bir yere yerleştirdiğinde – sonuç değiştiremezdi, kaçınılmazdı, mutlaktı.

Buna mucize denebilir.

Yani Sri Aurobindo'nun bir insanın zihnine soktuğu, koyduğu süpraakılsal kuvvet ...

Mesela, hastalığı, hatta ağrısı olan birini düşün; Sri Aurobindo bu süpraakılsal Güce sahip olduğunda (bazı anlarda tamamen kontrolü altında olduğunu, yani süpraakılsal Güçle istediğini yaptığını, süpraakılsal Gücü istediği yere koyduğunu söylüyordu) bu İradeyi, bu üstün ahenk Kuvvetini, üstün süpraakılsal düzen Kuvvetini mesela herhangi bir fiziksel ya da nefsi (veya akılsal, tabii ki) düzensizliğin içine sokuyordu, koyuyordu, yerleştiriyordu... ve Kuvvet hemen etki ediyordu. Ve bu, doğal ahenkten üstün bir düzen, üstün bir ahenk yaratıyordu. Yani mesela, eğer söz konusu bir iyileşme idiyse, bu, fiziğin ve aklın sıradan yöntemleriyle elde edilen iyileşmeden daha mükemmel, daha tam bir iyileşmeydi.

⁵⁴ Fiziksel akla, yani yer çekiminin, ölümün... *kaçınılmazlığına* inanarak kendimizi içinde hapsedtiğimiz akılsal, yer çekimsel, medikal kafesin sorumlusuna.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bir sürü mucize oldu. Ama insanlar öylesine kör ki, yani, sıradan bilinçlerinde öylesine kabuk bağlamış ki her zaman “izah” ediyorlar; hep açıklayabiliyorlar. Sadece inancı olanlar, özlem duyanlar, kalbi temiz olanlar, yani hakikaten bilmek isteyenler mucizelerin farkına varıyordu.

Yani aklın aracılığıyla ve akılda meydana gelen mucizeyle, doğrudan fizikte ve nefste meydana gelen mucize arasında fark var. Mesela, mucize gerçekleştiren insanların yaptığı her şey, levitasyon, nesneleri hareket ettirme, ışıklar falan... (*Anne bir süre sessiz durduktan sonra konuyu es geçiyor*) Bu benim için pek canlı olmayan bir alan, pek ilgimi çekmiyor; bu konuyla pek uğraşmıyorum; ben bu alanı DİĞER AÇIDAN GÖRÜYORUM. Şu an konuştuklarımız, aşağıdan yukarı doğru bakış açısı, bense meseleyi öteki türlü görüyorum (*Yukarıdan aşağı bakış hareketi*), o zaman da olay bambaşka bir karaktere bürünüyor. Bu konudan daha sonra tekrar bahsederiz.

Ama iyileşmeler konusunda aynen öyleydi. Güç geldiği zaman, Sri Aurobindo “Efor sarfetmeme bile gerek yok” diyordu... sadece bu süpraakılsal düzen Gücünü, bu süpraakılsal ahenk Gücünü koyması gerekiyordu... ve Güç anında etki ediyordu.

Aradaki farkı açıklamak zor.

(*Sessizlik*)

Dinle, bu hiç yayınlanacak ya da anlatılacak bir şey değil; sana anlattım mı bilmiyorum. Dokuz on yaşlarındaydım... kız arkadaşlarla Fontainebleau ormanında koşuyorduk (bunu bir yerde anlattım). Oldukça sık bir ormandır, önünü pek göremezsin. Koşarken koşumun hızıyla tam yolun kenarına geldiğimi fark edemedim; bulunduğumuz nokta yolun aşağı yukarı üç metre yükseğindeydi, bir kattan daha yüksekti, yol da taş döşeliydi – yeni döşenmiş taşı. En önde koşuyordum, arkadaşlarım arkada kalmıştı. Öylesine hızlanmışım ki duramadım – zınk! diye havalandım. Anlıyor musun, on, on bir yaşlarındaydım, ne mucize ne olağanüstü düşüncesi vardı, hiç hiç hiç – öylece, havaya fırlatıldım... Bir şeyin resmen beni taşıdığını hissettim, bir şey beni taşıdı: yere, taşların üzerine tam anlamıyla “BIRAKILDIM”. Kalktım (bu bana tamamen doğal geldi, anlıyor musun!) hiç, ne bir sıyrık, ne de toz. Bir şeyim yoktu; gayet iyiydim. Çok yavaş düştüm. Herkes bakmak için koştu, “Yok bir şey! Bir şeyim yok” dedim. Öylece kapandı. Ama bu izlenimi hatırlıyorum:

sanki bir şey beni taşıyor gibiydi (*Anne yumuşak iniş hareketi yapıyor, sanki kısa duraklamalarla yavaşça düşen bir yaprak gibi*), bu yavaşlıkta düştüm. Maddi kanıtı vardı, hayal değildi çünkü yaralanmamıştım – taş döşeli bir yoldu (Fransa'nın çakmaktaşını bilirsin): tek bir sıyrığım bile yoktu, hiç. Üzerim tozlanmamıştı bile.

Ruhum o zamanlar dipdiri idi, dünyanın maddi mantığının [kazaların “kaçınılmazlığına”, yer çekimine, hastalıklara, ölüme hükmeden mantığın] nüfuz edişine tüm gücümle direniyordum – bu bana tamamen doğal gibi geliyordu. Sadece içimden: “Yo, başıma kaza gelemes” diyordum.

Resmen sanki havaya fırlatılmıştım! O HİSSİ uzun süre unutmadım, aynen böyle yapan (*Deminki yumuşak iniş hareketi*) ve beni öylece yere bırakan bir şey. Théon’la çalıştığımda hatırladım: bunun bir antite olduğunu gördüm; Avrupa’da onlara mm... şey melek... nasıl derler, koruyucu melek diyorlar evet. Bir antiteydi. Çünkü Théon bana bazı dünyalardan söz etmişti (entelektüel üst dünyalardan bahsetmişti, hatırlamıyorum, çeşitli düzlemlerin tüm adlarını vermişti), bahsettiği o dünyadan kanatlı varlıklar var; kendi hür iradeleriyle kanatlılar, çünkü onlara göre kanatlar güzel duruyormuş!... Bayan Théon da bu varlıklardan ikisini hep yanımda görmüş. Bakınca gerçekten de gördüm onları. Bir tanesi resim yapmaya bile çalışmıştı: resim çizmek için elimi kullanmak istemişti. Elimi kullanmasına izin verdim, sonra çizdiği resmi gördüm; ona “Benimkiler, sensiz çizdiğim resimler çok daha iyi!” dedim; öylece kaldı.

Ne resmiydi?

Komik resimler işte. Deniz... bir kaya, bir de küçük bir insan vardı (en iyisi oydu). Büyük bir falez, küçük bir insan ve deniz. Pek de ahım şahım değildi!

Elimi kullanmasına izin veriyordum, başka tarafa bakıyordum – bilinçaltısal bir etkinin olmaması için ne yaptığıma bakmıyordum. Elimi hareket ettiren elini çok net hissediyordum, bir süre sonra içimden: “Bir bakayım” dedim. Baktım: “Eh, pek ahım şahım değil!” dedim.

Tlemcen’deyken.

Bu tür şeyler asla ilgimi çekmedi. Bana çok doğal geliyordu. Ama insanların mucize dediği bu.

Başka bir olay oldu, daha az frapan... evdeydik, bu oda kadar uzun [yaklaşık on ikiye dört metre] ama daha geniş bir salonumuz vardı,

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

oyun arkadaşlarım gelmişti, eğleniyorduk. Onlara: “Size bir şey göstereceğim: nasıl dans edilir” dedim. En uzun mesafeyi elde etmek için salonun bir köşesine geçtim ve “Tek adımla ortada” dedim ve... yaptım! (*Anne gülüyor*) Gücümü topladım (atlıyormuşum gibi gelmedi bile: sanki dans ediyordum, parmak uçlarında dans eder gibi), parmak ucuyla ortaya dokunarak tekrar sıçradım ve çaprazdaki köşeye atladım – bunu tek başına yapamazsın, şampiyonlar bile yapamaz. Bu, rekorları aşan bir uzunluktu, çünkü sonra sordum, burada, Ashram’da, kültürlük egzersisleri yaptıklarında en uzun atlayışın uzunluğunu sordum – daha uzundu! Üstelik burada hız alıyorlar değil mi, koşup atlıyorlar. Ben koşmadım: köşeye geçtim, içimden hop! diyerek atladım ve... ayağımın ucuyla ortaya değerek çapraz köşeye sıçradım – “bir şey” beni taşıdı, bu besbelli.

Tüm bunlar onüç on dört yaşına basmadan önce oluyordu, sekizle onüç on dört yaşları arasındayken oluyordu. Bunun gibi bir sürü şey... bana tamamen doğal geliyordu – bana hiçbir zaman mucizevi bir şey yapıyormuşum gibi gelmiyordu. Çok doğal geliyordu.

Bir defasında hatırlıyorum, (hala duruyorlar mı bilmiyorum), Bois de Boulogne’da çimleri çevreleyen çemberler vardı, üzerlerinde gezerdim! Ağabeyime meydan okurdum, aramızda on altı ay vardı, o çok daha uslu! Ona: “Çemberlerin üzerinde yürüyebilir misin?” derdim; “Beni rahat bırak, enteresan değil” derdi... ben de ona “Seyret şimdi” derdim ve çemberlerin üzerinde yürümeye başladım... öyle rahattım ki! Sanki hayatım boyunca bunu yapmışım. Aynı fenomendi: ağırlık hissetmiyordum.

“Bir şeyin” beni taşıdığını hep hissettim: beni destekleyen, taşıyan bir şeydi. Ve şimdi, hareketi, hissi hatırlamaya çalıştığımda... bu büyük kanat hareketiyle aynı – titreşim aynı. Onüç on dört yaşından itibaren daha zor oldu. Ama önceleri çok iyiydi.

(*Sessizlik*)

O Akılüstü formasyonunu yaptığımda da aynıydı (mucizeler gerçekleştirmeye başlayacaktık!), Sri Aurobindo bir gün bana yaratıcı Brahma’nın, otomatik olarak gerçekleşen yaratıcı Söz’ün bir kuvvetini Amrita’nın [Anne’nin sekreterlerinden biri] içine indirdiğimi söyledi... ne oldu bilmiyorum... artık hatırlamıyorum... ama gayet iyi gittiğini görmemi sağlayan bir şey oldu. Aklıma bir fikir geldi: “Bu gücü sivrisineklerde bir denesek: sivrisinekler artık yok desek! Ne olur?” Sivrisinekler bizi müthiş rahatsız ediyordu. Denemeden önce –

meditasyon seansı bitmişti, bir dahaki sefere deneyecektim – Sri Aurobindo'ya dedim: “Cevap veren bu kuvvetle bir denesek, sivrisinekler artık yok desek, onları belli bir etki alanında yok edebiliriz, değil mi?” Bana gülümseyerek baktı... bir şey demedi; bir süre sonra bana doğru dönüp: “You are in full Overmind. That is not the Truth we want to manifest...” dedi. [“Akılüstü'nün tam içindesiniz. Bu, ortaya koymak istediğimiz Hakikat değil...”]. Bunu sana anlatmıştım, bunu o vesileyle söyledi.

Bunun gibi şeyler yapabiliydik.

Bana dedi ki: *(Anne ironik bir ses tonu takınıyor)* “Mucizeler gerçekleştirebilirsiniz, insanlar size hayran kalır!”

(Sessizlik)

Aa, çok daha iyisini hatırladım... Tlemcen'deyken, piyanoda bir şeyler çalıyordum, unuttum, galiba Beethoven'di ya da Mozart'tı. Théon'un bir piyanosu vardı, İngiliz sekreteri piyano çalardı... piyanonun olduğu salon, dağın yamacıyla aynı seviyedeydi, neredeyse dağın tepesiydi. Yani salona ulaşmak için evin içinde iki kat merdiven çıkılıyordu, salonun kocaman kapıları vardı, aynı seviyedeki dağa açılıyordu – çok güzeldi.

Öğleden sonraları çalıyordum, kapılar ardına kadar açıktı; bir gün, parçayı bitirdiğimde kalkmak için döndüm... bir de ne göreyim: bu kadar, kocaman bir kurbağa; her tarafı kabarcıklı büyük bir kurbağa, ff! ff! diye şişinip sönüyor, bilirsin işte... şişinip sönüyor, şişinip sönüyor... Sanki cenneteydi! Sanki hiç böyle harika bir şey duymamış gibiydi! Güneşe, ışığa açılan camekanların ortasında tek başınaydı, bu kadar, yusuvarlak, simsiyah, her tarafı kabarcıklı... büyük kapıların tam ortasında; kısa bir süre daha şişinip söndü, müziğin bittiğini görünce döndü ve zıp, zıp, zıp diye zıplayıp yok oldu. Bir kurbağanın hayranlığı! Mest olmuşum!... Çok hoştu.

(Sessizlik)

On bir on iki yaşlarındaydım, annem birilerinden ormanın kıyısında küçük bir ev kiralamıştı... şehrin içinden geçmek zorunda değildik, çıkıp ormanda tek başıma otururdum – oturup hayal kurardım. Bir gün birkaç sincap geldi (sıkça olurdu), bir sürü kuş, sonra ceylanlar... bööyle bakarlardı *(Anne gözlerini kocaman açıyor)*... çok güzeldi! Gözlerimi açıp baktığımda harikaydı – gittiler sonra.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Tüm bunları SONRA hatırladım, çok sonra, yirmili yaşlarda, yanı on yıl sonra, Théon’la tanışınca. Théon’la tanıştığım zaman anladım. Başımdan geçen olayları hatırladım, içimden “Hmm...” dedim. Çünkü bayan Théon’a çocukluğumda yaşadıklarımı anlatıyordum, bana: “Evet, tabii, biliyorum, siz BUSUNUZ, üzerinizde yazılı, ve bu da BU” dedi. Dediklerini düşününce anladım: evet, doğru. Başımdan geçen tüm bu olaylar şunu açıkça gösteriyordu: gaipte birilerinin bana mukayyet olduğu besbelliydi.

(Anne gülüyor)

Enteresan olan, yaşadıklarımın akılsal hiçbir şey yoktu: bu şeylerin varlığından haberim bile yoktu.

Meditasyonun ne olduğunu bile bilmiyordum – ne olduğundan hiçbir fikrim olmadan meditasyon yapıyordum, hiçbir şey bilmiyordum, hiç, hiç, hiç.

Anneme göre tüm bu şeyler kesinlikle tabuydu: ona göre bu konular açılmamalıydı, insanı delirten konulardı!

Sonra hatırladım.

*(Görüşmenin sonuna doğru
Anne sırada hangi özlüsözün olduğunu ve Satprem’in
sorusu olup olmadığını soruyor)*

Ölümlle ilgili bir sorum olabilir...

Ya!...

Bildiğimi sandığım her şey bana şimdi tamamen yüzeysel geliyor... sanki bir şeye temas ettim, ve bu o an bana bu müthiş bir keşif gibi geldi...

Ama bu yalnızca bir şimşek gibi, olaya hakim değilim.

Bundan henüz bahsedemem.

Bu yüzden, belki de bu konuyu açmadan önce biraz beklemekte fayda var.

Bu özlüsözde ölüm mü söz konusu?

Evet, ikilikler: hayat, ölüm; yanlış, bilgi; aşk, zulüm... Ölüm hakkında pekala soru sorulmayabilir, ama aklıma o geldi.

Diyorum sana, bu, birkaç ay sonra, ya da bilmiyorum, birkaç ay veya birkaç yıl sonra belki açıklığa kavuşacak bir konuyu bozacak; belki o zaman söyleyeceğim enteresan şeyler olur.

Biliyor musun, bir zamanlar...

(Anne ölümle hayat arasında gidip geldiği Mart 1962'de yaşadığı deneyimi kastederek eliyle dalgalanan bir hareket yapıyor)... Şeydim, sanki tam da “ölümün ölümü” diye adlandırdığım şeyle “temasa Geçirilmişim”.

Ölümün gerçekdışılığıydı.

TAMAMEN maddi açıdan.

Bir hücre ve hücrelerin içindeki bilinç meselesiydi.

Aynen tam bir şey keşfetmek üzereyken gibiydi: “ Hah! Tamam! Olayı çözüyorum, tamam, yakalayacağım!...” derken... her şey yok oluyor.

İzlenim halinde kaldı.

En merkezi problem halledildi izlenimini veren birkaç saniyelik bir deneyimdi. Sonrasında...

Böyle olduğunda enteresan olur.

6 ve 9 Mart 1963

88 – Bu dünyayı Ölüm kurdu, Ölüm yaşayabilsin diye. Ölümü ortadan kaldırmak mı istiyorsun? O zaman hayat da ölür. Ölümü ortadan kaldıramazsın ama, daha büyük bir yaşam tarzına dönüştürebilirsin.

89 – Bu dünyayı Zulüm kurdu, Zulüm sevebilsin diye. Zulümü ortadan kaldırmak mı istiyorsun? O zaman aşk da ölür. Zulümü ortadan kaldıramazsın ama, zıddına, yoğun bir Aşka ve Hazza dönüştürebilirsin.

90 – Bu dünyayı Cehalet ve Yanlış kurdu, bilebilinler diye. Cehaleti ve yanlış ortadan kaldırmak mı istiyorsun? O zaman bilgi de ölür. Cehaleti ve yanlış ortadan kaldıramazsın ama, akli tamamen ve parlakça aşan şeye dönüştürebilirsin.

91 – Sırf Hayat olsaydı ve ölüm olmasaydı, ölümsüzlük olamazdı; sırf aşk olsaydı ve zulüm olmasaydı, neşe ancak ılık bir geçici ekstaz olurdu; sırf akıl olsaydı ve cehalet olmasaydı, en büyük başarımız dar bir rasyonelliği ve dünyevi bir bilgeliği aşmazdı.

92 – Ölüm dönüştürüldüğünde Ölümsüzlük olan Hayat olur; Zulüm dönüştürüldüğünde tahammül edilmez ekstaz olan Aşk olur; Cehalet dönüştürüldüğünde bilgeliği ve bilgiyi aşan Işık olur.

Düşünce aynı, yani karşıtlık ve zıtlar gelişmeyi teşvik eder. Çünkü ‘Zulüm olmasaydı Aşk ılık olurdu’ demek... Aşk prensibinin, tezahür etmişin ve tezahür etmemişin ötesinde olduğu şekliyle ılıklik ya da zulümle hiçbir ilgisi yok. Yalnız, Sri Aurobindo’nun düşüncesi sanki şu: zıtlar, maddeyi yoğurmanın en etkili ve en hızlı yöntemi, ki madde ortaya çıkışını yoğunlaştırabilsin.

Deneyim olarak bu kesin, şu anlamda ki, ilk önce ebedi Aşkla, yüce Aşkla temasa geçince anında... nasıl desem... şunu algılıyorsun, şunu hissediyorsun (anlıyorsun değil, yo, bu çok somut bir şey): en aydınlanmış, en yoğrulmuş, en hazırlanmış maddi bilinç bile Aşkı ortaya koymaya KADİR DEĞİL! İlk izlenim bu: şu bir tür yeteneksizlik. Ardından bir deneyim geliyor: bir şeyin ortaya koyduğu bir tür... tam olarak “zulüm” denilemez, çünkü bu bildiğimiz şekliyle zulüm değil, ama şartların genelinde, aşkı burada tezahür ettiği şekliyle belli bir yoğunlukla reddeden bir titreşim meydana geliyor. Tam olarak bu: maddi dünyada bir şey, aşkın şu anki şekliyle ortaya çıkmasını, ortaya koyulmasını reddediyor – sıradan dünyadan söz etmiyorum, şimdi maksimumuna ulaşmış bilinçten söz ediyorum. Bu bir deneyim, yaşanmış bir şeyden bahsediyorum. O zaman, bu red tarafından etkilenen bilincin kısmı, Aşkın orijinine direkt bir çağrıda bulunuyor, ÖYLE YOĞUN BİR ÇAĞRIDA BULUNUYOR Kİ, BU RED DENEYİMİ OLMASAYDI ÇAĞRISI BÖYLESİNE YOĞUN OLMAZDI. Sınırlar yıkılıyor, önceleri ortaya ÇIKAMAYAN bir sel akıyor, kendini ifade edememiş bir şey kendini ifade ediyor.

Bu kısa süre önce oldu.

Bunu görünce, tabii, hayat ve ölüm denen şey bakımından benzer bir deneyim yaşanıyor. Bu bir tür “surplombement” [Ölümün üzerimizde sürekli asılı durması]; İngilizce geliyor, bu yüzden zor ifade ediyorum; ölümün, ya da ölüm **olasılığının** sürekli varlığı: *Savitri*’de dendiği gibi, insanın beşikten mezara kadarki bütün yolculuğu sırasında sürekli bir refakatçisi var; Ölümün bu tehdidi ya da varlığı insana sürekli eşlik ediyor. Bununla birlikte, hücrelerde Ebediyet Gücüne öyle bir çağrı yoğunluğu var ki, bu sürekli tehdit olmasaydı var olmazdı. Anlıyorsun ki, tamamen somut bir şekilde hissetmeye başlıyorsun ki tüm bu şeyler Tezahürü yoğunlaştırmanın, gelişmesini

sağlamanın ve daha mükemmel hale getirmenin sadece bir yolu. Yol kaba çünkü Tezahür çok kaba. Tezahür mükemmelleştikçe, EBEDİYEN PROGRESİF olanı ortaya koymaya uygun hale geldikçe, çok kaba yollardan daha sübtıl yollara geçilecek ve dünya, bu öylesine kaba karşıtıklara gerek duymadan gelişecek. Sadece dünya ve insanın bilinci tamamen çocukluk çağında olduğu için bu böyle.

Bu çok somut bir deneyim.

Dolayısıyla, dünyanın gelişmek için artık ölmesi gerekmeyeceği zaman artık ölüm olmayacak. Dünyanın gelişmek için artık acı çekmesi gerekmeyeceği zaman artık acı olmayacak. Ve dünyanın sevmek için artık nefret etmesi gerekmeyeceği zaman artık nefret olmayacak.

(*Sessizlik*)

Bu, yaratılışı ataletinden çıkarmanın, serpilmesine ve kemale ermesine doğru ilerletmenin en hızlı ve en etkili yolu.

(*Uzun sessizlik*)

Yaratılışın belli bir yönü var, bu belki de çok modern bir yön: bu, düzensizlikten, karmaşadan, ahenksizlikten, karışıklıktan çıkma ihtiyacı. Bu, her şeikle bürünen, israfa, boşuna mücadeleye, boş çabalara dönüşen bir karışıklık. İnsanın bulunduğu alana bağlı ama, maddi anlamda bunlar eylemde faydasız komplikasyonlar, enerji, materyel ve zaman israfı, anlayışsızlık, yanlış anlaşılma, kargaşa, düzensizlik demek; eskiden Veda'larda buna, bu çarpıklığa *crookedness* derlerdi, bu kelimenin karşılığını bilmiyorum [eğrilik, çarpıklık, yamukluk, dalaverecilik]; bu eğri olan, doğrudan hedefe gideceğine, gereksiz sert zigzaglar çizerek giden bir şey. Bu... tamamen tanrısal aksyonun ahengine en çok karşı gelen şeylerden biri – tanrısal aksyon öylesine basit ki! Çocuksu gibi görünüyor, direkt... tamamen gereksiz saçma kıvrımlar çizeceğine direkt. Ee, tabii ki bu aynı şey: bu kargaşa, mutlak ve tanrısal basitlik ihtiyacını teşvik etmenin bir yolu.

Vücut, her şeyin öylesine basit, öylesine basit olabileceğini öyle yoğun bir biçimde hissediyor ki!

Ve şu bir tür bireysel aglomera olan varlığın dönüşebilmesi için, özellikle basitleşmeye, basitleşmeye, ba-sit-leş-me-ye ihtiyacı var. Şimdi anlaşılmaya ve incelenmeye başlanan Doğanın bütün bu

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

komplikasyonları, en küçük şey öylesine karmaşık ki... en küçük fiziksel işleyişimiz öylesine komplike bir sistemin sonucu ki, bunu düşünmek neredeyse imkansız – şu kesin: insansal düşüncenin tüm bu şeyleri öngörüp kombine etmesi mümkün değil... şimdi bilim bunları keşfediyor. Ve açıkça görülüyor ki, işleyişin tanrısal olabilmesi için, yani bu Düzensizlikten, bu Karışıklıktan sıyrılabilmesi için basitleşmesi lazım, basitleşmesi lazım, ba-sit-leş-me-si la-zım.

(Uzun sessizlik)

Yani, Doğa... daha doğrusu, kendini ifade etmeye çalışan Doğa, ilk Basitliği yeniden oluşturmak için inanılmaz ve neredeyse sonsuz bir komplikasyona başvurmak zorunda kaldı.

Aynı şeye geri dönüyoruz. Bir boşluk olmayan bir basitlik, dolu bir basitlik, her şeyi içeren bir basitlik imkanı, bu komplikasyon aşırılığından gelir. Oysa bu komplikasyonlarsız, basitlik bir boşluktur.

Bu günlerde yaşadığım deneyim bu.

Böyle keşifler yapıyorlar. Anatomide mesela, cerrahiyle yapılan tedavilerde inanılmaz komplike keşifler yapıyorlar! Aynen maddeyi elementlerine bölmeleri gibi, öylesine karmaşık ki! Korkunç! Ve tüm bunlar, TEK Birliği, TEK Basitliği – tanrısal hali ortaya koymak, yansıtmak, ifade etmek amacıyla, gayretiyle.

(Sessizlik)

Belki hızlı gider... Ama sorun şuna indirgenmiş durumda: komplikasyonu Basitliğe, zulmü Aşka, şunu şuna... vesaire vesaire dönüştürebilecek Şeyi çekmek için YETERLİ özlem, yeterince yoğun ve etkili özlem.

Şikayet etmeye, yazık oldu demeye de gerek yok. Çünkü durum böyle. Niye böyle?... Muhtemelen, artık böyle olmayacağı zaman bileceğiz. Bunu başka türlü de diyebiliriz: bilseydik artık böyle olmazdı.

Bu yüzden: “Olmasaydı daha iyi olurdu” ve benzer spekülasyonlar pratik değil; hiçbir işe yaramaz, gereksiz.

Artık olmaması için gerekeni yapmakta acele etmek lazım, hepsi bu, pratik olan tek şey bu.

Durum vücut için çok enteresan. Ama bu bir dağ, yani, görünüşte küçücük ama çokluklarıyla yer tutan bir deneyim dağı.

Bilim adamları öyle değil diyecek, saçmaladığımı söyleyecek; çünkü onların kelimelerini kullanmıyorum.

Bu sadece bir terminoloji meselesi.

15 Mayıs 1963

93 – Acı, bize mestliğe nasıl dayanacağımızı ve mestken nasıl büyüyeceğimizi öğreten Annemizin dokunuşudur. Dersi üç aşamalıdır: önce dayanmak, sonra “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil” tavrı, son olarak da ekstaz.

...Yine tam bir çatışma devrindeyiz.

Dış fikirlerle iç deneyim arasında sürekli çatışma devirleri yaşıyor.

Problem şu: dayanmaya karar veriyorsun, her şeye dayanmaya karar veriyorsun, o derece ki acıyı ekstaza dönüştürüyorsun: bu istediğin zaman yapabileceğin bir deney, herhangi bir zamanda. Ama materyalist zihniyetli insanlar sana şöyle der: “Tamam, güzel de, vücudunuzu mahvediyorsunuz.” (*Gülerek*)... İşte bu noktada kobay gibi davranmak lazım, her türlü deneyi yapmak lazım, ekstazın, vücudu yeniden düzene sokma gücü var mı diye görmek için.

Çok maddi, tamamen somut bir ağrın var (manevi acıdan söz etmiyorum, bu bilinen bir konu; tamamen maddi, fiziksel bir ağrıdan bahsediyorum), organların işleyişinde ya da strüktüründe bir şey bozuldu. Bu bir acıya neden oluyor. Dayanmaya başlıyorsun, dayandıktan sonra tam bir “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil”e geçiyorsun, “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil”den de ekstaza... bu pekala mümkün – sadece mümkün değil, kanıtlandı da. Ama deneyi SONUNA KADAR yapmak gerekir, acaba ekstaz, vücudu tekrar düzene sokma gücüne sahip mi, yoksa bu sadece çözülmeye mi sonuçlanıyor diye görmek için: ekstaz içindesin, ekstaz içindeyken ölüyorsun. Yani vücudunu ekstaz içinde terk ediyorsun. Böyle mi oluyor...? Bu sadece mümkün değil, yani, apaçık ortada. Ama bizim istediğimiz bu değil! Biz vücudu tekrar düzene sokmak istiyoruz, MADDENİN İÇİNDEKİ düzensizliğe son vermek istiyoruz – acaba bu ekstaz, işleyişi düzeltebilir mi, çözülmeye kuvvetlerine galip gelebilir mi?

Bunu öğrenmek için de deneyi yapmak lazım!

Bir şey riskin büyük olduğunu söylüyor... İnsan hala çok fazla temkinli. Yoksa bu bir inanç eksikliği mi? Bence bu inanç eksikliğinden çok, bilgi eksikliği, çünkü eğer: “Olan her şey

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Efendi'nin İsteğiyle oluyor, bu deney vücudun çözülmesine neden olacaksa, bu, Efendi öyle İstedi demektir, hepsi bu” dersin endişelenmeye gerek kalmıyor. Ve bu doğru, böyle düşünürsün, olayı böyle hissedersin, böyle algıyorsun; yalnız, dışarıda olan, ya da dışarıdan gelen bir şey: “İyi, güzel de, bu deneyimi yapma ihtiyacı, ya da eğilimi meşru mu? Aynı bilgi, bu kadar büyük bir riske girmeden elde edilemez mi... ?” diyor.

Bu tür problemlerle karşılaşılıyorsun.

Benim tavrım şöyle (bu söylediklerim *Bülten* 'e göre değil): bütün bu görüşlere bakıyorum, bu görüşe, şu görüşe, bu tavra, şu tavra... ve öylece duruyorum, olayın dışındaki pasif bir tanık gibi. Karar verme ve harekete geçme konusunda çekimser davranıyorum, tam bir tanık oluyorum, işbirliği yapmayan bir tanık. Efendi'ye “Kararı Sen Ver, beni ilgilendirmez, kararı verecek olan Sensin, olanlar Seni ilgilendirir” diyorum. Bu şimdiye kadar hep vücudu yeniden düzene sokan bir müdahaleyle sonuçlandı... ama vücut düzenine Efendi'nin müdahalesiyle mi, yoksa herhangi bir “doğal” mekanizma sayesinde mi kavuştu konusuyla ilgili bariz bir kanıt yok ortada... emin değilim yani.

Bu alanda hiçbir şey bilmiyoruz. Hisler alanında, nefis söz konusu olunca problem yok; çok, çok kolay, söz etmeye bile gerek yok; duygusal açıdan olay çoktandır halloldu. Mesele bu değil, mesele tamamen somut olarak acı çekince. Her şey tam bir tür anlayamamazlık, tam bir cahillik içinde, tabii bir de entelektüel ve bilimsel gelişmeden kaynaklanan kendinden çok emin fikirler de var, emin oluşları tartışılmıyor bile: maddi deneyimin, elle dokunulur şeyin emin oluşu.

Bunu kullanmak ve bunun tarafından yönetilmemek; buna dayanmak ve bunun tarafından etkilenmemek... çok zor.

Belki iş benden çok daha zeki, çok daha iyi birine daha kolay gelebilir; muhtemelen “iç dünya” konusunda daha çok zorluk çekmişti. “İç dünya” konusu mesele değil! Ama “dış” söz konusu olunca... Maddenin kimyasal konstrüksiyonunun bu keşfi [Anne biyokimyacı Stanley Miller'in DNA molekülünün strüktürünün keşfini kastediyor], gerçek bilginin maddeyi işleyebilmek için dayanma noktası olarak yeterli olacak gibi görünüyor. Belki de bu bilim adamları... maddenin konstrüksiyonunun keşfini ve deneyini yapan bu bilim adamları zorluk çekmezdi... Ama en büyük zorluğun alanı medikal alan, tedavi alanı: bilimleri gerçek bilgiye TAMAMEN aykırı. Vücudun dengesi söz konusu olunca... Anatomiye biliyorlar, hatta vücudun kimyasını da

biraz biliyorlar – iyi bilmiyorlar, biraz biliyorlar – sıradan insanın bilmediği bir sürü şey biliyorlar, ve buna dayanarak dogmatik iddialarda bulunup seni hiçbir şey bilmeyen bir embesilmişsin gibi başlarından savıyorlar. Bütün bu işleyiş konusunda ne biliyorlar ki? Tabii onlara: “Tamam da neden öyle?” diye sorduğun zaman, “Neden mi? Hiç bilmiyorum.”derler.

Ama bu: “Öyle işte, başka türlü değil” demeleri var ya... Bir de onlara: “Deneyiniz bir tür istatistiğe dayanıyor ama, istatistiğiniz beş para etmez çünkü çok dar bir deney alanını kapsıyor – bilmediğiniz bütün bir alan var” dersen, işte o zaman sana acıyarak şöyle bir bakıyorlar.

Hala çocukluk çağındalar, dogmatik emin oluşları tam çocukluğa özgü.

Diğer taraftan, “iç dünyayı” bilenlerin de deneyimi yok – daha kimse vücudunu dönüştürmedi! Kimse sana: “Bak işte, böyle yapılmış, böyle olmuş; ben böyle yaptım... böyle oldu” diyemez. Kimse. Bu yüzden bu kadar zor.

Çok zor.

Tabii bir de maddenin çözülme, yeniden oluşma, tekrar çözülme, tekrar oluşma alışkanlığı yönünde bütün bu büyük düşünce, inanış dalgaları üzerime sürekli geliyor (*Anne üzerine gelen büyük kozmik dalgalar hareketini yapıyor*)... aynen bir barajı muntazaman döven dalgalar gibi. Çok zor.

(*Sessizlik*)

Bu muhtemelen gerekli, çünkü bazen her şey karmakarışık olduğunda, bazen bir Teminat istiyorum... tabii bir de iyice farkındayım ki vücudumun hücrelerine, vücutsal bilincime: “Ölümsüzsün, tüm bunlar, bu zorluklar... hepsi deneyim... acı çekmen önemli değil; bu çözülme gibi görünen şeyin hiçbir önemi yok: bunların hepsi gerekli deneyimler, sen deneyimi sonuna kadar götüreceksin, yani dönüşüncüye kadar dayanacaksın” Densedydi, bu artık çocuk oyuncağı olurdu tabii... yani zorluklara dayanmak bir şey değil. Tabii merak ediyorum... Bu bana Söylenmedi, hiçbir zaman Söylenmedi, böyle bir teminat asla Verilmedi – arada sırada vücudum bir tür ölümsüzlük HALİNDE oluyor; ama bu sürekli bir hal değil, başka şeylere bağlı; bu hal başka şeylere “bağlı” olduğu sürece de bu artık Yüce bir teminat değil. Aynı zamanda şunu da biliyorum ki, hücrelere: “Bir şey değil, tüm bunların hiçbir önemi yok çünkü sonuna

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

kadar dayanacaksınız” Densydi, genel eforlarında bir gevşeme pekala olabilir, belki de hücreler kendini koyuverir. Belki mücadele etme iradesindeki konsantrasyon yok olur, gerekli şartlardan biri artık olmaz.

Ama başka bir şey gelip: “Tabii, tabii, olayı hep olumlu yönde izah ediyorsun, kendini teselli etmek için!...” diyor. Sanki bütün tepkilerin üzerime geldiği bir tür turnuaya şahit oluyormuşum gibi (*Anne aynı kozmik dalgalar hareketini yapıyor*); kendimi anlaşılır kılmak için bunu kelimelerle ifade ediyorum, yoksa bunlar kelime değil, hepsi HİS, sadece açıklamak için sözel olarak tercüme ediyorum; yoksa bunlar... bir tür his, daha doğrusu bilinç halleri... bunların hepsi bilinç halleri. Ve hepsi... (*Dalga hareketi*) iç içe giriyor...

Yo, bu *Bülten*'e göre değil.

18 Mayıs 1963

(*Birkaç ay sonra, aynı özlüsöz tekrar gündeme gelince
Anne şu yorumda bulundu*)

Manevi şeyler söz konusu olduğu sürece, bu apaçık, tartışılmaz – bütün manevi acılar, acıyı almayı bildiğin zaman karakterini oluşturur ve seni doğruca ekstaza götürür. Ama acı vücudu etkilediği zaman...

Şu da var, bunu doktorun kendisi söyledi, (*Anne gülüyor*) doktor büyük K'yle Kuşkuyu temsil ediyor [Fransızca'da doktor ve kuşku (*Doute*) kelimeleri aynı harfle başlıyor. Doktor burada bir soyutlama değil, Anne'ye bakan ve sonuna kadar bakacak olan doktor Sanyal söz konusu]: vücuduna acıya dayanmayı öğretirsen, vücudun gittikçe dayanıklı olur ve düzeni daha yavaş bozulur, bu somut bir sonuç. Şurası ya da burası ağrıdığı anda tamamen altüst olmamayı bilen, rahatça dayanmayı, dengesini korumayı başaran insanlarda, vücudun dağılmadan düzensizliğe dayanma kapasitesi artıyormuş. Bu büyük bir şey. Hatırlarsan *Ajenda*'ların birinde konuyu tamamen pratik, dışsal açıdan merak ediyordum, öyleymiş. İçsel olarak, bana pek çok kez Söylenmişti, Söylenmişti ve küçük deneyimlerle Gösterilmişti : vücut sanılandan çok daha fazlasına dayanabilir eğer acıya korku ya da anksiyete eklenmezse; eğer bu akılsal faktör bertaraf edilirse, kendi başına bırakılan ve olacıklardan korkmayan, endişe duymayan, anksiyete duymayan vücut çok şeye dayanabilir.

İkincisi, vücut dayanmaya karar verdiği zaman (yani vücut dayanmaya karar verir) acının keskinliği, şiddeti anında yok oluyor. Tamamen maddi olarak konuşuyorum.

Ve sakinsen (burada başka bir faktör olan içsel bir sakinlik gereği devreye giriyor), içsel olarak sakinsen o zaman acı neredeyse hoş bir hisse dönüşüyor – genelde anlaşıldığı gibi “hoş” değil, neredeyse bir rahatlık hissediyorsun. Bir kez daha, tamamen fiziksel olarak, maddesel olarak konuşuyorum.

Ve son aşamada, hücreler tanrısal Varlığa ve egemen tanrısal İradeye inandıklarında, ve her şeyin iyilik için olduğuna güvendiklerinde, o zaman ekstaz yaşıyorlar – hücreler böyle açılıyor, ışıldıyor, ekstaz halindedir. Bu dört aşama ediyor (bu özlüsözde sadece üç aşama söz konusu). Sonuncusu muhtemelen herkesin eriminde değil (!) ama ilk üçü bariz – böyle olduğunu biliyorum. Canımı sıkın tek şey şuydu, bunu sana daha önce söylemiştim, bu sadece psikolojik bir deneyim değil, acıya dayandığım için vücudumda bir yıpranma meydana geliyor. Konuyu doktora sordum, onu hiç sezdirmeden orali değilmişim gibi konuşturdum, bana dedi ki eğer vücuduna çok genç yaşta acıya dayanmayı öğretirsen, vücudunun dayanma kapasitesi öyle artar ki vücudun hastalıklara gerçekten dayanabilir, yani hastalık seyrini izlemez, durur. Bu değerli.

Görünürde pürüzün olduğu bu son günlerin deneyimi bir demonstrasyondur (ki aslında pürüz de değildi). Ne olduğunu sana söylemiştim, değil mi: bu, yalan titreşimleri olan, yüce Nüfuza verilen düpedüz cevap olmayan titreşimlerin sanki bir arındırılması gibi... yani hücrelerde hala yalan titreşimlerine, alışkanlığın, çevrenin, ya da alınan gıdanın titreşimlerine tepki veren her şey, yani bir sürü şey; o zaman, arınmak için vücuttan yükselen bir özlemlerle, bir kararla, neredeyse bir duayla bir şeyler oluyor, bu da tabii bir dengesizliğe yol açıyor; bu dengesizlik de genel bir rahatsızlığa neden oluyor. Bu rahatsızlığın şekli aşağı yukarı aynı: önce ağrılar baş gösteriyor, sonra tarifi gereksiz her türlü his; rahatsızlık artarak devam ederse, tamamen yaygınlaşmasına izin verirsem... eskiden baygınlığa kadar varıyordu. Ama bu kez süreci kalktığım için itibaren yaklaşık iki saat boyunca izledim: yeni dengeyle, yerleşen yeni Nüfuzla, burada olan ve gitmek zorunda kalan şeyin direnci arasındaki mücadeleyi izledim; bu bir tür çatışma oluşturuyordu. Ve bilincim çok açıktı – VÜCUDUMUN BİLİNCİ çok açıktı, çok rahattı, mükemmel bir güven duygusu içindeydi. Dolayısıyla iki saat boyunca süreci izleyebildim... hiçbir değişiklik yapmadan her zaman yaptığım işleri yapmaya devam edebildim, bu arada hissettim ki, ya da daha doğrusu bana oldukça açık şekilde Söylendi ki Efendi, Çalışmasını Tamamlamak için, vücudumun belli bir süre boyunca tamamen hareketsiz olması

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

İstiyordu. Yalnız değilim: bana yardım eden, her işe bakan başka insanlar var burada... ama onlara hiçbir şey söylemiyorum, hiçbir şey açıklamıyorum, çünkü bunlar bahsettiğim şeyler değil – olanları söylemiyorum; hiçbir şey söylemiyorum... içimden “Kesinlikle şart mı?” diye soruyordum ki (*Anne gülüyor*), Efendi'nin, çatışmanın yoğunluğunu artıran ilave bir küçük baskı Yaptığını hissettim ve... bayılmanın tüm belirtileri baş gösterdi. Anladım (!)... Oturduğum yerden kalktım, kendini pek iyi hissetmediğini göstermek için vücudumun biraz inlemesine izin verdim (!) ve uzandım. Tamamen hareketsiz durdum, ve bu hareketsizlik esnasında yapılan çalışmayı gördüm: bu, hareket etmeye devam edersem yapılamayan bir çalışmaydı. Çalışmayı izledim. Yaklaşık yarım saat sürdü; yarım saatin sonunda iş bitmişti. Yani hakikaten... kuşku duyamayacağım bir şey varsa, çevredeki bütün düşünceler, bütün kuvvetler aksini iddia etse bile şüphe edemeyeceğim bir şey varsa, o da bilincimin gittikçe arttığı – vücudumun içindeki bilinç; gittikçe daha net, daha ışıldayan, daha doğru, daha noktaya yönelik, daha tam, daha RAHAT oluyor; vücudum çok huzurlu; ama binlerce yıllık alışkanlıklara karşı yapılan MÜTHİŞ savaşın da iyice farkında, anlıyor musun?

Bütün bunlardan sonra şunu fark ettim, fiziksel olarak, vücutsal olarak bile bir kuvvet var: bu bir kuvvet artışıyla sonuçlanıyor; çok net bir kuvvet artışı var. Hala devam ediyor.

Şimdi, ölümle ilgili tüm fikirlere, alışkanlıklara, hislere, **olasılıklara**, ölümle ilgili her şeye karşı bir savaş veriyorum – “ölüm” derken (*Gülerek*) bilincin gidişi değil, (bundan bahsediliyor... sonra da sanki böyle bir şey artık yokmuş gibi!), hayır: “ölümden” sonra, ya da “ölüm” karşısında HÜCRELERİN HİSSETTİĞİ. Ve tüm imkanlar bana Arz Ediliyor... Tüm bu hücrelerde birikmiş, sıkıştırılmış bu bilinçle, kalbin atışları durduğunda ve insansal cahillige göre insan “ölü” olarak kabul edildiğinde, tüm bu hücreleri bir araya getiren kuvvet, hepsini bir arada tutma isteğinden nasıl vazgeçiyor? Çünkü problem – tüm problemler her yönden geliyor, problem bana bilerek Gösteriliyor ve bilerek problemle mücadele etmem Sağlanıyor, sırf 'öylesine', 'fikir olarak' değil; bana anında Söylendi ki, tüm bunları bir arada tutan ve öylesine süper bilinçli olan hücrelerdeki bu kuvvet, bu bilinç... bu sıradan türde bir bilinç değil; genelde birliğin bilincinde olan, yani bir varlık olduğunun bilincinde olan iç varlıktır (*Anne kalp merkezini dokunuyor*), nefsi varlıktır... şimdi, bu hücre aglomerası İSTEMLİ bir aglomera, ve bu hücre bilincin bir tür kümelenmesi olan organize bir bilince sahip; tabii bu, istisnai, olağanüstü bir hal,

ama eskiden bile, haricen çok gelişmiş varlıklarda bile istemli, bilinçli bir hücrel kümelene başlangıcı vardı, muhtemelen bu yüzden okültizmin çok gelişmiş olduğu eski Mısır'da firavunlar, büyük rahipler falan gibi istisnai, olağanüstü varlıklar mumyalanıyordu, yani şekil mümkün olduğunca uzun süre muhafaza ediliyordu. Burada bile onları genelde taşıtıyorlardı, Himalayalar'da, taşıtılan pınarlarda. Bunun bir nedeni vardı [Anne eskiden Satprem'e, Himalayalar'da, bir hac yolunun yakınındaki bir mağarada, kendi taşıtılmış vücutlarından birinin vizyonunu gördüğünü anlatmıştı].

Sri Aurobindo için bile (ki Sri Aurobindo bu sistematik dönüşümü başlatmamıştı; yalnız, süpraakısal kuvveti sürekli vücudunun içine çekiyordu) en küçük bozulma belirtisinin baş göstermesi bile beş gün aldı⁵⁵. Ben Onu daha uzun süre tutardım ama, tabii hükümet hep onu ilgilendirmeyen işlere burnunu sokuyor... beni korkunç rahatsız ettiler: yok bir vücudu bu kadar uzun süre tutmak yasakmış, yok onu... şey yapmak lazım... Ve vücut... nasıl denir... *shrink* – azalmaya, çekmeye, kurumaya başlayınca... dediklerini yapmak gerekti. Sri Aurobindo'nun, vücudundan çıkmaya vakti olmuştu, çünkü hepsi, bütün bilinci benim vücuduma girdi – maddi olan neredeyse her şey benim vücuduma girdi.

Ama soru [“ölüm karşısında hücrelerin hissettiği” sorusu] bu vücut (*Anne'nin vücudu*) için Sorulmuştu, öylesine, “denemek için”. Her türlü şey gördüm, ve sonuçta cevap hep aynıydı... yani, durumu iyice anlamam ve gereklilikleri görmem için problem önüme Konuyordu, ama tabii her şeyin mümkün olan en iyi şekilde olacağı Söyleniyordu! (*Anne gülüyor*) Tabii ki. Ama demek istediğim, konu çok somut ve deyim yerindeyse çok “kişisel” bir şekilde, meseleyi anlayacağım şekilde Arz Edilmişti. Geçen gün bana Söylenen şu eski ... “eski”: yani birkaç günlük! şey vardı: bana Denmişti ki özgürce seçme hakkı HÜCRELERE bırakılacak. Bütün bu meditasyon bu sonuca varıyordu: hücrel agregaların bilincinde yeni bir şey olmalı – yaşanması gereken bir şey... yeni bir deneyim. Sonuç: geçen gece, harika bir deneyim serisi yaşadım, izah bile edemediğim hücrel deneyimler, yeni bir keşfin başlangıcı olmalı.

Deneyim başladığında Bakan bir Şey vardı... biliyor musun, sürekli Eğleniyor edasıyla biraz ironik bir şekilde Bakan bir Şey hep var...

⁵⁵ Sri Aurobindo vücudunu 5 Aralık 1950'de terk etti; Pondichéry Hindistan'ın güney ucunda, tam 12° enlemde; Aralık'ta bile, gece bile hava sıcaklığı 28°- 30° nin altına pek düşmez.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

şöyle Dedi: “Yani, bu başkasına olsaydı kendini çok hasta sanırdı; (*Gülerek*) veya delirdiğini sanırdı!” O zaman rahat durdum ve içimden dedim: “Tamam, devam etsin bakalım, görelim bakalım ne olacak! Başladı, bitecek! Nasıl olsa...” Anlatamam! Tarif etmem mümkün değil! (Anlayabilmem için deneyimin birkaç kez tekrarlanması lazım) Olağanüstüydü! Akşam sekiz buçukta başladı, sabah iki buçuğa kadar sürdü: yani tek bir saniye bile bilincimi kaybetmedim, en olağanüstü şeyleri öylece gözlemliyordum – altı saat boyunca.

Bilmiyorum nereye varacak...

Tarif etmem mümkün değil! Yani, bir orman oluyorsun, bir nehir, bir dağ, bir ev oluyorsun... ve bunu VÜCUDUN hissediyor, (*Anne vücuduna dokunuyor*) vücudun oluyor, somut bir biçimde. Ve daha bir sürü şey. Tarif etmem mümkün değil! Uzun sürdü, ve daha bir sürü şey oldu.

Sabahın ikibuçuğunda Efendi'ye: “Yeter, değil mi?!” dedim. (*Anne gülüyor*); bana dört buçuğa kadar ekstaz dolu bir istirahat Bahşetti...

Pekala.

Hepsi özlüsöz hakkında!... Yo, başlangıç kısmı kullanılabilir. Ama bana soru sorman lazım. Soru sor.

Şunu merak ediyordum: bu süpraakısal süreç hep otomatik olarak, herkes için pek çok fiziksel ağırlara bağlı mı olacak?

Yo.

Hayır, çünkü şimdi, vücudumda hakim olduğum şeyler konusunda güce sahibim, bu yönde artan kanıtlar var (hasta olan insanlar her yerden ha bire mektup, not gönderiyor) acıyı yok etme gücüne hakim olmaya başlıyorum; bu şimdilik sadece başlangıç, küçücük bir başlangıç.

Biliyorsun, küçücük çapta, senin hastalığında olanlar gibi.

Tamam da, hasta insanlardan bahsetmiyorum. Şimdi ya da daha sonra dönüşmeye çalışacak insanlardan söz ediyorum.

Yo, onlar...

Tüm bu acıları çekmeleri gerekecek mi?

Yo! Sri Aurobindo bunu çok açıkça yazdı: inanç sahibi olanlar için, *surrender* ile [tevekkül ederek], inanarak kendini açanlar için bu

otomatik olarak yapılmış olacak. Evlat, O buradayken... O'nunla birlikte çalıştığım otuz sene sürece, bir dönüşüm için BİR KEZ BİLE efor yapmam gerekmedi. Sadece, bir zorluk olduğu zaman: My Lord, my Lord [Efendim, Efendim] diye tekrarlıyordum... öylece, Sri Aurobindo'yu düşünüyordum⁵⁶ – zorluk şıp! diye yok oluyordu. Fiziksel bir ağrı mı: Sri Aurobindo ağrıyla “sıfırlıyordu”, “iptal ediyordu”, yok ediyordu. Vücudumu rahatsız eden şeyler vardı, geri gelen eski alışkanlıklar, O'na söylemem yeterdi: yok oluyordu. Ve benim aracılığımla aynı şeyi başkalarına yapıyordu. İşi yapanın O ve ben olduğumuzu hep söyledi (aslında O buradayken İşi O yapıyordu; bense sadece dış çalışmayı yapıyordum), İşi yapanın O ve ben olduğumuzu, diğer insanlardan sadece inanç ve *surrender* [tevekkül] istendiğini hep söyledi.

İnsanlar güvendiği takdirde, tamamen güvenerek kendilerini verdikleri takdirde İş otomatik olarak yapıyordu.

Demek ki Senin vücudunun hücrelerinde evrensel bir gelişme oluyor... dünya geliyor.

Evet.

(*Sessizlik*)

Vücudum bunun için yaratıldı, çünkü çok iyi hatırlıyorum, savaş – birinci dünya savaşı – başladığında ve bu savaşın boşa gitmemesi için vücudumu Efendi'ye kurban olarak adadığımda, vücudumun her kısmı, (*Anne bacaklarına, kollarına dokunuyor*) birbiri ardına, bazen de aynı kısım birkaç kez savaş alanlarını temsil ediyordu: bunu görüyordum, hissediyordum, YAŞIYORDUM. Ve her seferinde... çok tuhaftı, oturup bakmam yeterliydi: tüm bunları, bütün olan biteni vücudumun orasında burasında görüyordum. Olurken de tanrısal Kuvvetin yoğunluğunu oraya odaklıyordum ki, bütün bu acı, bütün bu ağrılar, bütün hepsi hem dünyanın hazırlanmasını hem Kuvvetin İnişini hızlandırsın. Ve bunu, tüm savaş boyunca bilinçli yapıyordum.

Vücudum bunun için yaratıldı.

⁵⁶ Anne 1914'te Sri Aurobindo'yu Pondichéry'de fiziksel olarak ilk gördüğü andan itibaren Onun Avatar olduğunu, Tanrısal'ın Ta Kendisi olduğunu anladı ve Onu öyle kabul etti; bütün dualarını Ona yöneltirdi.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

O zamanlar hala büyük bir akılsal faaliyet içindeydim, yaşadığım deneyimler aklım her şeye verdiği şekilleri alıyordu – oldukça güzeldi, edebiydi! Şimdi hepsi bitti, Tanrı'ya şükür! Aklım tamamen sessiz – konu üzerinde nutuk çekmeyeceğim. Ama geçen gecenin deneyimi!... Düşündüğünde, deneyimler yarım saat, kırk beş dakika, bir saat sürünce, olağanüstü... – saat sekiz buçuktan iki buçuğa kadar sürdü, hiç durmadan.

Bu, hücrelerin bir tür “aynı anda her yerde olması” mı?

Evet öyle.

Bir Birlik, yani, Birlik duygusu, Birlik anlayışı.

(Sessizlik)

Tabii ki bu doğal, spontane ve sürekli bir şey olursa ölüm artık var olamaz: bunun için bile (*Anne kendi vücudunu elliyor*).

HİSSETTİĞİM bir şey var burada... ama bunu henüz ifade edemiyorum, aklen anlayamıyorum. Vücut terk edildiğinde bir fark olmalı, hücrelerin davranışında bile.

Başka bir şey olmalı.

Bütün bu konsantrasyon ve meditasyon dönemi boyunca, ölümden sonra vücutta olup bitenler üzerine birkaç kez aynı türde vizyon gelmişti (vücudun deneyiminden söz ediyorum, şu anda “ölüm” denen şeyden sonra vücudun yaşadığı deneyim)... bozulmayan bazı azizlerden bana Bahsedilmişti; Bahsedilmişti ve Gösterilmişti... burada bir tane var, Goa'da da bir tane var... yani, fantastik hikayeler. Tabii, hikaye hep süslenip şişirilir ama, maddi bir gerçek var: Goa'da ölen bir aziz var [Saint François Xavier], vücudunu Goa'da terk etmiş ama vücut bozulmamış. Bütün hikayeyi detaylı olarak bilmiyorum ama, vücudu buradan alıp Çin'e taşımışlar; vücut bir süre Çin'de gömülü kalmış, sanırım Hong Kong'da, ya da o taraflarda; daha sonra onu tekrar alıp buraya geri getirmişler ve gömmüşler; on, on iki sene boyunca iki kez toprağın altında kalmış, bozulmamış. Kurumuş, mumya haline gelmiş... kurumuş derken, yani dezidrate olmuş ama korunmuş. Bu olgu da bana imkanlardan BİRİ olarak birkaç kez Sunuldu.

Yani aslında her şey mümkün.

Ama bana açıkça Gösterilen, gördüğüm... konuşmakta zorlanıyorum çünkü bütün bunlar bana İngilizce geldi: Sri Aurobindo buradaydı ve

hepsi İngilizce geldi... dirilerin ölümlere karşı aptallığı, *carelessness*'i [aldırılmazlığı, ihmali], değil mi, cahilliği – aptalca, saçmaca cehaleti ve umursamazlığı! Korkunç bir şey, korkunç. Korkunç... Bana her yerden hikayeler anlatıldı, hayret verici, şok edici bir sürü şey... Mesela, Sri Aurobindo daha buradayken olan hikayelerden biri: bir öğretili vardı, oğlu öldü (ya da en azından onu ölü sandılar), Hindu değillerdi, yani çocuğu yakmadılar, gömdüler. Gece çocuk babasına gelmiş ve ona şey demiş... babası oğlunu camda görmüş... çocuk cama vurup babasına: “Neden beni diri diri gömdün?” demiş; hangi dilde bilmiyorum; yani, her neyse... Ve bu embesil baba kendi kendine: “Bu bir rüya” demiş!! Ertesi gün, çok sonra, “Gidip bir baksak mı acaba...” diye geçirmiş içinden. Çocuğu tabutunda dönmüş olarak bulmuşlar.

Adam bana bunu anlattığında, “Bu bir rüya” diye düşünmesini son derece doğal bulması... beni nasıl çileden çıkardı anlatamam... bu öylesine... kara cahil, lakayt bir aptallık ki! Şunu bile akıl etmemiş: ya aynı şey ONA olsaydı? Aklına bile gelmemiş!

Başka birini yakmak için krematoryum alanına götürmüşler... birden felaket bir sağanak başlamış – ateş yakmak mümkün değil. “Onu yarın sabah yakarız” deyip adamı orada bırakmışlar. Ertesi gün alana gelmişler, (*Gülerek*) adam yok, gitmiş. Bu daha bir şey değil. Adam otuz sene sonra dönmüş... Bir racaymış, onu sannyasinler bulmuş, adam inzivaya çekilmiş, sannyasin olmuş... Otuz sene sonra, nedenini bilmiyorum ama malını talep etmenin daha iyi olacağını düşünmüş... Aynı kişi olduğunu kanıtlayan delillerle dönmüş [1930’larda Hint basınının gündeminden düşmeyen Bhaawal racasının hikayesi.]...

Bunun gibi bir sürü hikaye duydum... hepsi şunu kanıtlıyor: insanlar ne derece... ölüden mümkün olduğu kadar çabuk kurtulmak istiyor.

Birini hatırlıyorum, bana şöyle demişti (üstelik bilge diye geçiniyordu): “Ama eğer aynı varlıkların birçok kez reenkarne olduğu doğru değilse, ölümlerin sayısı gittikçe artıyor, ortalık bütün bu ölümlerle korkunç derecede kalabalıklaşacak!... başımıza bela olacaklar. Onlarla ne yapacağız? Dirilerden sayıca fazla olacaklar, her yerde kalabalık edecekler, onlarla ne yapacağız?”

Buyur. Düşünceye bak.

(*Sessizlik*)

Dirilerin ölümlere karşı takındığı tavır, insanlığın egoist cahilliğinin en iğrenç ifadesinden biri.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bu ya tam bir umursamazlık, ya da “Bundan hemen kurtulalım!” Çocuklar var burada, gerçi artık çocuk değiller, burada anneleriyle babalarıyla birlikteler, anneleri babaları çok yaşlı da değil... bu çocukların bazıları bana babalarının ya da annelerinin ölüp onlara geldiği “rüyalar” anlattı... çocuklar onları: “Sen öldün, gelip bizi rahatsız etmeye hakkın yok artık!” diye sert bir şekilde kovuyormuş...
“Öldün, gelip bizi rahatsız etmeye hakkın yok artık.”

Ya...

Bu çok yaygın...

Bunu açık yüreklilikle söyleyebilecek çok az insan var, ama bu çok yaygın.

Birazcık hakikatin ortaya çıkabilmesi için daha çok şeyin değişmesi lazım, çokook...

Tüm söyleyebileceğim bu.

10 Ağustos 1963

94 – Hep henüz kavranmamış daha büyük bir sevinç için feragat edilir. Bazıları yapılan görevin sevinci için, başkaları huzurun sevinci için, kimileri Tanrı sevinci için, bazılarıysa kendine işkence etmek için feragat eder; daha ziyade ötedeki özgürlüğe ve değişmez ekstaza ulaşmak için feragat et.

Sorun...?

Sana soru sormakta hep tereddüt ediyorum... Çünkü bu belki de Seni, Sana gelen şeyin dışındaki bir yöne kaydırır...

(Sessizlik)

Bu feragat deneyimini pek yaşamadım. Feragat etmek için şeylere bağlı olmak lazım. İçimdeyse hep daha uzağa, daha yükseğe, daha iyiye gitme, daha iyi yapma, daha iyiye sahip olma arzusu, ihtiyacı vardı. Feragat ettiğini hissetmekten ziyade “Şükür kurtuldum” izlenimini alıyorsun, ağırlaştırılan, yürüyüşü engelleyen rahatsız edici bir yükü başından attığını hissediyorsun. Bu bakımdan olay enteresan.

Sana geçen gün yazdığım buydu, bizler hala artık olmak istemediğimiz her şeyiz, Tanrısal da, bizim olmak istediğimiz her şey. Egonun egoist aptallığından “biz” diye adlandırdığımız şey, tam da artık olmak istemediğimiz her şey. Ve olmak istediğimizi olabilmek

için tüm bunları atmak, hepsinden kurtulmak bizi ne kadar mutlu ederdi.

Bu çok canlı bir deneyim.

*

(Anne'nin 4 Ocak 1951'de Ashram'ın Oyun Alanında yaptığı eski bir görüşme gündeme geliyor, bu görüşmede Anne şöyle diyordu: "Dönüşmenin temel şartlarından biri şu: iç boyutların bilincine varmak gerekiyor..." Anne bunu şöyle tarif ediyordu: "Bu, bilincin tamamen altüst olması; bu, ışığın bir prizmadan geçmesi gibi, ya da sanki bir topu tersyüz ediyormuşsunuz gibi, ki bu da sadece dördüncü boyutta yapılabilir. Üçüncü boyutun sıradan bilincinden çıkıp dördüncü boyutun üstün bilincine giriyorsunuz, ardından da sonsuz sayıdaki boyutun bilincine giriyorsunuz. Bu, olmazsa olmaz başlangıç noktası.")

Bu sana daha önce söylediğim şeydi: yogik eforumun bütün temeli değişti. Eskiden çalışma bu iç boyutların bilgisine dayanıyordu: şimdi artık bunu yakalayamıyorum, bana tamamen dışımdaymış gibi geliyor⁵⁷.

Bu "Görüşmeler"^{e58} de bir şey ekleyemiyorum: seviye çok başka.

Özlüsözlerle bile şimdi biraz zorlanıyorum, sanki alçalmam gerekiyormuş gibi geliyor, sanki bir şey söyleyebilmek için tekrar eski bir ruh halinde olmam gerekiyormuş gibi geliyor.

İnsanları düşünmene gerek yok. Anlamlar ya da anlamazlar, hiç aldırma, şu anki seviyenden konuş.

Ama hiçbir şey anlamıyorlar ki.

Olsun.

Yayınlamaya gerek yok o zaman!

⁵⁷ 75. özlüsözün yorumunun son bölümlerine bakın.

⁵⁸ Anne 50'li yılların büyük bir bölümünde Ashramın *Oyun Alanında* her yaşta öğretilinin katıldığı dersler düzenledi. Konuşmaları teybe kaydedildi ve "Görüşmeler" başlığıyla 6 cilt halinde yayınlandı.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Anlayanlar var.

(Anne “feragat” hakkındaki 94. özlüsöze dönüyor. Sessiz kalıyor... yaşadığı deneyim Onu sarsmış)

Zor çünkü ...

Verdiğim bu son mücadeleden midir bilmem ama, bu günlerde çok derine indim, hücrelerin en karanlık kısmına, hala en çok Bilinçsizlik dünyasına, Atalet dünyasına ait kısma, Tanrısal Varlığa en çok yabancı olan kısma indim. Deyim yerindeyse bu, Hayat tarafından kullanılan ilk öz, ve bu öz bu hayata bir anlam veremiyor, hayatın nedenini hissedemiyor, hissetmeye muktedir değil.

Aslında bu anlam yokluğu, bu anlamsızlık deneyimini daha önce hiç yaşamadım; çocukluğumda bile, daha henüz hiçbir gelişme göstermemişken bile her şeyin gerisinde olan, her şeyin Varolma Nedeni olan bir Gücü hep algılıyordum, aklen değil, canlı bir şekilde algılıyordum, bir Güç, bir Kuvvet, bir tür sıcaklık algılıyordum.

Bu, BU vücudun hücrelerinin deneyimi değil: bu, genel anlamda dünyayla, Dünyanın geneliyle bir özdeşleşme. Bu çok korkunç, umut kıran bir durum: anlamsız, amaçsız, varolma nedeni olmayan bir şey, neşesiz... nahoş, rahatsız edici olmaktan da öte – *meaningless* [anlamsız, boş] bir şey, üstelik bir şey hissetmiyor. Varolma nedeni olmayan ama varolan bir şey... Korkunç bir durum.

Çukurun dibine çok yakınız gibime geliyor.

Dün neredeyse bütün gün böyleydi.... Nereden geldi, nasıl geldi bilmiyorum, ne yukarıdan ne içerden ne hiç... belli değil, birden geldi: sadece BİR Varolma Nedeni var, sadece BİR Gerçek var, sadece BİR Hayat var... BU’ndan başka bir şey yok. BU’ydu... hiç, akılsal, entelektüel bir formül değildi... bu, Işık olan bir Şeydi ama Işıktan çok daha fazlasıydı, Güç olan bir Şeydi ama Güçten çok daha fazlasıydı, Kadiri Mutlaklık olan bir Şeydi ama Kadiri Mutlaklıktan daha fazlasıydı, aynı zamanda öylesine yoğun bir tatlılık, bir sıcaklık, bir tamlık, bir kamillik vardı ki... tabii bir de sözlerin ifade edemediği “Bir Şey” vardı, BU ŞEY birden öyle geldi, tam korkunç daralmışken, çünkü bu durum bir “hiçti” – içinden çıkılmayan bir “hiç”. Bu “hiçin” içinden çıkmak mümkün değildi çünkü hiçti.

Yani, nirvananın peşinde olanlar, hayattan iğrenmeleri falan... Bu “hiçin” yanında hepsi neredeyse hoş bir şey! Alakası yok, kesinlikle, bin defa, milyon defa daha beterd. “Hiçti”, hiç olduğundan dolayı da içinden çıkmak imkansızdı... Çözüm yoktu.

Gerilim bir ara öyle yükseldi ki içimden: “Yoksa patlayacak mıyım?” dedim.

Sonra her şey (*Anne sanki bir hücrenel çiçeklenme hareketi yapıyor*)... OM diye gevşeyip açıldı.

(*Sessizlik*)

Bundan daha derin bir çukur var mıdır bilmem...

Ama bu rahatlama, bu açılma, bu huzur var ya... Her şey yok oluyor, BU hariç.

(*Sessizlik*)

Bu deneyimi gerçekten ilk kez yaşadım, daha önce hiç böyle bir şey yaşamadım, hiç; ve bu şey, varolma nedeni hissetmeyen bu maddi Bilinçsizlik, “hiç” olan bu maddi Atalet dibi kesinlikle vücuduma özgü bir şey değil – bu bambaşka bir şey.

Bütün materyalizmin temeli, esası bu. Bütün bir gün sürdü!

(*Sessizlik*)

Deneyim, durum hiçliğin son noktasına ulaşıncaya geldi... Bunu nasıl açıklayacağımı bilmiyorum, ifade etmek mümkün değil... ama TAMDI: bir tek şu ne anlamı, ne varolma nedeni, ne amacı, ne kökeni olan bu “hiç” kalmıştı, dolayısıyla da çözüm yoktu. Tam da bu noktada... Her şey patlayacakmış gibi bir gerilim oldu (acaba bu bir gerilim mi?... bilmiyorum... nasıl açıklayacağımı bilmiyorum); sonra birden... hayal edilebilecek en total değişim.

Anlıyor musun, bu yüzden şu eski “Görüşmeler” falan var ya... hepsi gevezelik!

(*Uzun sessizlik*)

Böyle bir deneyim yaşadığım her defasında görüşüm de, olaylar arasındaki ilişki de değişiyor (*Anne altüst olma hareketi yapıyor*). Tamamen pratik açıdan bile. Öyle değil mi, hayat, üzerine bütün piyonları bazı iç kanunlara göre dizdiğimiz bir tür satranç tahtasıdır; ve her defasında her şey değişiyor: satranç tahtası değişiyor, piyonlar değişiyor, organizasyonun sırası değişiyor, her şey değişiyor; piyonların iç kalitesi de çok değişiyor.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Mesela X. hakkında bir vizyon gördüm, neyi temsil ettiği, etrafındaki insanlar, Ashram’la olan ilişkisi – hepsi tamamen değişti. Her şey bir başka şeye göre farklı bir pozisyon alıyordu. Benden kaynaklanmıyor, anlamaya, görmeye “çalışmıyorum”, kesinlikle, bana sadece Sunuluyor. Aynen gösterime sunulan tablolar gibi. Her şeyin kendine has tadı, kendine has rengi, kendine has niteliği var; her şeyin geri kalan şeylerle özel ilişkisi var – bütün ilişkiler farklı.

Vizyon çok NET, çok ince, noktaya yönelik hale geldi, belirsiz değil, çok net, en ince detayına kadar; ve çok da basit.

Sanki kuvvetlerin, bilinçlerin, hareketlerin iç içe geçmesi gittikçe daha açık, daha tam, daha net hale geliyor. Olay çok basit.

Çok basit.

Bütün problemler... hepsi böyle oluyor. Eskiden “sarihlik”, “açıklık”, “anlamak” olarak adlandırdığım, şimdi benim için anlamamak demek, karışıklık demek, sanki hep bu durumdan daha büyük bir açıklığa, daha büyük bir aydınlığa, daha tam bir anlayışa çıkıyorum gibime geliyor. Her türlü komplikasyon yok oluyor, halbuki her şey eskisinden daha tam, daha eksiksiz.

Eskiden hep sisli, belirsiz, net olmayan, kesin olmayan şeyler vardı: bunlar yok oldukça her şey aydınlığa, açıklığa kavuşuyor, daha çok basitleşiyor, DAHA ÇOK NETLEŞİYOR, KESİNLEŞİYOR. Puslu şeyler yok oluyor. Yani, açıkları kapamak için bütün bir izlenim dünyası, bir *guessing* [tahmin etme] dünyası var, bunlar daha ziyade hayal edilen şeyler, izlenimler; bilinen ama bir sürü puslu izlenimin, hayal edilen şeyin otomatik olarak birbirine bağladığı bazı şeyler, bazı işaret noktaları vardı: bunun içinden öylesine hafif bir hale doğru çıkıyorsun ki (*Yükselme hareketi*), bütün bu pus yok oluyor. Öyle basit görünüyor ki! İçinden: “Tabii ya, apaçık ortada, komplikasyon yokmuş!” diyorsun.

Her seferinde böyle (*Bilincin derece derece yükselmesi*): daha uzağı görüyorsun, daha çok şeyi bir arada görüyorsun.

Öyle görünüyor ki bir an gelecek Dünyanın bütün hareketleri böyle olacak: çok açık, çok basit.

Bu, şu çukurun içine inişime tekabül ediyor.

(Anne Satprem’e soru hazırlayıp
hazırlamadığını soruyor. Sonra da ekliyor:)

Sana bu konuda uzun bir nutuk çektim ama neler dediğimi hatırlamıyorum! (*Gülerek*) Geceydi, sana uzun bir nutuk çektim, hatta gecenin ortasında: “Yarın Satprem’e bunu söylemem lazım” dedim.

Sana diyordum ki, bildiğim tek yöntem, hayatım boyunca birkaç kez tekrarlanan tek yöntem, bir yanlıştan vazgeçmek. Yani doğru olduğuna inandığın – muhtemelen belli bir süre doğru olmuş olan bir şey – üzerine eylemlerini kısmen dayandırdığın ve aslında sadece bir görüş olan bir şey. Bunun mantıklı bütün sonuçlarıyla birlikte doğru bir tespit olduğunu sanıyordun ve hareketini – hareketinin bir kısmını – buna dayandırıyordun, ve bütün gelişme otomatikti; ve birden bir deneyim, ya da bir durum, veya bir sezgi, tespitinin görüldüğü kadar doğru olmadığı konusunda seni uyarıyor. O zaman bütün bir gözlem, bir inceleme dönemi başlıyor (ya da bazen bu bir vahiy gibi, kocaman bir kanıt gibi gelir), işte o zaman sadece fikri ya da yanlış bilgiyi değil, tüm sonuçları da, herhangi bir noktadaki tüm davranış şeklini de değiştirmek gerekir. O anda bir tür his “hissedilir”, bir feragat hissine benzeyen bir şey hissedilir; yani kurulmuş bütün birtakım şeyleri sökmek gerekir – bu bazen oldukça büyük bir şeydir, bazen küçücük bir şeydir, ama yaşananlar aynıdır: bu, çözülüp yok eden bir kuvvetin, bir gücün hareketidir, ve çözülüp yok edilmesi gereken her şey, bütün geçmiş alışkanlık direnir; sıradan insansal bilinçte feragat duygusu olarak yansıyan da, bu çözülüp yok etme hareketiyle ona tekabül eden direncin teması olmalı.

Bunu geçenlerde gördüm – bunlar anlamsız, aslında önemsiz durumlar; sadece incelemenin genelinde enteresan. Bu, hayatımda birçok kez tekrarlanan ve bu yüzden iyi bildiğim tek fenomen. Ve varlık geliştikçe, çözülüp yok etme gücü de artıyor, gittikçe daha çabuk etkili oluyor, direnç de azalıyor. Ama direncin maksimum olduğu dönemi hatırlıyorum (bu yarım asırdan fazla bir zaman önceydi), bundan başka bir şey değildi, daima benim dışımda olan bir şeydi – bilincimin dışında değil, irademin dışında – irademe direnen bir şeydi. Bir şeyden vazgeçmem gerektiğini hiç hissetmedim, ama bazı şeyleri çözülüp yok etmek için onlara baskı uygulamam gerektiğini hissettim. Halbuki şimdi baskıyı gittikçe daha az hissediyorum: sonuç kendini hemen gösteriyor; bir bütünü çözülüp yok eden Kuvvet ortaya çıkınca, direnç olmuyor, her şey çözülüp yok oluyor; ve tam aksine, kurtulma duygusu neredeyse yok gibi – yine eğlenen ve: “A!? Hala mı!? Kendini amma çok sınırlandırıyorsun...” Diyen bir Şey var. Ne çok kez tökezlemeden, durmadan, sürekli ilerlediğini sanıyorsun ama ne çok kez eyleminin önüne küçük bir sınırlama koyuyorsun. Bu büyük

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

bir sınırlama değil, çünkü bu uçsuz bucaksız bir bütünün içindeki minicik bir şey, ama bu yine de küçük bir sınırlama. Ve Kuvvet sınırlamayı çözüp yok etmek için etki edince başta kendini kurtulmuş hissediyorsun, seviniyorsun; ama şimdi bu bile yok, gülümsüyorsun. Çünkü bu bir kurtulma duygusu değil, sadece geçebilmek için yoldaki bir taşı kaldırıyormuşsun gibi...

Geçen gece sana söylediklerim aşağı yukarı buydu, ama tabii bütün illüstrasyonlarıyla! Sayfalarca anlatmak gerekir, anlıyor musun! (*Gülerek*) Bu yüzden illüstrasyonlar uçup gitti, yoksa birkaç cilt gerekir. Olayın bütün açıklamaları, bütün detayları vardı.

Bu feragat düşüncesi sadece egosantrik bir bilince gelebilir. Tabii, tamamen ilkel dediğim insanlar şeylere bağlı oluyor – bir şeye sahip olunca o şeyi bırakmak istemiyorlar! Bu bana öylesine çocukça geliyor ki!.. Bu insanlar o şeyi vermeleri gerektiği zaman... aah! acıtıyor! Çünkü bağlandıkları şeylerle özdeşleşiyorlar. Bence bu çocukça. Gerideki gerçek mekanizma, *is the amount* [miktar]... belli bir bilgi – belli bir zamanda bilgi olmuş olup da başka bir zamanda artık bilgi olmayan bir bilgi – kısmi, gelip geçici olmayan ama kalıcı da olmayan bir bilgi temeli üzerinde oluşturulmuş şeylerdeki direnç miktarıdır; bu bilgi üzerine oluşturulmuş bütün birtakım şey var ve: “Hayır! Doğru değil, (*Gülerek*), temeliniz artık doğru değil, temelinizi çekiyoruz” diyen kuvvete direniyor, bu da: aah! acıtıyor – insanların feragat olarak hissettikleri bu.

Zor olan, gerçekten vazgeçmek değil, hayatı şu anki haliyle görünce kabul etmek...

(*Anne gülümsüyor*)

Ama kabul edersek, bütün bunların ortasında yaşayıp da aynı zamanda bu “değişmez ekstazi” orada “yukarıda” değil de burada nasıl yaşayabiliriz?

Bu, haftalardır karşılaştığım problem.

Şu vargıya vardım: teorik olarak, ekstazi veren, Tanrısal’ın bilincinde olmak ve Tanrısal’la birleşmek, teori bu; dolayısıyla, gerek şu anki haliyle bu dünyada, gerekse gelecek bir dünyanın inşasında, Tanrısal’ın bilincinde olmak ve Tanrısal’la birleşmek aynı olmalı – teorik olarak. Kendi kendime sürekli sorduğum da bu zaten: “Nasıl oluyor da bu ekstazi duymuyorsun?”

Ekstazi duyuyorum – bütün bilincim birleşmeye odaklanınca, herhangi bir anda, herhangi bir şeyin ortasında, bilincimin birleşme üzerindeki bu konsantrasyon hareketiyle ekstaz geliyor. Ama şunu da söylemeliyim... beni çevreleyen her şeyi etkilediğim, her şeyi işlediğim şu kaotik dünyanın içine girdiğim zaman... ekstaz yok oluyor... ve beni çevreleyen olayları ister istemez almak zorundayım ki onları etkileyip işleyebileyim. Aldığım her şey karşısında, en acı verici olarak kabul edilen olaylar karşısında bile tamamen ilgisiz ve rahat kaldığım hale ulaştım – “ilgisiz” derken bu hareketsiz bir ilgisizlik değil: bu hiçbir tür ağırlı tepki olmadan, tamamen nötr (*Ebedi'ye dönük bir hareket*), mükemmel bir “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil”in ilgisizliği. Fakat bu “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil”de, yapılacak, söylenecek, yazılacak, karar verilecek şey, kısacası eylemin içerdiği her şeyi kesin ve net olarak biliyorum. Tüm bunlar, aynı zamanda Güç duygusuyla birlikte mükemmel bir nötrlük halinde geçiyor: Güç akıyor, Güç etki ediyor ve nötrlük kalıyor – ama ekstaz yok. Eylemin hevesini, sevincini, kamillliğini hissetmiyorum.

Şunu da söyleyeyim, bu ekstazın bilinç hali, dünyanın şu anki durumunda tehlikeli olur. Çünkü neredeyse mutlak reaksiyonları var – bu ekstaz halinin KORKUNÇ bir gücü olduğunu fark ettim. Korkunç kelimesi üzerinde duruyorum, şu anlamda ki ekstaz, kendisi gibi olmayan hiçbir şeye tahammül etmiyor, ya da kendisi gibi olmayan hiçbir şey buna tahammül edemiyor – evet... tahammül edemiyor. Bu yüce tanrısal Aşk için de aynı, ya da neredeyse aynı (tamamen aynı şey değil ama neredeyse aynı); bu ekstazın, bu kendinden geçmenin titreşimi, tanrısal Aşkın titreşiminin küçük bir başlangıcı, ve bu da kesinlikle... evet, başka deyim yok, tahammül etmiyor, şu anlamda ki aksi olan, ters olan bir şeyin varlığını kabul etmiyor.

Bu yüzden, sıradan bilinç için korkunç sonuçları olur. Bunun iyice farkındayım çünkü bazen bu Güç geliyor – Güç geliyor, her şey patlayacak izlenimine kapılıyorsun. Çünkü sadece bir birleşmeye tahammül edebilir, sadece kabul eden – alan ve kabul eden – tepkiye tahammül edebilir. Ve bu keyfi bir irade değil, VAROLUŞUNUN OLGUSUNDAN DOLAYI mutlak güçte bir irade; insanın anladığı şekliyle mutlak güçte değil bu, gerçekten mutlak güçte. Yani bu Güç tamamen, bütünüyle, eksklüzif olarak var; her şeyi içeriyor, ama titreşimine ters olan şey değişmeye mecbur, öyle değil mi, mademki hiçbir şey yok olamaz; ve anında gerçekleşen bu deyim yerindeyse sert, mutlak değişim, dünyanın şu anki haliyle bir felaket olur.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Problemime aldığım cevap bu.

Çünkü olay buydu, merak ediyordum: “Neden? Ben ki... herhangi bir anda böyle (*Yukarıya doğru hareket*) yapmam yeterli ve... sadece Efendi var, her şey BU – ama öylesine mutlak bir şekilde ki, BU olmayan her şey yok oluyor! Bu yüzden, şimdiki oran öyle ki... (*Gülerek*) çok fazla şeyin yok olması gerekir!

Bunu anladım.

(*Sessizlik*)

Bazen... vücut için bu küçücük, sürekli, dakika dakika, durmayan bir efor, deyim yerindeyse minicik bir sonucu olan bir çalışma, bir emek... haricen en azından, neredeyse sanki bir çalışma yokmuş gibi, yani benim bilincime sahip olmayan biri için bu vücut yıpranıyor, ihtiyarlıyor, bozulmaya doğru yavaşça yol alıyor gibi görünüyor, bu apaçık ortada: bu, atmosferde, herkesin bilincinde⁵⁹ (*Anne gülüyor*), bu zavallı vücudun üzerine sürekli bu tür yargı, bu tür titreşim “atılıyor”; zaten vücut zafiyetinin pekala farkında, hayale kapılmıyor. Ama dönüşme eforundaki bu rahat, huzurlu ama DURMAYAN dayanıklılıktan ötürü, bazen biraz ekstaz için can atıyor – yok olmak istemiyor, yo, kesinlikle, ama sanki “Efendim, yalvarırım, Bırak rahatça Sen olayım” der gibi. Aslında bu, insanların onu rahat bırakıyor olmaları gerektiği zaman her geceki duası (onu fiziksel olarak rahat bırakıyorlar ama maalesef aklen rahat bırakmıyorlar!). İstesem bunu kesebilirim, uzun zamandır kesmeyi öğrendim, kesebilirim ama... bir Şey Tasvip Etmiyor, yani bu bir yerlerde Onaylanmıyor! (*Anne gülüyor*) Belli ki O, yüce O, mükemmel huzurun, mükemmel dinlenmenin ve sevincin, pasif bir sevincin (pek aktif bir sevinç değil, pasif bir sevinç yeterli), sürekli, pasif bir sevincin realize edildiğini Görmek İstiyor, ama çalışmayı BIRAKMADAN. Yani bireysel deneyim tek önemli şey olarak kabul Edilmiyor, aksine: bütüne katkısı, her şeyi kabartan maya EN AZ onun kadar önemli. Aslında, bu vücutta neden ısrar Edildiğinin en büyük nedeni muhtemelen bu.

⁵⁹ Anne yakın çevresinin, Ashram'ın öğretililerinin “Anne çok yaşlandı, Anne bunadı, bir ayağı çukurda, Anne çok hasta, Anne ‘kafayı yedi’, Anne başaramayacak, Anne gidici” gibi bilinçli, bilinçsiz ya da bilinçaltısal negatif düşünceleriyle, titreşimleriyle, kötü niyetiyle, inançsızlığıyla, dünyanın genel cahilliğiyle, bilinçsizliğiyle sonuna kadar savaştı.

İçim sorgulamıyor, problem yok; sözünü ettiğim bütün bu problemler vücudun yarattığı, vücut için yaratılan problemler; yoksa içte her şey mükemmel, her şey olması gerektiği gibi. Ve bu tamamen böyle: “iyi” dediğimiz, “kötü” dediğimiz, “güzel”, “çirkin” dediğimiz... bunların hepsi küçük bir enginlik (büyük değil küçük bir enginlik), entegral olarak nasıl desem *enjoys*... (hayır, tat alan değil), yaptığımı, olduğunu, vesaire (bunların hepsi bir) dolu dolu yaşayan entegral bir Bilinçte progresif bir realizasyona gittikçe yönelen küçük bir enginlik. Ama bu zavallı vücuda gelince...

Muhtemelen... çok hızlı gidemeyeceğimiz de kesin: eğer bu Sevinç, bu ekstaz, bu kendinden geçme vücudun içinde sürekli olsaydı dönüşüme fazla hızlı olurdu, bu kesin – ama değişecek daha çok şey var, çokook...

Vücuduma baktığın zaman sadece görünüşü görülüyor, ama bu görünüş başka bir şeyin ifadesi, yansıması...

(*Sessizlik*)

Görünüşümün nasıl değişeceği konusunda vücuduma bir tür bilgi Veriliyor... acaba bu bir bilgi mi?... yoksa önbili mi? Çok basit, çok kolay görünüyor, görünüşüm anında değişebilir, çünkü bu insanların zannettiği ya da beklediği şekilde KESİNLİKLE olmayacak, KESİNLİKLE... Bu daha ziyade olayları böyle, yüzeysel olarak gören yanlış görüşü peçeleyecek şekilde KENDİNİ EMPOZE EDEN DOĞRU içsel HAREKETİN görülmesi olacak. İzah etmek çok zor ama... Bunu birkaç saniyelğine birkaç kez hissettim, hissediliyor: hakiki olan bir şey var, hakiki Fizik, gerçek Fizik olan bir şey var, gözlerimizin gördüğü şekilde gözlerimiz tarafından algılanmayan ama bir YOĞUNLAŞMAYLA kendini algılanabilir kılabilecek gerçek fizik⁶⁰ olan bir şey var. Dönüşmeyi haricen gerçekleştirecek olan, sahte görünüşü gerçek şekille değiştirecek olan da bu yoğunlaşma.

Bilmiyorum, acaba gerçek olayı görmeye hazır olmayanlar için sahte görünüm hala var olmaya devam eder mi?... Her halükarda bu bir geçiş dönemi olur: gözleri açık olanlar, görebilir... “gözleri” Kutsal Kitaplardaki anlamda “açık olanlar”, onlar görebilir; kendilerini zorlayarak ya da arayarak göremezler, doğru şekil onlara kendini empoze eder; halbuki gözleri açık olmayanlar... her halükarda, belli

⁶⁰ Sri Aurobindo'nun *sübtıl fizik* ya da *gerçek fizik* dediği, ve halen Anne'yle birlikte yaşadığı ve süpraakısal varlığı geliştirmeyi sürdürdüğü düzlem, fiziksel düzlemimize yakın, paralel.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

bir süre böyle olur, onlar görmez, hala eski görünümü görürler. Her ikisi simültane olabilir.

Kendimi olduğum gibi GÖRDÜM; anlaşılan... (*Anne gülüyor*) galiba vücudum küçültüldü ki, zorlanmadan vücuduma her yandan hakim olabileyim, vücudumu aşabileyim! Gerçekten, sanki *shrunk* olmuş [çekmiş] bir şey gibi! İngilizce'nin ifade gücü müthiş (*Anne gülüyor*).

Ama şimdi bunu söylediğimde insanlar bunun psişik ya da akılsal bir görme yeteneği olduğunu sanıyorlar – değil, bundan söz etmiyorum! FİZİKSEL bir görüşten bahsediyorum, bu gözlerle (*Anne gözlerini elliyor*), ama GERÇEK bir fiziksel görüş, şu anki çarpıtılmış görüş değil.

Yani aslında gerçek, hayal edebileceğimizden daha harika, çünkü hayal ettiklerimiz, gördüklerimizin hep bir dönüşümü veya yüceltmesi – öyle değil. Öyle değil!

Hakiki bir vücutla zaten fiziksel olarak var olmadığımın pek emin değilim⁶¹ – “pek emin değilim” diyorum çünkü dış duyularıyla bu konuda hiçbir kanıtı ulaşamadım!...

Ama görmeye ya da öğrenmeye çalışmıyorum, hiç çalışmadım da... çalışmıyorum ama, ara sıra bu kendini empoze eden bir şey gibi: bir an için kendimi olduğum gibi görüyorum, olduğum gibi hissediyorum, olduğum gibi nesnelleştiriyorum.

Ama bu birkaç saniye sürüyor, sonra pıt! diye yok oluyor, eski alışkanlık geri geliyor.

Yani, sadece bir şeyden başka bir şeye dönüşen şeyleri düşünebiliyoruz: yeniden genç oluyoruz, ihtiyarlığın tüm belirtileri yok oluyor falan – bunlar eski hikaye, öyle değil. Öyle değil!

Hatırlıyorum, bir defasında vücudumda sanki kocaman bir çocuk üzüntüsü vardı, durumu yüzünden biraz sızlanıyordu; muazzam bir Ses duydu: “Neden kendini OLDUĞUN GİBİ hissetmiyorsun?” Ve deneyim bunu izledi – ama bir saniye sürdü. Bir saniye, bir şimşek kadar.

Ve her tarafımızı enfekte eden... “içinde yoğrulduğumuz” demiyorum, her tarafımızı “enfekte eden” diyorum... bu “harika” akıl merak etmeye başlıyor: bu nasıl mümkün olur, insan nasıl etkili olabilir, dünyanın geri kalanıyla nasıl temasa geçebilir, nasıl... nasıl, nasıl? Durdurdum, her şeyi durdurdum. Peki bu vücuda ne olacak, varolma şekli ne olacak?... vesaire, vesaire...

⁶¹ Birçok öğreteli “rüyasında” Anne’yi olduğundan çok daha uzun boylu ve çok daha genç görüyor.

Bazı varlıkların başka bir şekilde, bir konsantrasyon gücüyle doğduğunu ve bu varlıkların, yaşadığımız bu sefaletlerin hiçbirini yaşamadan materyalize olduklarını pekala tasavvur edebiliriz – bunlar çok iyi ama daha sonrası için. Zorluk, şimdiyle o zamana kadar olan kısımda, zorluk burada.

17, 21, 24 Ağustos 1963

95 – Ancak arzudan tamamen vazgeçerek ya da arzuyu tamamen tatmin ederek Tanrı'nın mutlak Kucaklaması yaşanabilir, çünkü her iki durumda da esas şart yerine getirilmiş olur: arzu yok olur.

Arzuyu tamamen tatmin etmek mümkün değil – bu imkansız bir şey. Arzudan vazgeçmek de imkansız. Bir arzudan vazgeçersin ama sonra başka bir arzun olur. Dolayısıyla ikisi de nispeten imkansız; mümkün olan şey, arzunun olmadığı bir hale ulaşmak.

(Uzun sessizlik)

Gelen bütün deneyimleri not edemem yazık, çünkü tam da bu günlerde bir dönem, bireysel alet aracılığıyla spontane olarak, doğal olarak, otomatik olarak yansıyan yüce İradenin ifadesi olan, yansıması olan doğru işleyişi çok net algılıyordum – hatta yüce İradenin vücudum aracılığıyla yansıdığı söylenebilir, çünkü aklım rahat; rahat duruyor. Ve tamamen kendine has bir karakteri olan ve birçok belli nedenden ötürü gelen arzunun özel titreşiminin katılmasıyla bu tanrısal İradenin ifadesinin bozulduğu, *distorted* olduğu [çarpıtıldığı] anı da algılıyordum: bu sadece bir şeye duyulan arzu, ihtiyaç ya da bağlılık değil; aynı titreşim mesela, ifade edilen irade, yüce İradenin yansıması gibi görünmesi ya da en azından sanılması olgusu tarafından başlatılabilir, fakat yüce İradenin yansıması olan ve hemen gerçekleşmesi gereken eylem ile bu eylemin sonucu birbiriyile karıştırıldı – bu çok sıkça yapılan bir hata. İnsan bir şey isteyince o şey olması gerekir diye düşünmeye alışık, çünkü çok kısa görüşlü – bu titreşimin belli sayıdaki başka titreşimi başlatmak için gerekli olduğunu ve bütün bunların TOPLAMININ bir etki yaratacağını, bu etkinin de yayılan titreşimin hemen gerçekleşen etkisi olmadığını görmesini sağlayan kapsamlı bir görüşü olacağına, insanın çok kısa, çok dar, çok sınırlı bir görüşü var. Yeterince açık mı bilmiyorum ama bunu sürekli yaşıyorum.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bir örnek versem daha kolay anlaşılır, ama bunun yaşanmış bir örnek olması gerekir, yoksa değeri olmaz.

Tam da o dönemde fenomeni inceleyip gözlemlerim: arzu titreşimi Yüce tarafından yayılan İradeye nasıl ekleniyor – her günkü küçük eylemler için. Ve yukarısının vizyonu (eğer yukarısının vizyonunun bilincini korumaya özen gösterirsen) yayılan bu titreşimin, aynen Yüce'nin Yaydığı titreşim olduğunu, ama yüzeysel bilincin beklediği hemen gerçekleşmesi gereken sonuç elde edileceğine, bütün bir dizi titreşim başlatmak ve daha uzak, daha tam olan başka bir sonuca varmak amaçlandığını tam olarak görüyorsun. Büyük olaylardan veya dünya çapındaki eylemlerden ve etkilerden söz etmiyorum, hayatın küçük şeylerinden bahsediyorum; mesela birine: “Şunu bana ver” diyorsun... o kişi anlamıyor ve o şeyi vereceğine başka şey veriyor; kapsamlı bir vizyon korumaya özen göstermezsen mesela bir sabırsızlık ya da memnuniyetsizlik titreşimi oluşabilir, Efendi'nin titreşimi anlaşılmadı ve alınmadı izlenimiyle birlikte; işte EKLENMİŞ bu küçük sabırsızlık ya da olanları aslında anlamama titreşimi, sanki alırlık eksikliği ya da reaksiyon eksikliği var izlenimi arzusuyla aynı nitelikte – buna “arzu” denemez ama, titreşim türü aynı. Her şeyi gelip zorlaştıran da bu. Tam görüşe, doğru görüşe sahip olursan, bilirsin ki “Bana şunu ver”, hemen gerçekleşen sonuçtan başka bir şey doğurur, ve bu başka şey tam tamına olması gereken şeyi doğurur. Bilmem anlatabildim mi, çünkü bu biraz karmaşık! Ama bu bana, İradenin titreşimiyle arzu titreşimi arasındaki nitelik farkının anahtarını sunuyordu. Ve aynı zamanda da, daha geniş ve daha total, daha tam – daha geniş, daha bütünsel ve daha uzak, yani daha kapsamlı bir bütünün vizyonu bu arzu titreşimini yok etme imkanını sunuyordu.

Bu konu üzerinde ısrar ediyorum çünkü bu bütün ahlaki unsuru ortadan kaldırıyor. Bu, arzunun şu pejoratif kavramını ortadan kaldırıyor. Vizyon bütün iyilik, kötülük, iyi, kötü, aşağı, üstün ve bunun gibi bütün kavramları gittikçe ortadan kaldırıyor; bu sadece neredeyse titreşimsel nitelik farkı olarak adlandırabileceğimiz bir şey – “nitelik” akla hala bir üstünlük ya da aşağılık fikri getiriyor, nitelik değil, yoğunluk da değil; bir titreşimi bir diğerinden ayırmak için bilimcilerin kullandığı bilimsel kelimeyi bilmiyorum ama kelime o.

Ve dikkate değer olan da, Titreşim yapıcı; Efendi'den gelen titreşim niteliği olarak adlandırabileceğimiz şey yapıcı, yapıyor... bu, huzurlu ve ışıldayan bir titreşim; diğer titreşim, arzu ve benzer şeylerin titreşimi komplike, şeyleri yok ediyor ve karıştırıyor, çarpıtıyor –

olayları karıştırıyor ve deforme ediyor, büküyor – bu da ışığı alıp götürüyor: bir donukluk, bir monotonluk oluşturuyor, çok ağır gölgelere varan şiddetli hareketlerle yoğunlaşabiliyor. Tutkunun olmadığı yerde, tutkunun müdahale etmediği yerde bile bu böyle. Yani, fiziksel gerçek sadece birbirlerine karışan ve maalesef birbirleriyle çarpışan, çatışan titreşimler alanına döndü; ve çarpışma, çatışma da aslında cehalet titreşimleri olan belli titreşimlerin yarattığı bu tür bir karışıklığın, bir düzensizliğin, bir karmaşanın doruğu... çünkü insan bilmiyor, bunlar çok küçük, çok dar, çok sınırlı, çok kısa cehalet titreşimleri... Bu, artık psikolojik açıdan problemin nasıl görüldüğü değil: bunlar sadece titreşim.

Psikolojik açıdan bakınca... Akılsal düzlemde mesele kolay, nefsi düzlemde çok zor değil; fiziksel düzemdeyse mesele biraz daha ağırlaşıyor çünkü olay “ihtiyaç” görünümüne bürünüyor; ancak burada da bir deneyim alanı oluştu bu günlerde: vücudun yapısı, ihtiyaçları ve vücuda iyi gelenle veya dokunanla ilgili medikal ve bilimsel kavramların incelenmesi; ve tüm bunlar öze indirildiğinde yine aynı titreşim meselesine geliyor... Oldukça enteresandı: olay bir gıda zehirlenmesi gibi görünüyordu, çünkü sıradan bilincin gördüğü şekilde her şey tamamen görünüş: yediğim kötü mantarlar... ve bu, zehirlenmenin mutlak mı olduğunu, yoksa sadece görelî mi olduğunu, yani cehalete, kötü reaksiyona ve doğru Titreşim yokluğuna mı dayandığını bulmak için özel bir incelemenin konusu oldu. Vardığım vargı şöyleydi: bu, Efendi’ye ait titreşim miktarıyla, toplamıyla, hala karanlığa ait titreşimler arasındaki bir oran meselesi; ve orana göre bu somut, gerçek bir şey kimliğine, ya da yok edilebilir bir şey kimliğine, yani Hakikat titreşiminin etkisine direnmeyen bir şey kimliğine bürünüyor. Ve bu çok enteresandı, çünkü bilincim, vücudumun işleyişindeki bozukluğun nedeninden haberi olduğu anda (yani bilincim bunun nereden kaynaklandığını, ne olduğunu algıladı) “Bakalım neler oluyor” fikriyle hemen gözleme başladı: önce “Olanlar sadece Efendi’nin isteğiyle oluyor, etkiler de sonuçlar da Efendi’nin isteğiyle oluyor, bundan eminim (bu emin oluş hep var), dolayısıyla iyice rahat durmak lazım” kanaatiyle birlikte “vücudu iyice dinlendirelim”. Vücut çok rahat: ajite değil, huzursuz değil, titremiyor, bir şeyi yok, çok rahat. Bundan sonra, etkiler ne ölçüde kaçınılmaz? Vücudun elementlerine ve yaşamasına uygun olmayan bir element içeren belli miktarda bir madde yutuldu diye, uygun olan ve uygun olmayan unsurlar ya da titreşimler oranı nedir? Çok net olarak gördüm: oran, vücudun doğrudan yüce Titreşimin etkisi altındaki,

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

sadece yüce Titreşime cevap veren hücre sayısıyla, hala sıradan titreşme şekline ait diğer hücrelerin sayısına göre değişiyor. Çok açıldı, çünkü bütün imkanlar görülüyordu: “bu baskın tarafından tamamen altüst olan ve istenmeyen unsurdan kurtulmak için bütün sıradan yöntemlerle içinde savaşmak gereken sıradan hücre kitlesi” imkanından, “yüce Kuvvete hücresel cevap tam olduğu için akının hiçbir etkisi olamaz” imkanına kadar; bu yarın’ın hayali – daha yoldayız. Oran oldukça lehte oldu – mutlak güçte diyemeyeceğim, buna daha çok var – ama oldukça lehte oldu, bu yüzden de rahatsızlığımın sonuçları çok uzun sürmedi ve neredeyse minimum bir tahribat oldu.

Ama şu anda, birbiri ardına bütün deneyimler – bütün FİZİKSEL deneyimler, vücudun deneyimleri – aynı varlığa vardiıyor: her şey sadece Yüce’nin etkisine cevap veren, yarı yarıya olan, dönüşüm yolunda olan unsurlarla, hala maddenin eski titreşme sürecinde olan unsurlar arasındaki orana bağlı. Bunların sayısı azalıyor gibi görünüyor; oldukça azalıyor gibi görünüyor ama nahoş etkilere veya tepkilere yol açmak için sayı hala yeterince büyük: henüz dönüşmemiş, hala sıradan hayatın bir parçası olan şeyler. Ama bütün problemler – bunlar ister psikolojik, ister tamamen maddesel, ister kimyasal sorunlar olsun, bütün mesele şuna indirgenmiş durumda: bunlar titreşimden başka şey değil. Bu titreşim bütünü ile (bunu çok kabaca ve yaklaşımsal bir şekilde söylersek) yapıcı ve yok edici titreşimler arasındaki fark olarak adlandırabileceğimiz şeyi de algılıyorum. Diyebiliriz ki (bu sadece bir söyleyiş şekli), Bir’den gelen ve Birliği ifade eden, yansıtıcı titreşimler yapıcı, sıradan ayırıcı bilincin bütün komplikasyonlarıysa imhaya vardiıyor.

(Uzun sessizlik)

Zorluğu hep arzunun çıkardığı söylenir, gerçekten de öyle, değil mi. Arzu sadece bir irade titreşimine eklenmiş bir şey de olabilir. Her şeyin yüce İradeyle yapıldığı da söyleniyor, peki her ikisi nasıl aynı zamanda doğru olabilir ve birbiriyle kombine olabilir? Bu problem ortaya çıktığı için buldum... Tek, yüce İrade kendini ifade edince irade direktir, hemen gerçekleşir, ona hiçbir şey engel olamaz; öyleyse geciktiren, engelleyen, komplike eden hatta başarısızlığa uğratan MUTLAKA arzunun karışmasıdır.

Bu her şey için böyle. Mesela bir dış etki alanını ele alalım, dış dünyayı, dış olayları. Tabii, “dış” derken bu kendini yanlış bir

pozisyona koymak demek, ama mesela en yüksek bilinçteyken, Hakikat Bilincindeyken birine... milyonlarca örnek arasından bir tane örnek veriyorum... birine: “Git, şu kişiyi gör, ona şunu de ki, şunu elde edesin” diyorsun. Eğer kişi alır ise, reseptifse, içsel olarak hareketsizse ve *surrendered* [mütevekkil] ise, gider, söz konusu kişiyi görür, ona o şeyi söyler ve olay gerçekleşir – HİÇBİR zorluk olmadan, “öylece”. Eğer giden kişinin faal bir akılsal bilinci varsa, inancı bütün değilse, egonun ve cehaletin getirdiği karışım varsa, zorlukları görür, çözülmesi gereken problemleri, bütün komplikasyonları görür – e tabii ki bunların hepsi olur! O zaman da, orana göre (her şey hep bir oran meselesi), orana göre komplikasyonlar olur, olay zaman alır, gecikir, ya da biraz daha kötüsü, çarpıtılır, tam olması gerektiği gibi olmaz, değişir, azalır, çarpıtılır, ya da en sonunda olay hiç olmaz – bir sürü derece var, ama bütün bunlar akılsal komplikasyonların ve arzusun alanına giriyor. Halbuki diğer yöntem hemen olur. Bu gibi vakaların, bütün vakaların, hemen olan vakanın da sayısız örneği var. İnsanlar o zaman: “Aaa!! Bir mucize gerçekleştirdiniz” diyor – ortada gerçekleştirilmiş bir mucize falan yok: her zaman böyle olmalı. Çünkü aracı kendini eyleme katmadı.

Bilmem anlatabildim mi... Her neyse...

Yani bu, en küçük şeyden dünya çapında olaylara kadar varabilir... özel konulara hiç girmek istemiyorum, dolayısıyla anlatmıyorum ama, mesela devlet başkanları, başbakanlar gibi insanların karar vermelerini sağlamak gibi eğlenceli örnekler oldu – tabii aracı iyiye.

Bu dünyasal bir etkiye kadar varabilir.

Ve dünyasal aksyon alanında “bu şekilde” yapılan şeylerin örneği var: kimse ne nasıl olduğunu ne de neden olduğunu anlayamadı – öylece oldu, çok basit bir şekilde, her şey çok basit bir şekilde kendiliğinden ayarlandı. Başka durumlardaysa, bir vize ya da bir izin almak için dağları yerinden oynatmak gerekiyor. Sonuçta, en küçük şeyden, en küçük fiziksel rahatsızlıktan en dünyasal etkiye kadar prensip hep aynı, her şey gelip aynı prensibe dayanıyor.

Tabii, deneyimi yaşarken anlamak kolay, ama açıklamak zor. Zaten bu anlattıklarımın bir *Bülten*’e uyabileceğini sanmıyorum.

Yo, çok açık.

Kesinlikle anlaşılmaz.

Yo, anlaşılıyor.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Her neyse... Mümkün olduğunca az kişisel unsur kattım.

Çok açık.

Gerçekten mi?... (*Gülerek*) İyi o zaman.

4 Kasım 1963

96 – Kutsal Kitapların hakikatini ruhunda hele bir yaşa; sonra istersen yaşadığın deneyimi usavurup entelektüel bir şekilde ifade et, ve o zaman bile ifadeye güvenme ama, yaşadığın deneyimden asla şüphe etme.

Açıklamaya gerek yok. Yani, çocuklara şunu açıklamak gerekir: HANGİ İFADE OLURSA OLSUN, HANGİ KUTSAL KİTAP OLURSA OLSUN, bu her zaman yaşanan deneyimin bir azalmasıdır, deneyimden daha küçüktür, daha aşağıdır.

Bunu bilmesi gereken insanlar var!

97 – Ruhunda yaşadığın deneyimi iddia ettiğinde ve başkasının yaşadığı farklı deneyimi inkar ettiğinde, bil ki Tanrı seni enayi yerine Koyuyor. Ruhunun perdesinin arkasından, Tanrı'nın neşeli Gülüşünü duymuyor musun?

Ooo! Harika.

Sadece gülümseyerek bir fikirde bulunabiliriz:

“Yaşadığın deneyimden asla şüphe etme çünkü yaşadığın deneyim kendi varlığının hakikatidir, ama sanma ki bu hakikat evrenseldir.

Ve bu hakikate dayanarak başkalarının hakikatini inkar etme, çünkü herkes için, kendi deneyimi kendi varlığının hakikatidir.

Ve total bir Hakikat, bütün bu bireysel hakikatlerin toplamı... artı Efendi'nin Kendi deneyimidir!

98 – Vahiy, Hakikatin doğrudan görülmesi, doğrudan duyulması ya da ilham geldiğinde hatırlanmasıdır, *drsti, sruti, smrti*; en yüksek deneyimdir ve her zaman tekrar yaşanabilir. Kutsal

Kitapların sözleri, Tanrı onları Söyledi diye değil, çünkü ruh onları gördü diye bizim için yüce otoritedir.

Sanırım bu, Musa'ya "gelen", Efendi'nin güya Bizzat Kendisinin Söylediği ve güya Musa'nın duyduğu söylenen Kitabı Mukaddes'teki "Tanrı'nın Emirleri" [On Emir] inancına cevap niteliğinde – bu, (*Anne gülüyor*) bunun mümkün olmadığını söylemek için dolaylı bir yol.

"Çünkü ruh onları gördü diye bizim için yüce otoritedir": ama bu SADECE gören ruh için yüce otorite olabilir, bütün ruhlar için değil. Bu deneyimi yaşayan ve gören ruh için bu yüce otoritedir, ama başka ruhlar için değil.

Bu on "emir" daha küçücük çocukken beni düşündüren şeylerden biriydi, zaten hepsi olağanüstü banal: "Annemi babanı sev... Öldürme..." iğrenç bir banallik. Musa, Sina'ya bunu duymak için mi çıktı...?

Kuru gürlüti!

Bence de... Bende hep bu izlenimi bıraktı.

Ama bilmiyorum, acaba Sri Aurobindo Hint Kutsal Kitaplarını mı kastediyor?... Belki de Upanishad'ları kastediyordur?... Ya da Veda'ları? ⁶² – ama yo, hayır, Veda'lar şifahiymi.

Şifahiymi, Kutsal Kitaplar OLDU!

Tanrı bilir nasıl çarpıtılarak...

Fazla çarpıtılmadı, çünkü bütün tonlamalarla tekrarlanıyordu. Bütün Kutsal Kitaplar arasında en az çarpıtılan muhtemelen Veda'lardır...

Çin Kutsal Kitapları da var...

Deneyim gittikçe şu şekilde gelişiyor: gelen vahiy evrensel olarak geçerli olabilir, ama şekli her zaman kişiseldir – her zaman.

⁶² **Upanishad'lar:** İç irfan, nihai hakikate ulaşan ve orada yerleşen okült öğretisi; Vedanta felsefesinin kaynağını oluşturan Upanishad'lar, Hindistan'ın Veda'lardan sonra gelen Kutsal Kitaplarıdır; sayıları ikiyüzü bulur ama on ikisi önemli sayılır. **Veda'lar:** Rishilere vahiy şeklinde gelen ve eski bir Sanskritçe'de kaleme alınmış Hindistan'ın ve belki de dünyanın en eski kutsal kitapları Vedalar, Hindu dininin temelini oluşturuyor (dört Veda var: Rig, Yajur, Sama, Atharva)

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bu Hakikat'ten bir görüş AÇISI edindiğindeki gibi. Kelimelerle formüle ettiğin anda ister istemez bir açıdır, ister istemez.

Mutlak bir hakikat hissini veren bir tür titreşimi kelimesiz ve düşüncesiz deneyimlersin, ve eğer tamamen hareketsiz durursan, hiçbir şey bilmeye çalışmadan, belli bir süre sonra vahiy sanki bir filtreden geçer ve bir tür fikir şeklinde yansır.

Sonra bu fikir... bu hala biraz flu bir fikir, yani çok genel, ama eğer hala tamamen hareketsiz, dikkatli ve sessiz durursan, başka bir fitreden geçer ve o zaman bir çeşit kondansasyon olur, damlalar gibi, bunlar da kelime olur.

Ama deneyimi tam bir içtenlikle yaşadığında (yani kendini kandırmadığında) bu ister istemez sadece bir nokta, sadece olayı söylemenin BİR ŞEKLİ, hepsi bu. Sadece bu olabilir. Zaten çok bariz bir gözlem var: belli bir dili kullanmaya alışık olduğunda vahiy o dilde gelir; bana daima İngilizce veya Fransızca geliyor – Çince gelmiyor, Japonca gelmiyor! Sözler ister istemez İngilizce ya da Fransızca; bazen de Sanskritçe bir kelime geliyor; çünkü fiziksel olarak Sanskritçe'yi öğrendim; Sanskritçe'nin başka bir varlık tarafından telaffuz edildiğini duyduğum oldu (fiziksel olarak değil) ama vahiy somutlaşmıyor, sabitleşmiyor, flu kalıyor; ve tamamen maddi bir bilince geri döndüğümde, hayal meyal bir ses hatırlıyorum, belli bir kelimeyi değil. Dolayısıyla vahiy formüle edildiği andan itibaren HER ZAMAN bireysel bir açıdır.

Hakikaten ÇOK İÇTEN olmak lazım. Birden coşkuya kapılıyorsun çünkü deneyim olağanüstü bir güç getiriyor, Güç geliyor – güç kelimelerden önce geliyor, kelimelerle azalıyor – ama Güç var, ve bu güçle kendini çok evrensel hissediyorsun, aldığın izlenim: “Bu evrensel bir Vahiy” – evet, bu evrensel bir vahiy ama, vahiyi kelimelere döktüğün zaman artık evrensel değil; artık sadece bu söyleme şeklini anlayacak şekilde yapılmış beyinler için geçerli. Kuvvet gerisinde, ama kelimeleri aşmak lazım.

(Sessizlik)

Bu tür şeyler bana gittikçe daha fazla geliyor, gelen şeyleri bir kağıt parçasına karalıyorum, ve süreç hep aynı: önce her zaman bir tür patlama oluyor... bu bir hakikat gücü patlaması gibi, bembeyaz, kocaman bir havai fişek patlaması gibi... (Anne gülümsüyor) havai fişekten çok daha büyük! Ve taklalar atıyor da atıyor (Anne elleriyle başının üstünde takla hareketi yapıyor), işliyor, işliyor... sonra, bir

fikir izlenimi alıyorsun, ama fikir altta, fikir bir kaplama gibi, ve fikir kendi hissini içeriyor, fikir hissi de getiriyor – his önce geliyor, ama fikirsiz, bu yüzden fikri tanımlayamıyordun. Bir tek şey var: bu her zaman ışıldayan bir Güç patlaması. Sonra, patlamaya bakarsan ve iyice sakın durursan – kafanın kesinlikle susması lazım – her şey susar (*Anne yukarıya dönük kımıldamayan bir poz alıyor*)... ve birden, kafanın içinde biri konuşur! Konuşan bu patlamadır. İşte o zaman kağıt kalem alıp yazıyorum. Ama konuşanla yazan arasında hala küçük bir geçiş var ki, vahiyi yazdığımda, yukarıdaki bir Şey memnun olmuyor: o zaman yine iyice sakın duruyorum: “Hayır, o kelime değil, bu kelime” Diyor. Tamamen nihai olması için bazen bir iki gün lazım. Ama deneyimin gücü tarafından tatmin olanlar işi üstünkörü bitiriyor ve dünyaya Hakikatın çarpıtması olan sansasyonel vahiyler gönderiyor.

Çok ölçülü, çok sakın, çok rahat, çok eleştirel olmak lazım – özellikle çok rahat, çok sakın olmak lazım, sessiz olmak lazım, çok sessiz; deneyimi “Acaba bu şu mu... yoksa şu da şu mu?” diyerek kavramaya çalışmamak lazım, çünkü o zaman her şeyi mahvedersin; bakman lazım, çok dikkatlice bakman lazım. Ve kelimelerde ilk titreşimden bir kalıntı, kalan bir şeyler olur (ama öylesine az ki!), insanı gülümseten, hoş, köpüklü bir şarap gibi ışıldayan bir şey olur, ama şurası (*Anne hayali bir notun bir kelimesini ya da bir bölümünü işaret ediyor*) donuktur; o zaman dil bilginle ya da kelimelerdeki ritm duygusuyla bakarsın: Şurada bir pot fark edersin; potu yok etmek lazım; beklersin... ve doğru kelime birden gelip yerine cuk oturur. Sabırlıysan, bir iki günün sonunda kelimeler tamamen doğru olur.

Bana bu hep böyleydi gibi geliyor, ama artık şimdi çok normal, çok sıradan bir hal; aradaki fark, eskiden yaklaşımlarla tatmin oluyordum (bu şekilde yazılmış bazı şeyleri tekrar gözden geçirdiğimde bir yaklaşımla görüyorum, bir yaklaşımla tatmin olduğumu görüyorum), şimdi daha dengeliyim, daha makulüm – hem daha sabırlıyım. Şekillenmesini bekliyorum.

Bu konuda bir şey fark ettim: bildiğim dilleri artık aynı şekilde bilmiyorum! Çok tuhaf, özellikle de İngilizce’yi... kelimelerin ritmine dayanan bir çeşit içgüdü var, nereden geliyor, bilmiyorum... belki de bir cümlelerin doğru olup olmadığının anlaşılmasını sağlayan lisanın süprabilincinden kaynaklanıyordu. Bu kesinlikle akılsal bir bilgi değil, kesinlikle... akılsal bilginin hepsi gitti, aklımdan çıktı, imla bilgimi bile tamamen unuttum! Bu bir tür iç ritm duygusu, anlayışı. Bu günlerde ritmin farkına vardım: *birthday* [doğum günü] kartlarına

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

alıntılar yazıyorlar; biri alıntıları daktilo ediyor... bazen hatalı yazıyor; benden bir alıntı vardı, bunu yazdığımı ya da düşündüğümü kesinlikle hatırlayamadım, İngilizce'ydi... bir yerde sanki bir pot fark ettim: cümle doğru değildi. Ve bana çok açıkça geldi: "Cümle şöyle ve şöyle olursa doğru olur"... bunu söylemek olayı fazla akılsallaştırıyor: çünkü bu bir düşünce değil, bir his, sanki sesin bir hissi... cümle böyle yazılınca ses doğru; cümle aynı kelimeler kullanılarak ama o durumda olduğu gibi yerlerini değiştirerek diğer şekilde yazılınca doğru olmuyor, ve kelimelerin yerlerinin değiştirildiği bu cümleyi düzeltmek için bir kelime eklemek gerekti (bu durumda *it* [onu] kelimesiydi), *it* sesiyle cümle doğru oluyordu... bunun gibi şeyler! Eğer bana akılsal açıdan sorulsaydı: "Hiçbir fikrim yok!" derdim çünkü bu hiçbir bilgiye tekabül etmiyor. Ama öylesine netti ki... olağanüstü!

Anladım ki bir dil böyle bilinir. Fransızca yazınca hep biraz böyleydi – eskiden daha az netti, daha fluydu, ama cümlelerin ritmini hissediyordum: cümle o ritimde olunca doğruydu, cümle yanlışsa ritm eksikti. Ritm duygusu çok müphemdi, derinleştirmeye ya da netleştirmeye hiç çalışmamıştım, ama bu günlerde çok netleşiyor. İngilizce olarak daha çok ilgimi çekiyor çünkü beynimde İngilizce, Fransızca'dan daha az bilinçaltısal (çok daha az değil, biraz daha az), şimdi ritm hemen devreye giriyor! Öylesine bariz ki, en büyük alim "Hayır" dese bile, "Yanıyorsunuz, doğrusu bu" derim. Enteresan olan, bu bilgiler dış bilgiden, bilimsel bilgiden tamamen bağımsız; ve MUTLAK. Tartışma götürmüyorlar: "İstedığınız kadar söyleyin, dilbilgilerini, sözlükleri, adetleri istediğiniz kadar gösterin... doğrusu bu, o kadar."

5 Şubat 1964

99 – Kutsal Kitapların sözü yanılmaz; hata, kalbin ve aklın Kutsal Kitaplara kattığı yorumda.

İronik olup olmadığından emin değilim...

"Kutsal Kitaplar yanılmaz" diyenlere: "Elbette, tabii ki Kutsal Kitaplar yanılmaz ama kendi anlayışına fazla güvenme" diye cevap veriyor. Ama işte Hakikat sözü:

100 – Dini düşünceden ve deneyiminden bütün aşağılığı, bütün darlığı ve bütün yüzeyselliği at. En engin ufuklardan daha engin,

en yüksek Kanchanjungha'dan daha yüksek, en derin okyanuslardan daha derin ol.

101 – Tanrı'nın Gözünde ne yakın var, ne uzak var, ne şimdi var ne geçmiş var ne de gelecek var. Bu şeyler O'nun dünya tablosu için pratik birer perspektiftir.

102 – Duyular için, güneşin, dünyanın etrafında döndüğü her zaman doğrudur; ama akıl için yanlıştır. Akıl için, dünyanın, güneşin etrafında döndüğü her zaman doğrudur; ama yüce görüş için yanlıştır. Ne dünya hareket eder ne de güneş; sadece güneşin bilincinde oluş ve dünyanın bilincinde oluş ilişkisinde bir değişiklik vardır.

(Uzun sessizlik)

Mümkün değil, bir şey söyleyemiyorum.

Bu şu demek: fiziksel dünyayı her zamanki algılama şeklimiz yanlış bir algı.

Tabii ki.

Peki o zaman doğru algı neye benziyor...

Mesele bu ya!

... Süpraakısal bir göz için fiziksel dünyanın, ağaçların, insanların, taşların doğru algısı neye benziyor?

Zaten söyleyemediğin de bu ya! Hakikat Düzeninin, DİREKT olanın bilincine ve vizyonuna sahip olduğunda, Hakikatin direkt ifadesine sahip olduğunda, ifade edilemez gibi geliyor, anında, çünkü bütün kelimeler öteki alana ait; bütün görüntüler, bütün karşılaştırmalar, bütün ifadeler diğer alana giriyor.

Bu büyük zorlukla tam da 29 Şubat'ta karşılaştım: Hakikatin DİREKT tezahürünün ve ortaya koyulmasının bilincinde yaşadığım tüm bu zaman süresince hissettiklerimi, gördüklerimi formüle etmeye çalıştım, mümkün değildi. Kelime yoktu. Sırf formülasyonu bile anında diğer bilince düşürüyordu.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bu vesileyle güneşin ve dünyanın bu özlüsözü geldi aklıma... “bilincinde oluş değişikliği” demek bile – bilincinde oluş değişikliği, bu hala bir hareket.

Sanırım bir şey söylenemez. Kendimi bir şey söyleyebilecek durumda hissetmiyorum, çünkü söylediğimiz her şey enteresan olmayan yaklaşımdır.

Ama bu Hakikat Bilincindeyken, yaşadığın, “sübjektif” bir deneyim mi, yoksa gerçekten maddenin görünümü mü farklı oluyor?

Her şey – bütün dünya farklı! Her şey farklı. Ve deneyim bana halen sürekli hissetmeye devam ettiğim bir şeye inandırdı, iki hal... Hakikat ve Yalan halleri simültane, birlikte varlar; bu sadece... evet, bu sadece “bilincinde oluş değişikliği” dediği olay, yani şu bilinçtesin ya da bu bilinçtesin ama hareket etmiyorsun.

Hareket eden kelimeler kullanmak zorundayız çünkü bizim için her şey hareket ediyor, ama bu bilinç değişikliği bir hareket değil – bu bir hareket değil. Eee, o zaman bundan nasıl bahsedeceğiz, bunu nasıl tarif edeceğiz?..

“Başka bir halin yerine geçen bir hal” desek bile, ... yerine geçen... anında hareketi dahil ediyoruz – bütün kelimelerimiz böyle, ne diyebiliriz ki?

Daha dün, deneyim tamamen somut ve güçlüydü: bu Hakikat Bilincinin, saptırma ya da çarpıtma bilincinin yerine geçmesi için insanın ya da herhangi bir şeyin yer değiştirmesine gerek yok. Yani bu doğru – esas ve doğru – Titreşimi yaşama ve bu titreşim olma kapasitesi, bu Titreşimi, Yalan ve Çarpıtma titreşiminin YERİNE KOYMA gücüne sahipmiş gibi görünüyor, o derece ki... Mesela, Çarpıtmanın ya da Çarpıtma titreşiminin sonucu doğal olarak bir kaza ya da bir felaket olması gerekir; ama eğer bu titreşimlerin arasında Hakikat Titreşiminin bilincinde olabilen, dolayısıyla da Hakikat Titreşimini ortaya koyabilen bir bilinç varsa, bu diğer titreşimi sıfırlayabilir – ve sıfırlamalıdır da; bu da dış olayda felaketi durduran bir müdahale şeklinde yansır.

Bu artan bir izlenim: Hakikat, dünyayı değiştirmenin tek yolu, diğer ağır dönüşüm yöntemleri daima teğet geçiyor (gittikçe yaklaşıyor ama asla başaramıyor), son adım bu olmalı: doğru Titreşimle değiştirme.

Kısmi kanıtlar var. Ama kısmi oldukları için kesin olarak müspet değil; çünkü sıradan görüş ve anlayış için her zaman açıklama bulunabilir, her zaman denilebilir ki, mesela kazanın atlatılacağı

“öngörölmüştü”, “mukadderdi”, dolayısıyla kazayı önleyen kesinlikle bu müdahale değil, buna karar veren “Determinizmdir”. İyi de bu nasıl kanıtlanabilir? Bunun başka türlü olduğunu kendimize nasıl kanıtlayabiliriz? Mümkün değil.

Yani, olayı ifade ettiğin anda akılsal düzleme giriyorsun, ve akılsal düzleme girdiğin anda, şu korkunç olan çünkü mutlak güçte olan mantık var: her şey ezeli ve ebedi olarak önceden bir arada varsa, bir şeyi bir şeye nasıl dönüştürebiliriz?... Herhangi bir şey nasıl “değişebilir”?

Deniliyor ki, Sri Aurobindo kendisi az önce dedi ki, Efendi'nin Bilincinde ne geçmiş var, ne zaman var, ne hareket var, ne de hiç. Her şey “var”. Tercüme etmek için “ebediyen” var diyoruz ki, bu da bir saçmalık, ama sonuçta her şey VAR. O zaman her şey var (*Anne kollarını kavuşturuyor*) ve mesele kapandı, yapılacak bir şey yok. Yani bu tasavvur, ya da daha doğrusu bu söyleme şekli (çünkü bu sadece bir söyleme şekli) gelişme anlayışını iptal ediyor, evrimi iptal ediyor, sıfırılıyor... İnsanlara: “Gelişmek için efor yapmanız Determinizmin bir parçasıdır” deniliyor – evet, bunların hepsi retorik keşmekeşi.

Dikkatini çekerim, bu söyleme şekli sadece bir dakikalık deneyim, bütün deneyim DEĞİL. Bir anlığına öyle hissediyorsun, ama olay total değil, tam değil, kısmi. Bu sadece BİR hissetme şekli, hepsi değil. Bundan çok daha derin ve çok daha anlatılmaz bir şey var ebedi bilinçte, çok. Bu, sıradan bilinçten çıktığında yaşadığın ilk şaşkınlık sadece, dahası var. Bu özlüsöz bu günlerde aklıma geldiğinde, bana öyle geliyordu ki bu sadece bir anlık bir bakış ve iki hal arasında hissedilen zıtlık hissi, ama hepsi bu değil – dahası var. Başka şey var.

Anladığımız şeyden tamamen farklı olan AMA ANLADIGIMIZ ŞEY ŞEKLİNDE YANSIYAN bambaşka bir şey var.

Ve bunu söyleyemiyorsun. Söyleyemiyorsun çünkü... ifade edilemez – ifade etmek mümkün değil.

Bu, şunu hissetmekle aynı: sıradan bilincimizde yanlış, yalan, çarpıtılmış, dolambaçlı hale gelen her şey Hakikat Bilinci için ESASEN DOĞRU. Ama hangi şekilde doğru? Bu zaten kelimelerle söylenemeyen bir şey, çünkü kelimeler Yalanın bir parçası.

Yani dünyanın maddeselliği bu Bilinç tarafından sıfırlanmıyor, iptal edilmiyor... bu Bilinç tarafından dönüştürülüyor, öyle mi?... Yoksa bu bambaşka bir dünya mi?

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

(*Sessizlik*)

Bir konuda anlaşalım... Korkarım ki “madde” dediğimiz şey, aslında dünyanın sahte, aldatıcı görünümü.

TEKABÜL EDEN bir şey var ama...

Yani, bu özlüsözün mutlak bir sübjektifliğe varması gerekir, ve sadece bu mutlak sübjektiflik doğru olur – öyle DEĞİL işte. Çünkü bu pralaya olur, nirvana olur. Bir tek nirvana yok işte, gerçek olan, sahte olmayan, aldatıcı olmayan bir objektiflik var – ama nasıl desem!...

Bu, gerçekliğini birçok kez hissettiğim bir şey – sadece flaş gibi değil, pek çok kez hissettim... nasıl ifade etsem? Kelimeler insanı hep aldatıyor... Birliğin mükemmel duygusunda ve Birliğin bilincinde objektifliğe, objektif olana yer var – biri diğerini yok etmiyor, kesinlikle; bir farklılaşma duygusu hissedebilirsin; bu sen değilsin demek değil, ama bu farklı bir görüş... Diyorum sana, söyleyebileceğimiz her şey boş, saçmalık, çünkü sözler gerçektışı dünyayı ifade etmek için yaratılmış, ama... Evet, belki de bu, Sri Aurobindo'nun “Çokluk'taki Birlik” duygusu dediği şeydir, buna biraz tekabül ediyor; aynen kendi varlığının iç çokluğunu hissediyor olman gibi, bunun gibi bir şey... Artık ayrı benlik duygusunu hiç hissetmiyorum, kesinlikle, hiç, vücudumda bile, ama bu belli bir objektif ilişki duygusunu hissetmemi engellemiyor – evet, doğru, bu O'nun değişen “güneşle dünyanın bilincinde oluş ilişkisiyle” aynı. (*Gülerek*) Doğru, bu belki de bunu söylemenin en iyi yolu! Bu bir bilincinde oluş ilişkisi. Bu, kendinle “başkaları” arasındaki ilişki kesinlikle değil – kesinlikle, bu tamamen iptal, sıfırlanmış durumda – ama kendi varlığının farklı kısımlarının bilincinde oluş ilişkisine benzeyebilir. Tabii, bu da farklı kısımlara objektiflik kazandırıyor.

(*Uzun sessizlik*)

Çok kolayca anlaşılabilen şu atlatılan kaza örneğine geri dönersek, Hakikat Bilinci'nin müdahalesine “ebediyen” karar verildiği ve hiçbir “yeni” unsurun olmadığı pekala tasavvur edilebilir, yine de sonuçta kazaya bu müdahale engel oldu... bu da sana bu doğru Bilincin diğer bilinç üzerindeki etkisi konusunda tam bir fikir veriyor. Eğer kendi oluş biçimini Yüce'ye yansıtırsan, Yüce'nin, her şeyin nasıl oynadığını Görmek için pek çok deneyim Yaparak Eğlendiğini tasavvur edebilirsin (bu başka, bu, her şeyi ebediyen bilen bir Mutlak Bilincin varolmasına engel değil – tüm bunları hiç uygun olmayan

sözlerle söylüyorum), ama yine de, sürece baktığında, kaza bu müdahalenin sayesinde atlatılıyor: doğru bir bilincin yalancı bir bilincin yerine geçmesi yalancı bilincin sürecini durdurdu.

Ve bu oldukça sık oluyor gibime geliyor, sanıldığından çok daha sık. Mesela bir hastalığın iyileştiği, bir kazanın, bir felaketin atlatıldığı her defasında (ki bu dünyasal bir felaket bile olabilir), bütün bunlar her zaman Düzensizliğin bitmesini sağlayan Ahenk Titreşiminin Düzensizlik titreşiminin içine müdahalesidir.

O zaman da sürekli: “Tanrısal Lütüfla şu oldu” diyen inancı bütün insanlar o kadar da yanılıyor.

Sadece bir gerçeği tespit ediyorum: bu Düzen ve Ahenk Titreşimi müdahale etti; bunu pek çok kez yaşadım; tabii müdahalesinin nedenlerinin konuyla hiçbir ilgisi yok, bu sadece bilimsel bir saptama.

Bu, dünyanın dönüşme yöntemi mi?

Evet.

Bu Düzen Titreşiminin gittikçe daha sürekli bir enkarnasyonu.

Evet, öyle, aynen. Aynen.

Hatta, bu bakımdan anladım ki... “dönüşme fenomeni ister istemez ilk önce Bilincin daha sürekli biçimde ortaya çıktığı vücutta meydana gelmesi gerekir” yönündeki sıradan fikir tamamen gereksiz ve ikincil görünüyor; aksine, en kolay ve en tam şekilde olabileceği her yerde aynı zamanda oluyor, ve bu işlem için en hazır durumda olan illa ki bu hücre aglomerası değil (*Anne kendi vücudunu gösteriyor*). Dolayısıyla, vücudumun kavrayışı ve alırlığı özel olsa bile, çok uzun bir süre dışarıdan görüldüğü gibi kalabilir. Demek istediğim, vücudumun farkındalığı, bilinçli algısı, temasa geçtiği diğer bütün vücutların sahip olabileceği farkındalıktan, bilinçli algısından sonsuzca üstün; tabii, diğer vücutların sanki bir lütuf sayesinde Algıyı algıladıkları dakikalar hariç; halbuki vücudum için bu doğal ve sürekli bir hal; bu, bu Hakikat Bilincinin bu hücre grubu üzerine diğerlerinin üzerinde olduğundan daha sürekli, daha doğrudan konsantr olduğu olgusunun efektif sonucu; ama olaylarda, eylemlerde, nesnelere, bir titreşimin bir diğerinin yerine geçmesi, sonuç açısından en frapan ve etkili olduğu yerde meydana geliyor.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bilmem anlatabiliyor muyum... bu, çok net hissettiğim bir şey, ama fiziksel ego⁶³ var olduğu sürece bu hissedilemez, çünkü fiziksel ego, kendi öneminin farkında, ve bu hissedilenler fiziksel egoyla tamamen yok oluyor; fiziksel ego yok olduğu zaman, doğru Titreşimin müdahalesinin ya da ortaya çıkmasının, egolara veya bireyselliklere (insansal veya ulusal bireyselliklere, hatta hayvanlar, bitkiler falan gibi Doğa bireyselliklerine) bağlı olmadığı tam olarak algılanıyor; bu, Yalan Titreşiminin Hakikat Titreşimine dönüşmesini sağlayan... dönüşmesini değil, daha doğrusu Hakikat Titreşiminin Yalan Titreşiminin yerine geçmesini sağlayan özellikle elverişli aglomerasyonların bulunduğu hücrelerin ve maddenin işleyişine bağlı. Ve fenomen gruplaşmalardan ve bireyselliklerden oldukça bağımsız olabilir (bu bir parça şurada bir parça burada, bir şey şurada bir şey burada olabilir); ve bu her zaman bir kabarma... alır, reseptif bir kabarma oluşturan belli bir titreşim niteliğine tekabül ediyor, o zaman da fenomen meydana gelebiliyor.

Maalesef, başta da söylediğim gibi, bütün kelimeler görünüm dünyasına ait.

(*Sessizlik*)

Bu, bütün bu zamanlar yaşadığım deneyim... bir de bir vizyonla bir kanaat var, deneyimden kaynaklanan bir kanaat var: iki titreşim her zaman böyle (*Bir üst üste gelişi, iç içe geçişi gösteren hareket*). Hep, sürekli.

Belki sızma miktarı, algılanabilecek kadar büyük olunca insan şaşkınlıkla karışık bir hayranlık duyuyor. Ama bana öyle geliyor ki – bu çok net bir izlenim – bu her zaman olan bir fenomen, sürekli, her yerde, son derece küçük bir biçimde (*Nokta nokta içe sızmayı gösteren hareket*); ve görünen – bu görüş için görünür durumda olan – bazı şartlarda, bazı durumlarda... bu bir çeşit ışıldayan kabarma, izah edemem, içe sızma miktarı mucize izlenimini yaratmak için yeterli oluyor. Yoksa bu, dünyada, durmadan, sürekli meydana gelen bir şey, her zaman (*Nokta nokta içe sızmayı gösteren aynı hareket*) sanki Yalanın yerini son derece küçük bir miktar Işık alıyor gibi... Yalanın yerine son derece küçük bir miktar Işık geçiyor... sürekli. Ve hissettiğim, gördüğüm bu titreşim bir ateş izlenimini veriyor. Vedik

⁶³ **Ego:** Anne SOHBETLER’de egoyu açıkça tanımlıyor: “Ego, insanın başkalarından ayrı bir kişi olduğunun bilincinde olmasını sağlayan şeydir”.

rishilerin [İç hakikatleri vizyon şeklinde gören, keşfeden, mantra haline getiren ve Vedaları yazan bilge kahinlerin] insansal bilinçteki, insanın içindeki, maddenin içindeki şu “Alev” olarak ifade ettikleri bu olmalı. Hep bir “Alev”den [Agni’den] söz ediyorlar. Bu gerçekten de üstün bir ateş yoğunluğundaki bir titreşim. Vücudum bile, Çalışma çok yoğun olduğunda, bunun bir ateşle aynı olduğunu birçok kez hissetti. İki üç gece önce bunun gibi bir şey oldu: gecenin ortasında, sabahın erken saatlerinde bu Kuvvet indi, çok özel yoğunluktaki bu Hakikat Gücü indi; bu sefer her yere indi, her zaman her yere iniyor, ama özellikle beyinde yoğunlaştı, beynimde değil, BEYİNDE⁶⁴. Öyle kuvvetliydi ki! İnanılmazdı. Başım sanki patlayacaktı – sanki her şey patlayacaktı – öyle ki, yaklaşık iki saat boyunca Efendi’nin Huzurunun genişlemesini diledim: “Genişlemeni ve huzurunu hücrelere İhsan Eyle Efendim.” Bilincim yerindeydi... (*Anne yüksek bir bilinçte olduğunu demek isteyen bir hareket yapıyor*)... şunun farkındaydım: bu iniş, hazırlanmamış bir beyinde olsa, en iyimser durumda deli etmeye ya da tamamen sersem etmeye yeter... yoksa insan patlar...

Bu deneyimi hala yaşıyorum, gitmedi, aynen diğer “Hayatta gelişme gösterme Anandası” deneyimi gibi. Kuvvet her yere iniyor.

Gördüm ki (çünkü görmek istedim) Ananda deneyimi hala var, neredeyse normal, doğal hale gelmiş, halbuki bu deneyim yeni, hani şu eski duamın sonucu: “Efendim, beynimi ele geçir”.

Olanlar bu – her yerde bu oluyor, sürekli. Yeterince büyük bir aglomerada olursa, bu bir mucize olarak görünür – ama bu, BÜTÜN DÜNYANIN mucizesi.

İyice dayanmak lazım, çünkü bunun sonuçları var, bu bir Güç hissi getiriyor, çok az insan dengesi az çok bozulmadan bunu hissedebilir, çünkü içlerinde yeterli bir huzur temeli yok: çok engin bir huzur, ÇOK sakın, çok rahat bir huzur olmalı. Çocuklar her yerde galeyan halinde, burada, Okulda bile... en uslu, genelde en düzenli çocuklar galeyana geliyormuş. “TEK bir cevap var” dedim, “Tek bir cevap. Rahat durmak lazım, gittikçe daha rahat durmak lazım, kafanızla bir çözüm bulmaya çalışmayın, çünkü akıl çözüm bulamaz. Sadece rahat durun – değişmeyen bir RAHATLIK içinde olun. Sakin ve huzurlu olun, sakın ve huzurlu... TEK cevap bu.”

⁶⁴ Bütün varlıkların beyninde, genel anlamda Beyin: Anne’nin yaşadığı deneyimler çoğunlukla bireysel değil, Yeryüzü bilincinin deneyimleri.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

İyileştirici olduğunu söylemiyorum ama, tek cevap bu: sakın ve huzurlu bir şekilde dayanmak lazım; sakın ve huzurlu bir şekilde dayanmak lazım.. İşte o zaman bir şeyler olur.

(*Sessizlik*)

Aramızda kalsın, bu, hayatımda hiç yaşamadığım bir deneyimdi: beynimde olup bitenlere hep hakim olabileceğimi sanıyordum; her zaman “beyazlık”la, sakın, hareketsiz beyazlıkla cevap verebileceğimi zannediyordum. Bu kez değil! (*Anne gülüyor*) Öyle muazzam olmuştu ki, mantram bile, mantramın sözleri bile sanki top güllesi gibi geçiyordu! (*Anne gülüyor*) Her şey korkunç mermi gibiydi!

Yapılacak tek şey vardı: tamamen hareketsiz durdum ve Efendi'nin şu sonsuzca genişleyen Huzurunu, Sakinliğini, Efendi'nin Huzurunun Sonsuzluğunu çağırdım. İşte o zaman Titreşime dayanabildim. Şimdi, Hakikat Gücü ne mi yapıyor, işi ne mi? – Bu bizim işimiz değil, Onun işi. Bizler anlayamayız. Ama işbaşında olduğu doğru, bu kesin. Aslında, o anda ateşimi ölçecek bir doktor olsaydı... ateşim korkunç olmalıydı... ama ortada “hastalığa” benzer hiçbir şey yoktu! Hayır, mucizeviydi, harikaydı, “Bu, dünya'nın bilmediği bir şey, dünya daha önce böyle bir şeyle karşılaşmadı” izlenimini veriyordu.

Deneyim hep böyle yansıyor: bu, dünya'nın bilmediği bir şey, bu yeni. Dünya için yeni. Bu yüzden dayanılması zor! Çünkü yeni.

Şimdi bile (*Anne başını elliyor*) başım sanki şiş, içinde bir titreşim var (*Sarsıntı hareketi*) sanki başım eskisinden iki misli daha büyük. (*Anne başını elliyor*) Başımdaki şişler geçmiş mi diye bakıyorum!

Henüz geçmemiş!

25 Mart 1964

103 – Vivekananda, Sannyasa'yı yüceltirken, "Hindistan'ın bütün tarihinde sadece bir Janaka var" diyordu⁶⁵. Hiç de değil, çünkü Janaka tek bir bireyin adı değil; Janaka, kendine hakim krallar hanedanı ve bir idealin zafer haykırışıdır.

104 – Sarı giysili yüz binlerce sannyasinden kaçtı mükemmel? Bir ideali, az sayıdaki başarı ve çok sayıdaki yaklaşımlar haklı çıkarır.

105 – Yüzlerce mükemmel sannyasin vardı çünkü Sannyasa yaygın biçimde vaaz edilip uygulandı; bırakalım ideal özgürlük için de aynısı olsun, böylece yüzlerce Janaka'mız olur.

106 – Sannyasa'nın resmi giysisi ve dış işaretleri var, bu yüzden insanlar Sannyasa'yı kolayca tanıyabileceklerini sanıyor; ama bir Janaka'nın özgürlüğü kendini afişe etmez, üzerinde dünya giysisi var; onu Narada⁶⁶ bile göremedi.

107 – Dünyada özgür olup da sıradan insan hayatı yaşamak zordur; ama zor olduğu için deneyip başarmak lazım.

Çok bariz görünüyor!

Bariz ama zor.

Yani, tüm bağılıktan kurtulmuş olmak, bağlanma fırsatından kaçmak demek değil. Riyazetçiliğini iddia eden bütün şu insanlar, kaçmakla kalmıyor, başkalarını da "şunu sakın denemeyin" diye de uyarıyor!

Bence öylesine bariz ki... Bir şeyi yaşamamak için o şeyden kaçmaya ihtiyaç duyuyorsan, bu, o şeyi aşmadın, hala o seviyedesin demek.

⁶⁵ **Vivekananda, Swami** (1863-1902): Vedanta'nın mesajını Batıya tanıtan modern Hindistan'ın en büyük manevi eğitimlerinden biri. **Sannyasa:** Dünyadan ve eylemden el çekme. **Janaka:** Mithila'nın kralı ve Sita'nın (Rama'nın eşinin) babası Janaka sıradan dünyevi hayatı sürmesine rağmen manevi bilgisiyle ve tanrısal realizasyonu ile ünlüydü.

⁶⁶ **Narada:** İstediginde ortaya çıkan ünlü rishi ve vaishnava bhakta, vana diye da benzer bir enstrüman çalarmış ve dünyalar arasında dolaşmış; Tanrısal Aşkın ve Bilginin sembolü.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Yok eden, azaltan, ya da küçülten hiçbir şey özgürleştiremez. Özgürlüğü, hayatın ve hislerin bütünlüğünde hissetmek lazım.

Tam da bu konuda, tamamen fiziksel düzlemde bir dizi araştırma yaptım... İnsanlar bütün olası hatayı aşmış olmak için hata yapma fırsatlarını yok etme eğilimindedir; mesela, gereksiz söz söylememek için artık konuşmuyorlar; kendilerini sessizliğe adayanlar bunun konuşmayı kontrol etmek olduğunu sanıyor – yanlış! Bu sadece konuşma fırsatını, dolayısıyla da gereksiz şeyler söyleme fırsatını ortadan kaldırmaktır. Yemek için de aynı: sadece gerektiği kadar yemek yemek lazım. Bulduğumuz bu geçiş durumunda, biz artık maddi teatiler ve yiyecek üzerine kurulu bu tamamen hayvansal hayatı yaşamak istemiyoruz, ama vücudun, varlığını hiç yiyeciksiz sürdürebileceği hale geldiğini sanmak da delilik olur... Tabii, daha şimdiden büyük bir fark var, çünkü araştırmacılar hacmi azaltmak için besinlerin besleyici özünü bulmaya çalışıyorlar; ama doğal eğilim oruç – yanlış!

Hata yapmaktan korktuğumuz için artık hiçbir şey yapmıyoruz; yanlış söz söylemekten korktuğumuz için artık hiçbir şey demiyoruz, yemek yeme zevki için yemek yemekten korktuğumuz için artık hiçbir şey yemiyoruz – bu özgürlük değil, bu sadece tezahürü minimumuna indirgemek; ve doğal olarak varılan nokta da nirvana oluyor. Ama Efendi sadece nirvanayı İsteseydi sadece nirvana olurdu! Tabii ki bütün zıtlıkların bir arada varolmasını Tasavvur Ediyor; bu, Efendi için bir bütünlüğün başlangıcı olmalı. Tabii, insan bunun için yaratıldığını hissediyorsa Efendi'nin tek bir tezahürünü, yani tezahür yokluğunu seçebilir. Ama bu hala bir sınırlama. Ve bu, Efendi'yi bulmanın tek yolu değil, tam aksine!

Bu çok yaygın bir eğilim, muhtemelen eski bir telkinden, belki bir fakirlikten, bir yeteneksizlikten kaynaklanıyor: azaltıyorsun... ihtiyaçlarını azaltıyorsun, faaliyetlerini azaltıyorsun, daha az konuşuyorsun, gıdanı azaltıyorsun, aktif hayatını azaltıyorsun... her şey öylesine daralıyor ki. Artık yanlış yapmama özlemiyle yanlış yapma fırsatını yok ediyorsun – bu bir iyileşme değil.

Ama diğer yol çok daha zor.

Evet, mesela Batı'da yaşayan, Batılı gibi yaşayan insanları düşünüyorum da, yoğun iş, telefonlar, randevular bütün vakitlerini, bütün dikkatlerini alıyor, bunalmış durumdadır... Üzerlerine sürekli yığılan bu şeylerden arınmak ve toparlanmak için bir dakikaları bile yok. Bu şartlar altında nasıl özgür olabilirler ki? Mümkün mü?

Bu diğ er uç.

(Sessizlik)

Yo, çö züm... sadece tanrısal dü rtüyle harekete geçmek lazım, sadece tanrısal dü rtüyle konuşmak lazım, sadece tanrısal dü rtüyle yemek yemek lazım. Zor olan bu, çünkü insan doğ al olarak anında tanrısal dü rtüyü kişisel dü rtülerle karış tırıyor!

Feragati savunan herkesin fikri buydu sanırım: dış tan ya da aşı ğıdan gelen her şeyi yok etmeli ki, yukarıdan bir şey tezahür ederse onu alacak durumda olsun. Ama kolektif açıdan bu binlerce yıl alabilen bir yöntem. Bireysel açıdan bu mümkün; ama o zaman da doğru dü rtüyü alma yönündeki özlemi tam korumak lazım: tam “kurtuluş” özlemini değil, Yüce’yle AKTİF olarak özdeşleşme özlemini tam korumak lazım, yani sadece Efendi'nin İsted iğini istemek lazım, sadece Efendi'nin İsted iğini yapmak lazım, sadece Efendi'nin Vasıtasıyla ve İçinde var olmak lazım.

Feragat yöntemini deneyebilirsin ama, bu, başkalarından kopmak isteyenlerin metodu. Ve bu durumda bir entegrallik olabilir mi?... Bu bana mümkün gibi gelmiyor.

Yapmak istediğini alenen afiş e etmek epeyce yardım eder. Bu itirazlara, küçümsemeye, çatış malara yol açabilir ama deyim yerindeyse genel “beklenti” tarafından, başkalarının senden beklediği şey tarafından geniş ölçüde telafi edilir. O giysilerin nedeni mutlaka buydu: insanları uyarmak.

Tabii, bu bazı kişilerin horgörüsünü, kötü niyetini üzerine çekebilir, ama “En iyisi buna dokunmamak, karış mamak, beni ilgilendirmez” diye hisseden bütün insanlar da var.

Nedenini bilmiyorum ama bu bana hep yapmacık gibi geldi – öyle olmayabilir, bazı durumlarda öyle değildir de, ama bu yine de insanlara: “Bak, ben buyum” deme şekli. Ben diyorum ki bu yardımcı olabilir, ama dezavantajları var.

Bence bu hala çocukça.

Bunların hepsi birer yöntem, aşama, basamak ama... gerçek özgürlük, her şeyden – bütün yöntemlerden de – kurtulmuş olmaktır.

(Sessizlik)

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bu bir kısıtlama, bir daralma, halbuki Gerçek Olay serpilip çiçeklenmedir, genişlemedir, bütünle özdeşleşmedir.

Kendini ha bire azalttığında kaybolup yok olduğunu hissetmiyorsun, kendini azaltmak kaybolup yok olma korkusunu alıp götürür – katı, yoğun bir şey olursun. Halbuki genişleme metoduyla... maksimum genişleme metoduyla... kaybolup yok olmaktan korkmayacaksın.

Bu çok daha zor.

Ne diyecektin?

Ben de bunu merak ediyordum: insanı sürekli meşgul eden, sürekli yutan bir dış dünyada bu nasıl mümkün olabilir ki?

Eee! Seçici davranacaksın.

Şu kesin ki manastırlar, inzivalar, ormana ya da mağaraya kaçmak modern hiperaktiviteyi dengelemek için gerekli, oysa bu şeyler bin ya da iki bin yıl öncesine kıyasla şimdi daha az var. Ama bana öyle geliyor ki bunların hepsi meseleyi anlamamaktı; zaten fazla da sürmedi.

Aşırı hareketsizliği tabii ki aşırı faaliyet gerekli kılıyor.

İyi de, normal şartlarda, olmamız gereken şeyi olma yolunu nasıl bulabiliriz?

Şu ya da bu aşırılığa kaçmadan mı?

Evet, nasıl normal yaşayıp özgür olabiliriz?

Yavrucuğum, Ashram'ı bunun için kurduk! Fikir buydu. Çünkü Fransa'da hep merak ediyordum: "İnsan kendini bulmak için nasıl vakit bulabilir? Hatta kurtuluş yolunu anlamak için bile nasıl vakti olabilir?" O zaman düşünmüştüm: maddi ihtiyaçların yeterince giderildiği öyle bir yer olsun ki, hakikaten kurtulmak, özgürleşmek isteyen kurtulabilsin, özgürleşebilsin. Ve Ashram bu fikir üzerine kuruldu, başka fikir üzerine değil: insanların, Gerçek Olayı düşünecek vakti olması için yeterli geçim imkanlarının olduğu bir yer.

(Anne gülümsüyor) Ama insanın huyu öyle ki, (herkesin değil ama genelde) tembellik özlemin yerini, sefahat da, ahlaksızlık da özgürlüğün yerini aldı. Bu da şunu doğrulamaya yöneliyor: insanın sert bir manipülasyon devrinden geçmesi lazım ki, kölelikten faaliyete daha içten bir şekilde geçmeye hazır olsun.

İlk hareket gerçekten böyle: “Nihayet! Konsantre olabileceğim, kendimi bulabileceğim, kafamı maddi konularla meşgul etmeden hakikaten yaşayabileceğim yer...” Bu ilk özlem... hatta öğretililer buna göre seçiliyordu – en azından başlangıçta, ama sürmüyor! Her şey kolaylaşınca kendilerini koyuveriyorlar; ahlaki mecburiyet olmayınca da aptalca davranıyorlar.

Bunun bir öğretili alma hatası olduğu bile söylenemez – böyle olduğu sanılabilir ama öyle değil; çünkü öğretililer Ashram’a oldukça açık ve net bir iç işarete dayanılarak alındı... Muhtemelen, içsel tavrı karışimsız tutmak zor. Sri Aurobindo’nun istediği, yapmaya çalıştığı da buydu zaten: “Yüz kişi bulsam yeter” diyordu.

Ama bu yüz kişi olayı uzun sürmedi, şunu da belirteyim... yüz kişi olduğunda çoktan karışmıştı.

Gerçek Olayın cezbediği pek çok insan geldi, ama... insan kendini koyuveriyor. Yani, gerçek tavrı sıkıca korumayı başarmak mümkün değil.

Evet, şunu fark ettim, dünyanın dış şartlarının aşırı zorluğunda özlem çok daha yoğun.

Evet!

Özlem çok daha yoğun, bu neredeyse bir ölüm kalım meselesi.

Evet, öyle! Yani insan öylesine yontulmamış ki aşırı uçlar gerekiyor. Sri Aurobindo’nun dediği de bu: Aşkın gerçek olması için Nefret lazım; gerçek Aşk sadece Nefretin baskısıyla doğabilir! Öyle. Ee madem öyle, her şeyi olduğu gibi kabul edip ilerlemeye çalışacaksın, hepsi bu.

Muhtemelen bu yüzden bu kadar zorluk var – burada, Ashram’da zorluklar üst üste yığılıyor: karakter, sağlık, durum zorlukları – çünkü bilinç zorlukların dürtüsüyle uyanıyor.

Her şey kolay ve huzurlu olursa insan uyur.

Sri Aurobindo savaşın gerekliliğini de böyle açıklıyor: barışta insan kendini bırakıp gevşer.

Yazık.

Bunu çok güzel bulduğumu söyleyemem ama durum öyle gibi görünüyor.

Aslında, Sri Aurobindo’nun *The Hour Of God*’ da dediği buydu: “Gücün varsa, bilgin varsa ve fırsatı değerlendirmezsen... vay haline”.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bunun intikamla, cezayla alakası yok ama bir gerekliliği, şiddetli bir dürtü gereğini, şiddetli bir şeye tepki verme gereğini kendine çekiyorsun.

(*Sessizlik*)

Deneyimi yaşadıkça netleşiyor: bu hakiki Tanrısal Aşkla temasa geçebilmek için ve ortaya çıkabilmesi için, yani kendini özgürce ifade edebilmesi için, varlıklarda, her şeyde... henüz var olmayan bir GÜÇ olması lazım. Yoksa her şey dağılır.

Bir sürü çok müspet detay var, ama tabii, “detay” oldukları için, ya da çok kişisel şeyler oldukları için onlardan söz edemiyorum, ama defalarca tekrarlanan deneyimlerin kanıtına, hatta kanıtlarına dayanarak şunu demek zorundayım: bu SAF, harika, tüm ifadeyi aşan Aşk Gücü genişçe, özgürce ortaya çıkmaya başladığı anda, sanki bir sürü şey anında çöküymüş gibi oluyor, hiçbir şey dayanamıyor. Hiçbir şey dayanamıyor, her şey çözümlenip eriyor, yok oluyor. Ve... ve her şey duruyor. Ve talihsizlik sanılabilen her şeyin bu durması tam aksine sonsuz bir Lütuf!

Normalde içinde neredeyse sürekli yaşadığımız titreşimle bu Titreşim arasındaki farkın birazcık somut, elle tutulur algısı bile, bu mide bulandırıcı acizliğin, zafiyetin saptanması bile her şeyi durdurmaya yetiyor; mide bulandırıcı diyorum çünkü hakikaten mide bulandırıyor.

Daha dün, bu sabah, bu Güç uzun süreler tezahür etti, sonra birden sanki bir Bilgelik sayesinde – ölçülemez bir Bilgelik sayesinde – her şey mükemmel bir rahatlıkta gevşedi: “Olması gerekenler olacak, ve gerektiği kadar da zaman alacak”. İşte o zaman her şey iyi gidiyor. Öyle olunca her şey iyi gidiyor, anında. Ama Şaşaa yok oluyor.

Sadece sabırlı olmak lazım.

Sri Aurobindo bunu da yazdı: “Yoğun bir özlem duyacaksın ama sabırsızlanmadan”... Yoğunlukla sabırsızlık arasındaki fark çok sübtül, çok ince – bütün olay bir titreşme farkında; fark sübtül ama aradaki bütün farkı oluşturuyor.

Yoğun şekilde ama sabırsızlanmadan özlem duymak lazım. Öyle, o durumda olmak lazım.

Ve çok çok uzun bir süre iç sonuçlarla, yani kişisel ve bireysel reaksiyonların sonuçlarıyla yetinmek lazım, dünyanın geri kalanıyla olan içsel temasların sonuçlarıyla yetinmek lazım; olayların

gerçekleşmesini fazla erken ummamak ya da istememek lazım. Çünkü insan acele eder, bu da genellikle olayları geciktirir.

Öyleyse öyle.

Bunalmış vaziyette yaşıyoruz... “yaşıyoruz” derken insanları kastediyorum, insanlar bunalmış vaziyette yaşıyor. Hayatlarının çok kısa olduğunu yarı bilinçli bir biçimde hissediyorlar; bunu düşünmüyorlar ama yarı bilinçli bir biçimde hissediyorlar; bu yüzden de, her şey kendi ebediyetinde yaşayacağına, ha bire bir şeyden çabucak bir diğerine atılmak istiyorlar, bir şeyi çabucak yapmak istiyorlar ki bir sonrakine geçsinler. Hep ileri, ileri, ileri gitmek istiyorlar... ve her şeyi mahvediyorlar.

Bu yüzden bazıları, önemli olan tek anın şu an olduğunu vaaz etti – bu, uygulama açısından doğru değil, ama psikolojik açıdan doğru olması gerekir. Yani her an’ı imkanının maksimumunda yaşamak lazım, bir sonraki an’ı öngörmeden, ya da istemeden, veya beklemeden, ya da hazırlamadan. Çünkü insan hep acele ediyor, acele, acele, acele... ve hiçbir işi iyi yapmıyor; tamamen yanlış bir iç gerilimde yaşıyor, tamamen yanlış.

Bilge olmaya çalışmış herkes hep der... Çinliler, Hintliler vaaz eder: Ebediyet duygusunda yaşayacaksın. Avrupa’da da göğü, yıldızları, yani insanı genişleten, insana huzur veren bütün bu şeyleri seyredeceksin, sonsuzluklarıyla özdeşleşeceksin derler.

Bunların hepsi birer yöntem, ama vazgeçilmez yöntemler.

Vücudun hücrelerinde şunu gözlemlerim: hücreler, sanki yapacak zamanı bulamama korkusuyla yapmaları gerekenleri yapmakta hep acele ediyor. Bu yüzden de hiçbir şeyi doğru dürüst yapmıyorlar. Dağınık, düzensiz insanlar aşırı derecede aceleci (bazı insanlar her şeyi aceleyle getiriyor, hareketleri ani ve düzensiz): çabuk yapmak, acele etmek derdindeler...

Dün, biri, sırtındaki romatizmal ağrılarından şikayet ediyordu: “Öf! Amma zaman kaybettiriyor, her şeyi öylesine yavaş yapıyorum ki!” dedi (*Anne gülüyor*); “Eee, ne olmuş?” dedim.

Hoşuna gitmedi.

Yani, ağrın olduğunda şikayet ediyorsan, ağrılara aşırı duyarlısın, canın tatlı demek, hepsi bu, ama: “Zaman kaybediyorum, her şeyi öyle yavaş yapıyorum ki” demek! Bu, insanların aceleci olduklarının çok açık bir tablosu – hayatın içinden yıldırım gibi geçiyorlar... Ee, sonra?... Gümlüyorlar! Neye yarar ki?

(*Sessizlik*)

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Aslında, bu özlüsözlerden alınacak ders şu, OLMAK, görünmekten çok daha önemli.

Taslamak değil, ...şu bu havalarında olmak değil, öyleymiş gibi görünmek değil, yaparmış gibi görünmek değil, ... şu bu olduğunu iddia etmek değil: olmak lazım, yaşamak lazım; ve bir şeyi tamamen, içtenlikle, mükemmel realize etmek, o şeyi realize ettiğini başkalarına söylemekten çok daha önemli.

Yine aynı şey: ne yaptığını söyleme gereğini duyduğun zaman, yaptığın şeyin yarısını mahvediyorsun.

Halbuki bu aynı zamanda bir durum saptaması yapmana, tam olarak hangi noktada olduğunu bilmene yardım eder.

Bu, Buddha'nın bilgeliği idi “Orta yol” dediğinde: çok fazla öyle veya çok fazla böyle olmayacaksın, şu ya da bu aşırılığa düşmeyeceksin – her şeyden biraz. Dengeli... ama SAF bir yol. Saflık ve içtenlik, aynı şey.

16 Eylül 1964

108 – Janaka'nın hareketlerini izlerken, Tanrısal bilge Narada bile Janaka'nın, kendini lükse adanmış sefih bir dünyaperest olduğunu sanıyordu. Ruhü göremezsen, birinin özgür mü, köle mi olduğunu nasıl söyleyebilirsin?

Bu her türlü soruya yol açıyor. Mesela, nasıl oluyordu da Narada ruhu göremiyordu?

Bence çok basit. Narada bir yarı tanrıydı, Akılüstü dünyasındandı ve materyalize olabiliyordu – böyle bir imkanı vardı – bu varlıkların psişisi yok. Tanrıların psişisinin merkezi olan tanrısal kıvılcımı yok, çünkü sadece YERYÜZÜNDE (maddi evrenden söz etmiyorum bile), sadece Dünyada, maddenin merkezindeki tanrısal Mevcudiyetin orijini olan Tanrısal Aşk'ın bu İnişi oldu. Ve tabii, tanrıların psişik varlığı olmadığı için psişik varlığı bilmiyorlar, tanımıyorlar. Hatta bu yaratıkların bazıları, psişik varlık deneyimini yaşamak için fiziksel bir vücuda bürünmek bile istedi – ama sayıları pek fazla değil.

Genellikle bunu sadece kısmen, bir “emanasyon” aracılığıyla yaptılar, tam bir inişle değil. Mesela Vivekananda'nın, Shiva'nın⁶⁷ bir

⁶⁷ **Shiva:** İyi; “Hayırlı”; “Kutsanmış”; Ebedi'nin Kuvvet kişiliği; Tanrısal'ın yok etme gücü. Hindu üçlüğünde, üçüncü tanrısallık Shiva'nın adı

enkarnasyonu, bir vibhuti'si⁶⁸ olduğu söyleniyor. Ama Shiva'nın, kendisi... Onunla çok yakın ilişkilerim oldu... yeryüzüne ancak süpraakısal dünyayla gelme isteğini açıkça ifade etti. Dünya süpraakısal hayat için hazır olduğu zaman, gelecek. Ve neredeyse bütün bu varlıklar ortaya çıkacak – o anı bekliyorlar, şimdiki mücadeleyi, şimdiki karanlığı istemiyorlar.

Şu kesin, Narada'nın buraya gelme nedeni... aslında eğlence olsun diye geliyordu! Şartlarla çok oynuyordu. Ama psişik varlığın irfanına sahip değildi, bu da psişik varlığı var olduğu yerde tanınmasına muhtemelen engel oluyordu.

Bütün bu şeyler izah edilemez: bunlar kişisel deneyim... öğretilmek için yeterince objektif bir bilgi değil. Bu bilgi benim tüm bu varlıklarla olan ilişkilerimden, teatilerden kaynaklanıyor – onları Hindu geleneğini bilmeden önce tanıyordum. Ama kişisel bir deneyime bağlı olan ve sadece o deneyimi yaşayan kişi için bir değeri olan bir fenomen hakkında hiçbir şey söylenemez. Çünkü herkesin şunu söylemeye hakkı var: “Evet, tabii, SİZ öyle düşünüyorsunuz, SİZ öyle bir deneyim yaşadınız, ama deneyiminizin sadece SİZİN için bir değeri var”. Ve bu çok doğru. Sri Aurobindo'nun söylediği, Hindistan geleneğinin alimliği üzerine kuruluydu, ve kendi deneyimiyle uyuşan şeyi söyledi, ama sahip olmadığım bir alimliğe ve bilgiye dayanıyordu.

Sadece Sri Aurobindo'nun söylediklerini tekrarlayabilirim.

Sorulabilecek tek şey, ruhu nasıl görebiliriz? Ruhu görebilmen için, kendi ruhunu bilmen gerekir, değil mi?

Tabii, ruhla, yani psişik varlıkla ilişkide olabilmen için psişik bir varlığın olması lazım; sadece insanların – evrim insanlarının, dünyevi yaratılmış insanların – psişik varlığı var.

Bu tanrıların hiçbirinin psişik varlığı yok; ancak inerek, bir insanın psişik varlığıyla birleşerek psişik varlıkları olabilir, yoksa kendi psişik varlıkları yok.

12 Ocak 1965

Veda'larda Shiva olarak değil Rudra olarak geçiyor, sonraları zamanla Shiva'ya dönüştü. Shiva, Hara, Mahadeva, Maheshwara, Shankara adlarıyla da anılıyor.

⁶⁸ **Vibhuti:** Tanrısal'ın güçlerinin, enerjilerinin, bilgisinin, sevgisinin, neşesinin bir serpilmesi, bir emanasyonu.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

109 – Ulaştığın seviyeyi aşan her şey zor gelir, ve zordur da yardımsız, kendi çabanla; ama kendi içindeki Tanrı işi Ele Alınca her şey anında kolaylaşır ve basitleşir.

Mükemmel. Söylenecik hiçbir şey yok.

İki üç gün önce bir soruya cevaben bir şey yazdım, aşağı yukarı şöyle dedim:

“Sri Aurobindo Efendi'nin Ta Kendisidir, ama Efendi'nin sadece bir Kısmı, Hepsini değil, çünkü Efendi her şeydir – tezahür etmiş ve tezahür etmemiş her şeydir.”

Sonra şöyle yazdım:

“Efendi'nin Ta Kendisi olmayan hiçbir şey yoktur, hiçbir şey – *there is nothing* – Efendi'nin Ta Kendisi olmayan hiçbir şey yoktur, ama Efendi'nin BİLİNCİNDE olanlar çok nadirdir.

Efendi'nin Yalanını oluşturan da yaratılışın bu bilinçsizliğidir.”

Birden her şey gün gibi ortadaydı: “Tamam! İşte!” Yalan nereden geliyor? İşte bu: yaratılışın Yalanını yaratılışın bilinçsizliği oluşturuyor. Ve yaratılış, Efendi'nin ta kendisi OLDUĞUNUN tekrar bilincinde olduğunda, Yalan bitecek.

Gerçekten öyle, öyle değil mi: her şey zor, her şey zahmetli, her şey meşakkatli, her şey acı verici çünkü her şey Efendi'nin bilincinde olmadan yapılıyor. Ama Kendi hükümdarlığına yeniden Hakim Olduğunda... ya da daha doğrusu Kendi hükümdarlığına yeniden Hakim Olmasına izin verdiğimizde ve her şey O'nun Bilincinde olarak, O'nun Bilinciyle yapıldığında her şey kolay olmakla kalmayacak, anlatılmaz bir neşe içinde harika olacak, görkemli olacak. Bu çok bariz bir şey gibi geldi. Diyoruz ki: “Yalan nedir? Yalan dediğimiz şey nedir? Neden Dünya yalan?” Yaratılış, var olmama anlamında bir illüzyon değil – yaratılış gerçekten var ama... ne olduğunun bilincinde değil! Ne Orijininin bilincinde, ne özünün bilincinde, ne de hakikatinin bilincinde. Yaratılış, hakikatinin bilincinde değil, bu yüzden Yalanda yaşıyor.

Bu özlüsöz harika. Söylenecak hiçbir Şey yok, öyle değil mi, her Şeyi açıklıyor.

3 Mart 1965

110 – Güneşin bileŐimini ya da Mars’ın çizgilerini görmek Şüphesiz büyük başarı; ama sana bir resim gösterir gibi insanın ruhunu gösteren alete sahip olduğunda, işte o zaman fizik biliminin harikalarına çocuk oynacaęıymıŐ gibi gülümseyeceksin.

Ramakrishna’nın Vivekananda’ya: “Efendi’yi beni gördüğün gibi görebilirsin, Sesini de sesimi duyduğun gibi duyabilirsin” dediği söyleniyor. Bazı insanlar bunun, Efendi’nin Bizzat Kendisinin yeryüzünde olduğu yönünde bir açıklama olduğunu sandı! “Yo” dedim “Öyle değil! Demek istediği, eğer hakiki, doğru bilinçte olursanız Efendi’yi duyabilirsiniz... ben diyorum ki fiziksel olarak duyduğunuzdan ve gördüğünüzden çok daha net duyarsınız ve görürsünüz”. İnsanların gözleri hemen faltaŐı gibi açılıyor: “Ya, öyle mi!...” gerçekdişi bir Şey haline geliyor!

Fizik biliminin harikaları seni gülümsetiyor mu?

“Harikalar” çok iyi, bu onların meselesi! Beni asıl gülümseten, küstahlığa kaçan aşırı özgüvenleri. Bildiklerini sanıyorlar. Anahtarın kendilerinde olduğunu sanıyorlar, insanı gülümseten bu. Sanıyorlar ki bütün öğrendikleriyle Doğa’ya hakimler – bu çocukça. Yaratıcı Kuvvetle, yaratıcı İradeyle ilişkide olmadıkları sürece anlayamadıkları bir Şey hep olacak.

Bu deneyi çok kolayca yapabilirsin: bir bilim adamı görünen bütün fenomenleri açıklayabilir, hatta fiziksel kuvvetleri kullanıp onlara istediğini yaptırabilir; maddi açıdan Şaşırtıcı sonuçlara ulaŐtılar; ama onlara sadece Şu basit soruyu: “Ölüm nedir?” diye sorsan, aslında bu konuda hiçbir Şey bilmiyorlar. Fenomeni sana maddi olarak geliŐtięi Şekliyle anlatırlar ama eğer içtenseler bunun hiçbir Şeyi açıklamadığını söylemek zorunda kalırlar.

Artık hiçbir Şeyin açıklanamadığı bir an hep var. Çünkü bilmek... bilmek kadir olmaktır.

(Sessizlik)

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Aslında, materyalist düşünce için, bilimsel düşünce için en ulaşılabilir şey, öngörememeleri olgusu. Birçok şey öngörüyorlar, ama dünyasal olayların gelişmesi öngörülerini aşıyor. Sanırım bu, kabul edebildikleri tek şey: bütün hesaplarından kaçan bir öngörülmezlik alanı, bir belirsizlik var.

En modern bilgi sahibi tipik bilim adamıyla hiç konuşmadım, bu yüzden öngörülmezi ya da hesaplanamayana hangi ölçüde kabul ettiklerinden tam olarak emin değilim, bilmiyorum.

Sanırım, Sri Aurobindo'nun demek istediği, insan, ruhuyla bir olup da ruhunun irfanına sahip olduğu zaman bu, maddi bilgidен öylesine daha harika bir bilgi ki, bu neredeyse bir küçümseme gülüşü gibi. “Maddi hayat hakkındaki bilimle öğrenilmeyen şeyleri ruhun irfanı öğretir” demek istediğini sanmıyorum.

Tek nokta, (bilmiyorum bilim bu noktaya ulaştı mı) geleceğin öngörülmezliği. Ama şunu diyebilirler: aletler ve yöntemler konusunda mükemmelliğe henüz ulaşamadıkları için geleceği öngöremiyorlar! Mesela, eğer şimdi sahip oldukları aletlere, insan yeryüzünde ortaya çıktığı zaman sahip olsalardı, hayvanın insana dönüşmesini, veya hayvandaki “bir şeyin” sonucunda insanın ortaya çıkışını öngörebilirlerdi diye düşünüyorlardır belki de – (*Anne gülümsüyor*) bilimcilerin en modern iddialarından haberim yok. Öyleyse bu durumda şimdi, daha önce atmosferde olmayan “bir şeyin” girişiyile atmosferdeki farkı ölçebilmeleri, algılayabilmeleri gerekir, çünkü bu “şey” hala maddi alana giriyor. Ama Sri Aurobindo'nun bunu demek istediğini sanmıyorum; sanırım demek istediği, ruhun dünyası ve iç gerçekler, fiziksel gerçeklerden öylesine daha harika ki, bütün fiziksel “harikalar” insanı gülümsetiyor – daha ziyade demek istediği bu.

Şu “bir şey” acaba süpraakılsal kuvvet mi?

Onu adlandırmamayı tercih ederim çünkü bundan bir dogma yaparlar. 1956'da “ilk süpraakılsal tezahür” meydana geldiğinde aynı şey oldu. Bundan bir dogma yapmamaları için elimden geleni yaptım. Ama eğer: “Şu tarihte şu oldu” dersem, büyük puntolarla yazılır, ve biri başka bir şey derse ona: “Heretikin tekisiniz, kabul edilmiş doktrine karşısınız” derler. Bu yüzden istemiyorum. Ama atmosferin değiştiği su götürmez: atmosferde yeni bir şey var – bunu “süpraakılsal hakikatin inişi” olarak adlandırabiliriz çünkü bu kelimelerin bizim için bir anlamı var, ama bunu bir deklarasyona dönüştürmek istemiyorum, çünkü bunun, olayı tarif etmenin TEK

klasik ya da “doğru” şekli olmasını istemiyorum. Bu yüzden cümlemi kasten müphem bırakıyorum.

Bahsettiğin anahtar, onlarda olmayan şu anahtar zaten ruh değil mi? Ruhun madde üzerindeki gücü, ruhun maddeyi değiştirme gücü – fiziksel harikalar gerçekleştirme gücü: ruhta bu güç var mı?

Ruhta bu güç var, ruh bu gücü SÜREKLİ kullanıyor, SÜREKLİ uyguluyor ama insan bilinci bunun farkında değil! Büyük fark burada: insan bilinci bunun bilincine varıyor, ama HEP var olan ve başkalarının inkar ettiği çünkü göremediği bir şeyin bilincine varıyor!

Mesela, şunu inceleme fırsatım oldu. Bana göre, durumlar, karakterler, bütün olaylar, bütün varlıklar deyim yerindeyse bazı “kanunlara” göre hareket ediyor: algıladığım bu esnek “kanunlar” sayesinde görüyorum ki “Bu şuna yol açacak, şu şuna yol açacak, şu şöyle olduğu için de, başına şunlar gelecek...” Gittikçe netleşiyor. İsteseydim, gerekseydi bu sayede kehanette bulunurdum. Bu alandaki neden-sonuç ilişkisi benim için tamamen bariz, olaylar tarafından teyit ediliyor – onlar ki Sri Aurobindo'nun dediği gibi ruhun o görüşüne ve bilincine sahip değiller, onlar için olaylar yüzeysel kanunlara göre, olayların doğal sonuçları olarak gördükleri başka kanunlara göre, tamamen yüzeysel, derin analize dayanmayan kanunlara göre gelişiyor; ama iç kapasiteleri yok, dolayısıyla bu onları rahatsız etmiyor, onlara bariz geliyor.

Demek istediğim, bu iç bilgi onları ikna edemiyor, bunu neredeyse her gün görüyorum. Öyle ki, ben, herhangi bir olay konusunda: “Ohoo! Gün gibi ortada (benim için), apaçık ortada: Efendi'nin kuvvetinin orada işlediğini gördüm, falan şeyin olduğunu gördüm, doğal olarak da filan şey meydana gelmesi gerekir” diye gördüğüm zaman – bu benim için apaçık ortada; ama bildiklerimi söylemiyorum, çünkü bu onların deneyimlerindeki hiçbir şeye tekabül etmiyor: bu yüzden bu onlara sayıklama ya da kendini beğenmişlik gibi gelir. Yani, insan kendisi deneyimi yaşamadıkça, bir başkasının deneyimi ikna edici değil, ikna edemez.

Konu o kadar da gücün maddeyi etkilemesi değil, bu SÜREKLİ olan bir şey, konu – tabii, hiçbir işe yaramayan, hiçbir yere vardırılmayan hipnotik yöntemler kullanmazsan eğer – konu, anlayışı açmak (*Anne başın tepesinde açılma hareketi yapıyor*), öylesine zor olan da bu... Deneyimini yaşamadığın şey senin için yoktur.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

İnsanlar, önlerinde bir tür mucize bile gerçekleşse maddi bir açıklamasını yaparlar, bu onlar için maddi kuvvetler ve güçler dışındaki bir kuvvetin ve gücün müdahalesi anlamında bir mucize olmaz. Kendi maddi açıklamaları olur, olay ikna edici olmaz.

Ancak kendin, deneyiminde bu alana temas ettiysen anlayabilirsin.

Açıkça anlıyorsun ki, görüyorsun ki ancak bir şeyler uyanmışsa kavramak, anlamak mümkün. Dayanılan nokta bu, temel bu.

Kısacası, konu belki de “maddenin bir dönüşmesinden” çok, olayın gerçek akışının farkına mı varmak?

Benim de demek istediğim bu zaten. İnsan farkına varmadan da dönüşüm belli bir noktaya kadar gerçekleşebilir!

Değil mi, diyorlar ki büyük bir fark var: insan ortaya çıktığında, hayvan bunun farkına varma imkanına sahip değildi. Ben de diyorum ki, bu kesinlikle aynı şey: insan realize ettiği her şeye rağmen olayın farkına varma imkanına sahip değil: bazı şeyler meydana gelebilir ve insan ancak çok sonra, bunların farkına varabilmesi için içinde “bir şeyler” yeterince gelişmiş olduğu zaman bu şeyleri öğrenir.

Son noktasına kadar götürülmüş bilimsel gelişmede bile, hakikaten neredeyse hiç fark olmadığı sanılan noktada, mesela maddenin birliğine vardıklarında ve sanki artık bir durumla bir diğerinin [maddi ve manevi durumlar] arasında sadece neredeyse hissedilmeyen veya fark edilmeyen bir geçiş varmış gibi görüldüğünde bile, hayır, öyle değil işte! O tür özdeşliği algılamak için insan kendinde zaten DİĞER ŞEYİN deneyimini taşıyor olması lazım, yoksa algılayamaz.

“Açıklayabilme” yeteneğini edindikleri için de dış fenomenleri kendilerine iç fenomenlerin gerçekliğinin inkarı içinde kalacak şekilde açıklıyorlar: iç fenomenlerin, araştırdıkları şeyin devamı niteliğinde şeyler olduğunu söylüyorlar.

Yalnız, yapısından ötürü – çünkü sübtıl varlığıyla, iç varlığıyla, “ruhuyla” en azından bir ilişkinin yansıması, bir ilişkinin gölgesi veya başlangıçcı olmayan insan neredeyse yok – inkarlarında her zaman zayıf bir nokta var. Ama onlar bunu bir zayıflık olarak kabul ediyorlar – bu onların tek güçlü yönü!

(Sessizlik)

İnsan ancak üst güçleri gerçekten deneyimlediği zaman, üst güçler konusunda deneyimli ve bilgi sahibi olduğu zaman, üst güçlerle

özdeşleştiği zaman dış bilgilerin göreliliğini görür; yoksa o ana kadar göremez, diğer gerçekleri inkar eder.

Sanırım Sri Aurobindo bunu demek istiyordu: bilim adamı, ancak diğer bilinci gelişmiş olduğu zaman gülümseyecek – “Evet, iyiydi ama...” diyecek.

Aslında, bir lütuf olayı hariç, biri diğerine vardırılmaz; bilim adamı hakikaten içtense gözden kaçan noktayı görür, algılar, önceden sezer, mutlak içtenliği onu diğer bilinç haline vardırabilir, yoksa KENDİ YÖNTEMİYLE VARAMAZ. İçinde bir şeylerin pes etmesi lazım... bir şeylerin pes edip yeni yöntemleri, yeni algıları, yeni titreşimi, yeni ruh halini kabul etmesi lazım.

O zaman bu bireysel bir mesele; bir sınıf ya da kategori meselesi değil: bu, bilim adamı... başka şey olmaya hazır demek.

(Sessizlik)

Bir iddiada bulunabiliriz sadece: insanın bütün bildikleri ne kadar iyi, ne kadar çok olursa olsun, diğer yöntemleri kullanabildiği takdirde bilebileceklerinin yanında bir hiçtir.

Öyle.

(Sessizlik)

Bu son günlerdeki çalışmamın konusuydu: bu “bilmeyi istememe, reddetme” olayını nasıl etkilesek?...

Bu uzun zamandır var.

Ve bu, Sri Aurobindo'nun mektuplarının birinde söylediklerinin devamı niteliğinde: diyordu ki Hindistan, yöntemleriyle, manevi hayat konusunda, Avrupa'nın tüm kuşkularından ve sorularından çok daha fazla şey yaptı. Kesinlikle. Bu bir tür red, bir inkar, tamamen maddi yöntem olmayan belli bir bilme yöntemini kabul etmeyi reddetmek, yaşanan deneyimi, deneyimin gerçekliğini inkar etmek. Onları bu konuda nasıl ikna etsek?...

Bir güzel pataklamak olan Kali'nin yöntemi var tabii... ama bence bu, hasarı çok, sonucu az olan bir yöntem.

Yo, bu hala büyük bir mesele.

Öyle görünüyor ki bütün dirençlerin üstesinden gelebilecek tek yöntem Aşk yöntemi; ama karşıt kuvvetler Aşkı öyle çarpıttı ki, çok içten bir sürü insan, içten bir sürü arayıcı bu çarpıtma yüzünden bu

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

yönteme karşı sanki zırhlanmış gibi. Zorluk bu. Bu yüzden bu iş bu kadar zaman alıyor. Neyse...

29 Mayıs 1965

111 – Bilgi, başarılarıyla bir çocuk gibidir; bir şey keşfettiği zaman sokaklarda bağıra çağıra koşturur; Bilgelik kendi başarılarını düşünceli ve güçlü bir sessizlikte uzun süre saklar.

112 – Bilim bütün bilgiyi fethetmiş gibi davranıp yüksekte atar. Bilgelik, ilerlerken, yalnız adımlarının uçsuz okyanusların kıyısında yankılanmasını duyar.

Sessizlik... Sessizlikten bahsetmektense sessiz kalmak daha iyi.

Bu, uzun zaman önce burada yaşadığım bir deneyim: öğrendiğini hemen yaymayı ve kullanmayı istemek ile, dönüştürücü etkisini göstermesi için mümkün olduğu kadar rahat durduğu üst bilgilerle temasın arasındaki fark.

Bundan başka zaman bahsederim.

Bilimsel zihniyet ancak bilgisi uygulanırsa ve faydalı sonuçlar verirse bilgisinden emin.

“Bilgi” dedikleri de bu!

*

Bunu aşığın yukarı iki sene önce yaşadım.

Sri Aurobindo'nun burada söylediğinin canlı deneyimini yaşadım – yarım gün süren canlı bir deneyim; o zaman sana çok enteresan şeyler söyleyebilirdim, ama şimdi bunlar sanki geride kaldı, çokook eski gibi geliyor.

Şunu soracağım, demin söylediklerinle ilgili olarak, hani ateşin çıkınca yatağına uzanmıştın, üstte de harika, değişmez bir Huzur vardı diyordun; bu Huzurun, bu Sessizliğin gücü ne? İnsan “üste çıktığında”, her yerde olan, donmuş bir tür büyük bir sessizliğin içine giriyor... bu sessizliğin gücü ne? Bir etkisi var mı?

İnsanların eskiden aradığı buydu, hayattan kaçmak istediklerinde: transa girerlerdi, hiç kıvıldamazlardı ve sessizliğin içine dalarlardı, son derece de mutluydular. Kendini diri diri gömdüren sannyasinler,

öyleydi: “Unumu eledim eleğimi astım... (güzel laflar ederlerdi), işimi bitirdim, samadhiye⁶⁹ giriyorum” derlerdi ve kendilerini diri diri gömdürürlerdi. Bir odaya ya da herhangi bir yere girerlerdi, orası kapatılırdı, ve olay biterdi. Olan buydu: transa girerlerdi, tabii bir süre sonra vücutları çözümlüp yok olurdu, onlar da Huzur içinde olurdu.

Sri Aurobindo bu Sessizliğin güçlü olduğunu söylüyor.

Evet, güçlü.

Tamam işte, ben de nasıl güçlü olduğunu bilmek istiyorum. Çünkü bu sessizliğin içinde sanki çok uzun süre kalabilirsin gibi geliyor...

Çok uzun süreden de öte: ebediyen kalabilirsin.

... Ama bu yine de hiçbir şeyi değiştirmiyor.

Değiştirmiyor çünkü tezahür etmemiş, Tezahürün dışında. Ama Sri Aurobindo'nun istediği, sessizliğin buraya indirilmesi. Zor olan bu, zorluk bu. Sakatlığı da, embesil görünmeyi de, her şeyi de göze almak gerekiyor... buna cesaret edebilecek elli milyonda tek bir kişi bile yok; Sri Aurobindo bana buna bir tek benim cesaret edebileceğimi söyledi! ... *(Gülerek)* Olabilir!

Dün vücuduma bakıyordum... şey yoktu... gerçekten, “kişisel” denilebilecek reaksiyonlar neredeyse algılanamaz bir minimuma indirgenmişti, yani bu evrensel bir duyguydu, evrensel bir anlayıştı diyemeyeceğim çünkü maddenin diğer evrenlerde aynı kanuna tabi olup olmadığından emin değilim, bilmiyorum (bilmiyorum derken yani bir zamanlar biliyordum, şunla bunla ilişkide olduğum için söyleyebiliyordum, ama şimdi bunlarla ilgilenmek istemiyorum, sadece dünyayla ilgileniyorum). Tabii çünkü her zaman bu da var: başka “yere” giderek kurtulma imkanı da var. Birçok insan bunu yaptı: başka “yere” gitti, az çok sübtıl başka bir dünyaya. Yani, milyonlarca kaçma şekli var. Bir tane kalma şekli var, o da gerçekten dayanmak ve cesur olmak, bütün sakatlık, güçsüzlük, anlamayış

⁶⁹ **Samadhi:** Aklın kısıtlı uyanık faaliyetlerinden çıkıp daha özgür, daha yüksek bilinç hallerine girme kapasitesini edindiği yogik trans; [Gita'da:] buddhinin (zeka iradesinin, anlayışın, aklın, aklın düşünen kısmının, ayırt etme prensibinin) girdiği arzusuz ve tasasız sabitlik.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

görünümünü, hatta Hakikatin inkarı olan bir görünümü göze alıp kabul etmek. Ama kabul etmezsen durum hiçbir zaman değişmez! Büyük, aydın, güçlü, kuvvetli falan kalmak isteyenler oralarda kalsın, onlar dünya için hiçbir şey yapamaz.

Ve bu küçücük bir şey (küçücük çünkü bilinç bundan hiç etkilenmeyecek kadar yeterli), ama bu genel ve tam bir anlamayış! Yani küfür yiyorsun, küçümseniyorsun, bunun gibi bir sürü şey, sırf yaptığın şeylerden dolayı, çünkü onlara göre (dünyanın bütün “büyük zekalarına” göre) tanrısallığından vazgeçtin.

Bunu böyle söylemiyorlar, “Ne? ‘Tanrısal bir bilincim var’ diye iddia ediyorsunuz ama...” diyorlar. Bu herkesle ve her durumda ortaya çıkıyor. Arada bir birisinin bir an için kafasında bir anlayış şimşeği çakıyor ama bu tamamen istisnai, yoksa “Tamam, öyleyse gösterin gücünüzü!” olayı her yerde.

Onlar için Tanrısal yeryüzünde mutlak güçte olmalı, tabii ki.

Aynen öyle: “Gösterin gücünüzü, dünyayı değiştirin, en başta da istediğimi yapın. Değil mi, en önemlisi de: istediğimi yapın. Gösterin gücünüzü.”

(Uzun sessizlik)

Bu söylediklerim özlüsöze yorum olmaz, Sri Aurobindo'nun dediklerine bir cevap değil! Yo, sana söyledim, eskiden yaşadığım bir deneyimdi. Hatırlıyorum, öyle güzel, öyle net, öyle ışıl ışıldı ki, deneyimi kendime çok da iyi ifade etmişim (!), çok iyi bir makale olurdu. Ama şimdi geride kaldı (*Anne elini sallıyor*), çooook gerilerde. Bu yüzden nasıl yorumlayacağımı bilmiyorum.

Sormak istediğin bir şey yoksa... durumu görüyorsun!... Yoksa *Savitri'mize* devam edelim.

(Sessizlik)

Bu bir kısır döngü. Sanki yeryüzünde genel bir gelişme olmadan ya da reseptivite, alırlık olmadan, daha büyük bir hazırlık olmadan dönüşüm gerçekleşemezmiş gibi geliyor, ve aynı zamanda da sanki yeryüzündeki bu daha büyük hazırlık, Senin bu dönüştürücü Kuvvetinin bir hızlanması olmadan mümkün değil.

Evet, kuvvet işliyor, ama etkisi son derece küçük. Bu yüzden milyonlarca yıl hiçbir şey. Mesela sadece bilincimiz için bir hareketsizlik var; çünkü her şeye rağmen, insan bilinci her şeyi kendi boyutunda ölçüyor. Dünyanın tarihi insanın bilinci için bir sonsuzluk – evrensel tarihe göre öyle değil, ama insana bir sonsuzluk gibi geliyor, insan böyle olmadığını çok iyi biliyor ama bu teorik bir bilgi – insana göre, bu ölçekte hiçbir şey kıvıldamıyor, ama bu doğru değil.

İyi de, bir ömürde dönüşmek lazım.

Orası...

Sadece son ömürde olur – dönüşümden önceki son hayatta. Bu, dönüşüm hayatı olur. Yani milyonlarca ve milyonlarca yıl boyunca hazırlanan her şey günün birinde meydana gelecek, ve meydana gelince, dönüşen kişi ya da kişiler: “Oldu, başardık!” diyecek, (*Anne gülüyor*), o anı milyonlarca yılın hazırladığını unutarak!

O an çabuk gelse iyi olur.

Ya! Bu zaten ha bire duyduğum nakarat: “Hakikat ortaya çıkıyor diyorsunuz, umarız yakında galip gelir”!

Bilmiyorum.

Sri Aurobindo'yla ilk kez görüştüğümüzde bana: “Ötekiler hazırlamak için geldi ve gitti, ama bu kez ben YAPMAK için geldim” dedi. O da gitti.

Gitti. Bana “Siz yapacaksınız” dediği doğru, ama bana asla... Bir tek O bunu bana söyledi, ve bunu “öylesine” söyledi, yani, her şeyi söylediği gibi. Bu, yüzde yüz emin olmamı sağlayan bir şey değildi... Sri Aurobindo'da bu güç vardı: O'na bir şey söylüyordum, “Evet, öyle” dediğinde ÖYLEYDİ (olan bir şeyi değil, olmasını İSTEDİĞİM bir şeyi), “Evet, öyle” dediği zaman öyle OLUYORDU! İlk kez olduğunda gözlerim kamaşmıştı. Ama genellikle detaylar içindi. Ama bana: “Siz yapacaksınız” dediğinde öyle demedi: bu, mümkün olan en uç noktaya kadar gitmek için koyduğu irade de olabilir...

Soruyu soruyorum diyemem, bu doğru değil... sormuyorum, ama her iki imkan var (*Havada asılı bir hareket*); ne ona ne de diğerine bir cevap var. Her şeyin biteceğinin vizyonunu gördüğüm anlar oluyor (yapmak istediklerimin çok pratik bir vizyonu), vizyon geliyor, ama arka planda tam bir belirsizlik var; ve bir dakika sonra da dönüşmenin sonuna kadar gitme imkanı doğuyor, yapılması gerekenlerin net bir

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

vizyonu ile birlikte, ama arka planda... öyle OLACAK diye bir “Teminat arka planı” yok, ne o durumda, ne de diğerinde. Bunun kasten böyle olduğunu biliyorum, çünkü bu, hücrelerin işi için gerekli. Mesela Yüce'den emir alsam... (Emrini bazen çok net aldığım oluyor, hem de çok net...) zorluklar ne olursa olsun, yol nasıl görünürse görünsün, bu vücudun dönüşmenin sonuna kadar gideceği konusunda bir güvence alsam, bir yerlerde bir gevşeme olabilir, bu da çok kötü olur. Bunu çok iyi biliyorum. Dolayısıyla devam ediyorum, yarın ne olacağını bilmeden; durumum bu. Dün: “Evet, belki de sonum geldi” diyebilirdim; X. [Tantrik guru] onu ziyarete gelen bazı kişilere kibarca aynen öyle demiş; demiş ki altı ayım kalmış, altı ay sonra gidiciymişim; (*Gülerek*) bu onun her zamanki “kehanetlerinden” biri; yani, dünkü deneyimden sonra: “Olabilir” dedim. Hiç umurumda değil. Sri Aurobindo'dan bir alıntıyla: “Olabilir” dedim, “hiçbir şey Ebediyet Bilincinin ihtişamını bozamaz.” Öyle. Bu hal geçtikten sonra, diğer halde olunca kendi kendine diyorsun: “Ölmek de nereden çıktı!? Bu da neyin nesi? Böyle bir şeyi nasıl söylersin?” İki “hal” art arda... nasıl desem, zıtlıklarla art arda gelmiyor, kesinlikle değil, neredeyse simültaneler (*Anne sağ elinin parmaklarını sol elinin parmaklarının arasına geçiriyor*) bazen bir haldesin, bazen ötekinde. Ve bu... aynı bütünün bir şeyi... Ve bu şey de... Hakikat, ama hala sisli, (*Anne elleriyle gösteriyor*) böyle tam, iyice kavramış değilim.

Normal hal bu, ama tabii hala hazırlanma, oluşma aşamasında.

Çok da bilge bir hal.

Yüce Bilgelik bizimkinden sonsuzca daha ulvi! Coşkudan bazen düşünüyoruz: “Ah, keşke şöyle olsa!” (*Anne kendine vuruyor*) – Rahat dur, yeter.

İnsan çok düzensiz.

Evet, Bilgelğin HEP bilge olduğunu anlamakta güçlük çekiyoruz.

Her şeyi her zaman Yüce'nin Yaptığını anlamakta güçlük çekiyoruz.

Öyle. Düzensiz aptallar olduğumuzu anlamakta da güçlük çekiyoruz: başka türlü olmasını istiyoruz çünkü (*Anne gülüyor*) hiçbir şey anlamıyoruz, hiç!

Vücudum birazcık daha bilge olmaya başladı, birazcık. Dediğim gibi, dün geceki gibi bir geceden sonra biraz daha bilge oluyorsun, bazı sabahlar... birazcık daha bilge oluyorsun. Bir de çok somut olarak hissediyorsun ki... Yüce'dir... Çünkü biz böyle düşünüyoruz: “Ben

olsaydım her şey anında çok iyi oluyordu... Tabii bunu öyle demeyiz ama...!” Tanrı bilir bu “çok iyi” dediğimiz şey nasıl bir şeydir!

Dün müydü, önceki gün müydü, bilmiyorum, sanırım iki gün önceydi, her yerim ağrıyordu, makul bir denge korumak için sürekli çaba harcamam gerekiyordu. Bir ara uzandım, vücudum: (*Gülerek*) “Of! Hiç mi bitmeyecek? Hep böyle mi olacak?” dedi. Sonra birden şöyle hissetti: “Amma da korkağım!” Kendinden utandı. Ardından içinde, her yerinde Efendi'nin Mevcudiyetini hissetti – böyle (*Anne ellerini yüzüne bastırıyor*), her yerde, öyle bir Mevcudiyet ki!... ışıldayan ama imha edici olabilen bir Mevcudiyet! (*Anne gülüyor*) İnsanı tamamen Eritebilir. Mevcudiyet vücuduma Sordu: “Tamam mı, memnun musun, bundan başka bir şey istiyor musun?!”

Vücut bir şey istemiyor.

İçtenlik diye buna derim: kendini her dakika eski aptallığındayken yakalayabilirsen...

Bu zaten sana göstermek için, çünkü kendine aklen tercüme ediyorsun, ama bu sanki Efendi sana şöyle Diyor: “Bak, bu böyle, çünkü böyle olmasaydı anlamazdın.” Ve bu öylesine doğru ki söylenecek hiçbir şey yok.

[vücudu kastederek:] “Anlamak için buna ihtiyacın var.”

22 ve 25 Eylül 1965

113 – Nefret, kendinden kaçmak için can atan, kendi varlığını inkar ettiği için kuduran gizli bir cazibenin göstergesidir. Bu da Tanrı'nın, kulunun içindeki bir oyunudur.

114 – Egoizm tek günah, adilik tek kötü alışkanlık, nefret tek suçtur. Geri kalan her şey kolayca iyiliğe dönüştürülebilir ama bunlar tanrısallığa inatla direnir.

Bu bir tür titreşime – nefret eden insanlardan alınan titreşime tekabül ediyor. Bu, aşk titreşimiyle deyim yerindeyse esasen aynı titreşim. En derininde aynı his var. Yüzeyde aşkın zıddı olmasına rağmen, aynı titreşime dayanıyor. Şöyle de diyebiliriz, insan sevdiği şeyin kadar nefret ettiği şeyin de kölesidir – hatta belki de daha fazla kölesidir. Bu, insanı bırakmayan, beynini kemiren bir saplantı, insanın aziz tuttuğu bir takıntı; insan bu hissi aziz tutar çünkü şiddetinin altında, sevilen şey için hissedilen çekim sıcaklığı kadar büyük bir çekim sıcaklığı

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

var. Ve öyle görünüyor ki bu görünüm çarpıklığı sadece tezahürün faaliyetinde, yani tamamen yüzeyde var.

Nefret ettiğin şey beynini sevdiğin şeyden daha çok kemirir. Saplantı da, takıntı da bu iç titreşimden gelir.

Bütün bu “duyguların” (onlara ne diyebiliriz ki?) titreşimsel bir tarzı var, merkezlerindeyse çok esas olan bir şeyi sanki katmanlar kaplar; en merkezi titreşim aynı, ve kendini ifade etmek için “şiştiği” oranda deforme olur. Aşk içinse bu apaçık ortada: dışsal olarak, vakaların büyük çoğunluğunda içsel titreşimden çok farklı nitelikte bir şey haline gelir, çünkü bu, kendi içine kapanan, küçülüp büzüşen ve egoist bir sahiplenme hareketiyle kendine çekmek isteyen bir şeydir. İnsan sevilme İSTER.

“Onu seviyorum” der, ama aynı zamanda istediği şey vardır; ve hissedilen duygu: “Sevilmek istiyorum” olur.

Bu da neredeyse, bağlı olmamak için sevdiğin şeyi yok etmeyi istemekten ibaret olan nefret çarpıklığı kadar büyük bir çarpıklık. Çünkü sevdiğin şeyden istediğini elde edemiyorsun diye, özgür olmak için onu yok etmek istiyorsun; diğer vakadaysa neredeyse bir iç kırgınlıkta küçülüp büzüşüyorsun çünkü sevdiğin şeyi elde edemiyorsun, onu absorbe edemiyorsun.

Doğruyu söylemek gerekirse, (*Anne gülüyor*) derin hakikat bakımından pek fark yok!

Sadece merkezi titreşim saf kalınca ve kendini ilk saflığında ifade edince doğru kalıyor; bu saflık bir yayılma (bunu nasıl adlandırsak?... bu yayılan bir şey, parlayarak, zaferle yayılan ve neşeyle, mutlulukla ışıldayan bir titreşim... bu titreşim... bir serpilip açılma, evet, neşeyle, mutlulukla ışıldayan bir serpilip çiçeklenme). Ve bu, somut olarak kendini adama, kendini unutma, ruh cömertliği şeklinde ortaya çıkıyor.

Tek doğru hareket de bu. Ama insanın “aşk” olarak adlandırmaya alışık olduğu şey, gerçek Aşkın merkezi titreşiminden nefret kadar uzakta; yalnız, biri kendi içine kapanıyor, küçülüp büzüşüyor ve kemikleşiyor, diğeryse vuruyor; bütün farkı oluşturan bu. Ve bunu, fikirlerle değil, titreşimlerle görüyorum. Çok enteresan.

Zaten bunu bu son zamanlarda epeyce incelemem gerekti. Bu titreşimleri görme fırsatını yakaladım: dış sonuçlar içler acısı olabilir, pratik açıdan nefret uyandırabilirler, yani bu tür titreşim zarar verme, yok etme ihtiyacını cesaretlendiriyor; ama derin hakikat bakımından bu, diğerinden çok daha büyük bir çarpıklık değil, sadece niteliği bakımından daha agresif – hatta bu bile tartışılır.

Ama deneyimi daha ileriye ve daha derine götürürsen, bu titreşime odaklanırsan, bunun yaratılışın ilk Titreşimi olduğunun ve varolan her şeyde bu ilk Titreşimin dönüştüğünün, çarpıldığının farkına varırsın.

O zaman da, içinde gülümseme kadar üzüntü olan, üzüntüden çok gülümseme olan anlayış dolu bir tür sıcaklık hissedersin (buna tam olarak bir “tatlılık”, bir “yumuşaklık” denilemez ama, bu kuvvetli bir tatlılık, bir yumuşaklık)...

Bu, çarpıklığın haklı gösterilmesi değil, bu daha ziyade insan zihniyetinin, özellikle de insan ahlakının bir çeşit titreşimle bir başka çeşit titreşimin arasında yapmış olduğu seçime karşı bir reaksiyon. “Kötü” olarak nitelendirilmiş bütün bir dizi çarpıklık var, ve hoşgörüyü, neredeyse iltifatla karşılanan bütün bir dizi çarpıklık var. Halbuki, esas bakımından, o çarpıklık bu çarpıklıktan çok daha iyi değil – bu bir tercih meselesi.

Aslında, önce merkezi Titreşimi algılamak lazım, sonra onun TEK ve harika niteliğini takdir etmek lazım, bütün çarpıklıklardan otomatik ve spontane olarak uzaklaşacak şekilde, bu çarpıklık hangisi olursa olsun, ister erdem çarpıklıkları olsun, ister kötülük çarpıklıkları olsun.

Hep aynı şeye geri dönüyoruz, bir tek çözüm var: her şeyin hakikatine ulaşip asılmak lazım, o esas hakikate, esas Aşkın hakikatine asılmak lazım.

25 Aralık 1965

115 – Dünya, tamsayısı Brahman olan sonsuzca tekrarlanan periyodik bir kesirdir. Peryod başlıyor ve bitiyor gibi görünür ama kesir ebedidir; sonu hiç olmayacak, ve gerçek başlangıcı da hiç olmadı.

116 – Bir şeyin başlangıcı ve sonu, yaşadığımız deneyimin konvansiyonel bir terimidir; asıl varoluşlarında bu terimlerin gerçekliği yok: ne son vardır, ne de başlangıç.

Daha geçen hafta, bu deneyimin bütün bir gelişmesini yaşadım.

Aslında, bireyler için neyse dünyalar için de aynıdır, ve dünyalar için neyse evrenler için de aynıdır. Sadece süre değişir – bir birey küçük bir şeydir; bir dünya biraz daha büyüktür; bir evren de biraz daha büyüktür! Ama başlayan şey biter.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Halbuki Sri Aurobindo “Ne son var ne de başlangıç, yaratma ve imha sadece dış bilincin bir illüzyonudur” diyor.

Kelimeler kullanmak zorundayız, ama olay kavranmıyor. Bize “Ebedi Prensip”, “Yüce”, “Tanrı” olarak yansıyan Şeyin ne başlangıcı var ne de sonu. “Var durumda” demek zorundayız ama öyle değil, çünkü hem Tezahür Etmemiş’in ötesinde, hem Tezahürün ötesinde; bu, Tezahürde anlayamadığımız, algılayamadığımız bir şey; ne başlangıcı ne de sonu olan da BU. Ama “BU”, sürekli olarak ve ebediyen başlayan ve biten bir şey şeklinde Tezahür Ediyor. Yalnız, iki “bitme” şekli var: biri bir imha, bir yok oluş gibi görünür, diğeriye bir dönüşümdür; ve öyle görünüyor ki, Tezahür mükemmelleştikçe imha gereği azalıyor, ta ki ortadan kalkıp yerini progresif bir dönüşüm sürecine bırakıncaya kadar.

Ama bu tamamen insansal ve dışsal bir söyleme şekli.

Kelimelerin yetersizliğinin iyice farkındayım, ama “Olayı” kelimeler aracılığıyla yakalamak lazım... İnsan düşüncesi için zorluk şu, hele ki ifade için bu zorluk daha da büyük: kelimelerin hep bir başlangıç anlamı var.

(Sessizlik)

Serpilip gelişen, büzüşen... serpilip gelişen, büzüşen bu tezahürü – deyim yerindeyse bu “nabızsal” tezahürü – algıladım... ve bir an geliyor serpilip gelişme, akışkanlık, plastiklik, değişme kapasitesi öyle bir dereceye ulaşıyor ki, yeniden oluşturmak için yok etmeye artık gerek kalmıyor, dönüşüm progresif oluyor. Théon bunun yedinci evrensel yaratılış olduğunu, bundan önce altı pralaya olduğunu, bunun yedinci yaratılış olduğunu, bu yaratılışın yok olmadan dönüşebileceğini söylüyordu... sanırım bundan sana daha önce bahsettim; tabii bunun hiçbir önemi yok çünkü ebedi bilinçte olduğun andan itibaren, öyle ya da böyle olabilir, hiç önemli değil. Sınırlı insansal bilinç için şu “bitmeyen bir şey ihtirası veya ihtiyacı” var, çünkü içinde “ebediyetin anısı” olarak adlandırabileceğimiz şey var, ve bu ebediyetin anısı, tezahürün bu ebediyete katılmasını özlemle istiyor. Ama eğer bu ebediyet duygusu aktifse ve mevcutsa, insan sızlanmaz – yıpranmış bir giysi attığı için insan sızlanmaz, değil mi, insan bağlı olabilir ama sonuçta sızlanmaz. Bu da aynı, bir evren yok olursa bu şu demek: işlevini bütünüyle tamamladı, imkanlarının sonuna geldi, ve bir başka evren onun yerine geçmesi lazım.

Eğriyi izledim. İnsan gelişmemiş olduğunda ve bilinci küçücük olduğunda, dünyanın yok olmamasına, devam etmesine yoğun şekilde ihtiyaç duyar: dünya istenildiği kadar dönüşün ama var olmaya devam etsin. Daha geç, insan biraz daha... olgun olunca buna çok daha az önem verir. Ve ebediyet duygusuyla sürekli bir olduğunda, bu sadece bir seçim meselesi olur – bu artık bir ihtiyaç olmaz çünkü aktif bilincini etkilemez. Birkaç gün önce... ne zaman hatırlamıyorum ama yakın zaman önce bütün bir sabah boyunca bu Bilinçteydim, ve varlığın gelişme eğrisinde gördüm ki bu ihtiyaç, bu dünyanın ömrünün uzaması yönündeki deruni gibi görünen ihtiyaç – dünyanın ömrünün sonsuzca uzaması ihtiyacı – deyim yerindeyse nesnelleşiyor, yani artık o kadar da deruni değil; bu, bir gösteri izlediğinde, gösteri şöyle mi olsun yoksa böyle mi olsun diye karar verdiğiindeki gibi... Bu, bakış açısının değişimi bakımından enteresandı.

Bu bir sanatçı gibi, ama, kendi kendini şekillendiren ve bir deneme, iki deneme, üç deneme, gerektiği kadar deneme yapan, sonra da, her şeyi tekrar karıştırıp yeniden çıkartmak için her şeyi geri çekme gereği olmayacak şekilde yeni tezahürlere, yeni tezahürlerin ihtiyaçlarına adapte olabilmek için özünde yeterince tam ve alır bir şeye ulaşan bir sanatçı gibi. Ama bu artık dediğim gibi sadece bir seçim meselesi. Değil mi, tezahür, nesnelleşmenin sevinci için yapıldı; sevinci veya ilginçliği, merakı ya da... her neyse, ve şekillendirilen şey, tezahür eden yeni kuvvetler tarafından sürekli olarak biçimlendirilebilecek kadar yeterince plastik, yeterince reseptif, yeterince alır, yeterince esnek ve engin olduğu zaman, her şeyi tekrar yapmak için her şeyi bozmaya artık gerek kalmıyor.

Eğriye bir atasözü eşlik ediyordu: “Başlayan şey bitmeli”: bu insanın şu illa ki doğru olmayan akılsal konstrüksyonlarından biriymiş gibi görünüyor.

Ama sübjektif olarak, enteresan olan şu, meseleye daha yüksekten, ya da daha doğrusu daha merkezi bir noktadan baktıkça mesele hassasiyetini kaybediyor.

Galiba bireyler, dünyalar ve evrenler için de prensip... yo, “prensip” değil çünkü bu bir prensip değil – kanun aynı.

(Uzun sessizlik)

İfade etmeye çalıştığın anda *(Anne bir altüst olma hareketi yapıyor)* her şey çarpıtılmış oluyor, doğru olmaktan çıkıyor... Bilinç ile Bütün arasındaki ilişki deneyimine, insan ile Bütün arasındaki ilişkiye, dünya

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

ile (dünyanın bilinci ile) Bütün arasındaki ilişkiye, tezahür etmiş evrenin bilincinde oluş ile Bütün arasındaki ilişkiye, evrene (bütün evrenlere) hükmeden bilinç ile Bütün arasındaki ilişkiye bakıyordum; ve şu her bilinç noktası, (yer kaplamayan bilinç noktası)... her bilinç noktası BÜTÜN deneyimleri yaşayabilir şeklindeki ifade edilemez fenomeni... söylemesi çok zor.

Şöyle diyebiliriz, sadece sınırlamalar farklılıkları oluşturuyor: zaman, uzay, büyüklük, güç farklılıkları. Ve bilinç, bu tezahürün boyutu ne olursa olsun (evet, tezahürün boyutunun hiçbir önemi yok) tezahürün herhangi bir noktasında sınırlamaların dışına çıktığı andan itibaren, tezahürün herhangi bir noktasında sınırlamaların dışına çıkarsa BİLİNCE giriyor.

Bu açıdan bakıldığında, sınırlamaların kabulü tezahüre imkan verdi diyebiliriz. Tezahür, sınırlama duygusunun kabulüyle mümkün oldu... Söylenmesi imkansız. Her zaman, konuşmaya başladığın anda, sanki şöyle oluyormuş gibi geliyor (*Anne aynı altüst olma hareketini yapıyor*), bir tür devrilme izlenimini alıyorsun, sonra birden bitiyor, olayın esası kayboluyor. O zaman da metafizik anlam geliyor ve: “Şöyle de denebilir, böyle de denebilir...” diyor. Kelimelere dökmek gerekirse: her nokta Sonsuzun ve Ebediyetin bilincini içeriyor (bunlar kelime, sadece kelime). Ama deneyimi yaşamak mümkün. Bu, uzayın dışına bir tür geri çekilme... eğlenmek için diyebiliriz ki taşa bile... suda kesinlikle, ateşte kesinlikle Bilincin gücü var – asli, esas, birincil, ebedi, (gelen tüm kelimeler aptalca) sonsuz Bilincin gücü var... Bunun hiçbir anlamı yok, bu bana, sanki şeffaf olmasını engellemek için camın üzerine atılan toz gibi geliyor!... Her neyse, sonuçta, bunu yaşadktan sonra (bu günlerde bunu tekrar tekrar yaşadım, her şeye rağmen, çalışmama, faaliyetime rağmen deneyim egemen bir şekilde kalmıştı, her şeye hükmediyordu) herhangi bir formüle bağlı kalmak, insanları çağlar boyunca heyecanlandıran formüller bile bana çocuksu geliyor. O zaman da bu artık sadece bir seçim meselesi: insan böyle ya da şöyle veya öyle olduğuna karar veriyor; şunu ya da bunu veya şunu söylüyor – eğlenin çocuklar... tabii bu sizi eğlendiriyorsa.

Ama şu kesin, (bu gündelik kullanım anlamda bir tespit), şu kesin: insan akli, hareket etme dürtüsünü almak için kendine bir mekan inşa etmeye ihtiyacı var – az çok büyük, az çok tam, az çok esnek bir mekan, ama sonuçta bir mekana ihtiyacı var. (*Gülerek*) Ama öyle değil işte! Bu her şeyi çarpıtıyor!

Tuhaf olan... tuhaf olan da şu: haricen insan otomatik olarak bazı yaşayış tarzlarına göre yaşamaya devam ediyor; bu yaşayış tarzlarında

artık gerekli gibi görünme meziyeti bile, artık alışkanlık olma kuvveti bile yok, neredeyse otomatik olarak kabul edilip yaşıyorlar, şu anlayışla, şu duyguyla, şu hisle... aslında bu ne bir duygu ne de bir his, bu çok sübtıl bir algı: Bir Şey, öylesine büyük Bir Şey ki tanımlanamaz Bir Şey bunu İstiyor. “Bir Şey bunu İstiyor” veya “Bir Şey bunu Tercih Ediyor” diyorum ama doğrusu “bir Şey bunu Buyuruyor”; bu İrade insan iradesi gibi işlemiyor: İrade bunu Buyuruyor, ya da bunu Görüyor veya buna Karar Veriyor. Ve her şeyde, ışıldayan, altın renginde, emredici... ve illa ki mutlak güçte olan bu Titreşim var. Ve bu, Emin Oluşun verdiği mükemmel bir rahatlık zemini sağlıyor insana; tabii bu da, bilinçte biraz daha aşağıda, iyi niyetli ve eğlenen bir gülümseme şeklinde yansıyor.

Şunu soracağım, ilerde Sri Aurobindo ne başı ne de sonu olmayan dünyalardan bahsediyor ve diyor ki “yaratılışları ve imhaları, dış bilincimizle oynanan bir saklambaç oyunudur” [117. özlüsöz]...

Bu az önce söylediklerimi söylemenin hakikaten çok şık bir şekli!

Sormak istediğim şeydu, “öteki tarafta”, maddi dünya hala net olarak algılanmaya devam ediliyor mu, yoksa insan bu taraftayken “öteki tarafın” sanki uçup gittiği kadar, “öteki tarafta” da maddi şeyler uçup gidiyor mu?

(Sessizlik)

Oyun ancak insan her iki tarafta da bilinçli olursa enteresan.

Bu yine bu son günlerdeki deneyimim. Bana kesin ve mutlak (ama ifade edilmesi çok zor) bir şekilde şu geldi: şu anki haliyle maddi dünyanın bu sözde “yanlışı” bu senin söylediklerin için vazgeçilmezdi; yani şeyleri maddi olarak algılama tarzı, şeylerin maddi olarak bilincinde olma tarzı veya şekli, yaratılışın bu “yanlışı” sayesinde kazanıldı, ve bu “yanlış” olmasaydı var olamazdı; ve hakiki Bilinci edindiğimiz zaman bu “yanlış”, varolmayışta yok olacak olan bir şey de değil – bu, esas Bilinçte o an algılanan, o an yaşanan, özel bir şekilde EKLENEN bir şey.

Bu, nesnelleşmede “kesinlik”, “doğruluk”, “netlik”, “noktaya yönelik olma”, “belirlilik”, “tamlik”, “duyarlılık” olarak tarif edebileceğimiz belli bir algılama tarzına imkan veren yaratılışın bir

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

haklı çıkarılması gibiydi; bunsuz bu algılama tarzı olmazdı. Çünkü bu Bilinç – mükemmel Bilinç, hakiki Bilinç, doğru Bilinç – bütün diğer bilinçlerin dışında var olduğu, yaşandığı anda, bir şey vardı, deyim yerindeyse sanki bir titreşimsel tarz vardı, titreşimsel tarzda objektif bir kesinlik, bir doğruluk, bir netlik, bir tamlık, bir noktaya yönelik olma durumu vardı ki bu maddi yaratılış şekli olmasaydı var olamazdı. Yani, daima bu büyük “Niye?” vardı – insansal bilinçte acı, sefalet ve acizlik şeklinde yansıyan her şey, sıradan bilincin bütün iğrençlikleri, her şey büyük “Neden böyle oldu, tüm bunlar niye?” ile sonuçlandı – Neden? Tüm bunlar niye? Cevap şöyleydi: hakiki Bilinçte, nesnellikte bir titreşimsel tarz kesinliği, netliği, tamlığı var ki böyle olmasaydı olmazdı, tezahür etme fırsatı bulamazdı. Bu kesin. Cevap bu – “Neden?” e mutlak güçteki cevap bu.

Şu apaçık ortada: bizim gelişme olarak, progresif bir tezahür olarak algıladığımız şey, bildiğimiz şekliyle maddi tezahürün sadece bir yasası değil, ebedi Tezahür prensibinin ta kendisi. Dünyasal düşüncenin seviyesine tekrar inmek istersek şöyle diyebiliriz: gelişmesiz tezahür yoktur. Ama BİZİM gelişme dediğimiz, bilincimiz için “gelişme” olan şey yukarda... herhangi bir şey olabilir, bir gereklilik olabilir... ne istersek o olabilir – anlamadığımız bir tür mutlaklık, bir varolma mutlaklığı var: bu böyle çünkü böyle, hepsi bu. Ama bilincimiz için her şey gittikçe daha çok, daha iyi (bu kelimeler saçma), daha mükemmel şekilde algılanıyor. Bu, tezahürün prensibinin ta kendisi.

Kısacık bir deneyim geldi şimdi, ama şunu deme imkanını verecek kadar netti: Tezahür Etmemiş’in... “tadı” diyecektim çok beceriksiz bir şekilde... “Tegahür Etmemiş’in”, “Tegahür Etmiş” in sayesinde çok özel bir lezzeti var.

Bunların hepsi kelime, ama elimizde bir tek bu var. Belki bir gün bu şeyleri doğru dürüst ifade edebilecek kelimelerimiz ya da bir dilimiz olur, olabilir, ama bu yine de bir tercüme olur.

Burada bir seviye var (*Göğüs seviyesini göstererek*) bir şey kelimelerle, görüntülerle, cümlelerle şu şekilde (*Dalgalı hareket*) oynuyor, güzel resimler oluşturuyor; insanı Olayla temas ettirme gücüne sahip, ve bu güç buradaki (*Baş seviyesini göstererek*) güçten, deyim yerindeyse metafizik ifadeden belki de daha büyük... en az onun kadar büyük, belki de daha büyük. Görüntülerle, yani şiirle, bu ifade edilemez Titreşime neredeyse daha doğrudan erişebiliyorsun. Sri Aurobindo'nun ifadesini şiirsel formunda görüyorum, bir cazibesi, bir sadeliği var – tatlılığı, yumuşaklığı, nüfuz eden cazibesi seni kafanın

bütün o şeylerinden çok daha yakın ve derin bir şekilde olayla direkt temasa geçiriyor.

(*Gülerek*) Al işte... aslında bir şey yapmadık, zamanımızı boşa harcadık!

(*Sessizlik*)

Bütün bu deneyimler nasıl geliyor, hakikaten enteresan. Bu günlerde merak ediyordum: “Neden böyle geliyorlar?” Dışarıdan birden geliyorlar; çünkü görüyorum, içerden gelmiyorlar, dalga gibi geliyorlar... “Bu deneyimlerin sırasına hükmeden kanun ne?” Bir de her şeyin gerisinde Gülümseyen şu altın Kuvvet de hep var; olay fiziksel olarak çok hoş olmayan bir şey şeklinde yansınca bile, devamlı Gülümsüyor, “Hadi canım, poz yapma” Diyor; tabii bu bulaşıcı, çünkü kendin de gülümsüyorsun... Öyle değil mi, vücudun, alışık olmadığı bir şey, bir titreşim oldu mu ilk temas bir rahatsızlık olarak yansıyor! Ve vücuda söylemek gerekiyor: “Rahat dur, korkma, her şey iyi gidecek...” Hakikaten komik, bizler küçücük şeyleriz – zavallı küçücük şeyleriz. Gülmek lazım.

İşte böyle evlat. Ve sen bu deneyimlerle çok yakından ilgilisin, fiziksel vücudun bile; sana bu günlerde birkaç kez: “Gördün işte, merak edilecek bir şey yok” deme fırsatım oldu. Bu şeyler hakikaten insansal düşüncenin somutlaştırdığı, sertleştirdiği birer görünüm, ama onları hakiki bilincin akışkanlığıyla görürsek gelip geçerler – ve iz bırakamazlar eğer adapte olmak için yeterince esnek olursak.

Durum bu.

İnsanın içine girip sözde “doğal” işleyişi bozan bütün bu titreşimlere adapte olabilmek için esnek ve plastik olmak lazım. Bu, bir şey değiştiğinde şu düşüncenin, her zamanki bilinçaltısal düşüncenin [fiziksel aklın] aptallığı işte; her şey mahveden de bu.

*

Sormak istediğim bir soru var, aslında bunu geçen sefer soracaktım... İnsan bu ebedi Bilinçte olduğunda, bir vücudun içinde olmak ya da vücutsuz olmak pek fark etmiyor, ama sözde “ölü” olunca, maddi dünyanın algısı açık ve net mi kalıyor, yoksa insan bu taraftayken, bu dünyadayken öbür alemlerin bilincinde olduğundaki kadar müphem ve belirsiz mi? Sri Aurobindo bir saklambaç oyunundan söz ediyor,

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

ama saklambaç oyunu bir oluş şeklinin insanı diğer oluş şekillerinin bilincinden mahrum etmezse enteresan olur.

Dün ya da önceki gün, bütün gün, sabahtan akşama kadar bir şey: “Ben... yeryüzündeki bir ölünün bilinciyim... ya da yeryüzündeki bir ölünün bilincine sahibim” diyordu. Sözlerle tercüme ediyorum ama sanki bir şey “Bir ölünün bilinci, dünyayı ve fiziksel şeyleri böyle algılar... Ben dünyada yaşayan bir ölüyüm” diyordu. Bilincin pozisyonuna göre (çünkü bilinç hep pozisyon değiştiriyor), bilincin pozisyonuna göre: “Dünyaya göre ölüler böyle”, sonra “Dünyaya göre ben tamamen bir ölü gibiyim”, ardından “Dünyanın bilincinde olmadan yaşayan bir ölü gibi yaşıyorum”, “Tam yeryüzünde yaşayan bir ölü gibiyim” ve bu böyle devam etti. Tabii, her zamanki gibi konuşmaya, hareket etmeye devam ediyordum.

Bu uzun zamandır böyle.

Dünyayı çok uzun bir süredir, iki yılı aşkın bir süredir böyle görüyordum (*Derece derece yükselen, yukarıdan bakan hareket*), ama şimdi böyle görüyorum (*Derece derece alçalan hareket*). Bunu nasıl izah edeceğimi bilmiyorum, çünkü bunda akılsallaştırılmış hiçbir şey yok, ve akılsallaştırılmamış hislerde tanımlanması zor olan belli bir fluluk var. Ama sözler ve düşünce belli bir mesafedeydi (*Başın etrafında hareket*), sanki bakan ve değerlendiren, yani gördüğünü söyleyen, etrafta olan bir şey gibi. Ve bugün, iki ya da üç kez, bu hal son derece güçlüydü... demek istediğim, bu hal bütün bilincime hakimdi, bir tür izlenim hakimdi (izlenim ya da his veya algı, ama aslında bunların hiçbirisi değil): ben yeryüzünde yaşayan bir ölüyüm.

Nasıl izah etsem? Mesela net göremiyorum, objektif netlik yok (*Anne gözlerini kırparak görememe hareketini yapıyor*). Bilincimin arasından ve bilincimle görüyorum. Duyduğumda, tamamen farklı şekilde duyuyorum: bir tür “ayrımcılık” var (“ayırt etme” değil), neyi duyduğumu neyi duymadığımı, neyi algıladığımı neyi algılamadığımı bir şey algılama aşamasında seçiyor, karar veriyor, ama keyfi olarak değil: otomatik olarak karar veriyor. Görürken zaten böyle görüyorum ama duyarken bu çok daha kuvvetli: bazı şeyleri sadece sürekli bir uğultu şeklinde duyuyorum; ama bazı şeyleri çok net duyuyorum, billur gibi; başka şeylerse boğuk, neredeyse duyamıyorum. Görürken de aynı: her şey sanki ışıldayan bir sisin arkasında gibi... çok parlak bir sis, ama sonuçta bu bir sis, yani net değil, ve birden çok açık, çok net bir şey var, çok detaylı bir biçimde müthiş net görüyorum. Görme, genellikle şeylerin bilincinin ifadesi, yansıması.

Yani her şey gittikçe daha sübjektif, gittikçe daha az objektif görünüyor... Ve bunlar görmeye ya da duymaya kendini empoze eden görüntüler ya da sesler değil: bir tür bilinç hareketi bazı şeyleri algılanabilir hale getiriyor, bazılarınıysa çok belirsiz bir arka plan gibi yapıyor.

Bilinç görmek istediğini seçiyor.

Bunda kişisel hiçbir şey yok – kesinlikle. Tabii bir seçim veya karar izlenimi alıyorsun ama, hiçbir kişisel seçim veya karar izlenimi yok – zaten “kişisel” dediğin, bunlarla (*Anne ellerini dokunuyor*) müdahale etme gereğiyle sınırlı. Mesela yemek yemek için, çok tuhaf – acayip... Bu sanki çok net olmayan, belirli bile olmayan, daha ziyade bir arada duran bir konglomera olan vücuda yardım eden ve... meydana gelen bir olaya tanık olan biri gibi! Yo, bu hakikaten çok tuhaf bir hal; bugün, kalktığımдан beri çok kuvvetli, şu an bile, bütün bilincime hakim. Hatta, bazı anlar var küçücük bir şeyin, teması kaybettirmeye yeteceğini (*Vücutla olan bağın sanki koptuğunu gösteren hareket*), sadece tamamen hareketsiz, tamamen ilgisiz, kayıtsız kalırsam temasın devam edebileceğini hissediyorum.

Bu, etrafımdaki insanların bilincinde bütün sabah boyunca: “Oo! Anne ÇOK yorgun” düşüncesi şeklinde yansıdı... tüm bunları çok net algılıyorum. Ama etraftaki titreşimlere reseptif olmayan ilgisiz bir tavır takınıyorum, bu da devam etmemi sağlıyor, yoksa hissediyorum ki... (*Bağın koptuğunu gösteren aynı hareket*) bir yerlerde ciddi sorunlar olur. Bir iki kez içime derince kapanıp tamamen hareketsiz kalmam gerekti. O zaman deneyim devam etti. Ve tam da böyle olduğunda, bir şey gelip: “Satprem burada olunca anlarsın” dedi (ama kelimelerle değil). İşte o zaman bir sakinlik, bir rahatlama indii, çünkü o an... nasıl desem... belirsiz bir andı. Sanki bir gevşeme gibi oldu: “Satprem burada olunca anlarsın, olay açıklığa kavuşur.”

Bu deneyimler hep Yüce Mevcudiyetle çok sıkı, çok derin bir tür yaklaşmayla birlikte “Her şeye hazır mısınız?” şeklindeki bir çeşit telkinden sonra meydana geliyor. Önceki geceydi. Tabii, “Her şeye hazırım” diye cevap verdim. Ve Mevcudiyet öylesine harika bir yoğunluğa ulaşıyor ki, tüm varlığım hep böyle olsun diye can atıyor. Varolan sadece BU var, bir varolma nedeni olan sadece BU var. Ve BU’nun içine bu telkin geliyor: “Her şeye hazır mısınız?”

Vücudumu kastediyorum. İç varlıklarım söz konusu değil, vücudum söz konusu.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Vücudum da hep hazırım diyor, böyle yapıyor (*Tevekkül hareketi*); seçmiyor, tercih etmiyor, hatta özlem bile duymuyor, tamamen tevekkül etmiş. Ardından da bunun gibi şeyler geliyor bana. Dün bütün gün buydu: “Dünyada yaşayan bir ölünün bilinciyim”. Bir de, henüz çok belirgin olarak olmasa bile yeterince açık şekilde algılıyordum ki bu diğer insanların yaşayış şeklinden çok farklı, herkesin yaşama şeklinden farklı: benimle konuşan, benimle yaşayan insanların yaşama şeklinden çok farklı; bu henüz belirgin değil, net, kesin değil ama çok açık. Çok. Bu çok netçe algılanan bir şey. Bu bambaşka bir yaşama şekli.

Şöyle diyebilir miyiz, bilinç açısından bu bir kazanç değil mademki her şey flulaşıyor, peçeleniyor. Bilmiyorum, bu oluş şekli bir kazanç mı?

Bu ancak bir geçiş dönemi olabilir.

Bir geçiş tarzı.

Bilinç açısından bu muazzam bir kazanç!

Çünkü dış şeylere olan bütün kölelikler, bütün bağlar, hepsi bitiyor, tamamen kopuyor – tamamen, bu tam bir özgürlük.

Yani sadece BU var, Yüce Efendi var Hakim olan.

Bu açıdan bakınca bu sadece bir kazanç olabilir.

Bu öylesine radikal bir realizasyon ki...

Bu, mutlak bir özgürlükmüş gibi geliyor...

Dünyada normal, sıradan hayatı yaşarken realize edilmesi imkansız olarak kabul edilen bir şeymiş gibi geliyor.

Bu, vücuda artık hiç bağımlı olmadığında varlığının üst kısımlarında deneyimlediğin mutlak özgürlüğe tekabül ediyor. Ama dikkate değer olan şu, bu konu üzerinde çok ısrar ediyorum, bu deneyimleri VÜCUDUMUN bilinci yaşıyor...

Ve bu, gözle görülür biçimde hala burada olan bir vücut!

Tabii, insana “hayat güvenliği” veren şeyden artık eser kalmadı.

Dış dünyanın hiçbir desteği yok gibi, artık sadece... yüce İrade var. Bunun sıradan sözlerle tercümesi, vücut sırf Yüce Efendi yaşamasını İsteddiği için yaşadığını, yoksa yaşayamayacağını hissediyor.

Tamam da, bana öyle geliyor ki bir mükemmellik hali her şeyi kapsamalı, yani insan yüce halde olabilir ama bu yine de maddi hali ortadan kaldırmaz.

Maddi hali ortadan kaldırmıyor ki!

Kaldırmıyor ama yine de diyorsun ki “uzak”, “bir peçenin gerisinde”, netliği, kesinliği yok artık.

Bu tamamen insansal ve yüzeysel bir algı.

Kesinlikle bir şey kaybettiğimi hissetmiyorum.

Tam aksine!

Kendimi eskiden olduğumdan çok daha üstün durumda hissediyorum.

Maddi açıdan bile mi?

Efendimin İsteddiği yapıldı – hepsi bu; olay burada başlayıp burada bitiyor.

Eğer Efendim bana Deseydi ki...

Efendim, vücudumun yapmasını İsteddiği her neyse vücudum onu yapabilir.

Vücudum artık fiziksel kanunlara bağımlı değil.

Görmek istediğini görüyor, duymak istediğini duyuyor.

Kesinlikle.

Ve maddi olarak görmek ve duymak istediğinde, mükemmel görüyor ve mükemmel duyuyor.

Evet, mükemmel bir şekilde.

Bazen hiç görmediğim kadar net görüyorum.

Ama bu geçici bir hal, gelip gidiyor; çünkü bu muhtemelen olacakların bir garantisi gibi.

Ama mesela insanların iç gerçeğini algılayışım... kendilerini zannettikleri ya da olduğunu iddia ettikleri veya gördükleri şeyin gerçekliği değil... bunların hepsi yok oluyor, ama iç gerçeklerini eskisinden çok daha net algılıyorum.

Mesela birinin fotoğrafına baktığım zaman artık “bir şeyin arasından” görmem söz konusu değil: o kişinin neredeyse sadece ne OLDUĞUNU görüyorum.

“Bir şeyin arasından görme” olayı bazen tamamen yok denecek kadar azalıyor.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Tabii, biri vücuduma istediğini yaptırmak isteseydi, biri: “Anne şunu ya da şunu yapmalı, veya Anne şunu yapabilmeli...” deseydi büyük hayal kırıklığına uğrardı, derdi ki: “Anne artık hiçbir işe yaramaz”, çünkü vücudum artık ona itaat etmezdi...

İnsanlar hep birbirlerine istediklerini yapıyorlar veya yaptırıyorlar, ya da aldıkları telkinleri kendi iradeleriymiş gibi dışavuruyorlar, bunların hepsinin dış Yalan olduğunun farkına varmadan.

(Sessizlik)

Vücudum sanki şundan iyice emin: birkaç **saniyelğine** bile olsa teması kaybedersem – “kaybedersem” ile kastım vücudum, Yüce’yle teması kaybederse anında ölür.

Artık bir tek Yüce, vücudumu hayatta tutuyor.

Öyle.

Tabii, insanların cahil, aptal bilinçleri için bu içler acısı bir durum – benim içinse hakiki, gerçek, doğru durum!

Çünkü onlar için, mükemmelliğin göstergesi, içgüdüsel olarak, spontane olarak, deyim yerindeyse mutlaka hayat gücü, sıradan hayatın gücü...

O güç artık hiç yok işte.

Tamamen gitti.

Tabii, pek çok kez, defalarca vücudum: “Neden Gücünü, Kuvvetini içinde hissetmiyorum?” diye sordu.

Ve Cevap hep Gülümseyen bir Cevaptı.

Cevabı kendine sözlerle tercüme ediyorsun ama aslında Cevap söz şeklinde değil.

Hep şöyle hissediyorsun: “Sabırlı ol, acele etme, bunun için HAZIR OLMAN LAZIM”.

4 ve 9 Mart 1966

117 - Ne benim, ne senin ne de bu kralların, eskiden var olmadığımız, ya da bundan sonra var olmayacağımız doğru değil. Sadece Brahman değil, Brahman’ın içindeki varlıklar da, şeyler de ebedidir; yaratılışları ve imhaları, dış bilincimizle oynanan bir saklambaç oyunudur.

118 – Yalnızlıktan hoşlanmak bilgiye yatkınlığın bir göstergesidir; ama bilgiye ancak kendini kalabalıkta, savaşta ve pazarda hep yalnız hissettiğin zaman ulaşırsın.

119 – Eğer büyük işler yaparken bile, muazzam sonuçlar alırken bile bir şey yapmadığını hissedebiliyorsan, bil ki Tanrı gözkapaklarındaki mührü Kaldırmış.

120 – Dağın tepesinde tek başına, sessizce, hareketsiz otururken yön verdiğin devrimleri algılayabiliyorsan, tanrısal görüşe sahipsin, görünüşlerden kurtulmuşsun.

121 – Faaliyetsizlikten hoşlanmak aptallıktır, faaliyetsizliği küçümsemek de aptallıktır; faaliyetsizlik yoktur. Öylesine tekmelenen kumun üzerindeki atıl taş, yarıkürelerdeki etkisini gösterdi.

Enteresan! Bu tam da bu günlerde, dün ve önceki gün yaşadığım deneyim: dünyayı, şeyleri, insanları, her şeyi... her şeyi karşı konulmaz bir Güç Yönetiyor... maddi olarak hareket etme gereği olmadan; ve bu aşırı maddi faaliyet sadece, su çok hızlı akınca yüzeyde oluşan köpük gibi, ama altında, Kuvvet mutlak güçteki bir sel gibi akıyor; böyle hissettim.

Söylenecak başka şey yok.

Hep buna geri dönüyoruz: bilmek, eh, şöyle böyle; söylemek, iyi; yapmak da iyi; gücü olan tek şey OLMAK.

(Sessizlik)

Yaşadığım bu deneyim bana Auroville⁷⁰ ile ilgili olarak gelmişti. Yani, insanlar ajite oluyor çünkü işler “hızlı gitmiyor”; o an, mutlak güçteki karşı konulmaz tanrısal oluşumun, tanrısal yaratılışın her şeye, bütün bu dış velveleye rağmen yüzeyin altında gerçekleşmesinin vizyonunu görmüştüm.

*

⁷⁰ **Auroville:** Anne'nin Sri Aurobindo adına 1968'de Pondichéry yakınlarında kurduğu Yeni Çağın örnek kenti.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

... V. bana Amerikalılar ve Vietnam hakkında bir soru sordu, ona cevaben şunu yazdım:

(Anne çok eğleniyor görünüyor; notu Satprem'e uzatıyor)

Soru

Amerikalıların Vietnam'daki varlığı ve müdahalesi haklı gösterilebilir mi?

Anne'nin cevabı

“Soruyu ne bakımdan soruyorsun?”

Politik bakımdan soruyorsan... politika yalan dolu, politikayla ilgilenmiyorum.

Ahlaki bakımdan soruyorsan... ahlak, sıradan insanların Hakikat'ten korunmak için kullandıkları kalkandır.

Manevi bakımdan soruyorsan... sadece Tanrısal İrade haklı gösterilebilir; insanlar da bu Tanrısal İradeyi her yaptıkları şeyde travesti edip çarpıtır.”

Son özlüsöz hakkında bir sorum olacaktı... İnsanların bütün bu gereksiz aşırı faaliyetine rağmen, her şeye rağmen, insanlara rağmen altta olan bu karşı konulmaz Güç akımı YAPIYOR demeye başlamıştın...

Ee, sorun ne?

Bu büyük Güç akımı, ortaya çıkmak için alete ihtiyacı var mı?

Var, bir beyne.

Sadece bir beyne değil işte. Bu Güç, geçmişte olduğu gibi akılsal ya da akılüstüsel şekilde tezahür edebilir, nefsi şekilde, kuvvet aracılığıyla tezahür edebilir; kaslar aracılığıyla tezahür edebilir; peki fiziksel olarak, yani doğrudan, aracısız nasıl tezahür edebilir? Çünkü

sıkça “maddi güç”ten söz ediyorsun. Yukarıdaki Aksyonla buradaki hakiki Aksyon arasında ne fark var?

Gücün farkına vardığım her seferde deneyim benzer şekilde gelişti. Yukarının İradesi mutlaka nefsi güçle donanan bir titreşimle tezahür ediyor ama sübtıl bir fizikte etkili oluyor. İnsan belli bir titreşim türü algılıyor... tarifi zor ama, bu pıhtılaşmış, parça parça olmayan, havadan daha yoğun görünen, son derece homojen, altın parlaklığında, MUAZZAM bir itici gücü olan bir şey izlenimini veriyor; bu titreşim maddi maddeye çok yakın olan ama gönül gözü açık olmayanlar için görünmeyen bir alanda belli bir irade ifade ediyor, insan iradesi niteliğinde değil, düşünce niteliğinden çok vizyon niteliğinde; bu gerçekleştirilmek için kendini empoze eden bir vizyon gibi. Ve bu Şey, bu Titreşim, insanların, şeylerin, durumların üzerinde bir baskı uyguluyor, onları kendi görüşüne göre şekillendirmek için. Ve bu karşı konulmaz bir titreşim. Tersini düşünen, tersini isteyen insanlar bile istenileni istemeyerek yapıyor; doğaları itibarıyla karşı olan şeyler bile tersine dönüyor.

Bu, ulusal olaylarda bile, uluslararası ilişkilerde bile, dünyasal şartlar için bile böyle, MUAZZAM bir Güç gibi sürekli işliyor; sürekli. Eğer düşünceni, kavramlarını, fikirlerini katmadan tanrısal İradeyle bir olursan, izlersin, görürsün ve bilirsin.

Bilinçlerdeki ve maddedeki ataletin direnci yüzünden, bu Aksyon direkt ve mükemmelce ahenkli olacağına, karmakarışık oluyor, çelişki dolu, darbe ve çatışma dolu oluyor; her şey deyim yerindeyse “normal” bir biçimde yoluna gireceğine, olması gerektiği gibi pürüzsüz olacağına, direnç gösteren, karşı gelen bütün bu atalet yüzünden, şeylerin birbirleriyle çarpıştığı, sadece direncin gerekli kıldığı ama VAZGEÇİLMEZ OLMAYAN, olmasaydı da olurdu diye niteleyebileceğimiz, doğruyu söylemek gerekirse olmaması gereken karışıklıkların ve imhaların meydana geldiği dolaşık hareket olmaya başlıyor. Çünkü bu İrade, bu Güç her şeyin yerli yerinde olduğu mükemmel bir ahenk Gücü, ve harika organize ediyor: bu müthiş parlak, tamamen mükemmel bir organizasyon şeklinde geliyor, gönül gözün açık olduğunda bunu görebilirsin; ama Güç inip madde üzerine baskı uyguladığında her şey kaynamaya ve direnç göstermeye başlıyor. Dolayısıyla karışıklıkları, kargaşaları, imhaları ve yıkımları Tanrısal Aksyona, tanrısal Güce mal etmeye kalkışmak, insan zırvasıdır. Felaketi atalet MEYDANA GETİRİYOR (kötü niyetten hiç bahsetmiyorum bile).

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Felaket isteniyor değil, hatta öngörülmüş bile değil: felaketi direnç DOĞURUYOR.

Ve mümkün olan her yerde, yani kabul edildiği her yerde sonuçları hafifletmeye gelen Lütfun etkisini de görüyorsun. Bu da dünyasal unsurun, insansal unsurun özleminin, inancının, tam güveninin bir ahenkleştirme gücüne sahip olmasını açıklıyor, çünkü Lütfun gelip kör direncin sonuçlarını düzeltmesine imkan veriyorlar.

Bunu çok açık görüyorum, detaylarında bile.

İsteseydim gördüklerimi söyleyerek kehanette bulunabilirdim. Ama kehanette bulunmamı engelleyen bir tür süper şefkat var, çünkü Hakikat Sözü'nün bir tezahür gücü var, ve direncin sonuçlarını ifade etmek bu direnci somutlaştırır ve Lütfun etkisini azaltır. Bu yüzden gördüğün zaman bile söyleyemezsin, SÖYLEMEMELİSİN.

Ama Sri Aurobindo mutlaka “Her şeyi bu Kuvvet, bu Güç yapıyor” demek istiyordu.

Gücü görünce ya da Güçle bir olunca aynı anda biliyorsun... ve biliyorsun ki hakikaten etki eden ve yaratan tek şey Bu'dur; gerisiyse Gücün etkilediği alanın ya da dünyanın veya maddenin ya da özün sonucu – direncin sonucu, Aksyonun değil.

Ve bu Güçle birleşmek, Aksyonla bir olmak demek; aşağıda olanla birleşmekse dirençle birleşmek demek.

İnsan kıpır kıpır diye, yerinde duramıyor diye, istiyor diye, düşünüyor diye, plan yapıyor diye... bir şey yaptığını sanıyor – direnç gösteriyor!

Daha sonra, küçücük şeyler için örnekler vererek gösterebilirim, Kuvvet nasıl işliyor, ne, müdahale edip karıştırıyor, ya da ne, bu Kuvvet tarafından hareket ettirilip Kuvvetin hareketini çarpıtıyor... ve sonucu, yani gördüğümüz şekliyle fiziksel görünümü. Kesinlikle hiçbir dünyasal önemi olmayan bir şeyin örneği bile, burada her şeyin nasıl olduğu ve nasıl çarpıtıldığı konusunda net bir fikir verebilir.

Ve bu her şey için böyle, ama her şey... hep, her zaman. Ve hücreler yogasını yaptığın zaman, aynı şey olduğunun farkına varıyorsun: etki eden Kuvvet var, ve (*Anne gülüyor*) vücudun bu Etkiyle ne yaptığı var!...

(*Sessizlik*)

Akla hemen neden ve nasıl meselesi geliyor. Ama bu akılsal meraklar alanına giriyor, çünkü önemli olan olgu, dirence son vermek. Önemli olan şey bu; dirence son verelim ki, evren olması gerektiği gibi olsun: ahenkli, ışıldayan, harika bir gücün, eşsiz bir güzelliğin

ifadesi olsun. Daha sonra, direnç bittiğinde, neden direnç oldu konusu merak edilirse... bunun hiçbir önemi kalmaz. Ama şimdi olayın “nedeni” aranarak çare bulunmaz; çareyi doğru, gerçek tavrı takınarak bulursun. Önemli olan tek şey bu.

Yapabilirsen bütün hücrelerinde tamamen tevekkül edeceksin ki, kendini tamamen vereceksin ki dirence son veresin.

Hücreler sadece Efendi sayesinde, Efendi için, Efendi'nin içinde var olma sevincini yoğun şekilde yaşamaya başlar.

Bu her yere yerleştiği zaman, iyi olacak.

6 ve 9 Temmuz 1966

122 – Görüşlerin oyuncuğu olmak istemiyorsan, önce kendi düşüncenin nesi doğru onu gör, sonra tersinin nesi doğru onu incele; son olarak da bu farklılıkların nedenini ve Tanrı'nın Ahenginin anahtarını keşfet.

123 – Bir görüş ne doğrudur ne de yanlıştır, sadece hayatta faydalıdır ya da faydasızdır... (Anne epeyce gülüyor); çünkü görüş, zamanın bir yaratımıdır, zamanla etkililiğini ve değerini yitirir. Görüşleri aşp ebedi bilgeliği ara.

124– Hayatta görüşlerden faydalan, ama ruhuna pranga vurmalarına izin verme.

(Bir sessizlikten sonra)

Görüşlerin hangi konuda faydalı olduğunu bulmaya çalışıyordum... Sri Aurobindo “görüşler faydalıdır ya da faydasızdır” diyor – bir görüş ne şekilde faydalı olabilir ki?

Eylemde bir süre yardımcı olur.

Yok, benim üzüldüğüm nokta da bu zaten; insanlar görüşlerine göre hareket ediyor, bence bunun hiçbir değeri yok.

Belki de ellerinde bir tek bu var!

(Gülerek) Öyleyse bunun kötünün iyisi olduğunu söyleyebiliriz!

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Sürekli mektuplar alıyorum insanlardan, şunu ya da bunu yapmak istiyorlar ya da yapmak istemiyorlar... ve bana “Benim görüşüm bu, bu doğru, bu doğru değil” diyorlar; ve bu her zaman, yüz kezde doksan dokuz kezden fazla yanlış, saçmalık.

Alınan izlenim çok açık, gün gibi ortada: karşı görüş görüşle aynı değerde, bu sadece bir tavır meselesi, hepsi bu. Tabii işin içine her zaman egonun tercihi karışıyor: öyle olması insanın daha çok hoşuna gidiyor, bu yüzden de o görüşte oluyor.

Ama harekete geçmek için üst ışığın olmadıkça, görüşlerden faydalanmaya ihtiyacın var.

Görüş sahibi olmaktansa bilge olmak daha iyi; yani, aslında bütün imkanları, meselenin bütün açılarını göz önünde bulunduracaksın, böylece mümkün olduğunca az egoist olup mesela bir eylem için bakacaksın: hangi eylem en çok sayıdaki insana faydalı olabilir ya da en az şeyi yıkar, veya hangi eylem en yapıcıdır. Son olarak da, manevi olmayan bir açıdan bakınca bile, sırf faydacı olan yani egoist olmayan bir açıdan bakınca bile, bilgelige göre hareket etmek kendi görüşüne göre hareket etmekten iyidir.

Evet ama, seni aydınlatacak ışığın yoksa, kendi görüşünü ya da egonu işe karıştırmadan doğru hareket etme şekli ne?

Sanırım, meselenin tüm yönlerini göz önünde bulunduracaksın, tüm yönleri bilincinin önüne olabildiğince tarafsız şekilde serip mümkünse hangisinin en iyisi olduğuna bakacaksın, ya da eğer bunun nahos sonuçları olacaksa hangisinin daha az kötü olduğuna bakacaksın.

Demek istediğim, en iyisi ne? Müdahale etmek mi, yoksa olurluna bırakmak mı? Hangisi daha iyi?

Ee zaten müdahale etmek için haklı olduğundan emin olman lazım; olaylar hakkındaki görüşünün başkalarinkinden veya öteki kişininkinden üstün olduğundan, tercih edilir olduğundan ya da daha doğru olduğundan emin olman lazım. Aslında, başkasına müdahale etmemek her zaman daha bilgece – insanlar başkalarına nedensiz ve anlamsız şekilde müdahale ediyor, sırf kendi görüşlerini başkalarına söylemeye alışıklar diye.

Doğru olayın, gerçek olayın vizyonuna sahip olduğunda bile başkasına müdahale etmek NADİREN bilgeceidir. Müdahale ancak biri mutlak bir felaketle sonuçlanacak bir şey yapmak istiyorsa vazgeçilmez olur. (*Gülümseyerek*) Ve bu durumda bile müdahale her zaman etkili olmaz.

Aslında başkasına müdahale ancak hakikatin vizyonuna sahip olduğundan kesinlikle emin olduğun zaman meşrudur. Sadece bu değil, sonuçların çok net vizyonuna da sahip olduğundan kesinlikle emin olman lazım. Başka birinin yaptıklarına müdahale edebilmek için peygamber olmak lazım, peygamber. Çok merhametli ve kesinlikle iyi niyetli bir peygamber olmak lazım. Müdahalenin diğer kişinin kaderindeki sonuçlarının vizyonuna da sahip olman lazım. İnsanlar sürekli birbirlerine: “Şöyle yap, böyle yapma” diye tavsiyede bulunuyor; nasıl bir karmaşa yarattıklarını, kargaşayı, düzensizliği ne derecede artırdıklarını hayal bile edemezler, farkındayım. Bazen de bireyin normal gelişmesine zarar veriyorlar.

Bence görüşler her zaman tehlikeli, çoğu zaman da beş para etmez.

Başkasının işine ancak öncelikle diğer kişiden son derece daha bilgeysen karışmalısın – tabii insan kendini her zaman daha bilge sanır!... ama ben, kendince değil, objektif olarak daha bilge demek istiyorum: eğer daha çok ve daha iyi görüyorsan, ve kendini tutkularının, arzularının, kör reaksiyonlarının “dışında tutabiliyorsan”. Kendin bütün bu şeyleri aşmış olman lazım, başkasının hayatına müdahale edebilme hakkının olması için; biri senin görüşünü sorduğu zaman bile. Ve sormadığı zaman, bu açıkça işin olmayan şeye karışmaktır.

(Anne uzunca seyre dalıyor, sonra birden gözlerini açıyor)

Atmosferinde, yukarda bir şey gördüm – tuhaf bir görüntü! Bir dağın çok dik yamacı gibiydi; biri tırmanıyordu, insanın sanki sembolü olan biri. Çok tuhaf... bunu birçok kez gördüm: giysisiz ama çıplak olmayan varlıklar! Neden, anlayamıyorum – neler oluyor? Giysileri yok ama çıplak değil... Bir form var, insan formu olan bir form görüyorsun; form görünüyor ama çıplak değil. Bu üçüncü kez başıma geliyor. Vücutlarının dışına çıkmış insanlarla başıma geldi.

P.'yi öyle gördüm mesela: çıplak değildi ama üzerinde giysi yoktu; bir vücut şekli görünüyordu, mavi ve pembeydi (sanırım sana bunu anlattım). Yani, tam şimdi bir insan gördüm, bir insan şekli... sana benziyordu; bir tepeyi tırmanıyordu, çıplak değildi. Yani, üzerinde bir

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

tür ışıktan giysi vardı. Ama bu yayılan bir ışık izlenimi ya da benzer bir izlenim vermiyor. Bu bir atmosfer gibi; daha ziyade aura: görünür hale gelmiş aura; ve şeffaflık formu saklamıyor, aynı zamanda da form çıplak değil. Bence aura olmalı: görünür hale gelmiş aura.

Aynen öyleydi. Ve gökten – aşağıdan yukarı uzanan büyük bir gök vardı, tablo gibiydi, çok açık, çok parlak, tertemiz bir havaydı – gökten sayısız ... yüzlerce kuş gibi şeyler ona doğru uçuyordu, o da bir hareketle onları kendine çekiyordu. Genelde soluk maviydiler, beyazdılar; arada bir, bir kanat kısmının ya da dağın doruğunun ucu biraz karanlıktı ama kazara. Ve bu kuş gibi şeyler ha bire geliyordu, sürekli... yüzlerce; o da onları bir hareketle bir arada toplayıp dünyaya gönderiyordu, dik bir yamaçta duruyordu, onları aşağıya, vadiye gönderiyordu. Bu şeyler orada aşağıda... (*Anne gülüyor*) görüşe dönüşüyordu! Görüş oluyordu! Kahverengi, mavi, koyu renkte, açık renkte görüşler...

Sanki öylece yeryüzüne doğru giden kuşlar gibiydi. Bir imajdı... yo, imaj da değildi çünkü hareket ediyordu. Çok eğlenceliydi!

Yukarıdan geliyorlardı, ıslıl ıslıl, yüzlerce. İnsan şekli “Görüşler işte böyle oluşuyor” dedi.

Sana benziyordu. “Sen” değildin ama sana benziyordu.

Gökten iniyorlardı, uçsuz, parlak, açık bir göktü; ne mavi, ne beyaz ne de pembeydi... parlaktı, o kadar, pırıl pırıldı; ve bu gökten yüzlercesi... binlercesi iniyordu, o da onları orada karşılayıp bir el hareketiyle aşağıya gönderiyordu... aşağıda da görüşe dönüşüyorlardı! Galiba gülmeye başladım, komik geldi.

Acayip. Hepsi böyle iniyordu – aşağısı da görünmüyordu.

İyi.

Görüşler bir ışık semasından geliyor olabilir! (*Anne gülüyor*)

Aslında, imajlar olayı sözlerden çok daha iyi anlatıyor!

Hani “Hakikate Doğru Yükseliş”i çizmişim ya, biliyorsun. Aynısıydı, dik bir kaya vardı, o varlık da tırmanıyordu, zorlanmadan, öylece çıkıyordu, ve en tepede değil de yere epeyce uzakta (yer görünmüyordu) bu şeyleri karşılayıp aşağıya gönderiyordu. Tablo hala gözümün önünde. Bayağı güzeldi.

Bu özel detayı şimdi anladım: görünür hale gelen ve giysi görevi gören auralardı; auralar giysilerdi.

Bence bu sübtıl bir fizik, belki de gerçek bir fizik. Sri Aurobindo sübtıl fiziğin bizim fiziksel düzlemden çok daha gerçek olduğunu söylerdi. Orada her şey böyle, her şeyin sembolü çok açık.

Kuşlar... (bunlar kuş olmayan ama kuşa benzeyen “kuşlardı”) ıslıl ıslıl geliyorlardı, bazen de bazı yerlerinde küçücük daha koyu izler vardı ama, genelde ıslıl ıslıldılar; formları çok esnekti. Ve renkler bildiğimiz anlamdaki renkler değildi: beyaz değildi, açık mavi değildi, sanki beyazın, mavinin özüydü, renklerin özüydü. Nasıl izah etsem... bilmiyorum. Öylece geliyorlardı, sonra da o onları gönderiyordu, ve şeyler onun elinden geçip yere indikçe (*Gülerek*)... kahverengi, mavi, gri oluyordu... olabilecek her renge dönüşüyorlardı! Ama hepsi görüştü.

Çok eğlenceli.

14 Eylül 1966

125 – Her kanun, ne kadar kapsayıcı ya da kaçınılmaz olursa olsun, etkisini engelleyen, değiştiren, sıfırlayan ya da etkisinden sıyrılan ters bir kanunla bir yerde karşılaşır.

126 – Doğa'nın en bağlayıcı kanunu, Doğa'nın Efendisinin formüle Edip sürekli Kullandığı sabit bir süreçtir sadece; onu Ruh yaptı, onu Ruh aşabilir, ama önce hapisanemizin kapılarını açmalıyız ve Doğa'dan ziyade Ruhta yaşamayı öğrenmeliyiz.

Üstesinden gelinemeyecek ve değiştirilemeyecek Doğa kanunu yoktur eğer her şeyi Efendi'nin Yönettiğine ve Efendi'yle doğrudan temasa geçme imkanımız olduğuna inanırsak, eğer kendimizi Efendi'nin İradesine ihtiyatsızca vermek için köhne alışkanlıkların hapsinden çıkmayı bilirsek.

Aslında sabit hiçbir şey yok, her şey sürekli değişiyor; ve bu yükselen dönüşüm, bu bilinçsiz ve ölümlü yaratılışı Efendi'nin mutlak güçteki ebedi bilincine doğru aşama aşama geri getirecek.

3 Ağustos 1969

127 – Kanun bir süreçtir ya da bir formüldür; ama ruh süreçlerin kullanıcısıdır, formülleri de aşar.

Doğa kanunları, fiziksel mizaç için ancak söz konusu fiziksel mizaç psişik varlığın etkisi altında olmadığı zaman zorlayıcıdır; çünkü psişik varlık, bütün süreçleri, bütün formülleri kendi amaçları için kullanabilen, onları istediği gibi değiştirebilen tanrısal güce sahiptir.

5 Ağustos 1969

128 – “Doğa’ya göre yaşa” der Batı’nın özdeyişi; ama hangi doğaya göre, vücudun doğasına göre mi, yoksa vücudu aşan doğaya göre mi? Önce bunu belirlemeliyiz.

129 – Ey Ölümsüzlüğün evladı, Doğa'ya göre değil, Tanrı'ya göre yaşa; Doğa'yı da kendi içindeki tanrısallığa göre yaşamaya zorla.

📖 Tatlı Annem, Sri Aurobindo “Vücudu aşan doğayla” neyi kastediyor?

Vücudu aşan doğa, vücudun yok oluşundan sonra yaşamaya devam eden doğadır, ölümsüz olan ve tanrısal öze sahip olan psişik doğadır.

Psişik, kendi merkezinde olan Tanrısal’ın bilincine varabilir, ve varmalıdır da, ve Tanrısal’la bilinçli olarak birleşmelidir.

7 Ağustos 1969

130 – Kader, Tanrı’nın, uzayda ve zamanda henüz meydana gelmesi gerekenlerin uzayın ve zamanın dışındaki Önbilisidir; güç ve gereklilik, Tanrı’nın Öngördüğünü kuvvetlerin çatışmasıyla gerçekleştirir.

📖 Her şey öngörüldüyse, özlemin, eforun rolü ne?

Her alanda... fiziksel, nefsi ve akılsal alanda her şey öngörülmüştür; ama bir üst alanın (Akılüstü ve ötesi bir alanın) nüfuz etmesi, olaylara başka bir determinizm katar ve hadiselerin seyrini değiştirebilir.

Budur özlemin başarabildiği.

İnsanın gösterdiği efora gelince, belirlenmiş şeylerin bir parçasıdır, rolü de kuvvetlerin işleyiş bütünlüğünde öngörülmüştür.

9 Ağustos 1969

131 – Tanrı her şeyi İstedi ve Öngördü diye boş oturup Tanrı’nın Kismetine bel bağlama, çünkü senin eylemin Tanrı’nın başlıca icra kuvvetlerinden biridir; öyleyse kalk ve davran, egoistçe değil, Tanrı’nın önceden Belirlediği olayın şartı, aleti ve görünür nedeni gibi.

133

132 – Hiçbir şey bilmezken suçlulardan da günahkarlardan da kalbi temiz olmayanlardan da nefret ederdim, çünkü içim suç, günah ve pislik doluydu; ama arandıktan ve gözüm açıldıktan sonra, içimden hırsızın ve katilin önünde eğilip fahişenin ayaklarına taptım, çünkü anladım ki bu ruhlar kötülüğün korkunç yükünü kabul etmiş, dünya okyanusunun kaynayan zehrinin en büyük kısmının drenajını hepimiz için yapmış.

Dünyanın, Kendi tezahüründeki Yüce Bir'den başka bir şey olmadığını iyice anlamış insanın bütün insansal ahlak kavramları ister istemez yok olur ve tüm değerlerin tamamen değiştiği – hem de nasıl değiştiği – toplu bir bakışa yer bırakır.

14 Ağustos 1969

133 – Titanlar tanrılardan daha kuvvetli, çünkü Tanrı'yla Gazabına uğrama ve Husumetinin yükünü taşıma konusunda anlaşmışlar; tanrılarsa ancak Tanrı'nın Aşkının ve daha sevecen Ekstazının hoş yükünü kabul edebilmiş.

Sri Aurobindo'nun hakikaten ne demek istediğini iyice anlamak için, düşüncesindeki harika mizah anlayışını bilmek lazım.

16 Ağustos 1969

(Yıllar önce Anne'ye aynı özlüsözle ilgili bir soru sorulmuştu)

📖 Öyleyse tanrılar ödle! Nerede büyüklükleri? Nerede ihtişamları?

Neden aşağı antitelere tapıyoruz?

Titanlar da Tanrısals'ın en sevilen evlatları olmalı, değil mi?

Sri Aurobindo burada bir paradoks yazmış, biraz uyuşmuş akılları uyandırmak için. Cümlelerin içerdiği bütün ironiyi, özellikle de sözlerin gerisindeki niyeti anlamak lazım.

Hem ödle veya büyük olsunlar ya da olmasınlar, tanrılara hiçbir tapma gereği görmüyorum.

Sadece her şeyde ve her varlıkta bir Olan Yüce Efendi'ye tapmalıyız.

6 Kasım 1961

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

134 – Acının nihai hazza, başarısızlığın tam realizasyona, gecikmenin en yüksek hıza ne kadar gerekli olduğunu görebildiğin zaman, hayal meyal da olsa Tanrı'nın Çalışma Tarzından bir şeyler anlamaya başlarsın.

135 – Her hastalık yeni bir sağlık sevincine doğru bir araçtır; her kötülük, her acı Doğa'nın daha yoğun bir mutluluğa, daha yoğun bir iyiliğe bir ayarıdır; her ölüm daha engin bir ölümsüzlüğe bir açıldır. Neden ve nasıl böyle olması gerek, Tanrı'nın bu Sırrını ancak egoizmden arınmış ruh çözebilir.

136 – Neden aklın veya vücudun acı içinde? Çünkü peçenin gerisindeki ruhun acıyı istiyor, ya da acıdan zevk alıyor; ama istersen ve isteğinde sebat edersen, aşağı unsurlarına ruhun karışsız hazzının yasasını empoze edebilirsin.

Deneyimi yaşamayı ve eforunuzda sebat etmeyi bir deneyin; burada iddia edilenlerin tamamen doğru olduğunu göreceksiniz.

19 Ağustos 1969

137 – Belirli bir temas acıya veya zevke yol açar diye katı ya da kaçınılmaz bir kural yoktur; her iki tepkiyi de Brahman'ın varlığının farklı kısımlarına dışarıdan yaptığı akını ya da baskıyı ruhunun karşılama şekli belirler.

Tabii ki aynı olay ya da aynı temas, kişinin iç tavrına göre bir kişide zevke bir başkasında da acıya yol açar.

Ve bu tespit büyük bir realizasyonun yoluna vardırıyor, çünkü insan her şeyin failinin Yüce Efendi olduğunu anlamakla kalmayıp bunu hissettiğinde, ve Yüce Efendi'yle sürekli temasta olduğunda, her şey Yüce Efendi'nin Lütfunun bir sonucu olur ve ışıldayan, sakin mutluluğa dönüşür.

21 Ağustos 1969

138 – Ruh gücün, dışarıda aynı güçle karşılaşınca temasın yoğunluğunu akısal ve vücutsal deneyim terimlerinde ahenkleştiremiyor; bu yüzden acı çekiyorsun ve üzülyyorsun,

rahatsızlık hissediyorsun. Kuvvetinin cevaplarını, dünyanın kuvvetinin sorularına göre ayarlamayı öğrenirsen, acının hoşuna gittiğini ya da safi hazza dönüştüğünü göreceksin. Doğru ilişki hazzın şartıdır, Ritam [Doğru, Hakikat] Anandanın anahtarıdır.

İnsanlar başkalarıyla olan ilişkilerini fiziksel, nefsi ve akılsal temaslara dayandırmaya alışık, bu yüzden neredeyse hep uyumsuzluk ve acı yaşıyor.

Aksine, ilişkilerini psişik temaslara dayandırsalardı, yani ilişkileri ruhtan ruha olsaydı, bulanık görünüşlerin gerisinde hayatın tüm faaliyetlerinde dışavurulabilen derin, kalıcı bir ahengin olduğunun farkına varırlardı; bu derin, kalıcı ahenk sayesinde huzur ve mutluluk, karmaşanın ve acının yerini alır.

28 Ağustos 1969

139 – Süperinsan kimdir? Gözü maddede olan bu fragmanlı akılsal insansal bireyi aşabilen ve tanrısal bir kuvvetle, tanrısal bir aşkla, tanrısal bir neşeyle, tanrısal bir bilgiyle kendine evrenselleşmiş, tanrılaşmış bir şekilde hakim olabilen kişidir.

Süperinsan halen oluşma aşamasında.

Bu oluşumu mükemmelleştirmek için son zamanlarda dünyada yeni bir bilinç ortaya çıktı.

Ama herhangi bir insanın bu başarıya henüz ulaşmış olması pek muhtemel değil, üstelik bu başarıyı fiziksel vücudun dönüşümü izlemesi gerekir ki, bu dönüşüm henüz gerçekleşmedi.

30 Ağustos 1969

140 – Bu sınırlı insansal egoyla kendini süperinsan sanıyorsan, ancak kendi kibrinin enayisi, kendi kuvvetinin oyuncağı, kendi kuruntunun aleti olursun.

Bundan çıkan doğal sonuç şu: daha şimdiden süperinsan olduğunu iddia eden tüm hırslılar ancak kendini kandırıp başkasını da kandırmaya çalışan kibirli sahtekarlardır.

30 Ağustos 1969

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

141 – Nietzsche süperinsanı, develikten çıkan bir aslan ruhu gibi gördü, ama süperinsanın gerçek müjdecisi amblemi ve işareti, bereket ineğinin üstünde duran devenin üzerinde oturan aslandır. Eğer bütün insanlığın kölesi olamıyorsan efendisi olamazsın, eğer doğanı, tüm insanlık memelerini gönlünce sağabilsin diye Vasishtha'nın⁷¹ bereket ineği haline getiremiyorsan, aslansal süperinsanlığın neye yarar?

Tüm insanlığın kölesi olmak, insanlığa hizmet etmeye hazır olmak demektir.

Bereket ineği gibi olmak, insanlığın, yeteneksizliğinden ve cahilliğinden kurtulmak için ihtiyaç duyduğu bütün kuvvetleri, bütün ışıkları ve bütün güçleri bolca dağıtabilmek demektir. Çünkü böyle olmasaydı insanüstü bir varlık dünya için yardımdan çok yük olurdu.

31 Ağustos 1969

142 – Dünya için aslan gibi korkusuz ve egemen ol, deve gibi sabırlı ol ve hizmet et, anne iyiliğiyle dolu sakın ve dayanıklı bir inek gibi ol. Tanrı'nın tüm zevklerini, aslanın avını parçalayıp yediği gibi tat ama, tüm insanlığı da bereket fişkırın bu uçsuz ekstaz çayırına götür ki yuvarlanıp otlansın.

Varlığın tanrısallaşana kadar gelişmesi için gerekli meziyetler bunlar; bu aynı zamanda bir hatırlatma: insanlık yükselmeden bir dönüşüm tam olamaz.

1 Eylül 1969

143 – Sanatın görevi sadece Doğa'yı taklit etmekse, ateşe verin o zaman bütün resim galerilerini, yerine de fotoğraf stüdyoları açalım. Sanat, Doğa'nın sakladığını açığa vurduğu için küçücük bir tablo, milyonerlerin mücevherlerinden ve prenslerin hazinelerinden daha değerlidir.

144 – Görünen Doğa'yı taklit etmekle yetinirsen bir ceset, ölü bir taslak, ya da bir canavar yaratırsın; Hakikat, görünenin ve hissedilenin gerisinde ve ötesinde yaşar.

⁷¹ **Vasishtha:** Vedic çağın ünlü rishisi; ineği ashramının bütün ihtiyaçlarını karşılamış, hatta onu koruması için ona ordular bile vermiş.

📖 Tatlı Annem, fotoğrafın, modern sanatın bir aracı olduğu söyleniyor. Bu konudaki görüşün ne?

Her şey fotoğrafın ne şekilde kullanıldığına bağlı. Fotoğrafın doğal hedefi ve yaygın kullanımı belgeseldir; ve fotoğraf ne kadar doğru ve netse, o kadar faydalıdır. Ama fotoğrafı bir ifade şekli olarak kullanan sanatçıların varolduğu da inkar edilemez.

Fakat yaptıkları artık Doğa'nın tam bir kopyası değil, bu, genellikle fiziksel görünüşün gizlediği başka bir şeyi ifade etmeye, yansıtmaya yönelik bir renk ve form aranjmanı.

4 Eylül 1969

145 – Ey şair, ey sanatçı, Doğa'ya ayna tutmakla yetinirsen, eserinden hoşlanacağımı mı sanıyorsun? Tam aksine, senden yüz çevirir. Çünkü ona ne gösteriyorsun? Kendisini mi? Yoo, cansız bir konturu, bir yansımayı, müphem bir taklidi gösteriyorsun. Doğa'nın gizli ruhunu kavrayacaksın, dış semboldeki hakikatin ebediyen peşinde olacaksın, bunu da sana hiçbir ayna gösteremez, ne sana ne de aradığına.

📖 Tatlı Annem, burada söz konusu olan “ebedi sembol”⁷² ne?

Ebedi sembol Doğa'nın gizli ruhudur; şair de, sanatçı da bu ruhun Hakikatini arayış ifade etmelidir.

7 Eylül 1969

146 – Bence Shakespeare, Greklerden çok daha büyük ve çok daha tutarlı bir evrenselci. Yarattığı karakterlerin hepsi evrensel tipler, Lancelot Gobbo'yla köpeğinden tutun da Lear'e, Hamlet'e kadar.

147 - Grekler evrenselliği, bütün daha ince bireysel nüansları es geçerek aradı; Shakespeare'se evrenselliği en nadir bireysel karakter detaylarını evrenselleştirerek daha başarılı şekilde aradı. Doğa'nın, Sonsuz'u bizden saklamak için kullandığı şeyi

⁷² “External” (dış) “eternal” (ebedi) okunup basılmış.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Shakespeare, insandaki sonsuz nitelikli Tanrısal'ı insanlığın gözleri önüne sermek için kullandı.

148 – Doğa'ya tutulan ayna imajını yaratan Shakespeare, kopyalamaya, fotoğraflamaya ya da taklit etmeye asla tenezzül etmeyen tek şairdir. Falstaff'ı, Macbeth'i, Lear'i ya da Hamlet'i Doğa'nın taklidi gibi gören okuyucunun ya gönül gözü yok, ya da bir formül onu hipnotize etmiş.

149 – Maddi Doğa'nın neresinde Falstaff'ı, Macbeth'i ya da Lear'i bulursun? Maddi Doğa'da imaları, gölgeleri var ama onlar Maddi Doğa'nın çok üstündeler.

150 – İki tür insan için ümit var: Tanrı'nın temasını hissedip cazibesine kapılmış insan için, bir de şüpheli arayıcı ve kanaat getirmiş ateist için; tüm dinlerin formülcülerine ve özgür düşüncenin papağanlarına gelince, onlar yaşamak dedikleri bir ölümü izleyen ölü ruhlardır.

 Tatlı Annem, dinlerin “formülcüleri”, sıradan kitlelere Tanrı'dan bir imaj sağlayarak yardım etmiyor mu? Dinin sıradan insanlara yardım ettiğine inanmıyor musun?

Olan her şey, bütün yaratılışı Yüce'nin bilgisine erdirmek için Yüce Efendi'nin İsteğiyle oluyor.

Ama etkinin çok büyük bölümü kontrastla ve inkarla işliyor.

İnanıcı olmadan, hatta deneyim yaşamadan bile dine riayet eden sözde inanan çoğunluk için dinler böyle etkili oluyor.

14 Eylül 1969

151 – Adamın biri bilgi sahibi olmak için bir bilim adamına gitmiş; eğitmeni ona mikroskopla teleskopun gösterdiklerini göstermiş ama adam gülmüş: “Bunlar tabii ki alet olarak kullandığınız camların göze empoze ettiği halüsinasyon; bu harikaları çıplak gözle görmemi sağlayamadığınız sürece inanmam” demiş. Bilim adamı, aynı sonuca yönelen birçok olguyla ve deneyle bilgisinin güvenilirliğini ona kanıtlamış ama adam yine gülmüş: “Sizin kanıt dediklerinize ben tesadüf derim, tesadüflerin sayısı bir kanıt oluşturmaz; deneylerinize gelince,

152

anormal şartlarda yapıldıkları, bir tür Doğa aberasyonu teşkil ettikleri ortada” demiş. Bilim adamı ona matematiğin sonuçlarını gösterince adam sinirlenmiş: “Bu apaçık sahtekarlık, zırva, batıl inanç; siz şimdi beni bu anlaşılmaz saçma rakamların, herhangi bir gerçek kuvveti, gerçek anlamı olduğuna mı inandırmaya çalışıyorsunuz?” diye bağırmiş. Bilim adamı onu iflah olmaz bir ahmak diye kovmuş, çünkü kendi yalanlama sistemini, kendi negatif usavurma yöntemini tanıyamamış. Tarafsız, açık fikirli bir araştırmayı çürütmek istedikten sonra, inkarımızı gizleyecek en saygın çok heceli sözleri her zaman bulabiliriz, ya da araştırmayı saçma hale getiren testler, şartlar her zaman empoze edebiliriz.

Çoğu materyalist olan bilim adamları, cahil ahmakların bilimi inkar etmek için kullandıkları yöntemi, okült ve manevi bilgiyi inkar etmek için kullanıyor.

Çünkü iyi niyetli biri için açık kanıt olan şey, öğrenmeyi reddeden biri için bir sahtekarlık olur.

17 Eylül 1969

152 – Maddeyle meşgulken, aklımız maddenin tek gerçek olduğunu sanır; maddi olmayan bilinçteyken maddeyi bir maske olarak görürüz ve sadece bilinçte varolmak gerçek gibi gelir. İkisinden hangisi doğru? Tanrı Bilir; ama her iki deneyimi yaşamış insan, hangi halin daha güçlü, daha mutlu ve bilgi bakımından daha zengin olduğunu kolayca söyleyebilir.

153 – Maddi olmayan bilincin, maddi bilinçten daha gerçek olduğuna inanıyorum, çünkü ikincisinde benden saklanana ilkinde biliyorum, artı aklımın madde konusunda bildikleri de emrimde.

 Tatlı Annem, maddi olmayan bilinçte nasıl sürekli kalabiliriz?

Kalamazsınız, hem sürekli kalmak iyi değil.

Sri Aurobindo burada maddi ve maddi olmayan bilinçlerden üstün olan ve bütün diğer bilinçleri içeren, böylece varlığın bütün düzlemlerinde her şeyi bilebilen süpraakılsal bilinçten söz etmiyor. Özlem duyulması gereken bilinç bu süpraakılsal bilinç, bize tam, bütünsel Hakikati bu bilinç öğretebilir.

18 Eylül 1969

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

154 – Cehennem ve cennet sadece ruhun bilincinde var. Evet ama kıtalarıyla, denizleriyle, çayırlarıyla, çölleriyle, dağlarıyla, nehirleriyle dünya da öyle. Bütün dünya, Ruhun vizyonunun bir aranjmanından başka bir şey değil.

155 – Sadece bir ruh ve bir varoluş var; bu yüzden hepimiz sadece bir objektiflik görüyoruz; ama tek ruh varoluşunda bir sürü akıl ve ego düğümü var, bu yüzden hepimiz tek Objeyi farklı ışıklarla ve gölgelerle görüyoruz.

156 – İdealistler yanılıyor; dünyaları Akıl yaratmadı, aklı Yaratan, dünyaları da Yarattı. Akıl yanlış görür çünkü yaratılanı kısmen görür, detaylarını görür.

 Buradaki hayatımızda idealizm bize nasıl yardımcı olabilir?

Sanırım Sri Aurobindo burada dünyaları Fikrin yarattığını iddia eden bir felsefe ekolünü kastediyor.

Tabii ki bu iddia yanlış.

Maddenin kölesi olmayı reddeden idealistler bu felsefenin taraftarı olmayabilir, ve idealizmleriyle, artık maddi arzuların kölesi olmamaya yardım edebilirler.

22 Eylül 1969

157 – “Ramakrishna böyle dedi” “Vivekananda şöyle dedi”. İyi de, Avatarın sözlerle ifade etmediği hakikatleri de, peygamberin öğretisinde es geçtiği hakikatleri de bilmek istiyorum. Tanrı'da, insanın düşüncesinin şimdiye kadar tasavvur ettiğiinden veya dilinin şimdiye kadar telaffuz ettiğiinden her zaman çok daha fazlası olacak.

158 – Ramakrishna kimdi? İnsanda Tezahür Etmiş Tanrı; ama geride, sonsuz Kişiliksizliğiyle ve evrensel Kişiliğiyle Tanrı var. Peki Vivekananda kimdi? Shiva'nın ışık saçan bir bakışı; ama

gerisinde, kendi geldiği, Shiva'nın da, Brahma'nın da, Vishnu'nun da, her şeyi aşan OM'un da geldiği tanrısal bakış var.

📖 Tatlı Annem, süpraakısal bilinç iyice yerleştikten sonra, Avatarların hala dünyada doğması gerekecek mi?

Süpraakıl, yeryüzünde yaşayan insanlar tarafından ortaya koyulduğunda bu soruya cevap vermek daha kolay olacak. Sri Aurobindo'nun “son Avatar” olduğunu hep duymuştum; muhtemelen bir insan vücudundaki son Avatardır – sonrasını, bilmiyoruz...

23 Eylül 1969

159 – İnsanın içindeki Tanrı Krishna'yı tanımayan, Tanrı'yı tam bilmez; sadece Krishna'yı bilen, Krishna'yı bile bilmez. Terside tamamen doğrudur: eğer küçücük, çirkin, soluk, kokusuz bir çiçekte Tanrı'yı tümüyle görebiliyorsan, Tanrı'nın yüce gerçeğini kavradın.

📖 Tatlı Annem, insan bir kez Sri Aurobindo'nun yogasını seçti mi, bütün tanrılara ve tanrıçalara ibadet etmeyi bırakması gerekiyor mu?

Sri Aurobindo'nun gösterdiği yolu gerçekten izleyen insan bu yolu yaşamaya başladığı anda, bilincini herhangi bir tanrının veya tanrıçanın, ya da bütün tanrıların ibadetiyle sınırlamanın imkansız olduğunu hisseder.

26 Eylül 1969

160 – Boş bir metafiziğin çorak tuzağından, kısır bir entelektüelliğin kuru tozundan sakın. Sadece yaşayan bir mutluluk için kullanılabilen, karaktere, eyleme, yaratıma ve olmaya dönüştürülebilene bilgi edinilmeye değerdir.

161 – Sahip olduğun bilgiyi ol, sahip olduğun bilgiyi yaşa; bilgin o zaman kendi içinde yaşayan Tanrıdır.

📖 Tatlı Annem, “entelektüel kültür” yolda bize hangi noktaya kadar yardım edebilir?

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Entelektüel kültür en uç noktasına kadar geliştirilirse, aklı şu tatmin etmeyen tespite sevk eder: akıl Hakikati bilemez.

Özlem duyan içten insanı da, susmaya ve kendini irfanı bahşedebilen üst bölgelere sessizce açma gereğine sevk eder.

27 Eylül 1969

162 – Evrim bitmedi; ne akıl Doğa'nın son sözü, ne de usavuran hayvan Doğa'nın en yüce formu. İnsan hayvandan çıktığı gibi, süperinsan da insandan çıkıyor.

İngilizce'sini görmek isterim, Sri Aurobindo'nun “emerge” [çıkılmak] eylemini hangi zamanda çekimlediğine bakmak için. Şimdiki zamanda mı çekimlemiş yoksa gelecek zamanda mı? Gelecek zamandaysa bu hepimizin bildiği ve gerçekleşmesi için çalıştığımız bir vaat. Şimdiki zamandaysa... ekleyeceğim bir şey yok.

29 Eylül 1969

163 – Kanuna harfiyen uyma gücü özgürlüğün temelidir; bu yüzden disiplinlerin çoğunda ruh, kendi tanrısal varlığının tam özgürlüğüne yükselebilmeden önce, kanunu aşağı varlığında çekip gerçekleştirmek zorunda. Özgürlükle başlayan disiplinler sadece doğal olarak özgür olan güçlü insanlar için, ya da önceki hayatlarında özgürlüklerinin temelini atmış insanlar içindir.

📖 Sri Aurobindo'nun burada bahsettiği “özgürlükle başlayan” şu disiplinler hangileri?

Sanırım Sri Aurobindo, çeşitli inisiyasyon ekollerinin önemli ve otorite sahibi oldukları zamanlarda uyguladıkları inisiyatik disiplinleri ima ediyor.

Çok materyalist hale gelen çağımızda artık bu tür ekoller aynı derecede önemli ve otorite sayılmıyor.

30 Eylül 1969

164 – Kendine empoze ettiği kurala özgürce, zekice ve tamamen uyamayan insan, başkasının buyruğu altına girmek zorunda. Bu, ulusların boyunduruk altına girmesinin başlıca nedenlerinden

biridir. Düzensiz egoizmleri bir efendinin ayakları altında bir kez ezildi mi, onlara ikinci bir şans tanınır, ya da, güçleri varsa, özgürlüğü özgürlükle hak etmek için yeni bir fırsat yakalarlar.

165 – Başkasının kuralından çok, kendimize empoze ettiğimiz kurala uymalıyız: rejenere olmamış durumumuzdaki özgürlüğün anlamı budur. Mükemmel bir özgürlüğün tadı ancak Tanrı'da ve ruhun egemenliğiyle çıkar.

Gerçek özgürlük, Tanrısal'la sürekli bir olmak ve sadece Tanrısal'ın bize Yaptırdığını yapmaktır.

O zamana kadar, başkalarının yasasına ya da sosyal, ahlaki adetlere uymaktansa, kendine üstün bir eylem, üstün bir davranış yasası empoze etmek ve o yasaya harfiyen uymak daha iyidir.

1 Ekim 1969

📖 Bir toplumda yaşıyorsak, uygulamak istediğimiz disiplinlerden çok, başkalarının bize empoze ettiği yasalara uymamız sıkça gerekmiyor mu?

Tabii eğer bir toplumda yaşamayı seçtiyseniz ya da kabul ettiyseniz, o toplumun yasalarına uymanız gerekir, yoksa bir düzensizlik ve karışıklık unsuru olursunuz.

Ama isteyerek kabul edilmiş bir disiplinin iç gelişmeye ve üst bilincin büyümesine zararı olamaz.

3 Ekim 1969

166 - Erdemin ve günahın çifte yasası bize empoze ediliyor çünkü ruha spontane biçimde ve yanılmadan kendi ergisine doğru kılavuzluk eden ideal hayata ve içsel bilgiye sahip değiliz. Tanrı'nın güneşi, ortaya çıkan bütün ihtişamıyla ruhun üzerinde hakikatle ve aşkla parladığı zaman, erdem ve günah yasası bizim için sona erer. Musa'nın yerini İsa, Shastra'nın [Kutsal Kitabın] yeriniyse Veda [İrfan] alır.

📖 Tatlı Annem, sence bu erdemle günah fikrinin insanlığa yararı oldu mu?

Sri Aurobindo'nun dediği gibi, erdem ve günah yasası insanlığa binlerce yıl önce verildiği zaman gelişmesi için kesinlikle gerekliydi.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Ama şimdi artık bu yasanın ne anlamı kaldı, ne de faydası; artık bu yasayı dinlememek lazım. Bu, artık hiçbir otoritesi olmaması gereken bir geçmişin bir parçası.

Ama böyle olabilmesi için, bu yasanın yerine daha aydın ve daha doğru bir yasanın geçmesi lazım, karışıklık ve bozulmuşluk değil.

4 Eylül 1969

📖 Tatlı Annem, yeni jenerasyonun yaptığı gibi, bütün sosyal ve ahlaki adetleri yıkmak, hiçe saymak iyi midir? Bu şeylerin hiç mi değeri yok?

İnsanın bilinci geliştikçe, bir zamanlar değeri olan şeyin, bir başka zamanda hiçbir değeri kalmıyor. Ama artık uymadığın yasayı, gelecek realizasyona doğru gelişmene yardım eden, teşvik eden daha yüksek, daha doğru bir yasayla değiştirmeye büyük özen göstermen gerekir.

Ancak daha üstün, daha iyi bir yasa bildiğin zaman, ve o daha üstün, daha iyi yasaya uyabildiğin zaman bir yasadan vazgeçmeye hakkın var.

Dün yazdıklarımı tekrar oku, bunu daha önce açıklamıştım.

5 Eylül 1969

📖 Peki bu “daha aydın” yasa nedir?

Her yasanın yerine geçmesi gereken tanrısal emre tam, spontane itaat.

26 Eylül 1970

📖 Bu üstün yasaya nasıl uyabiliriz?

Her an Tanrı'nın İsteddiğini yaparak.

26 Eylül 1970

167 – İçimizdeki Tanrı hep doğru Yönetir, cahilliğin zincirleri içinde olduğumuzda bile; ama hedef kesin olmasına rağmen, hedefe daireler çizerek ve sapaklara saparak ulaşılır.

Tanrısal'ın öngördüğü hedefe her zaman ulaşılır, ama sadece bilinçleri Tanrısal Bilinçle birleşmiş olanlar hedefe doğrudan ve bilerek ulaşır.

Ötekiler, yani sadece dış varlıklarının bilincinde olanların büyük çoğunluğu hedefe ancak bazen bu hedefe sırt çeviriyor gibi görünen birçok dolambaçlı yoldan geçerek varır.

6 Ekim 1969

168 – Yogada haç-çarmıh, ruhla doğanın kuvvetli ve mükemmel birleşmesinin sembolüdür; ama cahilliğin pisliklerine düştüğümüz için, ıstırabın ve arınmanın sembolü oldu⁷³.

169 – İsa dünyaya arındırmak için geldi, nail olmak için değil. Misyonunun başarısız olacağını ve onu reddetmiş bir dünyaya Tanrı'nın kılıcıyla geri dönmesi gerekeceğini kendisi önceden biliyordu.

📖 Tatlı Annem, bu özlüsözde “Tanrı'nın kılıcı” neyi temsil ediyor?

Tanrı'nın kılıcı, hiçbir şeyin dayanamadığı güçtür.

7 Ekim 1969

170 – Muhammed'in misyonu gerekiyordu, çünkü arınma eforumuzun abartısında, dünyanın sadece rahipler için yapıldığını, şehrin de çölün sadece bir antresi olarak yaratıldığını düşünmeye başlayacaktık.

171 – Her şey söylendiğinde, Aşkla Kuvvet birlikte sonunda dünyayı kurtarabilir, ama Aşk tek başına ya da Kuvvet tek başına kurtaramaz. Bu yüzden İsa ikinci bir geliş bekliyordu; İslam dini de, durgun olmadığı yerlerde imamların arasından bir Mehdi bekliyor.

⁷³ Sri Aurobindo'ya göre haçın, çarmıhın (İngilizce'de “cross” hem haç hem çarmıh demek, ama sıkıntı, acı, cefa, çile de demek) asıl manevi anlamı şu: ruh, yani dikey doğru, maddeye, yani yatay doğruya nüfuz eder ki onu bilinçlendirip dönüştürsün; kesişme noktasıysa dönüşümü simgeler.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

İsa'nın vaaz ettiği şekliyle aşk tek başına insanları dönüştüremedi.

Muhammed'in vaaz ettiği şekliyle kuvvet tek başına insanları dönüştüremedi, tam aksine.

Bu yüzden, insanlığı dönüştürmek için işlemekte olan bilinç, kuvvetle aşkı birleştiriyor, bu dönüşümü gerçekleştirmesi gereken olan Varlık da yeryüzüne Tanrısal Aşkın Gücüyle gelecek.

10 Ekim 1969

172 – Kanun dünyayı kurtaramaz; dolayısıyla Musa'nın emirleri insanlık için öldü, Brahminlerin öğretisiye bozuldu ve ölüyor. Özgürlüğe dönüştürülmüş kanun kurtarıcıdır; doğrusu pandit değil yogidir, manastır hayatı değil, arzudan, cehaletten ve egoizmden vazgeçmektir.

Bu, tartışılmaz açıklıkta.

Biz zaten bunu yapmaya çalışıyoruz.

Ama insanın doğası isyankar; arzudan, cehaletten ve egoizmden vazgeçme karşılığında özgürlüğü elde etmeyi zor buluyor.

İnsanların çoğu arzunun, cahilliğin ve egoizmin köleliğini arzusuz, cehaletsiz, egoizmsiz özgürlüğe tercih ediyor.

13 Ekim 1969

173 – Vivekananda bile heyecandan bir defasında: “Kişisel bir Tanrı tahammül edilmez olurdu çünkü fazla ahlakdışı olurdu, bütün iyi insanların görevi de Ona direnmek olurdu” sofizmini kabul etmişti. Eğer ahlakötesi ve mutlak güçte bir İrade, bir Zeka dünyayı Yönetiyorsa Ona direnmenin mümkün olmadığı kesin; direnişimiz ancak O'nun amaçlarına hizmet eder ve aslında O'nun tarafından dikte edilir. Öyleyse Onu kınamak ya da inkar etmek yerine, Onu araştırmak ve anlamak daha iyi değil mi?

174 – Tanrı'yı anlamak istiyorsak, egoist ve cahil insansal kriterlerimizden vazgeçmeliyiz, ya da kriterlerimizi yüceltip evrenselleştirmeliyiz.

İnsansal anlayışa göre dünya son derece ahlakdışı, acı ve çirkinlik dolu, özellikle de insan türünün ortaya çıkışından beri. Yani insansal bilinç için bu dünyanın kişisel bir Tanrı'nın eseri olduğunu kabul etmek zor, çünkü bu, insana, kadiri mutlak bir canavarın eseriymiş gibi geliyor.

Ama Sri Aurobindo şunu ekliyor, anlamaya çalışmak kınamaktan iyidir.

Anlamanın da en iyi yolu, Gördüğü gibi görmek ve Anladığı gibi anlamak için bu Yüce Bilinçle birleşmek değil mi? Bu, kesinlikle tek gerçek Bilgelik.

Yoga, Yüce'yle gerçek birleşme şeklidir.

15 Ekim 1969

175 – İyi bir insan ölüyor ya da başarısız oluyor ve kötü biri yaşayıp kazanıyor diye Tanrı kötü mü? Bu vargının mantığını göremiyorum. Önce ölümün ve başarısızlığın kötü olduğuna ikna olmam lazım; ölüm ya da başarısızlık geldiğinde, bazen o anki en yüce iyilik olduğunu düşünüyorum. Ama kalbimiz ve sınırlarımız bizi aldatıyor: sevmedikleri ya da arzu etmedikleri şeyin mutlaka kötü olduğunu iddia ediyoruz.

📖 İyi de, tatlı Annem, şanssız olan ve yaptıkları her işte hep başarısız olanlar için ne demeli?

Önce şunu iyice bilin, ister iyi olsun ister kötü, şans diye bir şey yoktur.

Cahilliğimizden şans zannettiğimiz şey bilmediğimiz nedenlerin sadece bir neticesidir.

Şu kesin ki arzusu olan birinin arzuları tatmin edilmiyorsa, bu, Tanrısal Lütfun onunla olduğunun ve Tanrısal İradeye isteyerek ve spontane biçimde yapılan tevekkülün, huzur ve ışık içinde mutlu olmanın, herhangi bir arzunun tatmininden çok daha emin bir yol olduğunu ona deneyimle Öğreterek onu çabucak ilerletmek İstedığinin bir göstergesidir.

17 Ekim 1969

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

176 – Geriye dönüp geçmiş hayatıma baktığımda anlıyorum ki başarısız olmasaydım, acı çekmeseydim hayatımın yüce nimetlerini kaybetmiş olurdu; halbuki acı çektiğimde, başarısız olduğumda canım sıkılmıştı, içimi talihsizlik duygusu sarmıştı. Burnumuzun dibinde olanın dışındaki hiçbir şeyi göremediğimiz için, kendimizi bütün bu burun çekmelere, bütün bu feryatlara koyuveriyoruz. Sessiz olun ey aptal gönüller! Egoyu öldürün, engin, evrensel biçimde bakmayı ve hissetmeyi öğrenin.

177 – Mükemmel kozmik görüş ve duygu, bütün hatanın, bütün acının çaresidir; ama insanların çoğu sadece egolarının alanını genişletmeyi başarır.

📖 Tatlı Annem, “ kozmik görüş ve duygu ” nedir, kozmik görüşe ve duyguya nasıl ulaşılır?

Kozmik görüş ve duygu sadece dünyanın bir bütün olarak görülmesi ve bu bütünü görüşünden doğan duygu demek.

Bu bütün her şeyi *aynı anda* içerir, hem ışığı hem karanlığı, hem acıyı hem zevki, hem mutluluğu hem mutsuzluğu.

Ve hepsi birden Tanrısal’a yönelik bir tapınma titreşimi oluşturur, aynen bütün seslerin bir arada duyulması, Tanrısal’a yüce niyaz OM’u oluşturduğu gibi.

18 Ekim 1969

178 – İnsanlar: “Ülkem için!”, “İnsanlık için!”, “Dünya için!” diyor ve düşünüyor, ama aslında şunu kastediyorlar: “Ülkemde görüldüğü şekliyle kendim için!”, “İnsanlığın anladığı şekliyle kendim için!”, “Fantezime göre dünya olarak gördüğüm kendim için!” Bu belki bir genişleme ama, kurtuluş değil. Özgür olmak ile geniş bir hapiste olmak aynı özgürlük durumu değil.

Özgür olmak için hapisten çıkmak lazım.

Hapis ego, ayrı kişilik duygusu.

Özgür olmak için Yüce’yle bilinçli olarak tam birleşmek lazım, bu özdeşleşmeyle egonun sınırlarını kırmak lazım, hatta evrenselleşerek

egonun varlığını bile ortadan kaldırmak lazım; üstelik bu, bilincin bireyselliğini de yok etmiyor.

19 Ekim 1969

179 – Komşunun içindeki Tanrı için, kendi içindeki Tanrı için, kendi ülkedeki ve düşmanının ülkesindeki Tanrı için, insanlığın içindeki Tanrı için, ağacın, taşın, hayvanın içindeki Tanrı için, dünyadaki ve dünyanın dışındaki Tanrı için yaşa; o zaman doğru kurtuluşun yolunda olursun.

Eklenecek bir şey yok. Bu doğru, çok açık bir şekilde doğru, ve bundan emin olmak için bu deneyimi yaşamak gerek, çünkü sadece deneyim kesinlikle ikna edicidir.

21 Ekim 1969

180 – Daha küçük ve daha büyük ebediyetler vardır; çünkü ebediyet ruhun bir terimidir, ve zamanın içinde var olabildiği gibi zamanı da aşabilir. Kutsal Kitaplar ‘*śāśvatih samāh*’la uzun ve sürekli bir zaman dilimini, ya da ölçülmesi çok zor bir devri kasteder; sadece Mutlak Tanrı mutlak ebediyete Sahiptir. Yine de insan kendi içine dalınca anlıyor ki her şey aslında ezeli ve ebedidir; son yoktur, bir başlangıç da hiç olmadı.

📖 Tatlı Annem, ebediyet deneyimini nasıl yaşayabiliriz?

Ebedi'yle, yani Tanrısal'la birleşerek.

23 Ekim 1969

181 – Başka birine embesil dediğinde, ki bazen diyorsundur, unutma ki kendin, insanlığın yüce embesiliydin.

182 – Tanrı, yeri gelince aptalca Davranmayı Sever; insansa bunu yerli yersiz yapar. Aradaki tek fark budur.

📖 Tatlı Annem, epey yıldır, büyük küçük neredeyse bütün çocuklarımız konuşurken hep kaba kelimeler kullanmaya alışmış. Mesela her cümleyi “salak”, “manyak” gibi kelimelerle ve buna benzer başka Hint deyimleriyle noktıyorlar, ama kötü bir niyetleri yok. Böylesine yaygın bu kötü huyu bırakmalarına nasıl yardım edebiliriz?

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Tek çare, konuşmadan önce düşünmeyi öğrenmek ve sadece düşüncenin ifadesi için kesinlikle vazgeçilmez kelimeleri söylemek.

NE KADAR AZ KONUŞURSANIZ O KADAR İYİDİR.

Ve başkasına ya da başkalarına bir şey iletmek vazgeçilmezse, fazlası değil, sadece vazgeçilmez kelimeleri söylemek bilgedir.

24 Ekim 1969

183 – Budik açıdan, boğulan bir karıncayı kurtarmış olmak bir imparatorluk kurmuş olmaktan daha büyük iştir. Fikirde doğruluk var ama, kolayca abartılabilen bir doğruluk.

184 – Bir erdemi – merhameti bile – bütün diğer erdemlerin üzerine gereksiz yere yüceltmen, bilgeliğin gözlerini elinle kapaman demektir. Tanrı daima bir ahenge doğru İlerler.

Bütün abartı, bütün eksklüzivizm, ahenk konusunda bir denge eksikliğidir, bir kusurdur, dolayısıyla bir hatadır mükemmelliği arayan insan için. Çünkü mükemmellik sadece yüce bir ahenkte varolabilir.

28 Ekim 1969

185 – Ruhun ayırım yaptığı sürece, acımayı acı çeken hayvanlara saklayabilirsin; ama insanlık senin daha asil bir şeyini hak ediyor, sevgi istiyor, anlayış istiyor, arkadaşlık istiyor, denginin ve kardeşinin yardımını istiyor.

186 – Kötülüğün dünya iyiliğine olan katkıları ve erdemlilerin bazen yaptığı kötülük, iyiliğe aşık ruhu üzebilir. Yine de üzülme, şaşırma, daha ziyade Tanrı'nın insanlıkla ilgili Hikmetini inceleyip sakince anla.

Sri Aurobindo means that there is a height in the consciousness where the ordinary notions of good and bad lose all their value. [Sri Aurobindo'nun demek istediği, sıradan iyilik ve kötülük kavramlarının tüm değerini yitirdiği bir bilinç yüksekliği var.]

Ve yeryüzünde olayların oluş şekli tarafından etkileneceğimize, bilincimizde Tanrısal'la birleşinceye kadar yükselmeyi tavsiye ediyor, o zaman olayların neden böyle olduğunu anlarız.

29 Ekim 1969

187 – Tanrı'nın Hikmetinde kötülük yoktur, sadece iyilik, ya da iyiliğin hazırlanması vardır.

188 – Erdem ve günah, ruhunun mücadelesi ve gelişmesi için yaratıldı; sonuçlarsa, Kendini erdem in ve günahın ötesinde Gerçekleştiren Tanrı'ya ait.

Erdem ve günah, insan düşüncesinin icadıdır, evrimin ve gelişmenin gereği için, ama Tanrısal Bilinçte ne erdem ne de günah yoktur.

Evrenin tümü, ortaya koyması gerektiği Şeye doğru, yükselen bir şekilde yavaşça evrimleniyor.

30 Ekim 1969

*

Yıllar önce B. bana bir defter gönderirdi, ben de ona cevap yazardım, sonra bir defasında defteri unutmuşum.

Dün bana defterini geri istemek için yazdı; defteri buldum. Defterde yanıtlamadığım bir soru vardı.

Sorusuna cevap yazdım...

Soruyu bu sabah Efendi'ye "sundum", O da sanki bu fırsatı Kolluyordu.

Öyle bir cevap aldım ki... her zamanki gibi basit, ama HER ŞEYİ, bütün işleyişi açıklayan bir cevap.

Yanıtı görünce öylesine aydınlandım ki... her şey öylesine basit oldu ki!

Yazdıklarım bir şeye benzemiyor, sanki bir banallik. Ama bütün sorulara son veriyor.

Gerçekten harikaydı!

Defteri geri göndermedim, sana göstermek için sakladım, çünkü yazdıklarım bir şeye benzemiyor, ama eğer bana yaşattığı deneyimi başkalarına yaşattırsa bu yabana atılmayacak bir şey!...

Birkaç saat boyunca hiçbir şeyin bozamayacağı bir Huzur içinde yaşadım...

Öylesine basit, öylesine basit ki!

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

(Satprem, B. 'nin sorusunu defterinden okuyor)

📖 Tatlı Annem, Tanrısıl, haksızlığı Cezalandırır mı?
Bir kimseyi Cezalandırabilir mi?

(Anne gülüyor)

Sorularını hep çocukça sorardı. Şöyle yazdım:

“Defterini unutmuşum, bunca yıl sonra buldum, sorduğın soruya cevap veriyorum :

‘Tanrısıl, olaylara insanlar gibi Bakmaz ... (Bu B. için)

Cezalandırmaya ya da Ödüllendirmeye gerek Duymaz.

Bütün hareketler, meyveleriyle birlikte sonuçlarını kendi içlerinde taşır.

Hareket, türüne göre Tanrısıl'a ya yaklaştırır, ya da Tanrısıl'dan uzaklaştırır...’

Yani... evrende, Tanrısıl'a yaklaşan muazzam Hareketi şöyle bir düşün, içindeki her şey, HER ŞEY böyle (*Tanrısıl'a doğru ilerliyor*)... Deneyimimi sana vermek, sana yaşatmak istiyorum, çünkü olağanüstü bir deneyim yaşadım!... hepsi bu.

‘... ve bu, yüce sonuçtur.’

Öylesine yaratılmış ki, öylesine organize edilmiş ki her şey her saniye böyle; şimdi anlıyorum, bilincimde hissettiğim ama anlayamadığım bazı hareketleri şimdi anlıyorum; bu otomatik ve SÜREKLİ bir şey, her saniye, bizler saniyelere bölüyoruz ama bu otomatik bir şey.

Yani bu ya Tanrısıl'a doğru ilerleyiş, Tanrısıl'la bilinçli özdeşleşmeye doğru ilerleyiş, ya da gerileme.

Vücudum anlamadığı şeyler hissetmişti, çünkü bilincim belli bir haldeydi ve bazı şeyler yolunda değildi... yani, vücudum birden bire küçük bir rahatsızlık hissediyor, nedendir bilinmez: bu yüzden oluyor.

Bu HER ŞEYİ açıklıyor, HER ŞEYİ.

Bu şekilde evrenin işleyişi TAMAMEN açıklanmış oluyor, açıklığa kavuşmuş oluyor.

Bu anında bütün günah ve kötülük kavramlarını ortadan kaldırıyor...

Bütün insansal konstrüksiyonlar yıkılıyor, hepsi. Öylesine basit ki!
Öylesine basit ki.

Ve insanların, açıklamaya çalışmak için inşa ettikleri bu devasa akılsal yapı da yerle bir oluyor.

İşleyiş otomatik.

Otomatik ve evrensel.

Ve şunu fark ettim, bu müphem olan, kesin olmayan, net olmayan bir şey değil: sanki her unsurun kendi kaderi varmış gibi kesin, noktaya yönelik...

Bir gün geriye doğru büyük bir adım atabilirsin, ertesi gün de ileriye doğru büyük bir adım atabilirsin. Ve bu, dünyada görünen kargaşayı açıklıyor.

Birden hafifledim.

Üzerimden sanki bir cehalet yükü indi.

(Sessizlik)

Görürsün değil mi, nasıl denk geldi: isteyerek yapmadım, defteri ancak anlayabileceğim zaman buldum.

O zamanlar cevap olarak Tanrı Bilir ne yazardım!

Tam da anlayabileceğim zaman oldu. Harika!

Evet, tüm bunlar gerçekten mikroskopik bir duyarlılıkta, noktaya yönelik.

Evet, öyle değil mi ama! Gerçekten hassas, noktaya yönelik, tam zamanında – Yüce Bilinç her yerde. Bizler bunu tasavvur etmekte bile zorlanıyoruz. Ama bu apaçık... gün gibi ortada...

(Sessizlik)

Bir şey mi söyleyecektin?

Yoo, sormak istediğim bir yazım sorusu var!

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

(Anne gülüyor)

Evlad, yapılabilecek bütün yazım hatalarını yapıyorum!

Şu ünlü “Aurovillelilerle” ilgili...

Ben Aurovilleliyi tek “l” ile yazıyorum⁷⁴.

Kasten mi?

Kasten. (Anne gülüyor) “Aurovilleli” Fransızca değil, Aurovillece.

(Sessizlik)

Sabahtan beri müthiş mutluyum, her şey aydınlandı!
Komik olan, bildiğini sanıyorsun, bunu bildiğini sanıyorsun, çünkü
bir vahiye benzemiyor... ama aslında hiç bilmiyormuşsun!
Bu sanki bir şey altüst oldu, sanki tamamen farklı oldu.

(Sessizlik)

Bu anlayış farkını açıklayabilseydik, bu akılsal işleyiş ile (en üst akılsal işleyişle, en yüksek entelektüel işleyiş ile) tanrısal Bilincin işleyişi arasındaki fark açıklanırdı, açıklığa kavuşurdu, anlaşılırdı. Bunu hissediyorum ama... (Anne izah etmeye çalışıyor sonra vazgeçiyor)

Akılsal işleyiş izah ediyor.

Açıklıyor. Şeyler, olaylar birer sonuç, deftere yazdığım “sonuç” [conséquence] kelimesinin bile yerinde olup olmadığından emin değilim, akıl “izah ediyor”, halbuki bu spontane, bir kararın sonucu değil, spontane.

Neredeyse otomatik diyebiliriz.

Tanrısal Aksyonu düşünürken bize, yani insanlara hep insanüstü bir aksyonmuş gibi geliyor, önce bakan SONRA karar veren – hayır, kesinlikle öyle değil! Bu... evet, bu bir otomatizm... nasıl desem bilmiyorum...

⁷⁴ Fransızca’nın yazımına göre Aurovilien (Aurovilleli) Auroville gibi iki ‘ l’ ile Aurovillien yazılması gerekir.

Şunu belirtmeliyim, iki gün önce bir deneyim yaşadım (yine R.’leyken, R. buradaydı): bütün evren deneyimiydi, bir Enginliğin sanki global bir vizyonunu gördüm, ve birden bilincim sanki yer tutmayan bir nokta oldu, ve bu nokta Ebedi Bilinçti.

Öyle kuvvetliydi ki!

Müthiş...

Nasıl her şey, açılıp yayılmış bütün bu evren bu Bilincin sonucuydu... (*Anne bir noktayı gösteriyor*). Yani, bilincim o Ebedi Bilinç oldu (birkaç saniyeliğine... bir dakika bile sürmemiştir, çünkü bu deneyimin zamanla hiçbir ilgisi yok): Ebediydi, Bilinçti.

Bu deneyim içimde bir şeyler hazırlamıştı, çünkü ikisi simültaneydi, biri diğerini yok etmiyordu: ebedi Olan ve her şey Olan bu yer tutmayan Nokta, ve aynı zamanda açılıp yayılan bu evren, ikisi simültaneydi.

Çok yoğun bir deneyimdi.

Sonra geriye bir tek “her şey” olan bu müphemlik kaldı; ama deneyimdeki müphemlik izlenimi yok olmadı, hala net değil, kesin değil.

O andan beri bir değişiklik var bende.

Ve bugün, bu bilinçteyken cevap geldiğinde, “olayın” bilinmesi değildi – bilgisi değildi: “işleyişti”.

Birden işleyiş OLMUŞTUM.

Olayı elimden geldiği kadar deftere yansıttım... Öyle basitti ki! Çok basit, mutlak güçte, harika!

Kelimeler yaklaştırım.

Kelimeler kullanmam gerekti çünkü ona bir cevap yazmam gerekti, ama işleyiş deneyimi öyle geldi: tanrısal Bilince geri dönen şu evrensel Enginlik, tanrısal Bilince nasıl geri dönüyor – mümkün olan sayısız deneyimle birlikte, harika bir basitlikte.

(*Uzun sessizlik*)

Kelimeler...

Bu bana aynı zamanda bilincin Tanrısal’a doğru evrensel geri dönüş hareketinin vücutsal bir deneyimini yaşattı sanki; ve bu... kesinlikle akılsal bir algı değildi, kesinlikle: sanki bütün hücreler bu hareketi, Bilince doğru bu müthiş geri dönüş hareketini hissediyordu. Bu, evrenin Yüce’ye doğru hareketi olmalı.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bazı şeylerin deneyime katkıda bulunduğunu söylemeliyim: dün, Z. bana, bazı sorulara cevaben Dünya'nın yaşından ve Dünya'nın yaşını şimdi nasıl hesaplamayı başarabildiklerinden bahsetti.

Olaya aklen yaklaşıyorlar.

Z. konuştuğunda birden bir tür birleşme geldi ve vücudum, tanrısal Bilince geri dönen dünya hissini... nasıl desem... hissetti.

Bütün bunların birleşmesi, kombine olması yaşadığım bu deneyimle sonuçlandı.

(*Sessizlik*)

Eskiden, deneyim yaşadığımda, çok eskiden, uzun yıllar önce, bundan az çok aklım faydalanıyordu, sonra deneyimi yayıyordu, kullanıyordu; şimdi öyle değil: doğrudan vücudum faydalanıyor, deneyimi vücudum yaşıyor, ve bu ÇOK DAHA GERÇEK.

Entelektüel tavır olayların algısına bir tür peçe ekliyor, ya da ne bileyim ... gerçekdışı bir şey ekliyor – bir tavır ekliyor.

Bu sanki belli bir peçenin ya da belli bir... şeyin... bir atmosferin arasından görüyormuşsun gibi. Halbuki vücut olayı kendi içinde hissediyor, vücut o olay OLUYOR.

Olayı kendi içinde hissediyor.

Olayı sanki böyle alıyormuş gibi değil (*Anne olayı içine koyma hareketi yapıyor*): sanki vücut o olay OLUYORMUŞ gibi (*Anne dağılma, yayılma hareketi yapıyor*).

Deneyimi bireyin boyutuna indirgeyeceğine birey, deneyimin boyutuna genişliyor.

(*Anne seyre dalıyor*)

Söylemek istediğin...?

Bir defasında şöyle hissettim... Tam da bütün bu evrensel geri dönüş hareketini 'bir algı şeklinde' deneyimledim, hakikaten çok kuvvetliydi, her şeyin BUNA doğru gittiğini, her şeyin BUNUN için var olduğunu, BUNUN içinde herhangi bir "karşıt" şey olamayacağını, herhangi bir şeyin BU YÖNDE gitmemesinin mümkün olmadığını hissediyordum, görünüşte "karşıt", "yanlış" ya da "karanlık" bir şey olduğunda bile...

Evet, evet.

Her şeyin BU yönde gittiğini, BUNUN için var olduğunu, içinde karşıt hiçbir şey olmadığını, karşıt bir şeyin mümkün olmayacağını hissediyordum.

Evet, bu sanki...

Bilmiyorum...

Bu sanki, bizler için anlaşılmaz bir şekilde, “karşıt” olma durumu o şeyin var olmaması demekti, değil mi. Anlayamadığımız için “karşıt” diyoruz.

Olayı böyle hissetmişim: “yanlış yol” dediğimiz yol bile doğru yolun bir parçası.

Evet.

Paradoksa benziyor...

Tamam işte, bu sadece bir görüş sınırlılığı.

(Sessizlik)

Uzayın algısıyla (ki bu bir şeye tekabül etmeli), uzaklaşan şeyler (gördüğüm, deneyimlediğim şeyler) sanki daha büyük bir eğri çizmek için uzaklaşıyordu...

Evet, uzaklaşma olayı sanki ufku ya da etki alanını genişletmek için.

(Sessizlik)

Enteresan olan, yani benim için çok enteresan olan, vücudum dönüşmenin bütün zorluklarıyla epeyce meşguldü, bu deneyim vücuduma ... “mutluluk” denilemez, mutluluktan sonsuzca daha üstün, daha büyük, daha güçlü bir şey verdi – öyle uçsuz ki! Sanki bütün hücrelerim mutluluktan dans ediyordu.

Aldığım izlenim bu.

Bu son günlerde, vücudum niye dönüşümün zorluklarıyla böylesine meşgul diye merak ediyordum, cevap alamamıştım, sadece sabırlı olmam, rahat durmam, huzursuz olmamam Söylenmişti – her zamanki gibi.

Ama şimdi anlıyorum!...

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Vücudum sadece belli bir hakikat atmosferinde mutlu olabiliyor; işte o zaman... sanki her şey genişliyor, gevşiyor gibi, o zaman da sıradan algıda kesinlikle eşdeğeri olmayan olağanüstü bir mutluluk hissediyor.

(Anne gülüyor)

Bu şey gibi... sanki kafam alınıp tersyüz edildi gibi! *(Anne kafasının yukarı doğru tersyüz edilme hareketini yapıyor)*

Değil mi, Bilinç burada *(Yukarı doğru hareket)*, sanki alınıp doğru tarafa tersyüz edildi!

(Gülüşler)

(Sessizlik)

Kötülük izlenimini, kötü şey izlenimini sınırlamalar yaratıyor; sınırlamalar ortadan kalkınca kötülük izlenimi, kötü şey izlenimi yok oluyor.

25 Temmuz 1970

189 – Kendi içinde yaşa; dış olaylar seni sarsmasın.

190 – Sadakamı gösterişli bir yardımseverlikle her yerde saçıp savurma; yardım ettiğinde anla ve sev. Ruhun kendi içinde büyüsün.

191 – Fakirlere yanındayken yardım et; ama artık yardıma muhtaç fakir olmaması için de çalışıp çaba göster.

Tanrısal'a hep özlem duyarak kendi içimizde yaşamak, hayata gülümseyerek bakabilmemizi ve dış şartlar ne olursa olsun huzur içinde kalabilmemizi sağlar.

Fakirlere gelince, Sri Aurobindo: "Fakirlere yardım etmek iyidir, yeter ki bu kendini beğenmişlikle yapılan gösterişli bir sadaka olmasın; ama yeryüzünde artık fakir kalmaması için sefalete çare aramak, fakirlere yardım etmekten çok daha üstündür" diyor.

31 Ekim 1969

192 – Hindistan’ın eski sosyal ideali, rahipten gönüllü bir hayat sadeliği, saflık, irfan ve toplumu parasız eğitmesini istiyordu; prensten savaşmasını, yönetmesini, zayıfı korumasını ve savaş alanında hayatını feda etmesini istiyordu; tüccardan ticaret, kar ve karın topluma gönüllü bağışlarla geri dönmesini istiyordu; serften bütün diğerleri için çalışıp maddi sahiplik edinmesini istiyordu. Serfliğinin karşılığında telafi olarak da feragat, kan ve zenginlik vergilerinden muaf tutuluyordu.

Başlangıçta, yaklaşık altı bin yıl önce bu çok doğrudu, herkes *doğasına göre* sınıflandırılıyordu.

Daha sonralar bu, doğuma göre, bireyin gerçek doğasının hiç önemsenmediği, katı ve gittikçe keyfi bir toplumsal kolaylık oldu.

Yanlış bir kavram olduğu için ortadan kalkması gerekti. Ama yavaş yavaş, insanın gelişmesiyle, insansal meşgaleler gittikçe benzer şekilde, herkesin doğasına ve kapasitesine göre, daha esnek ama daha doğru sınıflandırılmaya başlandı.

7 Kasım 1969

193 – Fakirliğin varlığı, adaletsiz ve kötü organize edilmiş bir toplumun kanıtıdır, aleni sadakalarımız da, bir hırsızın vicdanındaki ilk gecikmiş uyanıştır.

194 – Eski epik şairimiz Valmiki, adil ve aydın bir sosyal durumun göstergeleri arasına sadece evrensel eğitimi, ahlakı ve maneviyatı dahil etmedi, şunları da kattı: kimse adi yiyecek yemek zorunda olmasın; herkes kral, herkes kutsal sayılsın; kimse lüksün adi, zavallı kölesi gibi yaşamasın.

195 – Fakirliğin kabulü, birey ya da bir sınıf için asil, faydalı bir davranıştır, ama eğer genel ya da ulusal bir ideal gibi sapıkça organize edilirse felaketle sonuçlanır, hayatın zenginliğini ve serpilmesini yok eder.

196 – Nasıl ki hastalık, doğal vücudun bir gereği değil, fakirlik de sosyal hayatın bir gereği değil; kötü yaşama alışkanlıkları ve

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

gerçek organizasyonumuzu bilmeyişimiz her iki durumda da önlenebilir bir karışıklığın suçlu nedenleridir.

📖 Tatlı Annem, dünyada artık hiç fakirin, hiç acının olmayacağı gün gelecek mi?

Sri Aurobindo'nun öğretisini anlayan, Sri Aurobindo'ya inanan herkes için bu kesin.

Auroville'i bunun böyle olabileceği bir yeri yaratma niyetiyle kurmak istiyoruz.

Ama bu realizasyonun mümkün olabilmesi için, herkesin dönüşmek için efor yapması lazım.

Çünkü insanların acılarının büyük çoğunluğu, kendi fiziksel ve akılsal hatalarının ürünüdür.

8 Kasım 1969

📖 Auroville'de yaşamaya gelenlerin aynı zayıflıklarla, aynı kusurlarla doğmuş bu aynı dünyanın insanları olduğu sürece, Auroville'de artık acının olmayacağına nasıl inanırsın?

Auroville'de artık acının olmayacağını asla düşünmedim, çünkü insanlar şu anki halleriyle acıyı lanetlerken, bir taraftan da acıyı seviyor, çağırıyor.

Ama insanlara huzuru gerçekten sevmeyi ve “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil” tavrını uygulamaya çalışmayı öğretmek için gayret göstereceğiz.

İstemdışı fakirliği ve dilencililiği kastetmiştim.

Auroville'de hayat öyle organize edilecek ki bunlar olmayacak.

Ve eğer dışarıdan dilenci gelirse, ya gitmeleri gerekecek, ya da hastaneye yatırılıp onlara çalışmanın keyfi öğretilecek.

9 Kasım 1969

📖 Ashram'ın idealiyle Auroville'in ideali arasındaki temel fark ne?

Gelecekle ilgili ve Tanrısal'a hizmetle ilgili tavır konusunda temel bir fark yok.

198

Ashramdaki insanlar (sadece öğrenimleri için burada olan öğrenciler hariç tabii, onlardan hayatta bir seçim yapmış olmalarını istemiyoruz) hayatlarını yogaya adanmış kişiler olarak kabul ediliyor.

Oysa Auroville’de, insanlığın gelişmesi için kolektif bir deneyim yaşamak konusunda iyi niyetli olmak, Auroville’e kabul edilmek için yeterli.

10 Kasım 1969

197 – İnsanlık için ilerici örneği Sparta değil Atina temsil ediyor. Eski Hindistan, büyük zenginlikler ve büyük harcamalar idealiyle, uluslar arasında en büyüğüdü. Ulusal riyazetçiliğe olan trendiyle, modern Hindistan’ın hayatı tamamen fakirleşti, zayıflığa ve bozulmaya gömüldü.

198 – Sanma ki maddi fakirliği ortadan kaldırdığında insanlar mutlu olur, ya da tatmin olur, veya toplum kötülüklerinden, zorluklarından, problemlerinden kurtulur. Bu sadece ilk ve de en temel gereklilik. Ruhun içteki organizasyonu hatalı kaldığı sürece, dışta her zaman huzursuzluk, düzensizlik ve devrim olur.

Bu apaçık, insanlara bunu anlatmaya çalışıyoruz.

Güvenli ve rahat bir hayat insanları mutlu etmeye yetmiyor.

İçsel gelişme lazım.

Tanrısal’la bilinçli temastan kaynaklanan huzur lazım.

13 Kasım 1969

199 – Hastalık vücutta hep nükseder eğer ruh kusurluysa; çünkü aklın günahları, vücudun günahlarının gizli nedenleridir. Aynı şekilde, fakirlik ve sıkıntı da toplumdaki insana hep geri gelir, insan ırkının akli egoizme boyun eğdikçe.

200 – Din ve felsefe insanı egosundan kurtarmayı amaçlıyor; işte o zaman içteki cennetin krallığı dışta tanrısal bir kentte spontane şekilde yansıyacak.

Sri Aurobindo felsefe ve din kelimelerini herkes anlasın diye kullandı.

Ama çok iyi biliyordu ki insan egoizminin çaresi felsefenin ve dinin ötesinde, bizzat fiziksel bilincin kabul ettiği ve yeryüzünde yaşadığı gerçek manevi hayattadır, bu da fiziksel bilinci egodan nihai olarak gerçekten kurtulabilecek duruma getirir.

15 Kasım 1969

201 – Ortaçağ Hristiyanlığı insan ırkına: “Ey insan, dünyevi hayatında kötüsün, Tanrı'nın önünde bir solucansın; egoizmden vazgeç öyleyse, gelecek bir hal için yaşa, Tanrı'ya ve Tanrı'nın rahibine boyun eğ” dedi. Sonuç insanlık için pek de iyi olmadı. Modern bilgi insan ırkına: “Ey insan, fani bir hayvansın, Doğa için, karıncadan, solucandan daha fazla şey ifade etmiyorsun, evrende geçici bir noktasın sadece. Öyleyse Devlet için yaşa, eğitilmiş idareciye ve bilimsel uzmana aynen karınca gibi boyun eğ” diyor. Bu dogma diğerinden daha mı başarılı olacak?

202 – Vedanta daha ziyade şöyle diyor: “Ey insan, doğan ve özün Tanrı'yla birdir, ruhun hemcinslerinin ruhuyla birdir. Uyan öyleyse ve tam tanrısallığına doğru ilerle.” Eskiden sadece bir azınlığa bahşedilen bu hakikat şimdi bütün insanlığa armağan edilmeli ki kurtulsun.

Eklenecek hiçbir şey yok.

Sri Aurobindo önce hastalığı, sonra da çaresini açıkça, ustalıkla söyledi. Bize sadece öğrettiğini uygulamaya koymak kalıyor.

16 Kasım 1969

203 – İnsan ırkı hep Doğa'ya karşı kendi önemini, kendi özgürlüğünü, kendi evrenselliğini daha iyi ortaya koyduğu zaman en çok ilerler.

204 – Hayvan insan karanlık başlangıç noktasıdır, günümüzün doğal insanı değişik ve karışık yarı yoldur, ama doğüstü insan, insansal yolculuğumuzun ışıldayan yüce hedefidir.

İnsan tam gelişme gücünü, artık Doğa'ya bağlı olmadığını ve Doğa'nın kanunları tarafından sınırlandırılmadığını hissettiği zaman edinir.

Doğa, Tanrısal'ın sadece sınırlı bir ifadesidir, oysa insan, içerdęi bütün güç ve ışık imkanıyla Tanrısal'ın bilinçli ifadesi olmak için yaratıldı.

18 Kasım 1969

205 – Her düşüncende ve her hareketinde, sanatta, edebiyatta ve hayatta, zenginliğin ediniminde, sahip olunmasında veya harcanmasında, evde, hükümette ve toplumda, Ölümsüz Bir'i Kendi aşağı ölümlü Varlığında sembolize etme ve ortaya koyma gücüne eriştiğin zaman, hayat ve eylem senin için doruğuna ulaşır ve ebediyen taçlandırılır.

Bu hiç şüphesiz varlığının zirvesine ulaşmış insanın tarifi. Ama bu sadece süperinsanın ilk adımı.

24 Kasım 1969

KARMA⁷⁵

Manevi gelişmeyle ve özlemle,
karmanıza hakim olabilecek duruma gelirsiniz.
Anne

206 – İnsan yanlış yoldayken bile Tanrı insana Kılavuzluk Eder; üst doğa, kendi aşağı ölümlülüğünün tökezlemelerine göz kulak olur; bu karışıklıktan, bu çelişkiden kurtulup benliğin birliğine ulaşmamız gerek; sadece benliğin birliği açık bilgiyi ve hatasız eylemi başarabilir.

Hayatta tek güvenlik, geçmiş hataların sonuçlarından kurtulmanın tek yolu, varlığımızın ve tüm varlıkların Hakikati olan, tek etkili kılavuz olan Tanrısal Mevcudiyetle bilinçli birleşmeyi sağlayan iç gelişmedir.

25 Kasım 1969

207 – Yaratıklara acıman iyidir ama kendi merhametinin kölesiysen iyi değildir. Tanrı'dan başka hiçbir şeyin kölesi olma, en ışıdayan meleklerinin bile.

Hakikate göre yaşamak isteyenler için tek yol, Tanrısal Varlığın bilincine varmak ve sadece Tanrısal Varlığın İradesine uygun biçimde yaşamaktır.

Bu, kötülükten ve acıdan kurtulmanın, hep huzur, ışık ve neşe içinde olmanın tek yolu.

26 Kasım 1969

⁷⁵ **Karma:** Eylem, çalışma; insanın işi veya işlevi; ruhun devamlılığıyla ve gelişmesiyle sübjektif ve objektif kuvvet olarak tekrarlanan varoluşlarının türünü ve ihtimallerini belirleyen güç.

208 – Tanrı insanlığın mutluluğunu Amaçlar; bu yüce iyiliği önce kendin elde et ki hemcinslerine iyice dağıtabilesin.

209 – Sadece kendisi için elde eden, kötü elde eder, elde ettiğine cennet ve erdem dese bile.

İnsanın mutlu olmaya hakkı var, madem ki bunun için yaratıldı. Ama bütün egosantrik hareket bu mutluluğun tam tersidir.

Öyle ki, insan mutluluğu sadece kendisi için ararsa, mutluluğu çekeceğine geri iter.

İnsan hiç yok olmayan iç huzuru ve neşeyi kendini unutup bulur, karşılığında hiçbir şey istemeden kendini adayınca bulur, herkese yayılması için o mutluluğun içinde deyim yerindeyse eriyince bulur.

29 Kasım 1969

 Tatlı Annem, 'Kendini unutmak' ile 'kendini adamak' arasındaki fark ne?

Kendini unutmak kısaca egoizmin tam yokluğunun sonucu olan pasif bir hal olabilir.

Kendini Tanrısal'a adadığıdaysa, adanma bütün değerini kazanır; bu aşkı en saf, en yüksek biçimiyle içeren aktif bir harekettir.

Kendini tamamen Tanrısal'a adamak, varoluşun gerçek nedenidir.

30 Kasım 1969

210 – Cahilliğimden, kırgınlığın asil, intikamın da görkemli olabileceğini sanırdım; ama şimdi, destansı bir öfkeye kapılmış Aşil'e bakınca, bir güzel kudurmuş çok güzel bir bebek görüyorum, bu da hoşuma gidiyor, eğleniyorum.

211 – Güç, kırgınlığa üstün geldiğinde asildir; imha muazzam ve görkemlidir ama, intikamdan kaynaklandığında gözden düşer. Bırak bu işleri, bunlar adi insan işi.

Kırgınlık ve intikam adi bir insanlığa mahsus, çünkü insanlığa mahsus, yarınkine değil.

1 Aralık 1969

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

212 – Şairler ölüme ve dış acılara pek önem verir; ama tek trajedi ruhun başarısızlıklarıdır, tek destan da insanın tanrısallığa doğru zafer dolu tırmanışıdır.

Usually man is not afflicted with the only thing truly tragic, the failure to find one's soul and to live according to its law.

[İnsan hakikaten trajik olan tek şey için, ruhunu bulamadığı ve yasasına göre yaşamadığı için genelde üzülmez.]

Aslında gerçekten trajik tek şey, insanın ruhunun, psikik varlığının bilincine varmaması, tüm hayatının tamamen ruhunun kılavuzluğunda olmamasıdır.

Ruhunu bulmadan ve yasasına göre yaşamadan önce ölmek: gerçek yenilgi bu.

Gerçek destan, gerçek şan, gerçek zaferse kendi içindeki Tanrısallığı bulmak ve Yasasına göre yaşamak.

3 Aralık 1969

213 – Gönlün ve vücudun trajedileri, çocukların küçük üzüntüleri ve kırık oyuncakları için döktüğü gözyaşlarıdır. İçin gülsün ama çocukları da teselli et, ve mümkünse oyunlarına da katıl.

Tanrısallık Bilinç için sadece genel evrimin hareketleri olan olayları insan bilincinin darlığı trajik hale getiriyor. Ama insan bunu gördüğü zaman bile, hala cahilliğin ıstırabında yaşayanlara derin bir sempati duyabilir, ve duymalıdır da.

4 Aralık 1969

214 – “Dahilerde her zaman anormal ve eksantrik bir şeyler var” diyorsunuz. Neden olmasın? Çünkü deha, insanın sıradan merkezinin dışındaki anormal bir doğumdur.

215 – Deha, insan kalıbında hapsolmuş Tanrı'yı özgürlüğüne kavuşturmak için Doğa'nın ilk denemesidir. Şaşırtıcı olan, çatlakların bu kadar az ve önemsiz olmasıdır.

Bir insan Tanrısallık'ın bilincine varıp O'nunla birleştiği andan itibaren sıradan insanların gözünde mutlaka anormalleşir, çünkü artık onda sıradan insan doğasını oluşturan zayıflıklar olmaz.

222

Ama ne mutlu ona ki, iç realizasyonunun olgusundan dolayı, insanlara özgü övünme alışkanlığından kurtulur, böylece diğerlerinin kötü niyetli ilgisinden kurtulabilir.

5 Aralık 1969

216 – Doğa’yı bazen kendi direnci çıldırtır, o zaman da beyne zarar verir ki ilhamı serbest bıraksın, çünkü bu durumda, sıradan maddi beynin dengesi Doğa’nın başlıca hasmıdır. Böylelerinin deliliğini geç ama ilhamlarından faydalan.

Her şeye mükemmel güvenin sakın gülümseyişiyle bakmak gerçekten de bilgece. Çünkü insan şu anki bilinciyle Yüce Efendi'nin amaçlarını pek anlayamaz.

7 Aralık 1969

217 – Kim dayanabilir Kali’ye, korkunç gücüyle, yakıcı tanrısallığıyla organizmaya akın ettiği zaman? Sadece Krishna’nın daha önce ele geçirdiği insan.

Bu, “sadece bilinçli Tanrısal Varlık her türlü şiddete hakim olabilir, her türlü şiddeti fethedebilir” demenin çok hoş ve anlamlı bir şekli.

8 Aralık 1969

218 – Zorbadan nefret etme, çünkü kuvvetliyse, nefretin onun dayanma gücünü artırır; zayıfsa, zaten nefretin gereksiz.

219 – Nefret bir güç kılıcıdır, ama daima iki ağızlıdır. Avından mahrum kalırsa çığına dönen ve göndericisini parçalayıp yemek için geri dönen eski büyücülerin büyüğü gibidir.

220 – Hasımın içindeki Tanrı’yı sev, ona vururken bile; böylece hiçbirinize cehennem kısmet olmaz.

221 – İnsanlar düşmanlardan söz ediyor, iyi de nerede bu düşmanlar? Ben sadece evrenin büyük arenasında bir tarafta ya da diğerinde mücadele edenleri görüyorum.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Tüm bunlar, insanlığı kendi birliğinin duygusuna uyandırmak için yazıldı. İnsan bu Birliğin farkına vardığında ve Tanrısal'ı her varlıkta gördüğünde, Sri Aurobindo'nun tavsiye ettiği gibi hissetmesi kolaydır.

9 Aralık 1969

222 – Azizle meleğin dışında da tanrısallıklar var; titanla devi de takdir et.

223 – Eski Kitaplar, “titanlar, tanrıların büyükleridir” diyor. Hala öyleler; ve hiçbir tanrı tamamen tanrısal değildir, içinde saklı bir titan yoksa.

224 – Eğer Rama olamazsam, Ravana olmak isterim; çünkü Ravana, Vishnu'nun karanlık yüzü⁷⁶.

Bu şu demek, kuvvet olmadan tatlılık, güç olmadan da iyilik eksiktir ve Tanrısal'ı bütünüyle ifade edemez.

Sri Aurobindo'nun kullandığı imaj türünü devam ettirecek olursam, derim ki, dönüşmüş bir asuranın merhameti ve cömertliği, masum bir meleğinkinden son derece daha etkilidir.

11 Aralık 1969

225 – Fedakarlık, fedakarlık, hep fedakarlık, ama Tanrı ve insanlık aşkına, fedakarlık uğruna değil.

226 – Egoizm ruhu öldürür; egoizmi yok et. Ama dikkat et de altruizmin başkasının ruhunu öldürmesin.

227 – Altruizm çok sıkça egoizmin sadece en yüce formudur.

📖 Tatlı Annem, altruizm başkalarının ruhunu nasıl öldürebilir ki?

⁷⁶ **Ravana:** Ramayana destanında, nefsi alemin iblisleri Rakshasa'ların kralı Ravana, zulmüyle tanrılar arasında bile terör estirdiğinden, evrenin muhafaza edici süreci Vishnu, Ravana'yı yok etmek için Avatar Rama (Ramachandra) olarak yeryüzüne iner. Zalim Ravana, Rama'nın eşi Sita'yı Sri Lanka adasına kaçıtır, ama Rama'yla müttefikleri Sita'yı kurtarıp Ravana'yı yok eder.

Başkalarına maddi olarak yardım ederek, yani altruist davranarak, onlara aynı zamanda kendi görüş açını empoze etmek istersen, ruhlarını öldürürsün, çünkü ahlaki ve sosyal kurallar hiçbir şekilde herkesin kendi ruhundan alması gereken iç yasanın yerini tutamaz.

13 Aralık 1969

228 – Tanrı ona Emrettiği zaman öldürmeyenin dünyaya yaptığı tahribatın haddi hesabı yoktur.

229 – İnsan hayatına mümkün olduğu kadar saygı göster; ama insanlığın yaşamına daha fazla saygı göster.

230 – İnsanlar hakim olamadıkları öfke yüzünden, nefret ya da intikam yüzünden öldürür; sonucun acısını er geç çekerler; ya da egoist bir dava uğruna soğukkanlılıkla öldürürler – Tanrı onları Affetmeyecek. Öldürecekse, önce ölümün bir gerçek olduğunu ruhunla anlamış olman ve Tanrı'yı vurulanda, darbede ve vuranda görmüş olman lazım.

 Tatlı Annem, Tanrı ne tür durumlarda öldürmeyi emreder?

Bu soruya cevap veremeyeceğim çünkü Tanrı bana hiç öldür Demedi.

14 Aralık 1969

231 – Vazgeçilmez iki erdem cesaret ve sevgidir; bütün diğer erdemler geri planda kalsa ya da uyuklasa bile bu ikisi ruhu canlı tutar.

232 – Alçaklık ve egoizm, affedilmesi zor bulduğum iki günahdır; oysa bir tek onlar neredeyse evrensel. Bu yüzden başkalarının alçaklığından ve egoizminden nefret etmemeliyiz, kendi alçaklığımızı, kendi egoizmimizi yok etmeliyiz.

233 – Asalet ve cömertlik, ruhun ulvi zirvesidir; onlarsız birer zindan böceği gibiyiz.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

234 – Erdemlerin, insanların övdüğü ya da ödüllendirdiği türden değil, mükemmelleşmene katkıda bulunan türden, doğandaki Tanrı'nın İsteddiği türden olsun.

📖 Tatlı Anne, aşağıdaki terimler için kendi tanımlamalarını verebilir misin?

1. Cesaret ve aşk
2. Alçaklık ve egoizm
3. Asalet ve cömertlik.

1. Cesaret, insanın kesinlikle hiçbir şeyden korkmamasıdır.
2. Aşk, karşılığında hiçbir şey istemeden kendini vermektir.
3. Alçaklık, kendinde olmayan erdemleri başkalarından isteyen içten pazarlıklı zayıflıktır.
4. Egoizm, kendini evrenin ortasına yerleştirip her şeyin kendi tatmini için varolmasını istemektir.
5. Asalet, tüm kişisel hesabı, çıkarı reddetmektir.
6. Cömertlik, başkalarını tatmin ederek tatmin olmaktır.

15 Aralık 1969

235 – Altruizm, görev, aile, ülke ve insanlık, ruhun aletleri olmadıkları zaman hapisleridir.

236 – Vatanımız Tanrı Ana'dır; eğer O'nu aşkla, şefkatle kötülemezsen, hiç kötülemez.

237 – İnsanlar kendi çıkarları uğruna vatanlarına ihanet ediyor; oysa ana katilliğini görmemek için yüzlerini iğrenmiş bir ifadeyle başka yöne çevirmeye hakları olduğunu sanmaya devam ediyorlar.

📖 Tatlı Annem, "altruizm, görev, aile, ülke, insanlık" nasıl ruhun gerçek birer aleti olabilir?

Ruh Tanrısal'a ait, sadece Tanrısal'a itaat ve hizmet eder.

Eğer aile için, vatan için ya da insanlık için çalışmasını Tanrısal Emrediyorsa, o zaman çok iyi, bunu bu kavramların içinde hapsolmeden yapabilir. Emir Tanrısal'dan gelmiyorsa, bu şeylere hizmet etmek sadece toplumsal ve ahlaki adetlere boyun eğmektir.

17 Kasım 1969

241

238 – Geçmişin kalıplarını kır ama dehasını ve ruhunu aynen koru, yoksa geleceğin olmaz.

239 – Devrimler geçmişi paramparça edip eritme potasına atarlar ama içinden çıkan yeni yüzlü eski Aeson'dur.

240 – Dünya sadece yarım düzine başarılı devrim gördü, üstelik çoğu da başarısızlığa benliyordu; yine de insanlık büyük ve asil başarısızlıklarla ilerler.

📖 Tatlı Annem, Sri Aurobindo "büyük ve asil başarısızlıklar" derken ne demek istiyor?

Bir olayın büyüklüğü ve asaleti maddi başarıya değil, o olaya hayat veren, ilham veren duyguya ve insanların peşinde olduğu amaca bağlıdır. Başarı bir eylemi büyük yapmaz, bir eylemi büyük yapan, eylemin güdüsüdür, eyleme hayat veren duyguların asaletidir.

18 Aralık 1969

241 – Ateizm, mezheplerin sapıklığına, akidelerin darlığına karşı gerekli bir protestodur. Tanrı, bu kirlenmiş iskambil şatolarını ezmek için ateizmi bir taş gibi Kullanır.

(Sessizlik)

...Sanırım dünya hızla ilerliyor, çünkü yüzyılın başında, dinlerin birliği, yani bütün dinlerin, bir üst hakikatin bir yönü, bir ifadesi olduğunun algılanması ve anlaşılması, bu neredeyse kabul ettirilecek yeni bir şeydi; şimdise... eskidi, artık geçmiş. Şimdi din üstü, din ötesi bir algı vazgeçilmez. Dini zihniyet altta; o zamanlar hala üstteydi. Yani her şey hızla geliyor. Mesela kesinlikle eminim, Sri Aurobindo bu özlüsözleri şimdi yazsaydı, Tanrı kelimesini kullandığı yerde artık kullanmazdı... neredeyse bütün özlüsözlerde Tanrı kelimesini kullanmış. BU KELİMEYİ koymazdı. İnsanlar için Tanrı hakikaten din demek... Nasıl açıklayacağımı bilmiyorum, sanki bir yerde bir tür duyarlılık isyan ediyor – kelime sanki sahte, yalan. Neredeyse anlamamanın sembolü haline geldi. Hala özlüsözleri açıklıyorum, neredeyse hepsinde Tanrı kelimesini kullanmış – şimdi onu kullanmazdı...

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

...Her yerde “God” kelimesini kullanmış, Fransızca’ya “Dieu” [Tanrı] diye çevirdik. Tanrı kelimesi şimdi akıllarda kabul edilemez şeyler çağrıştırıyor. Bu yüzden zor durumdayım. “Divin” [Tanrısalsal] kelimesi bile, değil mi... “Divin” [Tanrısalsal] kelimesinin İngilizce’si iyi çünkü “God” [Tanrı] değil (!), “Divine”. Ama Fransızca “Divin” [Tanrısalsal] “Dieu”ye [Tanrı’ya] benziyor! Üstelik başka kelime de yok, yoksa “hakikat” desek kısmi oluyor, “bilinç” desek kısmi oluyor, ne desek kısmi oluyor.

Dün M.H. bir not göndermiş; (çok efendi biri); “Eskiden Ashram’da evlilik yasaktı, şimdi neden serbest? Çünkü insanlar evlenip çocuk sahibi oluyor.” diye soruyor. Dedikodu olmalı, ya da Auroville’de hamile bir kadın gördü. Ben yine de açıklamamı gönderdim; dedim ki “Evliliğe şimdi izin verildiği ve çocukların dünyaya geldiği doğru, bunu basit şekilde söyleyeyim: bunu Tanrısalsal böyle İstedi.” (Bu ona, bu soruyu sorduranın çok sıradan bir bilinç olduğunu söylemenin bir yolu.) Yazdığım zaman “Tanrısalsal” dedim, çünkü ne yazacağımı bilmiyordum. Sonra ona durumu açıkladım, hiç zannettiği gibi olmadığını söyledim, ama Auroville’de insanların çocuk sahibi olduğunu söyledim; cevabımda Auroville doğumevini, çocuklarının Dünya vatandaşı olmasını isteyenler için açtığımızı bile yazdım! (Gülerek) Bunu isteyen epeyce insan var!

Ama “Tanrısalsal” yazdığım anda... Ne yapsam? Ne desem? Bu bir adet, ama kelimeler... Sri Aurobindo özlüsözünde diyor ki, bunca zarar veren dinleri dengelemek için ateizm gerekliydi!.. Bu yüzden “Tanrı” kelimesini kullanmak sakıncalı. Sıkça “Hakikat” diyorum, sıkça “Yüce Bilinç” diyorum ama pekala biliyorum ki doğru kelime değil. “Tanrısalsallık” da öyle... Eskiler burada “That” [Bu] dermiş: “Ça” [Bu] – ama Fransızca, “Ça”?...

“Bu” kullanılabilir, ama her yerde değil... Rishiler “Brihat” [Engin] dermiş.

Gerektiğinde, izlenimi en çok veren, “Yüce Tanrısalsallık”, çünkü çok fazla şey değil... Nasıl desem, bilmiyorum. Her şeyde akılsal bir kaşe var, insan her şeye akılsal bir form vermekten kendini alamıyor.

Ama en geniş kelime hala “Bilinç”, “Yüce Bilinç”.

Evet “Yüce Bilinç”, yaratılış söz konusu olduğunda mükemmel; Yüce Bilinç zaten yaratan, (Gülerek) ama bunun ötesinde Olan var!

Ötesinde olan, “Bu”.

Evet.

Büyük harfle “Bu” kelimesini sıkça kullanabiliriz.

(Anne başını evet anlamında sallıyor) Hint dillerinde OM var, bir harika. Ne diyorlar biliyor musun? Yüce, yaratılışın seslerinin bütünü OM olarak Algılar, OM’u Kendine doğru bir çağrı gibi Duyar – fikir olarak harika! Sembol olarak harika... Yalnız...

Güç olarak da! Sadece sembol olarak değil, güç olarak da harika.

Uf! Muazzam bir gücü var – muazzam. OM’u ilk kez duyduğumda... Bernard adında birinden duydum, Hindistan’da, Himalayalar’da bir yıl kalmış; tanımadığı yogiler onu ziyaret etmiş, Himalayalar’da bir kulübede tek başına kalıyormuş, bir yogi gelmiş, hiçbir şey söylemeden yanına oturmuş... sonra sadece OM deyip gitmiş...

Fransa’ya döndüğünde Hindistan’da yaşadıklarını anlattı; OM’u söyledi. Ben o zamanlar Hindistan hakkında kesinlikle hiçbir şey bilmiyordum, adam OM kelimesini telaffuz ettiğinde... *(Anne iki kolunu indiriyor)* Kuvvet birden indi: öyle bir Kuvvet ki, bütün vücudum, her yerim olağanüstü bir şekilde titreşmeye başladı!

Vahiy gibiydi – her yerim titreşmeye başladı. “Nihayet, işte gerçek ses!” dedim.

Hiçbir şey bilmiyordum, hiç hiç hiç ne OM’un ne demek olduğunu, ne hiç.

(Uzun sessizlik)

Kim olduğunu unuttum, galiba bir Rus, ya da bir İngiliz, hatırlamıyorum, ama ünlü biri, dünyada materyalizmin yaratıcısı. Ne demiş biliyor musun?... (hangi dilde unuttum): “Şükür Tanrı’ya ki beni ateist Yarattı!..”

Harika buldum.

İngilizce okumuştum: Thank God, he made me an atheist! [Şükür Tanrı’ya ki beni ateist Yarattı.]

29 Kasım ve 24 Aralık 1969

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

242 – İnsanlar amma çok nefreti, saçmalığı dekoratif biçimde paketleyip “din” diye etiketlemeyi başarmış!

📖 Tatlı Annem, hangisi daha iyi, din mi ateizm mi?

Dinler var oldukça, ateizm dinleri dengelemek için vazgeçilmez olacak. Dinler de ateizm de yok olmalı ki insan Hakikati içtenlikle, çıkar gözetmeden arayabilsin ve kendini Hakikate tamamen adayabilsin.

21 Aralık 1969

243 – Tanrı en çok Ayartmaya Çalıştığı zaman en iyi Kılavuzluk Eder, zalimce Cezalandırdığı zaman tam Sever, şiddetle Karşı Geldiği zaman mükemmelce Yardım Eder.

244 – Tanrı, insanları ayartma yükünü Üzerine Almasaydı dünya kısa zamanda mahvolurdu.

245 – İçinden ayartılmayı kabul et ki, seni aşağı doğru çeken eğilimlerini mücadelede tüketebilesin.

246 – Eğer arındırma işini Tanrı'ya bırakırsan, içindeki kötülüğü sübjektif olarak Tüketir; ama eğer kendi kendini yönlendirmekte ısrar edersen, hem günaha girersin hem epeyce acı çekersin.

247 – İnsanların kötü dediği her şeye kötü deme, sadece Tanrı'nın Reddettiğini reddet; insanların iyi dediği her şeye iyi deme, sadece Tanrı'nın Kabul Ettiğini kabul et.

📖 Kendimizi tamamen Tanrısız'a adarsak, kişisel iradeyi, seçebilmeyi vesaire geliştirmek gerekli mi? Bu şeyler bir engele dönüşmez mi?

Kişisel irade ve seçebilme, sıradan cehalette ve illüzyonda yaşayanlar için gerekli meziyetlerdir.

Kendini Tanrısız'a gerçekten adamak tabii ki bunların feragati demek. Ama maalesef birçok insan, kendini tamamen Tanrısız'a adadığını sanma hayalinde yaşıyor, halbuki Tanrısız İradeyi açıkça algılamalarını engelleyen çok aktif “egoları” var. Eğer bu kişiler

kişisel iradelerinden ve ayırt etme yetilerinden vazgeçerse, tutarsız ve eksantrik olma tehlikesiyle karşı karşıya kalırlar.

Önce insan kendini aldatmadığından emin olmak için tamamen samimi olmalı ve kılavuzluk edenin, harekete geçirenin gerçekten Tanrısal İrade olduğu konusunda belirgin kanıtlar edinmeli.

22 Aralık 1969

248 – İnsanların dünyada iki ışığı vardır, görev ve prensipler; ama kendini Tanrı'ya adanmış insanın ikisiyle de işi kalmaz, görevi de prensipleri de Tanrı'nın iradesiyle değiştirmiştir. Eğer insanlar sana bunun için küfrederse, aldırma ey tanrısal alet, yoluna rüzgar gibi, ya da güneş gibi, koruyarak ve yok ederek devam et.

249 – Tanrı, insanların övgülerini alasin diye değil, Emirlerini korkusuzca yerine getiresin diye seni Kulu Yaptı.

250 – Dünyayı Tanrı'nın tiyatrosu olarak kabul et; Aktörün maskesi ol ve bırak aracılığınla Tanrı Oynasın. İnsanlar seni överse ya da ıslıklarsa, bil ki onlar da maske; içindeki Tanrı'yı tek eleştirmenin ve seyircin olarak kabul et.

Evvvela Tanrısal İradenin bilincine varmak lazım, bunun için de insanın artık kendi arzusu ya da kendi iradesi olmamalı.

Bunu başarmanın için en iyi yolu, bütün özlemine Tanrısal Mükemmelliğe yöneltmek, kendini Ona ihtiyatsızca adamak ve tatmin için bir tek Ona bel bağlamak.

Gerisi bir sonuç gibi izleyerek gelir.

23 Kasım 1969

251 – Bir tarafta yalnız Krishna olsa, diğer tarafta da ordularıyla, şrapnelleriyle, makineli tüfekleriyle silahlanmış, organize olmuş dünya, yine de kendi tanrısal yalnızlığını tercih et. Bütün dünya üzerinden geçse de, şrapnelleri seni lime lime etse de, süvarileri kollarını ve bacaklarını yol kenarındaki şekilsiz bir çamur oluncaya kadar çiğnese de aldırma; çünkü akıl hep bir görünüştü, vücut hep bir karkastı. Kaplamalarından kurtulmuş ruh süzülür ve galip gelir.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Tüm bunlar bize şunu diyor: tek seçenek var: her şeye rağmen, bütün dünyanın bile karşı koymasına rağmen Tanrısal'la birleşmek, çünkü dünyanın akılda ve fizikte sadece görünür bir kuvveti var, oysa Tanrısal'ın ebedi Hakikat gücü var.

26 Aralık 1969

252 – Eğer sonunun yenilgi olduğunu düşünüyorsan, daha kuvvetliysen bile dövüşmeye gitme. Çünkü kaderi kimse satın alamaz; güç de güç sahibi olanlara bağlı değildir. Yenilgi bir son değildir, sadece bir kapı ya da bir başlangıçtır.

253 – Başaramadım diyorsun. Daha ziyade de ki, Tanrı Hedefinin etrafında daireler Çiziyor.

254 – Dünya seni hayal kırıklığına uğrattı diye Tanrı'nın Yakasına yapışmaya yöneliyorsun. Dünya senden daha kuvvetliyse, sanıyor musun ki Tanrı daha zayıf? Tanrı'ya daha ziyade, Emrini ve Emrini yerine getirme Kuvvetini almak için yönel.

📖 Tatlı Annem, neden “Tanrı'nın Hedefinin etrafında daireler Çizmeye” ihtiyacı var? Herkesin işini hem daha kolay, hem daha etkili kılacak şekilde hedefine hemen, İsteddiği gibi kolayca Ulaşabilir, değil mi?

Sri Aurobindo kesinlikle “Tanrı'nın, Hedefinin etrafında daireler Çizmeye *İhtiyacı Var*” demedi, çünkü Tanrı mutlak güçte, ama bu, insanların anladığı şekilde keyfi bir güç değil.

Bir şeyler anlamaya başlamak için şunu iyice bilmek ve hissetmek lazım: Tanrı'nın kadiri mutlak, her yerde hazır ve nazır İradesinin ifadesi olmayan HİÇBİR ŞEY yok; bunu sadece Tanrı'yla bilinçli olarak birleşerek anlamaya başlayabilirsiniz, aklen anlamayı değil, bir bilinç ve vizyon fenomeniyle anlamayı kastediyorum.

İnsan, sıradan bilincinde, en engin zekasıyla bile yaratılışın sadece son derece küçük bir kısmını kavrayabilir, bu yüzden, yaratılışı değil yargılamak, anlayamaz bile.

Dünyanın dönüşümünü hızlandırmak istiyorsak, yapabileceğimiz en iyi şey, içten pazarlıklı davranmadan kendimizi ihtiyatsızca Bilen'e vermektir.

28 Aralık 1969

255 – Bir Davanın, ondan yana inancı bütün bir ruhu olduğu sürece o Dava ölmez.

256 – “Aklım bu kanıda olmam için bana hiçbir dayanak vermiyor” diye fısıldıyorsun. Aptal! Aklın bunu yapsaydı inanca gerek kalmazdı, ya da senden inanç istenmezdi.

257 – Kalbin inancı, saklı bir irfanın karanlık ve sıkça çarpıtılmış bir yansımasıdır. İnanan, en müzmin şüpheci bile daha sıkça şüphe içinde kıvrılır; inanmakta ısrar eder çünkü içindeki bilinçaltısal bir şey bilir; bu şey onun körü körüne inancına ve alacakaranlık şüphelerine tolerans göstererek bildiklerinin açığa çıkmasına sevk eder.

📖 Tatlı Annem, sorgulamayan ve usavurmayan “körü körüne bir inanç” sahibi olmak iyi midir?

Genellikle körü körüne inanç denilen şey, gerçek bilgiye sahip olmak için yeterince gelişmiş bir zekası olmayanlara Tanrısal Lütfun bazen bahşettiği şeydir aslında.

Yani körü körüne inanç çok saygın bir fenomen olabilir, ama böyle olmakla beraber, tabii ki irfan sahibi kişi çok daha üstün konumdadır.

29 Aralık 1969

📖 Tatlı Annem, inanç hangi düzleme ait, akla mı psişiğe mi?

İnanç eksklüzif olarak psişik bir fenomendir.

30 Aralık 1969

258 – Dünya aklın ışığıyla hareket ettiğini sanıyor, halbuki dünyayı aslında iten inancı ve içgüdüleridir.

259 – Akıl kendini inanca uyarlar ya da içgüdüleri haklı çıkarmak için argüman bulur ama dürtüyü bilinçaltısal şekilde alır, bu yüzden insanlar rasyonel davrandıklarını sanır.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

260 – Aklın tek görevi algıları düzenleyip eleştirmektir. Özünde ne bir kesin varlığa varma imkanı var, ne de eylemi yönetme gücü. Kaynak olduğunu veya harekete geçirdiğini iddia ettiğinde, başka etkenleri maskeler.

261 – Bilge olana kadar, aklını Tanrı'nın Verdiği amaçlar için, inancını ve içgüdülerini de amaçları için kullan. Neden varlığının farklı kısımlarını birbirleriyle savaştırırsın ki?

 Tatlı Annem, sıradan hayatta ve manevi hayatta aklın, inancın ve içgüdünün en yüksek amacı nedir?

Herkesin, doğasına göre ve sıradan hayatta ulaşmak istediği hedefe göre kendi amacı vardır.

Manevi hayata gelince, manevi hayatta hedef tektir: Tanrısal'ı tanımak ve, yeni başlayanlar için kesinlikle en güçlü itici kuvvet olan inanç sayesinde Tanrısal'la mümkün olan her şekilde birleşmek.

31 Aralık 1969

262 – Daima artan algılarının ışığında algıla ve hareket et, sadece usavuran beyninin algılarıyla değil. Tanrı kalbe Konuşur, beyin O'nu anlayamadığı zaman.

263 – Kalbin sana: “Şu, şunun aracılığıyla şu saate, şu şekilde olacak” derse, inanma. Ama kalbin sana Tanrı'nın Emrinin saflığını ve enginliğini verirse, kulak ver.

264 – Emri aldığı zaman, sadece Emri yerine getirmeyi umursa. Gerisi insanların tesadüf, şans ya da kısmet dediği Tanrı'nın İradesi ve Düzenlemesidir.

Tanrısal Emir tabii ki ancak düşüncenin sessizliğinde algılanabilir. Gerçek bilme şekli kelimelerin ve düşüncelerin ötesindedir.

Fenomen meydana geldiği zaman çok açıktır, çünkü insan Tanrısal Emir *önce* bilir, Emir tarif eden kelimelerse sonra gelir.

1 Ocak 1969

265 – Hedefin büyükse, imkanların da küçükse, sen yine de harekete geç, çünkü imkanların ancak hareketle artabilir.

266 – Zamanı ve başarıyı merak etme. Sen rolünü oyna, ister başarısız olmak için olsun, ister başarılı olmak için olsun.

267 – Emir üç şekilde gelebilir: doğandaki irade ve inanç şeklinde gelebilir, kalbinle beyninin üzerinde anlaştıkları ideal şeklinde gelebilir, ya da Tanrı'dan veya meleklerinden gelen ses şeklinde gelebilir.

268 – Harekete geçmenin pek bilgece ya da mümkün olmadığı zamanlar vardır; o zaman fiziksel yalnızlıkta tapasyaya⁷⁷ gir, ya da ruhunun bir köşesine çekil ve bu her ne olursa olsun tanrısal sözü veya belirtiyi bekle.

269 – Her sese hemen atlama çünkü seni aldatmaya hazır yalancı antiteler var; önce kalbin temiz olsun, sonra dinle.

Gerçekten de, herhangi bir sesin Tanrısal'dan geldiğini sanmamak son derece önemli, çünkü bir sahtekarın emrine itaat etme riskiyle karşı karşıya kalabilirsin. Hiçbir kişisel arzunun olmayacak: tek garantin bu. Hatta Tanrısal'a hizmet etme arzusunu bile duymayacaksın; tam bir huzur içinde olacaksın.

Ancak o zaman ayırt etme yetinden emin olabilirsin.

3 Ocak 1969

270 – Tanrı'nın sanki şiddetle geçmişten yanaymış gibi Olduğu zamanlar vardır; o zaman, var olmuş ve hala var olan şey, sanki bir tahtın üzerinde sağlamca oturuyormuş gibi çöreklenir ve değiştirilemez bir “var olacağım” a bürünür. Her şeyin Efendisiyle mücadele ediyorsun gibi gelse bile sebat et, çünkü bu O'nun en sıkı testidir.

⁷⁷ **Tapasya:** Kişisel irade eforu, riyazet gücü; aklı, nefsi ve fiziği kontrol etmek ve dönüştürmek için, içlerine daha yüksek bilinci indirmek için iradenin ve enerjinin yoğunlaşması.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

271 – Bir dava, insani olarak kaybedildiğinde ve ümitsiz olduğunda her şey bitmiş değildir; her şey ancak ruh eforundan vazgeçtiği zaman biter.

Bu, görüşlerin bizi etkilemesine izin vermememiz ve, sonuçsuz görünse bile eforumuzda sebat etmemiz konusunda bizi cesaretlendirmek için.

Hayatta, bize yapılacak doğru şey olarak açıklanan şeyi yapmak lazım, başkaları alay etse bile, eleştirse bile.

Çünkü insanların görüşünün hiçbir değeri yok.

Bir tek Tanrısal İrade gerçek, bir tek Tanrısal İrade galip gelecek.

4 Ocak 1970

272 – Yüksek manevi mertebelere erişmek isteyen, sonsuz testlerden ve sınavlardan geçmek zorunda. Ama adayların çoğu sadece ayırtmana rüşvet vermek için sabırsızlanıyor.

273 – Ellerin serbest olduğu sürece ellerinle, sesinle, beyinle, her türlü silahla mücadele et. Düşmanın seni zindanında mı zincirledi? Seni ağzına tıktığı tıkaçla mı susturdu? Her şeyi kuşatabilen sessiz ruhunla, uzun menzilli irade gücünle mücadele et; öldüğünde de, dünyayı saran ve Tanrı'dan senin içine gelmiş kuvvetle hala mücadele et.

Hakikat zor ve meşakkatli bir fetihtir.

Hakikati fethetmek için gerçek bir savaşçı olmak lazım, hiçbir şeyden korkmayan, ne düşmanlardan ne de ölümden korkmayan bir savaşçı olmak lazım.

Çünkü her şeye rağmen, bir vücudun içinde ya da vücutsuz, mücadele devam ediyor ve Zaferle sonuçlanacak.

6 Ocak 1970

274 – Mağarasında ya da dağının tepesinde oturan riyazetçinin odunun teki, tembelin teki olduğunu sanıyorsun. Ne biliyorsun? Belki de dünyayı, iradesinin güçlü akımlarıyla doldurup ruh halinin baskısıyla değiştiriyordur.

275 – Dağın tepesindeki özgürün ruhunda gördüğünü, kahramanlar ve peygamberler maddi dünyada ilan etmeye ve gerçekleştirmeye gelir.

276 – İlahiyatçılar açıklamalarında yanılıyor ama esasta haklılar. Fransız Devrimi olduysa, bu, Hindistan'ın karlarında bir ruh, Tanrı'yı özgürlük, kardeşlik ve eşitlik olarak hayal ettiği için oldu.

Bu bize sadece şunu göstermek için: ruhun gücü bütün maddi güçlerden daha büyüktür. Ama gerçekleştirme için her iki güç de gereklidir.

7 Ocak 1969

277 – Her konuşma, her eylem, ebedi Sessizlikten hazır çıkar.

278 – Okyanusun derinliklerinde her şey sakindir, ama yüzeyinde, bağırtiları ve sahile doğru yarışı neşeye gürlür; şiddetli bir eylemin ortasındaki özgür ruh için de öyledir: ruh hareket etmez, içinden sadece karşı konulmaz hareket yayar.

Bu bize şunu tekrar söylüyor: hareketi doğuran Şey, hareketle ortaya çıkan Bilinç ve Güç, o hareketi maddeten gerçekleştiren ve cahilliklerinden, hareketin faili olduklarını sanan varlıklardan tamamen farklıdır.

8 Ocak 1970

279 – Ey Tanrı'nın askeri, kahramanı, hiç senin için keder, utanç ya da acı olabilir mi? Hayatın şan dolu, yaptıklarını Tanrı'ya adayarak kutsallaştırdın, zafer tanrısallaşman, yenilgi zaferindir.

Kendini tamamen Tanrısal'a adanmış insan için ne utanç olabilir ne de acı, çünkü Tanrısal hep onunladır, Tanrısal Mevcudiyet her şeyi şana dönüştürür.

9 Ocak 1970

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

280 – Aşağı varlığın, günahın ve kederin verdiği şokun acısını hala çekiyor mu? Ama üstte, görsen de görmeden de ruhun kral gibi kurulmuş, sakın, özgür, galip. İnan ki sondan önce, Anne işini yapmış olacak ve varlığının toprağını sevince, saflığa dönüştürecek.

281 – İçin daraldıysa, uzun mevsimler boyunca hiç gelişme gösteremediyse, kuvvetin tükeniyorsa, hep Yarımızın, Efendimizin ebedi sözünü hatırla: “Seni bütün günahın, bütün kötülükten Kurtaracağım, üzülme”.

Sri Aurobindo burada ruhla, her birimizin içindeki Tanrısal Mevcudiyeti kastediyor; ve içimizdeki bu sürekli Mevcudiyetin varlığından emin oluşumuz, kesin olan nihai Zafer konusunda bizi ikna ederek bütün üzüntümüzü teselli etmesi gerekir.

10 Ocak 1970

282 – Ruhun saf; ama hareketlerine gelince, bir hareketin neresi saf ya da pis?

Sri Aurobindo saflık kelimesini sıradan ahlaki anlamda kullanmıyor. Onun için “saflık”, “sadece Tanrısal'ın etkisi altında”, “sadece Tanrısal'ı ifade eden” demek. Şimdilik, yeryüzündeki hiçbir hareket böyle olamaz.

12 Ocak 1970

283 – Ey Ölüm, fırsat yaratıcısı maskeli dostumuz, kapıyı açmak isteyeceğin zaman bize önceden haber vermekte tereddüt etme, çünkü biz kapının demir gıcirtısından sarsılanlardan değiliz.

284 – Ölüm bazen kaba bir uşaktır; ama bu topraktan elbiseyi daha parlak bir giysiyle değiştirdiği zaman, eşek şakaları ve münasebetsizlikleri affedilebilir.

285 – Kim seni öldürebilir ey ölümsüz ruh? Kim sana işkence edebilir ey hep neşeli Tanrı?

📖 Neden ta baştan beri ölümün etrafında bunca üzüntü var?

İnsanın cehaleti ve egoizmi yüzünden. Ama bu üzüntü insanlığın evriminde de rol oynadı.

13 Ocak 1970

📖 Üzüntü insanlığın evriminde nasıl bir rol oynadı ki?

Üzüntü, arzu, acı, hırs: bütün duygular, bütün hisler ve diğer tüm benzer tepkiler bilinci bilinçsizliğin dışına çıkarmaya, ve bilinci gelişme isteğine uyandırmaya yaradı.

14 Ocak 1970

286 – Aşağı varlığın depresyondan ve zayıflıktan hoşlanmaya heveslenirse şöyle düşün: “Ben Baküs’üm, Ares’im, Apollon’um; yenilmez safi Agni’yim; ebediyen güçlüce yanan Surya’yım.”

287 – İçindeki ilham dolu coşkulu haykırıştan ve ekstazdan çekinme ama, bu dalgaların üzerindeki saman çöpü olmamaya da dikkat et.

288 – İçindeki bütün tanrılara dayanmayı ve içine akın ettiklerinde hiç sendelememeyi ya da yükleri altında ezilmemeyi öğrenmen gerek.

Bu, insana, çeşitli dinlerin tanrılarının egemenliği altında olmamayı ya da onlardan korkmamayı öğretmek için, çünkü insan, Yüce Efendi'yle birleşip Yüce Efendi'nin bilincine varma imkanını kendinde taşır.

15 Ocak 1970

289 – İnsanlık kuvvetten ve neşeden bıktı, üzüntüye ve zayıflığa erdem dedi; irfandan bıktı, cahilliğe kutsallık dedi; aşktan bıktı, kalpsizliğe aydınlanma, bilgelik dedi.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

290 – Pek çok sabır türü vardır. Korkağın tekinin, kendisini dövene yanağını uzattığını gördüm; kendini beğenmiş bir zorbanın dövdüğü cılız birinin, saldırganına sakince ve dikkatle baktığını gördüm; O’nu recmedenlere sevgiyle gülümseyen enkarne olmuş Tanrı’yı gördüm. İlki gülünçtü, ikincisi korkunçtu, üçüncüsüyse tanrısal ve kutsaldı.

Sri Aurobindo bize diyor ki, her durumda sevgi saçmak, O’na vuranla O’na tapanı aynı şekilde Seven Tanrısal’ın göstergesidir.

İnsanlık için ne ders ama!

17 Ocak 1970

291 – Sana kötülük edenleri affetmek asilcedir, ama başkalarına yapılan kötülüğü affetmek o kadar da asilce değildir. Neyse, bunu da affet ama gerekirse sakince intikam al.

292 – Asyalılar katledince bu iğrenç bir canavarlık oluyor; Avrupalılar katledince bu askeri bir gereklilik oluyor. Farkı takdir et ve bu dünyanın erdemlerini iyice düşün.

Tüm bunlar, çıkara ve egonun reaksiyonlarına dayandırılan insan yargılarının embesilliğini bize iyice hissettiriyor.

İnsanlar, içinde buldukları cehalet halinde kaldıkları sürece yargılarının ve görüşlerinin Hakikatin önünde hiçbir değeri yok, ve değersiz sayılmalıdır.

20 Ocak 1970

293 – Doğruluğundan fazla kızana dikkat et. Çok geçmeden onu şiddetle kınadığı aynı suçu işlerken ya da aynı suça göz yumarken görürsün.

294 – “İnsanlarda çok az gerçek ikiyüzlülük vardır” diyorsun. Doğrudur, ama epeyce diploması ve daha da fazla kendini kandırma var. Kendini kandırmanın üç türü var: bilinçli, bilinçaltısal ve yarı bilinçli; ama en tehlikelisi üçüncüsüdür.

📖 Tatlı Annem, en kötüsü kendini bilinçli olarak kandırmak gibi geliyor bana, öyle değil mi?

Kendini bilinçli olarak kandırmak nadirdir çünkü bu, epeyce gelişmiş bir bilinçle birleşmiş sapıkça bir kandırma isteği demek, bu da en tehlikeli yalanlara vardırır; ama aynı zamanda bu belki de düzeltilmesi en kolay olanıdır, çünkü bilinç zaten uyanmış olduğundan, bilince hatasını hissettirmek ve düzeltme kararını alması yeter, hatasını düzeltebilmesi için.

Diğerlerinin önce ne yaptıklarının farkına varmaları gerekir, bu da genellikle çok zaman alır.

21 Ocak 1970

295 – İnsanların erdemlilik gösterileri seni aldatmasın, belirgin ya da gizli kötü alışkanlıkları seni iğrendirmesin. Bunlar insanlığın uzun geçiş döneminin gerekli hileleridir.

296 – Dünyanın çarpıklığı seni tiksindirmesin; dünya, mukadder bir deri değişimine ve mükemmelliğe doğru kıvrılan yaralı bir zehirli yılanıdır. Bekle çünkü bu tanrısal bir bahis, Tanrı bu alçaklıktan parlayarak ve zaferle Çıkacak.

Sri Aurobindo bize diyor ki: insan bir geçiş varlığıdır, dünyanın bütün sefaletlerinin arasından, Tanrısal'ı ortaya koyabilecek bir ışık varlığı çıkacak.

Nitekim, dünyanın şu anki halinden memnun olmayan herkes biliyor ki özlemleri boşuna yükselmüyor, dünya değişiyor. Eğer adanma ve efor özlemlerle birleşirse, işler daha hızlı gider.

22 Ocak 1970

297 – Bir maskeden neden irkiliyorsun? İğrenç, grotesk ya da korkunç görünüşünün arkasında Krishna aptalca öfkene de, daha da aptalca küçümsemene ve tiksinnene de, her şeyden aptalca korkmana da gülüyor.

298 – Birini küçümsediğini fark ettiğin zaman kendi kalbine bak ve deliliğine gül.

📖 Sadece akılsal konseptimiz mi grotesk, iğrenç şeyler görüyor, yoksa her şey hakikaten gördüğümüz gibi mi?

Ayrıca bu, güzellik için de aynı olmalı, değil mi?

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Günümüzün fiziksel dünyasında, görünüşlerin hala çok yanıltıcı olduğu kesin, fiziksel güzellik her zaman güzel bir ruhun göstergesi değildir, çirkin ya da grotesk bir vücut, bir dahiyi ya da parlak bir ruhu örtebilir. Ama içsel olarak daha duyarlı biri için görünüşler artık yanıltıcı olmaz, güzel bir yüzün gizlediği çirkinliği ve çirkinlik maskesi takmış güzelliği algılayabilir. Bir de, görünüşün iç gerçeği açığa vurduğu, ve bu iç gerçeği herkesin görebildiği vakalar da var... Bu vakalar gittikçe çoğalıyor.

23 Ocak 1970

299 – Boş tartışmalardan kaçın, ama görüş teatisinde serbestçe bulun. Tartışmak zorundaysan rakibinden bir şeyler öğren; çünkü kulağınla ve usavuran aklınla değil de ruhunun ışığıyla dinlersen, epeyce bilgelik kapabilirsin, bir aptaldan bile.

300 – Her şeyi bala dönüştür: tanrısalca yaşamının yasası bu.

301 – Özel münakaşalardan daima kaçın ama aleni mücadeleden çekinme; bu durumda bile rakibinin kuvvetini takdir et.

302 – Hoşuna gitmeyen bir görüş duyduğun zaman, görüşteki hakikati araştırıp bul.

Eğer içtenlikle Hakikate göre yaşamak istiyorsanız şunu bilmenizde fayda var: her fırsatta bir şeyler öğrenebilirsiniz, her an gelişme gösterebilirsiniz. Sıkça, büyük bir saçmalık, insana büyük bir ışığı açığa vurur, tabii insan o ışığı görmeyi bilirse.

24 Ocak 1970

303 – Ortaçağın riyazetçileri kadınlardan nefret edermiş, Tanrı'nın, kadınları, rahipleri ayartmaya çalışmak için Yarattığını düşünürlermiş. İnsanın hem Tanrı, hem kadınlar hakkında daha yüce bir görüşe sahip olmasında bir sakınca yok.

304 – Bir kadın seni ayartmaya çalıştıysa, suç onda mı, sende mi? Aptal olma, kendini kandırma.

305 – Kadın tuzağından iki şekilde sakınılır: ilki tüm kadınlardan uzak durarak, diğeri ise tüm varlıkları severek.

📖 Modern kadının sıradan hayattaki ideali ne olmalı?

Kadının sıradan hayattaki ideali sağlıklı olmak ve ahenktir. Manevi açıdan, erkekler ve kadınlar, Tanrısal'ı realize edebilme imkanı konusunda eşittir. Herkes Tanrısal'ı kendi yöntemiyle, kendi imkanına göre realize etmelidir.

25 Ocak 1970

306 – Şüphesiz, riyazetçilik çok faydalı, mağara çok huzurlu, tepeler son derece hoş; sen yine de Tanrı'nın senden İsteddiği gibi dünyada faaliyet göster.

Sri Aurobindo bize insanın fedakarlıktan değil, tercih ettiği için riyazetçi olabileceğini gösteriyor.

Böylece, Efendi'nin hizmetkarı olmanın ve sadece İradesi doğrultusunda hareket etmenin, kutsallık görünüşü ne olursa olsun herhangi bir kişisel seçimden çok daha üstün bir durum olduğunu anlamamızı sağlıyor.

26 Ocak 1970

307 – Tanrı Shankara'ya üç kez Güldü, ilkinde annesinin ölüsünü yakmak için döndüğünde, ikincisinde İsha Upanishad'ı yorumladığında, üçüncüsündeyse faaliyetizliği vaaz etmek için Hindistan'ı boydan boya fırtına gibi katettiğinde.

Tanrı, kendini çok bilge sanan bu adama⁷⁸, adetlere uyduğunda, boş sözler yazdığında ve faaliyetizliği vaaz etmek için hiperaktivite örneği olduğunda Güldü.

27 Ocak 1970

⁷⁸ **Shankara, Shankaracharya** (788-820): Mayavada (illüzyonizm) denen Advaita Vedanta felsefe ekolünün (mutlak birciliğin) en ünlü yandaşı. Shankara'nın vaaz ettiği Mayavada'ya göre evren bir illüzyon, ve sadece Transandantal Bir var; teorisini haklı çıkarmak için İsha Upanishad'ı yanlış yorumladı, oysa İsha Upanishad Tanrı'nın ve faaliyetin gerçekliğini açıklar.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

308 – İnsanlar sadece başarı elde etmek için çabalar, ve eğer başarısız olmak için yeterince kısmetliyseler, bu, Doğa'nın bilgeliği ve kuvveti, entelektüel becerilerine üstün geldiği içindir. Bir tek Tanrı Bilir, ne zaman ve nasıl bilgece gaf Yapacağını ve etkili şekilde başarısız Olacağını.

309 – Hiç başarısız olmamış, hiç acı çekmemiş birine güvenme; onunla kader birliği yapma, sancağı altında savaşma.

310 – Başka birinin kölesi hiç olmamış insanla, yabancı boyunduruk altına hiç girmemiş ulus büyük ve özgür olamaz.

Bazı temel meziyetler sadece acı ve zorluk çekince gelişir.

İnsanlar acıdan ve zorluklardan cahilliklerinden kaçır.

Ama Yüce Efendi, gelişmelerini Hızlandırsın diye, yeryüzünde Kendini temsil etmesi için Seçtiklerine acıyı ve zorlukları Empoze Eder – çünkü Yüce Efendi Yüce Bilgeliktir.

28 Ocak 1970

311 – İdealin ne zaman ve nasıl gerçekleşeceğini tayin etme. Sen çalış, zamanı ve nasılı her şeyi Bilen Tanrı'ya bırak.

312 – İdeal, çabuk ve sağlığında gerçekleşecekmiş gibi çalış; ancak bin yıllık bir çalışmayla gerçekleşeceğini biliyormuş gibi sebat et. Beşinci milenyumdan önce beklemeye cesaret edemediğin şey yarın şafakla doğabilir; şimdi umduğun, göz diktiğin şey de yüzüncü gelişin için tayin edilmiş olabilir.

Bu tam, dönüşüm konusunda hepimizin takınması gereken tavır: bu hayatta başaracağımızdan eminmişiz gibi bir enerji ve bir şevk, gerçekleşmesi yüzyıllar gerekiyormuş gibi bir sabır ve bir dayanıklılık.

29 Ocak 1970

313 – Her birimizin daha dünyada yaşayacak bir milyon hayatı var. Öyleyse bu acele, bu yaygara, bu sabırsızlık niye?

314 – Çabuk, uzun adımlarla ilerle çünkü hedef uzak; boş yere dinlenme çünkü yolculuğun sonunda Efendin seni Bekliyor.

Sri Aurobindo her zamanki gibi burada da problemin bütün yönlerini görüyor, kıpırdaklara sakinliği ve sabrı vaaz ederken uyuşukları silkeleyip onlara enerjik olmayı vaaz ediyor. Hakiki Bilgelik ve tam etkililik karşıtların birleşmesinde bulunabilir.

30 Ocak 1970

315 – Altın Dağlar kısa günümüzde ya da birkaç yüzyılda ulaşamadığı için ideali inkar edip bağırان ve kutsal şeylere küfreden çocuksu sabırsızlıktan bıktım usandım.

316 – Arzusuz ruhunu hedefe kilitle ve içindeki tanrısal kuvvetle hedefte ısrar et. O zaman hedefin bizzat kendisi, kendi imkanlarını yaratır, yok, hedef kendi imkanı olur. Çünkü hedef Brahman'dır ve zaten gerçekleşmiştir; hedefe hep Brahman gibi bak, ruhunda hedefe hep zaten gerçekleşmiş gibi bak.

Hepimiz ruhumuzda ebedi yolculuğun tanrısal hedefini taşıyoruz, bu kesin; hedefin hemen bilincinde olmamızın önündeki tek engel, kişisel yeteneksizliğimiz.

Bu yeteneksizliği gidermenin tek ve harika yolu, Brahman'a, yani Yüce Efendi'ye tam ve şartsız tevekküldür.

1 Şubat 1970

317 – Aklınla plan yapma, bırak planlarını tanrısal görüşün senin için ayarlasın. Bir imkan, yapılacak şey olarak karşına çıktığında, o imkanı hedefin yap; hedefe gelince, dünyada gerçekleşiyor, ruhundaysa zaten gerçekleşmiş durumda.

318 – İnsanlar olayları olmamış, çaba harcanması, yapılması gereken şeyler olarak görüyor. Bu yanlış bir görüş: olaylar olmaz, ortaya çıkar. Olay zaten ezelden olmuş Brahman'dır, ama şimdi ortaya çıkar.

“Her şey ezelden beri var, bizler maddi dünya olarak adlandırdığımız şeyde olayların gittikçe farkına varıyoruz” diyebiliriz.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Bu bakış ve söyleyiş biçimi, sıradan insanın bilincinin tamamen altüst olması demek.

2 Şubat 1970

319 – Nasıl ki bir yıldızın ışığı, yıldız yok olduktan yüzlerce yıl sonra dünyaya ulaşır, Brahman’da başlangıçta zaten olmuş olay da maddi deneyimimizde şimdi ortaya çıkar.

Evet ama, Brahman’ın, bizim bu olaya müdahale etmemiz yönündeki İsteği aynı ana ait, aralarındaki ilişkiler de aynı.

Yani önemli olan tek şey, kişisel bir dürtüyle değil, Brahman’dan alınan emirle hareket etmektir.

4 Şubat 1970

320 – Yönetimler, şirketler, krallar, polis, hakimler, kurumlar, dinler, yasalar, adetler, ordular, bize bir dizi yüzyıl için empoze edilmiş geçici gerekliliklerdir, çünkü Tanrı Yüzünü bizden Sakladı; Yüzü, hakikatiyle ve güzelliğiyle bize tekrar görüldüğünde bu geçici gereklilikler bu ışıktaki yok olacak.

321 – Anarşik hal, sonda olduğu gibi başlangıçta da insan için gerçek tanrısal haldir, ama sonla başlangıç arasında bizi doğruca şeytana, şeytanın krallığına götürür.

...Ohohohoho, bu özlüsöze her şeyi koymuş: dinlerle polisi aynı kefeye koymuş!

Tabii, takım oluşturuyorlar: birbirlerini tamamlıyorlar, biri olmazsa diğeri de olmaz, birbirlerinden ayrılmazlar, uyuyorlar birbirlerine!

Bayıldım! Yorum olarak ne yazmışım?

(Satprem defterden okuyor:)

“Anarşik hal, herkesin kendi kendini yönetmesidir. Ve bu, herkes iç Tanrısal’ın bilincinde olduğunda, sadece ve sadece iç Tanrısal’a itaat ettiğinde mükemmel yönetim olacak.” demişsin.

Yazıyorum, devamı da sonra geliyor, ama not etmeye vaktim olmuyor... Auroville'den biri bana, "Ben buraya başkasından emir almaya gelmedim" diye yazmış (ya da bunun gibi bir şey) ama Auroville'de kurallar, yasalar olduğunu fark etmiş. "Ben bu kurallara uymam, ben özgürüm. Uymayı reddediyorum" demiş. Tabii bu bana aktarıldı, ben de ona şöyle yazdım (tam olarak hatırlamıyorum):

"İnsan ancak Tanrısal'ın bilincinde olduğunda ve içindeki Tanrısal kararları aldığı anda özgürdür, yoksa arzularının, alışkanlıklarının, bütün adetlerin kölesidir..." Ona bunu gönderdim; o günden beri uslu duruyor. Bu özlü sözle ilgili eklemek istediğim buydu. Şunu demek gerekirdi: İnsan ancak kararları kendi içindeki Tanrısal verdiği zaman özgürdür, aksi takdirde arzularının, alışkanlıklarının, bütün adetlerin, bütün kanunların, bütün kuralların kölesidir... ve insanlar kendilerini ne kadar özgür sanırsa o kadar bağılıdır!

5 ve 7 Şubat 1970

322 – Özünde, komünist toplum prensibi bireyci prensipten, kardeşliğin, kıskançlıktan ve karşılıklı katliamdan üstün olduğu kadar üstündür; ama Avrupa'da icat edilen sosyalizmin bütün pratik sistemleri birer boyunduruk, tirani ve hapistir.

323 – Eğer komünizm yeryüzünde başarıyla tekrar yerleşecekse, bu, ruhun kardeşliği ve egoizmin ölümü üzerine olmalı. Zoraki bir birlik ve mekanik bir yoldaşlık dünya çapında bir fiyaskoyla sonuçlanır.

324 – Gerçekleştirilmiş Vedanta, komünist bir toplum için tek pratik bazdır. Bu, Hristiyanlığın, İslamın ve Puranik Hinduizmin hayal ettiği azizler krallığıdır.

Sri Aurobindo'nun da çok güzel söylediği gibi bireycilik, meşrulaştırılmış bir kıskançlığın, "herkes başının çaresine baksın"ın, "herkes kendini düşünsün"ün egemenliğidir.

Halbuki tek gerçek çare, tüm varlıklarda varolan ve bilinçli olan Yüce Efendi'nin eksklüzif ve evrensel egemenliğiyle birlikte, Yüce Efendi'nin hakikaten bilincinde olan ve İradesine tamamen boyun eğmiş kişilerin ara yönetimidir.

7 Şubat 1970

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

325 – Fransız devrimciler “Özgürlük, Eşitlik, Kardeşlik” diye haykırıyordu, ama aslında belli bir eşitlik dozuyla birlikte sadece özgürlük hayata geçirildi; kardeşliğe gelince, sadece Kabil’in ve Barabbas’ın kardeşliği kuruldu; kendine bazen “Tröst” ya da “Kartel”, bazen de “Avrupa Birliği” diyor.

326 – “Mademki özgürlük olmadı, özgürlüğü artı eşitliği deneyelim, ya da, mademki ikisini eşleştirmek biraz zor, özgürlüğün yerine eşitliği deneyelim. Kardeşliğe gelince, mümkün değil, dolayısıyla kardeşliği sanayi birliğiyle değiştiririz” diye haykırıyor Avrupa’nın ileri düşünürleri. Ama sanırım Tanrı bu sefer de Yutmayacak.

Özgürlük, eşitlik ve kardeşlik şimdilik sadece büyük haykırışlarla ilan edilen ama henüz hiç uygulamaya konulmayan sözlerdir.

Ve insanlar şu an oldukları gibi kaldıkları sürece, yani sadece fevkalade tanrısal Yüce Bir tarafından yönetileceğine, egolarının ve arzularının yönettiği varlıklar olarak kaldıkları sürece de hayata geçirilemez sözlerdir. Özgürlük ancak bütün insanlar Yüce Efendi'nin özgürlüğünü bildiği zaman olabilir. Eşitlik ancak bütün insanlar Yüce Efendi'nin bilincinde olduğu zaman olabilir. Kardeşlik ancak bütün insanlar Yüce Efendi'den aynı şekilde geldiklerini ve Birliğinde bir olduklarını hissettikleri zaman olabilir.

Bu, insanlara imkansız gibi geliyor ama muhtemelen Yeni Tür için mümkün olacak.

8 ve 11 Şubat 1970

327 – Hindistan’ın kolektif hayatında üç kalesi vardı: köy topluluğu, geniş ortak aile, ve sannyasin sınıfı; üçü de sosyal hayatın egoist kavramları altında parçalandı ya da parçalanıyor; ama sonuçta bu, daha engin, daha tanrısal bir komünizmin yolunda, sadece bu kusurlu kalıpların parçalanışı değil mi?

328 – Birey, şimdi “kendim” dediği her şeyi tanrısal Varlığa adanmadığı sürece mükemmel olamaz. Aynı şekilde, insanlık her şeyini Tanrı'ya vermediği sürece mükemmel bir toplum asla olmaz.

Sri Aurobindo, daha önce ifade etmeye çalıştığım şeyi burada açık ve nihai şekilde yazmış. Yüce Efendi'nin yönetimi her yerde ve her şeyde tanınmadığı, kabul edilmediği sürece hiçbir mükemmelliğe ulaşamaz.

9 Şubat 1970

329 – Tanrı'nın Gözünde hiçbir şey küçük değildir; sen de hiçbir şeyi küçümseme: Tanrı bir deniz kabuğunun oluşumuna, bir imparatorluğun kuruluşuna Bahsettiği tanrısal emek ve enerji kadar emek ve enerji Bahşeder. Sana gelince, iyi bir ayakkabıcı olmakta, lüks içindeki beceriksiz bir kral olmaktan daha fazla büyüklük vardır.

330 – Sana ayrılan iş konusunda, mükemmel olmayan kapasite ve mükemmel olmayan bir sonuç, yapay bir yetenekten ve yapmacık bir mükemmellikten iyidir.

331 – Eylemin hedefi sonuç değil, Tanrı'nın Olmaktan, Görmekten ve Yapmaktan Aldığı ebedi zevktir.

Tabii ki bir eylemi büyük yapan boyutu değildir.

Eylemin mükemmelliği dış şartlara ya da durumlara bağlı değil, eylemin hangi içtenlikle, hangi adanmayla yapıldığına bağlı.

Önemli olan tek şey, Tanrısal'ın yapmamızı İsteddiği şeyi, varlığımızı tamamen adayarak yapmamızdır; eylemin dış boyutu sayılmaz.

10 Şubat 1970

332 – Tanrı'nın dünyası adım adım ilerliyor, büyük birime ciddice girişmeden önce küçük birimi gerçekleştirerek. Dünyanın tek ulus olmasını sağlamak istiyorsan, önce ulusal özgürlüğü ortaya koy.

333 – Bir ulus ortak kanla, ortak dille ya da ortak dinle oluşturulmaz; bunlar sadece önemli yardımcıları ve güçlü kolaylıklardır. Ama aile bağlarının bağlamadığı insan topluluklarının, gelecek kuşaklara ortak bir gelecek temin etmek için ya da atalarından kalma ortak mirası korumak için aynı duyguda, aynı özlemlerde birleştiği her yerde zaten bir ulus vardır.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

334 – Ulus, aile aşamasının ötesine geçen progresif Tanrı'nın büyük adımıdır; dolayısıyla, bir ulusun doğabilmesinden önce, klana ve aşirete olan bağlılık zayıflamalı ya da yok olmalıdır.

Sri Aurobindo bize, gerçekleştirilmesi bizi bütün ulusların birleşmesine ve sonunda insanlığın birliğine vardırabilecek politik sırrı böylece açıklıyor.

11 Şubat 1970

335 – Aile, ulus ve insanlık, Vishnu'nun izole birlikten toplu birliğe geçişi için üç büyük adımıdır. İlki tamamlandı; ikincisinin mükemmelliği için hala çabalyoruz; ellerimiz üçüncüsüne doğru uzanıyor, öncülük çalışmasına şimdiden başlandı.

336 – İnsan ırkının şu anki ahlakıyla sağlam, kalıcı bir insan birliği henüz mümkün değil; ama bu birliğin geçici bir yaklaştırımının, inatçı bir özlemin ve yorulmaz bir eforun ödülü olmaması için bir neden yok. Doğa hep yaklaştırımlarla, kısmi gerçekleştirmelerle, geçici başarılarla ilerler.

Sri Aurobindo'nun önceden söylediği gibi işler çabuk gidiyor; insanlığın durumu çok değişti Sri Aurobindo sübtel fizik düzlemde çalıştığından beri: insan birliği fikri genel anlayışta çok yol katetti.

12 Şubat 1970

337 – Taklit bazen iyi bir eğitim gemisidir ama gönderinde amiral bayrağı asla dalgalanmayacak.

338 – Başarılı taklitçiler ordusundan olmaktansa kendini as.

Bu, sanatçılarla yazarlar için.

Neredeyse hepsi taklitçi ve sahteci.

Halbuki sadece yaratıcıların, söyleyecek veya gösterecek yeni bir şeyi olanların üretmesi gerekir.

13 Şubat 1970

339 – Dünyada çalışma yolu karmaşıktır. Avatar Rama Vâli'yi öldürdüğünde, ya da Bizzat Tanrı olan Krishna, ulusunu kurtarmak için amcası tiran Kansa'yı öldürdüğünde kim iyi etmişler ya da yanlış yapmışlar diyebilir ki? Ama şunu hissedebiliyoruz: tanrısalca davranmışlar.

Bu, iyilik ya da kötülük kavramlarının yalnızca insana özgü olduğunu, ve Tanrı'nın Gözünde değersiz olduğunu söylemenin son derece zarif bir şekli.

16 Şubat 1970

340 – Tepki, gelişme kuvvetini artırarak ve arındırarak gelişmeyi mükemmelleştirip hızlandırır. Gemi, fırtına karşısında çaresiz kaçtığı zaman, limana ulaşmaktan ümidini kesen zayıflar kalabalığı bunu göremez; ama gemi, Tanrı'nın onun için Hazırladığı, sağanağın ve okyanusun çukurluğunun gizlediği sığınağa doğru kaçar.

Bu bize umudumuzu asla kaybetmemeyi öğretmek için.

Çünkü inancı bütün temiz kalpli insanlar için, en kötü yenilgilerin görünümü sadece nihai zafere vardırın örtülü yoldur.

17 Şubat 1970

341 – Demokrasi, insan ruhunun otokratın, rahibin ve asilzadenin birleşik despotizmine karşı protestosuydu; sosyalizm, insan ruhunun plütokratik bir demokrasinin despotizmine karşı protestosuydu; anarşi, muhtemelen insan ruhunun bürokratik bir sosyalizmin tiranlığına karşı protestosu olacak. Hayalden hayale, başarısızlıktan başarısızlığa giden çalkantılı ve hevesli bir gidiş: Avrupa'nın gelişmesinin görüntüsü bu.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

342 – Avrupa’da demokrasi, kararsız halkın ara sıra egemenliğinin maskeleyiği devlet bakanının, rüşvetçi milletvekilinin, egoist kapitalistin yönetimidir; Avrupa’da sosyalizm büyük bir ihtimalle soyut bir devletin teorik egemenliğinin maskeleyiği memurun ve polisin yönetimi olacak. Hangi rejimin daha iyi olduğunu sormak boş iş; en kötüsünün hangisi olduğuna karar vermekse zor.

343 – Demokrasinin avantajı, bireyin hayatının, özgürlüğünün ve mallarının, bir tiranın ya da egoist bir azınlığın kaprislerine karşı güvende olmasıdır; kötülüğüse, insanlıktaki büyüklüğün düşüşüdür.

Bütün insansal yönetimler ya aldatıcı ya da hayalci. Dünyayı bir gün Hakikatin yöneteceği ancak Yüce Efendi bu Hakikati herkes için bariz Kılırsa ümit edilebilir.

18 Şubat 1970

344 – Yanılan bu insan ırkı çevresini hep bir yönetim ve toplum mekanizmasıyla mükemmelleştirmeyi hayal ediyor; ama dış çevre ancak içteki ruhun mükemmelleşmesiyle mükemmelleştirilebilir. İçte neysen, dışta onu kullanır zevkini çıkarırsın; hiçbir mekanizma seni varlığının yasasından kurtaramaz.

345 – Gerçeğin görünüşüne ya da sembollerine taparken, insansal eziyet etme eğilimine veya gerçeği görmezden gelme eğilimine karşı hep teyakkuzda ol. Kötülüğe fırsat veren insanın kötülüğü değil, insanın yanılabilirliğidir.

Hiçbir kanun, hiçbir yönetim olduğumuz şeyin sonuçlarıyla hayatta karşılaşmaktan bizi kurtaramaz.

Sadece Tanrısal Hakikate tevekkül et, böylece Tanrısal Hakikat, hayatını bütün insan yasalarının, bütün insan yönetimlerinin dışında Yönetir.

19 Şubat 1970

346 – Riyazetçinin giysisini onurlandır ama, giysiyi giyene de bir bak ki, ikiyüzlülük kutsal yerleri işgal etmesin, iç azizlik efsane olmasın.

347 – Çoğunluk rahatlık ya da zenginlik peşinde, azınlıkta fakirliği bir gelinmiş gibi kucaklayıp benimsiyor; sana gelince, sadece Tanrı'nın peşinde ol, sadece Tanrı'yı kucaklayıp benimse, bırak senin için Tanrı Seçsin, kralın sarayını ya da dilencinin kasesini.

348 – Kötülük köleleştirici bir alışkanlıktan, erdemlilik insansal bir görüşten başka nedir ki? Tanrı'yı gör, Tanrı'nın İsteddiğini yap; gidişatın için Çizeceği yol ne olursa olsun o yolda yürü.

Mükemmel! Gerçek azizlik, Tanrısal'ın senin için İsteddiğini istemek ve gerçekleştirmektir.

Gerçek bilgelik de senin için ve senden ne İsteddiğini açıkça bilecek kadar Tanrısal'la birleşmektir.

Gerisi insansal adet ve teori.

20 Şubat 1970

349 – Dünyanın çatışmalarında, ne zenginlerin davasını zenginlikleri için, ne fakirlerin davasını fakirlikleri için, ne kralın davasını gücü ve heybeti için, ne de halkın davasını ümidi ve şevki için benimseme; hep Tanrı'dan yana ol. Tabii eğer O'na karşı savaşmanı Emretmediyse! O zaman da tüm kalbinle, tüm kuvvetinle, tüm hevesinle savaş.

350 – Tanrı'nın benden ne İsteddiğini nereden bilebilirim? Egoizmi içimden atmalıyım, her indene, her yuvadan kovmalıyım ve arınmış, çıplak ruhumu Tanrı'nın sonsuz Çalışmalarına daldırmalıyım; o zaman ne İsteddiğini bana Bizzat Kendisi açıklar.

351 – Sadece çıplak ve utanmayan ruh saf ve masum olabilir, aynen insanlığın ilk bahçesindeki Adem gibi.

📖 “Çıplak ve utanmayan ruh” ne demek? Ruh her zaman saf değil mi?

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Her zaman, Sri Aurobindo'nun dediği de bu zaten. Ruhun tebdili kıyafeti, kamuflajı yoktur, olduğu gibi görünür, insanların yargılarını umursamaz çünkü meskeni olduğu Tanrısal'ın sadık hizmetkarıdır.

23 Şubat 1970

352 – Zenginsin diye övünme; fakirsin ve özverilisin diye övgü peşinde olma; bu iki şey egoizmin kaba ya da ince gıdasıdır.

353 – Altrüizm insan için iyidir, ama kendini beğenmişliğin yüce bir şekli olduğunda ve başkasının egoizmini pohpohlayarak yaşadığında daha az iyidir.

354 – Altrüizmle ruhunu kurtarabilirsin, ama dikkat et de ruhunu kardeşinin mahvolmasına razı olarak kurtarmayasın.

355 – Özveri güçlü bir arınma aracıdır, özünde bir amaç ya da nihai yaşama kanunu değildir. Hedefin kendi nefsine eza etmek değil, dünyada Tanrı'yı memnun etmek olmalı.

356 – Günahın ve kötülüğün yaptığı fenalığı görmek kolay, ama eğitilmiş göz, kendi doğruluğuna inanan kendini beğenmiş bir erdemliliğin yaptığı kötülüğü de görür.

Sri Aurobindo bize adım adım ve bütün açılardan, Hakikatin nasıl tüm terslerin, tüm karşıtların, tüm bölünmelerin üstünde ve ötesinde, tam bir ışıldayan Birlik'te olduğunu gösteriyor.

25 Şubat 1970

357 – Önce brahmin Kitapla ve ayinle yönetti, sonra kshatriya kılıçla ve kalkanla; şimdi vaishya bizi makinayla ve dolarla yönetiyor, ve azat olmuş serf sudra da sendikalı işçiler krallığı doktriniyle zorluyor. Ama ne rahip, ne kral, ne tüccar ne de işçi insanlığın gerçek hükümdarıdır; aletin ve kazmanın despotizmi ondan önceki diğer bütün despotizmler gibi başarısız olacak. Ancak egoizm ölünce ve insanın içindeki Tanrı, kendi insansal evrenselliğini yönetince bu dünya mutlu ve tatmin olmuş bir varlık ırkını besler.

Söylenecek bir şey yok.

Her şey açıkça izah edilmiş – bir tek tanrısal yönetim hakiki yönetim olabilir.

26 Şubat 1970

358 – İnsanlar zevkin peşinde koşup bu ateşli gelini yanık bağrılarına hararetle basıyorlar; bu arada, arkalarında duran kusursuz bir tanrısal haz görülmeyi, talep edilmeyi ve ele geçirilmeyi bekliyor.

359 – İnsanlar küçük başarıların, önemsiz hakimiyetlerin peşinde koşup zayıf, bitkin düşüyor; bu arada Tanrı'nın evrendeki bütün sonsuz Kuvveti, emirlerine amade olmayı boşuna bekliyor.

360 – İnsanlar ortaya çıkardıkları küçük bilgi detaylarını sınırlı ve geçici düşünce sistemleri şeklinde kombine ediyor; bu arada bütün sonsuz Bilgelik, yanardöner kanatlarının şanını başlarının üstünde genişçe çırparak gülüyor.

361 – İnsanlar, adi, sürünen bir egonun etrafında topladıkları akılsal izlenimlerden oluşan bu küçük sınırlı varlığı, zahmetle tatmin edip hoşnut etmeye çalışıyor; bu arada, uzayın ve zamanın dışındaki Ruhun neşeli ve muhteşem tezahürüne izin verilmiyor.

Süpraakılsal bilincin dünyada hükmetmesi için bu durumun değişmesi şart. Süpraakılsal bilinç bir yıldan fazla bir süredir yeryüzünde işbaşında olmasına rağmen dünyanın bu sefil durumunda değişen herhangi bir şey var mı?... [Anne 1 Ocak 1969'da ortaya çıkan "Yeni Bilinci", "Süperinsan Bilincini" kastediyor.]

28 Şubat 1970

📖 Mademki süpraakılsal bilinç yeryüzünde işbaşında, bu sefil durumun her şeye rağmen değişmesi gerekmez mi?

Tabii, ilk etki, bilinç değişikliği olacak, önce en reseptif, en alır olanlarda, sonrasında da daha geniş bir kitlede. Toplu hayatın genel durumundaki bir değişiklik ancak daha sonra gelebilir, belki bireysel

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

reaksyonlar dönüştükten çok sonra. Gözlemlenebilen ilk sonuç genel karışıklığın vahimleşmesi, çünkü eski prensiplerin hükmü kalmadı.

İnsanlar, çok küçük bir azınlık hariç, Tanrısal Emre itaat etmeye hazır değil çünkü Tanrısal Emri algılayamıyorlar.

1 Mart 1970

362 – Ey Hindistan'ın Ruhü, artık Kaliyuga'nın⁷⁹ karanlık panditleriyle⁸⁰ mutfaklarda ve ibadet köşelerinde saklanma, ruhsuz ayinlerle, eskimiş yasalarla ve kutsanmamış başış paralarıyla kendini peçeleme, ruhunda ara, Tanrı'yı iste ve ebedi Veda'yla gerçek brahminliğini, gerçek kshatriyalığını yeniden bul; vedik fedakarlığın gizli hakikatini yeniden canlandır, daha eski ve daha güçlü bir Vedanta'nın gerçekleştirilmesine geri dön.

Bu bizi, ne yapılması ve ne yapılmaması gerektiğini söyleyen sözde dini adetlerden kurtarmak için.

Hakiki bilgeliği yeniden bulmak lazım.

Hakikat için, Hakikatin içinde yaşamak için, kesin işaretleri doğrudan Tanrısal'dan almak lazım.

2 Mart 1970

363 – Fedakarlığı, dünya malından vazgeçmekle ya da birkaç arzuyu, canı çekmeyi, imrentiyi tatmin etmeyi reddetmekle sınırlama; her düşünceni, her işini, her zevkini içindeki Tanrı'ya ada. Adımlarını Efendinde at, uykun da uyanıklığın da Krishna'ya feda olsun.

364 – “Bu ne kitabıma uygun, ne de bilimime” diyor kanun adamları ve formalistler. Aptallar! Tanrı sadece bir kitap mı ki, yazılı olanların dışında gerçek ve güzel hiçbir şey olmasın?

⁷⁹ **Kaliyuga:** Hint kozmogonisinde dört yuga ya da çağ vardır: **satyayuga** veya **krtayuga:** Hakikat Çağı, Altın Çağ; **tretayuga:** hakikatin sadece dörtte üçünün kaldığı çağ; **dvaparayuga:** hakikatin sadece yarısının kaldığı çağ ve **kaliyuga:** hiç hakikatin kalmadığı demir çağı ya da Karanlık çağ.

⁸⁰ **Pandit:** Kutsal metinleri yorumlayan bu alimler hem aççıydı hem rahipti.

365 – Hangi kanuna uymalıyım, Tanrı'nın bana Söylediği: “Bu Benim İradem ey Benim hizmetkarım” sözüne mi, yoksa ölmüş insanların yazdığı kurallara mı? Yo, yo, Birinden korkmam, Birine itaat etmem gerekiyorsa, daha ziyade Tanrı'dan korkar Tanrı'ya itaat ederim, değil bir panditin çatık kaşlarından ya da bir kitabın sayfalarına.

366 – “Aldanabilirsin, sana yol Gösteren belki de Tanrı'nın Sesi değildir” diyeceksin. Yine de bilirim ki Tanrı Ona güvenenleri Bırakmaz, cahilce güvenseler bile; yine de, tamamen Aldatıyor Görüldüğünde bile bence bilgece ve sevgiyle Kılavuzluk Ediyor; yine de ölü bir formülere güvenerek kurtulmaktansa, yaşayan Tanrı tuzağına düşmeyi tercih ederim.

367 – Kendi iradene, kendi arzuna göre hareket etmektense, Kitaba göre hareket et; böylece içindeki obura hakim olmak için daha kuvveli olursun; ama Kitaba göre hareket etmektense Tanrı'ya göre hareket et, böylece bütün kuralın, bütün sınırın çok üstünde olan Zirvesine erişirsin.

368 – Kanun, bağlı olanlar ve gözleri mühürlü olanlar içindir; kanuna göre hareket etmezlerse tökezlerler; ama sen ki Krishna'da özgürsün ya da onun yaşayan ışığını gördün, Yarinin elini tutarak ebedi Veda'nın lambasında yürü.

369 – Vedanta, Tanrı'nın sana bu kölelik ve egoizm gecesinin dışına Kılavuzluk Edecek lambasıdır; ama Veda'nın ışığı ruhunda doğdu mu, artık bu tanrısal lambaya bile ihtiyacın kalmaz, çünkü artık ebedi güneşin yoğun ışığında emin adımlarla özgürce yürüyebilirsin.

Sadece Yüce Efendi'nin emrini duymak için çabala. İçtensen, Yüce Efendi Emrini kesin olarak duymanı ve tanımanı Sağlayacak bir yol Bulur. Yüce Hakikate göre yaşamak isteyen herkese verilen güvence budur.

3 Mart 1970

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

370 – Sırf bilmek neye yarar? Diyorum sana, davran ve ol, Tanrı seni bu insan vücudunun içine bunun için Gönderdi.

371 – Sırf şimdi olmak neye yarar? Gelecekte ol⁸¹ diyorum sana, maddenin bu dünyasına insan olarak bunun için yerleştirdin.

372 – Çalışma yolu bir bakıma Tanrı'nın üçlü yolunun en zor yönüdür; ama yine de, en azından bu maddi dünyada, en kolay, en geniş ve de en tatlı yol değil mi? Çünkü her an işçi Tanrı'ya çarpıyoruz, binlerce tanrısal temasla O'nun Varlığına dönüşüyoruz.

373 – Çalışma yolunun harika yönü şu, Tanrı düşmanlığı bile bir kurtuluş aracı olabilir. Tanrı bizimle azgın, yenilmez, uzlaşmaz düşmanımızmış gibi Dövüşerek bizi Kendine bazen daha çabuk Çekip Bağlar.

Kısacası, tanrısal lütuf öyle harika ki, ne yaparsan yap seni yavaşça ya da hızla Tanrısal Hedefe götürür.

5 Mart 1970

374 – Ölümü kabul etsem mi, yoksa karşı koyup ölümü savaşarak fethetsem mi? Bu, içimdeki Tanrı'nın tercihine göre olacak. Çünkü yaşasam da ölsem de hep varım.

375 – Ölüm dediğin nedir ki? Tanrı Ölebilir mi? Ey sen, ölümden korkan, Hayattır sana dehşet maskesi takmış kurukafayla gelen.

376 – Fiziksel ölümsüzlüğe ulaşmanın bir yolu var, ölüp ölmek seçimimize bağlı, Doğa'nın bir mecburiyeti değil. İyi de, kim aynı giysiyi yüz yıl boyunca giymeyi, ya da değişmeyen dar bir meskene uzun bir ebediyet için kapatılmayı ister ki?

📖 Eğer biri, bu hayatta yapacaklarının bittiğini, verecek bir şeyi kalmadığını hissederse, amaçsız bir hayat sürmektense ölüp tekrar doğması daha iyi değil mi?

⁸¹ Hale, duruma gel (What is the use of only being? I say to thee, Become).

Bu, tatmin olmamış egonun, işler arzuladığı gibi gitmediğinde merak ettiği bir konudur.

Ama Tanrısall'a ait olan ve hakikatte yaşamak isteyen kişi bilir ki Tanrısall onun yeryüzünde faydasını Gördüğü sürece onu yeryüzünde Tutar, ve yeryüzünde yapacak hiçbir şeyi kalmadığında onun dünyayı terk etmesini Sağlar.

Yani böyle bir sorun olmaz, insan Tanrısall'ın yüce Bilgeliğinden emin bir şekilde rahatça yaşar.

6 Mart 1970

📖 Dün "Tanrısall'a ait olan insan..." diye yazdın, her kim olursa olsun herkes Tanrısall'a aittir, öyle değil mi?

"Tanrısall'a ait olan" derken, egosunu yok etmiş, sürekli Tanrısall'ın bilincinde olan, kişisel iradesi olmayan, sadece tanrısall dürtüyle hareket eden ve Tanrısall'ın onun Yapmasını İstedığı şeyi yapmaktan başka hedefi olmayan insanı kastediyorum.

Bu durumda olan fazla insanın olduğunu sanmıyorum.

Şu da kesin ki, bu durumda olanlar hayatlarının faydalı olup olmadığını asla umursamaz, çünkü artık kişisel hayatları olmaz, sırf Tanrısall için ve Tanrısall sayesinde yaşarlar.

7 Mart 1970

377 – Korku da anksiyete de iradenin sapkın şekilleridir. Korktuğun şeyi ha bire düşünüp aklında nakarat gibi tekrarlarsan, korktuğun şeyin olmasına yardım edersin; çünkü uyanıklık yüzeyinin üzerindeki iraden korkuyu atsa da, yine de altta aklın durmadan bunu ister, ve bilinçaltısal aklın senin uyanıklık kuvvetinden de zekandan da hem daha güçlü, hem daha engindir, iş görme konusundaysa daha iyi ekipedir. Ama ruhun, ikisinin toplamından da daha güçlüdür: bırak korkuyu, umudu; ruhunun muazzam sakinliğine, umursamaz hakimiyetine sığın.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

378 – Tanrı bu sonsuz alemi, Çalışmalarında kendiliğinden gerçekleşen İrade Kuvveti olan Kendinin Bilgisi sayesinde Yaptı. Cehaleti Kendi sonsuzluğunu Sınırlamak için Kullandı; korku, bıkkınlık, depresyon, kendine güvenmemek, zayıflığa razı olmak gibi aletlerle Yarattığını yok Eder. Bu zafiyetler, içindeki kötü, zararlı ya da ayarsız şeylere saldırırsa iyi; ama hayat kaynaklarına, kuvvet kaynaklarına saldırırsa, onları kavradığın gibi at yoksa ölürsün.

Bu imha kuvvetleri bize saldırdığı zaman bu, egodan kurtulmaya ve egonun bize empoze ettiği acılardan nihayet kurtulmuş bir şekilde, varlığımızın merkezinde olan Tanrısal Mevcudiyete, tam ışığa, huzura, sevince bilinçli olarak çıkmaya hazır olduğumuzun kanıtıdır.

Ego, hayatın bütün temaslarını acıya dönüştürür.

Ego, içimizdeki Tanrısal Mevcudiyetin bilincinde olmamızı engeller.

Ego, Tanrısal Mevcudiyetin huzurlu, kuvvetli ve mutlu aleti olmamızı engeller.

Egoyu, bütün arzularıyla birlikte Tanrısal'a tamamen sunalım ve mutlaka gelecek olan kurtuluşu güvenle bekleyelim.

9 Mart 1970

379 – İnsanlık, kendi gücünü ve kendi zevkini yok etmek için iki güçlü silah kullandı, yanlış tatmin ve yanlış perhiz.

380 – Hatamız şuydu ve hala şu: paganizmin kötülüklerinden çare olarak riyazetçiliğe, riyazetçiliğin kötülüklerinden de paganizme kaçmak. Her ikisi de yanlış olan iki karşıt arasında ebediyen gidip geliyoruz.

381 – Oynarken çok fazla gevşek bir şekilde neşeli olmamak, ya da hayatta ve çalışırken iç karartıcı bir ciddiyette olmamak iyidir. Her iki durumda da neşeli bir özgürlük ve ciddi bir düzen ararız.

Her ne yönde olursa olsun aşırılık bir şiddettir; hakikat ancak huzurda, gencede, ahenkte keşfedilip yaşanabilir.

10 Mart 1970

382 – Neredeyse kırk yıldır, zayıf yapılı olduğumdan küçük büyük rahatsızlıklardan sürekli acı çektim, ve yanlışlıkla bu laneti Doğa'nın bana empoze ettiği bir yük olduğunu sandım. İlaçların yardımından vazgeçtiğimde hastalıklar beni hayal kırıklığına uğramış parazit gibi terk etmeye başladı. İçimdeki doğal sağlığın ne güçlü bir kuvvet olduğunu, Tanrı'nın bize bu vücuttaki hayatımızın tanrısal desteği olsun diye Bahsettiği akli aşan İradenin ve İncanın da ne kadar daha güçlü olduğunu ancak o zaman anladım.

Hayatın tüm şartları bize şunu öğretmek için ayarlandı: aklın ötesindeki Tanrısal Lütfa inanmak bize bütün sınamalardan geçme kuvvetini, bütün zayıflıkların üstesinden gelme kuvvetini verir, huzur ve neşe Bahsetmekle kalmayan, fiziksel denge de, sağlık da Sağlayan Tanrısal Bilinçle temas noktasını bulma kuvvetini de verir.

11 Mart 1970

383 – Makinalar modern insanlığa iflah olmaz barbarlığı yüzünden gerekli. Eğer kendimizi acayip bir konfor ve süs kalabalığının içine kapamak istiyorsak, ister istemez sanattan da, metodlarından da vazgeçmeliyiz. Çünkü kendini basitlikten ve özgürlükten mahrum etmek, kendini güzellikten mahrum etmektir. Atalarımızın lüksü zengindi, hatta muhteşemdi, ama asla kalabalık etmiyordu.

384 – Avrupai hayatın barbar konforuna ve kalabalık eden gösterişine uygarlık diyemem. Ruhlarında özgür olmayan, tesisatlarında asilce ritmik olmayan insanlar uygar değildir.

385 – Sanat, modern zamanlarda ve Avrupa'nın etkisiyle hayatın bir fazlalığı oldu, gereksiz bir uşak oldu; oysa hayatın baş kahyası, vazgeçilmez düzenleyicisi olmalıydı.

Hayatı, kendine aşırı güvenen “bildiğinden emin oluşuyla” akli yönettiği sürece, Tanrısal'ın egemenliği nasıl tesis edilebilir ki?

12 Mart 1970

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

386 – Hastalıklar gereksiz şekilde uzuyor, ölümün kaçınılmaz olduğu zamandan daha sıkça ölümle sonuçlanıyor, çünkü hastanın aklı, vücudunun hastalığını destekleyip üzerine çörekleniyor.

Kesinlikle doğru!

387 – Tıp bilimi insanlık için bir nimet olmaktan çok bir lanet oldu. Salgınların şiddetini kırdı, harika bir cerrahi keşfetti ama, hem insanın doğal sağlığını zayıflattı hem kişisel hastalıkları çoğalttı; akla ve vücuda korkuyu ve bağımlılığı yerleştirdi; sağlığınıza doğal sıhate dayanmak yerine, mineral ve bitkisel alemin haplarının sarsak, iğrenç koltuk değneğine yaslanmayı öğretti.

Harika!

388 – Doktor hastalığa ilaçla nişan alır; hedefi bazen vurur, bazen ıskalar. İskalar hesaba katılmaz; isabetlerse özenle toplanıp sayılır ve bir bilim şeklinde sistematize edilir.

389 – Büyücüye inanıyor diye vahşiye gülüyoruz; peki doktora inanan uygar insan daha az batıl inançlı mı oluyor? Vahşi, belli bir büyü okunup tekrarlandığında sıkça belli bir hastalığın geçtiğini fark ediyor, inanıyor. Uygar hasta, belli bir reçeteye göre belli miktarda ilaç aldığı anda sıkça belli bir hastalığın geçtiğini fark ediyor, inanıyor. Ne fark var?

Sonuca bağlamak için şöyle diyebiliriz: hastanın inancı ilaçlara iyileştirme gücünü veriyor.

Belki de insanlar, Lütfun iyileştirici gücüne tam inansaydı, pek çok hastalığa yakalanmazlardı.

*

Bugün L.D.'nin [Amerikalı bir öğretinin] gittiğini haber aldım. Çok ağır bir ameliyat geçirmişti, kanserdi; toparlanmıştı, eve dönmüştü;

bana mektup yazmıştı: “Kendimi gittikçe daha iyi hissediyorum...” diye; gitti. Haberini bugün aldım. Ya.

Aynen R. gibi: hastalığı tekrar nüksetti. Bu öylesine şeye benziyor ki... evet, bu, Sri Aurobindo'nun barbarlık (*Anne sanki bütün dünyanın atmosferini saran bir hareket yapıyor*) dediğine karşı sarfedilen şu çaba. Bu sanki... bilmiyorum, bu, akılsal konstrüksiyonun içinden çıkmayı red etmek mi, yoksa çıkamamak mı? Bu Bilincin etkisi öyle ki, bütün akılsal konstrüksiyonun ne derece yanlış olduğunu göstermek için... nasıl desem... neredeyse acımasızca davranıyor – her şey, spontane gibi görünen reaksiyonlar bile, her şey son derece karmaşık bir akılsal konstrüksiyonun neticesi.

Ama Bilinç acımasız.

İnsan bu akılsal konstrüksiyonun içinde doğuyor, ve böyle hissetmek, buna göre tepki vermek, her şeyi buna göre organize etmek o kadar doğal görünüyor ki... insana Hakikati iskalattırıyor.

Vücudun organizasyonu böyle.

Ama Aksyon kendini olağanüstü güçle empoze ediyor, bu da acımasız gibi görünüyor, bize acımasız gibi geliyor (*Anne yumruğunu sanki maddeye indiriyor*), dersi öğrenmemiz için.

(Uzun sessizlik)

Sri Aurobindo buradayken... hatırlıyorum...

Yani, varlığımın iç kısmı olayları üst bilince göre hisseden, üst bilince göre gören bir bilince giriyordu: olaylar tamamen farkıydı; tam da Sri Aurobindo hastalandığı zaman, tüm bu olaylar olduğu zaman, önce şu kaza oldu: bacağı kırıldı... vücut... VÜCUDUM sürekli: bunlar hayal, üst bilincin gördüğü hayal, bize göre değil; bizim için, vücutlar için durum aynen böyle” (*Yer altındaymış gibi bir hareket*). İğrençti... Bunların hepsi gitmişti. Tamamen gitmişti, efor dolu bunca yıl sonra, hepsi gitmişti, vücut Tanrısal Mevcudiyeti hissediyordu... her şeyin ister istemez değişmesi gerekeceği izlenimini alıyordu. Ve bu günlerde, vücut, gitmiş olan bu formasyondan, bu dünyasal formasyondan, tüm insanlığın ortak formasyonundan tamamen kurtulmuştu: yani bu üst Hakikatin vizyonunu görenler, algılayanlar, ya da sadece üst Hakikate özlem duyanlar, maddi Olguya geri döndüklerinde her şeyi sürekli inkar eden bu son derece acı verici olayla karşı karşıya kalıyor – vücudum bundan tamamen kurtulmuştu... ama formasyon geri döndü. Geri döndü ama geri döndüğünde, vücudum formasyonu BİR YALANI GÖRÜR GİBİ

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

GÖRDÜ. Vücudumun ne derece değiştiğini anladım, çünkü formasyonu görünce... ona artık doğruluğu kalmamış eski bir formasyon edasıyla gülümseyerek baktı. Olağanüstü bir deneyimdi: bunun zamanı, bu formasyonun devri kapandı. Bu formasyonun devri bitti. Bu Bilincin uyguladığı Baskı da, olayları eski halleriyle – yani öylesine sefil, öylesine miskin, öylesine karanlık, görünürde öylesine kaçınılmaz olayları geçmişte bırakan bir Baskı... bunların hepsi (*Anne eliyle geçmişte kalan bir şey hareketi yapıyor*) geride, geçerliliği kalmamış bir mazi. İşte o zaman gerçekten gördüm; gördüm, anladım: zor olup olmamasını umursamayan, hatta hasarı muhtemelen pek umursamayan bu ACIMASIZ Bilinç, normal hal artık öylesine ağır, öylesine karanlık, öylesine çirkin ve aşağılık olmasın diye, şafak olsun diye, değil mi, ufukta doğan bir şey olsun diye, yeni bir Bilinç olsun diye çalışıyor. Daha doğru, daha ışıldayan bir şey olsun diye çalışıyor.

Sri Aurobindo'nun burada hastalıklarla ilgili söylediği tam da bu: hastalıklarda alışkanlığın, bütün konstrüksiyonların, “kaçınılmaz”, “kesin” gibi görünen her şeyin gücü; deneyimler peş peşe geliyor, sanki tüm bunların sadece bir tavır meselesi olduğunu göstermek için, öğrenelim diye... insanlık kendini hapsedtiği bu akılsal hapsi aşsın ve... yukarıda nefes almayı öğrensin diye.

Ve bunlar VÜCUDUN deneyimleri. Eskiden, içsel deneyimler yaşayanlar: “Evet yukarısı öyle ama burası [vücut]...” Yakında bu “ama burası” diye artık olmayacak, çünkü bu değişim fethediliyor, fiziksel hayatı akılsal dünya değil de, üst bilincin yönetmesi gerektiği yönündeki muazzam değişim gerçekleşiyor. Bu otorite değişimi... zor. Meşakkatli. Acı veriyor. Zayıt oluyor tabii ama gerçekten görebiliyorsun, değişimi görebiliyorsun. Bu GERÇEK DEĞİŞİM; yeni Bilince ortaya çıkmasına, kendini ifade etmesine imkan verecek olan da bu. Vücut öğreniyor, dersini öğreniyor, bütün vücutlar öğreniyor.

(*Sessizlik*)

Bu, eskiden aklın yaptığı bölmeydi: “Yukarısı çok iyi, istediğiniz deneyimleri yaşayabilirsiniz, yukarıda her şey aydınlık, harika; burada [vücutta] çaresiziz, elden bir şey gelmez.” Ve insan doğduğunda, hala “elden bir şeyin gelmediği dünyada” doğduğunu hissediyor. Nitekim, bu, başka türlü olabileceğini öngöremeyenlerin hepsinin neden “En iyisi içinden çıkmak...” dediğini açıklıyor. Her şey öyle aydıncandı ki! Ama bu değişim, OLAYIN ARTIK KAÇINILMAZ OLMADIĞI

GERÇEĞİ, büyük zafer bu: OLAY ARTIK KAÇINILMAZ DEĞİL. Hissediyorsun; hissediyorsun, görüyorsun; vücudum da yakında burada da, vücutta da olayın daha gerçek olabileceğini deneyimledi.

Dünyada gerçekten... bir şeyler değişti.

(Sessizlik)

Tabi bu zaman alacak, hakikaten yerleşmesi için. Büyük bir mücadele var. Haricen “Değişen bir şey yok” demeye gelen olaylar her taraftan, her düzlemde hücum ediyor – ama bu doğru değil. Doğru değil, vücudum bunun doğru olmadığını biliyor. Ve vücut şimdi biliyor, hangi yönde doğru olmadığını, vücut biliyor.

Sri Aurobindo'nun bu aralar gözden geçirdiğim bu özlüsözlerinde yazdığı, öylesine kahince, öylesine Gerçek Olayın vizyonu ki. Öylesine kahince ki!

(Sessizlik)

Şimdi görüyorum, Sri Aurobindo'nun gidişi ve sübtıl fizik düzleminde öylesine... muazzam... ve sürekli çalışması nasıl, ne kadar yardımcı oldu! Olayların hazırlanışında (*Anne maddeyi yoğuruyor, işliyor gibi yapıyor*), fiziğin strüktürünün değişimine ne kadar yardımcı oldu.

Başkalarının yaşamış olduğu bütün bu üst dünyalarla temasa geçme deneyimleri, buradaki fiziği olduğu gibi bırakıyordu. Nasıl desem... Hayatımın başlangıcından Sri Aurobindo'nun gidişine kadar şu bilinçteydim: insan bilincinde yükselebilir, bilebilir, bütün deneyimleri yaşayabilir (ki aslında yaşıyorduk da), ama vücudunun içine döndüğünde... şu korkunç eski akılsal kanunlar her şeyi yönetiyordu.

Bütün bu yıllar hazırlamak, hazırlamak – kurtulmak ve hazırlamak içindi, ve bu günlerde ooohh!... nihayet, vücudum olayın değiştiğini FİZİKSEL olarak saptadı.

Dedikleri gibi, *worked out* edilmesi [halledilmesi] lazım, tüm detaylarında realize edilmesi lazım, ama değişim GERÇEKLEŞTİ – ger-çek-leş-ti.

Yani akıl tarafından geliştirilen, TESPİT EDİLEN (*Anne yumruklarını sıkıca sıkıyor*) ve öylesine kaçınılmaz görünen maddi şartlar öyle ki, üst alemlerin canlı bir deneyimini yaşayanlar, eğer insan gerçekten Hakikatte yaşamak istiyorsa bu dünyadan kaçmak

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

gerektiğini, bu maddi dünyanın terk edilmesi gerektiğini sanıyordu; bütün bu teorilerin ve inançların nedeni bu; ama şimdi artık öyle değil.

Fizik, üst Işığı, Hakikati, Hakiki Bilinci almaya ve ortaya koymaya AR-TIK KA-DİR.

Kolay değil, dayanıklılık ister, irade ister, ama bir gün gelecek tamamen doğal olacak. Sadece kapı açıldı, hepsi bu, şimdi ilerlemek lazım.

(Sessizlik)

Tabii, önceden yerleşmiş olan şeyler asılıp kendini ümitsizce savunuyor, bütün bu kargaşa da bundan kaynaklanıyor (*Anne sanki dünyanın atmosferinde bir kaynama hareketi yapıyor*), ama mücadeleyi kaybettiler.

Bitti.

Olay bitti.

(Sessizlik)

Bu yeni bilincin, süperinsan bilincinin bu zaferi kazanması, bir yıldan biraz daha fazla sürdü.

Tabii zaferi ancak gönül gözü olanlar görebiliyor, ama... tamamdır, oldu.

(Uzun sessizlik)

Sri Aurobindo'nun bana verdiği iş buydu.

Şimdi anlıyorum.

Ama sanki her taraftan, her yerden bu akılsal kuvvetler, bu akılsal güçler eski kanunlarını empoze etmek için şiddetli bir protestoyla ayaklanıyordu: “Ama eskiden hep böyleydi!...”

Artık bitti.

Artık hep “her zaman böyle” olmayacak, o kadar...

(Uzun sessizlik)

Bu son günlerde mücadelenin bir kısmı vücudumda yer alıyordu... Hakikaten çok enteresan...

Dışarıdan kaynaklanan bir çaba vardı, vücuduma deneyimler yaşatma çabası vardı, vücudum: “Hayır, böyle gelmiş, böyle gidecek;

deneyebilirsin ama, bu bir hayal” diye tespit etmek zorunda olsun diye; ve gelen bir şey vücudumun düzenini iyice bozuyordu; vücudum da tavrıyla cevap veriyordu: öyle bir huzur ki (*Anne kımıldamadan duruyor*), tavrı da (*Eller açık, avuçlar yukarı doğru, Tanrısâl'a sungu şeklinde*): “Nasıl İstersen Efendim, nasıl İstersen...” hepsi yıldırım hızıyla yok oluyor!

Bu birkaç kez oldu, bir günde en az on kez oldu.

Vücudum da “İşte bak!...” diye hissetmeye başlıyor... yaşadığı Harikuladeliğin sevincini hissediyor.

Eskisi gibi değil, ARTIK eskisi gibi değil... eskisi gibi değil artık.

Hala mücadele etmek lazım, sabırlı, cesur, iradeli olmak lazım, güvenmek lazım, ama artık eskisi gibi değil.

Bu, hala asılmaya çalışan eski... iğrenç şey!

İğrenç! Ama... artık eskisi gibi değil, artık eskisi gibi değil.

Öyle.

(*Sessizlik*)

Bir de şu var: vücudum nereye kadar dayanabilir? Bu konuda da vücudum TAMAMEN huzurlu ve mutlu: Efendim, Sen nasıl İstersen.

(*Uzun sessizlik*)

Geri kalan her şey öylesine eski, öylesine eski görünüyor ki... sanki dirilmeye çalışan bir geçmiş gibi – ama artık dirilemez.

Ve her şey, bütün durumlar olabildiğince vahim: problemler, komplikasyonlar, zorluklar, sanki her şey yırtıcı hayvan gibi, kuduruk... ama bitti.

Vücut olayın bittiğini BİLİYOR; olayın yok olması asırlar sürebilir, ama artık bitti.

İnsanın eskiden sadece maddeden çıktığında yaşayabildiği şu somut ve mutlak realizasyon var ya: (*Anne parmağıyla dizini dürtüyor*) kesin olarak BURADA yaşanacak.

(*Anne Satprem'e uzunca bir süre baktıktan sonra ellerini avuçlarının içine alıyor*)

Bu, Bilinç [1 Ocak 1969'da inen “Süperinsan Bilinci”] geldiğinden beri on dördüncü ay...

On dördüncü ay: iki kere yedi.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

(*Sessizlik*)

Bugün ayın on dördü mü?

Evet, on dördü.

Enteresan.

Sri Aurobindo gittiğinden beri amma çalıştı... sürekli çalıştı, sürekli.

(*Sessizlik*)

Bu formasyonun yok oluşu vücuda bir mucizeymiş gibi geliyor, hakikaten mucizevi gibi geliyor.

Ve her şey aydınlanıyor. Göreceğiz.

(*Uzun sessizlik*)

Nispeten çabuk oldu. İyi...

Yani, birazcık inancı olan herkes artık bu akılsal hipnotizmin dışına çıkabilecek, öyle mi?

Evet, öyle. Aynen öyle. Ay-nen öy-le.

14 Mart 1970

390 – Hindistan’da Kuzeyli bir çobanın ateşi çıktığı zaman bir derenin buz gibi akıntısında bir saat kadar oturur, ateşi kalmaz, sapasağlam kalkar. Eğitilmiş biri aynı şeyi yapsaydı ölürdü, özünde aynı deva birini öldürüp bir başkasını iyileştirdiği için değil, çünkü akıl, vücutlarımıza çaresi olmayacak şekilde kötü alışkanlıklar aşıladı.

391 – Hastayı ilaçtan çok hastanın doktora ve ilaca olan inancı iyileştirir. Doktor da ilaç da, yok ettikleri insanın kendi gücüne olan doğal inancının beceriksiz ikameleridir.

392 – İnsanlığın en sağlıklı çağları, en az miktarda maddi çarenin olduğu çağlardı.

393 – Yeryüzünde kalan en sağlam, en sağlıklı ırk Afrika vahşileriydi; ama fiziksel bilinçlerine uygar insanın akılsal aberasyonları bulaştıktan sonra daha ne kadar sağlam ve sağlıklı kalabilirler ki?

Sri Aurobindo'nun sözleri her zaman olduğu gibi kahince.

Çünkü insanlık ancak akılsal aberasyonlarından kurtulduğu zaman süpraakılsal bilinci ortaya koyabilir, ancak o zaman aklının ona kaybettiği doğal sağlığına tekrar kavuşabilir.

14 Mart 1970

394 – İçimizdeki tanrısal sağlığı, hastalıkları iyileştirmek ve önlemek için kullanmamız gerekirdi; ama Galien, Hipokrat ve alayı, bize yerine bir sürü ilaç, fiziksel ilke olarak da Latince barbar bir okuspokus verdi.

395 – Tıp bilimi iyi niyetli, pratisyenleri de sıkça iyiliksever ve fedakar; ama cahilin iyi niyeti kötülük yapmasını ne zaman engelledi ki?

396 – Aslında bütün ilaçlar gerçekten etkili olsaydı, bütün tıp teorileri de sağlam olsaydı, bu, bizim doğal sağlığımızı ve canlılığımızı kaybetmemizi nasıl teselli eder ki? Upas ağacının her yeri sağlıklı, ama sonuçta bir upas ağacı⁸².

397 – İçimizdeki ruh, tamamen etkili olan tek doktordur, vücudun ona boyun eğmesi de tek gerçek her derde devadır.

398 – İçimizdeki Tanrı kendiliğinden gerçekleşen sonsuz iradedir. Ölümünden korkmadan, rahatsızlıklarını deneme olarak değil, sakın ve tam bir inançla içindeki Tanrı'ya bırakamaz mısın? Sonunda göreceksin, O bir milyon doktordan daha maharetlidir.

399 – Yirmi bin tedbirin koruduğu sağlık: doktorun ilkesi bu; ama Tanrı'nın vücut için ilkesi bu değil, Doğa'nınki de değil.

⁸² Özsuyu zehirli oklar yapımında kullanılan Endonezya kökenli bir ağaç.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Aklın egemenliği insanlığı doktorların ve ilaçlarının kölesi yaptı. Sonuç olarak, hastalıklar sayı ve vahamet açısından artıyor.

İnsanlar için tek gerçek selamet, tamamen tevekkül ederek edinebilecekleri Tanrısal Nüfuza kendilerini açıp akılsal egemenlikten kurtulmaktır.

15 Mart 1970

400 – Bir zamanlar insan doğal olarak sağlıklıydı, izin verilse bu ilk durumuna geri dönebilir, ama tıp bilimi vücudumuzu sayısız ilaçla takip ederek hayal gücümüze yırtıcı bir mikroplar ordusuyla saldırıyor.

401 – Hayatımı mikropların hayali kuşatmasından kendimi koruyarak geçireceğime, ölürüm ve bu işten kurtulurum daha iyi. Bu barbarcaysa, aydına yakışmıyorsa, Kimmer karanlığımı memnuniyetle kabul ediyorum.

402 – Cerrahlar keserek, sakatlayarak kurtarıyor ve iyileştiriyor. Neden daha ziyade Doğa'nın mutlak güçteki direkt devalarını keşfetmeye çalışmıyorlar?

403 – Korkunun, kendine güvenmemenin ve tıp biliminin aklımıza ve vücudumuza öğrettiği ilaçlara fiziksel olarak bel bağlama anormal huyumuz yüzünden, kendiliğinden iyileşmenin tıbbın yerini alabilmesi için epeyce zaman gerekecek.

Aslında cevap bana çok sıkça İngilizce geliyor, çünkü cevap bana Sri Aurobindo'dan geliyor. Okuyunca dinliyorum, sonra Sri Aurobindo söylüyor. Ben de yazarken Fransızca'ya çeviriyorum! Ama yazdıklarımı İngilizce de yazabilirim.

Dünkü özlüsözleri okudun değil mi? Dün doktorlara yükleniyordu!

T.'ye cevap olarak: “Devalara spontane olarak ihtiyaç duymamak için insanın huyu değişmesi lazım” diye yazdım. Bu çok fazla eski bir alışkanlık. Ne demişim?

(Satprem defterden okuyor:)

“İlaç gereğine olan akılsal inancın verdiği zarara hiçbir dış önlemlerle karşı koyamayız. Ancak akılsal hapisanemizden kurtulup ruhun

ışığına bilinçli olarak çıkararak, ancak Tanrısal'la bilinçli olarak birleşerek yitirdiğimiz dengeye ve sağlığa Tanrısal sayesinde tekrar kavuşabiliriz. Süpraakısal dönüşüm tek gerçek çaredir” demişsin.

(Sessizlik)

Deneyimi aylardır yaşıyorum, özellikle de bu seneden beri: bilincin “transferi”, bilinç sıradan halde olacağına, (vücudumun bilincinden söz ediyorum), bilincin yerini değiştirirsen, bilinç doğrudan Tanrısal'a bağlanırsa... bazen birkaç saniyede, bazen birkaç dakikada ağrı tamamen yok oluyor. Ve sadece şöyle yapınca (*Anne eliyle sıradan bilince dönme hareketi yapıyor*), geriye, sıradan bilince birazcık geri dönünce hemen ağrıyor. Bilincini iyi yerde tutarsan, mükemmel.

Bu deneyi defalarca yaptım, dişim ağrıdığına bile, diş ağrısı zor geçer, vücudun değişik yerlerindeki keskin ağrılarla bile denedim. Deneyimi VÜCUT yaşıyor. Vücut bunu biliyor.

(Uzun sessizlik)

Bu çok enteresan, çünkü vücudum deneyimin her aşamasını bütün detaylarıyla yaşıyor... Vücudumun bulduğu ilk şey, ağrıyı düşünmemek, ağrıyla ilgilenmemek. Bu ilk aşama. Vücut başka şeyle meşgul olduğu zaman ağrının oldukça azaldığını fark etti. Sonra şunu fark etti: biri ona yaklaşırsa (ağrın olduğunu bilen biri), ağrı yine başlıyor! Bunların hepsi çok enteresan, bunun gibi bir sürü anbean küçük saptama yapıyorsun. Ve son olarak, vücut, kesinlikle ikna edici ve defalarca tekrarlanan şu kanıtı ulaştı: vücut Tanrısal'a odaklandığı anda, Tanrısal'la temasa geçtiği anda, çünkü vücut hissediyor, hücreler hissediyor, vücut hasta noktayla ilgilenmeden Tanrısal'a konsantre olduğu anda (hasta noktayla ilgilenmemek daha iyi) ağrı tamamen geçiyor, öyle ki... Bazen oluyor, ağrın var değil mi, vücudun Tanrısal'a odaklanmasının ilk etkisi bu: ağrıyı artık hissetmiyorsun. Bazen ilk başta vücudum “Müdahale Edilmesini” istiyordu, ve bu etkili oluyordu, ama bir mücadele olduğunu, dirençle ya da buna benzer bir şeyle Karşılaıldığını hissediyordu, ağrının geçmesi de zaman alıyordu. Ama “Müdahale Edilmesini” İSTEMEDEN Tanrısal'a odaklanmayı başardığı zaman, yani sadece kendini adadığı zaman, vücut ağrıyı artık düşünmüyor: belli bir sürenin sonunda ağrının tamamen geçtiğini fark ediyor! Vücut ağrıyı artık düşünmüyor: ağrı

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

yok. Bu deneyim her türlü farklı vakayla ilgili YÜZLERCE kez tekrarlandı.

(*Sessizlik*) Kaza imkanının yok olduğu bir durum olmalı. Ama bu... bilmiyorum. Bu, süpraakısal hayatın doğal durumu.

Ve bu mademki vücutta oluyor, vücudun oluşumu ister istemez değişmeli – değişecek. Ama nasıl? Bunu henüz bilmiyorum.

Bu, maddenin üst Bilince mükemmel itaati yönünde olacak; bu deneyimde söz konusu olan tanrısal bilinç, Sri Aurobindo'nun muhtemelen süpraakısal bilinç olarak adlandırdığı bilinç. Çünkü sanırım... (*Derece derece hareket*) sonsuz bir yükseliş var.

Bu, ego duygusunun tamamen yok olduğu bir bilinç, ego hissi hiç yok. Öteki insanlar karşısında “kişi” yok, yani, etkilenen ve etkileyen bir “kişi” yok – artık kesinlikle öyle değil. Bu, herkesin görevini spontane olarak yaptığı genel bir kuvvet işleyişi (*Anne geniş bir hareket yapıyor*).

Vücudum bunu birkaç kez deneyimledi... bunun içinde çok uzun süre kalıyor. Olaylara ve varlıklara şu eski yaklaşım var ya... şimdi neredeyse... bir anı olmak üzere, artık... doğal değil.

(*Uzun sessizlik*)

Nasıl anlatacağımı bilmiyorum... Sadece vücudumun bilincinde değil, işleyişinde de radikal biçimde değişen şeyler var. Şimdilik açıklanması zor... Yani, merkezde olma ve her şeyin sana doğru gelmesi, her şeyin egosantrik merkezle ilgili olması, bu uzun zaman önce gitmiş olan eski bir şey. Ama hala şey vardı... (*Sessizlik*)

Sanki bütün hücreler kendilerinden üstün, uzayda bile üstün, ama onlara merkezleriymiş izlenimi veren bir şeye bağlı, ayarlı, takılı, temasta gibi: yani tam olarak böyle değil, ama biraz böyle. Bu böyle bir merkez değil (*Anne kendinde toplanan bir hareket yapıyor*), odaklanmış da değil, ne burada (*Anne vücudunu dokunuyor*) ne de üstte... nasıl desem... odaklanmış değil. Halbuki hücreler, “bundan” yayılan Kuvvetin, hareket ettirici Kuvvetin ya da irade Kuvvetinin, vücuda nüfuz etmek için yayıldığı izlenimini alıyor (*Yelpaze şeklinde inen hareket*)... Enteresan olan, vücudum “bununla” daha DOĞRUDAN ilişkide olduğu ve Kuvvetin, vücudum aracılığıyla diğer insanlar ve çevre üzerinde etki yaptığı izlenimini alıyor.

Ama bu tam olarak “diğer insanlar” değil hissettiği... bazen “diğer insanların”, çevredeki şeylerin bazılarını kendine ötekilerinden daha yakın hissettiği oldu... Anlatılması çok zor... Ama bu spontane bir şey.

Yani zor olan, deneyimi ifade etmem için düşünmeye başlamam lazım, oysa bu spontane bir şey, bu bir his, bir düşünce değil.

Mesela, gece yalnızken, vücudum bazen “çevrede”, bir yerlerde bir kargaşa, bir sıkıntı hissediyor, bunun dışarıdan ona doğru geldiğini açıkça hissediyor... “dışarıdan” doğru kelime değil; belli bir mesafeden ona doğru geldiğini hissediyor, ve çare olarak tek bir hareket yapıyor: kendini bu ışıldayan merkezin içine atıyor.

Herhangi bir şeyi kendine doğru çekmiyor, kendini “Bunun” içine atıyor.

(Anne seyre dalıp gülümsüyor)

18 Mart 1970

404 – Tıp, hasta vücutlarımıza sırf vücutlarımız ilaçsız iyileşememe sanatını öğrendiği için gerekli. Bu durumda bile Doğanın, iyileştirmek için, doktorların hayatta tutma umudunu kestikleri anı seçtiği sıkça görülür.

405 – İçimizdeki iyileşme gücüne güvenmeyişimiz cennetten fiziksel olarak kovulmamıza neden oldu. Tıp bilimi ve kötü bir kalıtım, Tanrı'nın kapıda duran iki meleğidir, cennete dönmemizi yasaklamak için.

406 – Tıp bilimi, insan vücudu konusunda, koruması sayesinde daha küçük bir devleti zayıflatan büyük bir güç gibidir, ya da hayatını perişan olmuş vücudunu tedavi etmeye ve iyileşmeye adasın diye kurbanını yerden yere vurup yara bere içinde bırakan iyiliksever bir hırsız gibidir.

407 – İlaçlar vücudu bozmadığı ya da zehirlemediği zaman sıkça iyileştirir, ama sadece ruhun kuvveti, ilaçların hastalığa fiziksel saldırısını desteklerse; ruhun kuvvetinin serbestçe işlemesi sağlanırsa ilaçlar fazlalık olur.

Sri Aurobindo, içinde yaşadığımız kabusu çarpıcı bir şekilde anlatıyor, gerçek bilincin ve sadece mutlak Tanrısal güce inanmanın selametine bıkmadan özlem duymamızı sağlamak için.

18 Mart 1970

BHAKTİ⁸³

Kendini adamak, kurtuluşun kapısını açan anahtardır.
Anne

408 – Bhakta değilim çünkü Tanrı için dünyadan vazgeçmedim. Benden zorla Alıp istemediğim halde geri Verdiği şeyden nasıl vazgeçebilirim? Bu işler bana göre fazlasıyla zor.

409 – Bhakta [Tanrı aşığı] değilim, jnani [arif] değilim, Efendimin bir çalışanı da [karmayogi] değilim. Neyim öyleyse? Efendimin Elinde bir aletim, tanrısal Çobanın Üflediği bir kavalım, Efendimin Soluğunun Güttüğü bir yaprağım.

410 – Kendini adama, eyleme ve irfana dönüşmedikçe kesinlikle tam değildir. Tanrı'nın peşindeysen ama Onu yakalayamıyorsan, Gerçekliğini elde etmeden Peşini bırakma. Gerçekliğini kavradıysan, Bütünlüğünü elde etmek için de ısrar et. İlki sana tanrısal İrfanı, ikincisiyse tanrısal çalışmaları ve evrende özgür, mükemmel bir sevinç verir.

411 – Başkaları Tanrı'ya olan aşklarıyla övünür. Bense şununla övünürüm: Tanrı'yı sevmezdim, Tanrı beni Sevdi, beni Aradı ve O'na ait olmam için beni Zorladı.

412 – Tanrı'nın Kadın Olduğunu anladıktan sonra, (*Gülüşler*) aşk hakkında şöyle böyle bir şeyler öğrendim; ama ancak kadın olduktan sonra, Efendime, Yarime hizmet ettikten sonra aşkı iyi bildim.

(*Anne gülüyor*) T. [sorularını deftere yazıp Anne'ye gönderen genç kız] "Sri Aurobindo ne demek istiyor?" diye soruyor.

⁸³ **Bhakti:** Tanrısal'a duyulan aşk, kendini Tanrısal'a adama.

Tam olarak ne demek istiyor? Bu özlüsözü ne zaman yazdığını biliyor musunuz? T.'ye söyle bir cevap yazdım:

“Cevap veremem çünkü Sri Aurobindo vücudundayken bana bu konuda asla bir şey söylemedi. Eğer biri, Sri Aurobindo'nun bu özlüsözü tam olarak ne zaman yazdığını biliyorsa, bu bir işaret olabilir. Belki N., Sri Aurobindo'nun bu özlüsözü ne zaman yazdığını ya da Sri Aurobindo'nun ona bu özlüsöz hakkında bir şeyler söyleyip söylemediğini sana söyleyebilir.”

(N. 'ye dönerek) Bir bilginiz var mı?

(N.): Başta, Pondichéry'ye geldiğinde...[1910'da]

İlk geldiğinde demek... Peki “Tanrı'nın bir Kadın Olduğunu anladıktan sonra”yla ne demek istiyor!?

(N.): Sri Aurobindo hep Krishna'yla Kali'nin aynı varlık olduğunu söylerdi. Ramakrishna da bir defasında kadın olmuş: Tanrı Krishna'ymış, Ramakrishna da kadın olmuş.

Uzunca bir süre böyle hissetmiş.

Tabii, bence cevap, bu espri anlayışı! (Anne gülüyor)

(Satprem): Evet, T. 'ye: “Sri Aurobindo'nun dahice bir mizah anlayışı vardı; yapılacak tek şey, hayran olup susmak” diye yazmışsın.

Bu benim ilk cevabımdı, ama sonra T. bana: 📖 “Sri Aurobindo tam olarak niye öyle demiş? ...” diye sordu.

Bu, özlüsözü hangi tarihte yazdığına bağlı.

(Satprem): Galiba bu, Ramakrishna'nın yaşadığı deneyimin aynısı.

(N.): O zamanlar yazdığı mektupları “Sri Aurobindo” değil, “Kali” diye imzalardı.

Ya!

(N.): Evet, sürekli ... M.'ye yazdığı bütün mektuplar öyle.

Bunu söyleme şekli harika!... (Herkes gülüyor)

21 Mart 1970

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

413 – Tanrı'yla zina yapmak: dünya bu mükemmel deneyim için yaratıldı.

📖 Bu özlüsözü anlamadım.

Bu, harika mizah anlayışıyla Sri Aurobindo'nun insansal ahlakla alay edebileceği en mükemmel yol.

Bu cümle başlı başına bir hiciv.

21 Mart 1970

414 – Tanrı'dan gerçekten korkmak, Tanrı'dan çok uzaklaşmaktır, ama Tanrı'dan şakadan korkmak, mutlak zevki keskinleştirir.

415 – Museviler Tanrı'dan korkan insanı icat etti, Hindistan'sa Tanrı'yı bilen ve Tanrı aşığını.

416 – Tanrı'nın hizmetkarı Judea'da doğdu, ama erginliğe Arapların arasında erdi. Hindistan'sa hizmetkar aşıkla seviyor.

417 – Mükemmel aşk korkuyu atar; ama sen yine de sürgünden tatlı bir gölge, tatlı bir hatıra sakla; bu, mükemmelliği daha mükemmel yapar.

418 – Ruhun Tanrı'nın tüm Hazzını tatmadı eğer Tanrı'nın düşmanı olma sevincini, Tanrı'nın niyetine karşı koyma sevincini, Tanrı'yla ölümcül bir dövüşe girişme sevincini hiç yaşamadıysa.

419 – Tanrı'nın seni Sevmesini sağlayamıyorsan, seninle Dövüşmesini sağla; sana yarın kucaklamasını Vermezse, zorla O'nu sana güreşinin kucaklamasını Versin.

420 – Ruhum Tanrı'nın tutsağı, Tanrı ruhumu çatışmada ele Geçirdi; ruhum savaştan öylesine uzak olmasına rağmen savaşı hala zevkle, endişeyle, hayranlıkla hatırlıyor.

... Zor olan, hey şeye değer biçmek, her şeyin değerini bilmek. Bunun için çok geniş bir vizyona sahip olmak lazım. Paranın kolaylığı mekanik olmasından kaynaklanıyordu... Ama bu diğer sistem tam mekanik olamaz, bu yüzden... Mesela fikir şu: Auroville’de yaşayacak insanların parası olmayacak – para dolaşımı yok – ama mesela yemek için, herkesin yemek yemeye hakkı var tabii... pratik açıdan, her çeşit gıda imkanı tasarlandı, herkesin zevkine ya da ihtiyacına göre; mesela vejetaryen mutfak, vejetaryen olmayan mutfak, diyet mutfak, vesaire; ve buralardan gıda almak isteyenler, karşılığında bir şey yapacaklar. Ya çalışacaklar, ya da... yani pratik olarak, tamamen pratik açıdan organize edilmesi zor. Auroville’in etrafında pek çok arazi öngörülmüştü, geniş çapta tarım yapılabilsin diye, şehrin tüketimi için. Ama bu toprakları işlemek için şimdilik hem paraya ihtiyacımız var, hem araç gerece. Ya... Bu yüzden şimdi problemle en ince detayına kadar ilgilenmem gerek, kolay değil! Neyse, anlayanlar var.

Yani, fikir şu: Auroville’de gümrük olmayacak, vergi olmayacak, Aurovillelilerin kişisel mal varlığı olmayacak. Böyle, kağıt üzerinde kolay, güzel, ama uygulaması...

Ve problem hep aynı: sorumluluk... evrensel bir bilinci olanlara düşmesi gerekir, değil mi, aksi takdirde... Kişisel bir bilincin olduğu her yerde bu, yönetmeye kadir olmayan biri demek – hükümetlerin nasıl oldukları ortada, son derece beceriksiz!

(Uzun sessizlik)

Psikolojik bir nokta var, bu çok enteresan: manevi bilinç arttıkça maddi ihtiyaçlar azalıyor. Sri Aurobindo'nun dediği gibi, riyazetçilikten değil, çünkü varlığın dikkati, odaklandığı, konsantre olduğu alan değişiyor... Tamamen maddi insanı kolayca tasavvur edebilirsiniz: sadece maddi şeyler hoşuna gider; duygusal varlığında ve dış aklıyla yaşayan herkesin ilgisi mesela... güzel şeylere yöneliktir, mesela güzel eşyalarla çevrili bir ortamda yaşamaya ihtiyacı olanlar, güzel şeyler kullanmak isteyenler. Bu şu an sanki insanlığın zirvesiymiş gibi, oysa bu tamamen... *(Anne eliyle çok aşağı bir hareket yapıyor)* “orta bir bölge” olarak adlandırılabilir, kesinlikle “üst bir bölge” değil. Ama dünyanın şu an organize edilmiş şekliyle, estetik ihtiyaçları olmayan insanlar çok ilkel bir yaşam tarzına dönüyor – iyi değil. Öyle bir yer olmalı ki hayat... yaşam ortamı kişisel bir şey olmasın, daha ziyade belli bir gelişme derecesinin doğal çevresi gibi olan bir güzellik olsun.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Şu an durum öyle ki, güzel şeylerle çevrili olmak için zengin olmak lazım, bu da bir dengesizlik kaynağı, çünkü zenginlik, genelde çok orta, hatta bazen vasat bir bilinç derecesiyle paralel. Bu yüzden her yerde dengesizlik var, kargaşa var. Öyle güzel bir yer olmalı ki, insan ancak belli bir bilinç derecesinde olursa orada yaşayabilsin. Ve buna da başkaları karar vermesin, çok spontane, doğal bir şekilde karar verilsin. Eee, bu nasıl olacak?...

Auroville’de böyle problemler yaşanmaya **başlandı**, bu da olayı çok enteresan hale getiriyor. Tabii, imkanlar çok kısıtlı, ama bu da çözülmesi gereken problemin bir parçası.

(Uzun sessizlik)

Organize etmek için, bir organizatör olmak için şartlar şöyle olmalı: “yönetmek” için değil, ORGANİZE ETMEK için... arzun olmayacak, tercihin olmayacak, seni hiçbir şey cezbetmeyecek, hiçbir şeyden öğrenmeyeceksin: tam bir “fark etmez, hiçbir şey keyfimi bozamaz, umurumda değil” tavrı. Tabii bir de içten olacaksın, bu gün gibi ortada: içtensizliğin girdiği her yere zehir de girer. Ancak bu durumda olanlar başka birinin bu durumda olup olmadığını anlayabilir.

Oysa şimdi bütün insansal organizasyonlar şunlar üzerine kurulu: görünen olgu (ki bu bir yalan), kamuoyu (ki bu başka bir yalan), ve ahlak anlayışı (ki bu da üçüncü bir yalan)! *(Anne gülüyor)* Eee?...

(Sessizlik)

Son özlüsözlerle ilgili yazdığım cevabı okudun mu?

Kendi “Tanrı” deneyimini mi?

Evet. Yeterince açık mı bilmiyorum, emin değilim. Yayınlanabilir olduğu konusunda ikna olmuş değilim!

Genç kız: “📖 Sri Aurobindo “Tanrı’nın düşmanı olma sevinci” ile ne demek istiyor?” diye sormuş. Şöyle demişsin:

“Burada da, tam olarak bilmiyorum demek zorundayım çünkü bana hiç söylemedi. Ama sana kendi deneyimimden bahsedebilirim. “Yaklaşık yirmi beş yaşına kadar sadece dinlerin Tanrı’sını, insanların tasavvur ettiği, kurduğu Tanrı’yı biliyordum, ve onu kesinlikle istemiyordum. Varlığını inkar ediyordum, ama şundan da emindim,

eğer böyle bir Tanrı olsaydı ondan nefret ederdim. Yirmi beş yaşlarında iç Tanrı'yı keşfettim ve aynı zamanda öğrendim ki, Batı dinlerinin çoğunun tarif ettiği Tanrı, Büyük Düşmandan başkası değil. "Hindistan'a gelince..."

A tabii burada demek gerekir, ne kadar zaman sonra... 25 yaşındaydım... 1878'de doğduğuma göre...

1903'te.

Hindistan'a 1914'te geldim. Bunu belirtmek gerekir. İç Tanrısal'ı 1903 civarında deneyimledim.

"1914'te Hindistan'a gelince, Sri Aurobindo'nun öğretisini öğrendiğimde her şey açıklığa kavuştu."

25 Mart 1970

421 – Dünyada en çok nefret ettiğim şey acıydı, ta ki Tanrı beni İncitene, bana işkence Edene kadar; o zaman acının, aşırı zevkin sadece sapkın ve inatçı bir şekli olduğunu öğrendim.

422 – Tanrı'nın bize Çektirdiği acıda dört safha vardır: sadece acı olduğu zaman; zevke yol açan acı olduğu zaman; zevk olan acı olduğu zaman; ve acının, zevkin tamamen daha şiddetli bir şekli olduğu zaman.

423 – İnsan, acının yok olduğu şu mutluluk seviyelerine tırmandığı zaman bile acı, varlığını dayanılmaz ekstaz kılığında hala sürdürür.

424 – Tanrı'nın Sevincinin hep daha yüksek zirvelerini tırmanırken, acaba mutluluğun artışının bir sınırı yok mu diye merak ettim ve Tanrı'nın Kucaklamalarından neredeyse korktum.

(Anne öğretiliye bir not uzatıyor)

"New Age Association" konferansına gönderdiğim not.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

“Hayattaki amaç mutlu olmak mı?” diye sormuşlar.

Şöyle yazdım:

“Bu tam olaya ters bakmak.
İnsanın hayattaki amacı Tanrısal'ı keşfedip ortaya koymaktır. Tabii bu keşif insanı mutlu eder, ama bu mutluluk bir sonuçtur, özünde bir amaç değildir.
Bir sonucu hayatın amacı sanma hatası, insanlığa ıstırap çektiren sefaletlerin büyük çoğunluğunun nedeni olmuştur.”

“Mutluluğu” böyle mi anlıyorlar!?

Ya! Herkes bunun kendi kişisel küçük mutluluğu olduğunu sanıyor, bütün sefaletin nedeni de bu.

“Is the aim of life to be happy?” demişler değil mi? [Hayattaki amaç mutlu olmak mı?]

HAYRET BİR ŞEY! Her şeyi çarpıtan bu, her şeyin kaynağı bu işte. “Ben, birini öldürürsem mutluyum – o zaman birini öldüreceğim”!

(Anne gülüyor)

Evet, insan merkeze hep küçük kişiliğini koyuyor.

Hep!

(Sessizlik)

Ne getirdin? Hiç mi? Sri Aurobindo'nun son şeyleri vardı, yanındalar mı?

Acının dört safhası hakkında mı? Şöyle yazmışsın:

“Eğer Sri Aurobindo, hangi şekliyle olursa olsun manevi acıdan bahsediyorsa, deneyime dayanarak şunu diyebilirim: değindiği dört safha, iç gelişimden ve bireysel bilincin elde ettiği tanrısal bilinçle birleşme derecesinden kaynaklanan dört bilinç haline tekabül ediyor. Birleşme mükemmel olduğu zaman, artık sadece “zevkin daha şiddetli şekli” vardır.

Eğer söz konusu, vücudun tahammül ettiği fiziksel acıysa, deneyim bu kadar açık bir şekilde tanımlanmış bir sıra izlemez; ayrıca Tanrısal'la birleşmek çoğu zaman acının yok olmasına yol açar.”

Evet, deneyimim böyle, sana anlattığım buydu.

Bilmiyorum gerçekten fiziksel acıdan mı söz ediyordu?... Nasıl demiş?

“... *A fiercer form of delight.*” [Zevkin daha şiddetli bir şekli.]

Bunu Paris'te, 1912'de yaşadım (1912'ydi ya da 13'tü, tam hatırlamıyorum). Paris'teydim, biri için endişeleniyordum, seyahatten belli bir saatte dönmesi gerekiyordu, vakit geçiyordu ama gelmiyordu. O an içim birden daraldı, ne olduğunu merak ettim. Daralma birden... Yani, daha o zamanlar psişik varlığımın bilincindeydim, uzun zamandan beri... daralma muazzam yoğunlaştı ve.. (*Patlama hareketi*) aynen bir havai fişek gibi oldu – harikaydı! Yani “*A fiercer form of delight*” la ne demek istediğini anlıyorum. Ama tamamen psikolojikti, fiziksel değildi... 1912 ya da 13'tü.

Ama fiziksel olarak, vücudumun deneyimi bu, kendini tanrısal Mevcudiyete ihtiyatsızca vermesi, kendini tamamen O'na bırakması yeterli, ve ağrı, ne türde olursa olsun geçiyor. Bunu geçen gün anlattım. Ağrı başka şeye dönüşmüyor: yok oluyor. Fiziksel açıdan bu daha önemli, ağrı da ağrının NEDENİ de yok oluyor. Yani meydana gelen düzensizlik yok oluyor, artık yok. Bu yüzden, Sri Aurobindo'nun fiziksel olayları kastettiğini sanmıyorum, çünkü fizikte deneyimler farklı.

Psikolojik ya da içsel olaylarda bir akışkanlık var, hislerde bile (olaylara ilişkin hisler, vücutla ilgili olanlar değil), durum nitelik olarak çok farklı.

Vücut olaylarında bir tür... nasıl desem... stabilite belki, somut bir sabitlik var, bilmiyorum.

Mesela bir yerin ağrıyorsa, mesela diyelim ki kalp bölgen veya ciğerlerin ağrıyor, ya da kısacası ağrın var, bu içerde bir şeye tekabül ediyor, içte meydana gelen bir şeye, bir düzensizliğe tekabül ediyor, ve rahatken acı, hücrelerin “durumu” diye adlandırabileceğimiz şeye tekabül ediyor, ve ağrı geçince bu, hücrelerin durumu düzeldi demek – bu, düzensizlik devam ediyor ama düzensizliği artık hissetmiyorsun demek değil, öyle değil. İnsanın hissettiği his değişmiyor: maddi GERÇEK değişmiş oluyor.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Ve ben bunun çok daha harika olduğunu düşünüyorum: gerçek Kuvvetle temas, durumu düzene sokuyor.

Halbuki, genelde, fiziksel olaylar için sanki zaman gerekiyor.

Öyle, çünkü hücreler tevekkül etmeye, kendilerini vermeye alışık değil. Bilinçli olduklarında ve kendilerini verdiklerinde, durumun hakikaten çok çabuk düzeldiğini fark ettim. Ama bu düzensizliğin türüne bağlı olabiliyor: mesela kırık bir kemik, sanırım kaynaması için zaman ister.

Serçe parmağımın şu küçük kemiği kırılmıştı (*Anne sol elini gösteriyor*). Sri Aurobindo buradayken; O'ndan başka kimseye söylemedim, özellikle de doktora. Parmağımı sarmadım, bir şey yapmadım, düz tuttum. Hatta bir ara kemiğin kaynadığı yer hissedilir hale bile geldi, her zaman olduğu gibi hafif bir kabartı oldu, ama o da yok oldu.

İyileşmesi için... hatırlamıyorum, uzun zaman önceydi, Sri Aurobindo buradayken; sadece parmağımı oynatmamaya dikkat ediyordum, sol elimin serçe parmağıydı, bandaajsız, hiçbir şeysiz kaynadı, öylece, nispeten çabuk, HİÇ iz kalmadı.

Kırıkta ama kırık yerinden oynamamıştı. Kırığı hissediyordum – bir ay sonra, tam olarak kaç gün sonra bilmiyorum, geçmişti. Bir kırık tabii çok somut bir şey!

Ama mesela, vücudumun şu anki haliyle çok daha çabuk geçer mi geçmez mi bilmiyorum. Ama şimdi vücuda tamamen bilinçli, neredeyse “metodik” diyebileceğim bir çalışma Uygulanıyor, hücreler kısım kısım, grup grup... gerçek hayatı öğrensinler diye.

(Sessizlik)

Bir şey var... Sri Aurobindo yazdıklarında, bana söylediklerinde, Anandanın sürekli var oluşunu, dönüşmenin bir göstergesi olarak kabul etmiş görünüyor... Ona söz ettiğim şeylerden biri de buydu: bu vücutta ortaya çıkan varlık, hatta daha sonra vücut bile hiçbir zaman Anandada yaşama duygusunu, ihtiyacını, hatta niyetini bile hissetmemişti, daha küçücükken bile vücudum iç varlığa tevekkül etmeye çalışmıştı, bağımsız kalmamaya çalışmıştı.

Küçüklüğümden beri vücudum sanki şeyden yapılmıştı... şöyle diyeyim: “Ne yapılması gerekiyorsa onu yapma isteğinden”, “ne olmak gerekiyorsa onu olmak ve yapmak isteğinden” inşa edilmişti.

Küçücükken tevekkülün hedefini bilmiyordu, ama bildiği anda iş bitmişti...

Yani, ilk teması psişik varlıktaki Tanrısal Mevcudiyetleydi, ve temas, bariz bir olgu olduğu andan itibaren tartışılacak bir şey yoktu, deneyim tamamen kesin kaniya vardıyordu – o andan itibaren vücudumun tek amacı vardı, amacı bile değil, tek niyeti vardı: sadece BU'nun, psişik varlığın istediği şey olmak.

Vücudum şimdi olayı tartışmıyor bile: vücudum böyle (*Anne ellerini avuçlar yukarıya dönük şekilde Tanrısal'a tevekkül edencesine açıyor*) sadece Tanrısal'ın ondan yapmasını İsteddiği şeyi yapmaya dikkat ediyor, tek derdi bu, fark hissetmemeye gittikçe dikkat etmeye çalışıyor; başladı, ama her yerinde öyle değil: büyük bölümünde artık TEK şey var, İsteyen Şey ve itaat eden şey yok, hayır, TEK Titreşim var. Başladı.

Ama vücudum bunun Ananda ya da ekstaz duygusu olarak yansımaları beklemiyor... Aslında umurunda değil, vücudum böyle doğdu, kesinlikle umursamaz olarak şekillendirildi.

Bunu Sri Aurobindo'ya söylemişim. (*Anne gülüyor*) Bana baktıktan sonra: “Dünyada sizin gibisi yok!” demişti.

(*Anne gülüyor*)

Çünkü demişti, insanlar mutlu olma ihtiyacının üstesinden gelebilir, “mutlu olma” değil, bu anlamsız, yani tatmin olma ihtiyacının, Ananda ihtiyacının üstesinden gelebilir; ama spontane olarak, kendini zorlamadan, mesele bu! Övünecek bir durum yok çünkü bu tamamen doğal!

Bu yüzden şu ünlü “Hayattaki amaç mutlu olmak mı?” meselesi, vücut için öylesine bariz ki!

Vücuduma denilse ki “Dünyaya *happy* olmak için geldin...”, (*Anne şaşırıp kalmış bir yüz ifadesi takınıyor*) anlamıyor!

25 ve 28 Mart 1970

425 – Tanrı aşkından sonraki en büyük ekstaz, insanların içindeki Tanrı'ya duyulan aşktır; insan burada da çeşitliliğin sevincini yaşar.

426 – Tekeşlilik vücut için en iyisi olabilir, ama insanların içindeki Tanrı'yı seven ruh hep sınırsız ve ekstaz dolu çokeşli olarak kalır; ruh yine de hep – sır bu – tek bir varlığa aşktır.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

427 – Bütün dünya sarayım, içindeki canlı, cansız her varlık da ekstazımın aracı.

Tanrısal'a duyulan aşkı yaşamış kişi artık ancak Tanrısal'ı sevebilir, ve şefkat duyduğu bütün kişilerde sevdiği Tanrısal'dır.

Bu zaten en iyi sevme şekli, çünkü böylece başkalarına, kendi içlerinde ortaya çıkan Tanrısal'ın bilincine varmalarına güçlüce yardım etmiş olursunuz.

27 Mart 1970

428 – Bir ara bilmiyordum, Krishna'yı mı, yoksa Kali'yi mi daha çok sevdiğimi; Kali'yi sevdiğimde, bu kendimi sevmekti, halbuki Krishna'yı sevdiğimde, başka birini seviyordum ama, yine de kendimdi aşık olduğum kişi. Böylece Krishna'yı Kali'den daha çok sevmeye başladım.

Sri Aurobindo her şeyi kendine has tarzıyla, hep orijinal, hep beklenmedik tarzıyla söylerdi.

29 Mart 1970

429 – Doğa'ya hayran olmak, ya da Doğaya bir güç, bir mevcudiyet veya bir tanrıça gibi tapmak neye yarar? Ya da Doğayı estetik veya sanatsal açıdan takdir etmek neye yarar? İşin sırrı, Doğa'dan, bir kadından bedenen zevk alır gibi ruhen zevk alacaksınız.

430 – İnsan, gönül gözüyle gördüğü zaman, her şey, Doğa, düşünce ve hareket, fikirler, meşgaleler, zevkler, nesnelere, hepsi Yar olup haz verir.

Söylenecek hiçbir şey yok.

30 Mart 1970

431 – Dünyayı bir illüzyon gibi reddedip dışlayan filozoflar çok bilge, çok ağırbaşlı, çok sıkı ve çok mübarek; ama biraz da ahmak olduklarını, Tanrı'nın onları çok kolayca Aldatmasına izin verdiklerini bazen düşünmekten kendimi alamıyorum.

432 – Bana gelince, Tanrı'nın dünyada olduğu kadar dünya dışında da Kendini bana Vermesi için ısrar etmeye hakkım var sanırım. Bu yükümlülüğten Kurtulmak İsteseydi dünyayı niye Yarattı?

433 – Mayavadin [İllüzyonist], Kişisel Tanrımdan bir hayalmiş gibi söz ediyor ve Kişiliksiz Varlığı hayal etmeyi tercih ediyor; Budist de bunu bir hayal ürünüymüş gibi ekarte edip nirvanayı ve hiçliğin mutluluğunu hayal etmeyi tercih ediyor. Böylece bütün hayalperestler birbirlerinin vizyonuna sövüp kendi vizyonunu tek her derde devaymış gibi caka yapmakla meşgul. Ruhu büsbütün sevindiren şey, düşünce için nihai gerçektir.

434 – Mayavadin, Kişiliğin ötesinde belirlenemez Varoluş'u görür; onu oraya kadar takip ettim ve Krishna'mı ötede, belirlenemez Kişilik'te buldum.

Bu, her zaman olduğu gibi Sri Aurobindo'nun, herkesin kendi keşfi ya da yaşadığı deneyim olmayan şeyi küstahça bir kibirle inkar ettiği insansal iddiaların boşluğunu açıkça ortaya koymak için kullandığı harika üslup.

Bilgelik bütün teorileri kabul etme kapasitesiyle başlar, en çelişkili olanları bile.

1 Nisan 1970

435 – Krishna'yla ilk kez karşılaştığımda O'nu bir dost gibi, bir oyun arkadaşı gibi sevdim, ta ki beni aldatana kadar; O'na kızdım, O'nu affedemedim. Sonra O'nu Yar olarak sevdim, ama O beni yine aldattı; daha fazla kızdım ama bu sefer affetmem gerekti.

436 – Onurumu kırdıktan sonra O'nu affetmem için beni zorladı, özür dileyerek değil, tekrar onurumu kırarak.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

437 – Tanrı bana karşı Yaptığı onur kırıcı Davranışlarını düzeltmeye Çalıştığı sürece, dönem dönem kavga etmeye devam ettik; ama hatasını Fark Ettiğinde kavga bitti çünkü O’na tamamen tevekkül etmem gerekti.

438 – Dünyada Krishna’dan ve kendimden başkasını gördüğüm zaman Tanrı’nın benimle ilgili davranışlarını gizli tutardım; ama O’nu ve kendimi her yerde görmeye başladığımdan beri utanmaz ve geveze oldum.

Sri Aurobindo yazılarında en sıradan kelimelerle en olağanüstü deneyimleri ifade etme dehasına sahipti, böylece, deneyimlediği şeylerin basit ve aşıkâr olduğu izlenimini verirdi.

3 Nisan 1970

439 – Yarimin her şeyi bana ait. Neden Verdiği ziynetlerle süslendim diye bana küfrediyorsunuz?

440 – Yarim, Başındaki Tacını ve Boynundaki kraliyet Gerdanlığını Çıkarıp bana Taktı; ama azizlerin ve peygamberlerin müritleri bana küfretti, “O siddhi [okült güç] peşinde” dediler.

441 – Yarimin Emirlerine dünyada uydum, beni Ele Geçirenin İsteğini yerine getirdim, ama “Kim bu gençliği, ahlakı bozan?” diye haykırdılar.

442 – Övgülerinize bile aldırıyordum ey siz azizler, ünümü üstün tutsaydım ey siz peygamberler, Yarim beni asla Bağına Basmazdı, gizli Odalarına asla özgürce girmeme izin Vermezdi.

443 – Yarimin ekstaziyle mest olmuşum, dünyevi giysiyi üzerimden daha dünyanın anayollarında attım. Neden aldırayım dünyaperestlerin alay etmesine, veya erdeminden ötürü kendini üstün sananların yüz çevirmesine?

444 – Ey Efendim, aşığına, dünyanın sövgüsü yabani bal gibidir, kalabalığın üzerime yağdırdığı taşlar yaz yağmuru gibidir. Çünkü

Söven ve Recmeden, taşların içinde Olan ve beni İnciten Sen değil misin?

Söylenecek bir şey yok. İnsan deneyimin mükemmelliği önünde ancak eğilebilir.

3 Nisan 1970

445 – Tanrı'da, insanların kötülük olarak adlandırdıkları iki şey var: hiç anlayamadıkları şey ve, yanlış anladıkları ve sahip olduklarında da yanlış kullandıkları şey; sadece el yordamıyla yarı yarıya boşuna aradıkları ve müphem olarak anladıkları şeyi iyi ve kutsal olarak adlandırıyorlar. Oysa bence Tanrı'nın her Şeyi sevilir.

446 – Ey Tanrım, deli olduğumu söylüyorlar çünkü Sende hiç kusur görmüyorum; eğer Aşkından hakikaten delirdiysem, kendime gelmek istemiyorum.

447 – “Hata, yalan, yanlış adım!” diye haykırıyorlar. Hataların ne parlak, ne güzel ey Tanrım! Yalanların Doğrunun hayatını kurtarıyor; dünya yanlış Adımlarınla mükemmelleşiyor.

448 – Tutkuların “Hayat, hayat, hayat” diye haykırdığını duyuyorum; “Tanrı, Tanrı, Tanrı” oluyor ruhun cevabı. Hayatı sadece Tanrı olarak görüp sevmezsen, Hayat senin için mühürlü bir neşe olur.

449 – “Onu seviyor” diyor duyular; ama ruh “Tanrı, Tanrı, Tanrı” diyor. Varoluşun her şeyi kapsayan formülü bu.

Sri Aurobindo varoluşun sırrını bu şekilde açıklıyor. Bize artık sadece bunu anlamak ve yaşamak kalıyor.

4 Nisan 1970

450 – Eğer en iğrenç solucanı, ya da en adi suçluyu sevemiyorsan, Tanrı'yı gönlünde kabul ettiğine nasıl inanabilirsin?

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

451 – Dünyayı dışlayarak Tanrı'yı sevmek, Ona yoğun ama eksik şekilde tapmaktır.

452 – Aşk, kıskançlığın sadece kızı veya hizmetçisi mi? Krishna Chandrabali'yi seviyorsa neden Chandrabali'yi ben de sevmeyeyim ki?

453 – Sadece Tanrı'yı seviyorsun diye Tanrı'nın başkalarından çok seni Sevmesini istemeye eğilimlisin; ama bu doğruluğa aykırı, her şeyin doğasına ters yanlış bir talep. Çünkü Tanrı Bir olandır, sen ise çokluksun. Daha ziyade gönlünde ve ruhunda tüm varlıklarla bir ol ki, böylece dünyada senden başka Sevecek kimsesi olmasın.

454 – Benim kavgam, Yarimi sevmeyecek kadar ahmak olanlarla, Yarimin Aşkını benimle paylaşanlarla değil.

455 – Tanrı'nın Sevdiklerinden haz al; Sevmiyormuş gibi Davrandıklarına da acı.

Bu, kıskançlığa yapılabilecek en güzel eleştiri, kıskançlıktan kurtulmanın en iyi yolu: egonun sınırlarını aşır ebedi olan, evrensel olan Tanrısal aşkla birleşmek.

6 Nisan 1970

456 – Tanrı'yı sevmiyor diye mi ateistten nefret ediyorsun? Öyleyse senden nefret etmek lazım, çünkü Tanrı'yı tam sevmiyorsun.

457 – İnançlar ve mezhepler özellikle bir konuda şeytana teslim olur, o da aforoz. Rahip, *Anathema Maranatha* aforoz kararını okuduğu zaman ben dua eden bir şeytan görüyorum.

458 – Hiç şüphesiz, rahip beddua ederken Tanrı'ya seslenir; ama kendini öfke ve karanlık Tanrı'sına adar, aynen düşmanı gibi; çünkü Tanrı'ya yaklaştıkça Tanrı onu kabul Edecektir.

459 – Şeytan bana acayip eziyet ediyordu, ta ki beni Ayartmaya Çalışanın Tanrı olduğunu anlayıncaya kadar; o zaman şeytan endişesi ruhumdan ebediyen çıktı.

460 – Şeytandan nefret ederdim, ayartmaya çalışmasından ve işkencelerinden bıkip usanmıştım; veda ederken sesinin neden bu kadar tatlı olduğunu söyleyemezdim, ve sıkça geri dönüp kendini bana verdiğinde onu üzüterek reddederdim. Sonra Krishna'nın oyun Oynadığını anlayınca nefretim kakkahaya dönüştü.

461 – Dünyadaki kötülüğü “Şeytan, Tanrı'ya üstün geldi” diyerek açıkladılar; bense Yarimle gurur duyuyorum. Şuna inanıyorum, cennette ya da cehennemde, yeryüzünde ya da denizlerde, Tanrı'nın İradesiyle yapılmayan hiçbir şey yok.

Yüce'de zıtlar tekrar ahenkleşir ve birbirini tamamlar.

Karşıtlıkları zıtlık haline getiren Tezahürün bölünmesidir; ama insan bilincini Tanrısal Bilinçle birleştirdiği zaman zıtlıklar yok olur.

7 Nisan 1970

462 – Cehaletimizden, yardımsız yürümeyi başardığı için gurur duyan ve omzundaki annesinin dengeleyici elinin farkında olmak için fazla hevesli olan çocuklar gibiyiz. Uyandığımızda arkamıza bakıp görürüz ki meğer Tanrı bizi hep Yönetiyormuş, hep Destekliyormuş.

463 – Önceleri, tekrar günaha girdiğim her defasında ağlardım, hem kendime hem tekrar günaha girmeme izin Verdiği için Tanrı'ya kızardım. Daha sonraları ancak “Neden beni yine yerin dibine Soktun ey benim oyun Arkadaşım?” diye sormaya cesaret edebildim. Sonraları bu bile bana sanki fazlaca cüretkar ve küstahça gibi geldi; artık tek yapabildiğim, sessizce ayağa kalkmak, O'na göz ucuyla bakıp üstümü başımı temizlemektir.

İnsan erdemiyile övündüğü sürece Yüce Efendi onu günaha Sokar, ona alçakgönüllülüğün gerekliliğini Öğretmek için.

8 Nisan 1970

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

464 – Tanrı, hayatı öyle Ayarlamış ki dünya ruhun kocası, Krishna da tanrısal Yari. Dünyaya hizmet borcumuz var; dünyaya bir kanunla, zorlayan bir görüşle, ortak bir acı ve zevk deneyimiyle bağlıyız, ama kalbimiz Yare tapar, özgür ve gizli sevincimiz Yarimiz içindir.

465 – Tanrı sevinci gizli ve harikadır; bu, sağduyunun alay ettiği bir gizemdir, bir ekstazdır; ama bu sevinci tadan ruh bundan bir daha asla vazgeçemez, getirebileceği dünyevi kötü ün, işkence ve acı ne olursa olsun.

Şimdilik dünya, saf ve ışıldayan tanrısal sevinçle çelişiyormuş gibi görünüyor; ama bir gün gelecek dünya da bu sevinci ortaya koyacak. Dünyayı bunun için hazırlamak lazım.

9 Nisan 1970

466 – Dünyanın gurusu Tanrı, senin aklından daha Bilgedir; sen Tanrı'ya güven; ezeli egoist, küstah, kendini beğenmiş kuşkucu aklına değil.

467 – Kuşkucu akıl hep kuşku duyar çünkü anlayamaz, ama Tanrı aşığının inancı, anlayamamasına rağmen bilmekte ısrar eder. Karanlığımız için her ikisi de gerekli, ama hangisinin daha güçlü olduğu konusunda hiçbir şüphe olamaz. Şimdi anlayamadığım şeye bir gün hakim olurum, ama inancımı ve aşkımyı kaybedersen, Tanrı'nın önüme Koyduğu hedeften tamamen saparım.

468 – Kılavuzum, Eğitimcim Tanrı'ya sorabilirim: “Haklı mıyım, yoksa Aşkından ve Bilgeliğinden, aklımın beni yanıltmasına izin mi Verdin?” İstersen aklından kuşku duy ama Tanrı'nın sana Kılavuzluk Ettiğinden kuşku duyma.

Hayat bize Tanrısal'ı bulmamız ve Tanrısal'la birleşmemiz için veriliyor. Akıl bunun böyle olmadığına bizi ikna etmeye çalışıyor.

Bu yalancıya inanacak mıyız?

10 Nisan 1970

469 – Başta sana Tanrı hakkında eksik kavramlar verildi diye şimdi kuduruyorsun ve Tanrı'yı inkar ediyorsun. Ey insan, sana bütün bilgiyi ta baştan Vermedi diye Eğitimcinden kuşku mu duyuyorsun? Daha ziyade bu eksik hakikati incele ve yerli yerine koy ki, şimdi önüne açılan daha engin irfana güvenle geçebilesin.

470 – Tanrı, Aşkından, işte böyle Eğitimci çocuksu ruhu ve zayıfı, onları adım adım Götürerek, henüz ulaşılmaz nihai doruklarının vizyonunu Esirgeyerek. Hepimizde zaaf yok mu? Hepimiz Tanrı'nın Gözünde sadece birer çocuk değil miyiz?

471 – Anladım ki Tanrı benden neyi Esirgediyse, Aşkından, Bilgeliğinden Esirgemiş. Benden Esirgediğini o an kavramış olsaydım, büyük bir iyiliği zehre çevirmiş olurdu. Yine de, bazen ısrar ettiğimizde, içmemiz için bize zehir Verir ki, zehre sırt çevirmeyi öğrenip Ambroziyasını⁸⁴, Nektarını bilerek tadalım.

Daha bilge olacağımız zaman, hiçbir şey için şikayet etmeyeceğiz, Tanrısal'ın bize Gönderdiği şeyleri safi merhamet olan Lütfunun bir nimeti olarak alacağız. Tevekkül ettikçe anlarız. Minnettar oldukça mutlu oluruz.

11 Nisan 1970

⁸⁴ **Ambrozia:** Olimpos'lu tanrıların ölümsüzlük kaynağı gıdası.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

472 – Ateist bile artık yaratılışın, evrimin doğası itibarıyla gerektirdiği sonsuz ve güçlü bir amaca doğru ilerlediğini görebilmeli. Ama sonsuz amaç ve sonsuz gerçekleştirme, Hazırlayan, Kılavuzluk Eden, Şekillendiren, Koruyup Haklı Çıkaran sonsuz bir Bilgeliği önceden varsayar. Bu Bilgeliğe saygı göster, düşüncelerinle ve ruhunla tap, bu şekilde tapmasan bile bir mabette tütsü yakarak tap, sonsuz Aşkın kalbini de sonsuz Aklın şaşaasını da inkar etsen bile. O zaman, bunu bilmesen de yine de Krishna'dır saygı duyup taptiğin.

Kelimelerin ötesinde, düşüncelerin ötesinde Yüce Varlık Kendini Hissettiriyor ve bizi hayran olmaya zorluyor. Sınırlayan ve çarpıtan tüm akılsal konstrüksiyondan kaçınalım. Teması saf tutmaya çalışalım.

12 Nisan 1970

473 – Aşk'ın Efendisi: “Bilinmeyen ve Tanımlanamayanın peşinde olanlar Beni arıyor, Ben de onları Kabul Ediyorum” dedi. Sözüyle illüzyonisti ve agnostiki Meşrulaştırdı. Öyleyse niye Efendinin Kabul Ettiği kişiyle alay ediyorsun, ey yobaz?

Tanrısal görüş için, bütün içten insansal özlemler kabul edilebilir, şekillerindeki çeşitlilik, hatta görünür çelişkiler ne olursa olsun. Ve hepsi birlikte yine de Tanrısal Gerçeği ifade etmeye yetmez.

13 Nisan 1970

474 – Ebedi cehennemi haklı gösteren Calvin Tanrı'yı tanıımıyordu ama Tanrı'nın korkunç bir maskesini Ebedi Gerçeğiymiş gibi gösterdi. Sonsuz bir cehennem olsaydı bu ancak sonsuz bir ekstaz yeri olurdu, çünkü Tanrı Anandadır, ve Mutluluğunun ebediyeti dışında da başka ebediyet yoktur.

475 – Dante, “Tanrı'nın mükemmel Aşkı, ebedi cehennemi Yarattı” derken belki de zannettiğinden bilgece yazıyordu; çünkü beynimde şimşekler çaktığında, ruhlarımızın, sanki dayanılmaz ekstaz çağları yaşadığı, korkunç tatlı Rudra'nın mutlak kucaklamasında ebediyen yüzdüğü bir cehennemin var olduğunu bazen düşündüğüm oldu.

İnsanın küçüklüğü, kendisi için fazla harika olan Tanrısal şaşaalari tahammül etmekte zorlanıyor; insan bir ebediyet süren zevke muhtemelen dayanamaz.

14 Nisan 1970

476 – Eğitmenimiz Tanrı'nın öğretilisi hali, Babamız Tanrı'nın evladı hali, Annemiz Tanrı'nın Şefkati, Tanrısal Yarımizin eli, Dostumuzla, oyun Arkadaşımızla gülmek ve eğlenmek, Efendimiz Tanrı'ya mutluluk dolu hizmet, Tanrısal Sevgilimize duyulan ekstaz dolu aşk: bunlar insan vücudunun içindeki hayatın yedi mutluluğudur. Tüm bunları gökkuşağı renklerinde tek bir yüce ilişkide birleştirebilir misin? O zaman senin hiçbir cennete ihtiyacın yok, Advaita yandaşının özgürleşmesini aştın.

Eklenecek hiçbir şey yok. Bu harika bir program.
Bize bir tek bunu gerçekleştirmek kalıyor.

15 Nisan 1970

477 – Dünya cennete ne zaman benzeyecek? Tüm insanlık oğlanlarla kızlar gibi olduğu zaman ve Tanrı, Cennetin bahçelerinde kalabalığın birlikte oynayan en neşeli Oğlanı Krishna'yla en kuvvetli Kızı Kali olarak ortaya Çıktığı zaman. Sami cennet oldukça iyiydi ama Adem'le Havva fazla yaşlıydı, Tanrı'sı da yılanın teklifine dayanılması için fazla yaşlı, fazla sert, fazla ciddi, fazla resmiydi.

478 – Samiler, Tanrı'nın sert, vakarlı kral, ciddi ve neşe nedir bilmez hakim kavramıyla insanlığa acı çektirdi. Ama biz Krishna'yı gördük, Tanrı'nın, Oynamayı Seven, neşeyle Gülen Yaramaz bir Çocuk Olduğunu biliyoruz.

479 – Gülümseyemeyen bir Tanrı mizah dolu bu evreni Yaratamazdı.

Alay, yalan güçlerine karşı en güçlü silahtır. Sri Aurobindo tek cümleyle insanların yarattığı bu tanrılardan birinin gücünü sıfırlıyor.

17 Nisan 1970

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

480 – Tanrı bir çocuğu Mutluluk Bağrında Sevmek için Aldı, ama annesi ağladı, çocuğu artık yok diye teselli olmak istemedi.

481 – Ağrı, üzüntü ya da şanssızlık yüzünden acı çektiğimde “Demek öyle, benim eski Oyun Arkadaşım, beni yine Hırpalıyorsun” diyerek oturuyorum ve acımın zevkini çıkarıyorum, üzüntünün sevincini ve şanssızlığın şansını yaşıyorum; o zaman yakalandığımı Anlıyor ve hayaletlerini, öcülerini alıp Götürüyor.

Sri Aurobindo sıradan insansal bilincin yalanını ve edinmemiz gereken Tanrısal Bilincin ışıldayan, mutlak güçteki neşesini ne parlak bir mizahla anlatmaya çalışıyor.

18 Nisan 1970

482 – Tanrısal irfanın arayıcısı, gopilerin giysilerini çalan Krishna'nın tarifinde, Tanrı'nın ruh konusundaki Hikmetinin en derin alegorisini keşfeder; kendini adamış kişi, kalbinin mistik deneyimlerinin tanrısal eyleme dönüşmesinin mükemmel bir transkripsiyonunu görür; şehvet düşkünü ve püriten – aynı karakterin iki yüzü – sadece erotik bir hikaye görür. İnsanlar kendi içlerindeki getirip Kutsal Kitaplara yansımaları görür.

483 – Yarım günah giysimi Çekti, ben de sevinerek bıraktım üzerimden düşün; sonra erdem giysimi de Tutup Çekince utandım, endişelendim, O'nu engellemeye çalıştım; Yarım ancak erdem giysimi üzerimden zorla Çekip Aldıktan sonra, ruhumun benden nasıl saklı tutulduğunu anladım.

Harika! Harika! T. [defteriyle soru gönderen genç öğretili] bana dört beş özlüsöz birden gönderiyor, ama her birine cevap yazacak yer bırakmıyor... Ben de sonuncusuna cevap yazıyorum! “Hakikat'e hazır olmak için bırakalım erdem elbisemiz düşün” desem ne iyi olur. Bu sürekli oluyor, çoktandır böyle, vücudum çoktandır şu günah ve erdem illüzyonundan kurtuldu, uzun süre önce. Vücuduma bu tamamen... saçma, komik geliyor!

İnsanlarla kurduğum temasa gelince...

Görüştiğim insanların kim olduğunu iyi bilmiyorum, aşağı yukarı seçiyorum, bu yüzden insanları düşünmeden görüyorum, anlıyor musun, onları oldukları gibi görüyorum, ve SONRA soruyorum, ya da bana bazı olayları anlatıyorlar... (*Gülerek*) şunu fark ettim, çoğu zaman oluşan bir temas var, insanlarla görüştüğümde bir temas, bir reseptivite, bir alırlık var, ve bu başkalarının en çok küçümsediği insanlarla, dışarıda gerçekten tam mağanda gibi davranan insanlarla oluyor! Bunu daha geçenlerde yaşadım. Tabii, titreşimi en zor tahammül edilen şeylerden biri, insanların erdemlerinden ötürü duyduğu öfke. Yani, insanlar neler olduğunu bana anlatıyor, her biri bana bir hikaye anlatıyor, ve en zor tahammül edilen titreşim, (*Anne rahatsız edici bir sürtüşme hareketi yapıyor*) insanların erdemlerinden ötürü duyduğu kızgınlık titreşimi.

Şunu da belirteyim: insanlar beni görmeye geldiği zaman (her gün görüştiğim insanlar değil, tanımadığım insanlar geldiği zaman), bütün bu ziyaretçiler geldiği zaman, kişiliklerinin en iyi yönü öne çıkıyor.

Birçok kez insanlarla temas kurdum, yapılacak bir şey var izlenimini aldım, bir alırlık vardı; sonra bu insanlar kötü davranıyor, ortalığı karıştırıp başkalarını rahatsız ediyor! Ama yanımdayken aynı değiller. Başka bir şeyin aktif hale geldiğini hissediyorlar... bunu seziyorlar. Mevcudiyet, Varlık onları... *compels*, mecbur ediyor, buradan çıkınca da çok kötü davranıyorlar, münakaşa ediyorlar... Zor! Auroville'den bazı insanları dönüşümlü olarak haftada bir kabul ediyorum, tam da Maddeyi biraz işlemeye çalışayım diye, gerçekten çok enteresan, bunlar tanımadığım insanlar, her defasında bir ya da iki yeni ziyaretçi getiriyorlar, bazıları kalıyor diğerleri dönüşümlü olarak geliyor. "Bir sessizlik banyosu isteyenler sırayla gelebilir" dedim. "Sessizlik banyosu" boyunca kimse konuşmuyor. Hakikaten çok enteresan. Yani, Auroville'de öyle davranan insanlar var ki...

Ve her şeye rağmen, buradayken oldukları kişinin, Auroville'deyken oldukları kişiden çok daha üstün olduğunu hissediyorlar.

Yalnız, diğer insanların çok sabırlı olması lazım...

22 Nisan 1970

484 – Günah, erdemli bakışlardan saklanmak için Krishna'nın bir oyunu, bir kamufleajdır. Ey erdeminden ötürü kendini üstün sanan sen, günahkarın içindeki Tanrı'yı gör, içinden günah işle ki kalbin temiz olsun, kardeşini kucakla.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Her zaman olduğu gibi, Sri Aurobindo bize mizah dolu çarpıcı üslubuyla “Tanrısal Hakikat, günahın olduğu kadar erdemin de ötesindedir” diyor.

19 Nisan 1970

485 – Tanrı aşkı ve insanlara şefkatli, iyiliksever, merhametli davranmak, mükemmel Bilgelige doğru ilk adımdır.

486 – Başarısızlığı ve kusurluluğu kınayan insan Tanrı'yı kınamış olur, kendi ruhunu sınırlar ve kendi vizyonuna ihanet eder. Sakın kınama; Doğa'yı gözlemler, kardeşlerine yardım et, kardeşlerini iyileştir, sempatinle kapasitelerini ve cesaretlerini güçlendir.

487 – Erkeklerle, kadınlara, şeylere, komşulara, ülkeye, hayvanlara, insanlığa duyulan aşk, hepsi bu canlı imajlara yansıyan Tanrı'ya duyulan aşktır. Öyleyse sev ve güçlü ol ki, her şeyden zevk alabilir, herkese yardım edebilir, hep seversin.

488 – Eğer Tanrı'nın daha mükemmel suretine dönüştürülmeyi ya da düzeltilmeyi kesinlikle reddeden şeyler varsa, yok edilebilirler, şefkat dolu bir kalple ama acımasız bir darbeye. Fakat önce Tanrı'nın sana Kılıcını ve bu misyonu Verdiğinden emin ol.

489 – Komşumu sevmeliyim, komşuluk yüzünden değil, çünkü sonuçta komşuluk ve mesafe nedir ki? Ne de dinler komşumun kendi kardeşim olduğunu söylediği için komşumu sevmeliyim, çünkü bu kardeşliğin kökü nereye dayanıyor? Çünkü komşum ben kendim olduğum için komşumu sevmeliyim. Komşuluk ve mesafe vücudu etkiler, gönül ise bunları aşar. Kardeşlik kan, ülke, din ya da insanlık kardeşliğidir, ama egoist çıkar feryat ettiği zaman nerede bu kardeşlik? Derin, çıkarsız ve sarsılmaz aşk ancak Tanrı'da yaşarsan, aklını, kalbini ve vücudunu Tanrı'nın evrensel birliğinin suretine dönüştürürsen mümkün olabilir.

Dayanışma ve karşılıklı sevgi için verilen tüm insani nedenlerin pek az değeri var, etkileri de az. Ancak Tanrısal'ın bilincine vararak, Tanrısal'la birleşerek hakiki birliğe ulaşılır, gerçek birlik realize edilebilir.

20 Nisan 1970

490 – Krishna'da yaşadığım zaman ego da egoizm de yok oluyor; o zaman da ancak Tanrı dipsiz, sınırsız aşkımı Değerlendirebilir.

491 – Krishna'da yaşayınca, düşmanlık bile aşk oyununa, kardeş güreşine dönüşür.

492 – En yüce mutluluğu yakalamış ruh için artık hayat bir kötülük ya da acı veren bir illüzyon olamaz; aksine hayatın tümü, tanrısal bir Yarın, tanrısal bir Oyun Arkadaşının çağlayan aşkına, gülüşüne dönüşür.

Her durumda Tanrısal teması korumayı bilmek lazım: mutluluğun sırrı bu.

21 Nisan 1970

493 – Tanrı'yı vücutsuz sonsuz olarak görebilir misin, ve yine de Tanrı'yı bir erkeğin sevgilisini sevdiği gibi sevebilir misin? O zaman sana Sonsuzun en yüce hakikati açıklandı. Sonsuzu kucaklanabilir gizli bir vücutla kaplayıp Tanrı'yı bu görünür ve hissedilir vücutların her birinde ve hepsinde de görebilir misin? Öyleyse Tanrı'nın en engin, en derin hakikatine de sahip oldun.

494 – Tanrısal Aşkın iki simültane işleyişi vardır: bütün dünyayı ve içindeki her şeyi bir tesviye katmanı gibi eşit bir basınçla kaplayan evrensel bir hareket, sondalanamaz okyanus kadar derin, sakin ve dipsiz; ve büyük dalgalarının yüksekliğini ve kuvvetini değiştiren, köpüğünün ve dalga serpintisinin öpücüğüyle, içine çeken sularıyla, üzerine düşeceği nesnelere seçen aynı okyanusun dans eden yüzeyi gibi kuvvetli, yoğun, ekstaz dolu ve kişisel bir hareket.

Sri Aurobindo kendini anlaşılır kılmak için herkes için açık imajlar kullanıyor; ama Birleşmenin harikaları bu insansal imajları sonsuzca aşar.

22 Nisan 1970

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

495 – Eskiden acıdan nefret ederdim, kaçırırdım, acı çektirilmesine de içerlerdim; ama şimdi anlıyorum ki acı çekmeseydim, aklım, kalbim ve vücudum bu eğitilmiş, mükemmelleşmiş, çeşitli şekillerde son derece hassas zevk alma kapasitesine sahip olamazdı. Tanrı sonunda Haklı Çıkıyor, zorba maskesi, tiran maskesi Taktığında bile.

496 – Dünyanın kederi, aptallığı, zalimliği, adaletsizliği yüzünden acı çekmeyeceğime yemin ederek kalbimi bir değirmen taşı kadar sert ve dayanıklı yaptım, aklımı da cilalı bir çelik yüzey haline getirdim. Artık acı çekmiyordum ama neşem kaçmıştı. O zaman Tanrı kalbimi Kırıp aklımı sanki sabanla Sürdü. Bitmez tükenmez, zalim bir anksyeteden ekstaz dolu bir acı yokluğuna, üzüntüden, öfkeden ve isyandan sonsuz bir irfana, değişmez bir huzura yükseldim.

Yüce Efendi, dönüştürmekte olduğu vücuda aynı dersi öğretmek istiyor.

23 Nisan 1970

497 – Acının, zevkin ters yüzü ve okulu olduğunu anladığım zaman, üzerime darbe yağmasını sağlamaya ve acıyı varlığımın her yerinde artırmaya çalıştım, çünkü Tanrı'nın İşkenceleri bile bana yavaş, hafif ve etkisiz gibi geliyordu. O zaman Yarım elimi Durdurup “Dur, kamçı Darbelerim sana yeter” diye Haykırmak zorunda Kaldı.

498 – Eski keşişlerin ve çilecilerin kendilerine yapıkları işkenceler sapıkçaydı, aptalcaydı, ama yine de sapıklıklarının gerisinde gizli bir bilgi ruhu vardı.

499 – Tanrı Bilge ve Mükemmel Dostumuzdur, çünkü ne zaman Vuracağımı Bildiği gibi, bizi ne zaman Okşayacağını da, ne zaman Öldüreceğini de, ne zaman Kurtaracağını da, ne zaman imdadımıza Yetişeceğini de Bilir.

Tek bir gerçek Bilgelik var, o da Yüce Efendimizin Bilgeligi.

Dolayısıyla, tüm kişisel iradeden vazgeçmek ve sadece Tanrısal'ın İstedğini istemek hakikaten bilge olmanın tek yolu.

24 Nisan 1970

500 – Bütün yaratıkların tanrısal Dostu, Dostluğunu düşman maskesi altında Gizler, ta ki bizi en yüce gökler için hazır hale Getirene kadar; sonra, Kurukshetra’da olduğu gibi, mücadelenin, acının ve imhanın Efendisinin korkunç şekli yok olur ve Krishna’nın tatlı yüzü, sevecenliği, defalarca kucaklanmış vücudu ebedi yarının ve oyun arkadaşının sarsılmış ruhunda, arınmış gözlerinde ışıldar.

501 – Acı, bizi, hazların Efendisinin tam Kuvvetine dayanabilir kılar; bizi gücün Efendisinin diğer oyununa da dayanabilir kılar. Acı, kuvvetin kapılarını açan anahtardır, mutluluk kentine vardırıran anayoldur.

502 – Yine de acının peşinde olma ey insan ruhu, çünkü O’nun İstedığı bu değil, sadece O’nun sevincinin peşinde ol; acıya gelince, acı mutlaka O’nun Takdiriyle, gereken sıklıkta ve gerektiği kadar gelir. Öyleyse acıya tahammül et ki acının ekstaz dolu özünü nihayet bulasın.

503 – Hemcinsine de acı çektirme ey insan, sadece Tanrı'nın, ya da acı çektirmek için Görevlendirdiklerinin acı çektirmeye hakkı var. Ama Torquemada gibi fanatikçe sanma ki onlardan birisin.

Hiçbir zaman unutma: hayatla ve insanlarla ilişkilerinde tercihte bulunabildiğin süre, Tanrısal'ın saf, mükemmel aleti olamazsın.

28 Nisan 1970

504 – Eskiden, safi kuvvetle, safi aksyonla yoğrulmuş ruhlar için asil bir söz vardı: “Tanrı’nın Yaşadığı kesin olduğu kadar.” Ama modern ihtiyaçlarımıza başka bir söz daha çok uyuyor: “Tanrı’nın Sevdiği kesin olduğu kadar.”

Zekanın aşırı egemenliğiyle neredeyse solmuş kederli çağımızda, Tanrısal Aşktan daha gerekli, daha değerli hiçbir şey olamaz.

29 Nisan 1970

505 – Bilim özellikle Tanrı aşığı için ve Tanrı’yı bilen için faydalı, çünkü Tanrı’nın maddi sanatkarlığının tuhaf harikalarını detaylı biçimde anlayıp hayran olmasına imkan verir. Biri öğrenir ve “Gör bak ruh nasıl maddede ortaya çıkmış” diye haykırır; diğeri “Yarimin, Efendimin, mükemmel Sanatkarın dokunuşuna, mutlak güçteki Eline bak” diye haykırır.

İnsan Tanrısal'a nasıl hizmet edebilir⁸⁵ mademki bir tek Tanrısal'ın sayesinde vardır? Yapabileceğimiz tek şey, Tanrısal'ın bize Verdiği bütün şeylerden birazını O'na beceriksizce geri vermektir.

30 Nisan 1970

506 – Ey evrenin Aristofanes'i, dünyaya bakıp içinden tatlı tatlı Gülüyorsun, benim de tanrısal gözlerle görmeme ve evrensel Gülüşlerine katılmama izin Vermeyecek Misin?

507 – Kalidasa cesur bir imajla demiş ki: “Kailasa’nın⁸⁶ buzulları, Shiva’nın, doruklara tamamen saf, bembeyaz istiflenmiş evrensel gür kakhahalarıdır”. Doğrudur; ve kakhahaların imajı kalbe yansıdığı zaman, dünyanın dertleri aşağıdaki bulutlar gibi gerçek yokluklarında dağılır.

Bilim çok doğru saptamalarda bulunuyor; ama gerçek sebepleri hayal etmek serbest – neden okült sebepler olmasın?

2 Mayıs 1970

508 – Ruhun yaşadığı en tuhaf deneyimlerden biri şudur: ruh, dertlerin görüntüsünü, tehdidini artık umursamadığı zaman etrafında herhangi bir dert olmadığını fark eder. İşte o zaman bu

⁸⁵ Sri Aurobindo'nun el yazısı *science* (bilim), *service* (hizmet) diye okunup basılmış ve Anne'ye çevirisi için o şekilde verilmiş.

⁸⁶ **Kailasa:** Himalayalar'ın en yüksek doruklarından biri, Shiva'nın cenneti, Tibetli Budistlere göreyse evrenin merkezi.. **Kalidasa** (M.Ö.100?): Şair, dramatürj.

gerçekdışı bulutların arkasında Tanrı'nın bize Güldüğünü duyarız.

Peki, Efendim, görüntünün Kendi Suretine benzemesini İstedğin zaman ne Yapıyorsun?

4 Mayıs 1970

 Dün yazdıklarından hiçbir şey anlamadım.

Sri Aurobindo'nun “görüntü” dediği, fiziksel vücut. Ben de Efendi'ye fiziksel vücudu dönüştürmek İstedği zaman ne Yaptığımı sordum; geçen gece bana iki vizyon Bahşederek cevap Verdi. İlki, vücutsal bilincin, ölüm konusunda genelde düşünülenlerin tümünden kurtulmasıyla ilgiliydi; diğesindeyse bana süpraakısal vücudun nasıl olacağını Gösterdi. Gördün mü, iyi ki Efendi'ye sormuşum!

9 Mayıs 1970

509 – Ey titan, çabalarında başarılı oldun mu? Tanrıların ve dünyanın efendisinin hizmet ettiği Ravana'yla Hiranyakashipu gibi oturup kuruldun mu? Ama ruhunun gerçekten peşinde olduğu şeyi kaçırdın.

510 – Ravana'nın aklı, evrensel egemenliğe ve Rama'ya karşı zafer kazanmaya susadığını sandı, ama ruhu hep cennetine mümkün olduğu kadar çabuk dönüp tekrar Tanrı'nın hizmetkarı olmayı hedefliyordu. Bu yüzden, en kısa yol olarak, Tanrı'nın üzerine öfkeyle düşmanca atıldı.

511 – Sevinçlerin en büyüğü, Narada gibi Tanrı'nın kölesi olmaktır. Cehennemlerin en kötüsü, Tanrı tarafından terkedilmiş olarak dünyanın efendisi olmaktır. Cahilce Tanrı kavramımıza göre Tanrı'ya en yakın görünen şey, Tanrı'dan en uzakta olandır.

512 – Tanrı'nın hizmetkarı olmak bir şeydir; Tanrı'nın kölesi olmak ondan büyüktür.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Sri Aurobindo bize Kutsal Kitapları doğru anlama şeklini veriyor, böylece Kutsal Kitaplar evrensel sembollere dönüşüyor.

12 Mayıs 1970

513 – Dünyanın efendisi olmak aslında en büyük mutluluk olurdu eğer insan herkes tarafından sevilseydi; ama bunun için insanın aynı zamanda tüm insanlığın kölesi olması gerekir.

514 – Sonuçta, Tanrı'ya yaptığın uzun hizmetin muhasebesini yaparsan, farkına varırsın ki en yüce çalışman, insanlık aşkına yaptığın kusurlu küçük iyiliktir.

Bu yüzden, Tanrısal'a tamamen, mutlak şekilde ait olmak, Tanrısal'a hizmet etmekten iyidir.

13 Mayıs 1970

📖 Tanrısal'a tamamen, mutlak şekilde ait olmak için işe Tanrısal'a hizmet etmekle başlamak gerekmez mi?

Elbet tüm çalışmayı Tanrısal'ın hizmetine adanmak iyi bir yaklaşım, ama Sri Aurobindo'nun tarif ettiğinden pek öteye gitmiyor, bazıları da bununla tatmin olmuyor.

14 Mayıs 1970

515 – Hizmetkarının iki çalışması Tanrı'nın çok Hoşuna gider: sessiz bir tapınmayla Mabedinin yerlerini süpürmesi ve insanlıktaki tanrısal Realizasyonu için dünya savaş alanında savaşması.

516 – İnsanlara biraz olsun bile iyilik yapan insan, günahkarların en adisiyse bile, Tanrı onu Aşıklarının, Hizmetkarlarının saflarına Kabul Eder. O, Ebedi'nin yüzünü görür.

Sri Aurobindo hep öğretililerini hatta okurlarını bile tüm önyargıdan, tüm geleneksel ahlaktan kurtarmaya çalıştı.

15 Mayıs 1970

517 – Ey kendi zayıflığının kurbanı, Tanrı'nın Yüzünü bir korku peçesiyle örtme, Tanrı'ya yalvaran bir zayıflıkla yaklaşma. Bak! Yüzünde Kralın, Hakimin ciddiyetini değil, Yarın gülümseyişini göreceksin.

518 – Tanrı'yla, arkadaşınla güreşiyormuşsun gibi güreşmeyi öğrenmedikçe ruhunun kuvveti senden hep gizlidir.

Tanrı'ya gerçekten yanaşmak istiyorsak, tüm sınırlamalarımızdan, tüm zayıflıklarımızdan nihai olarak kurtulmamız iyi olmaz mı?

16 Mayıs 1970

519 – Sumba önce Kali'yi kalbiyle ve vücuduyla sevdi, sonra ona kızıp onunla dövüştü, sonunda onu yendi ve onu saçlarından kavradığı gibi kendi etrafında havada üç kez çevirdi; hemen ardından Kali onu öldürdü. Bunlar titanın ölümsüzlüğe ermek için attığı dört adımdır, sonuncusu da bunların arasında en uzun ve en güçlüsüdür.

📖 “Titanın, ölümsüzlüğe ermek için attığı dört adımı” anlayamadım.

Her birimizin doğası ne olursa olsun, sonuçta, öyle ya da böyle, ister Tanrısal'la savaşılim ister Tanrısal'ı sevelim, Son daima Tanrısal'dır.

17 Mayıs 1970

520 – Kali, korkunç Güç ve öfkeli Aşk şeklinde ortaya çıkan Krishna'dır, öfkeli darbeleriyle benliği vücutta, nefste ve akılda öldürür ki ebedi ruh olarak özgürleştiresin.

Bu aciz “egonun”, evreni anlayabilen, ışıldayan bir kıvılcıma yer açmak için yok olduğunu gördüğümüz zaman, şikayet mi edeceğiz?

21 Mayıs 1970

521 – Derin Sami ahlaki hikayeye göre, atalarımız, iyilik ve kötülük ağacının meyvesinin tadına baktığı için cennetten kovuldu. Ebedi hayat ağacının meyvesini hemen yeselerdi,

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

doğrudan sonucundan kurtulmuş olurlardı; ama Tanrı'nın insanlık konusundaki Niyeti başarısızlığa uğramış olurdu; Tanrı'nın Öfkesi ebedi avantajımızdır.

Sri Aurobindo bize görüşümüzün sınırlılığının nasıl Tanrısal Bilgeliği algılamamızı engellediğini anlatmaya çalışıyor.

22 Mayıs 1970

522 – Cehennem varolsaydı, bu en ulvi cennete en kısa yol olurdu. Çünkü aslında Tanrı Seviyor.

523 – Tanrı bizi her cennetten Kovar ki, çölü aşarak daha tanrısal bir cennete ulaşmaya mecbur olalım. Niye böylesine kavurucu, böylesine sert bir geçiş gerekli diye merak ediyorsan, demek ki aklın seni aptal yerine koydu: sessiz arzularıyla, gizli ekstazlarıyla gerideki ruhunu incelemedin.

Acıya karşı artık yakınlık duymayacağımız zaman, acıya duyduğumuz tüm sapıkça bağılıklarımızdan kurtulduğumuz zaman, Tanrısal bize acının, yüce mutluluğu gizlediğini keşfettirir.

23 Mayıs 1970

524 – Sağlıklı akıl acıdan nefret eder, çünkü insanın aklında bazen beslediği acı arzusu sapıkçadır ve Doğa'ya aykırıdır. Ama ruh, aklı ve aklın çektiği acıları, demirci ustanın ocaktaki madenin acısını umursadığı kadar umursar: ruh kendi ihtiyaçlarının, kendi amaçlarının peşindedir.

Bir tek Yüce Efendi efendi olmalı, psişik varlık da genellikle O'na itaat eder.

24 Mayıs 1970

525 – Ayrım yapmadan acıyı paylaşmak en asil Tanrı vergisi karakter özelliğidir; bir canlıya en küçük zararı bile vermemek insansal erdemlerin en büyüğüdür; ama Tanrı'da ne o ne de

diğeri var. Öyleyse insan Her Şeyi Seven'den daha mı asil, daha mı iyi?

526 – Bir insanı fiziksel veya akılsal acıdan kurtarmanın, her zaman aklının ya da vücudunun yararına olmadığını fark etmek, insanca merhamet duyan kişi için en acı deneyimlerden biridir.

Tanrısal Bilincin farkında olmak, insansal realizasyona sunulan en yüce başarıdır; gerisi sadece yaklaşıttır.

25 Mayıs 1970

527 – İnsansal acıma duygusu cehaletten, zayıflıktan kaynaklanır, duygusal izlenimlerin kölesidir; Tanrısal merhamet Anlar, Ayırt Eder ve Kurtarır.

528 – Acıma, bazen aşkın iyi bir ikamesidir, ama hiçbir zaman bir ikameden fazlası olamaz.

Deftere: “Tanrısal niyeti anlamak ve gerçekleşmesine çalışmak, bu, insanlığa yardım etmenin en emin yolu değil mi?” *diye yazmışsın.*

Hep merak ediyorum, bu özlüsözleri ne zaman yazdı...

İlk başlarda yazdığı söyleniyor.

Hala...

(Anne, Sri Aurobindo'nun o zamanlar iki dünya arasında olduğunu ifade eden bir hareket yapıyor)

Pavitra'ya bir yerlerde demişti, dört defa dünya görüşünü değiştirdiğini⁸⁷.

⁸⁷ “Manevi hayatta her sistemi, her konstrüksyonu bırakmaya hep hazır olmak lazım. Belli bir form yararlıdır, ama daha sonra zararlı olur. Manevi hayatımda, 40 yaşımdan beri üç dört kez bulduğum sistemi iyice inceledikten sonra sistemimden vazgeçtim.” *Pavitra, Conversations Avec Sri Aurobindo*. 11 Ocak 1926 görüşmesi.

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

O zamandan beri sen de değıştin mi?

Tabii değıştim. O da değışti.

Yani, Sri Aurobindo da sübtıl fiziksel düzlemde değışti mi demek istiyorsun?

(Anne gülüyor)

28 Mayıs 1970

529 – Kendine acımak hep insanın kendine duyduğu aşktan kaynaklanır; ama başkasına acımak her zaman o kişiye duyulan sevgiden kaynaklanmaz. Bu bazen acı karşısında irkilen bir kendine bakıştır; bazen de zenginın fakire verdiği küçümseyici sadakadır. İnsanca acıma duygusundan ziyade kendinde Tanrı'nın tanrısal merhametini geliştir.

530 – Teşvik etmemiz gereken erdem kalpte cız eden, içsel özü zayıflatan acıma duygusu değil, tanrısal, güçlü, saf bir merhamet, bir yardımseverliktir.

Yüce Efendi'yi tanımadan yaşamaktan daha büyük bahtsızlık olabilir mi? Halbuki bu neredeyse evrensel hastalık nadiren acıma konusu olur.

Çünkü bu hastalıktan mustarip olduğunu bilen insan, ondan kurtulmanın sadece kendine bağlı olduğunu da bilir – çünkü Efendi'nin merhameti sonsuzdur.

1 Haziran 1970

531 – İnsanları sev, insanlara hizmet et ama, tasviplerini arzulamamaya dikkat et. Daha ziyade kendi içindeki Tanrı'ya itaat et.

532 – Tanrı'nın ve Meleklerinin sesini duymamış olmak: dünyanın akli denge anlayışı bu.

533 – Tanrı'yı her yerde gör, maskelerden korkma. Şuna inan, her yalan oluşmakta ya da yok olmakta olan bir hakikattir, her başarısızlık saklı bir etkililiktir, her zayıflık kendinden saklanan

bir güçtür, her acı gizli bir şiddetli ekstazdır. Eğer bıkmadan, sıkıca inanırsan, sonunda Tamamen Doğruyu, Tamamen Güçlüyü, Tamamen Mutluyu hem görür hem deneyimlersin.

Eforun ve inancın yorulmayan devamlılığıyla, sürekli mükemmel mutluluk olan Tanrısal Bilinçle birleşebiliriz.

2 Haziran 1970

534 – İnsan aşkı kendi ekstazıyla, insan kuvveti kendi eforuyla tükenir; insan bilgisi, hakikat küresinin yarısını kendi güneş ışığından saklayan bir gölge eder; ama tanrısal İrfan karşıt hakikatleri kapsayıp ahenkleştirir, tanrısal kuvvet kendi tüketiminin savurganlığıyla artar, tanrısal aşk kendini tamamen harcayabilir, yine de ne israf olur, ne de azalır.

📖 İnsan aşkı tanrısal aşka, insan kuvveti tanrısal kuvvete, insan bilgisi tanrısal İrfana dönüşebilir mi?

Sadece bir aşk var.

İnsan aşkı, kendini ifade ettiği alet tarafından sapkınlaştırılmış, çarpıtılmış tanrısal aşktan başka şey değil.

Kuvvet ve bilgi için de aynı şey söz konusu; ikisi de özünde ebedi ve sonsuzdur.

İnsan doğasının sınırlılıkları ve yetersizlikleri kuvveti de bilgiyi de çarpıtır ve tanınamayacak hale getirir.

3 Haziran 1970

535 – Mutlak hakikati arayan aklın, yalanı reddetmesi, dışlaması, aklın sabit, yuvarlak, mükemmel hakikate ulaşamayışının başlıca nedenlerinden biridir; tanrısal akıl, yalandan kurtulmaya değil, en grotesk ya da en saçma hata maskesi altında gizlenen hakikati bile kavramaya çalışır.

📖 "Tanrısal akıl" nedir?

ANNE ÖZLÜSÖZLERİ YORUMLUYOR

Sri Aurobindo, Tanrısal'a tamamen, mükemmelce tevekkül etmiş ve sadece tanrısal ilhamla işleyen akılsal fonksiyon prototipini tanrısal akıl olarak adlandırıyor.

4 Haziran 1970

536 – Herhangi bir şey hakkındaki bütün hakikat, bilginin tek konusu, tek nesnesi olan Tanrı etrafında ebediyen dönen ama Tanrı'ya asla temas etmeyen her şeyi kapsayan yuvarlak bir küredir.

537 – Pek çok derin hakikat vardır ki, deneyimsiz kullanıcı için tehlikeli birer silah gibidir; doğru kullanıldıklarında, Tanrı'nın cephaneliğinin en değerli, en güçlü silahlarıdır.

Bir damla irfan bir cehalet dünyasına düşerse bir devrime neden olabilir.

5 Haziran 1970

538 – Tanrı'nın en şaşırtıcı gizemlerinden biri, evrensel hayatımızın el değmemiş mutluluğu bizi çağırıyorken, gecenin ve acının kuşattığı zayıf, fragmanlı bireysel hayatımıza asıldığımız inatçı azimdir. Bu ancak sonsuz bir körlükle egomuzun gölgesini tüm dünyaya yansıtıp buna evrensel varlık dememizle karşılaştırılabilir. Bu iki karanlık, Maya'nın özü ve gücüdür.

Ta ki egonun cahilliğinden, aptallığından bıkcıncaya ve Efendi'nin Ayaklarına kapanıp O'ndan tek efendi Olmasını isteyinceye kadar.

6 Haziran 1970

539 – Ateizm, Tanrı'nın en yüce algılanmasının gölgesi ya da karanlık yönüdür. Tanrı hakkında tasavvur ettiğimiz her formül, sembol olarak her zaman doğru olmasına rağmen, o formülü yeterli kabul ettiğimiz zaman yanlış olur. Ateist ile agnostik, bize yanlışımızı hatırlatmak için varlar.

540 – Tanrı'nın varlığının inkarı, bizim için Tanrı'nın varlığının iddiası kadar yararlıdır. Tanrı'nın Bizzat Kendisi, ateist olarak

Kendi varlığını İnkâr Eder ki, insan bilgisi mükemmelleşsin. Tanrı'yı İsa'da, Ramakrishna'da görmek ve duymak yetmez, Tanrı'yı Huxley'de de, Haeckel'de de görüp duymalıyız.

Tanrısal'ı aklen bilme şekillerinin hepsi eksik ve yetersiz, hepsini kabul etsek bile. Sadece yaşanmış bir bilgi, Hakikat'ten kısa bir bakış edinmemizi, kısa bir fikir edinmemizi sağlayabilir.

7 Haziran 1970

541 – Sana işkence ettiği ya da seni öldürdüğü anda bile işkencecinde, katilinde Tanrı'yı görebiliyor musun? Öldürürken bile öldürmekte olduğun şeyde Tanrı'yı görebiliyor musun, Tanrı'yı sevebiliyor musun? En yüce irfana temas ettin. Hiç Kali'ye tapmamış biri Krishna'ya nasıl ulaşabilir ki?

Her şey Tanrısal'ın Ta Kendisi, sadece Tanrısal var.

8 Haziran 1970

Sri Aurobindo'nun "*Thoughts and Aphorisms*"
adlı eserinde yer alan ancak Anne'nin çevirisine dahil etmediği,
yorumlamadığı 7 özlüsözü:

542 – Söylediklerimin tersi doğru, biliyorum, ama şimdilik söylediklerim hala daha doğru.

543 – Dostlarım, ben de sizin gibi Tanrı'nın, eğer Varsa, bir İblis, insan Yiyen dev bir Gulyabani olduğuna inanıyorum. İyi de, bu konuda ne yapacaksınız?

544 – Tanrı yüce Cizvit pederdir. Hep kötülük Eder ki, kötülükten iyilik çıksın; hep yanlış yola Saptırır ki, daha iyi Kılavuzluk Etsin; irademizi hep baskı altında Tutar ki, irademiz sonunda sonsuz özgürlüğe ulaşabilsin.

545 – Bize göre kötülük, Tanrı'ya göre kötülük değildir, sadece cehalet ve kusurluluktur, bize göre iyilik Tanrı'ya göre daha az bir kusurluluktur.

546 – Bağnaz bize, gerçi fazla sert bir şekilde de olsa, "En büyük, en saf erdemimiz bile, Tanrı'nın tanrısal Doğası karşısında bir iğrençliktir" dediğinde doğru söylüyor.

547 – İyiliği ve kötülüğü aşmış olmak, ayırım yapmadan günah işlemek veya erdemli olmak değil, yüce, evrensel bir iyiliğe ulaşabilmektir.

548 – Bu iyilik, dünyada yanılan görelî bir ışık olan bizim ahlaki erdemliliğimiz değil; bu, ahlak ötesi, tanrısal bir iyilik.

ANNE 'NĪN BAZI ESERLERĪ

Conversations
Pensées et Aphorismes de Sri Aurobindo
Éducation
Prières et Méditations
Notes sur le chemin
Paroles d'autrefois
Quelques réponses de la Mère
Paroles de la Mère I, II
Entretiens 1950-1951, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957-1958
Flowers and their Messages
Agenda (13cilt)

SRI AUROBINDO'NUN BAZI ESERLERĪ

Lights on Yoga	Collected Poems and Plays
<i>The Foundations of Indian Culture</i>	The Viziers of Bassora
On the Veda	The Human Cycle
The Life Divine	<i>The Doctrine of Passive Resistance</i>
The Synthesis of Yoga	Life – Literature –Yoga
Thoughts and Glimpses	The Ideal of Human Unity
Thoughts and Aphorisms	The Problem of Rebirth
<i>The Supramental Manifestation upon Earth</i>	Heraclitus
Elements of Yoga	The Superman
The Hour of God	Essays on the Gita
Bases of Yoga	Eight Upanishads
More Lights on Yoga	Karmayogin
On Himself & on the Mother	Bande Mataram
The Mother	Savitri
The Yoga and its Objects	Letters on Poetry and Art
The Riddle of this World	Letters on Yoga I, II, III
	Tales of Prison Life

ENDEKS

A

Aberasyon, 378
Achyuta, 82
Acı, gizli, şiddetli bir ekstazdır, 436
Acıdan nefret ederdim, 427
Acının dört safhası, 408
Acının peşinde olma, 428
Acı, zevkin tersi, 427
Adem, 422
Adem ile Havva, 140, 422
Advaita Vedanta, 372
Advaita yandaşı, 422
Aeson, 356
Aforoz, 418
Afrika vahşileri, 398
Agni, 368
Agnostik, 421, 438
Ahlak, 309
Ahlaktan kurtulmak, 432
Akıl, 362, 419, 420, 433, 437
Akıl yalancının tekidir, 420
Aklüstü, 42
Aklüstüsel dünya, 281
Aklın seni aptal yerine koydu, 433
Aklınla plan yapma, 374
Akli denge anlayışı, 436
Alçaklık, 355
Alipore hapishanesi, 90
Alma Théon, 110
Almanlar, 84
Altın Çağ, 385
Altrüizm, 353, 355, 383
Ambrozia, 420
Amerikalı, 159
Amerikalılar ve Vietnam, 309
Ananda, 21, 22, 42, 82, 174, 273, 320
Anarşi, 380
Anarşik hal, 375
Anatole France, 176
Anne ormanda koşarken, 226
Araplar, 405
Aristofanes, 214, 429

Arjuna, 85
Asalet, 355
Ashram, 149, 254
Asura, 87
Asyalılar katledince, 369
Aşil, 350
Aşiret, 379
Aşk, 355, 425
Ateist, 80, 323, 421, 418, 438
Tanrı beni ateist yarattı, 358
Ateizm, 438, 356, 359
Atina, 346
Aura, 186, 315
Auroville, 16, 308, 345, 346, 357, 376, 424
Avatar, 12, 84, 191, 326, 380
Avrupa, 193, 377, 390
Avrupa Birliği, 377
Avrupalılar katledince, 369

B

Barabbas, 377
Batıl inanç, 391
Bhagavadgita, 85, 86
Bhagavat, 83
Bhagavat Purana, 82, 83
Bhakta, 403
Bhakti, 21, 82, 403
Bhaowal racası, 245
Bible, 111
Big bang, 141
Bilim adamları materyalist, 324
Brahma, 228, 326
Brahman, 24, 296, 308, 319, 374
Brahmin, 383
Brahminler aşçı, rahip, 385
Brihat, 357
Brindavan, 83, 85
Buddha, 84, 92, 145, 281
Buddhi, 290
Budist, 414
Budizm, 35
Buffalo Bill, 188
Büyücü, 391

C

Calvin, 421
 Cehennem, 325, 418, 421, 422, 431
 Cennet, 87, 108, 325, 350, 422, 433
 Cerrahlar, 399
 Cesaret, 355
 Chandrabali, 417
 Ciddi insanlar, 216
 Cizvit, 439
 Cömertlik, 355

Ç

Çarmıh, 330
 Çarmıhın manevi anlamı, 330
 Çileciler, 427
 Çinliler, 139
 Çocuk Avrupa'yı yok eden, 193

D

Dante, 422
 Darshan, 131
 Demir çağı, 385
 Demokrasi, 380, 381
 Despotizm, 380, 383
 Devaki, 82
 Devlet bakanı, 381
 Devrim, 356
 Devrimler, 356
 Din, 114, 359
 Din ve felsefe, 347
 Din, kan, ülke kardeşliği, 425
 Dinler ve polis, 375
 Doğadan zevk almak, 413
 Doktorlar, 391, 398, 402
 Dolar, 383
 Dövüş, 405
 Dünyaperestler, 416
 Düşman, 405
 Dvaparayuga, 385

E

Efendi Sanki uzakta, 208
 Ego, 384, 271

Egoizm, 355
 Ekstaz, 436
 Entegral yoga, 90
 Eski Ahit, 109, 111

F

Fakirlik, 345
 Falstaff, 323
 Felsefe ve din, 347
 Filozoflar, 414
 Firavunlar, 240
 Fiziksel akıl, 69
 Fotoğraf, 322
 François Xavier, 244
 Fransız devrimi, 366, 377

G

Galien, 398
 Ganapati, 117
 Ganesh, 117
 Gemi, 152
 Geyikle ilgili soru, 159
 Gita, 86
 Gita üzerine Denemeler, 84
 Goa'da ölen aziz, 244
 Gopal, 82
 Gopala, 83
 Govinda, 82
 Gömdürmek kendini, 290
 Gönül gözü, 413
 Grekler, 323
 Gulyabani, 439
 Günah, 419, 425
 Güneş, 266, 284
 Güreşçi, 432

H

Haç, 330
 Haçın manevi anlamı, 330
 Haeckel, 438
 Hakikat Bilinci, 96, 189, 269, 270
 Hakikat Çağı, 385
 Hakikat, 437
 Hamlet, 323

ENDEKS

Hara, 282
Hari, 82
Hastalık, 319, 345
Hastalıklar, 390, 391
Havva'yla Adem fazla yaşlıydı, 422
Hayalperestler, 414
Hedef, 383
Hellad, 85
Hellas, 85
Himalayalar, 429
Hindistan'ın karlarında, 366
Hinduizm, 35, 83
Hint kozmogonisi, 385
Hipokrat, 398
Hippodrome, 188
Hiranyakashipu, 430
Hong Kong, 244
Hristiyan Tanrı, 176
Hristiyanlığın hayali, 376
Hristiyanlık, 35
Huxley, 438

I

İdealistler yanılıyor, 325
İkiyüzlülük, 369, 382
İlaçlar, 397, 399, 402
İlahiyatçılar, 366
İllüzyonizm, 372, 421
İnaç, 390, 397
İncil, 86
İnsanlığın barbarlığı, 390
İsa, 82, , 84, 85, 86, 117, 330, 438
İslam 35, 376
İspanyollar, 115
İşkence, 438

J

Janaka, 274, 281
Janardana, 82
Japa, 137
Jerusalem, 82
Jnani, 45, 403
Judea, 405

K

Kabil, 377
Kadın, 371, 372, 403, 404, 413
Kailasa, 429
Kaltım, 402
Kali, 104, 105, 115, 118, 141, 289,
352, 404, 413, 422, 432, 438
Kalidasa, 429
Kaliyuga, 385
Kalki, 122
Kamçı darbeleri, 427
Kan, ülke, din ya da insanlık
kardeşliği, 425
Kanchanjungha, 266
Kansa, 82, 85
Kanun, 386
Kardeşlik, 425
Karma, 349
Karmayogi, 403
Kendini aldatmak, 369
Kendini beğenmişlik, 383
Kendini diri diri gömdürenler, 290
Keshava, 82
Keşişler, 427
Kılıç, 425
Kızıldirililer, 188
Kitabı Mukaddes, 111, 262
Klan, 379
Kobra, 186
Komünizm, 376, 377
Korku, 405
Koruyucu melek, 226
Kozmogonik teori, 141
Kötülük, 439
Krematoryum alanı, 245
Krishna, 21, 75, 82, 83, 84, 85, 86,
326, 352, 360, 380, 386, 404, 413,
414, 415, 417, 419, 422, 423, 425,
426, 428, , 432, 438
Kriya, 352
Krtayuga, 385
Kshatriya, 383
Kundalini, 5
Kurukshetra, 85, 86, 428
Kutsanmış Efendinin Şarkısı, 86

L

La Révolte des Anges, 176
Lancelot Gobbo, 323
Lear, 323
Luxembourg parkı, 186

M

Mabedin yerlerini süpürmek, 431
Macbeth, 323
Mahabharata, 85, 86
Mahadeva, 282
Maheshwara, 282
Makinalar, 390
Mantra, 137, 272, 273
Mars, 284
Maskeler, 436
Max Théon, 16, 110, 168
Maya, 437
Mayavada, 372
Meditasyon, 217
Mehdi, 331
Melekler, 176, 436
Meryem, 117
Mikroplar, 399
Milyonerlerin mücevherleri, 322
Mirbeau, 140
Modern bilgi, 347
Molière, 214
Mucizeler, 219
Muhammed, 331
Mumya, 244
Mumyalanma, 240
Musa, 262, 331
Musevi Tanrı, 176
Museviler, 405
Musevilik, 35
Mutlak bircilik, 372
Acı kuvvetin kapılarını açar, 428
Mütasyon, 8

N

Nanda, 82
Napoleon, 76
Narada, 274, 281, 282, 431

Narayana, 117
Nefs, 34
Nefsi varlık, 59
Nektar, 420
Nietzsche, 9, 321
Nirvana, 128

O

Olimpos, 420
OM, 326, 358
On Emir, 262
Orta yol, 281
Ortaçağ Hristiyanlığı, 347

Ö

Ölü, 244, 303
Ölüm, 367
Ölümsüzlük, 387
Ölümsüzlük nektarı, 103
Önyargı, 432
Özgür ruh, 366

P

Paganizm, 35, 389
Pandava, 85
Pandit, 385
Para ciddiye almamak lazım, 219
Pavitra, 435
Peygamberler, 366, 415, 416
Polis, 375
Politika yalan dolu, 309
Politikayla ilgilenmiyorum, 309
Prakriti, 26
Pralaya, 141
Pranamaya purusha, 60
Prenslerin hazineleri, 322
Puranik Hinduizmin hayali, 376
Purusha, 26, 27
Püritenler, 215

R

Rabelais, 214

ENDEKS

Raca, 245
Rakshasa, 353
Rama, 274, 353, 380, 430
Ramachandra, 353
Ramakrishna, 284, 326, 404, 438
Ramayana, 353
Ravana, 430, 353
Recm, 416
Rishi, 263
Riyazetçilik, 389
Roma, 84
Rudra, 282, 422
Ruh, 406, 419
Rüşvetçi milletvekili, 381

S

Sabır türleri, 369
Sadhana, 50, 63
Sadhu, 116
Sağduyu, 419
Saint-Jacques-de-Compostelle, 122
Samata, 159
Sami ahlaki hikaye, 433
Sami cennet, Samiler 422
Sanat, 322, 390
Sanatçılar ve yazarlar, 379
Sanayi birliği, 377
Sannyasin, 116
Sat-Chit-Ananda, 71
Satyayuga, 385
Savaş dergisi, 196
Savitri, 139, 173, 174, 175, 220, 232
Sendikahı işçiler krallığı, 383
Sezar, 84
Shakespeare, 323
Shankara, 282, 372
Shankaracharya, 372
Shiva, 282, 326
Shiva'nın cenneti, 429
Shiva'nın kahkahaları, 429
Shyama, 82
Siddhi, 50
Sir Philip Sydney, 75
Sita, 274, 353
Sosyalizm 376, 381, 380
Soyut Devlet, 381
Sparta, 346

Sri Aurobindo, 114, 240, 283, 292,
403, 404, 435
Suçlular rın en adisini, 417
Sudra, 383
Sumba, 432
Surya, 139, 368
Süperinsan, 320, 321
Süpraakıl, 160
Süpraakısal tür, yoga, 16
Süpraakısal gemi, 152
Süprabilinç, 265

Ş

Şeytan, 418
Şeytan gerçek Tanrı, 176

T

Tablo, 322
Tabutunda dönen oğul, 244
Taklit, 379
Tanrı
Annemiz Tanrı'nın şefkati, 422
Tanrı'ya duyulan aşk, 425
Gülümsemeyen bir Tanrı, 423
insanların içindeki Tanrı, 413
Sami cennetin Tanrı'sı, 422
yaşayan Tanrı tuzağı, 386
Tanrı öldür dediği zaman, 354
Tanrı sadece bir kitap mı ki, 385
Tanrım, aklımı kaçırdıysam, 416
Tanrım, hataların ne parlak, 416
Tanrım, Sende kusur yok, 416
Tanrı'nın kadın Olduğunu, 403
Tanrı'yı sevmezdim, 403
Tantrik guru, 217
Tapasya, 364
Tekvin, 109
The Hour Of God, 279
Théon, 176
Théon'un kozmogonik teorisi, 141
Tıp, 398, 399, 402
Tıp bilimi, 391, 398
Tibetli Budistler, 429
Titan, 353, 432
Titanlar, 318, 353
Tlemcen, 16, 110, 168

ENDEKS

Torquemada, 428
Tramvay, 186
Tretayuga, 385
Truva, 85

U

Ulus, 378
Upanishad, 11, 263, 372
Upas ağacı, 398
Uygarlık, 390

Ü

Ülke, kan, din kardeşliği, 425

V

Vahşi, 391
Vaishnava dini, 85
Vaishya, 383
Vâli'yi, 380
Valmiki, 345
Vasishtha, 321
Vasudeva, 82
Veda, 124, 175, 233, 263, 282, 329,
385, 386
Veda'nın Sırrı, 124
Vedanta, 24, 263, 274, 347, 376, 386
Vibhuti, 282
Vietnam, 309
Vishnu, 117, 122, 326, 353, 379
Vivekananda, 274, 282, 284, 326,
332
Vrindavan, 83
Vücut, bozulmayan vücutlar,, 244

Y

Yadava, 82
Yahweh, 112
Yakılamayan raca, 245
Yakılan ölümler, 202
Yakılmak istenen raca, 245
Yalan, oluşmakta olan doğru, 436
Yarım, 418, 423, 416

Yasoda, 82
Yazarlar ve sanatçılar, 379
Yehova, 112, 176
Yeni Ahit, 86, 111
Yılan, 111, 186, 422
Yobaz, 215, 421
Yogaların Sentezi, 50, 89

Z

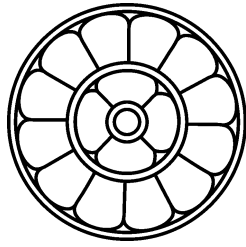
Zevk, 413, 427
Zina, 405

SURYA NAMASKAR

TEMEL ASANALAR

ANNE

S O H B E T L E R

